

શ્રી જૈન ધર્મ પ્રકરણ રત્નાકર

• ઓજક •
આચાર્ય વિજયરામસૂરિજી મહારાજ

• પદાગ્રહ •
www.jaintatvagyanshala.org

શ્રી સુરેન્દ્રસૂરિ જૈન તત્વજ્ઞાન પાઠશાળા

★ ॐ હૃં શ્રી શંખેશ્વરપાર્શ્વનાથાય નમઃ ★
॥ નમો નમઃ શ્રી ગુરુ સુરેન્દ્રસૂરયે ॥

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકરણ રત્નાકર

卐

સંયોજક : સંપાદક

પરમપૂજ્ય આચાર્ય ભગવંત શ્રી
વિજયરામસૂરીશ્વરજી મહારાજ સાહેબ
(ડહેલાના ઉપાશ્રયવાળા)

卐

: પ્રકાશક :

આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન
તત્ત્વજ્ઞાનશાળા

ઝવેરીવાડ, પટણીની ખડકી,

અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧

વીર સંવત : ૨૫૦૪

ક્રાંતિ કે હુદ પ

વિક્રમ સંવત : ૨૦૩૪

જ્ઞાનપંચમી

નકલ : ૨૦૦૦

મૂલ્ય : ૧૦-૦૦

પ્રાપ્તિસ્થાન :

આચાર્ય શ્રીસુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈનતત્ત્વજ્ઞાનશાળા
અવેરીવાડ, પટણીની ખડકી
અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૧

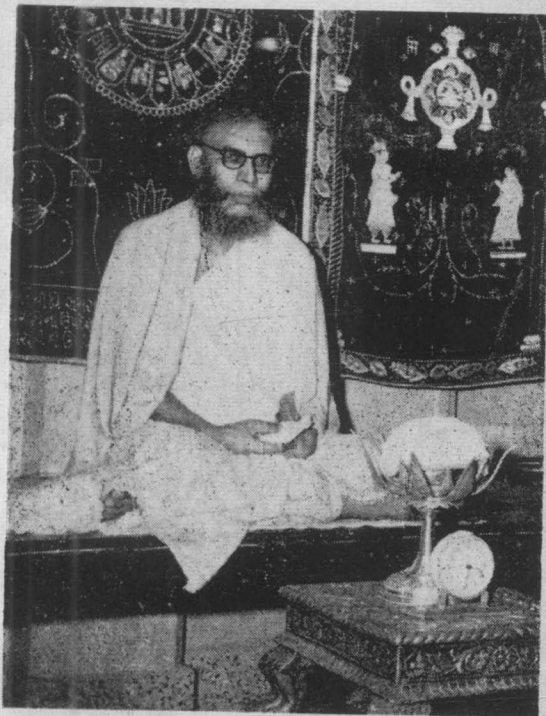
: મુદ્રક :

શ્રી. પાશ્વ પ્રિન્ટરી
જસવંતલાલ ગીરધરલાલ શાહ
દેશીવાડાની પોળ, તંબોળાનો ખાંચો,
અમદાવાદ. ફોન ૩૬૫૭૦૬

www.jaintatvagyanashala.org

Aacharya vijay shri Surendrasuriswarji Jain Tatvagyanshala

પ. પૂ. આચાર્ય દેવશ્રી વિજયરામ સૂરીચરણ મહારાજ

જન્મ : સં. ૧૯૭૩ મહા સુદ ૫ અમદાવાદ

શિક્ષા : સં. ૧૯૮૬ વૈશાખ વદ ૧૦ અમદાવાદ.

ગણિત : સં. ૧૯૯૯ આસો વદ ૩ જામનગર

પં તથા આચાર્યપં. સં. ૨૦૦૭ વૈ. સુ. ૩ તથા વૈ સુ ૫ પાટણ

Aacharya vijay shri Surendrasuriswarji Jain Tatvagyanshala

સ્વાધ્યાય એ મહાન તપ

જ્ઞાન એ ધર્મઔધનું સાધન છે. જ્ઞાનથી આત્મા જગત્-સ્વભાવને તે તે રૂપે જાણીને આત્મસ્વભાવમાં સ્થિરતાને પામી શકે છે. તેથી આત્માના ઇર્ષ્યા, અસૂયા, રોષ ઇત્યાદિ મહા દુર્ગુણો જડમૂળથી પ્રલય પામે છે. દુર્ગુણની દુર્ગંધથી દૂર રહીને આત્માને સુગુણની વાસનામાં મૂકવા માટે સુગુણી આત્માઓના સંયોગની તત્પરતા સેવે છે. આથી આત્મામાં અજ્ઞેડ સહિષ્ણુતા શક્તિ પ્રગટ થાય છે. માટે જ્ઞાન એ આત્માનો મહાન ગુણ છે. તેની સંપૂર્ણપણે પ્રાપ્તિ થતાં કોઈ પણ ખામી કે અવશિષ્ટતા રહેતી જ નથી. આ પ્રમાણે જ્ઞાનગુણની મહત્તા સમજીને કદ્યાણુ-કામી આત્માઓએ જ્ઞાન સેવનમાં તન્મય બનવું જોઈએ. યદ્યપિ આજે દુનિયામાં પૂર જોશે કેળવણીનો પ્રચાર વધવા માંડ્યો છે. તેવે સમયે ધર્મી આત્માઓએ દુનિયાને સત્યમાર્ગ બતાવનાર શ્રી વીતરાગપ્રણીત, સાદાદભૂષિત શ્રીસમ્યગ્જ્ઞાનનો વિકાસ, પ્રચાર શીખદ્ધ રીતે મહાવેગપૂર્વક કરવો ઘટે છે. વિકસિત

સમ્યગ્જ્ઞાનથી ધર્મલાગણી, સહિષ્ણુતા, ક્રિયાશુદ્ધિ સુંદર રીતે સચવાવા પૂર્વક આત્મામાં શ્રી ચારિત્ર ધર્મને સુસ્થાનની પ્રાપ્તિ થાય છે. આ રીતે શ્રી જૈનશાસનની અમૂલ્ય રત્નત્રયીને પામવાનું સામર્થ્ય શ્રી સમ્યગ્જ્ઞાનમાં રહેલું છે. શ્રી સમ્યગ્જ્ઞાનની ઉપાસના સ્વાધ્યાયાદિકથી બને છે. તેમાં સ્વાધ્યાય સમ્યગ્જ્ઞાનની વૃદ્ધિ કરવા પૂર્વક અભ્યાસ આદિને ટકાવવાનું સાધન બને છે. માટે જ જ્ઞાની ભગવંતો સ્વાધ્યાયથી મહાનિર્જરા જણાવે છે કે :-

બારસવિહંમિ વિ તવે, સન્નિમંતરવાહિરે કુસલદિદટે ।
નવિ અત્થિ નવિ અ હોહી સજ્ઞાયસમં તવોકમ્મં ॥૧॥

આ રીતિએ સ્વાધ્યાયને મહાન્ તપકર્મ તરીકે સિદ્ધાન્તોમાં કહેલ છે. આજથી ચારસો વર્ષ પૂર્વેની મુનિઓની નિયમાવલીમાં પણ દેખવા મળે છે કે પ્રતિદિન કમથી કમ ૫૦૦ સ્વાધ્યાય કરવો. તો આજે પણ ચારિત્ર્યશીલ આત્માઓ દ્વારા તેવું કેમ ન બની શકે ? જરૂર આવા નિયમોથી જીવો ઉત્કર્ષ સાધી શકે છે. આ પુસ્તિકા પણ સ્વાધ્યાયકામી આત્માઓના હસ્તગત બની તેમને મોક્ષમાર્ગની સહકારક બને. એજ શુભેચ્છા.

લી.

વિક્રમ સંવત ૨૦૩૪

વિજયરામસૂરિ

Aacharya vijay shri Surendrasuriswarji Jain Tatvagyanshala

સ્વ. શેઠશ્રી રમણીકલાલ ઉજ્જમશી શાહ
લીંબડી નિવાસી (કલકત્તા)

જન્મ :

સ્વર્ગવાસ :

તા. ૧૦-૮-૧૯૨૧

તા. ૧૬-૧-૧૯૭૫

આપની સ્મૃતિ નિમિત્તે આ સ્વાધ્યાય ગ્રંથ
લક્ષિતભર્યા હૈયે સમર્પીએ છીએ.

મનસુખલાલ ઉજ્જમશી શાહ

ગં.સ્વ. પુષ્પાબેન આર. શાહ

ખીમચંદભાઈ ઉજ્જમશી શાહ

વિનોદ રમણીકલાલ શાહ

જેગેશ રમણીકલાલ શાહ

કિશોર રમણીકલાલ શાહ

નયન રમણીકલાલ શાહ

www.jaintatvagyanshala.org

Aacharya vijay shri Surendrasuriswarji Jain Tatvagyanshala

સહાયકોની શુભ નામાવલી

આ “ શ્રી જૈન ધર્મ” પ્રકરણ રત્નાકર ”ના પ્રથમથી શ્રાહક બની નકલો નોંધાવનાર ભાગ્યશાળી મહાનુભાવોની યાદી.

પુસ્તક

શુભ નામ

૫૦૦ સ્વ. શેઠશ્રી રમણીકલાલ ઉજમશી શાહ
લીંબડીનિવાસી (હાલ કલકત્તા)ના સહ-
પરિવાર વતી

૧૦૦ સાધ્વીશ્રી હર્ષપૂર્ણાશ્રીજીના સદ્ઉપદેશથી
માલવાડાવાળા લહેરચંદ કેસરીમલજી
તરફથી

૭૫ કંચનબહેન હસ્તીમલ ભીંવડીવાળા

૬૩ સાધ્વીશ્રી ચંદ્રકલાશ્રીજીના શિષ્યા સાધ્વી
શ્રી રત્નકલાશ્રીજીના શિષ્યા જયરત્નાશ્રીજીની
દીક્ષાસ્મૃતિ નિમિત્તે હા. ભૂપતલાલ, અમૃત-
લાલ શાહ મોરબીવાળા

૫૫ કસ્તુરાબહેન શાહ ધોરાજીતાળા

૫૧ જશવંતીબહેન તેજરાજ કલકત્તા

૫૦ રમણીકલાલ શાહ કલકત્તાવાળા

પુસ્તક

શુભ નામ

- ૫૦ તારાબહેન શનાલાલ બોરીવલી
 ૫૦ કમળાબહેન ભીકમચંદ રામપુરીયા
 ૫૦ સમજીબહેન કલકત્તા
 ૫૦ કલકત્તાના શ્રાવિકાબહેન ,,
 ૫૦ કંચનબહેન ખીમચંદભાઈ કલકત્તા
 ૫૦ સવીતાબહેન શ્રાવિકા ,,
 ૫૦ પુનમચંદ મેઘાણી કું. મુંબઈ
 ૩૦ કસુંબાબહેન વસા કલકત્તા
 ૨૫ ચંદનબહેન શાહ કલકત્તાવાળા.
 ૨૫ ચંપાબહેન ધુળિયા ઉદેપુરવાળા
 ૨૫ રસીલાબહેન કલકત્તાવાળા
 ૨૫ વિમળાબહેન મંગળદાસ ,,
 ૨૫ કાંતાબહેન હિંમતલાલ શાહ ,,
 ૨૫ સરસ્વતીબહેન પ્રાણુલાલ મહેતા ,,
 ૨૫ લક્ષ્મીચંદ પ્રેમચંદ સંઘવી
 ૨૦ એક સફળહસ્થ હ. પોપટલાલ
 ૨૦ ચંચળબહેન કોરડીયા ,,
 ૨૦ બાબુલાલ છગનલાલ ગોરેગાંવ
 ૧૫ શાંતાબહેન ચુડાવાળા કલકત્તા
 ૧૫ લીલાવતીબહેન જયવંતલાલ શાહ ,,

પુસ્તક

શુભ નામ

૧૫	સુશીલાબહેન મનુભાઈ શાહ કલકત્તા	
૧૫	કાંતાબહેન ચૂડાવાળા	”
૧૫	જયવંતીબહેન શાહ	”
૧૨	ગુલાબબહેન શ્રાવિકા	”
૧૨	શ્રી શ્રાવિકાબહેન	”
૧૧	ઈન્દુબહેન પોપટલાલ દાણી	”
૧૧	ચંદનબહેન બાપાલાલ શાહ	”
૧૦	નગીનદાસ કાળીદાસ ધાનેરાવાળા	
૧૦	શ્રી શ્રાવિકાબહેન	”
૧૦	મુળીબહેન શ્રાવિકા	”
૧૦	એક બહેન તરફથી	”
૧૦	ગુલાબબહેન મહેતા	”
૧૦	શ્રી શ્રાવિકાબહેન	”
૧૦	ચંપાબહેન મહેતા	”
૧૦	રૂક્ષમણીબહેન ગાંધી	”
૧૦	પુષ્પાબહેન ભૂપતરાય શાહ	”
	કેલકીવાળા	
૧૦	સિદ્ધકરજી અખીરચંદજી કોંચર	
૧૦	કાંતીલાલ શાહ	કલકત્તા

પુસ્તક

શુભ નામ

- ૧૦ મણીલાલ પ્રેમચંદ પાલીતાણાવાળા
 ૧૦ હીરાબહેન કાંતીલાલ શાહ ,,
 ૧૦ હીરાબહેન ખારણુ ,,
 ૧૦ ભીમજીબહેન ખીમેસરા ,,
 ૧૦ કચનબહેન જયવંતલાલ શાહ ,,
 ૧૦ રમાબહેન ભૂપતરાય શાહ ,,
 ૧૦ લીલાવંતીબહેન નાગરદાસ ધોરાજીવાળા
 ૧૦ જયાબહેન દોશી ,,
 ૧૦ દીવાળીબહેન હીંમતભાઈ શાહ ,,
 ૧૦ પવનબહેન મગરૂપચંદજી સંઘવી ,,
 ૧૦ મોતીબહેન વ્રજલાલ લોદરીયા ,,
 ૧૦ મણીબહેન મહેતા ,,
 ૧૦ બાબુલાલ શંકરલાલ શાહ કલકત્તા
 ૧૦ વિમલકુમાર મુકિમ ,,
 ૧૦ એક શ્રાવિકાબહેન કલકત્તા
 ૧૦ એક શ્રાવિકાબહેન ,,
 ૧૦ રેવાબહેન શાહ ,,
 ૧૦ કચનબહેન શાહ ,,
 ૫ કસ્તોહચંદજી કોચર કલકત્તા

૯

પુસ્તક

શુભ નામ

- પ રસીલાખહેન કીશોરચંદ ભાયખલા
- પ હીંમતલાલ નાગરદાસ ગોહીલ „
- પ શાંતાખહેન શાહ „
- પ ગુલાખખહેન દોશી „
- પ કુસુમખહેન, ખેમલતાખહેન કલકત્તા
- પ કંચનખહેન પારેખ „
- પ કાંતાખહેન વસા „
- પ જસવંતીખહેન દોશી „
- પ લીલાવંતીખહેન મહેતા „
- પ વિમળાખહેન નાહટા „
- પ ગજરાખહેન ચંદુલાલ રાણુપુરવાળા
- પ દેવજીભાઈ એન પાલાની મુંબઈ
- પ જયંતીભાઈ કલકત્તા
- પ લીલાવંતીખહેન શાહ „
- પ મહાસુખલાલ છગનલાલ દોશી

શુદ્ધિપત્રક

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૪	૧	જૂખાદો	જૂખિંદો
૬	૯	વજજંકુસિઆ	વજજઅંકુસિઆ
૬	૧૧	વઇરૂદા	વઇરુદ
૧૭	૧૧	વાહમય	વાહમય
૧૮	૪	શ્રતવતાં	શ્રુતવતાં
૧૮	૬	કાલિકાં	કલિકાં
૨૧	૧૬	મુચ્ચઃ	મુચ્ચૈઃ
૨૩	૧૦	મૃગરાજં	મૃગરાજં
૨૪	૧૨	કિં	કિં
૨૫	૧૮	જન્મેદધિં	જન્મેદધિં
૨૬	૧	કિં	કિં
૨૬	૮	સટૈવ	સદૈવ
૨૯	૧૬	હુઃખાહકુરે	હુઃખાહકુરે
૩૨	૧૯	પરાહમુખા	પરાહમુખા
૩૩	૮	ગોઞિક	ગોઞિક
૩૫	૧૦	હા	હી
૩૬	૧૪	શ્રયાંસો	શ્રેયાંસો

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૩૭	૧૦	તરય	તસ્ય
૩૯	૭	બ્યોમાક્રા:	બ્યોમાકાર
૩૯	૯	ન:સાધ્યો	મન:સાધ્યો
૪૦	૯	દેવ	દેવં
૪૧	૧૪	મ્મનોમલ	મનોમલ
૪૨	૫	શ્રયસે	શ્રેયસે
૪૨	૭	રક્ષેત	રક્ષેતુ
૪૨	૧૦	સપ્રેમં રક્ષે- ન્નાભ્યન્તં	નાભ્યન્તં સપ્રમં રક્ષેદ
૪૩	૧૫	નિવૃત્તં	નિર્વૃત્તં
૪૪	૫	શિરૈંદલીન	શિર:સંલીન
૪૭	૬	સર્વાડગં	સર્વાડ્ગં
૪૭	૧૧	યે અવધિ	યેડવધિ
૪૭	૧૪	શ્રતાવધિ	શ્રુતાવધિ
૪૭	૨૦	ધૃતિ	ધૃંતિ
૪૮	૧૭	યક્ષે:	યક્ષૈ:
૪૯	૨	આષ્ટ	અષ્ટ
૫૦	૯	ઘંટાકર્ણ	ઘંટાકર્ણો
૫૧	૧૪	વિધંશ્રુતં	વિધિં શુભં

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫૪	૨૧	ગદોસ	રાગદોસા૦
૫૯	૪	સમ્મદિદ્રીણું	સમ્મદિદ્રીણું
૬૧	૨૨	સંઘડું	સંગડું
૬૯	૯	સિદ્ધિં	સિદ્ધિ
૬૯	૧૯	એગોવવાસેણુ	એગોવાસેણુ
૭૦	૧૦	જિણુભવણેય	જિણુભવણેણુ
૭૭	૧૨	તાસ	તાણુ
૭૯	૯	ઇંદ્રભૂઈ	ઇંદ્રભૂઈ
૮૬	૧૮	પા ૧	પામો
૧૦૩	૬	વિવિહનઇંસુ	વિવિહનઇંસુ
૧૦૭	૧૬	હ્રવિંચા	હ્રવિચા
૧૧૩	૯	ખાહિરમિભૂમિ	ખાહિરભૂમિ
૧૧૬	૨૧	રૂણું	રૂદેણું
૧૨૦	૧૧	આલોઇઅં	આલોઇઅ
૧૨૫	૯	ફેડયા	ફેડયો
૧૩૩	૧૨	ગિણ્ડાવેજ્ઞ	ગિણ્ડાવેજ્ઞ
૧૪૪	૧૧	પિં	પિ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૧૪૪	૨૦	ઉવસંપન્નોકર જીત્તો ખામિ	ઉવસંપન્નો જીત્તો રક્ષામિ
૧૫૧	૬	નાણુવરણીય	નાણાવરણીય
૧૬૬	૭	ખમાસમણુ'	ખમાસમણાણુ'
૧૭૩	૧	ક્ષુદ્રામદ્રવ	ક્ષુદ્રોપદ્રવ
૧૮૦	૭	૪ પ્રહર	૫ પ્રહર
૧૮૮	૪	સ્વાભાવિકમાં ત્યાગ કરવિ છે	સ્વાભાવિકમાં ત્યાગ કરાતો નથી, પરંતુ દેવકૃતમાં ત્યાગ કરાય છે.
૧૯૯	૧૩	રાઈલત્ત	રાઈલત્તે
૨૦૬	૧૨	સિદ્ધાગાએ	સિદ્ધાગએ
૨૦૭	૨૨	કંજેજન્ત	ન ઉંજેજ્જા
૨૧૬	૧૫	સોરિદ્દિઠઅ	સોરિદ્દિઠઅ
૨૨૬	૯	ખાઈમ	ખાઈમં
૨૩૦	૧૭	લોહસ્સેહ	લોહસ્સેસ
૨૩૭	૧૬	વિકસ્સિએ	પિઉસ્સિએ
૨૩૮	૪	વસુલ	વસુલિ
૨૩૮	૧૦	પાયમિતિ	પાઈમેતિ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૪૮	૭	સુમાણિં	સુમિણં
૨૫૩	૫	આયરિયમ-	આયરિયમ-
		ખમતા	ખમતો
૨૫૩	૭	માણુતરં	માણુતરં
૨૫૭	૩	ચ ચ નિચ્ચં	ચ નિચ્ચં
૨૫૯	૧૧	ભગવન્તેહિ	ભગવન્તેહિં
૨૬૨	૧૫	નિજ્જય	નિજ્જય
૨૬૪	૭	કુસીલલિંગે	કુસીલલિંગં
૨૬૫	૧૦	ગિહીણુ	ગિહીણું
૨૬૮	૧૨	અધન્ન	આધન્ન
૨૬૯	૭	મખ્ખગેણુ	મખ્ખગેણું
૨૭૭	૧૪	પાણુધવાય	પાણુધવાયા-
		રંભિય	રંભિય
૨૭૭	૧૫	પુદ્દિઠં	પુદ્દિઠ
૨૮૧	૧૨	વિચાર	વિચાર
૨૮૬	૨	જમપુજ્જં	જગપુજ્જં
૨૮૬	૬	લકખેં	લક્ખે
૨૮૬	૨૧	સાદ્દં	સદ્દિઠં
૨૮૭	૯	ધચિસદ્દિઠ	ધચિ ઇગસદ્દિઠ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૨૮૭	૧૨	સગસાઈ	સગસદિઠ
૨૮૭	૧૩	વિજિએસુ	વિજએસુ
૨૮૭	૧૩	મેરૂં	મેરુ
૨૮૯	૧૧	દુસ્સા	દુસ્સહસ્સા
૨૯૦	૭	વામાણ	વામણ
૨૯૩	૪	જેઅ ઈ	જેઅ અ
૨૯૫	૬	પરમમય	પરમપય
૨૯૮	૧	વિષુઓ	વિષુઓ
૨૯૮	૭	ઠસણત્યં	ઠંસણત્યં
૨૯૯	૧૦	સોહતુ	સોહંતુ
૩૦૧	૬	મુતુ	મુતું
૩૦૨	૧૫	તિલ્લચઉં	તિલ્લચઉ
૩૦૩	૧૦	ભુતુ	ભુતું
૩૦૬	૧	છેવઠું	છેવઠું
૩૧૨	૨૦	સગતીઈ	સગસીઈ
૩૧૬	૭	ચઉનવઈ	ચઉનવઈ
૩૨૪	૯	સમ્મ	સમ્મ
૩૪૩	૭	િઆ	લેઆ
૩૪૪	૭	ખંધઈ	ખંધઈ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૩૪૪	૧૨	પચાડિ	પગાઈ
૩૪૭	૧૧	સહસ્સા	સહસ્સારો
૩૪૮	૨	પચરૂક્કોસં	પચરૂક્કોસ
૩૫૧	૨૦	ધગિ-દટ	ધગિ-ધધં
૩૫૪	૧૯	પમાણુ	પમાણું
૩૫૯	૩	પુષ્કવકિન્ના	પુષ્કવકિન્ના
૩૬૨	૮	એસો	એસિં
૩૬૭	૯	અન્નન્ન	અન્નુન્ન
૩૬૫	૮	ઘણું	ઘણુ
૩૭૩	૧૦	સહસ્સં	સહસ્સ
૩૭૪	૮	નિચયં	નિચય
૩૭૪	૧૬	ઓગિંદિયતણું	ઓગિંદિયતણુ
૩૭૬	૭	અઠ્ઠવીસા	અઠ્ઠવીસા
૩૭૭	૬	વેક્કાઈ	વક્કાઈ
૩૭૭	૧૦	વધજ્જઈ	વેધજ્જઈ
૩૮૦	૧૨	પત્થડતર	પત્થડંતર
૩૮૧	૭	લોલાવ	લોલાવત્તે
૩૮૩	૧૬	પુન્વાઈ	પુન્વાઈ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૩૮૪	૨૦	ખિંિ	ખિંતિ
૪૦૦	૧૩	લહિ	લહિં
૪૦૦	૧૮	સડુંબાસડું	સડુંબાસદિઠ
૪૦૧	૭	સ્સિસુણા	સ્સુસુણા
૪૧૧	૧૨	કંતિડગેઆઈ	કંતિડગેઆઈ
૪૧૩	૧૬	દેવાઉ	દેવાઉં
૪૧૫	૪	ઈઅં	ઈઅ
૪૧૭	૬	ધુવા	ધુવ
૪૩૫	૧૫	શ્રેકશઃ	શ્રેકશઃ
૪૩૭	૧૫	પરિવવાહ	પરવિવાહ
૪૩૮	૧૪	નિદ્રાનિદ્રા	નિદ્રા નિદ્રાનિદ્રા
૪૪૫	૧૦	મેવેતિ	મેવેતિ
૪૫૧	૨	સ્વૈંર	સ્વૈરં
૪૫૨	૧૯	કારુણ્યાપણ્યા	કારુણ્યપણ્યા
૪૫૯	૧૦	નં	તં
૪૬૧	૨૧	હરિત	હરતિ
૪૬૬	૧૨	પાથે	પાથો
૪૬૭	૪	સન્નિમં	સન્નિભં
૪૬૮	૮	છાયપ્યેષાં	છાયાપ્યેષાં

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૪૬૮	૯	ગંતું ન	ન ગંતું
૪૭૩	૧૭	મિલિયાંઈ	મિલિયાઈ
૪૭૫	૧૧	પરખમિઓ	પરિખમિઓ
૪૮૭	૯	-રવિતર્ક્યા	-રવિતર્ક્યા
૪૯૪	૩	૦પ્રકાશ	૦પ્રકાશ:
૪૯૮	૧૧	૦કારણમ	૦કારણમ્
૪૯૯	૧૦	સ્વસ્ત્યે તસ્યૈ	સ્વસ્ત્યેતસ્યૈ
૫૦૨	૧૯	ત્યાગશ્ચ૦	ત્યાગશ્ચા૦
૫૦૭	૧૪	૦દ્યુતપદ્ધવ૦	૦દ્યુપદ્ધવ૦
૫૦૯	૪	કાર્ક્ષ૦	કાર્ક્ષ૦
૫૦૯	૧૧	ધૃતિમ્	ધૃતિમ્
૫૧૦	૧૪	આન્માનં	આત્માનં
૫૧૨	૧૦	પચ્ચેતિ	પચ્ચેતિ
૫૧૩	૯	ભાષાન્તે	ભાષન્તે
૫૧૭	૧૩	અસન્તોષમવ-	અસન્તોષમવિ-
		શ્વાસમારમ્ભ	શ્વાસમારમ્ભં
૫૨૧	૨૦	। હ	હિ
૫૨૩	૧૭	વ્યાથામ્	વ્યથામ્
૫૨૬	૪	તસ્તત્યાગ	તત્યાગ

પૃષ્ઠ	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫૨૬	૯	શાસ્ત્રામિ	શસ્ત્રામિ
૫૩૫	૧	ચતુષ્ટાયમ્	ચતુષ્ટયમ્
૫૩૫	૪	તિર્યકત્વ	તિર્યકૃત્વ
૫૩૬	૧	હેતુતુના	હેતુના
૫૩૬	૨	વિધરીમિવ	વિષધરીમિવ
૫૩૭	૧૮	સંસારડડવર્ત	સંસારાડડવર્ત
૫૩૯	૩	રાગાદિતમિર	રાગાદિતિમિર
૫૩૯	૯	માલામ્બ્ય	માલમ્બ્ય
૫૪૩	૨૦	ધ્રવં	ધ્રુવં
૫૪૮	૧૦	સુકડાસેવણું	સુકડાણુ સેવણું
૫૫૦	૫	। ઉ	હોઉ
૫૫૪	૧	ખું	ખુ
૫૫૪	૫	વટ્ઠી	વુટ્ઠી
૫૫૬	૯	સંતંમસંતં	સંતમસંતં
૫૬૬	૯	સદુચ્છેદે	તદુચ્છેદે
૫૬૮	૧૪	સમદિ ત	સમદિલંતિ
૫૬૮	૨૦	જિણુમયંમ	જિણુમયંમિ
૫૭૦	૭	લક્ષ	લક્ષે
૫૭૦	૧૨	પરચણુ	પરિચણુ

પૃ.	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૫૭૨	૨૦	પલંતો	પાલંતો
૫૮૩	૧૩	હૃદ્યં	હૃદ્યાં
૫૮૫	૭	૦મલહૃદ્યં	૦મલહૃદ્યં
૫૮૮	૧૧	જ્યાયાડપિરાજ્યં	જ્યોયાડપિ રાજ્યં
„	૧૩	ભાવ-	ભવા-
„	૧૫	૦વશાદ્ભાં	૦વશાદ્ ભાં
૫૮૮	૧૫	૦સ્ત્રપા	૦સ્ત્રપા-
૫૮૯	૨૦	૦હીનાત્રત્યં	૦હીનાત્રચં
૬૦૦	૧૧	રુકં	રુકૂં
„	૪	૦પદેહે	૦પદેહે-
„	૧૨	૦ગુર્વરા	૦ગુર્વરા-
„	૧૪	૦સંહર્તિભં	૦સંહર્તિભાં
„	૧૯	૦ત્તરા	૦ત્તરા-
„	૨૧	તન્વતીતા	તન્વતીતા-
૬૦૧	૧	૦નીરા કરાં	૦નીરાકરાં
„	૩	તાપ	તાપ-
„	૩	રાતિ ભારાં	૦રાતિભારા
„	૬	૦સંકટોત્કૃષ્ટં	૦સંકટોત્કૃષ્ટં
૬૦૬	૬	નરાડજિવપદા	નરાડજિતપદા

પૃ.	પં.	અશુદ્ધ	શુદ્ધ
૬૦૯	૪	ઠધનાધનાભમ્	ઘનાધનાભમ્
૬૧૦	૩	નણાં	નૃણાં
		દ	
૬૧૬	૧૯	ઠમિવ હારિ,	ઠમિવ હારિં
૬૧૭	૧૬	સહં	સારં
૬૨૧	૩	ઠમૂઘ્નં	ઠમૂઘ્નં
૬૨૩	૧૪	રમામતિમયાં	રમામતિમતાં
૬૨૪	૧૧	ઘણાં	ઘણા

અનુક્રમણિકા

વિષય	પૃષ્ઠ
શ્રી આત્મરક્ષા નવકારમંત્ર	૧
શ્રી નવસ્મરણ	૨
શ્રી જિનપંજર સ્તોત્ર	૩૫
શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર	૩૮
શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્ર	૪૧
શ્રી ઘંટાકર્ણ મહામંત્ર	૫૦
શ્રી અહશાંતિ સ્તોત્ર	૫૦
શ્રી રોગાદિક શાંતિ	૫૨
શ્રી ચતુસરણ પચન્ના	૫૩
શ્રી આઉર પરચક્રુળાણ પચન્ના	૬૦
શ્રી શત્રુજય લઘુકલ્પ	૬૯
શ્રી રત્નાકર પંચવિંશિકા	૭૨
શ્રી ગૌતમાષ્ટકમ્	૭૪
શ્રી ગોતમસ્વામી રાસ	૭૬
શ્રી પુન્યપ્રકાશ સ્તવન	૮૬

વિષય	૫૪
શ્રી પદ્માવતી આરાધના	૯૭
શ્રી આરાધના પ્રકરણ	૧૦૦

દ્વિતીય ભાગ

શ્રી સાધુ સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાના સૂત્રો તથા દરેક વિધિઓ	૧૧૧
શ્રી સ્થાપનાચાર્ય અને મુહુર્તપત્તિના બોલ	૧૮૧
શ્રી પદ્મી પ્રતિક્રમણની વિધિ	૧૮૨
શ્રી ચંદ્રમાસી પ્રતિક્રમણની વિધિ	૧૮૪
શ્રી સંવત્સરી પ્રતિક્રમણની વિધિ	૧૮૫
શ્રી અસ્વાધ્યાયના દિવસો	૧૮૫
શ્રી સૂતક વિચાર	૧૯૩
શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર	૧૯૭
શ્રી ચાર પ્રકરણ	૨૭૦
શ્રી ત્રણ ભાગ્ય	૨૮૬
શ્રી છ કર્મગ્રંથ	૩૦૫
શ્રી જૃહત્સંગ્રહણી	૩૪૬

વિષય	પૃષ્ઠ
શ્રી લઘુ ક્ષેત્રસમાસ	૩૮૨
શ્રી સમવસરણુ પ્રકરણુ	૪૧૦
શ્રી અભવ્ય કુલક	૪૧૨
શ્રી પુન્ય પાપ કુલક	૪૧૩
શ્રી દાનાદિ કુલક	૪૧૫
શ્રી ગૌતમ કુલક	૪૨૪
શ્રી પુન્ય કુલક	૪૨૭
શ્રી તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્ર કારિકા સાથે	૪૨૮
શ્રી સિન્હર પ્રકર	૪૪૬
શ્રી વૈરાગ્યશતક	૪૬૬
શ્રી વીતરાગસ્તોત્ર	૪૮૦
શ્રી જીવાનુશાસ્તિ કુલક	૫૦૦
શ્રી યોગશાસ્ત્ર	૫૦૧
શ્રી પંચસૂત્ર	૫૪૮
શ્રી સંજોધસત્તરી	૫૬૮
શ્રી શોભન સ્તુતિ ચતુર્વિંશતિકા	૫૮૧
શ્રી જિનાનન્દ સ્તુતિ ચતુર્વિંશતિકા	૬૦૨

શ્રી જૈનધર્મ પ્રકરણ રત્નાકર

શ્રી આત્મરક્ષા—નવકારમંત્ર સ્તોત્ર

ૐ પરમેષ્ઠિ—નમસ્કારં, સારં નવપદાત્મકં;
આત્મરક્ષાકરં વજ્ર—પંજરાલં સ્મરામ્યહં. ૧

ૐ નમો અરિહંતાણું, શિરસ્કં શિરસિ સ્થિતં;
ૐ નમો સર્વસિદ્ધાણું, મુખે મુખપટં વરમ્, ૨

ૐ નમો આયરિયાણું, અંગરક્ષાતિશાયિની;
ૐ નમો ઉવજ્જાયાણું, આયુધં હસ્તયોદ્ધમ્. ૩

ૐ નમો લોચે સર્વસાહુણું, મોચકે પાદ્યોઃ શુભે;
એસો પંચ નમુક્કારો, શિલા વજ્રમયી તલે, ૪

સર્વપાવપ્પણાસણો, વપ્રો વજ્રમયો બહિઃ;
મંગલાણું ચ સર્વેસિં, ખાદિરાંગાર—ખાતિકા. ૫

સ્વાહાંતં ચ પદં જ્ઞેયં, પદમં હવઈ મંગલં;
વપ્રોપરિ વજ્રમયં, પિધાનં દેહ—રક્ષણે. ૬

મહાપ્રભાવા રક્ષેયં, ક્ષુદ્રોપદ્રવ—નાશિની;
પરમેષ્ઠિ—પદોદ્ભૂતા, કથિતા પૂર્વસૂરિભિઃ ૭

યશ્ચૈવં કુરુતે રક્ષાં, પરમેષ્ઠિપતૈઃ સદા;
તસ્ય ન સ્યાદ્ લયં વ્યાધિ-રાધિશ્ચાડપિ કદાચન. ૮

નવકાર

(પ્રથમં સ્મરણમ્)

નમો અરિહંતાણું ॥ ૧ ॥ નમો સિદ્ધાણું ॥ ૨ ॥
નમો આચરિયાણું ॥ ૩ ॥ નમો ઉવજ્જાયાણું ॥ ૪ ॥ નમો
લોએ સવ્વસાદુણું ॥ ૫ ॥ એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥
સવ્વપાવપ્પણાસણો ॥ ૭ ॥ મંગલાણું ચ સવ્વેસિં
॥ ૮ ॥ પદમં હવધં મંગલં. ॥ ૯ ॥

ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્

(દ્વિતીયં સ્મરણમ્)

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વદામિ કમ્મ-ધણુ મુક્કં,
વિસહર-વિસ નિન્નાસં, મંગલ-કદલાણુ-આવાસં. ૧
વિસહર-કુલ્લિંગ-મંતં, કઠે ધારેઈ જો સયા માણુઓ,
તસસ ગહ-રોગ-મારી, હુદ્ડજરા જાંતિ ઉવસામં. ૨
ચિદ્દુઉ દૂરે મંતો, તુલ્લ પણામો વિ જહુદ્ધો હોઈ,
નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન હુદ્ધ-દોગચ્ચં. ૩
તુહ સમ્મતે લહે, ચિંતામણિ-કપ્પપાચવજ્જહિએ,
પાવંતિ અવિગ્ગેણું, જીવા અચરામરં ઠાણું. ૪

ઈઅ સંથુઓ મહાયસ, લત્તિબ્બર-નિબ્બરેણુ-હિયએણુ;
તા દેવ દિબ્બ બોહિં, લવે લવે પાસ જિણુચંદ. ૫

સંતિકરં સ્તવનમ્

(તૃતીયં સ્મરણમ્)

સંતિકરં સંતિજિણું, જગસરણું જય-સિરિઈ દાચારં,
સમરામિ લત્ત-પાલગ, નિબ્બાણી-ગરૂડ-કય-સેવં. ૧

ઋ સ નમો વિખોસહિ-પત્તાણું સંતિસામિ-પાયાણું,
ઐ સ્વાહા-મંતેણું, સંબાસિવ-દુરિઅ-હરણાણું. ૨

ઋ સંતિ-નમુક્કારો, ખેલોસહિમાઈ લદ્ધિ-પત્તાણું,
સૌ હૌં નમો સંબોસહિ-પત્તાણું ચ દેઈ સિરિં. ૩
વાણી તિહુઅણુ-સામિણિ, સિરિદેવિ જક્ખરાય ગણિ
પિડગા,

ગહ-દ્વિસિપાલ-સુરિંદા, સયાવિ રક્ખંતુ જિણુલત્તે. ૪
રક્ખંતુ મમ રોહિણી, પન્નતી વન્નજસિંખલા ચ સયા,
વન્નકુસિ ચક્કેસરિં, નરદત્તા કાલી મહાકાલી. ૫

ગોરી તહ ગંધારી, મહન્નલા માણવી અ વઈરૂદા,
અમ્મુતા માણુસિઆ, મહમાણુસિયાઉ દેવીઓ. ૬

જૂંખા ગોમુહ મહજ્જખ, તિમુહ જક્ખેસ તુંખરૂ કુસુમે,
માયગ-વિજય-અજિયા, ખંલો મણુઓ સુરકુમારો. ૭

છમ્મુહ પચાલ કિન્નર, ગરૂલો ગંધવ્વ તહય જફાખદો,
 કૂખર વરૂણો ભિઉડી, ગોમેહો પાસ-માયંગા. ૮
 દેવીઓ ચક્રેસરિ, અજિઆ દુરિઆરિ કાલી મહાકાલી,
 અચ્યુઅસંતા જાલા, સુતારયા-સોય સિરિવચ્છા. ૯
 ચંડાવિજયકુસિ, પન્નઈત્તિ નિવ્વાણિ અચ્યુઆધરણી,
 વઈરૂદ્ધ છુત્ત ગંધારિ, અંખ પઉમાવઈ સિદ્ધા. ૧૦
 ઈઅ તિત્થ-રફખણરયા, અન્નેવિસુરાસુરી ય ચઉહાવિ,
 વંતર જોઈણિ પમુહા, કુણંતુ રફખં સયા અમ્હં. ૧૧
 એવં સુદિદ્ધિ સુરગણ, સહિઓ સંઘરસ સંતિજિણચંદો,
 મજ્જવિ કરેઉ રફખં, મુણિસુંદરસૂરિ-થુઅ-મહિમા. ૧૨
 ઈઅ સંતિનાહ સમ્મ-દિદ્ધી, રફખં સરઈ તિકાલં જો,
 સવ્વોવદવ-રહિઓ, સ લહઈ સુહસંપયં પરમં. ૧૩
 તવગચ્છગયણ-દિણયર જુગવર-સિરિસોમસુંદરગુરૂણં,
 સુપસાય-લદ્ધ-ગણહર, વિજ્ઞસિદ્ધી ભણઈ સીસો. ૧૪

તિજયપહુત્ત સ્તોત્રમ્

(ચતુર્થં સ્મરણમ્)

તિજય-પહુત્ત-પચાસય, અદ્ધ-મહાપાડિહોર-જુતાણં,
 સમયફૂખિત્ત-ઠિઆણં, સરેમિ ચક્કં જિણિંદાણં. ૧
 પણવીસા ય અસીઆ, પનરસ પન્નાસ જિણુવર સમૂહો,
 નાસેઉ સચલ-દુરિઅં, ભવિઆણં, ભત્તિ-જુતાણં. ૨

વીસા પણુચાલા વિય, તીસા પન્નતરી જિણુવરિંદા,
 ગહ-ભૂઝ-રૂઝ-સાઈણિ, ઘોડવસગ્ગં પણુસંતુ. ૩
 સત્તરિ પણુતીસા વિય, સટ્ટી પંચેવ જિણુગણો એસો,
 વાહિ જલજલણ-હરિ-કરિ, ચોરારિ-મહાભયં હરઉ. ૪
 પણુપન્ના ય દસેવય, પન્નટ્ટી તહય ચેવ ચાલીસા,
 રૂઝંતુ મે સરીરં, દેવાસુર-પણુમિઆ સિદ્ધા. ૫
 ઐ હરહુંહઃ સરસુંસઃ, હરહુંહઃ તહય ચેવ સરસુંસઃ,
 આલિહિય-નામ-ગખ્ખં, ચક્કં કિર સવ્વઓભદં. ૬
 ઐ રોહિણી પન્નત્તિ, વજ્જસિંખલા તહય વજ્જ
 કુસિઆ,
 ચક્કેસરી નરદત્તા, કાલી મહાકાલી તહ ગોરી. ૭
 ગંધારિ મહજ્જલા, માણવી વધરૂદ્ધા તહય અચ્છુત્તા,
 માણસિ મહમાણસિઆ, વિજ્જદેવીઓ રૂઝંતુ. ૮
 પંચદસ કમ્મભૂમિસુ, ઉપ્પન્નં સત્તરિ જિણુણુ સયં,
 વિવિહ-રયણાઈ-વન્નો, -વસોહિઅં હરઉ દુરિઆઈ. ૯
 ચઉત્તીસ અઈસય-જુઆ, અટ્ટ-મહાપાડિહેર-કયસોહા,
 તિથયરા ગયમેહા, ઝાએઅવ્વા પયત્તેણં. ૧૦
 ઐ વરુણુય સંખવિદુમ-મરગય ઘણુસન્નિહંવિગયમેહાં,
 સત્તરિસમં જિણુણુ, સવ્વામર-પૂર્ણં વદે સ્વાહા. ૧૧
 ઐ ભવજ્જુર્ધ વાણુવંતર, બોર્ધસ વાસી વિમાણુવાસીઅ,
 જે કેવિ હુદ્દ દેવા, તે સવ્વે ઉવસમંતુ મમ સ્વાહા. ૧૨

ચંદ્રશુક્રપૂરેણ, કલએ લિહિતેણ ખાલિઅં પીઅં,
એગંતરાઈ-ગહ-ભૂઅ, સાઈણિ-મુગ્ગં પણાસેઈ. ૧૩
ઈઅ સત્તરિસયં જંતં, સમ્મં મંતં દુવારિ-પડિલિહિઅં,
દુરિઆરિ વિજયવંતં, નિખલંતં નિચય-મચ્ચેહ. ૧૪

નમિઝ્ઞ સ્તોત્રમ્

(પંચમં સ્મરણમ્)

નમિઝ્ઞેણ પણયસુરગણ, ચુડામણિકિરણરંજિઅં મુણિણો,
ચલણ-જુઅલં મહાભય, -પણાસણું સંથવં વુચ્છં. ૧
સડિય કર-ચરણ-નહ-મુહ, નિખુદ્ધ-નાસા વિવન્ન-લાયન્ના,
કુદ્ધ-મહારોગાનલ, કુલિંગ-નિદ્ધ-સવ્વંગા. ૨

તે તુહ ચલણારાહણ, સલિલંજલિ-સેય વુડ્ધિઠય-ચ્છાયા,
વણ્ણવ-દ્ધા ગિરિ પાયવ વ્વ પત્તા પુણો લચ્છિં. ૩
દુબ્બાય ખુલિય-જલનિહિ, ઉખલકકલ્લોલ લીસણારાવે,
સંભંત-ભય-વિસંહુલ-નિજ્ઞમય-મુક્ક-વાવારે. ૪

અવિદ્ધલિઅ-જાણવત્તા, ખણેણ પાવંતિ ઈચ્છિઅં કૂલં,
પાસજિણ-ચલણ-જુઅલં, નિચયં ચિઅ જે નમંતિ
નરા. ૫

ખરપવણ્ણુય વણ્ણવ-જલાવલિમિલિય સચલદ્ધમ ગહણે,
ડહંત-મુદ્ધ-મયવહુ-લીસણુરવ-લીસણુમિ વણે. ૬

જગગુરુણો કમજુઅલં, નિન્વાવિઅ-સયલ-તિહુઅણા-
 ભોઅં,
 જે સંભરંતિ મણુઆ, ન કુણુઈ જલણો ભયં તેસિં. ૭
 વિલસંત-ભોગભીસણુ, -કુરિઆરણુનયણુ-તરલજીહાલં,
 ઉગ્ગ-ભુઅંગં નવ-જલય-સત્યહં ભીસણુચારં ૮
 મન્નંતિ ક્રીડ-સરિસં, દૂર-પરિચ્છેદ-વિસમ-વિસ-વેગા,
 તુહ નામકૂખર-કુડસિદ્ધ-મંતગુરુઆ નરા લોએ. ૯
 અડવીસુ ભિદ્ધ-તક્કર, -પુલિંદ-સદલ-સદ-ભીમાસુ,
 ભયવિહુર-વુન્નકાયર-ઉદ્દૂરિય-પહિય-સત્યાસુ. ૧૦
 અવિહુત-વિહવ-સારા, તુહ નાહ પણામ-મત્ત-વાવારા,
 વવગય-વિગ્ધા સિગ્ધં, પત્તા હિય-ઈચ્છિયં ઠાણું. ૧૧
 પજ્જલિઆનલ-નયણું, દૂર-વિચારિઅ મુહં મહાકાયં,
 નહકુલિસ-ઘાય-વિઅલિઅ-ગમ્મંદ-કુંભત્યલા-ભોઅં. ૧૨
 પણુય-સસંભમ-પત્થિવ, નહ મણિ-માણિક્ક-પડિઅ-
 પડિમસ્સ,
 તુહ વયણુ-પહરણુ ધરા, સીહં કુદ્ધંપિ ન ગણંતિ. ૧૩
 સસિ-ધવલ-દંતમુસલં, દીહ-કરૂદ્ધાલ વુરિદ-ઉચ્છાહં,
 મહુપિંગ-નયણુજુઅલં, સસલિલ-નવ જલહરાવં. ૧૪
 ભીમં મહાગમ્મંદં, અચ્ચાસન્નંપિ તે ન વિ ગણંતિ,
 જે તુમ્હ ચલણુ-જુઅલં, મુણિવધંતુંગં સમદ્વીણા. ૧૫

૯

સમરમ્મિ તિક્ખખગ્ગા, લિગ્ગાય પવિદ્ધ-ઉદ્ધુય-કખંધે,
 કુંત-વિણ્ણિલિન્ન-કરિકલહ, મુક્ક-સિક્કાર-પઉરંમિ. ૧૬
 નિન્નિજ્જઅ-દ્ધપુદ્ધુર-રિઉ, નરિંદનિવહા ભડા જસં ધવલં,
 પાવંતિ પાવ-પસમિણુ, પાસજિણુ ! તુહપ્પભાવેણુ. ૧૭
 રોગ-જલ-જલણુ-વિસહર, ચોરારિ-મયંદ-ગય-રણુભયાઇં,
 પાસજિણુ-નામ-સંકિત્તણેણુ, પસમંતિ સન્વાઇં. ૧૮
 એવં મહા-ભયહરં, પાસ-જિણિંદસ્સ સંથવ-મુઆરં,
 ભવિય-જણાણુંદયરં, કલ્લાણુ-પરંપર-નિહાણું. ૧૯
 રાયભય-જ્ઞપ્પ-રજ્ઞપ્પસ-કુસુમિણુ-દુસ્સઉણુ-રિક્ખ-
 પીડાસુ,
 સંઝાસુ દોસુ પથે, ઉવસગ્ગે તહય રયાણીસુ. ૨૦
 જ્ઞે પઠઈ જ્ઞે અનિસુણુઈ, તાણું કઈણો ય માણુતુંગસ્સ,
 પાસો પાવં પસમેઉ, સયલ-ભુવણુ-ચિયઅ-ચલણો. ૨૧
 ઉવસગ્ગતે કમહા-સુરમ્મિ આણુઓ જ્ઞે ન સંચલિઓ,
 સુર-નર કિન્નર-જીવઈહિં, સંથુઓ જયઉ પાસજિણો. ૨૨
 એઅસ્સ મજ્ઞઝારે, અદ્દારસ-અજ્ઞપ્પરેહિં જ્ઞે મંતો,
 જ્ઞે જાણુઈ સો આયઈ, પરમ-પયત્થં કુડં પાસં. ૨૩
 પાસહ સમરણુ જ્ઞે કુણુઈ, સંતુદ્ધે હિયએણુ,
 અદ્દકુત્તરસય-વાહિ-ભય, નાસંઈ તસ્સ દ્ધરેણુ. ૨૪

શ્રી અજિતશાંતિ સ્તવનમ્ (ષષ્ઠં સ્મરણમ્)

અજિઅં જિઅ-સવ્વભયં, સંતિં ચ પસંત-સ-
વ્વ-ગય-પાવં; જયગુરુ સંતિગુણકરે, દેવિ જિણુવરે
પ્રણિવયામિ. ૧. ગાહા.

વવગય-મંગુલભાવે, તેહં વિઉલ્લસ-નિમ્મલસહાવે;
નિરૂપમ-મહાપ્પભાવે, થોસામિ સુદ્ધિસખભાવે. ૨. ગાહા.

સવ્વદુક્ખપ્પસંતીણું, સવ્વપાવપ્પસંતીણું; સયા
અજિઅસંતીણું, નમો અજિઅસંતીણું. ૩. સિલોગો.

અજિઅજિણુ! સુહપ્પવત્તાણું, તવ પુરિસુત્તમ
નામકિત્તાણું; તહય ધિમ્મધપ્પવત્તાણું, તવ ચ જિણુત્ત-
મસંતિ! કિત્તાણું. ૪. માગાહિઆ.

કિરિઆ-વિહિ-સંચિઅ-કમ્મ--કિલેસ--વિમુક્ખયરં,
અજિઅં નિચિઅં ચ ગુણેહિં મહામુણિ-સિદ્ધિગયં;
અજિઅસ્સ ચ સંતિ મહામુણિણો વિઅ સંતિકરં, સયયં
મમ નિવ્વુદ્ધ-કારણુયં ચ નમંસણુયં. ૫. આલિંગણુયં.

પુરિસા! જઈ દુક્ખવારણું, જઈય વિમગ્ગહ સુક્ખ-
કારણું, અજિઅં સંતિં ચ લાવઓ, અભયકરે સરણું
પવજજહા. ૬. માગાહિઆ.

અરઈ રઈતિમિર વિરહિઅ-મુવરય-જરમરણું, સુર

-અસુર-ગરૂડ-ભુવનવર્ધ-પથથ-પણિવર્ધયં, અજિઅ-
મહમવિ અ સુનયનય-નિઉણ-મલયકરં, સરણ-મુવસ-
રિઅ ભુવિ-દ્વિવિજ-મહિઅં સયયમુવણમે. ૭ સંગયયં.

તં ચ જિણુત્તમ-મુત્તમ નિત્તમ-સત્તધરં, અજ્જવ
-મદ્વ-ખંતિ-વિમુત્તિ-સમાહિનિહિં, સંતિકરં પણુમા-
મિદ્મુત્તમ-તિત્થયરં, સંતિ-મુણી મમ સંતિસમાહિ-
વરં દિસઉ. ૮ સોવાણયં.

સાવત્થિ-પુવ્વપત્થિવં ચ વરહત્થિ-મત્થય-પસત્થ
વિચિન્નસંથિયં, થિર-સરિચ્છ-વચ્છં મયગલ-લીલા-
યમાણુ-વરગંધર્હાત્થિ-પત્થાણુપત્થિયં સંથવારિહં, હ-
ત્થિ-હત્થાહુંધંતકણુગ -- રૂઅગ -- નિરૂવહય -- પિંજર-
પવર-લક્ખણોવચિઅ-સોમ-ચાર-રૂવં સુધંસુહ-મણા-
લિરામ-પરમ-રમણિજ્જ-વરદેવદુંદુહિ-નિનાય-મહુર-
યર-સુહગિરં. ૯ વેદુઓ.

અજિઅં જિઆરિગણું, જિઅ-સવ્વલયં લવોહ-
રિહં, પણુમામિ અહં પયઓ, પાવં પસમેઉ મે લયવં.
૧૦ રાસાહુહઓ.

કુરૂજણુવય-હત્થિણાઉર-નરીસરો પઢમં તઓ મ-
હાયક્રવટિલોએ મહપ્પભાવો, જો આવત્તરિ પુરવર-સહ-
સવરનગર-નિગમ-જણુવયવર્ધ ખત્તીસા રાયવરસહસ્સા-

ભુયાયમગ્ગો, ચઉદસવરરચણુ-નવ મહાનિહિ-ચઉસટ્ઠાઠ
--સહસ્સ-પવરજીવધણુ સુંદરવધ, ચુલસી--હય--ગય--રહ
--સયસહસ્સસામી છન્નવધ--ગામકોડિ--સામી આસી જો
ભારહંમિ ભયવં. ૧૧ વેઠુંઓ.

તં સંતિં સંતિકરં, સંતિણું સંવલયા, સંતિં
શુણુમિ જિણું, સંતિં વિહેઉ મે. ૧૨. રાસાનંદિયયં.

ઈક્રખાગ વિદેહનરીસર નરવસહા મુણિવસહા, નવ-
સારય-સસિસકલાણુણુ વિગયતમા વિહુઅરયા, અજિ-
ઉત્તમ-તેઅ ગુણેહિં મહામુણિ અભિઅખલા વિહલકુલા,
પણુમામિ તે ભવ--ભય--મૂરણુ જગસરણુ મમ સરણું.
૧૩ ચિત્તલેહા.

દેવ--દાણુ--વિંદ--ચંદ--સૂર--વંદ હંદુ--તુદુ--જિદુ--પરમ,
લદુ--રવ--ધંત--રૂપ--પદુ--સેઅ--સુદ્ધ--નિદ્ધ--ધવલ, દંત-
પંતિસંતિ ! સત્તિ--કિત્તિ--મુત્તિ--જુત્તિ--ગુત્તિ--પવર,
દિત્તિતેઅ-વંદધેય સંવલોઅ-ભાવિઅપ્પભાવણેઅ પદ
સમે સમાહિં. ૧૪ નારાયઓ.

વિમલસસિ-કલાધરેઅ-સોમં, વિતિમિર-સૂર-
કરાધરેઅ-તેઅં, તિઅસવધ-ગણાધરેઅ-રૂવં, ધરણિ-
ધરપ્પવરાધરેઅ-સારં. ૧૫ કુસુમલયા.

સત્તે અ સયા અજિઅં, સારીરે અ ખલે અજિઅં,

તવ સંજમે અ અજિઅં, એસ થુણામિ જિણં અજિ-
અં. ૧૬ ભુઅગપરિરિંગિઅં.

સોમગુણેહિં પાવઈ ન તં નવ-સરય-સસી, તેઅ-
ગુણેહિં પાવઈ ન તં નવ-સરય-રવી, રૂવગુણેહિં પાવઈ
ન તં તિઅસ-ગણુવઈ, સારગુણેહિં પાવઈ ન તં ધર-
ણિધરવઈ. ૧૭ ખિજિજઅયં.

તિત્થવર-પવત્તયં તમરય-રહિયં, ધિરજણુ-થુઅ-
અિઅં યુઅ-કલિ-કલુસં, સંતિસુહ-પવત્તયં તિગ-
રણુ-પયઓ, સંતિમહં મહામુણિં સરણુમુવણુમે. ૧૮
લલિઅયં.

વિણુઓણુય-સિરરઈ-અંજલિ-રિસિગણુ-સંથુઅં
થિમિઅં, વિખુહાહિવ-ધણુવઈ-નરવઈ-થુઅ-મહિ-અ-
અિઅં ખહુસો, અઈરૂગય-સરય-દિવાયર-સમહિ-અ-
સપ્પલં તવસા, ગયણુ-ગણુ-વિયરણુ-સમુઈઅ-ચાર-
ણુ-વંદિઅં સિરસા. ૧૯ કિસલયમાલા.

અસુર-ગરૂલ-પરિવંદિયં, કિન્નરોરગ-નમંસિઅં,
દેવકોડિસય-સંથુઅં, સમણુસંઘ-પરિવંદિયં. ૨૦ સુમુહં.

અલયં અણુહં, અરયં અરૂયં, અજિઅં અજિઅં,
પયઓ પણુમે. ૨૧ વિજ્ઞણુવિલસિઅં.

આગયા વરવિમાણુ-દિવ્વકલ્પગ-રહ-તુરય-પહક-

રસએહિં હુલિઅં, સસંભમોઅરણુ-ખુલિઅ-હુલિઅ-અ-
લ-કુંડલં ગય-તિરીડ-સોહંત-મઉલિમાલા. ૨૨. વેદુઓ.

જં સુરસંઘા સાસુરસંઘા, વેરવિઉતા ભત્તિસુન્નુતા,
આયરભૂસિઅ-સંભમપિંડિઅ સુદ્રહુસુવિમિહઅ-સવ્વખ-
લોઘા, ઉત્તમ-કંચણુ-ચણુ-પરૂવિઅ-ભાસુર-ભૂસણુ-
ભાસુરિઅંગા, ગાય-સમોણુઅ-ભત્તિ-વસાગય-પંજલિ
પેસિઅ-સીસ-પણામા. ૨૩ ચણુમાલા.

વંદિજિણુ થોજિણુ તો જિણુ, તિણુખેવ ચ ખુણો
પયાહિણુ, પણુમિજિણુ ચ જિણુ સુરાસુરા, પમુઈઆ
સલવણાઈં તો ગયા. ૨૪ ખિત્તયં.

તં મહામુણિમહંપિ પંજલી, રાગદોસ-લય-મોહ-
વન્નિજયં, દેવ-દાણુવ-નરિંદ-વંદિઅં, સંતિમુત્તમ-
મહાતવં નમે. ૨૫ ખિત્તયં.

અંખરંતર-વિઆરણિઆહિં, લલિઅ-હંસવહુ-
ગામિણિઆહિં, પીણુ-સોણિથણુ-સાલિણિઆહિં, સકલ
કમલદલ-લોઅણિઆહિં. ૨૬ દીવયં.

પીણુ-નિરંતર-થણુભર-વિણુમિઅ-ગાયલઆહિં,
મણિકંચણુ - પસિઢિલ - મેહલ-સોહિઅ - સોણિતડાહિં,
વરખિંખિણિ-નેઉર-સતિલય - વલય - વિભૂસણિઆહિં,
રઈકર-ચઉર-મણોહર-સુંદર-દંસણિઆહિં. ૨૭ ચિત્ત
ફખરા.

દેવસુંદરીહિં પાચવંદિઆહિં, વંદિઆ ય જસ્સ તે
સુવિક્રમા કમા, અપ્પણો નિડાલએહિં મંડણોદુણપ્પગા-
રએહિં કેહિં કેહિં વિ, અવંગ-તિલય-પત્તલેહનામએહિં
ચિલ્લએહિં સંગયં ગયાહિં, ભત્તિસન્નિવિદ્ધ-વંદણગયા-
હિં હુંતિ તે વંદિઆ પુણો પુણો. ૨૮ નારાયઓ.

તમહં જિણચંદં. અજિઅં જિઅમોહં, ધુચસવ્વ-
કિલેસં, પયઓ પણુમામિ. ૨૯ નંદિઅયં.

થુઅવંદિઅચસ્સા, રિસિગણ-દેવગણેહિં, તો દેવવ-
હુહિં, પયઓ પણુમિઅસ્સા, જસ્સ જગુત્તમસાસણુ-
અસ્સા, ભત્તિવસાગય-પિંડિઅયાહિં, દેવવરચરસા
બહુઆહિં, સુરવર-રઘુણ-પંડિઅયાહિં. ૩૦ ભાસુરચં.

વંસસદ-તંતિતાલ-મેલિએ, તિઉક્ખરાલિરામ--
સદમીસએ કએ અ, સુધસમાણુએ અ સુદ્ધ-સજ્જ-ગી-
અપાયજલલધંટિઆહિં, વલય-મેહલા-કલાવ-નેઉરાલિ-
રામ સદમીસએ કએ અ, દેવ-નદિઆહિં હાવભાવવિ-
બ્ભમપ્પગારએહિં, નચ્ચિઉણ અંગહારએહિં, વંદિઆ
ય જસ્સ તે સુવિક્રમા કમા, તયં તિલોચ-સવ્વસત્ત-
સંતિકારયં, પસંત-સવ્વ-પાવ-દોસમેસ હં નમામિ
સંતિમુત્તમં જિણું. ૩૧ નારાયઓ.

છત્ત-ચામર-પડાગ-જુઅ-જવ-મંડિઆ, અયવર-

મગર-તુરય-સિરિવચ્છ-સુલંછણા, દીવ-સમુદ્-મંદર-
દિસાગય-સોહિયા, સત્થિઅ-વસહ-સીહ-રહ-ચક્કવર-
ક્રિયા. ૩૨ લલિઅયં.

સહાવલદ્દા સમખપધદ્દા, અદોસદ્દા ગુણેહિં જિદ્દા,
પસાયસિદ્દા તવેણ પુદ્દા, સિરીહિં ધદ્દા રિત્તીહિં જુદ્દા.
૩૩ વાણવાસિઆ.

તે તવેણ ધુઅ-સવ્વપાવયા, સવ્વલોઅ-હિઅમૂલ-
પાવયા, સંથુઆ અજિઅ-સંતિ-પાયયા. હુંતુ મે
સિવસુહાણ દાયયા. ૩૪ અપરાંતિકા.

એવં તવ-બલ-વિઉલં, થુઅં મએ અજિઅ-
સંતિ જિણુ-જુઅલં, વવગય-કમ્મ-રય-મલં, ગઈ ગયં
સાસયં વિઉલં. ૩૫ ગાહા.

તં બહુગુણપ્પસાયં, મુક્ખસુહેણ પરમેણ અવિ-
સાયં, નાસેઉ મે વિસાયં, કુણુઉ અ પરિસાવિ અ પ્પ-
સાયં. ૩૬ ગાહા.

તં મોએઉ અ નંદિં, પાવેઉ અ નંદિસેણુમલિનંદિં,
પરિસાવિ અ સુહ-નંદિં, મમ ચ દિસઉ સંજમે નંદિં
૩૭ ગાહા.

પક્કિઅઅ આઉમ્માસિઅ, સંવચ્છરિએ અવસ્સ
ભણિઅવ્વો, સોઅવ્વો સવ્વેહિં, ઉવસગ્ગ-નિવારણો
એસો. ૩૮

ને પઢઈ ને અ નિસુણઈ, ઉભંઓ કાલંપિ અજિ-
અસંતિ-થયં, નહુ હુંતિ તસ્સ રોગા, પુવ્વપ્પન્ના વિ
નાસંતિ. ૩૯

જઈ ઇંદ્રજીત પરમપયં, અહવા કિત્તિં સુવિત્થડં
ભુવણે; તા તેહુકકુદ્ધરણે, જિણુવયણે-આયરં કુણુહ. ૪૦

મક્તામર સ્તોત્રમ્

(સપ્તમં સ્મરણમ્)

લક્ષ્મી-પ્રણત-મૌલિ-મણિ-પ્રભાણા, -મુદોતકં
દક્ષિત-પાપ-તમો-વિતાનમ, સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદ-
યુગંયુગાદા, -વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ. ૧
યઃ સંસ્તુતઃ સકલ-વાહનમય તત્ત્વબોધા, -દુઃખૂત-બુદ્ધિ-
પદ્મિણિઃ સુરજોક-નાથૈઃ, સ્તોત્રૈર્જગત્ત્રિતય-ચિત્ત-
હરૈરદ્વારૈઃ, સ્તોત્ર્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ. ૨
બુદ્ધયા વિનાડપિ વિબુધા-ચિંત-પાદપીઠ !, સ્તોતું સમુ-
દ્ધત-મતિ-વિંગત-ત્રયોડહમ, બાલંવિહાય જલ સંસ્થિ-
ત મિંદુભિંબ, મન્યઃ ક ઇંદ્રજીતિ જનઃ સહસા ગ્રહીતુમ. ૩
વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર ! શશાંક-કાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ
સુરચુર પ્રતિભેડપિ બુદ્ધયા ?, કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્ધત-
નકચકં, કે વા તરીતુમલમ્બુનિધિં ભુવ્વલ્લભમ ? ૪
જે. ધ. પ્ર. ૨

સોડુઈ' લથામિ તવ લક્ષિતવશાન્મુનીશ !, કર્તુ' સ્તવં વિ-
ગતશક્તિ-રપિપ્રવૃત્તઃ, પ્રીત્યાત્મવીર્ય-મવિચાર્ય મૃગો
મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ? ૫
અદ્યપશ્યતં શ્રુતક્ષ્ત્રાં પરિક્ષાસ-ધામ, ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખ-
રીકુરુતે ખલાન્મમ, ચત્કોક્તિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ,
તચ્ચાર-ચૂત-કાલિકા-નિકરૈકહેતુઃ. ૬

ત્વત્સંસ્તવેન ભવ-સંતતિ-સન્નિખદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ક્ષય-
મુપૈતિ શરીરભાજનમ્, આકાંતલોક-મલિ-નીલ-મશેષ-
માશુ, સૂર્યાંશુ-લિન્નમિવ શાર્વર-મંધકારમ્. ૭

મત્ત્યેતિ નાથ ! તવ સંસ્તવનં મયેદ્, મારભ્યતે તનુ-
ષિયાડપિ તવ પ્રભાવાત્, ચેતો હરિષ્યતિ સંતાં નલિની-
હલેષુ, મુકતાફલ-દ્યુતિ-મુપૈતિ નનૂદ્ધખિંદુઃ. ૮

આસ્તાં તવ સ્તવન-મસ્ત-સમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાપિ
જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ, દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરુતે પ્રભૈવ,
પદ્માકરેષુ જલજનિ વિક્રસભાંજિ. ૯

નાત્યદ્ભુતં ભુવન-ભૂપણુ-ભૂત ! નાથ ! ભૂતૈર્ગુણૈર્ભુવિ
ભવંતમભિષ્ટુવન્તાઃ, તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન
કિંવા, ભૂત્યાશ્રિતં ચ ઇહ નાત્મસમં કરૌતિ. ૧૦

દમ્ભા ભવન્ત-મનિમેષ-વિલોકનીયં, નાડ્યત્ર તોષમુપ-
શ્ચતિ જગત્ત્વ અક્ષુ, પીત્વા પચ્ચ શશિકર દ્યુતિ-દૂરધ-
સિંધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધેરશિતું ક ઇચ્છેત્ ? ૧૧

ચૈ: શાંતરાગ-રૂચિભિ: પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિત-
 સિંધુવનૈક-લલામભૂત !, તાવંત એવ ખલુ તેઽપ્યણુવ:
 પૃથિવ્યાં, યત્તે સમાન-મપરં ન હિ રૂપમસ્તિ. ૧૨
 વક્ત્રં ક્વ તે સુર-નરોરજ નેત્રહારિ? નિ:શેષ-નિર્જિત-
 જગત્રિતયોપમાનમ્, ણિંબં કલંક-મલિનં ક્વ નિશા-
 કુરસ્ય ?, યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુ-પલાશ-કલ્પમ્. ૧૩
 સંપૂર્ણ-મંડલ-શશાંક-કલા-કલાપ, શુભ્રા ગુણા-
 સિંધુવનં તવ લંઘયન્તિ, ચે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદ્દીશ્વર !
 નાથમેકં, કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ? ૧૪
 શિત્રં કિમત્ર ? યદિ તે ત્રિદશાંગનાભિ, નીંતં મનાગપિ
 મનો ન વિકાર-માર્ગમ્, કલ્પાંતકાલ-મરૂતા ચલિતા-
 ચલેત કિં મંદરાદ્રિ-શિખરં ચલિતં કદાચિત્ ? ૧૫
 નિર્ધૂમવર્તિ રૂપવન્નિર્જિત તૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્રયમિદં
 પ્રક્ટીકરોષિ, ગમ્યો ન જતુ મરૂતાં ચલિતાચલાનાં,
 દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્રપ્રકાશઃ. ૧૬
 નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ, સ્પષ્ટીકરોષિ
 સહસ્રા યુગપન્નજગંતિ,નાંભોધરોદર-નિરૂદ્ધ મહાપ્રભા-
 વઃ, સૂર્યોતિશાયિ-મહિમા-સિ મુનીંદ્ર ! લોકે. ૧૭
 નિયોદ્યં દલિતમોહ-મહાંધકારં,ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય
 ન કારિદાનામ્, વિબ્રાજતે તવ મુખાન્ન-મનલ્પકાંતિ,
 વિદ્યોતયન્નજગદ્ધૂર્વ-શશાંક-ખિન્નમ્. ૧૮

किं शर्वरीषु शशिनाऽहि विवस्वता वा ?, युष्मन्मुपेन्द्र-
दक्षितेषु तमस्सु नाथ !, निष्पन्न-शालि-वन-शालिनि
लुवलोके, कार्यं कियन्नलधरै-र्जलभार-नम्रैः ? १८
ज्ञानं यथा त्वयि विभाति कृतावकाशं, नैवं तथा
हरिहरादिषु नायकेषु, तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा
महत्त्वं, नैवं तु काय-शकले किरणकुलेऽपि. २०
मन्ये वरं हरिहरादय एव दृष्टा, दृष्टेषु येषु हृदयं
त्वयि तोषमेति, किं वीक्षितेन लवता ? लुपि येन
नान्यः, कश्चिन्मनो हरति नाथ ! लवांतरेऽपि. २१
स्त्रीणां शतानि शतशो जनयन्ति पुत्रान्, नान्या सुतं
त्वदुपमं जननी प्रसूता, सर्वा दिशो दधति लानि
सहस्ररश्मिं, प्रारयेव दिग्जनयति स्फुरद्दंशुल्लभ २२
त्वाभामनन्ति मुनयः परमं पुमांस-मादित्यवर्णं भमलं
तमसः परस्तात्, त्वामेव सम्यगुपलब्धं जयन्ति
भृत्युः, नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र ! पन्थाः २३
त्वामव्ययं विबुधयिन्त्य-मसंभ्यमाद्यं, ब्रह्माण-भीश्वर
मनंत-मनंगकेतुम्, योगीश्वरं विदितयोग-मनेकमेकं,
ज्ञानस्वरूप-भमलं प्रवदन्ति संतः. २४
बुद्धस्त्वमेव विबुधाश्रित-बुद्धि-भोधात्, त्वं शंकरोऽसि
लुवनत्रय-शंकरत्वात्, धातासि धीर ! शिवमार्गविधे-
विधानात्, व्यक्तां त्वमेव लजवन् ! पुरुषोत्तमोऽसि २५

तुल्यं नमस्त्रिभुवनातिन्दुराय नाथ !, तुल्यं नमः क्षिति-
तला-मल-भूषणाय, तुल्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय,
तुल्यं नमो जिन ! लवोद्धि-शोषणाय. २६

को विस्मयोऽत्र ? यद्दि नाम शुद्धैशेषै-स्त्वं संश्रितो
निरवकाशतया मुनीश ! द्वैषैः पात-विविधाश्रय-जत-
गर्वः, स्वप्नांतरेऽपि न कदाचि-दधीक्षितोऽसि. २७

उच्चै-रशोकतः-संश्रित-मुन्मथूष, - भालाति ३५-
भमलं लवतो नितान्तम्, स्पष्टोद्धसत्किरणमस्त-तमो-
वितानं, जिम्भं रवेरिव पयोधर-पार्श्ववर्त्ति. २८
सिंहासने मणि-मथूष-शिखा-विचित्रे. विभ्राजते तव
वपुः कनकावदातम्, जिम्भं वियद्विलसदं शु-लता-विता-
नं, तुंगोदयाद्रि-शिरसीव सङ्क्षरश्मेः. २९

कुंदावदात-चलयाभर-याज्ञोत्तमं, विभ्राजते तव वपुः
अधौत-कान्तम्, उद्वग्गशांक-शुचि-निर्जर-वारिधार,-
मुच्चैस्तटं सुरगिरेरिव शातकौम्भम्. ३०

अत्रयं तत्र विभाति शशाङ्ककांत.-मुच्यः स्थितं स्थ-
गित-सातु-कर प्रतापम्, मुक्तादल-प्रकर-जल-विवृद्ध-
शोभं, प्रज्यापयत्त्रिजगतः परमेश्वरत्वम्. ३३

हृन्निद्र-होम नवपङ्कज-पुञ्ज-कांति, -पर्युद्वलसन्नम्—
मथूष-शिखालिरामौ, पादौ पदानि तव यत्र जिनेन्द्र !
क्षतः, पद्मानि तत्र विभुधाः परिकल्पयन्ति. ३२

ઈત્યં યથા તવ વિભૂતિ-રભૂજ્જનેન્દ્ર !, ધર્મોપદેશન-વિધૌ
ત તથા પરસ્ય, યાદ્દ્ પ્રભા દિનકૃતઃ પ્રહતાંધકારા,
તાદ્દ્ કુતો ગ્રહ-ગણસ્ય વિકાશિનોઽપિ ? ૩૩

શ્રયોતન્મદાવિલ-વિલોલ-કપોલમૂલ, મત-બ્રમદ્ભમર-
નાદ-વિવૃદ્ધકોપમ્, ઐરાવતાલમિલસુદ્ધત-માપતન્તં,
દષ્ટ્વા ભયં ભવતિ નો ભવદ્દાશ્રિતાનામ્. ૩૪

ભિન્નેભ-કુંભ-ગલદુઃખજ્વલ-શોણિતાક્ત, -મુક્તાદ્ભ-પ્રક-
ર-ભૂષિત-ભૂમિભાગઃ, બદ્ધક્રમઃ ક્રમગતં હરિણાધિ-
પોઽપિ, નાકામતિ ક્રમયુગા-ચલ-સંશ્રિતં તે. ૩૫

કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્ધત-વહ્નિકલ્પં, દાવાનલં જ્વલિત-
મુજ્જ્વલ-મુદ્ગુલિંગમ્, વિશ્વં જિઘ્રત્સુમિવ સંમુખ-
માપતન્તં, ત્વન્નામ-કીર્તન-જલં શમયત્યશેષમ્. ૩૬

રૂતેક્ષણું સમદ-કોકિલ-કંઠનીલં, કોધોદ્ધતં ક્ષણિન-મુત્ત-
ણ-માપતન્તમ્, આકામતિ ક્રમ-યુગેન નિરસ્ત-શંક-,
સ્ત્વન્નામ-નાગદમની હૃદિ યસ્ય પુંસઃ. ૩૭

વદગત્તુરંગ-ગજગર્જિત-ભીમનાદ-, માઝૈ બલં બલવ-
તામપિ ભૂપતીનામ્, ઉદ્ધદિવાકર-મયૂખ-શિખાપવિદ્ધં,
ત્વત્કીર્તનાત્તમઃકૃતિશ્ચ સિદ્ધામુષૈતિ. ૩૮

કુંતાગ્ર-ભિન્નગજ-શોણિત-વારિવાહ. વેગાવતાર-તરણા-
તુર-યોધભીમે, યુદ્ધે જયં વિજિત-દુર્જય-જ્યેષ્ઠા,
સ્ત્વત્પાદપંકજ-વનાશ્રયિણો લભંતે. ૩૯

અભિનિધૌ શ્રુભિજ્ઞ-ભીષણ-નકુચકે,-પાઠીનપીઠ-ભયદો-
લ્ખણ-વાડવાગ્નૌ, રંગત્તરંગ-શિખર-સ્થિત-યાનપાત્રા,-
આસં વિહાય ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજંતિ. ૪૦

ઉદ્ભૂત-ભીષણ-જલોદર-ભારભુગ્નાઃ,-શોભ્યાં દશા--
મુપગતાશ્ચયુત-જીવિતાશાઃ, ત્વત્પાદપંકજ-રજ્જે-ડમૂત-
દિગ્ધ-દેહા, મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજ-તુલ્યરૂપાઃ. ૪૧

આપાદકંઠ-મુરુ-શૃંગલ-વેષ્ટિતાડ્ગા,ગાઢંબૃહન્નિગડ-કોટિ,
નિષ્ઠૃષ્ઠજંઘાઃ, ત્વન્નામ-મંત્ર-મનિશં મનુજ્ઞઃ સ્મરંતઃ,
સઘઃ સ્વયં વિગત-બંધ-ભયા ભવંતિ. ૪૨

મત્તદ્વિપેન્દ્ર-મૃગરાજ-દવાનલાહિ,—સંગ્રામ—વારિધિ-
મહોદર-બંધનોત્થમ. તસ્યાશુ નાશ-મુપયાતિ ભક્તભિયે-
વ, યસ્તાવકં સ્તવમિમં મતિમાનધીતે. ૪૩

સ્તોત્રસ્ત્રજં તવ જિનેન્દ્ર ! ગુણૈર્નિબદ્ધાં, ભક્ત્યા મય્યા
રચિરવર્ણ-વિચિત્રપુષ્પામ, ધત્તે જનો ય ઈહ કંઠ-ગતાઃ
મજસં, તં માનતુંગ-મવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ. ૪૪

૨૪

શ્રી કલ્યાણમંદિર સ્તોત્રમ્

(અષ્ટમં સ્મરણમ્)

(વસન્તતિલકા વૃત્તમ્)

કલ્યાણમંદિર-મુદાર-મવદ્ભેદિ, લીતાભયપ્રદ-
મનિંદિત-મંધિપદ્મ, સંસારસાગર-નિમજ્જદશેષજંતુ,
પોતાયમાન-મલિનગ્ય જિનેશ્વરસ્ય. ૧
યસ્ય સ્વયં સુરગુરુ ગરિમાંબુરાશેઃ, સ્તોત્રં સુવિસ્તૃત-
મતિર્ન વિભુર્વિધાતુમ્, તીર્થેશ્વરસ્ય કમહ-સ્મય-ધૂમ-
કેતો, સ્તસ્યાહમેષ કિલ સંસ્તવનં કરિષ્યે. ૨
સામાન્યતોડપિ તવ વર્ણયિતું સ્વરૂપ, મસ્માદ્દશાઃ
કથમધીશ ! ભવંત્યધીશાઃ ? ધૃષ્ટોડપિ કૌશિકશિશુ-
ર્થદિવા દિવાંધો, રૂપં પ્રરૂપયતિ કિં કિલ ધર્મરશ્મેઃ ? ૩
મોહક્ષયા-દ્વનુભવન્નપિ નાથ ! મર્ત્યો, નૂનં ગુણાન્ ગણ-
યિતું ન તવ ક્ષમેત, કલ્પાંત-વાંત-પયસઃ પ્રકટોડપિ
યસ્માન્મીયેત કેન જલધેર્નનુ રત્નરાશિઃ ? ૪
અભ્યુદયતોડસ્મિ તવ નાથ ! જડાશયોડપિ. કર્તું સ્તવં
લસદ્દસંખ્ય-ગુણાકરસ્ય, બાલોડપિ, કિં ન નિજબાહુ-
યુગં વિતત્ય, વિસ્તીર્ણતાં કથયતિ સ્વધિયાંબુરાશેઃ ? ૫
યે યોગિનામપિ ન ચાન્તિ ગુણાસ્તવેશ !, વક્તું કથં
ભવતિ તેષુ મમાવકાશઃ ?; જાતા તદ્દેવમસમીક્ષિત-

કારિતેયં, જલ્પાંત વા નિજગિરા નનુ પક્ષિણોડપિ. ૬
આસ્તા-મચિંત્ય-મહિમા જિન ! સંસ્તવસ્તે, નામાપિ
પાતિ ભવતો ભવતો જગંતિ, તીવ્રાતપોપહત-પાંથજ-
નાન્નિદાઘે, પ્રીણાતિ પદ્મસરસઃ સરસોડનિલોડપિ. ૭
હૃદ્ધર્તિનિ ત્વચિ વિભો ! શિથિલીભવંતિ, જંતોઃ
ક્ષણેન નિખિડા અપિ કર્મખંધાઃ, સઘો ભુજંગમમયા
ઈવ મધ્યભાગ,-મહ્યાગતે વનશિખાંડિનિ ચંદનસ્ય. ૮
મુચ્યંત એવ મનુજઃ સહસા જિનેન્દ્ર ! રૌદ્રૈરૂપદ્રવ-
શતૈસ્ત્વચિ વીક્ષિતેડપિ, ગોસ્વામિનિ સ્ફુરિત-તેજસિ
દષ્ટમાત્રે, ચૌરૈરિવાશુ પશવઃ પ્રપલાયમાનૈઃ. ૯
ત્વં તારકો જિન ! કથં ? ભવિનાં ત એવ, ત્વા-
મુદ્રહંતિ હૃદયેન ચદુત્તરંતઃ. ચદ્રાદતિસ્તરતિ ચજ્જલ-
મેષ નૂત,-મન્તર્ગતસ્ય મરૂતઃ સ કિલાનુભાવઃ. ૧૦
ચસ્મિન્ હર-પ્રભૃતયોડપિ હત-પ્રભાવાઃ, સોડપિ
ત્વયા રતિપતિઃ ક્ષપિતઃ ક્ષણેન. વિધ્યાપિતા હુતભુજઃ
પદ્મસાડથ યેન, ખીતં ન કિં તદ્દપિ દુર્ધર-વાડવેન ? ૧૧
સ્વામિન્નનદપ-ગરિમાણુ-મપિ પ્રપન્ના,-સ્ત્વાં જંતવઃ
કથમહો હૃદયે દધાનાઃ, જન્મેદધિં લઘુ તરંત્યતિ
લાઘવેન, ચિંત્યો ન હંત મહતાં ચદિ વા પ્રભાવઃ, ૧૨
ક્રોધસ્ત્વયા ચદિ વિભો ! પ્રથમં નિરસ્તો, ધ્વસ્તાસ્તદ્દા
અત કથં કિલ કર્મચૌરાઃ ?, ખ્લોષત્યમુત્ર ચદિ વા શિ-

શિરાપિલોકે, નીલકૃમાણિ ચિપિનાનિ નકિં હિમાની? ૧૩
ત્વાં યોગિનો જિન ! સદા પરમાત્મરૂપ, -મન્વેષયંતિ
હૃદયાંબુજ-કેશ-દેશે, પૂતસ્ય નિર્મલરૂપે-ચંદિ વા
કિમન્ય, -દક્ષસ્ય સંભવિ પદં નનુ કૃણ્ણિકાયાઃ? ૧૪
ધ્યાનાજ્જિજ્જનેશ ! ભવતો ભવિનઃ ક્ષણેન, દેહં વિહાય
પરમાત્મ-દશાં વ્રજંતિ. તીવ્રાનલા-દુપલભાવ મપાસ્ય
લોકે, ચામીકરત્વ-મચિરાદિવ ધાતુભેદાઃ. ૧૫

અંતઃ સદૈવ જિન ! ચસ્ય વિભાવ્યસે ત્વાં, ભવૈઃ કથં
તદ્દપિ નાશયસે શરીરમ્ ? એતત્સ્વરૂપમથ મધ્ય-વિવ-
ર્તિનો હિ, ચદ્વિત્રહં પ્રશમયંતિ મહાનુભાવાઃ. ૧૬

આત્મા મનીષિલિરયં ત્વદ્ભેદ-બુદ્ધ્યા, ધ્યાતો જિનેન્દ્ર !
ભવતીહ ભવત્રભાવઃ, પાનીય મપ્યમૃત-મિત્ય-નુચિત્ય-
માનં, કિં નામ નો વિષવિકાર-મપાકરોતિ ? ૧૭

ત્વામેવ વીત-તમસં પરવાદિનોડપિ, નૂનં વિભો !
હરિહરાદિ-ધિયા પ્રપન્નાઃ, કિં કાચકામલિલિરીશ ! સિતો
ડપિ શંખો, નો ગૃહ્યતે વિવિધવર્ણ-વિપર્યયેણ. ૧૮

ધર્મોપદેશ-સમયે સવિધાનુભાવા, દાસ્તાં જનો ભવતિ
તે તર્-રખ્યથોકઃ, અભ્યુદ્ગતે દિનપતૌ સમહીરુહોડપિ,
કિં વા વિબોધ મુપયાતિ ન જીવલોકઃ? ૧૯

ચિત્રં વિભો ! કથમવાહુમુખ-વૃંતમેવ, વિષ્ણુ પતત્ય-
વિરલા સુર-પુષ્પ-વૃષ્ટિઃ, ત્વદ્ગોચરે સુમનસાં ચદિ વા

મુનીશ !, ગચ્છંતિ નૂનમધ એવ હિ ખંધનાન્તિ. ૨૦
 સ્થાને ગભીર-હૃદયોદ્ધિ-સંલવાયાઃ, પીયૂષતાં તવ ગિરઃ
 સમુદીરયંતિ, પીત્વા યતઃ પરમ-સંમદ-સંગભાજ્ઞે,
 ભવ્યા વ્રજંતિ તરસાપ્ય-જરામરત્વમ્: ૨૧
 સ્વામિન્ ! સુદ્ધર-મવનમ્ય સમુત્પતંતો; મન્યે વ્રદંતિ
 શુચયઃ સુર-ચામરૌઘાઃ, યેડ્સ્મૈ ત્વતિં વિદધતે મુનિ
 પુંગવાય, તે તૂન-મુર્ધ્વગતયઃ ખલુ શુદ્ધભાવાઃ ૨૨
 શ્યામં ગભીર-ગિર-મુજ્જવલ-હેમરત્ન.-સિંહાસન
 સ્થમિહુ ભવ્ય-શિખંડિનસ્ત્વામ્, આલોકયંતિ રભસેન
 તદંતમુચ્ચૈ,-શ્રામીકરાદ્રિ-શિરસીવ નવાંબુવાહમ્ ૨૩
 ઉદ્ગચ્છતા તવ શિતિદ્યુતિ-મંડલેન, લુપ્તચ્છદચ્છવિ-
 રશોકતરૂ-ખંભૂવ, સાન્નિધ્યતોડપિ ચદિ વા તવ વીત-
 રાગ !, નીરાગતાં વ્રજતિ કેા ન સચેતનોડપિ ? ૨૪
 ભોઃ ભોઃ પ્રમાદ-મવધૂય ભજધ્વમેન,-માગત્ય નિર્વૃતિ-
 પુરીં પ્રતિ સાર્થવાહમ્, એતન્નિવેદયતિ દેવ !
 જગત્રયાય, મન્યે નદન્નલિનલઃ સુરહુંહુભિસ્તે. ૨૫
 ઉદ્યોતિતેષુ ભવતા ભુવનેષુ નાથ !, તારાન્વિતો વિધુ-
 રયં વિહતાધિકારઃ, મુક્તા-કલાપ-કલિતોચ્છવસિતાતપત્ર,
 વ્યાજત્રિધા ધૃતતનુ-ધ્રુવ-મભ્યુપેતઃ. ૨૬
 સ્વેત પ્રપૂરિત-જગત્રય-પિંડિતેન, કાંતિ-પ્રતાપ-યશસા-
 મિવ સંચયેન, માણિક્ય-હેમ-રજત-પ્રવિનિર્મિતેન,

साल-त्रयेणु लगवन्नलितो विलासि. २७
 दिव्यसूत्रे जिन ! नमस्त्रिदशाधिपाना, -मुत्सृज्य रत्न-
 रयितानपि मौलिजं धान् , पादौ श्रयंति लवतो यद्वि वा
 परत्र, त्वत्संगमे सुमनसो न रमंत एव. २८
 त्वं नाथ ! जन्मजलधे-वर्षराङ्मुषोऽपि, यत्तारयस्य
 सुमतो निज-पृष्ठलग्नान् , युक्तां हि पार्थिव-निपस्य
 सतस्तवैव, चित्रं विलो ! यद्वसि कर्म-विपाक-शून्यः २९
 विश्वेश्वरोऽपि जनपालक ! दुर्गतस्त्वं, किं वाक्षरप्रकृति-
 रभ्यलिपिस्त्वमीश ! अज्ञानवत्यपि सदैव कथंचि-
 द्देव, ज्ञानं त्वयि स्फुरति विश्व-विकास-हेतुः ३०
 प्राग्भार-संलृत-नलांसि रणांसि रोषा; -दुत्थापितानि
 कर्मठेन शठेन यानि, छायापि तैस्तव न नाथ ! उता
 उताशो, अस्तस्त्वमीलिरयमेव परं दुरात्मा. ३१
 यद् गज्जङ्घ्नीजङ्घा-त-धनौघ-महज्ज-लीमं, अशयत्तडि-
 न्मुसल-मांसल घोरधारम् , हृत्त्येन मुक्तामथ दुस्तर-
 वारि दध्ने, तेनैव तस्य जिन ! दुस्तरवारि-कृत्यम्. ३२
 श्वस्तोर्ध्व-केश-विकृता-कृति-मर्त्य-मुंड, -प्रादंभलुद्ध
 लयद्व-वक्त्र-विनिर्यद्वजिनः. प्रेतत्रयः प्रतिभवन्त-मपी-
 रितो यः, सोऽस्याऽलवत्प्रति लवंलव-दुःख हेतुः ३३
 धन्यास्त एव लुवनाधिप ! ये त्रिसंध्यः-भाराधयंति
 विधिवद्विधुता-न्यकृत्याः लङ्-त्योद्धसत्पुलक-पक्षमल-द्वेड-

દેશા, પાદ્મયં તવ વિભો ! ભુવિ જન્મભાજઃ. ૩૪
અસ્મિન્નપાર-ભવ-વારિનિધૌ મુનીશ ! મન્યે ન મે શ્રવણ-
ગોચરતાં ગતોઽસિ, આકર્ણિતે તુ તવ ગોત્ર-પવિત્ર-મંત્રે
કિં વા વિપદ્વિષધરી સવિધં સમેતિ ? ૩૫
જન્માંતરેઽપિ તવ પાદ્યુગં ન દેવ !, મન્યે મયા મહિત
મીહિત-દાનદક્ષમ્ : તેનેહ જન્મનિ મુનીશ ! પરા-
ભવાનાં; જાતો નિકેતનમહં મથિતા-શયાનામ્ ૩૬
નૂનં ન મોહ-તિમિરા-વૃતલોચનેન, પૂર્વવિભો ! સકૃદપિ
પ્રવિલોકિતોઽસિ; મર્માવિધો વિધુર્યંતિ હિ મામ-
નર્થી; પ્રોઘટપ્રખંધ-ગતયઃ કથમન્યથૈતે ૩૭
આકર્ણિતોઽપિ મહિતોઽપિ નિરીક્ષિતોઽપિ, નૂનં ચેતસિ
મયા વિધૃતોઽસિ ભક્ત્યા, જાતોઽસ્મિ તેન જનખાંધવ !
દુઃખપાત્રં, યસ્માત્ ક્રિયાઃ પ્રતિફલન્તિ ન ભાવશૂન્યાઃ ૩૮
ત્વં નાથ ! દુઃખિજન-વત્સલ ! હે શરણ્ય ! કારુણ્ય-
પુણ્યવસતે ! વશિનાં વરેણ્ય ! ભક્ત્યા નતે મયિ મહેશ !
દયાં વિધાય, દુઃખાકુરોદક્ષન-તત્પરતાં વિધેહ. ૩૯
નિઃસંખ્ય-સાર-શરણું શરણું શરણ્ય, -માસાઘ સાદિત-
રિપુ-પ્રથિતાવદ્દાતમ, ત્વત્પાદ-પંકજમપિ પ્રણિધાન-
વંધ્યો, વંધ્યોઽસ્મિ ચેદ્ ભુવનપાવન ! હા હતોઽસ્મિ. ૪૦
દેવેન્દ્રવંધ ! વિદિતા-ખિલ-વસ્તુસાર !, સંસાર-તારક !
વિભો ! ભુવનાધિનાથ !. ત્રાયસ્વ દેવ ! કરુણા-હૃદ ! મં

પુનીહિ, સીદંતમઘ ભયદ-વ્યસનાંબુરાશે: ૪૧
 ચદ્રસ્તિ નમથ ! ભવદંધ્રિ-સરોજહાણાં, ભક્તેઃકલં કિમપિ
 સંતતિ-સંચિતાયાઃ, તન્મે ત્વદેક-શરણસ્ય શરણ્ય !
 ભૂયાઃ, સ્વામી ત્વમેવ ભુવનેઽત્ર ભવાંતરેઽપિ. ૪૨
 ઋત્થં સમાહિત-ધિયો વિધિવન્નિજનેદ્ર !, સાંદ્રોદ્ધસત્પુ-
 લક-કંચુકિતાંગ-ભાગાઃ, ત્વદ્દખિંબ-નિર્મલમુખાંબુજ-
 બદ્ધલક્ષાઃ, યે સંસ્તવં તવ વિભો ! રચયંતિ ભવ્યાઃ ૪૩
 જન નયન-કુમુદચંદ્ર ! પ્રભાસ્વરાઃ; સ્વર્ગસંપદો ભુક્ત્વા,
 તે વિંગલિત-મલ-નિચયા, અચિરાન્મોક્ષં પ્રપદ્યંતે. ૪૪

॥ શ્રીવૃહચ્છાંતિ સ્તોત્રમ્ ॥

(નેવમં સ્મરણમ્)

ભો ભો ભવ્યાઃ ! શ્રુત વચનં પ્રસ્તુતં સર્થમેતદ્,
 યે યાત્રીયાં ત્રિભુવન-ગુરૌ-રાહતા ભક્તિભાજઃ, તેષાં
 શાંતિભવતુ-ભવતા-મહદાદિ-પ્રભાવા, દારોઽયશ્રી-ધૃતિ
 મતિ કરૌ કલેશ-વિધ્વંસદેતુ ॥ ૧ ॥

ભો ભો ભવ્યસ્રોકા ! ઇહ હિ ભરતેભવતવિદેહ-સં-
 ભવાનાં સમસ્ત-તીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-અકંપાનંતર-
 મવધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિઃ સુધેષાધંટા-ચાલના

નંતરં સકલ-સુરાસુરેન્દ્રૈઃસહ સમાગત્યસચિનય-મહર્ષ-
ભટ્ટારકં ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિ-શૃંગે, વિહિત-જન્મા-
ભિષેકઃ શાંતિમુદ્ધોષયતિ, યથા તતોડહં કૃતાનુકારમિતિ
કૃત્વા મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથાઃ, ઇતિ ભવ્યજનૈઃ
સહસમેત્ય, સ્નાત્રપીઠેસ્નાત્રં વિધાય શાંતિ મુદ્ધોષયામિ
તત્પૂજા-યાત્રા-સ્નાત્રાદિ-મહોત્સવા-નંતરમિતિ કૃત્વા
કર્ણુ દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા ॥ ૨ ॥

ૐ પુણ્યાહં પુણ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોડ-
હંતઃ સર્વજ્ઞાઃસર્વદર્શિન-સ્ત્રિલોકનાથા-સ્ત્રિલોકમહિતા-
સ્ત્રિલોકપૂજ્યા-સ્ત્રિલોકેશ્વરા-સ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ ॥ ૩ ॥

ૐ ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન સુમતિ
પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ શીતલ શ્રેયાંસ
વાસુપૂજ્ય વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિ કુંથુ અર મદ્ધિ
મુનિસુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ વર્દ્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ
શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૪ ॥

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુ-વિજય-દુર્ભિક્ષ-
કાંતારેષુ દુર્ગભાર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૫ ॥

ૐ હ્રીઃ શ્રી ધૃતિ મતિ કીર્તિ કાંતિ ખુદ્ધિ લક્ષ્મી
મેધા-વિદ્યાસાધન-પ્રવેશ-નિવેશનેષુ સુગૃહીત-નામાનો
જ્યંતુ તે જિનેન્દ્રાઃ ॥ ૬ ॥

ૐ દોહિણી પ્રજ્ઞસિ વજ્રશૃંગલા વજ્રાંકુશી અપ્ર
તિયકા પુરુષદત્તા કાલી મહાકાલી ગૌરી ગાંધારી
સર્વાશ્વા-મહાજ્વાલા માનવી દૈરોટયા અચ્છુપ્તા માનસી
મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષાંતુ વો નિત્યં
સ્વાહા ॥ ૭ ॥

ૐ આચાર્યોપાધ્યાય-પ્રભૃતિ-ચાતુર્વર્ણસ્ય શ્રીશ્રમ-
ણસંઘસ્ય શાંતિર્લવતુ તુષ્ટિર્લવતુ પુષ્ટિર્લવતુ ॥ ૮ ॥

ૐ ઋષાશ્ચંદ્ર સૂર્યાંગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્ર શનૈ
શ્વર રાહુ કેતુ-સહિતાઃ સંલોકપાલાઃ સોમ-ચમ-વરુણ-
કુબેર-વાસવાદિત્ય-સ્કંદ-વિનાયકોપેતા યે આન્યેડપિ
ગ્રામ-નગર-ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયતાં પ્રીયતાં
અક્ષીણ-કોશ-કોષાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ॥૯॥

ૐ પુત્ર-મિત્ર-બ્રાતૃ-કલત્ર-સુહૃત-સ્વજન-સંબંધિ-
બંધુવર્ગ-સહિતાઃ નિત્યં આમોદ-પ્રમોદ-કારિણઃ અસ્મિન્-
શ્ચ ભૂમંડલાયતન-નિવાસિ-સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રાવિ-
કાણાં રોગોપસર્ગ-વ્યાધિ-દુઃખ-દુર્લિક્ષ-દૌર્ભનસ્યો-
પશમનાય શાંતિર્લવતુ ॥ ૧૦ ॥

ૐ તુષ્ટિ-પુષ્ટિ-ઋદ્ધિ-વૃદ્ધિ-માંગલ્યોત્સવાઃ, સદા
પ્રાદુર્ભૂતાનિ પાપાનિ શામ્યંતુ દુરિતાનિ, શત્રવઃપરા-હ
મુખા ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૧૧ ॥

श्रीमते शांतिनाथाय, नमः शांति-विधायिने,
त्रेदोद्भूयस्याऽमराधीश, मुकुटाभ्यर्चितांघ्रये ॥ १ ॥

शांतिःशांतिकरः श्रीमान्, शांति-द्विशतु मे गुरुः;
शांतिरेव सदा तेषां, येषां शांति-गृहे गृहे ॥ २ ॥
उन्मृष्ट-रिष्ट-दुष्ट, -अहगति-दुःस्वप्न - दुर्निमित्तादि,
संपादित-हित-संपन्नामग्रहणं जयति शांतेः ॥ ३ ॥
श्रीसंध-जगज्जनपद, -राजधिप-राजसन्निवेशानाम्,
गोष्ठिक-पुरमुज्याणुं, व्याहरणै-व्याहरैश्चांतिम् ॥ ४ ॥

श्रीश्रमण-संधस्य शांतिर्भवतु, श्रीजनपदानां
शांतिर्भवतु, श्रीराजधियानां शांतिर्भवतु, श्रीराजस-
न्निवेशानां शांतिर्भवतु, श्रीगोष्ठिकानां शांतिर्भवतु,
श्रीपौरमुज्याणुं शांतिर्भवतु, श्रीपौरजनस्य
शांतिर्भवतु, श्रीब्रह्मलोकस्य शांतिर्भवतु, ॐ स्वाहा
ॐ स्वाहा ॐ श्रीपार्श्वनाथाय स्वाहा. येषां शांतिः
प्रतिष्ठा-यात्रा-स्नात्राद्यवसानेषु शांतिकलशं गृहीत्वा
कुंकुम-चंदन-कर्पूररागद - धूपवास-कुसुमांजलि - समेतः;
स्नात्र-यतुष्ठिकायां श्री-संध-समेतः शुचिशुचिवपुः
पुष्प-वस्त्र-चंदना-लरणा-लंकृतः पुष्पमालां कठे कृत्वा
शांतिमुद्घोषयित्वा शांतिपानीयंमस्तके दातव्यमिति ॥

नृत्यंति नृत्यं भणि-पुष्प-वर्षा, सृजंति गायंति
जै. ध. प्र. ३

ચ મંગલાનિ; સ્તોત્રાણિ ગોત્રાણિ પઠંતિ મંત્રાન્,
કલ્યાણભાજે હિ જિનાભિષેકે ॥ ૧ ॥

શિવમસ્તુ સર્વજગતઃ, પરહિત-નિરતા ભવંતુ ભૂત-
ગણાઃ દોષાઃ. પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ લોકાઃ ॥ ૨ ॥
અહં તિથ્યચર-માયા, સિવા દેવીતુમ્હ નચર-નિવાસિની,
અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં, અસિવોવસવં સિવં ભવતુ
સ્વાહા ॥ ૩ ॥

ઉપસર્ગાઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્રંતે વિપ્લવહ્રયઃ;
મનઃ પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૪ ॥

સર્વમંગલ-માંગલ્યં, સર્વકલ્યાણ-કારણમ્;
પ્રધાનં સર્વધર્માણાં, જ્ઞેનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

॥ કમલપ્રભાચાર્યવિરચિતમ્ ॥

॥ શ્રી જિનપંજરસ્તોત્રમ્ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં અહં અહંદ્યો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં
શ્રીં અહં સિદ્ધ્યો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રીં અહં
આચાર્ય્યો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રીં અહં ઉપાધ્યા-
ય્યો નમો નમઃ ॥ ૐ હ્રીં શ્રીં અહં ગૌતમસ્વામિ-
પ્રમુખ-સર્વસાધુલ્યો નમો નમઃ ॥ ૧ ॥

એષઃ પંચ નમસ્કારઃ, સર્વ પાપક્ષયંકરઃ ॥
મંગલાનાં ચ સર્વેષાં, પ્રથમં ભવતિ મંગલમ્ ॥ ૨ ॥
ૐ હ્રીં શ્રીં જ્યે વિજ્યે, અહં પરમાત્મને નમઃ ॥
કમલપ્રભસૂરીન્દ્રો, ભાષતે જિનપંજરમ્ ॥ ૩ ॥
એકભક્તોપવાસેન, ત્રિકાલં ચઃ પઠેદ્દિદમ્ ॥
મનોહ્રિભિલષિતં સર્વં, ફલં સ લભતે ધ્રુવમ્ ॥ ૪ ॥
ભૂશય્યા-પ્રહ્લયર્યેણ, ક્રોધ-લોભ-વિવર્જિતઃ ॥
દેવતાગ્રે પવિત્રાત્મા, ષણ્માસૈર્લાભતે ફલમ્ ॥ ૫ ॥
અહંન્તાં સ્થાપયેન્મૂર્ધ્નિ, સિદ્ધં ચક્ષુર્લાલાટકે ॥
આચાર્યં શ્રોત્રયોર્મધ્યે, ઉપાધ્યાયં તુ ઘ્રાણકે ॥ ૬ ॥
સાધુવૃન્દં મુખસ્યાગ્રે, મનઃશુદ્ધિં વિધાય ચ ॥
સૂર્ય-ચન્દ્રનિરોધેન, સુધીઃ સર્વાર્થસિદ્ધયે ॥ ૭ ॥

દક્ષિણે મહનદ્રેષી, વામપાશ્વે^૯ સ્થિતો જિનઃ ॥

અંગસંધિષુ સર્વજ્ઞઃ, પરમેષ્ઠી શિવંકરઃ ॥ ૮ ॥

પૂર્વાશાં ચ જિનો રક્ષે-દ્વાગ્નેયીં વિજિતેન્દ્રિયઃ ॥

દક્ષિણાશાં પરં બ્રહ્મ, નૈઋતિં ચ ત્રિકાલવિત્ ॥ ૯ ॥

પશ્ચિમાશાં જગન્નાથો, વાયવીં પરમેશ્વરઃ ॥

ઉત્તરાં તીર્થકૃત્સર્વા-મીશાનીં ચ નિરંજનઃ ॥ ૧૦ ॥

આતાલં લગવાનર્હ-ન્નાકાશં પુરૂષોત્તમઃ ॥

રોહિણીપ્રમુખા દેવ્યો, રક્ષંતુ સકલં કુલમ્ ॥ ૧૧ ॥

ઋષભો મસ્તકં રક્ષે, -દ્વિજિતોઽપિ વિલોચને ॥

સંભવઃ કર્ણયુગલં, નાસિકાં ચાભિનંદનઃ ॥ ૧૨ ॥

ઓષ્ઠૌ શ્રીસુમતી રક્ષેદ્, દન્તાન્પદ્મપ્રભો વિભુઃ ॥

જિહ્વાં સુપાર્શ્વદેવોઽયં, તાલુ ચન્દ્રપ્રભાભિધઃ ॥ ૧૩ ॥

કંઠં શ્રીસુવિધી રક્ષેદ્, હૃદયં શ્રીસુશીતલઃ ॥

શ્રયાંસો બાહુયુગલં, વાસુપૂજ્યઃ કરદ્રયમ્ ॥ ૧૪ ॥

અંગુલીર્વિમલો રક્ષે, -દનન્તોઽસૌ નખાનપિ ॥

શ્રી ધર્મોઽખ્યુદરાસ્થીનિ, શ્રી શાન્તિર્નાભિમંડલમ્ ॥ ૧૫ ॥

શ્રી કુંથુર્ગુહ્યકં રક્ષે, -દરો લોમકટીતટમ્ ॥

મહિરૂપૃષ્ઠવંશં, જઘ્ને ચ મુનિસુવ્રતઃ ॥ ૧૬ ॥

પાદાંગુલીર્નમી રક્ષે, -ચ્છીનેમિશ્વરણુદ્રયમ્ ॥

શ્રી પાર્શ્વનાથઃ સર્વાંગં, વર્ધમાનાશ્ચિદ્દાત્મકમ્ ॥ ૧૭ ॥

પૃથિવીજલ્લતેજસ્ક-વાય્વાકાશમયં જગત્ ॥
 રક્ષેદ્દશેષપાપેભ્યો, વીતરાગો નિરંજનઃ ॥ ૧૮ ॥
 રાજદ્વારે શ્મશાને ચ, સંગ્રામે શત્રુસંકટે ॥
 વ્યાધ્ર-ચૌરાગ્નિ-સર્પાદિ, ભૂત-પ્રેતલયાડઝશ્રિતે ॥ ૧૯ ॥
 અકાલે મરણે પ્રાપ્તે, દારિદ્ર્યાપત્સમાશ્રિતે ॥
 અપુત્રત્વે મહાદુઃખે, મૂર્ખત્વે રોગપીરિતે ॥ ૨૦ ॥
 ડાકિની-શાકિની-અસ્તે, મહાઅહગણાદિતં ॥
 નદ્યુત્તારેડધ્રવૈષમ્યે, વ્યસને આપદિ સ્મરેત્ ॥ ૨૧ ॥
 પ્રાતરેવ સમુત્થાય, યઃ સ્મરેન્નિજનપંજરમ્ ॥
 તરય કિંચિદ્ભયં નાસ્તિ, લલતે સુખસંપદઃ ॥ ૨૨ ॥
 જિનપંજરનામેદં, યઃ સ્મરેદ્દનુવાસરમ્ ॥
 કમલપ્રભરાજેન્દ્ર-શ્રિયં સ લલતે નરઃ ॥ ૨૩ ॥
 પ્રાતઃ સમુત્થાય પઠેત્કૃત્ત્વો, યઃસ્તોત્રમેતન્નિજન-
 પંજરાખ્યમ્ ॥
 આસાદ્યેત્ સ કમલપ્રભાખ્યામ્, લક્ષ્મીં મનો-
 વાંછિત-પૂરણાય ॥ ૨૪ ॥
 શ્રીરૂપદ્વીપવરેણ્યગચ્છે, દેવપ્રભાચાર્યપદાખ્જહંસઃ ॥
 વાહીન્દ્રયૂઠામણિરેષ જૈનો, જ્યાદ ગુરુઃ
 શ્રીકમલપ્રભાખ્યઃ ॥ ૨૫ ॥

૧ મહાદોસે

૨ આ શ્લોક મૂળ પુસ્તકમાં નથી; પરંતુ કમલ-પ્રભાચાર્યના શિષ્યે બનાવેલ હોય એમ લાગે છે.

અથ શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય

મન્ત્રાધિરાજસ્તોત્રમ્

શ્રી પાર્શ્વઃ પાતુ વો નિત્યં, જિનઃ પરમશંકરઃ ॥
 નાથઃ પરમશક્તિશ્ચ, શરણ્યઃ સર્વકામદઃ ॥ ૧ ॥
 સર્વવિઘ્નહરઃ સ્વામી, સર્વસિદ્ધિપ્રદાયકઃ ॥
 સર્વસત્વાહતો યોગી, શ્રીકરઃ પરમાર્થદઃ ॥ ૨ ॥
 દેવદેવઃ સ્વયંસિદ્ધ, -શ્રિદાનન્દમયઃ શિવઃ ॥
 પરમાત્મા પરબ્રહ્મ, પરમઃ પરમેશ્વરઃ ॥ ૩ ॥
 જગન્નાથઃ સુરજ્યેષ્ઠો, ભૂતેશઃ પુરૂષોત્તમઃ ॥
 સુરેન્દ્રો નિત્યધર્મશ્ચ, શ્રી-નિવાસઃ શુભાર્ણવઃ ॥ ૪ ॥
 સર્વજ્ઞઃ સર્વદેવેશઃ, સર્વગઃ સર્વતોમુખઃ ॥
 સર્વાત્મા સર્વદર્શી ચ, સર્વવ્યાપી જગદ્ગુરુઃ ॥ ૫ ॥
 તત્ત્વમૂર્તિઃ પરાદિત્યઃ, પરબ્રહ્મપ્રકાશકઃ ॥
 પરમેન્દુઃ પરપ્રાણુઃ પરમામૃતસિદ્ધિદઃ ॥ ૬ ॥
 અજઃ સનાતનઃ શમ્ભુ, -રીશ્વરશ્ચ સદાશિવઃ ॥
 વિશ્વેશ્વરઃ પ્રમોદાત્મા, ક્ષેત્રાધીશઃ શુભપ્રદઃ ॥ ૭ ॥
 સાકારશ્ચ નિરાકારઃ, સકલો નિષ્કલોઽવ્યયઃ ॥
 નિર્મમો નિર્વિકારશ્ચ, નિર્વિકલ્પો નિરામયઃ ॥ ૮ ॥
 અમરશ્ચારુણેઽનન્ત એકોઽનેકઃ શિવાત્મકઃ ॥

અલક્ષ્ય શ્રીપ્રમેયશ્ચ, ધ્યાનલક્ષ્યો નિરંજનઃ ॥ ૯ ॥

ઝંકારાકૃતિરવ્યકૃતો, વ્યકૃતરૂપસ્ત્રયીમયઃ ॥

બ્રહ્મદ્વયપ્રકાશાત્મા, નિર્ભયઃ પરમાક્ષરઃ ॥ ૧૦ ॥

દિવ્યતેજોમયઃ શાન્તઃ, પરામૃતમયોઽચ્યુતઃ ॥

આદ્યોઽનાદ્યઃ પરેશાનઃ, પરમેષ્ઠી પરઃ પુમાન્ ॥ ૧૧ ॥

શુદ્ધસ્ફટિકસંકાશઃ, સ્વયંભૂઃ પરમાચ્યુતઃ ॥

ઓમાકાઃ સ્વરૂપશ્ચ, લોકાઽલોકાવભાસકઃ ॥ ૧૨ ॥

જ્ઞાનાત્મા પરમાનન્દઃ, પ્રાણાઙ્ગો મનઃસ્થિતિઃ ॥

નતઃસાધ્યો મનોધ્યેયો, મનોદૃશ્યઃ પરાપરઃ ॥ ૧૩ ॥

સર્વતીર્થમયો નિત્યઃ, સર્વદેવમયઃ પ્રભુઃ ॥

ભગવાન્ સર્વતત્ત્વેશઃ, શિવશ્રી-સૌખ્યદાયકઃ ॥ ૧૪ ॥

ઇતિ શ્રીપાર્શ્વનાથસ્ય, સર્વજ્ઞસ્ય જગદ્ગુરોઃ ॥

દિવ્યમખ્યોત્તરં નામ-શત-મત્ર પ્રકીર્તિતમ્ ॥ ૧૫ ॥

પવિત્રં પરમં ધ્યેયં, પરમાનન્દ દાયકમ્ ॥

ભુક્તિ-મુક્તિપ્રદં નિત્યં, પઠતાં મદ્ગુહપ્રદમ્ ॥ ૧૬ ॥

શ્રીમત્પરમકલ્યાણુ, -સિદ્ધિદઃ શ્રેયસેઽસ્તુ વઃ ॥

પાર્શ્વનાથજિનઃ શ્રીમાન્, ભગવાન્ પરમઃ શિવઃ ॥ ૧૭ ॥

ધરણેન્દ્ર-ફણચક્રા-લંકૃતો વઃ શ્રિયં પ્રભુઃ ॥

દદ્યાત્પદ્માવતીદેવ્યા, સમધિષ્ઠિત-શાસનઃ ॥ ૧૮ ॥

ધ્યાયેત્કમલમધ્યસ્થં, શ્રીપાર્શ્વજગદીશ્વરમ્ ॥

ॐ ह्रीं श्रीं अहं समायुक्तं, केवलज्ञानलास्करम् ॥ १९ ॥
 पद्मावत्यान्वितं वामे, धरणेन्द्रेण दक्षिणे ॥
 परितोऽष्टदलस्थेन, मन्त्रराजेन संयुतम् ॥ २० ॥
 अष्टपत्रस्थितैः पञ्च-नमस्कारैस्तथा त्रिलिः ॥
 ज्ञानाद्यैर्वेष्टितं नाथं, धर्मार्थकाममोक्षदम् ॥ २१ ॥
 सत्पौडशदलाद्भेद, विद्यादेवीलिरन्वितम् ॥
 यत्तुर्विंशतिपत्रस्थं, जिनमातृसमावृतम् ॥ २२ ॥
 मायावेष्टयत्रयाग्रस्थं, कैङ्कारसहितं प्रभुम् ॥
 नवग्रहावृतं देव, दिङ्पादैर्दशलिर्वृतम् ॥ २३ ॥
 यत्तुष्कोणेषु मन्त्राद्यत्तुर्भीजान्वितैर्जिनैः ॥
 यत्तुरष्टदशद्वीति, द्विधाङ्कसंज्ञैर्युतम् ॥ २४ ॥
 द्विष्टु क्षकारयुक्तेन, विद्विष्टु लाङ्कितेन च ॥
 यत्तुरस्त्रेण वज्रं, क्षितितत्त्वे प्रतिष्ठितम् ॥ २५ ॥
 श्रीपार्श्वनाथमित्येवं, यः समाराधयेज्जिनम् ॥
 तं सर्वपाप-निर्मुक्तं, लभते श्रीः शुभप्रदा ॥ २६ ॥
 जिनेशः पूजितो लक्ष्म्या, संस्तुतः प्रस्तुतोऽथवा ॥
 ध्यातस्त्वयैः क्षणं वाऽपि, सिद्धिस्तेषां भद्रोदया ॥ २७ ॥
 श्रीपार्श्वमन्त्रराजन्ते, चिन्तामणिगुणारूपदम् ॥
 शान्तिपुष्टिकरं नित्यं, क्षुद्रोपद्रवनाशनम् ॥ २८ ॥
 ऋद्धि सिद्धि-भद्राभुद्धि, धृतिः ॥ शान्ति-कीर्तिदम् ॥

મૃત્યુન્નયં શિવાત્માનં, જપન્નાનન્દિતો જનઃ ॥૨૯॥
 સર્વકલ્યાણપ્રણુઃ સ્વાજ્જરા-મૃત્યુ-વિવર્જિતઃ ॥
 અણિમાદિમહાસિદ્ધિં, લક્ષણપેન ચાખ્તુયાત્ ॥૩૦॥
 પ્રાણાયામમનોમન્ત્ર, -યોગાદમૃતમાત્મનિ ॥
 ત્વામાત્માનં શિવંધ્યાત્વા, સ્વામિન્ ! સિદ્ધ્યન્તિ જન્તવઃ
 હર્ષદઃ કામદશ્ચતિ, રિપુઘ્નઃ સર્વસૌખ્યદઃ ॥
 પાતુ વઃ પરમાનન્દ-લક્ષણુઃ સંસ્મૃતો જિનઃ ॥ ૩૨ ॥
 તત્ત્વરૂપમિદં સ્તોત્રં, સર્વમંગલસિદ્ધિદમ્ ॥
 ત્રિસન્ધ્યં ચઃ પઠેન્નિત્યં, નિત્યં પ્રાપ્નોતિ સ શ્રિયમ્ ॥૩૩॥
 ॥ ઇતિ શ્રી પાર્શ્વનાથસ્ય મન્ત્રાધિરાજસ્તોત્રમ્ ॥

શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્રમ્

આદ્યન્તાક્ષરસંલક્ષ્ય, -મક્ષરં વ્યાખ્ય ચત્સ્થિતમ્ ।
 અગ્નિજ્વાલાસમં નાદ-ખિન્દુરેખાસમન્વિતં ॥ ૧ ॥
 અગ્નિજ્વાલાસમાકાન્ત-મ્મનોમલવિશોધકમ્ ।
 દ્વેદીખ્યમાનં હૃત્પદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્ ॥ ૨ ॥
 અહૃમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ-વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ ।
 સિદ્ધચક્રાદિમં બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદ્ધમહે ॥ ૩ ॥

ૐ નમોઽર્હ્યેભ્ય ઈ શેભ્ય, ૐ સિદ્ધેભ્યો નમો નમઃ ।

ૐ નમઃ સર્વસૂરિભ્ય, ઉપાધ્યાયેભ્ય ૐ નમઃ ॥ ૪ ॥

ૐ નમસ્સર્વસાધુભ્ય, ૐ જ્ઞાનેભ્યો નમો નમઃ ।

ૐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિભ્ય-શ્રારિત્રેભ્યસ્તુ ૐ નમઃ ॥ ૫ ॥

શ્રયસેઽસ્તુ શ્રિયેસ્ત્વેત, દર્હદાઘટકં શુભમ્ ।

સ્થાનેષ્વષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજ સમન્વિતમ્ ॥ ૬ ॥

આઘમ્પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેત્ત મસ્તકમ્ ।

તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વ, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિકામ્ ॥ ૭ ॥

પંચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠં રક્ષેચ્ચ ઘટિકામ્ ।

સપ્તમં રક્ષેન્નાભ્યન્તં, રક્ષેત્ પાદાન્ત-મષ્ટમમ્ ॥ ૮ ॥

ૐ હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં હ્રીં ।

ૐ અસિઆઉસા જ્ઞાનદર્શનચારિત્રેભ્યો હ્રીં નમઃ ॥ ૯ ॥

પૂર્વં પ્રણવતઃ સાન્તઃ, સરેક્ષે દ્વિત્રિપગ્નચપાન્ ।

સપ્તાષ્ટદશસૂર્યાંકાન્, શ્રિતો બિન્દુસ્વરાન્પૃથક્ ॥ ૧૦ ॥

પ્રજ્ઞયનામાક્ષરા આઘાઃ, પંચૈતે જ્ઞાનદર્શને ।

ચારિત્રેભ્યો નમો મધ્યે, હ્રીં સાન્તસ્સમલંકૃતઃ ॥ ૧૧ ॥

(બીજમિતિ ઋષિમણ્ડલસ્તવનચંત્રસ્ય મૂલમંત્રઃ

આરાધકસ્ય શુભનવબીજાક્ષરઃ અષ્ટાદશવિદ્યાક્ષરઃ

એવં એકત્ર સપ્તવિંશત્યક્ષરરૂપઃ)

જમ્બૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, ક્ષારોદ્ધિસમાવૃતઃ ।

અર્ધદાઘષ્ટકૈરષ્ટ, કાષ્ઠાધિષ્ઠૈરલંકૃતઃ ॥ ૧૨ ॥

તન્મધ્યે સંગતો મેરુઃ, કૂટલક્ષૈરલંકૃતઃ ।

ઉચ્ચૈરુચ્ચૈસ્તરસ્તાર-તારામંડલમણિહતઃ ॥ ૧૩ ॥

તસ્યોપરિ સકારાન્ત. મ્ખીજમધ્યાસ્ય સર્વંગમ્ ।

નમામિ બિમ્બમાર્હન્ત્યં, લલાટસ્થં નિરઙ્ગનમ્ ॥ ૧૪ ॥

અક્ષયં નિર્મલં શાન્તં, બહુલં જડયતોન્નિજતમ્ ।

નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ઘનમ્ ॥ ૧૫ ॥

અનુદ્ધતં શુભં રક્ષીતં, સાત્ત્વિકં રાજસમ્મતમ્ ।

તામસં ચિરસંખુદ્ધં, તૈજસં શર્વારીસમમ્ ॥ ૧૬ ॥

સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્ ।

પરાપરં પરાતીતં, પરંપરપરાપરં ॥ ૧૭ ॥

એકવર્ણું દ્વિવર્ણું ચ, ત્રિવર્ણું તુર્યવર્ણકમ્ ।

પંચવર્ણું મહાવર્ણું, સપરં ચ પરાપરમ્ ॥ ૧૮ ॥

સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિવૃત્તં બ્રાન્તિવર્જિતમ્ ।

નિરંજનં નિરાકારં, નિલેપં, વીતસંશયમ્ ॥ ૧૯ ॥

ધૃશ્વરં પ્રહ્લસમ્ખુદ્ધં, શુદ્ધં સિદ્ધં મતં ગુરુમ્ ।

બ્યોતીરુપમ્મહાદેવં, લોકાલોકપ્રકાશકમ્ ॥ ૨૦ ॥

અર્ધદાખ્યસ્તુવર્ણાન્તઃ, સરેક્ષા બિન્દુમણિહતઃ ।

તુર્યસ્વરસમાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ ॥ ૨૧ ॥

અસ્મિન્ બીજે સ્થિતાસ્સવે, ઋપભાદ્યા જિનેશ્વરાઃ ।
 વર્ણેર્નિર્જનૈર્જયુંકતા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ ॥૨૨॥
 નાદશ્ચન્દ્રસમાકારો, બિન્દુનીલસમપ્રભઃ ।
 કલાણ્ણસમાસાન્તઃ સ્વર્ણભઃ સર્વતોમુખઃ ॥ ૨૩ ॥
 શિરઃ ક્ષીન ઇકારો, વિનીલો વર્ણતઃ સ્ફુટઃ ।
 વર્ણાનુસ્વાર-સંલીન, તીર્થકૃમંડલં રેતુમઃ ॥ ૨૪ ॥
 ચંદ્રપ્રભ-પુષ્પદન્તૈઃ; નાદસ્થિતિ-સમાશ્રિતૌ ।
 બિન્દુમધ્યગતૌ નેમિ-સુવ્રતૌ જિનસત્તમૌ ॥ ૨૫ ॥
 પદ્મપ્રભ-વાસુપ્રજ્યૌ, કલાપદમધિષ્ઠિતૌ ।
 શિર-ઇ-સ્થિતિસંલીનૌ પાર્શ્વમઘ્વી જિનોત્તમૌ ॥૨૬॥
 ઋષભં ચાબિતં વન્દે, સંભવં ચાભિનન્દનમ્ ।
 શ્રીસુમતિં સુપાર્શ્વં ચ, વન્દે શ્રીશીતલં જિનમ્ ॥૨૭॥
 શ્રેયાંસં વિમલં વન્દે, અનન્તં શ્રીધર્મનાથકમ્ ।
 શાંતિં કુન્થુમરાહન્તં, નમિં વીરં નમામ્યહમ્ ॥ ૨૮ ॥
 પોડરૈવં જિનાનેતાન્, ગાહ્ગેયઘૃતિસન્નિભાન્ ।
 ત્રિકાલં નૌમિ સદ્ભક્ત્યા, હરાક્ષરમધિષ્ઠિતાન્ ॥૨૯॥
 શેષાસ્તીર્થકૃતઃ સવે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ ।
 માયા બીજક્ષરં પ્રાપ્તાશ્ચતુર્વિંશતિરહંતામ્ ॥ ૩૦ ॥
 ગતરાગ-દ્વેષ-મોહાઃ, સર્વપાપ-વિવર્જિતાઃ ।
 સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તુ જિનોત્તમાઃ ॥ ૩૧ ॥

દેવદેવસ્ય ચચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય ચા વિભા ।

તથાચ્છાદિત સર્વાંગં, મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ ॥૩૨॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ પક્ષિણઃ ॥૩૩॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શૂકરાઃ ॥ ૩૪ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ સિંહકાઃ ॥ ૩૫ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શૃંગિણઃ ॥ ૩૬ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ગોનસાઃ ॥ ૩૭ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દંષ્ટ્રિણઃ ॥ ૩૮ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વૃશ્ચિકાઃ ॥ ૩૯ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ચિત્રકાઃ ॥ ૪૦ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ ॥ ૪૧ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ રેપલાઃ ॥ ૪૨ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દાનવાઃ ॥ ૪૩ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ખેચરાઃ ॥ ૪૪ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દેવતાઃ ॥ ૪૫ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ રાક્ષસાઃ ॥ ૪૬ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ મુદ્ગલાઃ ॥ ૪૭ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ કુચ્ચકાઃ ॥ ૪૮ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વ્યન્તરાઃ ॥ ૪૯ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ તરુકરાઃ ॥ ૫૦ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ આમિણઃ ॥ ૫૧ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપા:	॥ ૫૨ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દુર્જના:	॥ ૫૩ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ પાપ્મન:	॥ ૫૪ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વ્યાધય:	॥ ૫૫ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ હિંસકા:	॥ ૫૬ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શત્રવ:	॥ ૫૭ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વહ્નય:	॥ ૫૮ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ જુભિકા:	॥ ૫૯ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ તોયદ્વા:	॥ ૬૦ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ ડાકિની	॥ ૬૧ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ ચાકિની	॥ ૬૨ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ રાકિની	॥ ૬૩ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ લાકિની	॥ ૬૪ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ કાકિની	॥ ૬૫ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ શાકિની	॥ ૬૬ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ હાકિની	॥ ૬૭ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ જાકિની	॥ ૬૮ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ નાગિની	॥ ૬૯ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ જુભિણી	॥ ૭૦ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ વ્યંતરી	॥ ૭૧ ॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ માનવી	॥ ૭૨ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ કિન્નરી ॥ ૭૩ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ દૈવં હિ ॥ ૭૪ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ યોગિની ॥ ૭૫ ॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ ભાકિની ॥ ૭૬ ॥

દેવદેવસ્ય ચચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય ચા વિભા ।

તચાચ્છાદિતસર્વાણાં, સા માં પાતુ સદૈવ હિ ॥૭૭॥

શ્રીગૌતમસ્ય ચા મુદ્રા, તસ્યા ચા ભુવિ લબ્ધયઃ ।

તાભિરભ્યધિકજ્ઞયોતિ-રહ્ન સર્વાનિધીશ્વરઃ ॥ ૭૮ ॥

પાતાલવાસિનો દેવા, દેવા ભૂપીઠવાસિનઃ ।

સ્વર્વાસિનોઽપિ યે દેવાઃ, સર્વે રક્ષન્તુ મામિતઃ ॥૭૯॥

યે અવધિલબ્ધયો યે તુ, પરમાવધિલબ્ધયઃ ।

તે સર્વે મુનયો દિવ્યાઃ, માં સંરક્ષન્તુ સર્વતઃ ॥૮૦॥

ભવનેન્દ્ર-વ્યન્તરેન્દ્ર-જ્યોતિષ્કેન્દ્ર-કલ્પેન્દ્રેભ્યો

નમો નમઃ શ્રતાવધિ દેશાવધિ સર્વાવધિ પરમાવધિ-

બુદ્ધિ-ઋદ્ધિ-પ્રાપ્ત-સર્વૌષધર્દિપ્રાપ્તાનન્તબલર્દિ પ્રાપ્ત-

તત્ત્વર્દિપ્રાપ્ત -- રસર્દિપ્રાપ્ત -- વૈકિર્યર્દિપ્રાપ્ત--ક્ષેત્રર્દિ-

પ્રાપ્તાક્ષીણમહાનસર્દિપ્રાપ્તેભ્યો નમઃ ॥

દુર્જના ભૂતવેતાલાઃ, પિશાચા મુદ્ગલાસ્તથા ।

તે સર્વેઽબ્યુપશામ્યન્તુ, દેવદેવ-પ્રભાવતઃ ॥ ૮૧ ॥

ૐ હ્રૌં હ્રીઃ શ્રી ધૃતિર્લક્ષ્મી, ગૌરીચણ્ડીસરસ્વતી ।

જયામ્બા વિજયા કિલન્ના, જિતા નિત્યા મદદ્રવા ॥૮૨॥

કામાક્ષ્ણા કામબાણા ચ, સાનંદા નંદમાલિની ।
 માયા માયાવિની રૌદ્રી, કલા કાલી કલિપ્રિયા ॥૮૩॥
 એતાસ્સર્વા મહાદેવ્યો, વર્તંતે યા જગત્ત્રયે ।
 મદ્યં સર્વાઃ પ્રચચ્છન્તુ, કાન્તિં લક્ષ્મીં ધૃતિં મતિં ॥૮૪॥
 દિવ્યો ગોખ્યઃ સુદુષ્પ્રાખ્યઃ, શ્રીઋષિમંડલસ્તવઃ ।
 ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્પ્રાણકૃતેન્નયઃ ॥૮૫॥
 રણે રાજકુલે વહ્નૌ, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ ।
 શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ॥૮૬॥
 રાજબ્રહ્મા નિજં રાજ્યં, પદબ્રહ્મા નિજં પદમ્ ।
 લક્ષ્મીબ્રહ્મા નિજં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશયઃ ॥૮૭॥
 ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, સુતાર્થી લભતે સુતં ।
 વિદ્યાર્થી લભતે વિદ્યામ્, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ ॥૮૮॥
 સ્વર્ણે રૌપ્યે પદે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્ ।
 તસ્યૈવાષ્ટ મહાસિદ્ધિ-ગૃહે વસતિ શાશ્વતી ॥ ૮૯ ॥
 ભૂજંપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મધિર્ન વા ભુજે ।
 ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિ-વિનાશકમ્ ॥ ૯૦ ॥
 ભૂતૈઃ પ્રેતૈર્ગૃહૈર્યક્ષૈઃ, પિશાચૈર્મુદ્ગલૈર્મલૈઃ ।
 વાતપિત્તકફેદ્રેકૈ, મુચ્યતે નાત્ર સંશયઃ ॥ ૯૧ ॥
 ઐભૂભુવઃ સ્વસ્થયીપીઠ-વર્તિનઃ શાશ્વતા જિનાઃ ।
 તૈઃ સ્તુતૈર્વાંદિતૈર્દષ્ટૈર્યત્કલં તત્કલં સ્મૃતૌ ॥૯૨॥
 એતદ્ ગોખ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્યચિત્ ।
 મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે ॥ ૯૩ ॥

આચાર્યાદિતપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલીમ્ ।
 આષ્ટસાહસ્રિકો જપઃ, કાર્યસ્તત્સિદ્ધિહેતવે ॥૯૪॥
 શતમષ્ટોત્તરં પ્રાતર્યે પઠન્તિ દિને દિને ।
 તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ચ સંપદઃ ॥૯૫॥
 અષ્ટમાસાવધિં યાવત્, પ્રાતરૂત્થાય ચઃ પઠેત્ ।
 સ્તોત્રમેતન્મહાતેજ-સ્ત્વર્હદ્ધિમ્બં સ પશ્યતિ. ॥૯૬॥
 છટે સત્યાહુતે બિમ્બે, ભવે સમ્ભવકે ધ્રુવમ્ ।
 પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનન્દનન્દિતઃ ॥૯૭॥
 વિશ્વવંદ્યો ભવેદ્ધ ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોઽશ્નુતે ।
 ગત્વા સ્થાનં પરં સોઽપિ, ભૂયસ્તુ ન નિવર્તતે. ॥૯૮॥
 ઇદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પદમ્ ।
 પઠનાત્ સ્મરણાન્નપાદ્મભતે પદમવ્યયમ્ ॥૯૯॥
 ઋષિમંડલનામૈતત્, પુણ્યપાપપ્રણાશકમ્ ।
 દિવ્યતેજો મહાસ્તોત્રં, સ્મરણાત્પઠનાચ્છુભમ્ ॥૧૦૦॥
 વિઘ્નોઘાઃ પ્રલયં યાન્તિ, આપદો નૈવ કર્હિચિત્ ।
 ઋદ્ધયઃ સ્મૃદ્ધયઃ, સર્વાઃ, સ્તોત્રસ્યાસ્ય પ્રભાવતઃ ॥૧૦૧॥
 શ્રીવર્દ્ધમાનશિષ્યેણ, ગણભૃદ્ગૌતમર્ષિણા ।
 ઋષિમંડલનામૈતદ્, ભાષિતં સ્તોત્રમુત્તમમ્ ॥૧૦૨॥

॥ श्री घंटाकर्ण महामंत्र ॥

ॐ घंटाकर्णो महावीरः, सर्वव्याधि-विनाशकः ॥
 विस्फोटकलये प्राप्ते, रक्ष रक्ष महाबल ॥ १ ॥
 यत्र त्वं तिष्ठते देव, विभितोऽक्षरपङ्क्तिभिः ॥
 रोगास्तत्र प्रणश्यन्ति, वातपित्तकक्षेद्भवाः ॥ २ ॥
 तत्र राजलयं नास्ति, यान्ति कर्णैर्जपाः क्षयम् ॥
 शाकिनी भूत वेताला, राक्षसाः प्रभवन्ति न ॥ ३ ॥
 नाऽकाक्षे भरणं तस्य, न य सर्पेषु दृश्यते ॥
 अग्नि-यौरलयं नास्ति, ह्रीं घंटाकर्णं नमोऽस्तु ते ॥ ४ ॥
 ङः ङः ङः स्वाहा

॥ श्री ग्रहशान्ति स्तोत्रम् ॥

जगद्गुरुं नमस्कृत्य, श्रुत्वा सद्गुरु-लाभितम् ॥
 ग्रहशान्तिं प्रवक्ष्यामि, लब्धानां सुखहेतवे ॥ १ ॥
 जुनेन्द्रैः ज्येष्ठरा ज्येष्ठाः, पूजनीया विधि कृमात् ॥
 पुण्यैर्विलेपनैर्धूपैर्नैवेद्यैस्तुष्टि हेतवे ॥ २ ॥
 पद्मप्रलस्य मार्तण्ड-श्चन्द्रश्चन्द्रप्रलस्य च ॥
 वासुपूज्यस्य भू पुत्रो, पुष्यस्याऽण्डौ जिनेश्वराः ॥ ३ ॥
 विमलानन्तधर्मादराः, शान्तिः कुन्थुर्नमिस्तथा ॥
 वर्धमानो जिनोन्द्राणां, पादपद्मे पुष्यो न्यसेत् ॥ ४ ॥

ઋણાજિતસુપાર્થા-શ્ચાભિનન્દનશીતલૌ ॥

સુમતિઃ સંભવસ્વામી, શ્રેયાંસશ્ચ બૃહસ્પતિઃ ॥ ૫ ॥

સુવિધેઃ કથિતઃ શુક્રઃ, સુવ્રતસ્ય શનૈશ્ચરઃ ॥

નેમિનાથસ્ય રાહુઃ સ્યાત. કેતુઃ શ્રીમદ્વિપાર્થયોઃ ॥૬॥

જન્મલગ્ને ચ રાશૌ ચ, ચદા પીડન્તિ ખેચરાઃ ॥

તદા સંપૂજયેદ્ધીમાન્, ખેચરૈઃ સહિતાન્ જિનાન્ ॥૭॥

પુષ્પ-ગંધાદિભિ ધૂંપૈ, નૈવેદ્યૈઃ ફલ સંયુતૈઃ ॥

વર્ણસદૃશદાનૈશ્ચ, વસ્ત્રૈશ્ચ દક્ષિણાન્વિતૈઃ ॥ ૮ ॥

ૐ આદિત્ય-સોમ-મંગલ-બુધ-ગુરુ-શુક્ર-શનૈશ્ચર

રાહુ-કેતુ-સહિતાઃ ખેટા જિનપતિ-પુરતોઽવતિષ્ઠન્તુ

જિનાનામગ્રતઃ સ્થિત્વા, ગ્રહાણાં શાન્તિહેતવે ॥

નમસ્કારશતં ભક્ત્યા, જપેદ્દષ્ટોત્તરં શતમ્ ॥ ૯ ॥

ભદ્રબાહુર્ગૃધાયૈવં, પંચમઃ શ્રુતકેવલી ॥

વિદ્યાપ્રવાદતઃ પૂર્વાદ્; ગ્રહશાન્તિવિધિં-શ્રતમ્ ॥૧૦॥

જિનેન્દ્ર-ભક્ત્યા જિન-ભક્તિભાજનં, યેષાં ચ પૂજા

બલિપુષ્પધૂપૈઃ ॥ ગ્રહા ગતા યે પ્રતિકુલતાં ચ,

તે સાનુકુલા વરદા ભવન્તુ ॥ ૧ ॥

નામજિણા જિણનામા, ઠવણ જિણા પુણ જિણિંદ-

પડિમાઓ ॥ દબ્બ જિણા જિણુજીવા, ભાવ જિણા

સમવસરણુત્થા ॥ ૨ ॥

રોગાદિકની શાન્તિને માટે

રોગ શોકાદિભિ દોષૈ,-રજિતાય જિતારથે ॥
 નમઃ શ્રી શાંતયે તસ્મૈ, વિહિતાનંતશાંતયે ॥ ૧ ॥
 શ્રી શાંતિજિન-લક્ષ્મ્યાય, લબ્યાય સુખસંપદમ્ ॥
 શ્રી શાંતિદેવતા દેયા,-દશાંતિ-મપનીયતે ॥ ૨ ॥
 અંબા નિહિત-ડિંભા મે, સિદ્ધ-બુદ્ધ-સમન્વિતા ॥
 સિતે સિંહે સ્થિતા ગૌરી, વિતનોતુ સમીહિતમ્ ॥ ૩ ॥
 ધરાધિપતિ-પત્ની યા, દેવી પદ્માવતી સદા ॥
 ક્ષુદ્રોપદ્રવતઃ સા માં, પાતુ કુદ્ધત્ક્ષણાવલી ॥ ૪ ॥
 ચંચલચક્રધરા ચાર્, પ્રવાલ-દલ-દીધિતિઃ ॥
 ચિરં ચક્રેશ્વરી દેવી, નંદતા-દવતાચ્ચ માં ॥ ૫ ॥
 ખડ્ગ-ખેટક-કોદંડ,-ખાણુ-પાણિ સ્તડિદ્ગતિઃ ॥
 તુરંગ-ગમનાચ્છુપ્તા, કલ્યાણાનિ કરોતુ મે ॥ ૬ ॥
 મથુરાયાં સુપાર્શ્વ-શ્રીઃ, સુપાર્શ્વ-સ્તૂપ-રક્ષિકા ॥
 શ્રી કુબેરા નરાડઢા, સુતાંકાવતુ વો લયાત્ ॥ ૭ ॥
 બ્રહ્મશાન્તિઃ સ માં પાયા-ડદપાયાદ વીર સેવકઃ ॥
 શ્રીમદ વીરપુરે સત્યા, યેન કીર્તિઃ કૃતા નિજા ॥ ૮ ॥
 શ્રી શક-પ્રમુખા ચક્ષા, જિન-શાસન-સંસ્થિતાઃ ॥
 દેવ દેવ્ય સ્તદન્યેપિ, સંઘં રક્ષત્વપાયતઃ ॥ ૯ ॥
 શ્રીમદ વિમાન-માડઢા, ચક્ષ માતંગ-સંગતા ॥
 સા માં સિદ્ધાચિકા પાતુ, ચક્રચાપેષુ-ધારિણી ॥ ૧૦ ॥

ૐ નમો તુહ દંસણેણ સામિય, પણાસએ રોગ-
સોગ-દોહગ્ગં ॥ કપ્પદુમેવ જયઈ, તુહ દંસણું
પસમ-ફલહેઉ ॥ ૧ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥ ૐ નમ એવ
પણવ-સહિયં, માયાળીએણ ધરણ-નાગિંદં ॥ સિરિ
કમરાય-કલિયં, પાસજિણિંદં નમંસામિ ॥ ૨ ॥
હ્રીં સ્વાહા ॥ ૐ અટ્ટેવ ચ અટ્ટસયા, અટ્ટસહસ્સા ચ
અટ્ટ કોડીએ ॥ રક્ષંતુ મે સરીરં દેવાસુર-પણુમિઆ
સિદ્ધા ॥ ૩ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥ ૐ થંભેઈ જલ-જલણું,
ચિંતિયમિત્તો ચ પંચ નમુક્કારો ॥ અરિ મારિ ચોર
રાઉલ, ઘોડવસગ્ગં નિવારેઈ ॥ ૪ ॥ હ્રીં સ્વાહા ॥
ૐ ક્ષેમં લવતુ સુલિક્ષં, સસ્યં નિષ્પદતાં જયતુ ધર્મઃ
॥ શામ્યંતુ સર્વ રોગા, યે કેચિદુપદ્રવા લોકે ॥ ૫ ॥
હ્રીં સ્વાહા ॥

॥ શ્રી ચતુસરણ પયન્ના ॥

બ્રણ આયંબીલ કર્યા પછી આ સૂત્ર વાંચવું.

સાવજ્ઞેયગવિરઈ, ઉક્ષિત્તાણુ ગુણુવએ ॥ અ પડિવત્તી ॥
ખલિયસ્સ નિંદણા વણુ-તિગિરથ ગુણુધારણા એવ ॥ ૧ ॥
ચારિત્તસ્સ વિસોહી, કીરઈ સામાઈએણ કિલ ઈહયં ॥
સાવજ્ઞેયરજોગાણુ, વજ્જણા-સેવણુત્તાણુએ ॥ ૨ ॥

દંસણુયારવિસોહી, ચઉવીસાયત્થએણ કિચ્ચઈ ય ॥
 અચ્ચબ્બુઅગુણકિત્તણ-રૂવેણું નિણુવરિંદાણું ॥ ૩ ॥
 નાણાઈઆ ઉ ગુણા, તસ્સંપન્નપડિવત્તિકરણાઓ ॥
 વંદણુએણું વિહિણા, કીરઈ સોહી ઉ તેસિં તુ ॥૪॥
 ખલિઅસ્સ ય તેસિંપુણે, વિહણા જ નિંદણાઈ પડિક્કમ-
 ã ॥ તેણ પડિક્કમણેણું, તેસિંપિ ય કીરએ સોહી ॥૫॥
 ચરણાઈયાણું, જહક્કમં, વણુતિગિચ્છરૂવેણું ॥
 પડિક્કમણાસુદ્ધાણું, સોહી તહ કાઉસ્સગ્ગેણું ॥ ૬ ॥
 ગુણધારણરૂવેણું, પચ્ચક્ખાણેણુ તવઈઆરસ્સ ॥
 વિરિઆચારસ્સ પુણે, સંવેહિવિ કીરએ સોહી ॥૭॥
 ગયવસહસીહઅભિસેઅ, દામસસિદ્ધિણુચરં અયં કુલં ॥
 પઉમસર સાગરવિમાણુ, ભવણુચણુચ્ચસિહિં ય ॥૮॥
 અમરિંદનરિંદમુણિંદ-વંદિયં વંદિઉં મહાવીરં ॥
 કુસલાણુખંધિખંધુર-મજ્જયણું કિત્તઈસ્સામિ ॥ ૯ ॥
 ચઉસરણુગમણુ દુક્કડ-ગરિહા સુકડાણુમોચણા એવ ॥
 એસ ગણે અણુવરયં, કાયંવે કુસલહેઉત્તિ ॥ ૧૦ ॥
 અરિહંતસિદ્ધસાહુ, કેવલિ-કહિઓ સુહાવહો ધમ્મે ॥
 એએ ચઉરે ચઉગઈ-હરણા સરણું લહઈ ધન્નો ॥૧૧॥
 અહ સો નિણુભત્તિભરૂ-ચ્છરંત રોમંચકંચુઅકરાલો ॥
 પહરિસપણુઉમ્મીસં, સીસંમિ કયંજલી ભણઈ ॥૧૨॥
 ગદ્દોસારીણું, હંતા કમ્મદુગાઈઅરિહંતા ॥

વિસયકસાચારીણું, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૩॥
 રાયસિરિમવકસિત્તા, તવચરણું દુચ્ચરં અણુચરિત્તા ॥
 કેવલસિરિમરહંતા, અરિહંતા હુંત મે સરણું ॥૧૪॥
 શુધવંદણમરહંતા, અમરિદ્દનરિંદપૂઅમરહંતા ॥
 સાસયસુહમરહંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૫॥
 પર-મણુ ગયં મુણુંતા, જોદંદમાહિંદંદાણુ મરહંતા ॥
 ધમ્મકહં અરહંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૬॥
 સવ્વજિઆણુમહિંસં, અરહંતા સચ્ચવયણુમરહંતા ॥
 ખંભવ્વયમરહંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૭॥
 ઓસરણુમવસરિત્તા, ચઉતીસં અધસચ્ચે નિસેવિત્તા ॥
 ધમ્મકહં ચ કહંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૮॥
 એગાઈ ગિરાણેગે, સંદેહે દેહિણું સમં છિત્તા ॥
 તિહુઅણુમણુસાસંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૧૯॥
 વયણુમચ્ચેણુ ભુવણું, નિવ્વાવંતા ગુણેસુ ઠાવંતા ॥
 જિઅત્તોઅમુદ્ધરંતા, અરિહંતા હુંતુ મે સરણું ॥૨૦॥
 અચ્ચખ્ખુઅગુણુવંતે, નિચજસસસહર-

પહાસિઅ-દ્ધિઅંતે ॥

નિચયમણુઈઅણુંતે, પડિવન્નો સરણુમરિહંતે ॥૨૧॥
 ઉજ્જિઅજ્જરમરણાણું, સમત્તદુક્ખત્તસત્તસરણાણું ॥
 તિહુઅણુજ્જણુસુહયાણું, અરિહંતાણું નમો તાણું ॥૨૨॥
 અરિહંતસરણુમલસુદ્ધિ-લક્કસુવિસુદ્ધિસિદ્ધખહુમાણો ॥

પણ્યસિરરધ્યકરકમલ-સેહરો સહરિસં ભણું ॥૨૩॥
 કમ્મકુંખય સિદ્ધા, સાહાવિય નાણદંસણસમિદ્ધા ॥
 સંવદ્ધલક્ષિસિદ્ધા, તે સિદ્ધા હુંતુ મે સરણું ॥૨૪॥
 તિઅલોઅમત્થયત્થા, પરમપયત્થા અચિંતસામત્થા ॥
 મંગલસિદ્ધપયત્થા, સિદ્ધા સરણું સુહપસત્થા ॥૨૫॥
 મૂલકુંખયપડિવકૂખા, અમૂલકૂખા સન્નેગિપચ્ચકૂખા ॥
 સાહાવિઅત્તસુકૂખા, સિદ્ધા સરણું પરમમુકૂખા ॥૨૬॥
 પડિપિલ્લિઅપડિણીઆ, સમગ્ગઆણુગિગદ્ધુલવળીઆ ॥
 નેઠસરસરણીઆ, સિદ્ધા સરણું સમરણીયા ॥૨૭॥
 પાવિઅપરમાણુંદા, ગુણનીસંદા વિદિન્નિલવંકંદા ॥
 લહુધકય-રવિયંદા, સિદ્ધા સરણું ખવિઅદંદા ॥૨૮॥
 ઉવલદ્ધપરમખંભા, દુલ્લહલંભા વિમુક્કસંરંભા ॥
 ભુવણુધરધરણખંભા, સિદ્ધા, સરણું નિરારંભા ॥૨૯॥
 સિદ્ધસરણેણુ નયખંભ-હેઉસાહુગુણુજિણિઅઅણુરાઓ ॥
 મેઠણિમિલંતસુપસત્થ મત્થઓ તત્થિમં ભણું ॥૩૦॥
 જિઅલોઅખંધુણો, કુગઠસિંધુણો પારગા મહાભાગા ॥
 નાણાઠએહિં સિવસુકુંખ-સાહગા સાહુણો સરણું ॥૩૧॥
 કેવલિણો પરમેહી, વિઉલમઠ સુઅહરા જિણુમયંમિ ॥
 આચરિય-ઉવજ્જઆયા, તે સંવે સાહુણો સરણું ॥૩૨॥
 ચઉદસ-દસ-નવપુન્વી, દુવાલસિદ્ધારસંગિણો જે અ ॥
 જિણુકપ્પાહાલંદિઅ, પરિહારવિસુદ્ધિસાહુ અ ॥૩૩॥

ખીરાસવ-મહુઆસવ, સંલિન્નસોઅ-કુર્દુખુદ્ધી અ ॥
 ચારણવેઉવિપયાણુ-સારિણો સાહુણો સરણું ॥૩૪॥
 ઉન્નિયવધરવિરોહા, નિચ્ચમદોહા પસંતમુહસોહા ॥
 અભિમયગુણસદોહા, હયમોહા સાહુણો સરણું ॥૩૫॥
 ખંડિઅસિણેહદામા, અકામધામા નિકામસુહકામા ॥
 સુપુરિસમણાભિરામા, આચારામા મુણી સરણું ॥૩૬॥
 મિદ્ધિઅવિચ્ચકસાયા, ઉન્નિઅધરધરણિસંગસુહસાયા,
 અકલિઅહરિસવિસાયા, સાહૂ સરણું ગયપમાયા ॥૩૭॥
 હિંસાઈદોસસુન્ના, કચકારુન્ના સચંભુરૂપન્ના ॥
 અજરામરપહુપુન્ના, સાહૂ સરણું સુકચપુન્ના ॥૩૮॥
 કામ-વિડંબણ ચુક્કા, કલિમલ-મુક્કા વિમુક્ક ચોરિક્કા ॥
 પાવચ-સુચ-રિક્કા, સાહુગુણચાણુચિચ્ચિક્કા ॥૩૯॥
 સાહુત્તમુદ્ધિઆ જ', આચરિયાઈ તઓ અ તે સાહૂ ॥
 સાહુભણિઓણુ ગહિઆ, તમ્હા તે સાહૂણો સરણું ॥૪૦॥
 પડિવન્નસાહુસરણો, સરણું કાઉં પુણોવિ જિણુધમ્મં ॥
 પહરિસરોમંચપવંચ, કંચુઅંચિઅતાણુ ભણુઈ ॥૪૧॥
 પવરસુકએહિં પત્તં, પત્તેહિ વિ નવરિ કેહિવિ ન પત્તં ॥
 તં કેવલિં-પન્નત્તં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥૪૨॥
 પત્તેણુ અપત્તેણુ ચ, પત્તાણિ ચ જેણુ નર-સુર-સુહાઈ ॥
 મુકખસુહં પુણુ પત્તેણુ, નવરિ ધમ્મો સ મે સરણું ॥૪૩॥
 નિદ્ધિઅકલુસકમ્મો, કચસુહજમ્મો ખલકિચઅહમ્મો ॥
 પમુહપરિણામરમ્મો, સરણું મે હોઉજિણુધમ્મો ॥૪૪॥

કાલતએવિ ન મયં, જમ્મણુજરમરણુ વાહિસય સમયં ॥
અમયંવ બહુમયં જિણુ-મયં ચ સરણું પવન્નોહં ॥૪૫॥
પસમિઅ-કામપમોહં, દિટ્ઠાદિટ્ઠેસુ ન કલિય-વિરોહં ॥
સિવસુહૃદલયમમોહં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥ ૪૬ ॥
નરયગઈ-ગમણુરોહં, ગુણુસંદોહં પવાઈ-નિક્ખોહં ॥
નિહણિય-વમ્મહજોહં, ધમ્મં સરણું પવન્નોહં ॥૪૭॥
ભાસુરસુવન્નસુંદર-રચણાલંકાર-ગારવ-મહુગ્ધં ॥
નિહિમિવ દોગચ્ચહરં, ધમ્મં જિણુદેસિઅં વંદે ॥૪૮॥
ચઉસરણુગમણુસંચિઅ-સુચરિઅરોમંચઅંચિઅસરીરે ।
કયદુક્કડગરિહાઅસુહ, કમ્મકૂખયકંખિરો ભણુઈ ॥૪૯॥
ઈહભવિઅમન્નભવિઅં, મિદ્ધત્તપવત્તાણું જમહિગરણું,
જિણુપવચણુપડિકુટ્ઠં, દુટ્ઠં ગરિહામિ તં પાવં ॥ ૫૦ ॥
મિદ્ધત્ત-તમંધેણું, અરિહંતાઈસુ અવન્નવચણું જં ॥
અન્નાણેણુ વિરઈઅં, ઈણિંહ ગરિહામિ તં પાવં ॥૫૧॥
સુઅ-ધમ્મ-સંઘ-સાહુસુ, પાવં પડિણીઅયાઈ જં રઈઅં,
અન્નેસુ અ પાવેસુ, ઈણિંહ ગરિહામિ તં પાવં ॥૫૨॥
અન્નેસુ અ જીવેસુ, મિત્તીકરૂણાઈ-ગોઅરેસુ કયં ॥
પરિઆવણાઈ દુક્ખં, ઈણિંહ ગરિહામિ તં પાવં ॥૫૩॥
જં મણુ વય કાએહિ, કયકારિઅઆણુમઈહિં આયરિઅં,
ધમ્મવિરૂદ્ધમસુદ્ધં, સન્નં ગરિહામિ તં પાવં ॥૫૪॥
અહ સો દુક્કડ ગરિહા-દલિ-ઉક્કડ-દુક્કડો કુડં ભણુઈ ॥
સુકડાણુરાય-સમુઈન્ન-, પુનપુલયં કુર-કરાલો ॥૫૫॥

અરિહત્તં અરિહંતેસુ, જં ચ સિદ્ધત્તણું ચ । સદ્ધસુ ॥
 આચારં આચરિએ, ઉવજ્ઞાચત્તં ઉવજ્ઞાએ ॥ ૫૬ ॥
 સાહૂણું સાહુચરિઅં, દેસવિરઘં ચ સાવચજ્ઞણણું ॥
 અણુમન્ને સંવેસિં, સમ્મત્તં સમ્મદ્દિટ્ઠીણું ॥ ૫૭ ॥
 અહવા સંવં ચિય.વીઅરાય—વચણાણુસારિ જં સુકડં ॥
 કાલત્તએવિ તિવિહં, અણુમોએમો તયં સંવં ॥ ૫૮ ॥
 સુહપરિણામો નિચયં, ચઉસરણુગમાઘં આચરં જીવો ॥
 કુસલપયડીઉ બંધઘં, બદ્ધાઉ સુહાણુબંધાઉ ॥ ૫૯ ॥
 મંદણુભાવા બદ્ધા, તિવ્વણુભાવાઉ કુણુઘત્તા એવ ॥
 અસુહાઉ નિરણુબંધાઉ, કુણુઘ તિવ્વાઉ મંદાએ ॥ ૬૦ ॥
 તા એયં કાયવં, ખુહેહિ નિચયંપિ સંકિલેસંમિ ॥
 હોઘં તિકાલં સમ્મં, અસંકિલેસંમિ સુકયક્કલં ॥ ૬૧ ॥
 ચઉરંગો જિણુધમ્મો, ન કએ ચઉરંગસરણુમવિ ન કયં,
 ચઉરંગલવુચ્છેએ, ન કએ હા હારિએ જમ્મો ॥ ૬૨ ॥
 ધય જીવ પમાય—મહારિ,—વીરલદંતમેયમજ્ઞયણું ॥
 આએસુ તિસંઝ,—મવંઝ, કારણું નિવ્વુઘં સુહાણું ॥ ૬૩ ॥

શ્રી ચઉસરણુ પયન્ના સમાપ્ત.

॥ આઠ પચ્ચક્રવાળ પયન્ના ॥

(ત્રણ આયંબીલ કર્યા પછી આ સૂત્ર વાંચવું)

દેસિકદેસવિરચો, સમ્મદિદ્દી મરિજ્જ ને જીવો ॥
 તં હોઈ ખાલપંડિય-મરણું જિણુસાસણે લણિયં ॥૧॥
 પંચય આણુવ્વયાઈ, સત્ત ઉ સિક્ખાઉ દેસ-જઈધમ્મો,
 સંવેણ વ દેસેણ વ, તેણુ જીવો હોઈ દેસજઈ ॥૨॥
 પાણુવહ-મુસાવાએ, અદત્ત-પરદારનિયમણેહિં ચ ॥
 અપરિમિઈચ્છાઓવિય, આણુવ્વયાઈ વિરમણાઈ ॥૩॥
 જં ચ દિસાવેરમણું, આણુત્થદંડાઓ જં ચ વેરમણું ॥
 દેસાવગાસિયંપિ ચ, ગુણુવ્વયાઈ લવે તાઈ ॥૪॥
 ભોગાણું પરિસંખા, સામાઈય અતિહિ-સંવિભાગો ચ ॥
 પોસહવિહી ઉ સંવો, ચઉરો સિક્ખાઉ વુત્તાઓ ॥૫॥
 આસુક્કારે મરણે, અચિછનાએ ચ જીવિયાસાએ ॥
 નાએહિ વા અમુક્કો, પચ્છમસંલેહણુમકિચ્ચા ॥૬॥
 આલોઈય નિસ્સદ્ધો, સધરે ચેવારુહિત્તુ સંથારં ॥
 જઈ મરઈ દેસવિરચો, તં વુત્તં ખાલપંડિચ્ચયં ॥૭॥
 ને ભત્તપરિન્નાએ, ઉવક્કમો વિત્થરેણુ નિદિદ્ધો ॥
 સો ચેવ ખાલપંડિય-મરણે નેઓ જહાનુગ્ગં ॥૮॥
 વેમાણિએસુ કપ્પો-વગેસુ નિયમેણુ તસ્સ ઉવવાઓ ॥
 નિયમા સિજ્જઈ ઉક્કો-સએણુ સો સત્તમંમિ લવે ॥૯॥

ઈય બાલપંડિયં હોઈ, મરણ-મરિહંત-સાસણે દિદઠં ॥
 ઈત્તો પંડિય ! પંડિય-મરણં વુચ્છં સમાસેણં ॥૧૦॥
 ઈચ્છામિ ભંતે ઉત્તમદ્ઠં પડિચ્છમામિ ॥ અધ્યં
 પડિચ્છમામિ ॥ અણુગયં પડિચ્છમામિ ॥ પચ્ચુપ્પન્નં
 પડિચ્છમામિ ॥ કયં પડિચ્છમામિ ॥ કારિયં પડિચ્છમામિ
 ॥ અણુમોઘ્યં પડિચ્છમામિ ॥ મિચ્છત્તં પડિચ્છમામિ
 અસંજમં પડિચ્છમામિ ॥ કસાયં પડિચ્છમામિ ॥
 પાવપઓગં પડિચ્છમામિ ॥ મિચ્છાદંસણપરિણામેસુ વા.
 ॥ ઇહલોગેસુ વા ॥ પરલોગેસુ વા ॥ સચ્ચિત્તેસુ વા ॥
 અચિત્તસુ વા, પંચસુ ઈદ્ધિયત્થેસુ વા ॥ અન્નાણું આણે
 ॥૧॥ અણાચારં આણે ॥ ૨ ॥ કુદંસણું આણે ॥ ૩ ॥
 કોહંઆણે ॥ ૪ ॥ માણુંઆણે ॥૫॥ માયંઆણે ॥૬॥
 લોહંઆણે ॥ ૭ ॥ રાગંઆણે ॥ ૮ ॥ દોસંઆણે ॥ ૯ ॥
 મોહંઆણે ॥ ૧૦ ॥ ઈચ્છંઆણે ॥ ૧૧ ॥ મિચ્છંઆણે
 ॥ ૧૨ ॥ મુચ્છંઆણે ॥ ૧૩ ॥ સંકં આણે ॥ ૧૪ ॥
 કંખં આણે ॥૧૫॥ ગેહિં આણે ॥૧૬॥ આસં આણે
 ॥ ૧૭ ॥ તણ્હં આણે ॥ ૧૮ ॥ છુહં આણે ॥ ૧૯ ॥
 પંથં આણે ॥૨૦॥ પંથાણું આણે ॥૨૧॥ નિદં આણે
 ॥ ૨૨ ॥ નિયાણું આણે ॥ ૨૩ ॥ નેહં આણે ॥ ૨૪ ॥
 કામં આણે ॥૨૫॥ કલુસં આણે ॥૨૬॥ કલહં આણે
 ॥ ૨૭ ॥ જુજ્ઞં આણે ॥ ૨૮ ॥ નિજુજ્ઞં આણે ॥૨૯॥
 સંગંઆણે ॥૩૦॥ સંગ્રહં આણે ॥૩૧॥ વવહારં આણે

॥૩૨॥ કચવિઘ્નયં આણે ॥ ૩૩ ॥ અણુત્યદ્દંડં આણે
 ॥૩૪॥ આભોગં આણે ॥ ૩૫ ॥ અણુભોગં આણે
 ॥૩૬॥ આણુધદ્ધં આણે ॥૩૭॥ વેરં આણે ॥૩૮॥
 વિચક્કં આણે ॥૩૯॥ હિંસંઆણે ॥ ૪૦ ॥ હાસંઆણે
 ॥૪૧॥ પહાસં આણે ॥૪૨॥ પઓસં આણે ॥૪૩॥
 રૂરૂસંઆણે ॥૪૪॥ ભયંઆણે ॥૪૫॥ રૂવંઆણે ॥૪૬॥
 અપ્પ-પસંસં આણે ॥૪૭॥ પરનિદં આણે ॥ ૪૮ ॥
 પરગરિહં આણે ॥૪૯॥ પરિગ્ગહં આણે ॥૫૦॥ પરપ-
 રિવાયંઆણે ॥૫૧॥ પરદ્દસણુંઆણે ॥૫૨॥ આરંભંઆણે
 ॥૫૩॥ સંરંભં આણે ॥૫૪॥ પાવાણુમોચણું આણે
 ॥૫૫॥ અહિગરણું આણે ॥૫૬॥ અસમાહિમરણું આણે
 ॥૫૭॥ કમ્મોદ્દયપચ્ચયંઆણે ॥૫૮॥ ઇદ્દિગારવંઆણે
 ॥ ૫૯ ॥ રસગારવંઆણે ॥ ૬૦ ॥ સાયાગારવંઆણે
 ॥ ૬૧ ॥ અવેરમણુંઆણે ॥ ૬૨ ॥ અમુત્તિમરણુંઆણે
 ॥૬૩॥ પસુત્તસ્સ વા, પડિબુદ્ધસ્સ વા, નો મે કેઠ
 દેવસિઓ રાઠઓ ઉત્તમદ્દે અધક્કમો વધક્કમો અધ્યારો
 અણુઆરો તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં ॥

એસ કરેમિ પણામં, જિણુવર-વસહસ્સ વદ્ધમાણુસ્સ ॥
 સેસાણું ચ જિણુણું, સગણુહરાણું ચ સન્વેસિં ॥૧૧॥
 સન્વં પાણુરંભં, પચ્ચક્કખામિત્તિ અલિયવચણું ચ ॥
 સન્વમદ્દિન્નાદાણું, મેહુન્ન-પરિગ્ગહં એવ ॥૧૨॥

સમ્મં મે સવ્વભૂએસુ, વેરં મજ્જા ન કેણુઈ ॥
 આસાઓ વોસિરિત્તાણું; સમાહિમણુપાલએ ॥૧૩॥
 સવ્વં ચાહારવિહિં, સન્નાઓ ગારવે કસાએ ચ ॥
 સવ્વં એવ મમત્તં, ચએમિ સવ્વં ખમાવેમિ ॥૧૪॥
 હુન્ન ઈમંમિ સમએ, ઉવક્કમો જીવિઅસ્સ જઈ મજ્જાં ॥
 એયં પચ્ચક્ખાણું, વિઉલા આરાહણા હોઉ ॥૧૫॥
 સવ્વદુક્ખપટ્ટીણાણું; સિદ્ધાણું અરહઓ નમો ॥
 સદ્દહે જિણુપન્નત્તં, પચ્ચક્ખામિ ચ પાવગં ॥ ૧૬ ॥
 નમુથ્થુ ધુઅપાવાણું, સિદ્ધાણું ચ મહેસિણું ॥
 સંથારં પઠિવજ્જામિ, જહા કેવલિ-દેસિયં ॥ ૧૭ ॥
 જં કિંચિવિ દુચ્ચરિયં, તં સવ્વં વોસિરામિ તિવિહેણું,
 સામાઈયં ચ તિવિહં, કરેમિ સવ્વં નિરાગારં ॥૧૮॥
 ખજ્જં અખિલતરં ઉવહિં; સરીરાઈ સભોયણું ॥
 મણુસા વય-કાએહિં; સવ્વં ભાવેણુ વોસિરે ॥૧૯॥
 સવ્વં પાણુારંભં, પચ્ચક્ખામિત્તિ અલિયવચણું ચ ॥
 સવ્વમદિન્નાદાણું, મેહુન્ન-પરિગ્ગહં એવ ॥ ૨૦ ॥
 સમ્મં મે સવ્વભૂએસુ, વેરં મજ્જા ન કેણુઈ ॥
 આસાઓ વોસિરિત્તાણું, સમાહિમણુપાલએ ॥૨૧॥
 રાગં ખંધં પઓસં ચ, હરિસં દીણુભાવયં ॥
 ઉસ્સુગત્તં ભયં સોગં, રઈ અરઈ ચ વોસિરે ॥૨૨॥

મમત્તં પરિવજ્જમિ, નિમ્મમત્તં ઉવદ્ધિએ ॥
આલંબણું ચ મે આયા, અવસેસં ચ વોસિરે ॥૨૩॥
આયા હુ મહં નાણે, આયા મે દંસણે ચરિત્તે ચ ॥
આયા પચ્ચક્ખાણે, આયા મે સંજમે જોગે ॥ ૨૪ ॥
એગો વચ્ચઈ જીવો, એગો ચેવુવવજ્જએ ॥
એગસ્સ ચેવ મરણું, એગો સિજ્જઈ નીરએ ॥૨૫॥
એગો મે સાસએ અપ્પા, નાણુ-દંસણુ-સંજુએ ॥
સેસા મે ખાહિરા લાવા, સંવે સંજોગ-લક્ખણા ॥૨૬॥
સંજોગમૂલા જીવેણુ, પત્તા દુક્ખ-પરંપરા ॥
તમ્હા સંજોગસંબંધં, સંવંતિવિહેણુ વોસિરે ॥૨૭॥
મૂલગુણે ઉત્તરગુણે, જે મે નારાહિયા પયત્તેણું ॥
તમહં સંવં નિંદે, પડિક્કમે આગમિસ્સાણું ॥૨૮॥
સત્ત લએ અદ્ધં મએ. સન્ના ચત્તારિ ગારવે તિન્નિ ॥
આસાંચણુ-તિત્તીસં, રાગં દોસં ચ ગરિહામિ ॥૨૯॥
અસંજમ-મન્નાણું, મિચ્છત્તં સંવમેવ ચ મમત્તં ॥
જીવેસુ અજીવેસુ અ, તં નિંદે તં ચ ગરિહામિ ॥ ૩૦ ॥
નિંદામિ નિંદણિજ્જં, ગરિહામિ અ જં ચ મે ગરહણિજ્જ
આલોએમિ અ સંવં, અગ્ગિસંતર-ખાહિરં ઉવહિં ॥૩૧॥
જહુ ખાલો જંપંતો, કજ્જમકજ્જં ચ ઉજ્જુઅં લણુઈ,
તં તહુ આલોછજ્જા, માયા-મય-વિપ્પમુક્કો ચ ॥૩૨॥

નાણુંમિ દંસણુંમિ થ, તવે ચરિત્તે ચ ચઉસુવિ અકંપો ॥
 ધીરો આગમ-કુસલો, અપરિસ્સાવી રહસ્સાણું ॥૩૩॥
 રાણેણ વ દોસેણ વ, જં મે અકચણુઆ-પમાએણું ॥
 જો મે કિંચિવિ ભણિઓ, તમહંતિવિહેણ આમેમિ ॥૩૪॥
 તિવિહં ભણુંતિ મરણું, બાલાણું બાલપંડિયાણું ચ ॥
 તથં પંડિયમરણું, જં કેવલિણો આણુમરંતિ ॥૩૫॥
 જે પુણુ અદ્દમથયા, પચલિય-સન્ના ચ વચ્છભાવા ચ ॥
 અસમાહિણા મરંતિ, ન હુ તે આરાહગા ભણિયા ॥૩૬॥
 મરણે વિરાહિએ દેવ-દુગ્ગઠ દુલ્લહા ચ કિર બોહી ॥
 સંસારો ચ આણુંતો; હવઠ પુણો આગમિસ્સાણું ॥૩૭॥
 કા દેવદુગ્ગઠ ? કા અબોહી ? કેણેવ વુજ્ઞઠ મરણું ? ॥
 કેણે આણુંતં પારં, સંસારં હિંઠઠ ? જીવો ॥ ૩૮ ॥
 કંદપ્પદેવ-કિંવિસ-અભિઓગા આસુરી ચ સંમોહા ॥
 તા દેવદુગ્ગઠઓ, મરણુંમિ વિરાહિએ હુંતિ ॥ ૩૯ ॥
 મિચ્છાદંસણુરત્તા, સનિયાણા કિણહલેસ-મોગાઢા ॥
 ઈહજે મરંતિ જીવા, તેસિં દુલ્લહા ભવે બોહી ॥૪૦॥
 સમ્મદંસણુ-રત્તા, અનિયાણા સુચ્છલેસ-મોગાઢા ॥
 ઈહજે મરંતિ જીવા, તેસિં સુલહા ભવે બોહી ॥૪૧॥
 જે પુણુ ગુરુ-પડિણીયા, બહુમોહા સબલા કુસીલા ચ ॥
 અસમાહિણા મરંતિ, તે હુંતિ આણુંતસંસારી ॥૪૨॥

જિણુવયણે આણુરતા, ગુરુવયણું જે કરંતિ ભાવેણું ॥
 અસખલ-અસંકિલિદ્ધા, તે હુંતિ પરિત્તસંસારી ॥૪૩॥
 બાલમરણાણિ બહુસો, બહુઆણિ અકામગાણિ મરણાણિ
 મરિહંતિ તે વરાયા, જે જિણુવયણું ન યાણુંતિ ॥૪૪॥
 સત્યગહણું વિસલકૂખાણું ચ, જલણું ચ જલપ્પવેસો અ,
 અણાચાર-ભંડસેવી, જન્મણ-મરણાણુબંધીણિ ॥ ૪૫ ॥
 ઉઠુંમહે તિરિયંમિવિ, મયાણિ જીવેણ બાલમરણાણિ ॥
 દંસણ નાણુ-સહગચ્છો, પંડિયમરણું આણુમરિસ્સં ॥૪૬॥
 ઉન્વેયણુયં જાઈ-મરણું, નરચ્છેસુ વેચાણુચ્છો ચ ॥
 એઆણિ સંભરંતો; પંડિયમરણું મરસુ ઇષિહં ॥૪૭॥
 જઈ ઉપ્પજજઈ દુઃખં, તો દુઃખો સહાવચ્છો નવરં ॥
 કિં કિં મચ્છે ન પત્તં, સંસારં સંસરંતેણું ॥ ૪૮ ॥
 સંસારચક્કવાલે, સન્વેવિ ચ પુગલા મચ્છે બહુસો ॥
 આહારિયા ચ પરિણામિઆ ચ, ન ચ હં ગચ્છો તિત્તિં ॥૪૯॥
 તણુ-કટ્ટેહિ વ અગ્ગી, લવણુજલો વા નઈસહસ્સેહિં ॥
 ન ઇમે જીવો સક્કો, તિપ્પેઉં કામ-ભોગેહિં ॥૫૦॥
 આહારનિમિત્તેણું, મચ્છા ગચ્છંતિ સત્તમિં પુઠવિં ॥
 સચ્ચિત્તો આહારો, ન ખમેા મણુસાવિ પચ્છેઉં ॥૫૧॥
 પુવ્વિં કયપરિકમ્મેા, અનિયાણો ઊહિજીણુ મઈપુદ્ધિં ॥
 પચ્છા મલિઅ-કસાચ્છો, સજ્જે મરણું પડિચ્છામિ ॥૫૨॥

અક્ષંદે ચિરલાવિય, તે પુરિસા મરણદેસકાલંમિ ॥
 પુવ્વકચકમ્મ-પરિલાવણાઈ પચ્છા પરિવડંતિ ॥ ૫૩ ॥
 તમ્હા ચંદગવિન્નઝં, સકારણું ઉન્નજુએણ પુરિસેણ ॥
 જીવે અવિરહિયગુણે, કાયવ્વે મુકૂખમગ્ગંમિ ॥ ૫૪ ॥
 ખાહિરજોગવિરહિઓ, અખિંસતરગાણુ-જોગમદ્વીણા ॥
 જહ તમ્મિ દેસકાલે, અમૂઠસણુણે ચયઈ દેહં ॥ ૫૫ ॥
 હંતૂણ રાગદોસં, છિત્તૂણ ચ અદુકમ્મસંઘાયં ॥
 જમ્મણુ-મરણુરહદ્દં, છિત્તૂણુ લવા વિમુચ્ચિહિસિ ॥ ૫૬ ॥
 એવં સંવુવએસં, જિણુદિદ્દઠં સદ્દહામિ તિવિહેણું ॥
 તસ-થાવર-ખેમકરં, પારં નિવ્વાણુ-મગ્ગસ્સ ॥ ૫૭ ॥
 નહિ તંમિ દેસકાલે, સક્કો ખારસવિહો સુઅકૂખંધો ॥
 સંવો અણુચિંતેઉં, ધણિયંપિ સમત્થચિત્તેણું ॥ ૫૮ ॥
 એગંમિ વિ જંમિ પએ, સંવેગં વીઅરાય-મગ્ગંમિ ॥
 ગચ્છઈ નરો અભિકૂખં, તં મરણું તેણુ મરિયવ્વં ॥ ૫૯ ॥
 તા એગંપિ સિલોગં, જો પુરિસો મરણુ-દેસકાલંમિ ॥
 આરાહણોવઉત્તો, ચિંતંતો-ડડરાહગો હોઈ ॥ ૬૦ ॥
 આરાહણોવઉત્તો, કાલં કાઝેણુ સુવિહિઓ સમ્મં ॥
 ઉક્કોસં તિણિણુ લવે, ગંતૂણું લહઈ નિવ્વાણું ॥ ૬૧ ॥
 સમણુત્તિ અહં પઠમં, ખીયં સંવત્થ સંજઓમિત્તિ ॥
 સંવં ચ વોસિરામિ, એયં ભણિયં સમાસેણું ॥ ૬૨ ॥

લાઘ્વં અલઘ્વપુન્નં, જિણુવયણુ-સુભાસિયં અમયભૂત્તં ॥
 ગહિઓ સુગઘમજ્જો, નાહં મરણસ્સ ખીલેમિ ॥ ૬૩ ॥
 ધીરેણુવિ મરિયવ્વં, કાઉરિસેણુવિ અવસ્સ મરિયવ્વં ॥
 દુણ્હંપિ હું મરિઅવ્વે, વરં ખુ ધીરત્તણે મરિઉં ॥ ૬૪ ॥
 સીલેણુવિ મરિયવ્વં, નિસ્સીલેણુવિ અવસ્સ મરિયવ્વં ॥
 દુણ્હંપિ હું મરિઅવ્વે, વરં ખુ સીલત્તણે મરિઉં ॥ ૬૫ ॥
 નાણુસ્સ દંસણુસ્સ ય, સમ્મત્તસ્સ ય ચરિત્તજ્જુત્તસ્સ ॥
 જો કાહી ઉવઓગં, સંસારા સો વિમુચ્ચિહિસિ(ઈ) ॥ ૬૬ ॥
 ચિર-ઉસિય-ખંભયારી, પખ્કેડેઝેણુ સેસ્યં કમ્મં ॥
 આણુપુન્નીઈ વિસુદ્ધો, ગચ્છઈ સિદ્ધં ધુયકિલેસો ॥ ૬૭ ॥
 નિઘ્ઘસાયસ્સ દંતસ્સ, સૂરસ્સ વવસાઈણો ॥
 સંસારપરિભીઅસ્સ, પચ્ચક્ખાણું સુહં ભવે ॥ ૬૮ ॥
 એયં પચ્ચક્ખાણું, જો કાહી મરણુદેસકાત્તંમિ ॥
 ધીરો અમૂઢસણ્ણો, સો ગચ્છઈ ઉત્તમં ઠાણું ॥ ૬૯ ॥
 ધીરો જર-મરણુ-વિજી, વીરો વિણ્ણાણુ-નાણુ-સંપન્નો ॥
 લોગસ્સુજ્જેઅગરો, દિસઉ ખયં સવ્વદુક્ખાણું ॥ ૭૦ ॥

॥ શ્રી શત્રુંજય લઘુકલ્પ ॥

અર્ધમુત્તય-કેવલિણી, કહિઅં સેતુંજતિત્થ-માહપ્પં ॥
 નારયરિસિસ્સ પુરઓ, તં નિસુણહ ભાવઓ ભાવિઆ ॥ ૧ ॥
 સેતુંજે પુંડરીઓ, સિદ્ધો મુણિકોડિપંચસંજુતો ॥
 ચિત્તસ્સ પુણિણમાઓ, સો ભણ્ણધતેણ પુંડરીઓ ॥ ૨ ॥
 નમિ-વિનમિ-રાયાણો, સિદ્ધા કોડિહિ દોહિં સાહૂણું ॥
 તહ દવિડ વાલિખિદ્ધા, નિન્નુઆ દસ ચ કોડીઓ ॥ ૩ ॥
 પન્નજુન્ન-સંખ-પમુહા, અદ્દુઠ્ઠાઓ કુમાર-કોડીઓ ॥
 તહ પંડવા વિ પંચ ચ, સિદ્ધં ગયા નારયરિસી ચ ॥ ૪ ॥
 થાવચ્ચા સુચ સેલગા ચ, મુણિણો વિ તહ રામમુણી ॥
 ભરહો દસરહંપુત્તો, સિદ્ધા વંદામિ સેતુંજે ॥ ૫ ॥
 અન્નેવિ ખવિયમોહા, ઉસભાઈ-વિસાલ-વંસ-સંભૂઆ ॥
 જે સિદ્ધા સેતુંજે, તં નમહ મુણી અસંખિજ્જ ॥ ૬ ॥
 પન્નાસ જોયણાઈ, આસી સેતુંજ-વિત્થરો મૂલે ॥
 દસ જોયણ સિહરતલે, ઉચ્ચત્તં જોયણા અદ્દુ ॥ ૭ ॥
 જં લહઈ અન્નતિત્થે, ઉગ્ગેણ તવેણ ખંભચેરેણ ॥
 તં લહઈ પયત્તેણ, સેતુંજગિરિમ્મિ નિવસંતો ॥ ૮ ॥
 જં કોડિએ પુણ્ણ, કામિય-આહાર-ભોધયા જે ઉ ॥
 તં લહઈ તત્થ પુણ્ણ, એગોવવાસેણ સેતુંજે ॥ ૯ ॥

જ' કિંચિ નામ તિત્થં, સગ્ગે પાયાલિ માણુસે લોચે ॥
 તં સંવમેવ દિટ્ઠં, પુંડરિચે વંદિચે સંતે ॥૧૦॥
 પડિલાભંતે સંઘં, દિટ્ઠમદિટ્ઠે ચ સાહુ સેત્તંજે ॥
 કેડિગુણં ચ અદિટ્ઠે, દિટ્ઠે ચ આણંતયં હોઈ ॥૧૧॥
 કેવલનાણુપ્પત્તી, નિંવાણં આસી જત્થ સાહુણં ॥
 પુંડરિચે વંદિતા, સંવે તે વંદિયા તત્થ ॥ ૧૨ ॥
 અદ્ધાવચ સમ્મેચે, પાવા ચંપાઈ ઉજ્જંતનગે ચ ॥
 વંદિતા પુણ્ણકલં, સયગુણં તં પિ પુંડરીચે ॥૧૩॥
 પૂઆકરણે પુણ્ણં, એગગુણં સયગુણં ચ પડિમાચે ॥
 જિણ્ણલવણે ચ સહસ્સં, -ણંતગુણં પાલણે હોઈ ॥૧૪॥
 પડિમં ચેઈહરં વા, સિત્તંજગિરિસ્સ મત્થચે કુણ્ણં ॥
 ભુત્તાણુ ભરહવાસં, વસઈ સગ્ગે નિરુવસગ્ગે ॥ ૧૫ ॥
 નવકાર પોરિસીચે, પુરિમડ્ઢે-ગાસણં ચ આયામં ॥
 પુંડરીચં ચ સરંતો, કલકંખી કુણ્ણં અભત્તદ્ધં ॥ ૧૬ ॥
 છદ્ધં-ડ્ધમ-દસમ-હવાલસાણં, માસડ્ધમાસખવણાણં ॥
 તિગરણુસુદ્ધો લહઈ, સિત્તંજં સંભરંતો ચ ॥ ૧૭ ॥
 છદ્ધેણું ભત્તેણું, અપાણેણું તુ સત્ત જત્તાઈ ॥
 જો કુણ્ણં સેત્તંજે, તઈયભવે લહઈ સો મુદ્ધં ॥૧૮॥
 અજ્જ વિ દીસઈ લોચે, ભત્તં ચઈગિણુ પુંડરીચનગે ॥
 સગ્ગે સુહેણુ વચ્ચઈ, સીલવિહૂણો વિ હોગિણું ॥૧૯॥

છતાં જયં પડાગં, ચામર-ભિંગાર-થાલ-દાણેણું ॥
 વિજ્ઞાનહરો અ હવઈ, તહ ચક્કી હોઈ રહદાણા ॥૨૦॥
 દસ વીસ તીસ ચત્તા, લક્ષ્મ પન્નાસા પુષ્કદામ-દાણેણું ॥
 લહઈ ચઉત્થ છઠ્ઠુડઠમ, -દસમ-હવાલસ-ફલાઈ ॥ ૨૧ ॥
 ધૂવે પદ્મુવવાસો, માસદ્ધમભણું કપૂરધૂવમ્મિ ॥
 કિત્તિય માસદ્ધમભણું, સાહૂ પડિલાભિએ લહઈ ॥૨૨॥
 ન વિ તં સુવન્નભૂમિ-ભૂસણદાણેણું અન્નતિત્થેસુ ॥
 જ' પાવઈ પુણ્ણફલં, પૂઆ-હવણેણું સિત્તુંજે ॥૨૩॥
 કંતાર-ચોર-સાવય, -સમુદ્દ દારિદ્ર-રોગ-રિઉ-રુદા ॥
 મુચ્ચતિ અવિગ્ધેણું, જે સેત્તુંજ' ધરન્તિ મણે ॥૨૪॥
 સારાવલીપયન્નગ-ગાહાઓ સુઅહરેણું ભણિઆઓ ॥
 બે પઠઈ ગુણુઈ નિસુણુઈ, સો લહઈ સિત્તુંજ જત્તફલં ॥૨૫॥

શ્રી રત્નાકરસૂરિકૃત-શ્રીરત્નાકરપંચવિંશિકા.
 શ્રેયઃશ્રિયાં મંગલકેલિસમ્ !, નરેન્દ્રદેવેન્દ્રનતાંધ્રિપદ્મ !:
 સર્વજ્ઞ ! સર્વોત્તિશયપ્રધાન !, ચિરં જય જ્ઞાનકલાનિધાન !
 ૧ જગત્ત્રયાધારકૃપાવતાર !, દુર્વારસંસારવિકારવૈદ્ય !,
 શ્રીવીતરાગ ! ત્વયિ મુગ્ધભાવા-દ્વિજ ! પ્રભો વિજ્ઞપયામિ
 કિંચિત્ ૨. કિં બાલત્રીલાકલિતો ન બાલઃ; પિત્રોઃ પુરો
 જલ્પતિ નિર્વિકલ્પઃ ? તથા યથાર્થં કથયામિ નાથ !,
 નિજશયં સાનુશયસ્તવાગ્રે ૩. દત્તં ન દાનં પરિશીલિતં
 ચ, ન શાલિ શીલં ન તપોડલિતમ્, શુભો ન ભાવો-
 ડખ્યભવદ્ ભવેડસ્મિન્, વિભો ! મયા બ્રાંતમહો મુઘૈવ
 ૪. દગ્ધોડગ્નિના ક્રોધમયેન દષ્ટો, દુષ્ટેન લોભાખ્ય-
 મહોરગેણ, અસ્તોડભિમાનાજગરેણ માયા, -જલેન બદ્ધો-
 ડસ્મિ કથં ભજે ત્વામ્ ? ૫. કૃતં મયામુત્ર હિતં ન
 ચેહ, -લોકેડપિ લોકેશ ! સુખં ન મેડભૂત, અસ્માદશાં
 કેવલમેવ જન્મ, જિનેશ ! જજ્ઞે ભવપૂરણાય ૬. મન્યે
 મનોચન્ન મનોજવૃત્ત-ત્વદ્દાસ્યપીયૂષમયૂખલાલાત્, કૃતં
 મહાનંદરસં કઠોર-મસ્માદશાં દેવ તદ્દશ્મતોડપિ ૭.
 ત્વત્તઃ સુદુષ્ટ્રાખ્યમિદં મયાપ્તં, રત્નત્રયં ભૂરિભવબ્રમેણ,
 પ્રમાદનિદ્રાવશતો ગતં તત્, કસ્યાગ્રતો નાયક !
 પૂતકરોમિ ? ૮. વૈરોગ્યરંગોડપરવંચનાય, ધર્મોપદેશો
 જનરંજનાય, વાદાય વિદ્યાધ્યયનં ચ મેડભૂત, કિયદ્ ભુવે ?

હાસ્યકરં સ્વમીશ ! ૯. પરાપવાદેન મુખં સદોષં, નેત્રં
 પરસ્ત્રીજનવીક્ષણેન, ચેતઃ પરાપાયવિચિંતનેન; કૃતં
 ભવિષ્યામિ કથં ? વિભોડહમ્ ૧૦. વિડંબિતં ચત્સમર-
 ઘસ્મરાતિ-દશાવશાત્સ્વં વિષયાંધતેન, પ્રકાશિતં તદ્
 ભવતો હિયૈવ; સર્વજ્ઞ ! સર્વં સ્વયમેવ વેત્સિ ૧૧.
 ધ્વસ્તોડન્યમત્રૈઃ પરમેષ્ઠિમત્રઃ, કુશાસ્ત્રવાક્યૈર્નિહતા-
 ગમોક્તિઃ, કર્તું વૃથા કર્મ કુદેવસંગા-દ્વાંછિ હિ નાથ !
 મતિબ્રમો મે. ૧૨. વિમુચ્ય દગ્ધલક્ષ્યગતં ભવંતં, ધ્યાતા
 મયા મૂઢધિયા હૃદંતઃ, કટાક્ષવક્ષોજગભીરનાભિ-કટી-
 તટીયાઃ સુદૃશાં વિલાસાઃ ૧૩. લોલેક્ષણાવક્રત્રિનીરીક્ષણેન,
 યો માનસે રાગલવો વિલગ્નઃ, ન શુદ્ધસિદ્ધાંતપયોધિમધ્યે,
 ધૌતોડખ્યગાત્તારક ! કારણું કિમ્ ? ૧૪ અંગં ન ચંગં
 ન ગણો ગુણાનાં, ન નિર્મલઃ કોડપિ કલાવિલાસઃ,
 રંકુરત્પ્રભા ન પ્રભુતા ચ કોડપિ, તથાડખ્યહંકાર-કદર્થિતો
 ડહમ્ ૧૫. આયુર્ગલત્યાશુ ન પાપ-ખુદ્ધિ-ગતં વયો,
 નોવિષયાડભિલાષઃ, ચત્નશ્ચ લૈષન્યવિધૌ ન ધર્મે, સ્વામિ-
 ન્મહામોહવિડંબના મે ૧૬. નાત્મા ન પુણ્યં ન ભવો
 ન પાપં, મયા વિટાનાં કટુગીરપીયં, અધારિ કણે
 ત્વયિ કેવલાકે, પરિસ્ફુટે સત્યપિ દેવ ! ધિહ્ મામ્. ૧૭
 ન દેવપૂજા ન ચ પાત્રપૂજા, ન શ્રાદ્ધધર્મશ્ચ ન સાધુ-
 ધર્મઃ, લબ્ધ્વાપિ માનુષ્યમિદં સમસ્તં, કૃતં મયારણ્ય-
 વિલાપતુલ્યમ્. ૧૮ ચક્રે મયાડસત્સ્વપિ કામધેનુઃ-

કલ્પદ્રુચિંતામણિષુ સ્પૃહાર્તિઃ, ન જૈનધર્મે સ્કુટશર્મદેડપિ,
જિનેશ ! મે પશ્ય વિમૂઢ-ભાવમ્. ૧૯. સદ્ભોગલીલા
ન ચ રોગકીલા, ધનાગમો નો નિધનાગમશ્ચ, દારા ન
કારા નરકસ્ય ચિત્તે, વ્યચિન્તિ નિત્યં મયકાડધમેન. ૨૦
સ્થિતં ન સાધોર્હૃદિ સાધુવૃત્તાત્, પરોપકારાન્ન યશો-
ડબ્ધિર્જાતં ચ, કૃતં ન તીર્થોદ્ધરણાદિકૃત્યં, મયા મુધા
હારિતમેવ જન્મ. ૨૧. વૈરાગ્યરંગો ન ગુરુદિતેષુ, ન
દુર્જનાનાં વચનેષુ શાંતિઃ, નાધ્યાત્મલેશો મમ કોડપિ
દેવ !, તાર્થઃ કથંકારમયં ભવાખ્ધિઃ ? ૨૨. પૂર્વે
ભવેડકારિ મયા ન પુણ્ય, -માગામિ જન્મન્યપિ નો
કરિષ્યે, યદીદૃશોડહં મમ તેન નષ્ટા, ભૂતોદ્ભવદ્ભાવિ-
ભવત્રયીશ ? ૨૩. કિંવા મુધાડહં બહુધા સુધાભૂઃ,
પૂન્ય ! ત્વદગ્રે ચરિતં સ્વકીયમ્, જલ્પામિ યસ્માત્ ત્રિજગ-
ત્સ્વરૂપ-નિરૂપકસ્ત્વં કિયદેતદ્વત્ર ? ૨૪. દીનોદ્ધારધુરંધર-
સ્ત્વદ્પરો નાસ્તે મદન્યઃ કૃપા -પાત્રં નાત્ર જને જિનેશ્વર
તથાખ્યેતાં ન યાચે શ્રિયમ્, કિંત્વર્હન્નિદમેવ કેવલમહો
સદ્ભોધિરત્નં શિવં, શ્રીરત્નાકર ! મંગલૈકનિદ્રય !
શ્રેયસ્કરં પ્રાર્થયે ૨૫.

શ્રી ગૌતમાષ્ટકમ્

શ્રીઈંદ્રભૂતિં વસુભૂતિપુત્રં, પૃથ્વીભવં ગૌતમગોત્રરત્નં;
સ્તુવંતિ દેવાસુરમાનવેંદ્રાઃ, સ ગૌતમો ચચ્છતુ વાંછિતં

मे. १ श्री वर्द्धमानात् त्रिपद्मीमवाज्य, मुहूर्तमात्रेण
 कृतानि येन; अंगानि पूर्वाणि यतुर्दशापि, स गौतमो
 यच्छतु वांछितं मे. २ श्रीवीरनाथेन पुरा प्रणीतं,
 मंत्रं महानन्दसुभाय यस्य; ध्यायन्त्यमी सूरिवराः
 समग्राः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ३ यस्यालिधानं
 मुनयोऽपि सर्वे, गृह्णन्ति लिखाब्जमणस्य काले;
 मिष्टान्नपानांभरपूरुष्कामाः; स गौतमो यच्छतु वांछितं
 मे. ४ अष्टापदाद्रौ गगने स्वशक्त्या, ययौ जिनानां
 पदवन्दनाय; निशम्य तीर्थातिशयं सुरेभ्यः, स गौतमो
 यच्छतु वांछितं मे. ५ त्रिपञ्चसंख्याशततापसानां,
 तपस्कृशानामपुनर्लवाय; अक्षिणुलब्ध्या परमान्नदाता,
 स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ६ सदक्षिणुं लोचनमेव
 द्वेयं, साधर्मिकं संधसपर्ययेति; कैवल्यवस्त्रं प्रददौ
 मुनीनां, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ७ शिवं गते
 लतरि वीरनाथे, युगप्रधानत्वमिहैव भत्वा; पट्टालिषेके
 विदधे सुरेन्द्रैः, स गौतमो यच्छतु वांछितं मे. ८
 त्रैलोक्यणीजं परमेष्ठिणीजं; सज्ञानणीजं जिनराजणीजं;
 यन्नाम योक्तं विदधाति सिद्धिं, स गौतमो यच्छतु
 वांछितं मे. ९ श्री गौतमस्याष्टकमादरेण, प्रणोदकाले
 मुनिपुंगवा ये; पठन्ति ते सूरिपदं सदैव, नन्दं ललन्ते
 सुतरां कुमेणु. १०

શ્રી ગૌતમ સ્વામીના રાસ

ઢાળ પહેલી

વીર જિણેસર ચરણકમલ, -કમલા-કચ-વાસો,
પણમવિ પલણિસુ સામિ, સાર ગોચમગુરુ રાસો;
મણ તણ વચણ એકંત કરવિ, નિસુણો ભો ભવિઆ,
જિમ નિવસે તુમ દેહગેહ, ગુણગણ ગહગહિઆ. ૧

જ'બુદ્ધિવ સિરિભરહખિત્ત, ખોણીતલમંડણ;
મગધદેસ સેણિય નરેસ, રિઉદલ બલખંડણ;
ધણુવર ગુવ્વર નામ ગામ, જહિં ગુણગણ સજ્જા,
વિખ વસે વસુભૂઈ તત્થ, તસુ પુહવી ભજ્જા. ૨
તાણ પુત્ત સિરિઈદભૂઈ, ભૂવલય પ્રસિદ્ધો,
ચઉદ્દહ વિજ્જા વિવિહ રૂવ, નારિ રસ વિદ્ધો (લુદ્ધો);
વિનય વિવેક વિચાર સાર, ગુણગણહ મનોહર,
સાત હાથ સુપ્રમાણ દેહ, રૂપે રંભાવર. ૩

નયણ વચણ કર ચરણ જિણવિ, પંકજ જળે પાડિઅ,
તેજે તારા ચંદ સૂર, આકાશે ભમાડિઅ;
રૂવે મયણ અનંગ કરવિ, મેદિહિઆ નિરધાડિઅ,
ધીરમેં મેરુ ગંભીર સિંધુ, ચંગિમ ચચચાડિઅ. ૪
પેખવિ નિરુવમ રૂવ જાસ, જણુ જ'પે કિંચિઅ,
એકાકી કલિભીતે ઇત્થ, ગુણ મેહલ્યા સંચિઅ;

અહવા નિશ્ચયે પુન્વજન્મે, જિણુવર ઇણે અંચિઅ,
 રંભા પઉભા ગૌરિ ગંગા રતિ, હા વિધિ વંચિઅ. ૫
 નહિ બુધ નહિ ગુરુ કવિ ન કોઈ, જસુ આગળ રહિઓ,
 પંચસયાં ગુણપાત્ર છાત્ર, હીંડે પરિવરિઓ;
 કરે નિરંતર ચક્કર્મ, મિથ્યામતિ મોહિઅ,
 ઇણે છલિ હોસે ચરણ નાણુ, દંસણુ વિસોહિઅ, ૬

વસ્તુ

જંબુદ્વીવહ, જંબુદ્વીવહ, ભરહવાસંમિ, ભૂમિતલમંડણુ
 મગધદેસ, સેણિયનરેસર, ધણુવર ગુન્વર ગામ તિહાં,
 વિખ્ય વસે વસુભૂઈ સુંદર;

તસુ ભજ્જન્ પુડવી, સયલ ગુણગણુ રૂવનિહાણુ,
 તાસ પુત્ત વિજ્જન્નીલો, ગોચમ અતિહિ સુજાણુ. ૭

ભાષા (ઢાળ ખીજ)

ચરમ જિણેસર કેવળ નાણી, ચઉવિહ સંઘ પર્ધકા નાણી,
 પાવાપુરી સામી સંપત્તો, ચઉવિહ દેવ નિકાયે જુત્તો. ૮
 દેવે સમવસરણુ તિહાં કીજે, જિણુ દ્વીઠે મિથ્યામતિ
 ખીજે, ત્રિભુવનગુરુ સિંઘાસણે ખેઠા, તતખિણુ મોહ
 દિગંતે પેઠા. ૯ ક્રોધ માન માયા મદ્દપુરા, જાએ નાઠા
 જિમ દિન ચૌરા, દેવદુંદુભિ આકાશે વાજે, ધર્મનરેસર
 આઘ્યા ગાજે. ૧૦ કુસુમવૃષ્ટિ વિરચે તિહાં દેવા,

ચડિસઠ ઇંદ્ર જ માગે સેવા, ચામર છત્ર શિરોવરિ સોહે,
રૂપેહી જિણુવર જગ સહુ મોહે. ૧૧ ઉપસમ રસભર
ભરિ વરસંતા, યોજનવાણી વખાણ કરંતા, જાણિઅ
વર્ધમાન જિન પાયા, સુર નર કિંનર આવે રાયા. ૧૨
કાંતિસમૂહે જલહલકંતા, ગયણ વિમાણે રણુરણકંતા,
પેખવિ ઇંદ્રભૂઈ મન ચિંતે, સુર આવે અમ્હ ચર
હોવંતે. ૧૩ તીર તરંડક જિમ તે વહતા, સમવસરણ
પહુતા ગહગહતા, તો અભિમાને ગોચમ જંપે, તિણે
અવસર કોપે તણુ કંપે. ૧૪ મૂઢ લોક અજાણ્યે
ખોલે, સુર જાણુતા ઇમ કાંઈ ડોલે, મૂ આગળ કો
જાણુ ભણીજે, મેરુ અવર કિમ ઓપમ દીજે. ૧૫

વસ્તુ

વીર જિણુવર વીર જિણુવર, નાણુસંપન્ન, પાવાપુરી
સુરમહિઅ પત્તનાહ સંસાર તારણુ, તિહિં દેવે નિમ્મવિઅ
સમોવસરણુ ખહુ સુખકારણુ, જિણુવર જગ ઉજ્જોઅકરે,
તેજે કરી દિણુકાર; સિંહાસણે સામી ઠંબો, હુઓ
સુજય જયકાર. ૧૬

ભાષા (ઢાળ ત્રીજી)

તવ ચડિઓ ઘણુમાણુગજે, ઇંદ્રભૂઈ ભૂદેવ તો,
હુંકારો કરિ સંચરિઅ, કવણુ સુ જિણુવર દેવ તો. ૧૭

યોજન ભૂમિ સમોસરણુ, પેખે પ્રથમારંભતો,
 દહદિસિ દેખે વિબુધવહૂ, આવંતી સુર રંભ તો. ૧૮
 મણિમય તોરણુ દંડ ધજ, કોસીસે નવ ઘાટ તો,
 વચર વિવર્જિત જંતુ ગણુ, પ્રાતિહારજ આઠ તો. ૧૯
 સુર નર કિંનર અસુર વર, ઇંદ્ર ઇંદ્રાણી રાય તો,
 ચિત્તે ચમસ્થિય ચિંતવે એ, સેવંતા પ્રભુપાય તો. ૨૦
 સહસકિરણુ સમ વીર જિણુ, પેખવિ રૂપ વિશાળ તો,
 એહ અસંભવ સંભવે એ, સાચો એ ઇંદ્રજાળ તો. ૨૧
 તો બોલાવે ત્રિજગગુરુ, ઇંદ્રભૂઈ નામેણુ તો,
 શ્રીમુખે સંશય સામિ સવે, ફેડે વેદપથેણુ તો. ૨૨
 માન મેલ્હી મદ ઠેલી કરી, ભક્તિએ નામે શીષ તો,
 પંચ સયાંશુ' વ્રત લીઓ એ, ગોચમ પહેલો સીસ તો. ૨૩
 તવ બંધવ સંજમ સુણુવિ કરી, અગનિભૂઈ આવેચ તો,
 નામ લેઈ આભાષ કરે, તે પણ પ્રતિબોધેચ તો. ૨૪
 ધણે અનુક્રમે ગણુહર રચણુ, થાખ્યા વીરે અગ્યાર તો,
 તવ ઉપદેસે ભુવનગુરુ, સંયમ શુ' વ્રત બાર તો. ૨૫
 બિહુ ઉપવાસે પારણુ' એ, આપણુપે વિહરંત તો,
 ગોચમ સંયમ જગ સયલ, જયજયકાર કરંત તો. ૨૬

વસ્તુ

ઇંદ્રભૂઈઅ, ઇંદ્રભૂઈઅ, ચડિઅ બહુમાને, હુંકારો કરિ

કંપતો, સમોસરણે પહોતો તુરંત, અહ સંસા સામિ સવે,
ચરમનાહ ફેડે કુરંત, યોધિ બીજ સંજય મને ગોયમ
લવહ વિરત્ત, દિક્ખ લેઈ સિક્ખા સહિઅ, ગણહર
પય સંપત્ત. ૨૭

ભાષા (ઢાળ ચોથી)

આજ હુઓ સુવિહાણુ, આજ પચેલિમ પુણ્ય ભરો,
દીઠા ગોયમ સામિ, જે નિઅ નયણે અમિય ભરો. ૨૮
(સિરિ ગોયમ ગણધાર, પંચસયાં મુનિ પરિવરિય;
ભૂમિય કરય વિહાર, ભવિયણુને પડિયોહ કરે.)
સમવસરણ મઝાર, જે જે સંશય ઉપજે એ,
તે તે પર ઉપકાર, કારણ પૂછે મુનિપવરો. ૨૯
જિહાં જિહાં દીજે દિક્ખ, તિહાં તિહાં કેવળ ઉપજે એ,
આપ કન્હે અણહુંત, ગોયમ દીજે દાન ઈમ. ૩૦
ગુરુ ઉપરિ ગુરુ ભત્તિ, સામી ગોયમ ઉપનીય,
એણિ છળ કેવળનાણુ, રાગજ રાખે રંગ ભરે. ૩૧
જે અષ્ટાપદ સેલ, વંદે ચડી ચઉવીસ જિણુ,
આતમલખિધ વસેણુ, ચરમસરીરી સોય મુનિ. ૩૨
ઈય દેસણુ નિસુણેવિ, ગોયમ ગણહર સંચલિય,
તાપસ પન્નર સએણુ, તો મુનિ દીઠો આવતો એ. ૩૩
તપ સોસિય નિય અંગ, અમ્હ સગતિ નવિ ઉપજે એ,

કિમ ચઢસે દઢ કાય, ગજ જિમ દીસે ગાજતો એ. ૩૪
 ગિરુઓ એણે અભિમાન, તાપસ જા મને ચિંતવે એ,
 તો મુનિ ચડિઓ વેગ, આલંબવિ દિનકર કિરણ. ૩૫
 કંચણ મણિ નિષ્પન્ન, દંડ કલસ ધજવડ સહિઅ,
 પેખવિ પરમાનંદ, જિણુહર ભરતેસર વિહિઅ. ૩૬
 નિય નિય કાય પ્રમાણ, ચઉદિસિ સંઠિઅ જિણુહ બિંબ,
 પણુમવિ મન ઉલ્કાસ, ગોયમ ગણુહર તિહાં વસિઅ. ૩૭
 વધર સામિનો જીવ, તિર્યગ્જૂનાંલક દેવ તિહાં,
 પ્રતિબોધે પુંડરીક, કંડરીક અધ્યયન ભણી. ૩૮
 વળતા ગોયમ સામિ, સવિ તાપસ પ્રતિબોધ કરે,
 લેઈ આપણે સાથ, ચાલે જિમ જૂથાધિપતિ. ૩૯
 ખીર ખાંડ ઘૂત આણિ, અમિઅવૂઠ અંગુઠ ઠવિ,
 ગોયમ એકણુ પાત્ર, કરાવે પારણું સવિ. ૪૦
 પંચસયાં શુભ ભાવિ, ઉજ્જવળ ભરિયો ખીરમીસે,
 સાચા ગુરુ સંયોગે, કવળ તે કેવળ રૂપ હુઆ. ૪૧
 પંચસયાં જિણુનાહ, સમવસરણે પ્રાકારત્રય,
 પેખવિ કેવળ નાણુ, ઉપ્પન્નું ઉજ્જ્ઞેય કરે. ૪૨
 ભણે જિણુવિ પીયૂષ, ગાજંતી ઘણુ મેઘ જિમ,
 જિણુવાણી નિસુણેવિ, નાણી હુઆ પંચસયાં. ૪૩

જે. ધ. પ્ર. ૬

વસ્તુ

ધણે અનુક્રમે, ધણે અનુક્રમે, નાણ સંપન્ન, પત્તરહસય
પરિવરિય; હરિઅ હરિઅ જિણનાહ વંદઈ, જાણેવિ
જગજુર વચણ, તીહ નાણ અખાણ નિંદઈ, ચરમ
જિણેસર તવ ભણે; ગોચમ કરિસ મ ખેઉ, છેહ જઈ
આપણે સહી, હોસ્થું તુદ્ધા ખેઉ. ૪૪

ભાષા (ઢાળ પાંચમી)

સામીઓ એ વીરજિણુંદ, પુનિમચંદ જિમ ઉદ્ધસિય,
વિહરિઓ એ ભરહવાસંમિ, વરસ ખહોંતેર સંવસિઅ;
ઠવતો એ કણ્યપઉમેસુ, પાયકમળ સંઘહિ સહિય,
આવિઓ એ નચણાનંદ, નચર પાવાપુરિ સુરમહિય. ૪૫
પેખીઓ એ ગોચમસામિ, દેવસમ્મા પ્રતિખોહ કરે,
આપણો એ ત્રિશલાદેવી નંદન પહોતો પરમપએ;
વળતાં એ દેવ આકાસ, પેખવિ જાણ્યો જિણ સમે એ;
તો મુનિ એ મને વિષવાદ, નાદલેદ જિમ ઉપનો એ. ૪૬
કુણ સમે એ સામિય દેખી, આપ કન્હે હું ટાળિઓ એ,
જાણુતો એ તિહુઅણ નાહ, લોક વિવહાર ન પાલિઓ એ;
અતિ ભલું એ કીધલું સામી, જાણ્યું કેવલ માગશે એ,
ચિંતવ્યું એ બાળક જેમ, અહવા કેડે લાગસે એ. ૪૭
હું કિમ એ વીરજિણુંદ, ભગતે ભોળો ભોળવ્યો એ,

આપણે એ અવિહત નેહ, નાહ ન સંપે સાચવ્યો એ;
સાચો એ વીતરાગ, નેહ ન જેણે લાલિઓ એ,
તિણસમે એ ગોયમ ચિત્ત, રાગ વિરાગે વાળિઓ એ. ૪૮
આવતું એ જે ઊલટ, રહેતું રાગે સાહિયું એ,
કેવળું એ નાણુ ઉપ્પન્ન, ગોયમ સહેજે ઉમાહિયું એ,
ત્રિભુવને એ જય જયકાર, કેવલ મહિમા સુર કરે એ,
ગણધરુ એ કરે વખાણુ, ભવિયણુ ભવ જિમ નિસ્તરે એ. ૪૯

વસ્તુ

પદમ ગણુહર, પદમ ગણુહર, વરિસ પચાસ ગિહવાસે
સંવસિઅ, તીસ વરિસ સંજમ વિભૂસિઅ, સિરિ કેવળ
નાણુ પુણુ, બાર વરસ તિહુઆણુ નમંસિઅ, રાજગૃહી
નગરી ઠવ્યો, બાણુવય વરસાઉ, સામી ગોયમ ગુણુનીલો,
હોસ્યે શિવપુર ઠાઉ.

ભાષા (ઢાળ છઠ્ઠી)

જિમ સહકારે કોયલ ટહુકે, જિમ કુસુમહ વને પરિમળ
મહેકે, જિમ ચંદન સુગંધનિધિ. (૫૧) જિમ ગંગાજળ
લહેરે લહેકે, જિમ કણચાચળ તેજે ઝળકે, તિમ
ગોયમ સોભાગનિધિ. (૫૨) જિમ માન સરોવર નિવસે
હંસા, જિમ સુરતરુવરકણુચવતંસા, જિમ મહુચર
સજીવ વને. (૫૩) જિમ રચણુચર રચણે વિલસે,
જિમ અંબર તારાગણુ વિકસે, તિમ ગોયમ ગુણુ

કેલિવને. (૫૪) પુનિમ દિન (નિસિ) જિમ સસહર સોહે,
 સુરતર મહિમા જિમ જગ મોહે, પૂરવ દિસે જિમ
 સહસકરો. (૫૫) પંચાનન જિમ ગિરિવર રાજે, નરવર્ધ
 ઘરે જિમ મયગલ ગાજે, તિમ જિનશાસન મુનિપવરો.
 (૫૬) જિમ સુરતરવર સોહે સાખા, જિમ ઉત્તમ
 મુખે મધુરી ભાષા, જિમ વન કેતકી મહમહે એ. (૫૭)
 જિમ ભૂમિપતિ ભૂયખળ ચમકે, જિમ જિનમંદિર ઘંટા
 રણકે, તિમ ગોયમ લખ્ધે ગહગહે એ. (૫૮) ચિંતામણિ
 કર ચઢિયું આજ, સુરતર સારે વંછિત કાજ, કામકુંભ
 સવિ વસ હુઆ એ. (૫૯) કામગવી પૂરે મન કામિઅ,
 અષ્ટ મહાસિદ્ધિ આવે ધામિઅ, સામી ગોયમ અણુસરો
 એ. (૬૦) પ્રણવાક્ષર પહેલો પલણીજે, માયાળીજ
 શ્રવણ નિસુણીજે, શ્રીમુખે (શ્રીમતિ) શોભા સંલવે એ.
 (૬૧) દેવહ ધુરિ અરિહંત નમીજે, વિનય પહુ ઉવજાય
 થુણીજે, ઈણે મંત્રે ગોયમ નમો એ. (૬૨) પરધર
 વસતાં કાંઈ કરીજે, દેસ દેસાન્તર કાંઈ લમીજે, કવણ
 કાજ આયાસ કરો. (૬૩) પ્રહ ઉડી ગોયમ સમરીજે,
 કાજ સમગગહ તતખિણ સીઝે, નવનિધિ વિલસે તાસ
 ઘરે. (૬૪) ચઉદહસે બારોત્તર વરસે, ગોયમ ગણધર
 કેવળ દીવસે, (ખંભ નયર પ્રભુ પાસ પસાએ), કીયો
 કવિત ઉપગાર પરો. (૬૫) આદિ મંગળ એહ લણીજે,

પરવ મહોત્સવ પહિલો દીજે, રિદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો.
 (૬૬) ધન્ય માતા જેણે ઉદરે ધરીયા, ધન્ય પિતા
 જિણે કુળે અવતરિયા, ધન્ય સદ્ગુરુ જિણે દીક્ષિયાએ.
 (૬૭) વિનયવંત વિદ્યાભંડાર, જસ ગુણ પુહવી ન લલે
 પાર, રિદ્ધિ વૃદ્ધિ કલ્યાણ કરો. (વડ જિમ શાખા
 વિસ્તરો એ) (૬૮) ગૌતમસ્વામીનો રાસ લણીજે,
 ચઢવિહ સંઘ રલિયાયત કીજે, સચળ સંઘ આણુંદ
 કરો. (૬૯) કુંકુમ ચંદન છડો દેવરાવો, માણેક મોતીના
 ચોક પુરાવો, રચણ સિંહાસન બેસાણું એ. (૭૦) તિહાં
 બેસી ગુરુ દેસના દેસે, ભવિક જીવનાં કારજ સરસે,
 ઉદયવંત મુનિ એમ ભણે એ. (૭૧) ગૌતમ સ્વામિ
 તણો એ રાસ, ભણતાં સુણતાં લીલવિલાસ, સાસય
 સુખનિધિ સંપન્ને એ. (૭૨) એહ રાસ જે ભણે
 ભણાવે, વર મયગળ લરછી ઘર આવે, મન વાંછિત
 આશા ફલે એ.

મંત્ર:-ૐ હ્રીં અરિહંત ઉવજઝાય ગૌતમસ્વામિને નમઃ

વિધિ-[પ્રભાતે શુદ્ધતાથી એક માલા ગણવી.]

શ્રી પુન્યપ્રકાશનું સ્તવન

દુહા

સકળ સિદ્ધિ દાયક સદા, ચોવીશે જિનરાય;
 સદ્ગુરુ સ્વામિની સરસ્વતી. પ્રેમે પ્રણમું પાય. ૧
 ત્રિભુવનપતિ ત્રિશલા તણે, નંદન ગુણ ગંભીર;
 શાસન નાયક જગ જયો, વર્ધમાન વડવીર. ૨
 એક દિન વીર જિણુંદને, ચરણે કરી પ્રણામ;
 ભવિક જીવના હિત ભણી, પૂછે ગૌતમ સ્વામ. ૩
 મુક્તિ મારગ આરાધીએ, કહો કિણુ પરે અરિહંત;
 સુધા સરસ તવ વચન રસ, ભાષે શ્રી ભગવંત. ૪
 ૧અતિચાર આલોઈએ, ૨વ્રત ધરીએ ગુરુ સાખ;
 ૩જીવ ખમાવો સચલ જે, ચોનિ ચોરાશી લાખ. ૫
 ૪વિધિશું વળી વોસિરાવીએ, પાપસ્થાનક અઢાર;
 ૫ચાર શરણુ નિત્ય અનુસરો, ૬નિંદો દુરિત આચાર. ૬
 ૭શુભ કરણી અનુમોદીએ, ૮ભાવ ભલો મન આણુ;
 ૯અણુસણુ અવસર આદરી, ૧૦નવ પદ જપો સુજાણુ. ૭
 શુભગતિ આરાધન તણા, એ છે દશ અધિકાર;
 ચિત્ત આણીને આદરો, જેમ પાણી ભવપાર. ૮

(ઢાળ પહેલી)

(કુમતિ, એ છિંડી કીહાં રાખી-એ દેશી)

જ્ઞાન દરિસણુ ચારિત્ર તપ વીરજ, એ પાંચે આચાર;
એહ તણા ઇહ ભવ પરભવના, આલોઈએ અતિચાર રે.
પ્રાણી જ્ઞાન ભણો ગુણ ખાણી, વીર વદે એમ વાણી રે.
પ્રાં ૧ ગુરુ ઓળવીએ નહીં ગુરુ વિનયે, કાળે ધરી
ખડુમાન; સૂત્ર અર્થ તદુભય કરી સુધાં, ભણીએ
વહી ઉપધાન રે. પ્રાં ૨ જ્ઞાનોપગરણ પાટી પોથી,
ઘણી નોકારવાલી; તેહ તણી કીધી આશાતના, જ્ઞાન
ભક્તિ ન સંભાળી રે. પ્રાં ૩ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી,
જ્ઞાન વિરાધ્યું જેહ; આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ,
મિચ્છા મિ દુકકડં તેહ રે. પ્રાં ૪ સમકિત દ્યો શુદ્ધ
ભણી, વીર વદે એમ વાણી રે પ્રાં સં જિનવચને
શંકા નવિ કીજે, નવિ પરમત અભિલાખ; સાધુ તણી
નિંદા પરિહરજે, ફળ સંદેહ મ રાખરે. પ્રાં સં ૫
મૂઢપણું છંડો પરશંસા, ગુણવંતને આદરીએ; સાહમ્મીને
ધર્મે કરી થિરતા, ભક્તિ પ્રભાવના કરીએ રે. પ્રાં સં
૬ સંઘ ચૈત્ય પ્રાસાદ તણો જે, અવર્ણવાદ મન લેખ્યો;
દ્રવ્ય દેવકો જે વિણસાડ્યો, વિણસંતાં ઉવેખ્યો રે.
પ્રાં સં ૭ ઇત્યાદિક વિપરીતપણાથી, સમકિત ખંડ્યું
જેહ; આ ભવ પરભવ વળી રે ભવોભવ, મિચ્છા મિ

દુઝ્ઝડં તેહ રે, પ્રાં ચારિત્ર લ્યો ચિત્ત આણી, વીર વદે
એમ વાણી રે. પ્રાં ૮ પાંચ સમિતિ ત્રણ ગુપ્તિ વિરાધી,
આઠે પ્રવચન માય; સાધુ તણે ધર્મે પ્રમાદે, અશુદ્ધ
વચન મન કાયરે. પ્રાં ચાં ૬ શ્રાવકને ધર્મે સામાયિક,
પોસહમાં મન વાળી, જે જયણા-પૂર્વક એ આઠે,
પ્રવચનમાય ન પાલી રે. પ્રાં ચાં ૧૦ ઇત્યાદિક
વિપરીતપણાથી, ચારિત્ર ડોહોળ્યું જેહ; આ ભવ
પરભવ વળી રે ભવોભવ મિચ્છા મિ દુઝ્ઝડં તેહ રે.
પ્રાં ચાં ૧૧ બારે ભેદે તપ નવિ કીધો, છતે યોગે
નિજ શક્તે; ધર્મે મન વચ કાયા વીરંજ, નવિ
ફારવીયું ભગતે રે. પ્રાં ચાં ૧૨ તપ વીરંજ આચાર
એણી પરે, વિવિધ વિરાધ્યાં જેહ; આ ભવ પરભવ
વળી રે ભવોભવ, મિચ્છા મિ દુઝ્ઝડં તેહ રે પ્રાં ચાં
૧૩ વળીય વિશેષે ચારિત્ર કેરા, અતિચાર આલોઈ એ;
વીર જિણેસર વચણ સુણીને, પાપ મેલ સવી
ધોઈ એરે. પ્રાં ચાં ૧૪

ઢાળ બીજી

પૃથ્વી પાણી તેહ, વાઉ વનસ્પતિ, એ પાંચે થાવર
કહ્યા એ; કરી કરસણ આરંભ, ખેત્ર જે ખેડીયાં, કુવા
તળાવ ખણાવીયાં એ. ૧ ઘર આરંભ અનેક, ટાંકાં ભોંયરાં,
મેડી માળ ચણાવીઆ એ; લીંપણ ગુંપણ કાજ, એણી-
પરે પર પરે, પૃથ્વીકાય વિરાધીઆ એ. ૨ ધોયણ નાહણ

પાણી ઝીલણુ અપકાય, છોતિ ધોતિ કરી દુહવ્યા એ; ભાડીગર કુંભાર, લોહ સોવનગરા, ભાડભુંજ લીહાલા-ગરા એ. ૩ તાપણુ શેકણુ કાજ, વસ્ત્ર નિખારણુ, રંગણુ રાંધણુ રસવતી એ; એણી પરે કર્મોદ્ધાન, પરે પરે કેલવી, તેઉ વાઉ વિરાધીયા એ. ૪ વાડી વન આરામ, વાવી વનસ્પતિ, પાન ફૂલ ફળ ચુટીયાં એ; પોંક પાપડી શાક, શેકયાં સુકવ્યાં, છેઘાં છુંઘાં આથીયાંએ ૫ અળશી ને એરંડ, ઘાણી ઘાત્રીને ઘણા તિલાદિક પીત્રીયા એ; ઘાલી કોલુ માંહે, પીત્રી સેલડી, કંદમૂળ ફળ વેચીયાં એ ૬ એમ એકેંદ્રિય જીવ, હણ્યા હણાવીયા, હણતાં જે અનુમોદિયા એ; આ ભવ પરભવ જેહ, વલી રે ભવોભવ, તે મુજ મિચ્છા મિ દુક્કડં એ, કૃમી સરમીયા કીડા, ગાડર ગંડોલા, ઈયલ પોરા અલશીયાં એ; વાળા જળો ચૂડેલ, વિચલિત રસ તણા, વળી અથાણાં પ્રમુખનાં એ ૮ એમ બેઇંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છા મિ દુક્કડં એ. ઉઘેહી, જી, લીખ, માંકડ, મંકોડા, ચાંચડ, કીડી, કુંથુઆ એ. ૯ ગદ્દેહિઆં ધીમેલ, કાનખજુરડા, ગીંગોડા, ધનેરીયાં એ; એમ તેઇંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છા મિ દુક્કડં એ ૧૦ માખી, મચ્છર, ડાંસ, મસા, પતંગીયા, કંસારી, કોલિયાવડા એ; ઢીંકણુ, વિંછુ, તીડ, ભમરા ભમરીઓ, કુંતાં ખગ ખડમાંકડી એ. ૧૧ એમ ચૌરિંદ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા,

તે મુજ મિચ્છા મિ દુક્કડં એ; જળમાં નાખી જળ,
જળચર દુહવ્યા, વનમાં મૃગ સંતાપીયા એ. ૧૨ પીડ્યા
પંખી જીવ, પાડી પાસમાં, પોપટ ઘાલ્યા પાંજરે એ;
એમ પંચેન્દ્રિય જીવ, જે મેં દુહવ્યા, તે મુજ મિચ્છા મિ
દુક્કડં એ. ૧૩

ઢાળ ૩ જી

(વાણી વાણી હિતકારીજી-એ દેશી)

ક્રોધ લોભ લય હાસ્યશીજી, બોલ્યાં વચન અસત્ય;
ફૂડ કરી ધન પારકાંજી, લીધાં જોડ અદત્તરે;
જિનજી મિચ્છા મિ દુક્કડં આજ, તુમ સામે મહારાજ રે,
જિનજી દેઈ સારું કાજરે, જિનજી મિચ્છા મિ
દુક્કડં આજ. ૧

દેવ મનુષ્ય તિર્થંચનાંજી, મૈથુન સેવ્યાં જોડ;
વિષયારસ લંપટપણેજી, ઘણું વિડંબ્યો દેહરે. જિનજી ૦ ૨
પરિવ્રહની મમતા કરીજી, ભવ ભવ મેલી આથ;
જેજિહાંની તે તિહાં રહીજી, કોઈ ન આવે સાથરે, જિનજી. ૩
ચણીભોજન જે કર્યાંજી, કીધાં ભક્ષ અભક્ષ;
રસના રસની લાલચેજી, પાપ કર્યાં પ્રત્યક્ષ રે. જિનજી ૦ ૪
વ્રત લેઈ વિસારીયાંજી, વળી ભાગ્યાં પરચક્રખાણ;
કપટહેતુ કિરિયા કરીજી, કીધાં આપવખાણરે. જિનજી. ૫
ત્રણ ઢાળ આઠે દુહોજી, આલોચા અતિચાર;
શિવગતિઆરાધનતણેજી, એ પહેલો અધિકારરે. જિનજી.

ઢાળ યોથી (સાહેલડીની દેશી)

પંચ મહાવ્રત આદરો, સાહેલડી રે, અથવા દ્યો વ્રત
ખાર તો; યથાશક્તિ વ્રત આદરી, સાં પાળો
નિરતિચાર તો. ૧ વ્રત લીધાં સંભારીએ, સાં હેડે
ધરીએ વિચાર તો; શિવગતિ આરાધન તણો, સાં
એ ખીજે અધિકાર તો. ૨ જીવ સર્વે ખમાવીએ,
સાં યોનિ ચોરાશી લાખ તો; મન શુદ્ધ કરી ખામણાં,
સાં કોઈશું રોષ ન રાખ તો. ૩ સર્વ મિત્ર કરી
ચિંતવો, સાં કોઈ ન જાણે શત્રુ તો; રાગ દ્વેષ એમ
પરિહરો, સાં કીજે જન્મ પવિત્ર તો. ૪ સાહમી સંઘ
ખમાવીએ, સાં જે ઉપની અપ્રીત તો; સજ્જન
કુટુંબ કરો ખામણાં, સાં એ જિનશાસન રીત
તો. ૫ ખમીએ ને ખમાવીએ, સાં એહ જ ધર્મનો
સાર તો; શિવગતિ આરાધનતણો, સાં એ ત્રીજે
અધિકાર તો. ૬ મૃષાવાદ હિંસા ચોરી, સાં ધન
મૂર્છા મૈથુન તો; ક્રોધ માન માયા તૃષ્ણા, સાં પ્રેમ
દ્વેષ પૈશુન્ય તો. ૭ નિંદા કલહ ન કીજીએ, સાં ફૂડાં
ન દીજે આળ તો; રતિ અરતિ મિથ્યા તજો, સાં
માયામોસ જંજળ તો. ૮ ત્રિવિધ ત્રિવિધ વોસ-
રાવીએ, સાં પાપસ્થાન અઢાર તો; શિવગતિ આરાધન
તણો, સાં એ ચોથો અધિકાર તો. ૯

ઢાળ પાંચમી

(હવે નિસુણો ઇડાં આવીયા એ. એ દેશી.)

જનમ જરા મરણે કરી એ, આ સંસાર અસાર તો;
 કર્યાં કર્મ સહુ અનુભવે એ, કોઈ ન રાખણુદાર તો. ૧
 શરણુ એક અરિહંતનું એ, શરણુ સિદ્ધ લગવંત તો;
 શરણુ ધર્મ શ્રીજિનનો એ, સાધુ શરણુ ગુણવંત તો. ૨
 અવર મોહ સવિ પરિહરી, ચાર શરણુ ચિત્ત ધાર તો;
 શિવગતિ આરાધન તણે એ, એ પાંચમો અધિકાર તો. ૩
 આ ભવ પર ભવ જે કર્યાં એ, પાપકર્મ કેઈ લાખ તો.
 આત્મ સામે તે નિંદીએ એ, પડિછમીએ ગુરુ સાંખ તો. ૪
 મિથ્યામતિ વર્તાવીયા એ, જે લાખ્યાં ઉત્સૂત્ર તો;
 કુમતિ કદાચહને વશે એ, જે ઊથાખ્યાં સૂત્ર તો. ૫
 ઘડયાં ઘડાવ્યાં જે ઘણાં એ, ઘરંટી હળ હથીયાર તો;
 ભવ ભવ મેલી મૂકીયાં એ, કરતાં જીવ સંહાર તો. ૬
 પાપ કરીને પોષીયા એ, જનમ જનમ પરિવાર તો;
 જનમાંતર પહોત્યા પછી એ, કોઈએ ન કીધી સાર તો. ૭
 આ ભવ પરભવ જે કર્યાં એ, એમ અધિકરણુ અનેક તો;
 ત્રિવિધે ત્રિવિધે વોસરાવીએ એ, આણી હૃદય વિવેક તો. ૮
 દુષ્કૃત નિંદા એમ કરી એ, પાપ કરે પરિહાર તો;
 શિવગતિ આરાધન તણે એ, એ છઠ્ઠો અધિકાર તો. ૯

દાળ ૬ ઠી

(આઘે તું જોયને જીવડા. એ દેશી.)

ધન ધન તે દિન માહરો, જિહાં કીધો ધર્મ;
 દાન શીયળ તપ ભાવના, ટાળ્યાં દુષ્કૃતકર્મ. ધન૦ ૧
 શેત્રુંભદિકં તીર્થની, જે કીધી જાત;
 જીગતે જિનવર પૂજ્યા, વળી પોષ્યાં પાત્ર. ધન૦ ૨
 પુસ્તક જ્ઞાન લખાવીયાં, જિનહર જિનચૈત્ય;
 સંઘ ચતુર્વિધ સાચવ્યા, એ સાતે ખેત્ર. ધન૦ ૩
 પડિકમણાં સુપરે કર્યાં, અનુકંપા દાન;
 સાધુ સૂરિ ઉવજાચને, દીધાં બહુ માન. ધન૦ ૪
 ધર્મ કાજ અનુમોદીએ; એમ વારોવાર;
 શિવગતિ આરાધન તણો, એ સાતમો અધિકાર. ધન૦ ૫
 ભાવ ભલો મન આણીએ, ચિત્ત આણી ઠામ;
 સમતા ભાવે ભાવીએ, એ આતમરામ. ધન૦ ૬
 સુખ દુઃખ કારણ જીવને, કોઈ અવર ન હોય;
 કર્મ આપ જે આચર્યાં, ભોગવીએ સોય. ધન૦ ૭
 સમતા વિણ જે અનુસરે, પ્રાણી પુન્યનું કામ;
 છાર ઉપર તે લીંપણું, ઝાંખર ચિત્રામ. ધન૦ ૮
 ભાવ ભલો પરે ભાવીએ, એ ધર્મનો સાર;
 શિવગતિ આરાધન તણો, એ આઠમો અધિકાર. ધન૦ ૯

ઢાળ ૭ મી

(રૈવતગિરિ હુઆં, પ્રભુનાં ત્રણ કલ્યાણક. એ દેશી.)

હવે અવસર જાણી, કરી સંલેખન સાર;
અણસણ આઢરીયે, પચ્ચક્ષી ચારે આહાર;
લલુતા સવિ મૂકી, છાંડી મમતા અંગ;
એ આતમ ખેલે, સમતા જ્ઞાન તરંગ. ૧

ગતિ ચારે કીધાં, આહાર અનંત નિઃશંક;
પણ તૃપ્તિ ન પામ્યો, જીવ લાલચીયો રંક;
દુલહો એ વળી વળી, અણસણનો પરિણામ;
એહથી પામીજે, શિવપદ સુરપદ ઠામ. ૨

ધન ધન્ના શાલિભદ્ર, ખંધો મેઘકુમાર;
અણસણ આરાધી, પામ્યા લવનો પાર;
શિવમંદિર જાશે, કરી એક અવતાર;
આરાધન કેરો, એ નવમો અધિકાર. ૩૪

દશમે અધિકારે, મહામંત્ર નવકાર;
મનથી નવિ મૂકો, શિવસુખ ફલ સહકાર;
એ જપતાં જાણે; દુર્ગતિ દોષ વિકાર;
સુપરે એ સમરો, ચૌદ પુરવનો સાર. ૪

જનમાંતર જાતાં, જો પામે નવકાર;
તો પાતિક ગાળી; પામે સુર અવતાર;

એ નવપદ સરિખો, મંત્ર ન કોઈ સાર;
આ ભવ ને પરભવે, સુખ સંપત્તિ દાતાર. ૫
જીઓ ભીલ ભીલડી, રાજા રાણી થાય;
નવપદ મહિમાથી, રાજસિંહ મહારાય;
રાણી રત્નવતી બેઠું, પામ્યાં છે સુરભોગ;
એક ભવ પછી લેશે, શિવવધુ સંભોગ. ૬
શ્રીમતીને એ વળી, મંત્ર ફળ્યો તત્કાલ;
ફણીધર ફીટીને, પ્રગટ થઈ ફૂલમાળ;
શિવકુમારે જોગી, સોવન પુરિસો કીધ;
એમ એણે મંત્રે, કાજ ઘણાનાં સિદ્ધ. ૭
એ દશ અધિકારે, વીર જિજ્ઞેસર ભાખ્યો;
આરાધન કરે, વિધિ જોણે ચિત્તમાંહિ રાખ્યો;
તેણે પાપ પખાળી, ભવ ભય દૂરે નાખ્યો;
જિન વિનય કરતાં, સુમતિ અમૃતરસ ચાખ્યો. ૮

દાળ ૮ મી

(નમો ભવિ ભાવશું એ. એ દેશી)

સિદ્ધારથ રાય કુળતિલો એ, ત્રિશલામાત મલ્હાર તો;
અવનિતળે તમે અવતર્યા એ, કરવા અમ ઉપગાર.
જ્યો જિન વીરજી એ. ૧
મેં અપરાધ કર્યા ઘણા એ, કહેતાં ન લહું પાર તો;

તુમ ચરણે આઘ્યા ભણી એ, જો તારે તો તાર. જયો ૦ ૨
 આશ કરીને આવીયો એ, તુમ ચરણે મહારાજ તો,
 આઘ્યાને ઉવેખશો એ, તો કેમ રહેશે લાજ. જયો ૦ ૩
 કરમ અલુજણ આકરાં એ, જન્મ મરણ જંજળ તો;
 હું છું એહથી ઊભગ્યો એ, છોડાવ દેવ દયાળ. જયો ૦ ૪
 આજ મનોરથ મુજ કળ્યા એ, નાઠાં દુઃખ દહોલ તો;
 તુઠ્યા જિન ચોવીશમો એ, પ્રકટ્યા પુન્ય કલ્લોલ. જયો ૦ ૫
 ભવે ભવે વિનય તુમારડો એ, ભાવ ભક્તિ તુમ પાય તો;
 દેવ દયા કરી દીજીએ એ, બોધિ બીજ સુપસાય. જયો ૦ ૬

કથશ

ઈહ તરણ તારણ સુગતિ કારણ, દુઃખ નિવારણ જગ
 જયો; શ્રી વીર જિનવર ચરણ થુણતાં, અધિક મન
 ઉલટ થયો. ૧ શ્રી વિજય દેવસૂરીંદ પટ્ટધર, તીરથ
 જંગમ એણી જગે; તપગચ્છપતિ શ્રી વિજયપ્રભ-
 સૂરિ, સૂરિતેજે ઝગમગે. ૨ શ્રી હીરવિજયસૂરિ
 શિષ્ય વાચક, શ્રી કીર્તિવિજય સુરગુરુ-સમો; તસ
 શિષ્ય વાચક, વિનયવિજયે, થુણ્યો જિન ચોવીસમો.
 ૩ સયસત્તર સંવત ઓગણત્રીશે, રહી રાંદેર ચોમાસએ;
 વિજય દશમી વિજય કારણ, કીયો ગુણ અભ્યાસ એ.
 ૪ નરભવ આરાધન સિદ્ધિસાધન, સુકૃત લીલવિલાસ એ;
 નિર્જરા હેતે સ્તવન રચીયું, નામે પુણ્ય પ્રકાશ એ. ૫
 પુણ્યપ્રકાશનું સ્તવન સમાપ્ત.

અથ પદ્માવતી આરાધના પ્રારંભ

હવે રાણી પદ્માવતી, જીવરાશિ ખમાવે; જાણપણું
જીગતે લલું, ઈણ વેળા આવે. ૧ તે મુજ મિચ્છામિ
દુક્કડં, અરિહંતની સાખ; જે મેં જીવવિરાધીયા, ચંદ્રાશી
લાખ. તે મુજ ૦ ૨ સાત લાખ પૃથિવીતણા, સાતે
અપકાય; સાત લાખ તેઉકાયના, સાતે વળી વાય. તે ૦ ૩
દશ પ્રત્યેક વનસ્પતિ, ચંદ્રહડ સાધારણ; બિ-તિ
ચંદ્રિની જીવના, જે જે લાખ વિચાર. તે ૦ ૪ દેવતા
તિર્યંચ નારકી, ચાર ચાર પ્રકાશી; ચંદ્રહડ લાખ
મનુષ્યના, એ લાખ ચોરાશી. તે ૦ ૫ ઈણ ભવ પરભવે
સેવિયાં, જે પાપ અઢાર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી પરિહરું,
દુર્ગતિના દાતાર. તે ૦ ૬ હિંસા કીધી જીવની, બોદ્યા
મૃષાવાદ; દોષ અદત્તાદાનના, મૈથુન ઉન્માદ. તે ૦ ૭
પરિગ્રહ મેલ્યો કારમો, કીધો ક્રોધ વિશેષ; માન માયા
લોભ મેં કીયા, વળી રાગ ને દ્રેષ. તે ૦ ૮ કલહ કરી
જીવ દૂહળ્યા, દીધાં કૂડાં કલંક; નિંદા કીધી પારકી,
રતિ અરતિ નિઃશંક. તે ૦ ૯ ચાડી કીધી ચોતરે, કીધો
થાપણ મોસો; કુગુરુ કુદેવ કુધર્મનો, ભલો આણ્યો ભરોસો.
તે ૦ ૧૦ ખાટકીને ભવે મેં કીયા, જીવ નાનાવિધ ઘાત;
ચાડીમાર ભવે ચરકલાં, માર્યાં દિન રાત. તે ૦ ૧૧
કાજી મુદ્દાને ભવે, પઠી મંત્ર કઠોર; જીવ અનેક ઝખ્ખે
કીયા, કીધાં પાપ અઘોર. તે ૦ ૧૨ માછીને ભવે

માછલાં, ઝાડ્યાં જળવાસ; ધીવર ભીલ કોળી ભવે,
મૃગ પાડ્યા પાસ. તેં ૧૩ કોટવાળને ભવે મેં કીયા,
આકરા કર દંડ; અંદીવાન મરાવિયા, કોરડા છડી દંડ.
તેં ૧૪ પરમાધામીને ભવે, દીધાં નારકી દુઃખ; છેદન
ભેદન વેદના, તાડન અતિ તિકૂખ, તેં ૧૫ કુંભારને
ભવે મેં કીયા, નીભાડ પચાવ્યા; તેડી ભવે તિલ
પીલિયા, પાપે પિંડ ભરાવ્યા. તેં ૧૬ હાલી ભવે
હળ ખેડિયાં, ફાડ્યાં પૃથ્વીપેટ; સૂડ નિદાન ઘણાં કીયાં,
દીધા બળદ ચપેટ. તેં ૧૭ માળીને ભવે રોપિયાં,
નાનાવિધ વૃક્ષ; મૂળ પત્ર ફળ ફૂલનાં, લાગ્યાં પાપ તે
લક્ષ. તેં ૧૮ અધોવાઈઆને ભવે, ભર્યા અધિકા ભાર;
પોઠી પૂઠે કીડા પડ્યા, દયા નાણી લગાર. તેં ૧૯
છીપાને ભવે છેતર્યા, કીધા રંગણ પાસ; અગ્નિ આરંભ
કીધા ઘણા, ધાતુવાદ અભ્યાસ. તેં ૨૦ શૂરપણે રણ
ઝૂઝતાં, માર્યા માણસ વૃંદ; મદિરા માંસ માખણ ભખ્યાં,
ખાધાં મૂળ ને કંદ. તેં ૨૧ ખાણ ખણાવી ધાતુની,
પાણી ઉલેચ્યાં; આરંભ કીધા અતિ ઘણા, પોતે પાપજ
સંચ્યાં. તેં ૨૨ કર્મ અંગાર કીયાં વળી, ઘરમેં દવ
દીધા; સમ ખાધા વીતરાગના. ફૂડાકોશ જ કીધા. તેં
૨૩ બિદ્ધી ભવે ઉંદર લીયા, ગીરોલી હત્યારી; મૂઠ
ગમારતણે ભવે, મેં જૂ લીખ મારી. તેં ૨૪ ભાડ-
ભૂંતતણે ભવે, એકેંદ્રિય જીવ; જવારી ચણા ગડું

શેકિયા, પાડંતા રીવ. તેં ૨૫ ખાંડણ પીસણ ગારના,
 આરંભ અનેક; રાંધણ ઈંધણ અગ્નિનાં, કીધાં પાપ ઉદ્રેક.
 તેં ૨૬ વિકથા ચાર કીધી વળી, સેવ્યા પાંચ પ્રમાદ;
 ઈષ્ટ વિયોગ પાડ્યા ઘણા, કીધા રુદન વિષવાદ.
 તેં ૨૭ સાધુ અને શ્રાવકતણાં, વ્રત લેઈને લાંગ્યાં;
 મૂળ અને ઉત્તરતણાં, મુજ દૂષણ લાગ્યાં. તેં ૨૮
 સાપ વીંછી સિંહ ચીવરા, શૂકરા ને સમળી; હિંસક
 જીવતણે ભવે, હિંસા કીધી સખળી. તેં ૨૯ સૂવાવડી
 દૂષણ ઘણાં, વળી ગર્ભ ગળાવ્યા; જીવાણી ઢોળ્યાં
 ઘણાં, શીળ વ્રત ભંજાવ્યાં. તેં ૩૦ ભવ અનંત
 ભમતાં થકાં, કીધા દેહ સંખંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસિરું, તીણશુ પ્રતિખંધ. તેં ૩૧ ભવ અનંત ભમતાં
 થકાં, કીધા પરિચ્છેદ સંખંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી
 વોસિરું, તીણશુ પ્રતિખંધ. તેં ૩૨ ભવ અનંત ભમતાં
 થકાં, કીધા કુટુંબ સંખંધ; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું,
 તીણશુ પ્રતિખંધ, તેં ૩૩ ઈણિ પરે ઈહ ભવ પર
 ભવે; કીધાં પાપ અખત્ર; ત્રિવિધ ત્રિવિધ કરી વોસિરું;
 કરું જન્મ પવિત્ર. તેં ૩૪ એણિ વિધે એ આરાધના,
 ભવિ કરશે જેહ; સમય સુંદર કહે પાપથી, વળી છૂટશે
 તેહ. તેં ૩૫ રાગ વેરાડી જે સુણે, એહ ત્રીજી ઢાળ;
 સમયસુંદર કહે પાપથી, છૂટે તતકાળ. તેં ૩૬

પૂર્વાચાર્યકૃતં

॥ શ્રી આરાધના પ્રકરણં ॥

॥ છ ॥ શ્રીજિનાય નમઃ ॥ પ્રથમ ઈરિયાવહી
પડિક્કમી ચૈત્યવન્દન કીજે ॥ ચત્તારિ મંગલં, અરિ-
હંતા મંગલં, સિદ્ધા મંગલં, સાહુ મંગલં, કેવલિ-
પણ્ણત્તો ધમ્મો મંગલં ॥ ૧ ॥ ચત્તારિ લોગુત્તમા,
અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા લોગુત્તમા, સાહુ લોગુ-
ત્તમા, કેવલિપણ્ણત્તો ધમ્મો લોગુત્તમો ॥ ૨ ॥ ચત્તારિ
સરણું પવજ્જમિ, અરિહંતે સરણું પવજ્જમિ, સિદ્ધે
સરણું પવજ્જમિ, સાહુ સરણું પવજ્જમિ, કેવલિ-
પણ્ણત્તં ધમ્મં સરણું પવજ્જમિ ॥ ૩ ॥ સંસારંમિ
અણંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ્નધસુ । જં ચ કલેવર-
મુત્તં, તં પિ ચ તિવિહેણુ વોસરિયં ॥ સંસારંમિ
અણંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ્નધસુ । જં અહિગરણું
મુત્તં, તં પિ ચ તિવિહેણુ વોસરિયં ॥ પાણાઈવાય-
મલિયં, ચોરિક્કં મેહુણું દવિણુમુંદછં ॥ કોહં માણું
માયં, લોલં પિજ્જં તહા દોસં ॥ કલહં અબ્ભક્ખાણું,
પેસુન્નં રઈ-અરઈસમાઉત્તં । પરપરિવાયં માયામોસં
મિરછત્તસદ્ધં ચ ॥ સંસારંમિ અણંતે, પરલવમાણેણુ

વિવિહન્નઘસુ । પુઠ્ઠવીકાયજીવા જે દ્વિવિયા તેણ
 ખામેમિ ॥ ૧ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ
 વિવિહન્નઘસુ । આઉકાયજીવા જે દ્વિવિયા તેણ
 ખામેમિ ॥ ૨ ॥ સંસારંમિ અણુંતે પરભવમાણેણ
 વિવિહન્નઘસુ । તેઉકાયજીવા જે દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ
 ॥ ૩ ॥ સંસારંમિ અણુંતે પરભવમાણેણ વિવિહ-
 ન્નઘસુ । વાઉકાયજીવા જે દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ
 ॥ ૪ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ વિવિહન્નઘસુ ।
 વણ્ણસઘકાયજીવા જે દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ ॥ ૫ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ વિવિહન્નઘસુ ॥
 જેંદિયકાય જીવા (કૃમિપૂરાદિક) જે દ્વિવિયા તેણ
 ખામેમિ ॥ ૬ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ
 વિવિહન્નઘસુ । તેંદિયા ચ જીવા (કીડીમકોડાદિક) જે
 દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ ॥ ૭ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણ વિવિહન્નઘસુ । ચઉરિંદિયા ચ જીવા,
 (ભ્રમરકંસારિયાદિક) જે દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ ॥ ૮ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ વિવિહન્નઘસુ ।
 સંમુચ્છિમા જીવા, (મનોબલરાહત) જે દ્વિવિયા તેણ
 ખામેમિ ॥ ૯ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણ
 વિવિહન્નઘસુ । દેવનિકાયજીવા, (નિકાયના દેવતા) જે
 દ્વિવિયા તેણ ખામેમિ ॥ ૧૦ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,

પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । માણુસજોણીયા જીવા,
 (મનુષ્યભવના) જે હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૧ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । તિરિ-
 ક્ષખજોણીયા જીવા-(તીર્યંચયઉપદ્ઘાદિક) જે હવિયા
 તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૨ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવ-
 માણેણુ વિવિહનઠસુ । નરય જોણીયા જીવા, (સપ્ત-
 નરકવાસી) જે હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૩ ॥ સંસા-
 રંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । કોહવસેણુ
 જીવા, (ક્રોધનેખલ) જે હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૪ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 માણુવસેણુ જીવા, (અભિમાનને વશે) જે હવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૧૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । માયાવસેણુ જીવા, (પ્રપંચ કીધો) જે
 હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૬ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । લોભવસેણુ જીવા,
 (લોભના વશથકી) જે હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૭ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । રાગ-
 વસેણુ જીવા, (રાગના વશથકી) જે હવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૧૮ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । દોસવસેણુ જીવા, (દ્વેષનાવશે વૈરભાવ)
 જે હવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૧૯ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,

પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । મોહવસેણુ જીવા,
 (મોહનીયકર્મના વશે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૨૦ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 નઠસુ । સોદંદિયવસેણુ જીવા, (કાનના વશે) જે
 દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૧ ॥ સંસારંમિ અણુતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । ચક્રબૂદંદિયવસેણુ
 (આંખના વશે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૨ ॥
 સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 ઘ્રાણેદિયવસેણુ જીવા, (નાકના વશે) જે દૂવિયા
 તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૩ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । રસણેદિયવસેણુ જીવા, (જીભના વશે પાપ)
 જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૪ ॥ સંસારંમિ અણુતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । ક્ષાસેદિયવસેણુ જીવા,
 (શરીરના અર્થે પાપ લગાડયા) જે દૂવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૨૫ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । આહારવસેણુ જીવા, (આહારવશે
 કર્મલાગે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૬ ॥ સંસા-
 રંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । નિંદાવસેણુ
 જીવા, (પારકી નિંદા કીધી) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૨૭ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 નઠસુ । ભયવસેણુ જીવા, (ભયના વશ થકી પાપ

કીધાં) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૨૮ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । મેહુણુવસેણું
 જીવા, (વિષયનો વાહ્યો પાપ કરે) જે હૂવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૨૯ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । પરિગ્ગહવસેણું જીવા, (ધનધાન્યા-
 દિકતા અર્થે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૦ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 કલહવસેણું જીવા, (માંહોમાંહિ કલહ વશે) જે
 હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૧ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । અઞ્ઞપ્રમાણેણું જીવા,
 (કૂડા આલનો દેવો) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૩૨ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 નઠસુ । પેસુન્નેણું જીવા, (પૂંઠ પાછે પરાયા મર્મ
 કહે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૩ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । અરતેણું જીવા,
 (અરતિ ઉપજે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૪ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 મિચ્છત્તાલેણું જીવા, (મિથ્યાત્વને લાવે) જે હૂવિયા
 તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવ-
 માણેણુ વિવિહનઠસુ । અન્નાણેણું જીવા, (અજ્ઞાનપણે
 પાપ) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૬ ॥ સંસારંમિ

અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । પમાએણુ' જીવા,
 (પ્રમાદ ંહીને પાપ કરે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૩૭ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 નઠસુ । હરિસવસેણુ' જીવા, (હર્ષના વશથકી જે પાપ)
 જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૮ ॥ સંસારંમિ અણુતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । સોગવસેણુ' જીવા,
 (શોકના વશ થકી) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૩૯ ॥
 સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । હાસ-
 વસેણુ' જીવા, (હાસ્ય વશે પાપ લાગે) જે હૂવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૪૦ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । વિગ્ગહવસેણુ' જીવા, (વિગ્રહાદિક વશે)
 જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૪૧ ॥ સંસારંમિ અણુતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । રસગારવેણુ' જીવા,
 (રસનો ગર્વ કરે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૪૨ ॥
 સંસારંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 રિદ્ધિગારવેણુ' જીવા, (ઋદ્ધિનો ગર્વ કરે) જે હૂવિયા
 તેણુ ખામેમિ ॥ ૪૩ ॥ સંસારંમિ અણુતે, પરભવ-
 માણેણુ વિવિહનઠસુ । સાયાગારવેણુ' જીવા, (સાતાનો
 ગર્વ કરે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૪૪ ॥ સંસા-
 રંમિ અણુતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । આરંભ-
 વસેણુ' જીવા, (કરસણાદિકર્મે પાપ) જે હૂવિયા તેણુ

આમેમિ ॥ ૪૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ
 વિવિહનઠસુ । પરવસેણું જીવા, (પારકે વશે પાપ
 કરે) જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૪૬ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । આકુટ્ટવસેણું
 જીવા, (વિદ્ધારીને જીવહિંસા) જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ
 ॥ ૪૭ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ-
 નઠસુ । દૃષ્યવસેણું જીવા, (અહંકારથી થતું પાપ)
 જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૪૮ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । કૃષ્યવસેણું જીવા,
 (નણીને પાપ કરે) જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૪૯ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 અણુકુટ્ટવસેણું જીવા, (અન્નાણુપણે પાપ) જે હૂવિયા
 તેણુ આમેમિ ॥ ૫૦ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવ-
 માણેણુ વિવિહનઠસુ । ઉદ્યવસેણું જીવા, (ઉદ્યમાં થતું
 પાપ) જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૫૧ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । દંડલવેણું જીવા,
 (કોટવાલ ને લવે) જે હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૫૨ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ ।
 ખાટકીલવેણું જીવા, (ખાટકી કસાઈ ને લવે) જે
 હૂવિયા તેણુ આમેમિ ॥ ૫૩ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરલવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । વાગુરીલવેણું જીવા,

(હિરણુ સસલાદિકની હિંસા) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૫૪ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 ન્નઘસુ । હિંસગભવેણું જીવા, (વાઘચિત્તાદિકના ભવે)
 જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૫૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહન્નઘસુ । ધીવરભવેણું જીવા,
 (માછીને ભવે પાપ કીધો) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૫૬ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહ-
 ન્નઘસુ । વાહભવેણું જીવા, (આહોડીને ભવે) જે
 દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૫૭ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહન્નઘસુ । જલચરભવેણું જીવા,
 (મચ્છકચ્છાદિકને ભવે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૫૮ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહન્ન-
 ઘસુ । થલચરભવેણું જીવા, (ચઉપદાદિ સર્પાદિક ભવે)
 જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૫૯ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
 પરભવમાણેણુ વિવિહન્નઘસુ । ખેચરભવેણું જીવા,
 (પંખીના ભવે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૦ ॥
 સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહન્નઘસુ । દેવ-
 ભવેણું જીવા, (દેવતાના ભવથકી) જે દૂવિયા તેણુ
 ખામેમિ ॥ ૬૧ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ
 વિવિહન્નઘસુ । મણુચભવેણું જીવા, (અનાર્યને ભવે) જે
 દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૨ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવ-

માણેણું વિવિહનઝસુ । તિરિયલવેણું જીવા, (તિર્ય-
ચના લવને) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૩ ॥ સંસા-
રંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઝસુ । નારયલવે-
ણું જીવા, (નારકીના લવે) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ
॥ ૬૪ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ-
નઝસુ । દેવદાણુલવેણું જીવા, (દેવતાદાનવના લવે)
જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
પરલવમાણેણુ વિવિહનઝસુ । કુદિદિઠવસેણું જીવા,
(મિથ્યાદષ્ટિ) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૬ ॥
સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઝસુ । વસણુ-
વસેણું જીવા, (કષ્ટથકી) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ
॥ ૬૭ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ-
નઝસુ । તસથાવરેણું જીવા, (તસથાવર જીવ) જે
હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૮ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,
પરલવમાણેણુ વિવિહનઝસુ । ચઉદસવિહાણું જીવા,
(૧૪ જીવના ભેદ) જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૬૯ ॥
સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઝસુ । પુઠ-
વીલવેણું જીવા, (પૃથ્વીકાયના લવે) જે હૂવિયા તેણુ
ખામેમિ ॥ ૭૦ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ
વિવિહનઝસુ । આઉલવેણું જીવા, (અખપકાયના લવે)
જે હૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૦ ॥ સંસારંમિ અણુંતે,

પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । તેઉકાએણું જીવા, (અગ્નિ કાયને ભવે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૨ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । વાઉ-ભવેણું જીવા, (વાઉકાયના ભવે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૩ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । વણુસ્સઠભવેણું જીવા, (વનસ્પતિના ભવે) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૪ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । ઝેંદ્રિયપત્તેણું જીવા, (ઝેંદ્રિયના ભવ પામીને) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૫ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । તેંદ્રિયપત્તેણું જીવા, (તેંદ્રિયના ભવ પામીને પાપ) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૬ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । ચઉરિંદ્રિયપત્તેણું જીવા, (ચઉરિંદ્રીના ભવ) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૭ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવ-માણેણુ વિવિહનઠસુ । કામવસેણું જીવા, (કામ ને વશે પાપ) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૮ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । રોગવ-સેણું જીવા, (રોગ ઉપને પાપ) જે દૂવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૭૯ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરભવમાણેણુ વિવિહનઠસુ । ભોગવસેણું જીવા, (ભોગના વશ

થકી) જે દ્વિવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૮૦ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઘસુ । કુમતવસેણુ
 જવા, (કુમતિના વશે) જે દ્વિવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૮૧ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ-
 નઘસુ । કુગહવસેણુ જવા, (કદાચહ વશે
 પાપ) જે દ્વિવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૮૨ ॥ સંસારંમિ
 અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહનઘસુ । મિચ્છતવસેણુ
 જવા, (મિચ્છાત્વ થકી) જે દ્વિવિયા તેણુ ખામેમિ
 ॥ ૮૩ ॥ સંસારંમિ અણુંતે, પરલવમાણેણુ વિવિહ-
 નઘસુ । અવિરયલાવેણુ જવા, (અવિરતિ પાપ
 કરે) જે દ્વિવિયા તેણુ ખામેમિ ॥ ૮૪ ॥

ધતિ શ્રી ૮૪ વચનરૂપ-(બોલ) આરાધના

સમાપ્તા ॥

દ્વિતીય ભાગ

સાધુસાધ્વીયોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો,
પકિખપ્રતિકમણાદિની વિધિઓ, અસ્વાધ્યાય
દ્વિવસો તથા દશવૈકાલિક સૂત્ર વિગેરે

સાધુ સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક ક્રિયાનાં સૂત્રો.

નમો અરિહંતાણું, નમો સિદ્ધાણું, નમો આચ-
રિયાણું, નમો ઉવજ્જાયાણું, નમો લોએ સંવસાહૂણું,
એસો પંચનમુક્કારો, સંવ પાવખપણાસણો, મંગલાણું
ચ સંવેસિં, પઠમં હવઈ મંગલં.

૧. શ્રી કરેમિ ભંતે.

કરેમિ ભંતે સામાધયં, સંવં સાવજ્જં જોગં
પચ્ચક્ખામિ, જાવજ્જવાએ, તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું
વાયાએ કાએણું, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ
અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે ! પઠિક્કમામિ
નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ.

૨. ઇચ્છામિ ઠામિ.

ઇચ્છામિ ઠામિ કાઉસગ્ગં, જો મે દેવસિઓ અધ-
યારો કઓ, કાઈઓ, વાઈ ઓ, માણસિઓ, ઉસ્સુતો,

ઉમ્મગ્ગો, અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુન્નઓ, દુવિ-
ચિંતિઓ, અણાચારો, અણિચિચ્ચઓ, અસમણપા-
ઉગ્ગો, નાણે દંસણે ચરિત્તે, સુએ સામાઈએ, તિણ્ડં
ગુત્તીણું, ચઉણ્ડં કસાયાણું, પંચણ્ડં મહવ્વયાણું,
છણ્ડં જીવનિકાયાણું, સત્તણ્ડં પિંડેસણાણું અદ્દુણ્ડં
પવયણુમાજીણું, નવણ્ડં બંભચેરગુત્તીણું, દસવિહે
સમણુધમ્મે, સમણાણું જ્ઞેગાણું, જં બંડિયં જં
વિરાહિયં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

ઈચ્છાકારેણ સંહિસહ ભગવન્ દેવસિચ્ચં આલોઉં ?
ઈચ્છં, આલોએમિ જ્ઞે મે દેવસિચ્ચો અધ્યારો કચ્ચોં
બાકી ઉપર પ્રમાણે.

ઈચ્છામિ પડિચ્છમિઉં જ્ઞે મે દેવસિચ્ચો અધ્યારો
કચ્ચોં બાકી ઉપર પ્રમાણે.

૩. દૈવસિક અતિચાર નાના.

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉદ્દે અણાઉદ્દે હરિય-
કાયસંઘદ્દે, ખીયકાયસંઘદ્દે. ત્રસકાયસંઘદ્દે, થાવરકાય-
સંઘદ્દે, છપ્પધ્યાસંઘદ્દે, ઠાણાઓ ઠાણું સંકામિચ્ચા, દેહરે
ગોચરી બાહિરભૂમિ માર્ગે જતાં આવતાં હરિચકાય
ખીચકાય નીલ કુલ ત્રસ થાવર જીવ તણા સંઘદ્દ
પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, માટી તણો ખેરો ચાંખ્યો,
કાચા પાણીતણા છાંટાં લાગ્યા, સ્ત્રી તિચ્ચંચતણા સંઘદ્દ

હુઆ, ઓઘો મુહપત્તિ સંઘટયાં, અણપુંજે હીંડયા, ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, અનેરું જે કાંઈ દિવસ સંખંધી પાપ લાગ્યું હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છામિ હુક્કડં.

૩. દૈવસિક અતિચાર મોટા.

ઠાણે કમણે ચંકમણે, આઉત્તે, આણાઉત્તે, હરિય-કાયસંઘટ્ટે, બીયકાયસંઘટ્ટે, ત્રસકાયસંઘટ્ટે, થાવર-કાયસંઘટ્ટે, છપ્પઈયાસંઘટ્ટે, ઠાણાઓ ઠાણું સંકામિયા, દેહરે ગોચરી બાહિરમિભૂમિ માગે જતાં આવતાં સ્ત્રી તિર્યંચતાણા સંઘટ્ટ પરિતાપ ઉપદ્રવ હુઆ, દિવસમાંહિ ચાર વાર સજ્જાય, સાત વાર ચૈત્યવંદન કીધાં નહીં, પ્રતિજ્ઞેખણા આઘી પાછી ભણાવી, અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં, ધર્મધ્યાન શુક્લધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરીતણા બેંતાલીશ દોષ ઉપજતાં બેયા નહીં, પાંચ દોષ મંડલીતણા ટાલ્યા નહી, માત્રું અણપુંજે લીધું, અણપુંજ ભૂમિકાએ પરઠવ્યું, પરઠવતાં અણુજાણુડ જસુગાહો કીધો નહિ, પરઠવ્યા પુઠે વાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધું નહીં; દેહરા ઉપાશ્રયમાંહિ પેસતાં નિસરતાં નિસીહિ આવસ્સહી કહેવી વિસારી, જિનભવને ચોરાશી આશાતનાં, ગુરુ પ્રત્યે તેત્રીસ આશાતના અનેરો જે કાંઈ દિવસ સંખંધી પાપ જૈ. ધ. પ્ર. ૮

દોષ લાગ્યો હોય, તે સવિ હું મને, વચને, કાયાએ કરી તસ્મ મિચ્છા મિ હુક્કડં.

૪. રાત્રિક અતિચાર નાના.

સંથારાઉવટ્ટણકી, પરિચટ્ટણકી, આઉંટણકી, પસારણકી, છપ્પધ્યસંઘટ્ટણકી, અચક્ષુ વસય હુચ્ચો, સંથારા પોરિસીતણો વિધિ ભણવો વિસાર્યો, કરુથત્તુ અણપુજે હલાવ્યું, સઉણે સ્વમાંતરે દષ્ટિવિપર્યાસે, મનોવિપર્યાસે, સવિકલ્પ સ્ખલનાદિક અતિચાર લાગ્યા, માત્રું અવિધિએ પરઠવ્યું, અનેરું જે કાંઇ રાત્રિ સંબંધી પાપ લાગ્યું હોય, તે સવિ હું મન, વચન, કાયાએ કરી મિચ્છા મિ હુક્કડં.

૪. રાત્રિક અતિચાર મોટા.

સંથારાઉવટ્ટણકી, પરિચટ્ટણકી, આઉંટણકી પસારણકી, છપ્પધ્યસંઘટ્ટણકી, (અચક્ષુ વસય હુચ્ચો,) સંથારો, ઉત્તરપટ્ટો ટાલી અધિકું ઉપગરણ વાપર્યું, શરીર અણપડિલેહ્યું હલાવ્યું, માત્રું અણપુજ્યું લીધું, માત્રું અણપુજી ભૂમિએ પરઠવ્યું, પરઠવતાં અણુજાણુહ જસ્સુગ્ગહો કીધો નહીં, પરઠવ્યા પુઠે વાર ત્રણ વોસિરે વોસિરે કીધું નહીં, સંથારાપોરિસી ભણાવ્યા વિના સૂતા, કુસ્વપ્ન લાધું, સુપનાંતરમાંહિ શિયલની વિરાધના હુઇ, મન આહટ્ટદોહટ્ટ ચિંતવ્યું, સંકલ્પવિકલ્પ

કીધો, રાત્રિ સંબંધી જે કોઈ અતિચાર લાગ્યો હોય, તે સવિ હુ મન, વચન, કાયાએ, કરી તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

૫. શ્રી શ્રમણસૂત્ર

નમો અરિહંતાણં કરેમિ ભંતે સામાર્થ્યં
ચતારિ મંગલં ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં જ્ઞે મે દેવસિયો
ઇચ્છામિ પડિક્કમિઉં, ઇરિઆવહિઆએં ઇચ્છામિ
પડિક્કમિઉં, પગામસિજ્જાએ નિગામસિજ્જાએ સંથારા
ઉવ્વટ્ટણાએ પરિઅટ્ટણાએ આઉંટણાએ પસારણાએ
છપ્પઈય સંઘટ્ટણાએ કૂઈએ કક્કરાઈએ છીએ જંભાઈએ
આમોસે અસરકૂખામોસે આઉલમાઉલાએ સોઆણુ-
વત્તિઆએ ઇત્થીવિખ્પરિઆસિઆએ દિટ્ઠીવિખ્પરિઆ-
સિઆએ મણુવિખ્પરિઆસિઆએ પાણુભોઅણુવિખ્પરિ-
આસિઆએ જ્ઞે મે દેવસિયો અઈઆરો કઓ; તસ્સ
મિચ્છા મિ દુક્કડં. પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆએ
ભિક્ખાચરિઆએ ઉગ્ધાડ-કવાડ-ઉગ્ધાડણ્યાએ સાણુ-
વચ્છા-દારા-સંઘટ્ટણાએ મંડી-પાહુડિઆએ ખલિ-
પાહુડિઆએ ઠવણાપાહુડિઆએ સંકિએ સહસાગારિએ
અણેસણાએ પાણેસણાએ પાણુભોઅણાએ ધીઅભોઅ-
ણાએ હરિઅભોઅણાએ પરછેકમ્મિઆએ પુરેકમ્મિઆ-
એ અદ્દિહુડાએ દગસંસદ્દહુડાએ રચસંસદ્દહુડાએ પા-
રિસાડણિઆએ પારિદ્દાવણિઆએ ઓહાસણુભિક્ખાએ

જ' ઉગમેણું ઉપ્પાયણેસણાએ અપરિસુદ્ધં પરિગ્ગ-
હિઅં પરિભુત્તં વા જ' ન પરિદુવિઅં તસ્સ મિચ્છા મિ
દુક્કડં. પડિક્કમામિ આઉક્કાલં સજ્જાચસ્સ અકરણ-
યાએ, ઉભયોકાલં ભ'ડોવગરણસ્સ અપ્પડિલેહણાએ,
દુપ્પડિલેહણાએ અપ્પમજ્જણાએ દુપ્પમજ્જણાએ
અઈક્કમે વઈક્કમે અઈયારે અણાચારે જો મે દેવસિઓ
અઈયારો કઓ, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં. પડિક્કમામિ
એગવિહે અસંજમે, પડિક્કમામિ દોહિં બંધણેહિં
રાગબંધણેણું દોસબંધણેણું, પડિક્કમામિ તિહિં દંડેહિં
મણુદંડેણું વચદંડેણું કાયદંડેણું, પડિક્કમામિ તિહિં
ગુત્તીહિં મણુગુત્તીએ વચગુત્તીએ કાયગુત્તીએ, પડિ-
ક્કમામિ તિહિં સદ્દેહિં માયાસદ્દેણું નિયાણસદ્દેણું
મિચ્છાદંસણુસદ્દેણું, પડિક્કમામિ તિહિં ગારવેહિં
ઈડ્ઢીગારવેણું રસગારવેણું સાયાગારવેણું, પડિં તિહિં
વિરાહણાહિં નાણુવિરાહણાએ દંસણુવિરાહણાએ
ચરિત્તવિરાહણાએ, પડિં ચઉહિં કસાએહિં કોહક-
સાએણું માણુકસાએણું માયાકસાએણું લોલકસા-
એણું, પડિં ચઉહિં સન્નાહિં આહારસન્નાએ ભયસ-
ન્નાએ મેહુણુસન્નાએ પરિગ્ગહસન્નાએ, પડિં ચઉહિં
વિકહાહિં ઈત્થિકહાએ ભત્તકહાએ દેસકહાએ રાયક-
હાએ, પડિં ચઉહિં આણેહિં અટ્ટેણું આણેણું, ૩ ણું
આણેણું, ધરમેણું આણેણું, સુક્કેણું આણેણું, પડિં

પંચહિં કિરિઆહિં કાઠઆએ અહિગરણિયાએ પાઉ-
 સિઆએ પારિતાવણિઆએ પાણાઈવાયકિરિઆએ,
 પડિં પંચહિં કામગુણેહિં સદેણું રૂવેણું રસેણું
 ગંધેણું ફાસેણું, પડિં પંચહિં મહુવ્વએહિં પાણાઈ-
 વાયાએ વેરમણું, મુસાવાયાએ વેરમણું, અદિન્નાદાણા-
 એ વેરમણું, મેહુણાએ વેરમણું, પરિગગહાએ વેર-
 મણું, પડિંક્રમામિ પંચહિં સમિઈહિં ઈરિયાસમિઈએ
 ભાસાસમિઈએ એસણાસમિઈએ આયાણુલંઠમત્ત-
 નિક્ખેવણાસમિઈએ ઉચ્ચારપાસવણુખેલજ્ઞસિંધાણુ-
 પારિટ્ટાવણિઆસમિઈએ, પડિંક્રમામિ છહિં જીવ
 નિકાએહિં પુઠવિકાએણું આઉકાએણું તેઉકા-
 એણું વાઉકાએણું વણુસ્સઈકાએણું તસકાએણું,
 પડિંક્રમામિ છાહિં લેસાહિં કિણ્ણલેસાએ નીલલેસાએ
 કાઉલેસાએ તેઉલેસાએ પમ્મલેસાએ, સુક્કલેસાએ,
 પડિંક્રમામિ સત્તહિં ભયઠાણેહિં, અદ્દહિં મયઠાણેહિં,
 નવહિં ખંભચેરગુત્તીહિં, દસવિહે સમણુધમ્મે, ઈગા-
 રસહિં ઉવાસગપડિમાહિં, આરસહિં ભિક્ખુપડિમાહિં,
 તેરસહિં કિરિઆઠાણેહિં, ચઉદસહિં ભૂચગામેહિં,
 પન્નરસહિં પરમાહમ્મિએહિં, સોલસહિં ગાહાસોલ-
 સએહિં, સત્તરસવિહે અસંજમે, અદ્દારસવિહે અખંભે,
 એગૂણવીસાએ નાયજ્ઞયણેહિં, વીસાએ અસમાહિંદ્દા-
 ણેહિં, ઈક્કવીસાએ સખલેહિં, ખાવીસાએ પરીસ-

હેહિં, તેવીસાએ સુઅગડન્નઅણેહિં, ચઉવીસાએ દેવેહિં, પણવીસાએ ભાવણાહિં, છન્વીસાએ દસા-
 કખવવહારાણું ઉદેસણકાલેહિં, સત્તાવીસાએ અણુગાર-
 ગુણેહિં, અઠ્ઠાવીસાએ આચારખપકખપેહિં, એગૂણતી-
 સાએ પાવસુઅખપસંગેહિં, તીસાએ મોહણીઅઠાણેહિં,
 ઇગતીસાએ સિદ્ધાઈગુણેહિં, બત્તીસાએ જોગસંગેહિં,
 તિત્તીસાએ આસાયણાહિં, અરિહંતાણું આસાયણાએ
 ૧, સિદ્ધાણું આસાયણાએ ૨, આચરિયાણું આસાય-
 ãાએ ૩, ઉવન્નઆયાણું આસાયણાએ ૪, સાહૂણું
 આસાયણાએ ૫, સાહુણીણું આસાયણાએ ૬, સાવ-
 યાણું આસાયણાએ ૭, સાવિયાણું આસાયણાએ
 ૮, દેવાણું આસાયણાએ ૯, દેવીણું આસાયણાએ ૧૦,
 ઇહલોગસ્સ આસાયણાએ ૧૧, પરલોગસ્સ આસાય-
 ãાએ ૧૨, કેવલિ-પન્નત્તસ્સ ધમ્મસ્સ આસાયણાએ
 ૧૩, સદેવમણુઆસુરસ્સ લોગસ્સ આસાયણાએ ૧૪,
 સન્વપાણુ-ભૂઅ-જીવ-સત્તાણું આસાયણાએ ૧૫,
 કાલસ્સ આસાયણાએ ૧૬, સુઅસ્સ આસાયણાએ
 ૧૭, સુઅદેવયાએ આસાયણાએ ૧૮, વાયણાયરિઅસ્સ
 આસાયણાએ ૧૯, જ્ઞં વાઈદ્ધં ૨૦, વચ્ચામેલિઅં
 ૨૧, હીણુકખરં ૨૨, અચ્ચકખરં ૨૩, પયહીણું
 ૨૪, વિણુયહીણું ૨૫, ઘોસહીણું ૨૬, જોગહીણું
 ૨૭, સુદ્ધકુદિન્નં ૨૮, હુદ્ધકપડિચ્છિઅં ૨૯, અકાલે

કચ્છો સજ્જાચ્છો ૩૦, કાલે ન કચ્છો સજ્જાચ્છો ૩૧,
 અસજ્જા(ઈ) ચ્છે સજ્જાઈચ્છં ૩૨, સજ્જા(ઈ) ચ્છેન
 સજ્જાઈચ્છં ૩૩, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં. નમો
 ચઉવીસાચ્છે તિત્થચરાણું ઉસલાઈમહાવીરપજ્જવસા-
 ણાણું, ઈણુમેવ નિગ્ગંથં પાવચણું સચ્ચં આણુત્તરં,
 કેવલિચ્છં, પડિપુન્નં, નેઆઉચ્છં, સંસુદ્ધં, સદ્ધગત્તણું,
 સિદ્ધિમગ્ગં, મુત્તિમગ્ગં, નિજ્જનાણુમગ્ગં, નિવ્વાણુ-
 મગ્ગં, અવિતહમવિસંધિં, સંવદ્દુક્ખખપ્પહીણુમગ્ગં.
 ઈત્થં ઠિચ્છા જીવા સિજ્જંતિ, ખુજ્જંતિ, મુચ્ચંતિ,
 પરિનિવ્વાયંતિ, સંવદ્દુક્ખાણુમંતં કરંતિ, તં ધમ્મં
 સદ્દહામિ પત્તિઆમિ રોચ્છેમિ ક્ષાસેમિ પાલેમિ
 આણુપાલેમિ, તં ધમ્મં સદ્દહંતો પત્તિચ્છંતો.
 રોચ્છંતો, ક્ષાસંતો, પાલંતો, આણુપાલંતો, તસ્સ ધમ્મ-
 સ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અખ્ખુદ્ધિઠચ્છો મિ આરાહણુચ્છે,
 વિરચ્છો મિ વિરાહણુચ્છે, અસંજમં પરિચ્છાણુમિ,
 સંજમં ઉવસંપજ્જનમિ, અખંભં પરિચ્છાણુમિ, ખંભં
 ઉવસંપજ્જનમિ, અકપ્પં પરિચ્છાણુમિ, કપ્પં ઉવસં-
 પજ્જનમિ, અન્નાણું પરિચ્છાણુમિ, નાણું ઉવસંપજ્જન-
 મિ, અકિરિચ્છં પરિચ્છાણુમિ, કિરિચ્છં ઉવસંપજ્જન-
 મિ; મિચ્છત્તં પરિચ્છાણુમિ, સમ્મત્તં ઉવસંપજ્જનમિ;
 અખોહિં પરિચ્છાણુમિ, ખોહિં ઉવસંપજ્જનમિ, અમ-
 ગ્ગં પરિચ્છાણુમિ, મગ્ગં ઉવસંપજ્જનમિ, જં સંભ-

રામિ, જ' ચ ન સંભરામિ; જ' પડિછમામિ, જ' ચ
 ન પડિછમામિ, તસ્સ સંવસ્સ દેવસિચ્ચસ્સ અધચ્ચાર-
 સ્સ પડિછમામિ, સમણો હં સંજય-વિરય-પડિહય-
 પચ્ચકખાય-પાવકમ્મે, અનિચ્ચાણો દિટ્ઠિસંપન્નો, મા-
 ચામોસવિવન્નિજ્જયો, અઠ્ઠાઈજ્જેસુ દીવસમુદ્દેસુ, પન્નર-
 સસુ કમ્મભૂમીસુ, જાવંત કેવિ સાહૂ, રયહરણુ-ગુરુ
 પડિગ્ગહ-ધારા, પંચમહાવચ્ચધારા, અઠ્ઠારસસહસ્સસી-
 લંગધારા અકખુચાચારચરિત્તા, તે સંવે સિરસા મણસા
 મત્થએણ વંદામિ. ખામેમિ સંવ જીવે, સંવે જીવા
 ખમંતુ મે; મિત્તી મે સંવભૂએસુ. વેરં મજ્જ ન કેણુઈ
 ॥ ૧ ॥ એવમહં આલોઘચ્ચં નિંદિચ્ચ ગરહિચ્ચ દુગંછિચ્ચં
 સમ્મં; તિવિહેણ પડિછત્તો, વંદામિ જિણે ચઉન્વીસં
 ॥ ૨ ॥ ઇતિ શ્રીયતિપ્રતિકમણુ-સૂત્રં.

૬. પાક્ષિક અતિચાર.

નાણુંમિ દંસણુંમિ અ, ચરણુંમિ તવાંમિ તહ ચ
 વિરિચંમિ; આચરણું આચારો, ઇય એસો પંચહા
 ભણિયો. ૧ જ્ઞાનાચાર, દર્શનાચાર, ચારિત્રાચાર,
 તપાચાર, વીર્યાચાર, એ પંચવિધ આચારમાંહિ અનેરો
 જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાહર

૧ રાઈ વખતે 'રાઈચ્ચસ્સ' અને પદ્ધતી વખતે
 , પદ્ધતીચ્ચસ્સ' ઇત્યાદિ બોલવું.

જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હું મન, વચન,
કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુષ્કર્મ. ૧

તત્ર જ્ઞાનાચારે આઠ અતિચાર-કાલે વિણએ
બહુમાણે, ઉવહાણે તહ ચ નિન્હવણે; વંજણ અત્ય
તદુભયે, અદ્ભુવિહો નાણમાચારો. ૨ જ્ઞાન કાલવેલા-
માંહે પઢયો ગુણ્યો. પરાવત્યો નહિ, અકાલે પઢ્યો,
વિનયહીન બહુમાનહીન યોગોપધાનહીન પઢ્યો, અનેરા
કન્હે પઢ્યો, અનેરો ગુરુ કહ્યો, દેવવંદણ વાંદણે પડિ-
ક્ષમણે સજ્જાચ કરતાં પઢતાં ગુણતાં ફૂડો અક્ષર કાને
માત્રે આગલો ઓછો ભણ્યો ગુણ્યો. સૂત્રાર્થ તદુભય
ફૂડા કહ્યાં, કાળે અણુઉદ્ધર્યો, ડાંડો અણુપડિલેહ્યો,
વસતિ અણુશોધ્યાં, અણુપવેચ્યાં, અસજ્જાઈ અણોજ્જા
કાલવેલામાંહે શ્રી દશપૈકાલિક પ્રમુખ સિદ્ધાંત પઢ્યો
ગુણ્યો પરાવત્યો, અવિધિએ યોગોપધાન કીધાં કરા-
વ્યાં. જ્ઞાનોપગરણ પાટી, પોથી, ઠવણી, ^૧કવલી, નોકાર-
વાલી, સાપડા, સાપડી, ^૨દસ્તરી, વહી, કાગલીઆ,
ઓલિઆ ^૩પ્રત્યે પગ લાગ્યો, થુંક લાગ્યો, થુંકે કરી
અક્ષર ભાંજ્યો, જ્ઞાનવંત પ્રત્યે પ્રદેષ મત્સર વહ્યો, અંત-

૧ પાનાના રક્ષણુનું સાધન. (તે લાંબી વાંસની સળાઓ
છે પર લુગડું સીવીને બનાવાય છે.) ૨. પાનાં રાખવાને માટે
એ પુઠાને જોડીને કરેલું સાધન. ૩ ટીપણા આકારે લખેલા
કાગળના વીંટા.

રાય અવજ્ઞા આશાતના કીધી. કુણ્ડિ પ્રત્યે તોતડો બોખડો દેખી હસ્યો, વિતક્યો. મતિજ્ઞાન, શ્રુતજ્ઞાન, અવધિજ્ઞાન મનઃપર્યવજ્ઞાન, કેવલજ્ઞાન. એ પાંચે જ્ઞાનતાણી અસદ-હણા આશાતના કીધી, જ્ઞાનાચાર વિષયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૨.

દર્શનાચારે આઠ અતિચાર-નિસ્સંક્રિય નિષ્ક્રિય, નિષ્વિતિગિરછા અમૂઢદ્વિઠ્ઠીઅ; ઉવવૂહ ધિરીકરણે, વચ્છદ્ધ પભાવણે અટું. ૨ દેવ, ગુરુ, ધર્મતાણે વિષે નિસ્સંકપણું ન કીધું; તથા એકાંત નિશ્ચય ધર્યો નહીં; ધર્મ સંબંધીઆ ફલતાણે વિષે નિસ્સંદેહ બુદ્ધિ ધરી નહીં; સાધુ સાધ્વીતાણી નિંદા બુગુપ્સા કીધી, મિથ્યાત્વીતાણી પૂજા પ્રભાવના દેખી મૂઢદ્વિપણું કીધું; સંઘ-માંહિ ગુણવંતતાણી અનુપબૃંહણા કીધી, અસ્થિરી-કરણ અવાત્સલ્ય અપ્રીતિ અભક્તિ નિપજવી, તથા દેવદ્રવ્ય, ગુરુદ્રવ્ય, સાધારણદ્રવ્ય ભક્ષિત ઉપેક્ષિત પ્રજ્ઞાપરાધે વિણાસ્યો, વિણસંતો ઉવેખ્યો, છતી શક્તિ-એ સારસંભાલ ન કીધી, ઠવણાચરિય હાથયકી પાડ્યા, પડિલેહવા વિસાર્યા, જિનભવનતાણી ચોરાશી આશા-તના, ગુરુપ્રત્યે તેત્રીશ આશાતના કીધી હોય, દર્શના-ચાર વિષયો અનેરો જે કોઈ અતિચાર૦ ૩.

ચારિત્રાચારે આઠ અતિચાર-પણિહાણુએગબુત્તો, પંચહિં સમિધહિં તીહિં ગુત્તીહિં; એસ ચરિત્તાચારે,

અદ્ભુતવિહો હોઈ નાયવો. ૪ ઈયાંસમિતિ, ભાષાસમિતિ, એષણાસમિતિ; આદાનભંડમત્તનિક્ષેપણાસમિતિ, પારિ-
ષ્ઠાપનિકાસમિતિ, મનોગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિ, એ
પાંચ સમિતિ, ત્રણગુપ્તિ, અષ્ટ પ્રવચનમાતા રૂપે
પાલી નહીં, સાધુતણે ધર્મે સદૈવ, શ્રાવકતણે ધર્મે
સામાયિક પોસહ લીધે જે કાંઈ ખંડના વિરાધના
કીધી હોય, ચારિત્રાચાર વિષઈએ અનેરો જે કોઈ
અતિચાર૦ પ.

વિશેષતઃચારિત્રાચારે તપોધનતણે ધર્મે વચછક્કં
કાયછક્કં. અકપ્પો ગિહિભાયાણું; પલિઅંક-નિસિ-
ન્નએ, સિણાણું સોભવન્નજણું. ૬.

વ્રત પદકે પહિલે મહાવ્રતે પ્રાણાતિપાત સૂક્ષ્મ
ખાદર ત્રસ થાવર જીવતણી વિરાધના હુધ, ખીજે મહા-
વ્રતે કોધ લોભ ભય હાસ્ય લગે જૂઠું ખોલ્યા, ત્રીજે
અદત્તાદાનવિરમણ મહાવ્રતે-સામીજીવાદત્તં, તિત્થચર-
અદત્તં તહેવ ચ ગુરૂહિં; એવમદત્તં ચઉહા, પણ્ણત્તં
વીયરાએહિં. ૧ સ્વામી અદત્ત, જીવ અદત્ત, તીર્થંકર
અદત્ત, ગુરુ અદત્ત, એ ચતુર્વિધ અદત્તાદાનમાંહિ જે
કાંઈ અદત્ત પરિભોગવ્યું, એથે મહાવ્રતે-વસહિકહ-
નિસિન્નિદિય, કુરૂંડતરપુવ્વકીલિએ પણિએ; અઈ-
માયાહારવિભૂસણાય, નવ ખંભચેર ગુત્તીઓ. ૧ એ
નવવાડી સૂધી પાલી નહીં, સુહણે સ્વપ્નાંતરે દષ્ટિવિ-

પર્યાસ હુઓ. પાંચમે મહાવ્રતે ધર્મોપગરણને વિષે ઈચ્છા મૂરછાં ગૃહિ આસક્તિ ધરી, અધિકો ઉપગરણ વાવર્યો, પર્વતિથિએ પડિલેહવો વિસાર્યો, છદ્દે રાત્રીભોજન વિરમણ વ્રતે અસૂરો ભાત પાણી કીધો, છારોદ્દગાર આવ્યો, પાત્રે-પાત્ર*અંધે તકાદિકનો છાંટો લાગ્યો, ખરડયો રહ્યો, લેપ તેલ ઔષધાદિક તણો સંનિધિ રહ્યો. અતિમાત્રાએ આહાર લીધો, એ છએ વ્રત વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિ ૦ ૬.

કાયષદ્દકે, ગામતણે પઈસારે નીસારે પગ પડિલે-હવા વિસાર્યા. ૧માટી મીઠું ખડી ધાવડી ૨અરણેટો પાષાણુતણી ચાતડી ઉપર પગ આવ્યો, ૩અપકાય વાધારી કૂસણા હુવા. વિહરવા ગયા, ૪ઉલખો હાલ્યો, લોટો ઢાલ્યો, કાચા પાણીતણા છાંટા લાગ્યા, તેઉકાય વીજ દીવાતણી ઉજેહી હુઈ, વાઉકાય ઉઘાડે મુખે બોલ્યા, મહાવાય વાજતાં (વાતાં) કપડાં કાંબલીતણા છેડા સાચવ્યા નહીં, કુંક દીધી. વનસ્પતિકાય નીલ કુલ સેવાલ થડ ફલ કુલ વૃક્ષ શાખા પ્રશાખાતણા સંઘટ્ટ પરંપર નિરંતર હુવા, ત્રસકાય બેઈદ્રી તેઈદ્રી ચઉરિંદ્રી પંચેંદ્રી કાગ બગ ઉડાવ્યા, ઢાર ત્રાસવ્યાં, ખાલક બીહરાવ્યાં, ષદ્કાય વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અ ૦ ૭

* ઝોળી. ૧ રમચી. ૨ ઘોળી માટી. ૩ વરસાદની. ૪ હોડકાનું પાણી જેમાં રખાય છે તે અથવા પાત્ર વિશેષ.

અકલ્પનીય સિજ્જન વસ્ત્ર પાત્ર પિંડ પરિભોગવ્યો
સિજ્જનતરતણો પિંડ પરિભોગવ્યો, ઉપયોગ કીધા
પાખે વિહર્યો, ધાત્રીદોષ ત્રસળીજસંસકૃત પૂર્વકર્મ્મ
પશ્ચાત્કર્મ્મ ઉદ્ગમ ઉત્પાદના દોષ ચિંતવ્યા નહીં. ગૃહ-
સ્થતણો ભાજન ભાંજ્યો, ફેડ્યો, વલી પાછો આપ્યો
નહીં. સૂતા સંથારિયા ઉત્તરપદ્મો ^૧ટલતો અધિકો ઉપ-
ગરણ વાવર્યો, દેશતઃ સ્નાન કીધું, મુખે ભીનો હાથ
લગાડ્યો, સર્વતઃ સ્નાનતણી વાંછા કીધી, શરીરતણો
મેલ ફેડ્યા, કેશ રોમ નખ સમાર્યા, અનેરી કાંઈ
^૨રાઠાવિભૂષા કીધી, અકલ્પનીય પિંડાદિ વિષયઓ
અનેરો જે કોઈ અતિ ૦ ૮

આવસ્સયસજ્જાએ પડિલેહણુજાણુભિક્ષખડભ-
તદ્દે; આગમણે નિગ્ગમણે, ઠાણે નિસીઅણે તુઅદ્દે. ૧
આવશ્યક ઉભયકાલ વ્યાક્ષિપ્તચિત્તપણે પડિક્કમણો
કીધો, પડિક્કમણામાંહિ ઉઘ આવી, ખેઠાં પડિક્કમણું
કીધું, દિવસ પ્રત્યે ચાર વાર સજ્જાચ સાત વાર ચૈત્ય-
વંદન ન કીધાં; પડિલેહણુ આઘી પાછી ભણાવી,
અસ્તવ્યસ્ત કીધી, આર્તધ્યાન રૌદ્રધ્યાન ધ્યાયાં,
ધર્મધ્યાન શુકલધ્યાન ધ્યાયાં નહીં, ગોચરી ગયાં ખેંતા-
લીશ દોષ ઉપજતા ચિંતવ્યા નહીં, પાંચ દોષ મંડલી-
તણા ટાલ્યા નહીં, છતી શક્તિએ પર્વતિથિએ ઉપવા-

સાદિક તપ કીધો નહિ, દેહરા ઉપાસરામાંહિ પેસતાં નિસીહિ, નીસરતાં આવસ્સાહી કહેવી વિસારી, ઇચ્છા-મિચ્છાદિક દશવિધ ચકવાલ સામાચારી સાચવી નહિ, ગુરુતણે વચન તહત્તિ કરી પડિવજ્યો નહિ, અપરાધ આઁયાં મિચ્છા મિ દુક્કડં દીધાં નહિ, સ્થાનકે રહેતાં હરિચક્રાય બીચક્રાય કીડીતણા નગરાં શોધ્યાં નહી, ઓઘો મુહપત્તિ ચોલપટ્ટો સંઘટચા, સ્ત્રી-તિર્યંચતણા સંઘટ્ટ અનંતર પરંપર હુવા, વડા પ્રતે પસાઓ કરી, લહુડાં (લધુ) પ્રતે ઇચ્છાકાર ઇત્યાદિક વિનય સાચવ્યો નહિ, સાધુસામાચારી વિષઈઓ અનેરો જે કોઈ અતિચાર પક્ષ દિવસમાંહિ સૂક્ષ્મ બાદર જાણતાં અજાણતાં હુઓ હોય, તે સવિ હું મન વચન કાયાએ કરી મિચ્છા મિ દુક્કડં; ૯ ઇતિ સાધુ અતિચાર સંપૂર્ણ.

૭. પાક્ષિક સૂત્ર.

તિત્થંકરે અ તિત્થે, અતિત્થસિધ્ધે અ તિત્થસિધ્ધે અ; સિધ્ધે જિણે રિસી મહ-રિસી ચ નાણું ચ વંદામિ. ૧. જે અ ઇમં ગુણુરયણુ-સાયરમવિરાહિજીણુ તિણુણુસં-સારા; તે મંગલં કરિતા, અહમવિ આરાહણુભિ-મુહો. ૨. મમ મંગલમરિહંતા, સિદ્ધા સાહુ સુયં ચ ધમ્મો અ; ખંતી ગુત્તી મુત્તી, અજજવયા મદ્વં ચેવ. ૩. લોગમ્મિ સંજયા જં, કરિંતિ પરમરિસિદ્ધેસિઅમુ-આરં; અહમવિ ઉવદ્ધિઠ્ઠો તં, મહવ્વય-ઉચ્ચારણું

કાઉં ૪, સે કિં તં મહવ્વચઉચ્ચારણા ? મહવ્વચ ઉચ્ચારણા પંચવિહા પણુત્તા, રાઇભોઅણુવેરમણુછટ્ટા, તં જહા-સવ્વાઓ પાણુધવાયાઓ વેરમણુ ૧, સવ્વા-ઓ મુસાવાયાઓ વેરમણુ ૨, સવ્વાઓ અદિન્નાદાણુ-ઓ વેરમણુ ૩, સવ્વાઓ મેહુણુઓ વેરમણુ ૪, સવ્વા-ઓ પરિગ્ગહાઓ વેરમણુ ૫, સવ્વાઓ રાઇભોઅણુ-ઓ વેરમણુ. ૬.

તત્થ ખલુ પઢમે ભંતે ! મહવ્વએ પાણુધવાયાઓ વેરમણુ, સવ્વં ભંતે ! પાણુધવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા ખાયરં વા, તસં વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણુ અધવાએજ્જા, નેવન્નેહિં પાણુ અધવાયાવિ-જ્જા, પાણુ અધવાવંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જાણામિ, ભવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ કાએણુ ન કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમ-ણુજ્જાણામિ, તસ્સ ભંતે પડિજ્જમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણુ વોસિરામિ. સે પાણુધવાએ ચઉવ્વિહે પત્તત્તે, તં જહા-દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણું પાણુધવાએ છસુ જીવનિકાએસુ, ખિત્તઓ ણું પાણુધવાએ સવ્વલોએ, કાલઓ ણું પાણુધવાએ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણું પાણુધવાએ રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મએ ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્ન-

તરસ અહિંસાલક્ષણસ્સ સચ્ચાહિદ્રિઠ્ઠઅસ્સ વિણુય-
 મૂલસ્સ ખંતિપપહાણુસ્સ અહિરણુસોવન્નિઅસ્સ ઉવ-
 સમપભવસ્સ નવખંભચેરગુત્તરસ્સ અપયમાણુસ્સ-ભિ-
 ક્ષખાવિત્તિ(અ)સ્સ કુક્ષીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસર-
 ãણુસ્સ સંપક્ષખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણુગ્ગાહિ-
 અસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ષણુસ્સ પંચમ-
 હવચળુત્તરસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાધઅસ્સ
 સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુપજ્જવસાણુક્કલ-
 રસ્સ, પુવ્વિં અન્નાણુયાએ અસવણુયાએ અખોહિ (આ)-
 એ અણુભિગમેણુ અભિગમેણુ વા પમાએણુ રાગદોસ-
 પડિખદ્ધયાએ ખાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિદુયાએ
 તિગારવગર(અ)યાએ ચઉક્કસાએવગએણુ પંચિદ્ધિ-
 એવસદ્દેણુ પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયં-
 તેણુ ઇહં વા ભવે અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પાણુઘ-
 વાએ કએ વા, કારાવિએ વા, કીરંતો વા પરેહિં
 સમણુન્નાએ, તં નિંદામિ, ગરિહામિ તિવિહં તિવિ-
 હેણુ મણેણુ વાયાએ કાએણુ. અઈઅં નિંદામિ, પડુ-
 પ્પન્નં સંવરેમિ, અણુગયં પચ્ચક્ષમામિ સવ્વં પાણુ-
 ઇવાયં, જવજ્જવાએ અણિસ્સિએ હં નેવ સયં પાણે
 અઈવાઈજ્જ, નેવન્નેહિં પાણે અઈવાયાવિજ્જ, પાણે
 અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજ્જણિજ્જ (ણામિ) તં
 જહા-અરિહંતસક્કિખઅં, સિદ્ધસક્કિખઅં, સાહુ-

સદ્ધિખચ્ચં, દેવસદ્ધિખચ્ચં, અપ્પસદ્ધિખચ્ચં, એવં ભવઈ
 ભિક્ખુ વા ભિક્ખુણ્ણી વા સંજય-વિરય-પહિલપચ્ચ-
 ક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
 પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જ્ઞગરમાણે વા, એસ ખલુ
 પાણાઈવાયસ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસસેસિએ
 આણુગામિએ પારગામિએ, સંવેસિં પાણાણું, સંવેસિં
 ભૂયાણું, સંવેસિં જીવાણું, સંવેસિં સત્તાણું, અદુ-
 ક્ખણુયાએ અસોયાણુયાએ અનૂરણુયાએ અતિપ્પણુ-
 યાએ અપીડણુયાએ અપરિઆવણુયાએ આણુદ્ધવણુ-
 યાએ મહત્થે મહાણુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને
 પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખંદુક્ખયાએ કમ્મકુખ-
 યાએ મોક્ખયાએ જોહિલાભાએ સંસારુત્તારણુએ ત્તિ
 કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ પદમે ભંતે મહવ્વએ
 ઉવદ્ધિઓ મિ સવ્વાઓ પાણુઘવાયાએ વેરમણું. ૧

ઝાહાવરે દોર્યે ભંતે ! મહવ્વએ મુસાવાયાઓ
 વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ । સે
 કોહા વા ૧ લોહા વા ૨ ભયા વા ૩ હાસા વા ૪ । નેવ
 સયં મુસં વચ્ચેજ્ઞન્ત, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવેજ્ઞન્ત, મુસં
 વયંતે વિ અન્ને ન સમાણુજાણામિ, જાવજ્જીવાએ
 તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું, ન કરેમિ
 ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજાણામિ, તસ્સ
 ભંતે ! પહિલ્લમામિ નિંદામિ ગરહામિ અપ્પાણું વોસિ-
 જૈ. ધ. પ્ર. ૯

રામિ. સે મુસાવાએ ચઉવિહે પન્નતે, તં જહા-દવ્વ-
 યો ૧ ખિત્તઓ ૨ કાલઓ ૩ ભાવઓ ૪, દવ્વઓ ણું
 મુસાવાએ સવ્વદવ્વેસુ, ખિત્તઓ ણું મુસાવાએ લોએ
 વા અલોએ વા, કાલઓ ણું મુસાવાએ દિઆ વા રાઓ
 વા, ભાવઓ ણું મુસાવાએ રાગેણ વા દોસેણ વા, જં
 મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખ-
 ãસ્સ સચ્ચાહિટ્ઠિયસ્સ વિણુયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણુ-
 સ્સ અહિરણુસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપલવસ્સ નવખં-
 ભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણુસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ
 કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસરણુસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ
 ચત્તદોસસ્સ ગુણુગ્ગાહિયસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિ-
 લક્ખણુસ્સ પંચમહવ્વયજ્ઞુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ
 અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગ-
 મણુ-પન્નજવસાણુલસ્સ પુવ્વિં અન્નાણુયાએ અસવ-
 ãયાએ અખોહિ(આ)એ અણુલિગમેણું અલિગમેણ વા
 પમાએણું રાગદોસપટિખદ્વયાએ ખાલયાએ મોહયાએ
 મંદયાએ કિંહયાએ તિ-ગારવ-ગરુ(અ)યાએ ચઉ-
 ળ્લસાઓવગએણું પંચિંદિઓવસંદેણું પદુપ્પન્નભારિ-
 યાએ સાયાસુક્ખમાણુપાલયંતેણું ઈહં વા ભવે, અન્નેસુ
 વા ભવગ્ગહણેસુ, મુસાવાઓ ભાસિઓ વા ભાસાવિઓ
 વા, ભાસિન્નજંતો વા પરેહિં સમણુન્નાઓ, તં નિંદામિ
 ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણું,

અર્થ્યં નિંદામિ, પદુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણુગયં પચ્ચ-
 ક્ષામિ સંવં મુસાવાયં, જવજ્જવાએ અણિસ્સિઓ
 હં નેવ સયં મુસં વએજ્જન, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવે-
 જ્જન, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમાણુજ્જણિજ્જન (ણામિ)
 તં જહા અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધસક્ખિઅં સાહુસ-
 ક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં, એવં ભવઘ
 ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પહિહયપચ્ચ-
 ક્ષાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિ-
 નાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, એસ ખલુ મુસા-
 વાયસ્સ વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિસ્સેસિએ આણુ-
 ગામિએ પારગામિએ સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં
 મૂયાણું સંવેસિં જવાણું સંવેસિં સત્તાણું અદુક્ખ-
 ણુયાએ અસોઅણુયાએ અજ્જૂરણુયાએ અતિપ્પણુયાએ
 અપીડણુયાએ અપરિઆવણુયાએ આણુદવણુયાએ મહ-
 ત્થે મહાગણે મહાણુલાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમ-
 રિસિદ્દેસિએ પસત્થે, તં હુક્ખક્ખયાએ કમ્મક્ખયાએ
 મોક્ખયાએ ઝોહિલાલાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કટ્ટુ
 ઉવસંપન્નિજ્જત્તાણું વિહરામિ, દોચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વએ
 ઉવટિઓ મિ સંવાઓ મુસાવાયાઓ વેરમણું ૨.

અહાવરે તચ્ચે ભંતે ! મહુવ્વએ અદિન્નાદાણુઓ
 વેરમણું ! સંવં ભંતે ! અદિન્નાદાણું પચ્ચક્ષામિ ।

સે ગામે વા નગરે વા અરણ્યે વા, અપ્પ' વા ખહું વા
 અણું વા શ્વલં વા, ચિત્તમત્તે' વા અચિત્તમત્તે' વા
 મેવ સયં અદિણ્ણું ગિણિહક્કન્ન, નેવન્નેહિં અદિણ્ણ
 ગિણહાવિન્ન, અદિણ્ણું ગિણહંતે વિ અન્ને ન સમાણ
 જ્ઞાણમિ, જાવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું, મણેણું
 વાષાએ કાએણું, ન કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ
 અન્નં ન સમાણજ્ઞાણમિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ
 નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. સે અદિન્ના-
 દાણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે । તં જહા-દ્ધવ્વએ ખિત્તએ
 કાલએ ભાવએ । દ્ધવ્વએ ણું અદિન્નાદાણે ગહણ-
 ધારણિજ્જેસુ દ્ધવેસુ, ખિત્તએ ણું અદિન્નાદાણે ગામે
 વા નગરે વા અરણ્યે વા, કાલએ ણું અદિન્નાદાણે દિઆ
 વા રાએ વા, ભાવએ ણું અદિન્નાદાણે રાગેણ વા
 દોસેણ વા, જ' મએ ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ
 અહિંસાલક્ખણસ્સ સરયાહિટ્ઠિઅસ્સ ત્રિણયમૂલસ્સ
 ખંતિપ્પહાણસ્સ અહિરણ્ણસોવણિણઅસ્સ ઉવસમપભ-
 વસ્સ નવખંભયેરગુત્તસ્સ અપયમાણસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ-
 (અ)સ્સ કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસરણસ્સ સંપક્ખાલિ-
 અસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગ્ગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ
 નિવ્વત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહોવ્વયજ્જુત્તસ્સ અસંનિહિ-
 સંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ સંસારપારગામિઅસ્સ
 નિવ્વાણગમણપન્નજવસાણુદ્ધલસ્સ, પુવ્વં અન્નાણુયાએ

અસવણયાએ અખોહિ(આ)એ આણુભિગમેણું અભિ-
 ગમેણુ વા પમાએણું રાગદોસપડિખદયાએ ખાલયાએ
 મોહયાએ મંદયાએ કિદુયાએ તિગારવગરુસાએ
 ચઉક્કસાઓવગએણું પંચિદિઓવસદેણું પડુપ્પન્નભા-
 રિયાએ સાયાસુકખમણુપાલયંતેણું ઈહં વા ભવે,
 અન્નેસુ વા ભવગગહણેસુ, અદિન્નાદાણું ગહિઅં વા
 ગાહાવિઅં વા ઘિપ્પતં વા પરેહિં સમણુન્નાયં, તં
 નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ
 ધ્રુએણું, અધઅં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ, આણુ-
 ગયં પચ્ચક્રખામિ સંવં અદિન્નાદાણું, જાવજા-
 વાએ અણિસિસઓ હં નેવ સયં અદિન્નં ગિણિહજ્જન,
 નેવન્નેહિં અદિન્નં ગિણહાવેજ્જન, અદિન્નં ગિણહંતે
 વિ અન્ને ન સમાણુઅણિજ્જન(ણામિ)। તં જહા-અરિ-
 હંતક્કાદિઅઅં સિદ્ધસકિપ્પઅં સાહુસકિપ્પઅં દેવસ-
 કિપ્પઅં આપસકિપ્પઅં, એવં ભવઈ ભિક્કખૂ વા
 ભિક્કખુણી વા સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચક્રખાસ-
 પાવકખે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ
 વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા, એસ ખલુ અદિન્નાદા-
 ણુક્ક વેરમણે હિએ સુહે ખમે નિરસેસિએ આણુ-
 ગ્ગમિએ પારગ્ગામિએ સજ્જેસિં પાણાણું સંવેસિં
 બૂઆણું સંવેસિં જીવાણું સંવેસિં સત્તાણું અદુ-
 કખાણાએ અસોઅણુયાએ અજૂરણુયાએ અતિઅપ-

ણુયાએ અપીડણુયાએ અપરિઆવણુયાએ અણુદવ-
ણુયાએ મહત્થે મહાણુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુ-
ચિણુણે પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખદુખયાએ
કમ્મદુખયાએ મુદ્ધુખયાએ બોહિલાભાએ સંસાર-
તારણુએ ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નજ્જતાણું વિહરામિ ।
તથ્યે ભંતે ! મહવ્વએ ઉવદિઠઓમિ સવ્વાઓ અદિ-
ન્નાદાણુઓ વેરમણું ॥ ૩ ॥

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વએ મેહુણુએ
વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! મેહુણું પરચક્ખામિ; સે દિવ્વં
વા માણુસં વા તિરિક્ખજ્જેણિયાં વા નેવ સયં મેહુણું
સેવિજ્જ, નેવન્નેહિં મેહુણું સેવાવિજ્જ, મેહુણું
સેવંતેવિ અન્ને ન સમાણુજ્જાણુમિ, જ્ઞવજ્જવાએ
તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ.
ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજ્જાણુમિ; તસ્સ
ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ. સે મેહુણુ ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા-
દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણું
મેહુણુ રૂવેસુ વા રૂવસહગએસુ વા, ખિત્તઓ ણું
મેહુણુ ઉઠ્ઠોએ વા અહોલોએ વા તિરિયલોએ વા.
કાલઓ ણું મેહુણુ દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણું
મેહુણુ રાગેણુ વા દોસેણુ વા, જં મએ કમિસ્સ ધમ્મસ્સ
કેવલિપણુત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણુસ્સ સચ્ચાહિરિઠઅસ્સ

વિણ્યમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણસ્સ આહરન્નસોવન્નિઅસ્સ
 ઉવસમપલવસ્સ નવખંભયેરગુત્તરસ્સ અપયમાણસ્સ
 ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસર-
 ણસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણુગ્ગાહિઅસ્સ
 નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણસ્સ પંચમહોવચજ્ઞ-
 ત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાધઅસ્સ સંસાર-
 પારગામિઅસ્સ નિવ્વાણુગમણુપજ્જવસાણુકલસ્સ
 પુવ્વિં અન્નાણુયાએ અસવણુયાએ અઘોહિ(આ)એ અ-
 ણુભિગમેણુ અભિગમેણુ વા પમાએણુ રંગદોસપડિખ-
 દ્વયાએ ખાલયાએ મોહયાએ મંદયાએ કિહયાએ તિગા-
 રવગરુ(અ)યાએ ચઉક્કસાએવગએણુ પંચિદ્ધિએવસ-
 દ્દેણુ પડુપ્પન્નભારિયાએ સાયાસુક્ખમણુપાલયંતેણુ
 ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, મેહુણુ સેવિઅં
 વા સેવાવિઅં વા સેવિજ્જતં વા પરેહિં સમાણુન્નાયં,
 તં નિંદામિ ગરિહામિ; તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ
 વાયાએ કાએણુ, અઘયં નિંદામિ, પડુપ્પન્નં સંવરેમિ,
 અણુગયં પચ્ચક્ખામિ, સંવ્વં મેહુણુ જવજ્જવાએ
 અણિન્નિસઓહં નેવ સયં મેહુણુ સેવિજ્જત, નેવન્નેહિં
 મેહુણુ સેવાવિજ્જત, મેહુણુ સેવંતે વિ અન્ને ન સમ-
 ણુજાણિજ્જત, તં જહા-અરિહંતસક્કિખઅં સિદ્ધસ-
 ક્કિખઅં સાહુસક્કિખઅં દેવસક્કિખઅં અપ્પસક્કિખઅં,
 એવં ભવઈ ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણ્ણી વા સંજય-વિરય-

પડિહય-પચ્ચક્રખાય-પાવક્રમે દિઆ વા રાઓ વા,
એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જાગરમાણે વા,
એસ ખલુ મેહુણસ વેરમણે હિએ મુહે ખમે નિસે-
સિએ આણુગામિએ પારગામિએ સંબેસિં પાણાણું
સંબેસિં ભૂઆણું સંબેસિં જીવાણું સંબેસિં સત્તાણું
અદુકખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂરણયાએ અતિ-
ખણમાએ અપીડણયાએ અપરિઆવણયાએ અણુદ-
વણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાગુલાવે મહાપુરિસા-
ણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુકખકખયાએ
ક્રમકખયાએ મુકખયાએ ખેહિલાલાએ સંસારુત્તાર-
ણાએ તિ કદ્દે ઉવસપજ્જિજ્જતાણું વિહરામિ; ચડત્થે
ભંતે ! મહુવ્વએ ઉવરિઠઓ મિ સવ્વાઓ મેહુણાઓ
વેરમણું. ૪

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહુવ્વએ પરિગ્ગહાઓ
વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચક્રખામિ, સે
અપ્પં વા ખહું વા, અણું વા થૂક્કં વા, ચિત્તમંતં વા
અચિત્તમંતં વા, નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણિહજ્જન
નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણહાવિજ્જન, પરિગ્ગહં
પરિગિણહંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જ-
વાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન
કરેમિ, ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિશ્ચમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું

વોસિરામિ । સે પરિગ્ગહે ચઉવિહે પન્નત્તે. તં જહા
 દ્વચ્ચો ખિત્તચો કાલચો લાવચો । દ્વચ્ચો છું
 પરિગ્ગહે સચિત્તાચિત્તમીસેસુ દ્વેસેસુ । ખિત્તચો છું
 પરિગ્ગહે સ્સવ્વત્તોચે । કાલચો છું પરિગ્ગહે દિઆ વા
 રાચો વા । લાવચો છું પરિગ્ગહે અપ્પચ્ચે વા મહ્ગચ્ચે
 વા રાગેણ વા દોસેણ વા । જ' મચ્ચે ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ
 કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણસ્સ સચ્ચાહિદિઠ્ઠમ્મસ્સ
 વિણુચમૂલસ્સ અંતિપ્પહાણુસ્સ અહિરણ્ણસોવન્નિઅસ્સ
 ઉવસમપલવસ્સ નવખંભયેરગુત્તસ્સ અપચમાણુસ્સ
 ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ કુક્ખીસંખલસ્સ નિરગ્ગિસરણુ-
 સ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ ગુણગાહિઅસ્સ
 નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણુસ્સ પંચમહોવચળુ-
 ત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવાઈઅસ્સ સંસાર-
 પારગામિઅસ્સ નિચ્ચાણુગમણુ-પજ્જવસાણુકલસ્સ
 પુવ્વિં અન્નાણુયાચે અસવણુયાચે અબ્બોહિઆચે
 અણ્ણિગમેણુ અલિગમેણુ વા પમાચેણુ રાગદોસ-
 પડિબદ્ધયાચે ખાલયાચે મોહયાચે મંદયાચે કિદ્ધયાચે
 તિગારવગરુ(અ)યાચે ચઉક્કસાચોવગચેણુ પંચિંદિ-
 ચોવસદ્દેણુ પડુપ્પન્નભારિયાચે સાયાસુક્ખમણુપાલમ-
 તેણુ ઇહં વા ભવે, અન્નેસુ વા ભવગ્ગહણેસુ, પરિ-
 ગ્ગહો ગહિચો વા ગાહાવિચો વા ઘિપ્પતો વા પરેહિં

૧. લોચે વા અલોચે વા ઇતિ વા પાઠઃ

સમણુન્નાઓ, તં નિંદામિ, ગરિહામિ, તિવિહં તિવિ-
 હેણું મણેણું વાયાએ કાઓણું અઘં નિંદામિ, પડુ-
 ખપન્નં સંવરેમિ, અણાગયં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં પરિ-
 ગ્ગહં, જવજ્જવાએ અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં પરિ-
 ગ્ગહં પરિગિણિહજ્જન્ત, નેવન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિ-
 હહાવિજ્જન્ત, પરિગ્ગહં પરિગિણહંતે વિ અન્ને
 ન સમણુજ્જણિજ્જન્ત(ણામિ). તં જહા-અરિહંતસ-
 ક્ખિખચં સિદ્ધસક્ખિખચં સાહુસક્ખિખચં દેવસક્ખિખચં
 અપ્પસક્ખિખચં એવં ભવઠં ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી
 વા સંજય-વિરય-પડિહય-પચ્ચક્ખાયા પાવકમ્મે દિઆ
 વા રાઓ વા, એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તં વા
 જગરમાણે વા, એસ ખલુ પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે હિએ
 સુહે ખમે નિરસેસિએ આણુગામિએ પારગામિએ
 સંવેસિં પાણાણું સંવેસિં ભૂઆણું સંવેસિં જીવાણું
 સંવેસિં સત્તાણું અદુક્ખણયાએ અસોઅણયાએ અજૂ-
 રણયાએ અતિપ્પણયાએ અપીડણયાએ અપરિઆવ-
 ણયાએ અણુદવણયાએ મહત્થે મહાગુણે મહાણુભાવે
 મહાપુરિસાણુચિન્ને પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્થે, તં દુક્ખ-
 ખચાએ કમ્મકખયાએ મુક્ખયાએ જાહિલાભાએ
 સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કટ્ટુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહ-
 રામિ, પંચમે ભંતે ! મહવ્વએ ઉવટ્ઠિઠઓ મિ સવ્વાઓ
 પરિગ્ગહાઓ વેરમણું. ૫

અહાવરે છૂટે ભંતે ! વચ્ચે રાઈભોઆણુઓ વેર-
 માણુ', સવ્વ' ભંતે ! રાઈભોઆણુ' પચ્ચક્ખામિ, સે
 અસણુ' વા પાણુ' વા ખાઈમં વા સાઈમં વા, નેવ સયં
 રાઈ ભુંજિજ્જા નેવન્નેહિં રાઈ ભુંજાવિજ્જા, રાઈ
 ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમાણુજાણામિ, જાવજાણવાએ
 તિવિહં તિવિહેણુ' મણેણુ' વાયાએ કાએણુ' ન કરેમિ,
 ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજાણામિ, તસ્સ
 ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહાંમિ અપ્પાણુ'
 વોસિરામિ. સે રાઈભોઆણે ચઉવ્વિહે પન્નત્તે, તં જહા
 દવ્વઓ ખિત્તઓ કાલઓ ભાવઓ, દવ્વઓ ણું રાઈ-
 ભોઆણે અસણે વા પાણે વા ખાઈ મે વા સાઈમે વા,
 ખિત્તઓ ણું રાઈભોઆણે સમયખિત્તે, કાલઓ ણું
 રાઈભોઆણે દિઆ વા રાઓ વા, ભાવઓ ણું રાઈ-
 ભોઆણે તિત્તે વા કદુએ વા કસાએ વા અંખિલે વા
 મહુરે વા લવણે વા રાગેણ વા દોસેણ વા, જં મએ
 ઈમસ્સ ધમ્મસ્સ કેવલિપન્નત્તસ્સ અહિંસાલક્ખણુસ્સ
 સચ્ચાહિદ્દિઅસ્સ વિણુયમૂલસ્સ ખંતિપ્પહાણુસ્સ અહિ-
 રણુસોવન્નિઅસ્સ ઉવસમપભવસ્સ નવખંભચેરગુત્તસ્સ
 અપયમાણુસ્સ ભિક્ખાવિત્તિ(અ)સ્સ કુક્ખીસંખ-
 લસ્સ નિરાગ્ગસરણુસ્સ સંપક્ખાલિઅસ્સ ચત્તદોસસ્સ
 ગુણુગાહિઅસ્સ નિવ્વિઆરસ્સ નિવ્વિત્તિલક્ખણુસ્સ
 પંચમહવ્યયજ્ઞુત્તસ્સ અસંનિહિસંચયસ્સ અવિસંવા-

ઈશ્વરસ સંસારપારગામિશ્વરસ નિવાણુગમણુ-પજ્જ-
 વસાણુફલસ પુત્તિ અન્નાણુયાએ અસવણુયાએ
 અખોહિ(આ)એ અણુલિગમેણુ અલિગમેણુ વા
 પમાએણુ રાગદોષપડિખદ્વયાએ ખાલયાએ મોહયાએ
 મંડયાએ કિરુયાએ તિગારવગર(અ)યાએ ચક્ર-
 સાઓવગએણુ પંચિંદ્રિયોવસદ્દેણુ પદુપ્પન્નભારિ-
 આએ સાયાસુખમણુપાલયંતેણુ ઈહં વા લવે,
 અન્નેસુ વા લવગગહણેસુ. રાઈભોઆણુ ભુતં વા,
 ભુંજવિઅં વા, ભુંજંતં વા પરેહિં સમણુન્નાયં, તં
 નિંદામિ ગરિહામિ તિવિહં તિવિહેણુ મણેણુ વાયાએ
 કાએણુ, અઈઅં નિંદામિ, પદુપ્પન્નં સંવરેમિ, અણુ-
 ગમં પચ્ચક્ખામિ સવ્વં રાઈભોઆણુ જવજ્જવાએ
 અણિસ્સિઓ હં નેવ સયં રાઈ ભુંજિજ્જા, નેવન્નેહિં
 રાઈ ભુંજાવિજ્જા રાઈ ભુંજંતે વિ અન્ને ન સમાણુ-
 જાણિજ્જા(ણામિ) તં જહા-અરિહંતસક્ખિઅં સિદ્ધ-
 સક્ખિઅં સાહુક્ખિઅં દેવસક્ખિઅં અપ્પસક્ખિઅં,
 એવં ભવઈં લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-
 પડિહમ-પચ્ચક્ખામપાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા,
 એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા
 એસ ખલુ રાઈભોઆણુસ્સ વેરમણે હિએ સુદે ખમે
 નિરસેસિએ આણુઆમિએ પારગામિએ સંવેસિં પાણાણુ
 સંવેસિં ભૂઆણુ સંવેસિં જવાણુ સંવેસિં સત્તાણુ

અદુર્ખજાણ્યાએ અસોઅણ્યાએ અનુરણ્યાએ અતિખ-
ણ્યાએ અપીરણ્યાએ અપરિઆવણ્યાએ આણુદવણ્યાએ
મહત્ત્રે મહાગુણે મહાણુભાવે મહાપુરિસાણુચિન્ને
પરમરિસિદ્ધેસિએ પસત્ત્રે, તં દુર્ખજાણ્યાએ કમ્મજા-
ણ્યાએ મુજાણ્યાએ બોહિલાભાએ સંસારુત્તારણ્યાએ તિ
કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ, છદ્દે ભંતે ! વએ
ઉવદ્ધિઓમિ સવ્વાઓ રાધભોઅણ્યાઓ વેરમણું. ૬

ધર્યેધર્મ્યાધં પંચમહવ્વયાધં રાધભોઅણુવેરમણુ-
છદ્દાધં અત્તહિઅદ્દયાએ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહરામિ.
અપ્પસત્થા ય જે જોગા, પરિણામા ય દાણુા;
પાણાધવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધક્કમે. ૧
તિવ્વરાંગા ય જા ભાસા, તિવ્વદોસા તહેવ ય;
મુસાવાયસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધક્કમે. ૨
ઉગ્ગહંસિ અન્નધત્તા, અવિદિન્ને ય ઉગ્ગહે;
અદિન્નાદાણુસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધઅક્કમે. ૩
સદા રૂપા રસા ગંધા-દાસાણું પવિચારણા;
મેહુણુસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધક્કમે. ૪
ધમ્મથા મુચ્છા ય ગેહી ય, કંખા લોભે ય દાણુે,
પરિગ્ગહસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધક્કમે. ૫
અધમિત્તે અ આહારે, સૂરખિત્તમિ સંકિએ;
રાધભોઅણુસ્સ વેરમણે, એસ વુત્તે અધક્કમે. ૬

દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 પઢમં વયમણુરૂપે, વિરયા મો પાણાઈવાયાઓ. ૭
 દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 બીઅં વયમણુરૂપે, વિરયા મો મુસાવાયાઓ. ૮
 દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 તઈઅં વયમણુરૂપે, વિરયા મો અદિન્નાદાણાઓ. ૯
 દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 ચઉત્થં વયમણુરૂપે, વિરયા મો મેહુણાઓ. ૧૦
 દંસણનાણચરિત્તે અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 પંચમં વયમણુરૂપે, વિરયા મો પરિગ્ગહાઓ. ૧૧
 દંસણનાણચરિત્તે, અવિરાહિત્તા ઠિઓ સમણધમ્મે;
 છટ્ઠં વયમણુરૂપે, વિરયા મો રાઈભોઅણાઓ. ૧૨
 આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 પઢમં વયમણુરૂપે, વિરયા મો પાણાઈવાયાઓ. ૧૩
 આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 બીઅં વયમણુરૂપે, વિરયા મો મુસાવાયાઓ. ૧૪
 આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 તઈઅં વયમણુરૂપે, વિરયા મો અદિન્નાદાણાઓ. ૧૫
 આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 ચઉત્થં વયમણુરૂપે, વિરયા મો મેહુણાઓ. ૧૬

આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો, ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 પંચમં વયમાણુરક્ખે, વિરયા મો પરિગ્ગહાઓ. ૧૭

આલયવિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 ઝટ્ટં વયમાણુરક્ખે, વિરયા મો રાઈભોઅણુઓ. ૧૮

આલય વિહારસમિઓ, જુત્તો ગુત્તો ઠિઓ સમણધમ્મે;
 તિવિહેણુ અપ્પમત્તો રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૧૯

સાવજ્જજ્જેગમેગં, મિચ્છત્તં એગમેવ અન્નાણું;
 પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૦

અણુવજ્જજ્જેગમેગં, સમ્મત્તં એગમેવ નાણું તુ;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૧

દો એવ રાગદોસે, દુન્નિ ય આણાઈ અદ્દરુદાઈ;
 પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૨

દુવિહં ચરિત્તધમ્મં, દુન્નિ ય આણાઈ ધમ્મસુક્કાઈ;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૩

કિણ્ડા નીલા કાકિ, તિન્નિ ય લેસાઓ અપ્પસત્થાઓ;
 પરિવજ્જંતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૪

તેજિ પમ્હા સુક્કા, તિન્નિ ય લેસાઓ સુપ્પસત્થાઓ;
 ઉવસંપન્નો જુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૫

મણસા મણસચ્ચવિહિ, વાયાસચ્ચેણુ કરણસચ્ચેણુ;
 તિવિહેણુ વિ સચ્ચવિહિ; રક્ખામિ મહવ્વએ પંચ. ૨૬

ચત્તારિય દુહસિજ્જ, ચઉરે સન્ના તહા કસાયા ચઃ
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૨૭
 ચત્તારિ ચ સુહસિજ્જ, ચઉવ્વિહં સંવરં સમાહિં ચઃ
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૨૮
 પચ્ચેવ ચ કામગુણે, પચ્ચેવ ચ અણ્ણવે મહાદોસે;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૨૯
 પચ્ચિદ્ધિસંવરણં, તહેવ પંચવિહમેવ સજ્જાયં;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૦
 છજ્જીવનિકાયવહં, છપ્પિય ભાસાઉ અપ્પસત્થાઓ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૧
 છવ્વિહમહિંભતરયં, ખજ્જં પિંચ છવ્વિહં તવોકમ્મં;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૨
 સત્ત ચ ભયઠાણાઈં, સત્તવિહં ચેવ નાણુવિજ્જભંગં;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૩
 પિંડેસણ પાણેસણ, ઉગ્ગહ સત્તિક્કયા મહજ્જયણા;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૪
 અદ્દુ ચ મમ્મઠાણાઈં, અદ્દુ ચ કમ્માઈં તેન્નિ ખંધં ચ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૫
 અદ્દુ ચ પવયણમાયા, દિદ્દા અદ્દુવિહન્નિદ્ધિઅદ્દેઠિં;
 ઉવસંપન્નોક્કર ગુત્તો, ખામિ મહવ્વચ્ચે પંચ. ૩૬

નવ પાવનિઆણાઈ, સંસારત્યાય નવવિહા જીવા;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૩૭
 નવ ખંભચેરગુત્તો, દુનવવિહાં ખંભચેરપરિસુદ્ધ;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૩૮
 ઉવધાયં ચ દસવિહાં, અસંવરં તહ ચ સંકિલેસં ચ;
 પરિવજ્જતો ગુત્તો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૩૯
 સચ્ચસમાહિટ્ટાણા, દસ ચેવ દસાઓ સમણધમ્મં ચ;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૪૦
 આસાયણં ચ સઞ્જં, તિગુણં ઇક્કારસં વિવજ્જતો;
 ઉવસંપન્નો ગુત્તો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૪૧
 એવં તિહંડવિરઓ, તિગરણસુદ્ધો તિસહ્ણનીસદ્ધો;
 તિવિહેણ પડિક્કંતો, રક્ષામિ મહાવ્યયે પંચ. ૪૨

ઇચ્ચેઅં મહાવ્યય-ઉચ્ચારણં ચિરત્તં સદ્ધુદ્ધરણં
 ધિખિલં વવસાઓ સાહણદ્ધો પાવનિવારણં નિકાયણા
 ભાવવિસોદ્ધી પડાગાહરણં નિજ્જનૂહણારાહણા ગુણાણં
 સંવરજ્જેગો પસત્થજ્જાણોવઉત્તયા ગુત્તયા ચ નાણે
 પરમદ્ધો ઉત્તમદ્ધો એસ ખલુ તિત્થંકરેહિં રઘરાગદોસ-
 મહણેહિં દેસિઓ પવયાણુસ્સ સારો છજ્જીવનિકાય-
 સંજમં ઉવચ્ચેસિઅં તેલુક્કસક્કયં ડાણં અબ્બુવગયા.
 નમો ત્યુ તે સિદ્ધ બુદ્ધ મુત્ત નિરય નિસ્સંગ માણમૂરણ
 જ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૦

ગુણુચણુસાયરમણુતમખ્યમેઅ, નમો ત્યુ તે મહધ્મિ-
 હાવીરવદ્ધમાણુસામિસ્સ, નમો ત્યુ તે અરહચ્ચો, નમો
 ત્યુ તે ભગવચ્ચોત્તિ કદ્દુ, એસા ખલુ મહવ્વચ-ઉચ્ચા-
 રણા કયા ઇચ્છામો સુત્તકિત્તાણું કાઉં, નમો તેસિં
 ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઇઅં છવ્વિહમાવસ્સચં
 ભગવંતં, તં જહા સામાઇઅં ૧, ચઉવીસત્થચ્ચો ૨,
 વંદણયં ૩, પડિક્કમણું ૪, કાઉસ્સગ્ગો ૫, પચ્ચક્ખાણું
 ૬, સવ્વેહિં પિ એઅમ્મિ છવ્વિહે આવસ્સચે ભગ-
 વંતે સસુત્તે, સઅત્થે સગથે, સનિજ્જુત્તિચ્ચે સસંગહ-
 ણિચ્ચે જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં
 પણુત્તા વા પડ્વિઆ વા, તે ભાવે સદ્ધહામો પત્તિયામો
 રોઅેમો ક્કાસેમો પાલેમો અણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્ધહ-
 તેહિં પત્તિઅંતેહિં રોઅંતેહિં ક્કાસંતેહિં પાલંતેહિં
 અણુપાલંતેહિં, અંતોપક્ખસ્સ જં વાઇઅં પઢિઅં
 પરિઅદ્ધિઅં પુચ્છિઅં અણુપેહિઅં અણુપાલિઅં તં
 હુક્ખપ્પયાઅે કમ્મપ્પયાઅે મુક્ખયાઅે ખોહિલાભા-
 અે સંસારુત્તારણાઅે ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું વિહ-
 રામિ! અંતોપક્ખસ્સ જં ન વાઇઅં, ન પઢિઅં,
 ન પરિઅદ્ધિઅં, ન પુચ્છિઅં, નાણુપેહિઅં નાણુપા-
 લિઅં, સંતે ખલે, સંતે વીરિઅે સંતે પુરિસકારપર-
 ક્કમે, તસ્સ આલોઅેમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિ-
 હામો વિઉદ્દેમો વિસોહેમો અકરણુયાઅે અખ્ખુદ્ધેમો

અહારિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવન્નમો, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણું, જેહિં ઇમં વાઇઅં અંગખાહિરં ઉક્કાલિઅં ભગવંતં તં જહા, દસવેઆ-લિઅં ૧, કપ્પિઆકપ્પિઅં ૨, ચુલ્લકપ્પસુઅં ૩, મહાકપ્પસુઅં ૪, ઓવાઇઅં ૫, રાયપ્પસેણિઅં ૬, જીવા-ભિગમો ૭, પણુવણા ૮, મહાપન્નવણા ૯, નંદી ૧૦, આણુઓગદારાઈ ૧૧, દેવિંદત્થઓ ૧૨, તંદુલવિઆ-લિઅં ૧૩, ચંદાવિન્નઅં ૧૪, પમાયપ્પમાયં ૧૫, પોરિસિમંડલં ૧૬, મંડલપ્પવેસો ૧૭, ગણિવિન્ન ૧૮, વિન્નચરણવિણિચ્છઓ ૧૯. આણુવિભત્તી ૨૦, મરણવિભત્તી ૨૧, આયવિસોહી ૨૨, સંલેહણાસુઅં ૨૩, વીયરાયસુઅં ૨૪, વિહારકપ્પો ૨૫, ચરણવિહી ૨૬, આઉરપચ્ચકુખાણું ૨૭, મહાપચ્ચકુખાણું ૨૮, સંવેહિં પિ એઅમ્મિ અંગખાહિરે ઉક્કાલિઅે ભગ-વંતે સસુત્તે સઅત્થે સગંથે સનિન્નજુત્તિઅે સસંગહ-ણિઅે જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નતા વા પડ્ધવિઆ વા, તે ભાવે સદહામો પત્તિ-આમો રોઅેમો ક્ષાસેમો પાલેમો આણુપાલેમો, તે ભાવે સદહંતેહિં પત્તિઅંતેહિં રોઅંતેહિં ક્ષાસંતેહિં પાલં-તેહિં આણુપાલંતેહિં અતોપકુખસ્સ જં વાઇઅં

૧ ઉવવાઇઅં ઇતિ વા પાઠ :

પઠિઅં પરિઅટ્ટિઅં પુચ્છિઅં આણુપેહિઅં આણુપા-
લિઅં તં દુક્ખંદુખયાઅે કમ્મંદુખયાઅે મુદ્ધંદુખયાઅે
બોહિલાભાઅે સંસારુત્તારણાઅે ત્તિ કટ્ટુ ઉવસંપ-
ન્નિજ્જત્તા ણું વિહરામિ, અંતોપદ્ધંસ જં ન વાઈઅં,
ન પઠિઅં, ન પરિઅટ્ટિઅં, ન પુચ્છિઅં, નાણુપે-
હિઅં, નાણુપાલિઅં, સંતે બલે, સંતે વીરિઅે. સંતે
પુરિસકારપરચ્છમે, તસ્સ આલોઅેમો પડિક્કમામો
નિંદામો ગરિહામો વિઉટ્ટેમો વિસોહેમો અકરણયાઅે
અબ્બુદ્ધેમો અહારિહં તવોકમ્મં પાચચ્છિત્તં પડિવ-
જ્જામો તસ્સ મિચ્છા મિ દુચ્છડં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જોહિં ઈમં વાઈઅં
અંગળાહિરં કાલિઅં ભગવંતં તં જાહા--ઉત્તરજ્જ-
યણાઈં ૧, દસાઅે ૨, કપ્પો ૩, વવહારો ૪, ઈસિભા-
સિઆઈં ૫, નિસીહં ૬, મહાનિસીહં ૭, જંબુદીવ-
પન્નત્તી ૮, સૂરપન્નત્તી ૯, ચંદ્રપન્નત્તી ૧૦, દીવસાગર-
પન્નત્તી ૧૧, ખુદ્ધિયાવિમાણુપવિભત્તી ૧૨, મહદ્ધિઆ-
વિમાણુપવિભત્તી ૧૩, અંગચૂલિઆઅે ૧૪, વગ્ગ-
ચૂલિઆઅે ૧૫, વિવાહચૂલિઆઅે ૧૬, અરુણોવવાઅે
૧૭, વરુણોવવાઅે ૧૮, ગરુલોવવાઅે ૧૯. (ધરણો-
વવાઅે) વેસમણોવવાઅે ૨૦, વેલંધરોવવાઅે ૨૧,
દેવિંદોવવાઅે ૨૨, ઉદ્દાણુસુઅે ૨૩, સમુદ્દાણુસુઅે ૨૪,
નાગપરિઆવલિઆણું ૨૫, નિરિઆવલિઆણું ૨૬,

કપિઆણું ૨૭, કપ્પવડિંસયાણું ૨૮, પુષ્કિઆણું
 ૨૯, પુષ્ક્યુલિઆણું ૩૦, (વણિહઆણું) વણિહ-
 સાણું ૩૧, આસીવિસલાવણાણું ૩૨, દિદ્દિહવિસલાવ-
 ણાણું ૩૩, ચારણ(સુમિણ)લાવણાણું ૩૪, મહા-
 સુમિણલાવણાણું ૩૫, તેઅગ્ગિનિસગ્ગાણું ૩૬,
 સન્વેહિં પિ એઅમ્મિ અંગખાહિરે કાલિએ ભગવંતે
 સસુત્તે સઅત્થે સગથે સનિજ્જુત્તીએ સસંગહણીએ
 જે ગુણા વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નતા
 વા પરિવિઆ વા, તે ભાવે સદહામે પત્તિઆમે
 રાએમે કાસેમે પાલેમે આણુપાલેમે તે ભાવે સદહ-
 તેહિં પત્તિઅંતેહિં રાયંતેહિં કાસંતેહિં પાલંતેહિં
 આણુપાલંતેહિં અંતોપફખસ્સ જં વાઈઅં, પઢિઅં
 પરિઅટ્ઠિઅં પુચ્છિઅં આણુપેહિઅં આણુપાલિઅં તં
 હુખખયાએ કમ્મખયાએ મુખખયાએ ખોહિલા-
 ભાએ સંસારુત્તારણાએ ત્તિ કટ્ટુ ઉવસંપન્નિજ્જતાણું
 વિહરામિ, અંતોપફખસ્સ જં ન વાઈઅં ન પઢિઅં
 ન પરિઅટ્ઠિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં નાણુપા-
 લિઅં, સંતે ખલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરચ્છમે
 તસ્સ આલોએમે પડિચ્છમામે નિંદામે ગરિહામે
 વિઉદ્દેમે વિસોહેમે અકરણયાએ અભુદ્દેમે અહા-
 રિહં તવોકમ્મં પાયચ્છિત્તં પડિવજ્જામે તસ્સ મિચ્છા
 મિ હુચ્છં.

નમો તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ઇમં વાઇઅં
 દુવાલસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં, તં જહા-આચારો
 ૧, સૂઅગડો ૨, ઠાણું ૩, સમવાઓ ૪, વિવાહપન્નત્તી
 ૫, નાયાધમ્મકહાઓ, ૬, ઉવાસગદ્દસાઓ ૭, અંતગહ-
 દસાઓ ૮, આણુતરોવવાઇઅદ્દસાઓ ૯, પણહાવા-
 ગરણું ૧૦, વિવાગસુઅં ૧૧. દિટ્ઠિઠવાઓ ૧૨, સંવેહિં
 પિ એઅંમિ દુવાલસંગે ગણિપિડગે ભગવંતે સમુત્ત
 સઅત્થે સગંથે સણિજ્જુત્તીએ સસંગહણીએ જે ગુણ
 વા ભાવા વા અરિહંતેહિં ભગવંતેહિં પન્નત્તા વા પડ-
 વિઆ વા, તે ભાવે સદ્દહામો પત્તિઆમો રાએમો
 કાસેમો પાલેમો આણુપાલેમો, તે ભાવે સદ્દહંતેહિં
 પત્તિઅંતેહિં રાયંતેહિં કાસંતેહિં પાલંતેહિં આણુપાલ-
 તેહિં અંતોપફખસ્સ જં વાઇઅં પઠિઅં પરિઅદ્વિઅં
 પુચ્છિઅં આણુપેહિઅં આણુપાલિઅં તં દુક્ખજ્ઞ-
 યાએ કમ્મજ્ઞયાએ મુક્ખયાએ યોહિલાભાએ સંસા-
 રત્તારણાએ ત્તિ કદ્દુ ઉવસંપન્નિજ્જત્તા ણું વિહરામિ.
 અંતોપફખસ્સ જં ન વાઇઅં ન પઠિઅં ન પરિઅ-
 દ્વિઅં ન પુચ્છિઅં નાણુપેહિઅં નાણુપાલિઅં, સંતે
 ખલે સંતે વીરિએ સંતે પુરિસકારપરક્કમે, તસ્સ આલો-
 એમો પડિક્કમામો નિંદામો ગરિહામો વિઉદ્દેમો વિસો-
 હેમો અકરણયાએ અખ્ખુદ્દેમો અહારિહં તવોકમ્મં
 પાયચ્છિત્તં પડિવન્નમો તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કડં.

નમે તેસિં ખમાસમણાણું જેહિં ધમં વાઈઅં દુવા-
લસંગં ગણિપિડગં ભગવંતં તં જહા-સમ્મં કાએણું
કાસંતિ પાલંતિ પૂરંતિ તીરંતિ કિટ્ટંતિ સમ્મં
આણાએ આરાહંતિ; અહં ચ નારાહેમિ, તસ્સ મિચ્છા
મિ દુક્કડં ॥ ૮ ॥

સુઅદેવયા ભગવઈ, નાણુવરણીઅકમ્મસંધાયં;
તેસિં ખવેઉ સયયં, જેસિં સુઅસાયરે ભત્તી. ॥ ૧ ॥

ઇતિ શ્રી પાક્ષિકસૂત્રમ્

॥ ૮ ॥ શ્રી પાક્ષિકખામણા.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! પિઅં ચ મે જં ભે,
હંદાણું, તુદ્દાણું, અપ્પાયંકાણું, અભગ્ગન્નેગાણું; સુસી-
લાણું, સુવ્વયાણું, સાયરિયઉવજ્જાયાણું, નાણેણું
દંસણેણું, ચરિત્તેણું, તવસા અપ્પાણું ભાવેમાણાણું,
ખહુસુભેણું ભે દિવસો પોસહો પકૂખો વઈક્કંતો; અન્ને
ચ ભે કદ્દાણેણું પજ્જુવટ્ઠિઠઓ, સિરસા મણસા મત્થ-
ઓણું વંદામિ. ૧ (ગુરુવાક્યમ્) તુખ્ભેહિં સમં.

ઇચ્છામિ ખમાસમણો ! પુત્તિં ચેઈઆઈ વંદિત્તા,
નમંસિત્તા તુખ્ભણ્ડં પાયમૂલે વિહરમાણેણું, જે કેઈ
ખહુદેવસિયા સાહુણો દિદ્દા સમાણા વા વસમાણા વા
ગામાણુગામં દ્ધંજ્જમાણા વા, રાઈણિયા સંપુચ્છંતિ,
ઓમરાઈણિયા વંદંતિ. અજ્જયા વંદંતિ અજ્જ-

ચાઓ વંદંતિ, સાવચા વંદંતિ સાવિચાઓ વંદંતિ,
અહંપિ નિસ્સદ્ધો નિક્કસાઓ તિ કદ્દુ સિરસા મણુસા
મત્થએણુ વંદામિ. ૧ (ગુરુવાકચમ્) અહમવિ વંદા-
વેમિ ચેઇઆઈ (મત્થએણુ વંદામિ અહંપિ તેસિં)

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! ઉવટ્ઠિઓ હં. (અબ્બુ-
ટ્ઠિઓ હં) તુબ્બણ્હં સંતિઅં, અહાકપ્પં વા, વત્થં
વા, પડિગ્ગહં વા, કંબલં વા, પાયપુચ્છણું વા (ચ-
હરણું વા) અક્ખરં વા પયં વા ગાહં વા સિલોગં વા
(સિલોગદ્ધં વા) અટ્ઠં વા, હેઉં વા, પસિણું વા,
વાગરણું વા, તુબ્બેહિં ચિઅત્તેણું દિન્નં, મએ અવિ-
ણુએણુ પડિચિઅં, તસ્સ મિચ્છા મિ દુક્કહં. ॥ ૩ ॥
(ગુરુવાકચમ્) આચરિયસંતિઅં.

ઈચ્છામિ ખમાસમણો ! અહમપુબ્બાઈ કયાઈ ચ
મે, કિઇકમ્માઈ, આચારમંતરે, વિણુયમંતરે, સેહિઓ,
સેહાવિઓ, સંગહિઓ, ઉવગ્ગહિઓ, સારિઓ,
વારિઓ, ચેઇઓ, પડિચેઇઓ, ચિઅત્તા મે પડિ-
ચેયણા, (અબ્બુટ્ઠિઓહં) ઉવટ્ઠિઓહં, તુબ્બણ્હં
તવતેયસિરીએ, ઇમાઓ આઉરંતસંસારકંતારાઓ,
સાહદ્દુ નિત્થરિસામિ તિ કદ્દુ, સિરસા મણુસા મત્થ
એણુ વંદામિ. (ગુરુવાકચમ્) નિત્થારગપારગા હોહ.

**૬. સાધુને દૈવસિક અને રાત્રિક પ્રતિક્રમણમાં
અતિચારની આઠ ગાથાને સ્થાનકે ગણવાની
અર્થ સહિત એક ગાથા.**

સચણાસણુનપાણે, ચેઘય જઘ સિજજ કાય ઉચ્ચારે;
સમિઠ ભાવણા ગુત્તી, વિતહાયરણે ચ અધિચારો. ૧

અર્થ—શયન એટલે સંધારાદિ, આસન એટલે
પીઠકાદિ, અને અન્નપાણે એટલે આહાર પાણી આટલું
અવિધિએ ગ્રહણ કરવાથી, ચૈત્ય એટલે અવિધિએ
દેરાસરજીને અથવા પ્રતિમાજીને વંદનાદિ કરવાથી,
ચતિ એટલે મુનિઓનો રીતિ પ્રમાણે વિનય ન કર
વાથી, શય્યા એટલે વસતિની અવધિએ પ્રમાજના
વગેરે કરવાથી, કાય એટલે લઘુનીતિ, ઉચ્ચાર એટલે
વડીનીતિ. આ ખન્નેનું અસ્થાંડિલે અથવા અપ્રતિલેખિત
સ્થાંડિલે વ્યુત્સર્જન કરવાથી, પાંચ સમિતિ, ખાર
ભાવના, ત્રણ ગુપ્તિ વગેરેનું અવિધિએ સેવન કરવાથી
અથવા સેવન નહીં કરવાથી, ઇત્યાદિ ક્રિયામાં વિતથ
આચરણ થવાથી અતિચાર લાગ્યા હોય તે.

આ ગાથા ગણતાં તેમાં કહેલ ખાખતો સંબંધી
જે કાંઈ અતિચાર લાગ્યા હોય તે સાધુએ સંભારીને
ચાદ કરવા. સામાન્ય સાધુ કરતાં ગુરુને (આચાર્યને)

અહ્ય બ્યાપાર હોવાથી ગુરુએ જે વાર આ ગાથા અર્થ સાથે વિચારવી.

૧૦ પડિલેહણની વિધિ (સવારની)

ઈરિયાવહી (અમાઁ થી લોગસ્સ સુધી) કહી અમાસમણુ દઈ, ઇચ્છાકારેણ સંદ્ધિસહ લગવન્ પડિલેહણુ કરું? ‘ઈચ્છ’ કહી સાધુએ મુહપત્તિ ૫૦ બોલથી, ઓઘો ૧૦ બોલથી, આસન ૨૫ બોલથી, સૂત્રનો કંદોરો ૧૦ બોલથી, અને ચોલપટ્ટો ૨૫ બોલથી, પડિલેહવો. (સાધ્વીએ મુહપત્તિ ૫૦ બોલથી, ઓઘો ૧૦ બોલથી. આસન ૨૫ બોલથી, કપડો ૨૫ બોલથી, કંચુઓ ૨૫ બોલથી, સાડો ૨૫ બોલથી અને કંદોરો ૧૦ બોલથી પડિલેહવો.) પછી ઈરિયાવહિ પડિક્કમી અમાસમણુ દઈ ‘ઈચ્છકારી લગવન્ ! પસાય કરી પડિલેહણુ પડિલેહાવોજી’ ઇચ્છ. કહી સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણુ કરે. તે આ પ્રમાણે-

પ્રથમ ખલાની કામળી પડિલેહી સંકેલીને તેની ઉપર સ્થાપનાચાર્ય મૂકે. પછી તેને છોડી પ્રથમ ઉપરની એક મુહપત્તિ પડિલેહે. પછી “ શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક ગુરુ, જ્ઞાનમય, દર્શનમય, ચારિત્રમય, શુદ્ધશ્રદ્ધામય, શુદ્ધપ્રરૂપણામય, શુદ્ધસ્પર્શનામય, પંચાચાર પાળે, પળાવે, અનુમોદે. મનગુપ્તિ, વચનગુપ્તિ, કાયગુપ્તિએ

ગુપ્તા ” આ પ્રમાણે તેર તેર બોલ બોલી પાંચે સ્થાપનાજીની પૃથક્ પૃથક્ પડિલેહણા કરે. પછી સ્થાપનાજી સંબંધી બીજી મુહપત્તિઓ પડિલેહે. (સાંજની પડિલેહણા વખતે પહેલાં સ્થાપનાજીની બધી મુહપત્તિઓ પડિલેહીને પછી સ્થાપનાજી પડિલેહે.) પછી સ્થાપનાજી બાંધી ઠવણી ઉપર પધરાવી, ખમાસમણ દઈ ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ સંદિસાહું ? ઇચ્છં, ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ પડિલેહું ? ઇચ્છં, કહી બાકીનાં સર્વ વસ્ત્રો પડિલેહવાં. છેવટે ડાંડો પડિલેહવો. પછી ડાંડાસણ પડિલેહી, ઇરિઆવહી પડિક્કમી, કાળે લેવો. પછી ઇરિઆવહી પડિક્કમી કાળે જોઇને પરઠવવો. પછી ઇરિઆવહી પડિક્કમી, ખમાસમણ દઈ, ઇચ્છાં સજ્જાય કરું ? ઇચ્છં, કહી એક નવકાર ગણી ‘ધમ્મો મંગલમુક્કિદ્ધ’ એ સજ્જાય પાંચ ગાથાની કહે.

પછી ઇચ્છાં ઉપયોગ કરું ? ઇચ્છં. ઇચ્છાં ઉપયોગ કરાવણી કાઉસ્સગ્ગ કરું ? ઇચ્છં. ઉપયોગ કરાવણી કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતથં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી નવકાર ગણી, ઇચ્છાં ગુરુ કહે ‘લાલ’ શિષ્ય કહે ‘કહં લઇશું ?’ ગુરુ કહે ‘જહાગહિઅં પુન્વસૂરીહિ’ શિષ્ય કહે ‘આવસ્સિઆએ’ ગુરુ કહે

“જસ્સ જોગો” કહી શિષ્ય સજ્જતર ઘર પૂછે, (ગુરુ કહે તે ઘર સજ્જતર કરવું.)

પ્રાતઃ ગુરુવંદન વિધિ-એ ખમા૦ દઈ ઇચ્છકાર૦ (પંન્યાસાદિ પદ્ધતિ હોય તો ખમા૦ દઈ) પછી અબ્હુટ્ટિઠઓ૦ ખામી ખમા૦ દઈ ઇચ્છકારી ભગવન્ પસાય કરી પચ્ચક્ખાણુનો આદેશ આપશેણ ? ઇચ્છં. કહી (ગુરુ પાસે પચ્ચક્ખાણુ લે) પછી ખમા૦ ઇચ્છા૦ બહુવેલ સંદિસાહુ ? ઇચ્છં. ખમા૦ ઇચ્છા૦ બહુવેલ કરશું ? ઇચ્છં.

પહેલી પોરિસિ સુધી સ્વાધ્યાય કરવો. તે સ્વાધ્યાયને માટે આ પુસ્તકમાંથી ગાથાઓ વાંચવી.

૧૧. ચૈત્યવંદન વિધિ.

ઈરિયાવહી પ્રતિકમી ત્રણ ખમાસમણ દઈ ઇચ્છા૦ ચૈત્યવંદન કરું ? ઇચ્છં. કહી ચૈત્યવંદન જંકિંચિ૦ નમુત્થુણં૦ જવંતિ૦ ખમા૦ જવંત૦ નમોડહંત૦ પૂર્વાચાર્યકૃત સ્તવન, જયવીયરાય ઉભા થઈ અરિહંત-ચેઈઆણું૦ અન્નત્યં એક નવકારનો કાઉસ્સગ પારીને નમોડહંત્ કહી થોય કહેવી.

૧૨ પોારસીવિધિ.

છ ઘડી દિવસ ચડ્યા પછી ખમાસમણ દઈ

ઈચ્છાં બહુ પડિયુન્ના પોરિસી ? ઈચ્છં, કહી, ખમાસમણુ દઈ, ઈરિયાવહી પડિક્કમવા. પછી ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાં પડિલેહણુ કરું ? ઈચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. (ચોમાસાની વખતે વસતિ પ્રમાજ્વી).

૧૩ પચ્ચક્ખાણુ પારવાનો વિધિ.

ખમાસમણુ દઈ, ઈરિયાવહી પડિક્કમી, ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાં ચૈત્યવંદન કરું ? ઈચ્છં. કહી જગચિંતામણીનું ચૈત્યવંદન જયવીયરાય સંપૂર્ણ પર્યંત કરવું. (સ્તવનના સ્થાને ઉવસગ્ગહરં કહેવું) પછી ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાં સજ્જાચ કરું ? ઈચ્છં. કહી એક નવકાર ગણી ‘ધમ્મો મંગલમુક્કિટ્ઠં’ સજ્જાચ કહેવી. પછી ખમાસમણુ દઈ ઈચ્છાં મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઈચ્છં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહવી. પછી ખમાં ઈચ્છાં પચ્ચક્ખાણુ પારું ? ‘યથાશક્તિ’ ખમાં ઈચ્છાં પચ્ચક્ખાણુ પાર્યું ‘તહત્તિ’ કહી જમણો હાથ મુઠી વાળી, ઓઘા ઉપર સ્થાપી એક નવકાર ગણી, આંખિલ પર્યંતના પચ્ચક્ખાણુ નીચે પ્રમાણે કહીને પારવાં.

“ ઉગ્ગએ સૂરે નમુક્કારસહિઅં પોરિસિં સાઠપોરિસિં સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમઠ્ઠં અવઠ્ઠં મુટ્ઠસહિઅં પચ્ચક્ખાણુ કર્યું ચઉવિહાર; આયંખિલ, નીવી, એકાસણું, બેઆસણું પચ્ચક્ખાણુ કર્યું તિવિહાર; પચ્ચક્ખાણુ ક્કાસિઅં,

પાલિઅં, સોહિઅં, તીરિઅં, કિટ્ટિઅં આરાહિઅં, જં
ચ ન આરાહિઅં, તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં. ”

(આમાંનું જે પચ્ચક્ખાણુ કયું હોય ત્યાં સુધી
ખોલવું, આગળનાં પચ્ચક્ખાણુ ન ખોલવાં.) તિવિહાર
ઉપવાસવાળાએ નીચે પ્રમાણે કહેવું.

“ સુરે ઉગ્ગએ ઉપવાસ કર્યો તિવિહાર; પોરિસિ
સાઠપોરિસિ પુરિમઠ્ઠ અવઠ્ઠ મુટ્ઠિઠસહિઅં પચ્ચક્ખાણુ
કયું પાણુહાર; પચ્ચક્ખાણુ ફાસિઅં, પાલિઅં,
સોહિઅં, તીરિઅં, કિટ્ટિઅં, આરાહિઅં જં ચ ન
આરાહિઅં તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.”

(આમાં પણ પોરિસિ વગેરે પચ્ચક્ખાણુનાં
નામ જ્યાં સુધીને માટે તિવિહાર ઉપવાસ કર્યો હોય
ત્યાં સુધીનાં લેવાં)

આ પ્રમાણે પચ્ચક્ખાણુ પાચાં પછી નીચે પ્રમાણે
૧૭ ગાથા કહેવી.)

ધમ્મો મંગલમુક્કિટ્ઠં, અહિંસા સંજમો તવો;
દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ્સ ધમ્મે સયા મણો ॥૧॥
જહા દુમસ્સ પુષ્કેસુ, લમરો આવિયઈ રસં;
ન ચ પુષ્કં કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ અપ્પયં ॥૨॥
એમેએ સમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણે;

વિહંગમા વ પુષ્કેસુ, દાણભતેસણે રયા ॥૩૧॥
 વયં ચ વિત્તિં લખ્ભામો, ન ચ કોઈ ઉવહન્મઘં;
 અહાગડેસુ રીયંતે, પુષ્કેસુ ભમરા જહા ॥૪૧॥
 મહુકારસમા ખુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા; નાણા-
 પિંડરયા દંતા, તેણુ વુચ્યંતિ સાહુણો ॥ ત્તિ યેમિ
 ॥ ૫ ॥ (દુમપુષ્કિઅજ્ઞઅયણુમ ॥ ૧ ॥) કહં તુ
 કુન્નજા સામન્નં, જે કામે ન નિવારયે; પચ્ચે પચ્ચે
 વિસીઅંતો. સંકપ્પસ્સ વસં ગચ્ચો ॥ ૬ ॥ વત્થ-
 ગંધમલંકારં, ઇત્થીચ્ચો સચણાણિ ચ; અચ્ચંદા જે
 ન ભુજંતિ, ન સે ચાઈ ત્તિ વુચ્યઈ ॥ ૭ ॥ જે અ
 કંતે પિચ્ચે ભોચ્ચે, લધ્ધેવિ પિટ્ઠિ કુવ્વઈ; સાહીણે
 ચચઈ ભોચ્ચે, સે હુ ચાઈત્તિ વુચ્યઈ ॥ ૮ ॥ સમાઈ
 પેહાઈ પરિવ્વચંતો, સિઆ મણો નિસ્સરઈ ખહિદ્ધા;
 ન સા મહં નો વિ અહંપિ તીસે, ઇચ્ચેવ તાચ્ચો
 વિણ્ણજ્જ રાગં ॥ ૯ ॥ આયાવચાહી ચચ સોગમહ્મં,
 કામે કમાહી કમિયં ખુ હુક્ખં; છિંદાહિ દોસં
 વિણ્ણજ્જ રાગં, એવં સુહી હોહિસિ સંપરાચ્ચે
 ॥ ૧૦ ॥ પક્ખંદે જલિયં જોઈ, ધૂમકેઉં દુરાસચં;
 નેચ્છંતિ વંતયં ભોતું, કુલે જયા અગંધણે ॥ ૧૧ ॥
 ધિરત્થુ તેડજસોકામી, જે તં જીવિયકારણા; વંતં
 ઇચ્છસિ આવેઉં, સેયં તે મરણં ભવે ॥ ૧૨ ॥ અહં
 ચ ભોગરાચસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણિહણો; મા કુલે

ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર ॥ ૧૩ ॥ જઈ
તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ; વાચા-
વિદ્ધુન્વ હડો, અદ્વિઠઅપ્પા ભવિસ્સસિ ॥ ૧૪ ॥ તીસે
સો વચણું સોચ્યા, સંજયાઈ સુભાસિયં; અંકુસેણ
જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાઈઓ ॥ ૧૫ ॥ એવં
કરંતિ સંખુદ્ધા, પંડિઆ પવિયક્ખણા; વિણિઅદ્દંતિ
ભોગેસુ, જહા સેપુરિસુત્તમો; ત્તિ ભેમિ ॥ ૧૬ ॥
(સામન્નપુગ્ગિયજ્ઞયણમ્ ॥ ૨ ॥) સંજમે સુદ્વિઠ-
ચપ્પાણું, વિપ્પમુક્કાણ તાઈણું; તેસિમેયમણાઈન્નં.
નિગ્ગંથાણ મહેસિણું ॥ ૧૭ ॥

સાધુ મહારાજે ઉપયોગપૂર્વક મુહપત્તિ ગુચ્છો
પડિલેહવો, પછી પડલા અને પાત્રાં પડિલેહવાં

॥ ૧૪ ॥ ગોચરીના ૪૭ દોષ.

સાધુસાધ્વીએ આહાર પાણી વહોરતાં તેના ૪૨
દોષ વર્જવા તથા આહાર કરતાં મંડલીના ૫ દોષ
વર્જવા તે આ પ્રમાણે-પ્રથમ ઉદ્દગમના એટલે આહાર
ઉપજવાના સંબંધના ૧૬ દોષ આ પ્રમાણે-૧ સર્વ
દર્શનીઓને અથવા સર્વ લિંગીઓ (મુનિઓ)ને
ઉદ્દેશીને કરવું તે આધાક્રમી દોષ. ૨ પૂર્વે તૈયાર
કરેલા ભાત, લાડુ આદિકને મુનિને ઉદ્દેશીને દહીં
ગોળ વિગેરેથી સ્વાદિષ્ટ કરવા, તૈયાર થયેલ ચૂરમા

મધ્યે ઘૃતાદિ ભેળવી લાડુ કરવા તે ‘ઉદ્દેશ દોષ.’
 ૩ શુદ્ધ અન્નાદિકને આધાકમીથી મિશ્રિત કરવું તે
 ‘પૃતિકર્મદોષ.’ ૪ જે પોતાને માટે તથા સાધુને
 માટે પ્રથમથી જ કદખીને બનાવવું તે ‘મિશ્ર દોષ.’
 ૫ સાધુને માટે ક્ષીર આદિક બુદ્ધાં કરી પોતાના
 ભાજનમાં સ્થાપી રાખવાં તે ‘સ્થાપિત દોષ.’ ૬
 વિવાહાદિકને વિલગ છતાં સાધુને રહેલા જાણી તેમનો
 લાભ મેળવવા માટે તે વખતમાં જ વિવાહાદિ કરવા
 તે ‘પાહુડી દોષ.’ ૭ અધકારમાં રહેલી વસ્તુને
 દીવા આદિકથી શોધી લાવી સાધુને આપવી તે
 ‘પ્રાહુઃકરણ દોષ.’ ૮ સાધુને માટે કિંમત આપીને
 ખરીદ કરવું તે ‘કીત દોષ.’ ૯ સાધુને માટે ઉધારે
 અન્નાદિક લાવીને આપવું તે ‘પ્રામિત્યક દોષ.’ ૧૦
 પોતાની વસ્તુ બીજા સાથે અદલાબદલી કરીને મુનિને
 આપવી તે ‘પરાવર્તિત દોષ.’ ૧૧ સાહમું લાવીને
 આપવું તે ‘અભ્યાહુત દોષ.’ ૧૨ કુડલાદિકમાંથી
 ઘી આદિક કાઢવા માટે તેના મુખ પરથી માટી વિગેરે
 દૂર કરવી ‘તે ઉદ્દલિન્ન દોષ.’ ૧૩ ઉપલી ભૂમિથી,
 સીકેથી કે ભોંયરામાંથી લાવીને સાધુને આપવું તે
 ‘માલાપહુત દોષ.’ ૧૪ રાજાઆદિ જોરાવરીથી કોઈની
 પાસેથી આંચકી લઈને આપે તે ‘આચ્છેદ્ય દોષ.’
 ૧૫ આખી મંડળીએ નહીં દીધેલું (નહીં રજા
 જ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૧

આપેલું) તેમાંનો એક જણ સાધુને આપે તે ‘અનિસૃષ્ટ દોષ.’ ૧૬ સાધુનું આવવું સાંભળી પોતાને માટે કરાતી રસવતી પ્રમુખમાં વધારે તે ‘અધ્યવપૂરક દોષ.’ આ સોળ દોષ આહાર દેનારથી લાગે છે.

હવે સાધુથી થતા ઉત્પાદનના ૧૬ દોષ આ પ્રમાણે- ૧ ગૃહસ્થના બાળકને દૂધ પાવું, નવરાવવું, શણગારવું, રમાડવું તથા ખોળામાં બેસાડવું ઇત્યાદિકર્મ કરવાથી મુનિને ‘ધાત્રીપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૨ દૂતની પેઠે સંદેશો લઈ જવાથી સાધુને ‘દૂતિપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૩ ત્રણે કાળના લાભાલાભ જીવિત મૃત્યુ આદિ નિમિત્ત કહેવાથી ‘નિમિત્તપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૪ ભિક્ષા માટે પોતાના કુળ, જાતિ, કર્મ, શિષ્ય આદિકના વખાણ કરવાથી ‘આજીવપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૫ ગૃહસ્થની પાસે દીનપણું જણાવીને ભિક્ષા લેવાથી ‘વનીપકપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૬ ભિક્ષાપ્રાપ્તિ માટે ઔષધાદિક બતાવવાથી ‘ચિકિત્સાપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૭ ગૃહસ્થને ડરાવી, શ્રાપ દર્શને આહાર ગ્રહણ કરવાથી ‘ક્રોધપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૮ સાધુ-ઓની પાસે એવી પ્રતિજ્ઞા કરે કે ‘હું તો લબ્ધિમાન કે જો અમુક ઘરેથી સારો આહાર તમને લાવી આપું’ એમ કહી ગૃહસ્થને વિડંબના કરી આહાર ગ્રહણ કરે તેથી ‘માનપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૯ ભિક્ષા માટે

જુદા જુદા દોષ તથા ભાષા બદલવાથી ‘માયાપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. અતિ લોભ વડે ભિક્ષા લેવા માટે ઘણું ભટકવાથી ‘લોભપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે. ૧૧ પહેલાં ગૃહસ્થના માખાપની તથા પછી સાસુ-સસરાની પ્રશંસાપૂર્વક તેમની સાથે પોતાનો પરિચય જણાવવાથી ‘પૂર્વપશ્ચાત્ સંસ્તવ’ નામે દોષ લાગે છે. ૧૨-૧૩-૧૪-૧૫ ભિક્ષા માટે વિદ્યા, મંત્ર, નેત્રાંજન આદિ ચૂર્ણ તથા પાદલેપાદિ યોગનો ઉપયોગ કરવાથી ‘વિદ્યાદિ પિંડ’ નામે ચાર દોષ લાગે છે. ૧૬ ભિક્ષા માટે ગર્ભનું સ્તંભન, ગર્ભનું ધારણ, પ્રસવ તથા રક્ષાબંધનાદિ કરવાથી ‘મૂળકર્મપિંડ’ નામે દોષ લાગે છે.

હવે સાધુ તથા ગૃહસ્થ બંનેના સંયોગથી ઉત્પન્ન થતા એષણાના દશ દોષ આ પ્રમાણે-૧ આધાકર્મોદ્ધિક દોષની શંકા સહિત જે પિંડ ગ્રહણ કરવો તે ‘શંકિત-દોષ.’ ૨ સચિત્ત અથવા અચિત્ત એવા મધુઆદિક નિંદનીય પદાર્થોના સંઘટ્ટવાળો પિંડ ગ્રહણ કરવો તે ‘અક્ષિત દોષ.’ ૩ છ કાયની (સચિત્તની) મધ્યમાં સ્થાપન કરેલું જે અચિત્ત અન્ન પણ લેવું તે ‘નિક્ષિત દોષ.’ ૪ સચિત્ત કુળાદિકથી ઢંકાયેલું જે અન્નાદિ ગ્રહણ કરવું તે પિહિતદોષ. ૫ દેવાના પાત્રમાં રહેલા પદાર્થને બીજા પાત્રમાં નાખીને તે વાસણથી

જે દેવું તે 'સંહૃતદોષ' ૬ આલક, વૃદ્ધ, નપુંસક, ધૂજતો, આંધળો, મદોન્મત્ત, હાથપગવિનાનો, બેડીવાળો, પાદુકાવાળો, ખાંસીવાળો, ખાંડનાર, તોડનાર, ફેડનાર અનાજ વિગેરે દળનાર, ભુંજનાર, કાતરનાર, પિંજનાર વિગેરે છકાયના વિરાધક પાસેથી, તેમજ ગર્ભિણી, તેડેલ છોકરાવાળી અથવા ધાવતા બાળકવાળી સ્ત્રી પાસેથી આહાર લેવો તે 'દાયકદોષ.' ૭ દેવાલાયક જે ખાંડ આદિક વસ્તુ તેને સચિત્ત અનાજ આદિકમાં મિશ્ર કરી આપવું તે 'ઉન્મિશ્રદોષ.' ૮ અચિત્તપણાને પામ્યા વિનાનું જે દેવું તે 'અપરિણુત દોષ.' ૯ દહીં, દૂધ, ઘી, ખીર આદિ દ્રવ્યોથી જે વાસણુ તથા હાથાદિને ખરડીને આપે તે 'લિપ્તદોષ.' ૧૦ ઘી આદિકના જમીન ઉપર છાંટા પડે તેમ વહોરાવવું તે 'છદિતદોષ.'

હવે ગ્રાસેષણના અર્થાત્ આહારાદિ વાપરતી વખતના પાંચ દોષ આ પ્રમાણે-૧ રસના લોભથી પુડલા આદિકને અંદર તથા ઉપરથી ઘી, ખાંડ આદિમાં ઝળાળવા તે 'સંયોજના દોષ.' ૨ જેટલો આહાર કરવાથી ધીરજ, બળ, સંયમ તથા મન, વચન, કાયાના યોગને બાધ ન આવે તેટલો આહાર કરવો. ઉપરાંત કરે તો 'પ્રમાણાતિરિક્તતા દોષ.' ૩ સ્વાદિષ્ટ અન્નને અથવા તેના દેનારને વખાણતો થકો જે લોજન કરે તે રાગરૂપી અગ્નિથી ચારિત્રરૂપ ચંદનનાં

કાષ્ઠોને બાળીને કોલસારૂપ કરી નાખે છે તેથી તે ‘અંગારદોષ.’ ૪ અન્નની કે તેના દેનારની નિંદા કરતો આહાર કરે તે પણ ચારિત્રરૂપ ચિત્રશાળાને કાળી કરે છે તેથી તે ‘ધૂમ્રદોષ.’ ૫ મુનિને ભોજન કરવામાં છ કારણો છે-૧ ક્ષુધા વેદના શમાવવા માટે; ૨ આચાર્યાદિક સાધુની વૈયાવચ્ચ કરી શકાય તે માટે, ૩ ધર્યાસમિતિની શુદ્ધિ માટે, ૪ સંયમ પાળવા માટે, ૫ જીવિતવ્યની રક્ષા માટે, તથા ૬ ધ્યાનને સ્થિર કરવા માટે ભોજન કરવાની જરૂરીયાત છે, તેના અભાવે ભોજન કરે તો ‘કારણભાવ’ નામનો પાંચમો દોષ લાગે.

આ ૪૭ દોષ સાધુ-સાધ્વીએ ખરાખરા સમજીને નિરંતર તે દોષ ન લાગે તેમ સાવધાનપણે વર્તવું. આહારક્રમમુદ્દેસિય, પૃથક્રમે ચ મીસજીએ ચ; ઇચ્છા પાહુડિયાએ, પાઓઅર કીય પામિચ્ચે. ૧ પરિચટ્ટિએ, અભિહુડુ, -ખિલન માલોહુડે ચ અરિછજીએ; અનિસિટ્ટે ડજ્ઝોચરએ, સોલસ પિણ્ડુગમે દોસા. ૨ ધાઈ દૂઈ નિમિત્તે, આજીવ વણીમગે તિગિચ્છા ચ; કોહે માણે માયા, લોભે ચ હવન્તિ દસ એએ. ૩ પુવ્વિ-પચ્છા-સંધવ, વિજ્ઞા મંતે ચ ચુણ્ણ જોગે ચ; ઉપાયણાએ દોસા, સોલસમે મૂલક્રમે ચ. ૪

સંક્રિયમક્રિયનિક્રિયત્તે, પિહિય સાહરિયદાયગુમ્મીસે;
અપરિણયલિત્ત છક્રિય, એસણ દોસા દસ હવન્તિ. ૫
સંજ્ઞેયણા પમાણે, ઇંગાલે ધૂમડકારણે ચેવ.

૧૪ ગોચરી આલોવવાની વિધિ

ઉપર જણાવેલા દોષ ટાળી ગોચરી લઈ આવી,
ત્રણ વાર નિસીહિ કહીને ઉપાશ્રયમાં પ્રવેશ કરે. ગુરુની
સન્મુખ આવી ‘નમો ખમાસમણ’, મત્થએણ
વંદામિ’ કહે. પછી પગ મૂકવાની ભૂમિ પ્રમાણ,
ગુરુ અથવા વડીલ સન્મુખ ઉભા રહી, ડાબા પગ
ઉપર ડાંડો રાખી જમણા હાથમાં મુકપત્તિ રાખી,
ઉભા ઉભા ખમાસમણ દઢ આદેશ માગી ઈરિઆવહિં
તસ્સં અન્નત્થં કહી એક લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ કરે.
કાઉસ્સગ્ગમાં જે કમથી ગોચરીની જે જે વસ્તુઓ
લીધી હોય તે અને તેમાં લાગેલા દોષ સંભારે પછી
‘નમો અરિહંતાણુ’ કહી, કાઉસ્સગ્ગ પારી ધારી
રાખેલા અતિચાર ક્રમ પ્રમાણે ગુરુને કહી બતાવે.
પછી ગુરુને આહાર દેખાડે. પછી ગોચરી આલોવે.
તે આ પ્રમાણે—

‘પડિક્કમામિ ગોઅરચરિઆએ’ થી માંડી મિ-
ચ્છામિ દુક્કડં પર્યંત (શ્રમણ સૂત્ર-પગામ સજ્જાયમાં
આવે છે તે આલાવો) કહે. પછી તસ્સ ઉત્તરીં

અન્યથા કહી કાઉસગ્ગ કરે. તે કાઉસગ્ગમાં નીચેની
ગાથા વિચારે.

અહો જિણેહિં અસાવજ્જ, વિત્તી સાહૂણ દેસિયા;
મુક્ખસાહણહેઉસ્સ, સાહુદેહસ્સ ધારણા. ૧

અર્થ-મોક્ષ સાધનના હેતુરૂપ એવા સાધુના
દેહને ટકાવનારી એવી પાપ રહિત વૃત્તિ (વર્તન)
જિનેશ્વરોએ સાધુઓને દેખાડી છે તે આશ્ચર્યરૂપ છે.

સાંજે ગુરુને વંદન વિધિ

જે ખમાસમણ દઈ ઇચ્છકારાં (પન્યાસાદિ
પદ્ધતિ હોય તો ખમાં દઈ) પછી અબ્હુટિઓં
ખામી, ખમાં દઈ યથાશક્તિ પરચક્ખાણ લેવું.

૧૫ પહિલેહણ વિધિ (સાંજની)

ખમાસમણ દઈ, ઇચ્છાં બહુ પડિપુત્તા પોરિસિ ?
કહી, ખમાસમણ દઈ, ઇચ્છિયાવહી પડિક્કમી, ખમા-
સમણ દઈ ઇચ્છાં પડિલેહણ કરું? ઇચ્છં. ખમાં
ઇચ્છાં વસતી પ્રમાણું? ઇચ્છં, કહી ઉપવાસ કર્યો
હોય તો મુહપત્તિ, આસન ને ઓઘો પડિલેહવાં,
નહીં તો પૂર્વવત્ પાંચ વાનાં પહિલેહવાં. પછી
ઇચ્છિયાવહી પડિક્કમી ખમાસસણ દઈ, ઇચ્છકારી ભગવન્

પસાય કરી પડિલેહણા પડિલેહાવોજી. એમ કહી
 પૂર્વોક્ત રીતે સ્થાપનાજીની પડિલેહણા કરવી. પછી
 ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ મુહપત્તિ પડિલેહું ? ઇચ્છં.
 કહી મુહપત્તિ પડિલેહી, ખમાં ઇચ્છાં સજ્જાય કરું ?
 ઇચ્છં. કહી એક નવકાર ગણી, ધમ્મો મંગલમુક્કિદ્દં,
 એ સજ્જાય પાંચ ગાથાની કહે. પછી આહાર વાપર્યો
 હોય તો એ વાંદણાં દઈ ને ઇચ્છકારી ભગવન ! પસાય
 કરી પરચક્ખાણુનો આદેશ દેશોજી. કહી મુદ્દસી આદિ
 યોગ્ય પરચક્ખાણુ કરે. ઉપવાસ કર્યો હોય તો ખમા-
 સમણુ દઈ, ઇચ્છકારી ભગવન પસાય કરી પરચક્ખ
 ખાણુનો આદેશ દેશોજી.’ કહી ચઉવિહાર ઉપવાસ કે
 પાણુહારનું પરચક્ખાણુ કરે. પછી ખમાં ઇચ્છાં
 ઉપધિ સંદિસાહું ? ઇચ્છં. ખમાં ઇચ્છાં ઉપધિ
 પડિલેહું ? ’ ઇચ્છં, કહી સર્વ વસ્ત્ર પડિલેહે. પછી
 પૂર્વોક્ત રીતે ઇરિયાવહી પડિક્કમી, કાળે લઈ ઇરિયા-
 વહી પડિક્કમી કાળે પરઠવે.

૧૬ સ્થંડિલ શુદ્ધિનો વિધિ.

દૈવસિક પ્રતિક્રમણના પ્રારંભમાં ખમાં ઇરિયા-
 વહિં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નત્યં કહી એક લોગસ્સનો
 કાઉસ્સગ્ગ ચંદેસુ નિમ્મલયરા સુધી કરી ‘નમો અરિહં-
 તાણુ’ કહી કાઉસ્સગ્ગ પારી લોગસ્સં ખમાં ઇચ્છા-

કારણે સંદેસહ ભગવન્ ! પરચ્છાણ (ન કયું હોય તો કરવું. અને કયું હોય તો) કયું છે એમ કહી ખમાવુંચ્છાં સ્થાનિ પડિલેહું ? ઇચ્છાં; કહી એકેકી દિશાએ ઇ-છ માંડલા કરે તે આ પ્રમાણે :—

- ૧ આઘાટે આસન્ને ઉચ્ચારે પાસવણે
અણહિયાસે.
- ૨ આઘાટે આસન્ને પાસવણે અણહિયાસે.
- ૩ આઘાટે મજ્જે ઉચ્ચારે પાસવણે
અણહિયાસે.
- ૪ આઘાટે મજ્જે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૫ આઘાટે દૂરે ઉચ્ચારે પાસવણે અણહિયાસે.
- ૬ આઘાટે દૂરે પાસવણે અણહિયાસે.

બીજા છ માંડલામાં અણહિયાસે ને બદલે ‘અહિયાસે’ કહેવું. ત્યાર પછી બીજા બાર માંડલામાં આઘાટેને બદલે અણાઘાટે કહેવું. બાકી ઉપર પ્રમાણે જ કહેવું. એકંદર ૨૪ માંડલા કરવા.

આઘાટે=આગાઠ કારણે. અણહિયાસે=સહન ન થઈ
આસન્ને=નજીકમાં. મજ્જે=વચ્ચે. [શકે તે.
ઉચ્ચારે=વડીનીતિ. દૂરે=છેટે.
પાસવણે=લઘુનીતિ. અહિયાસે=સહન થઈ શકે તો

પછી ઇરિઆવહી પડિક્કમી, ચૈત્યવંદન કરી
દૈવસિકાદિ પ્રતિક્રમણ શરૂ કરે.

રાઇ, દેવસી અને પદ્મીમાં પાંચ કે તેથી વધુ
સાધુ સમુદાય હોય તો ત્રણને ખામવા. શિષ્ય સમુદાય
વધારે હોય તો ચૌમાસીમાં પાંચ સાધુને અને
સંવત્સરીમાં સાત સાધુને ખામવા.

૧૭ સંથારા પોરિસિનો વિધિ

રાત્રે પહોર રાત્રિ પર્યાંત સજ્જાય ધ્યાન કર્યા
પછી સંથારો કરવાને અવસરે ખમા૦ ઇચ્છા૦
'બહુ પડિપુન્ના પોરિસિ' કહી ખમાસમણુ દઇ
ઇરિઆવહીથી લોગસ્સ સુધી કહી, ખમા૦ ઇચ્છા૦
'બહુ પડિપુન્ના પોરિસિ રાઇય સંથારએ હામિ'
ઇચ્છાં. કહી ચઉક્કસાય૦ નમુત્યુણુ૦ જાવંતિ૦ ખમા૦
જાવંત૦ નમોડહંત૦ ઉવસગ્ગહરં૦ અને જ્ઞ વીયરાય
પૂરા કહી ખમા૦ ઇચ્છા૦ સંથારા વિધિ ભણવા
મુહપત્તિ પડિલેહુ? ઇચ્છાં. કહી મુહપત્તિ પડિલેહીને
'નિસીહિ નિસીહિ નિસીહિ નમો ખમાસમણુણુ'
ગોયમાઇણુ મહામુણીણુ' આટલો પાઠ, નવકાર તથા
કરેમિ ભંતે-એટલું ત્રણ વાર કહે.

આણુજાણુહ જિદ્દિઠજ્જા આણુજાણુહ પરમગુરુ,
ગુરુગુરુચણેહિં મંડિયસરીરા ॥ બહુપડિપુણુ પોરિસિ,
www.jaintatvagyanshala.org

રાઈયસંધારએ ઠામિ ॥ ૧ ॥ આણુજાણુડ સંધારં, બાહુ-
 વહાણેણુ વામપાસેણુ, કુરુકુડિપાયપસારણુ, અંતરંત પમ-
 જજએ ભૂમિં ॥ ૨ ॥ સંકોઈઅ સંડાસા, ઉવ્વક્ટંતે અ
 કાયપડિલેહા ॥ ૬૦૪ ॥ ઉવચોગં, ઊસાસનિરુલણુ
 લોએ ॥ ૩ ॥ જઈ મે હુજજ પમાઓ, ઇમસ્સ દેહરિસ-
 માઈ રયણીએ ॥ આહારમુવહિદેહં, સવ્વં તિવિહેણુ
 વોસિરિઅં ॥ ૪ ॥ ચત્તારિ મંગલં-અરિહંતા મંગલં,
 સિદ્ધા મંગલં, સાહુ મંગલં, કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો મંગલં,
 ॥ ૫ ॥ ચત્તારિ લોગુત્તમા-અરિહંતા લોગુત્તમા, સિદ્ધા
 લોગુત્તમા, સાહુ લોગુત્તમા, કેવલિપન્નત્તો ધમ્મો લોગુ-
 ત્તમો ॥ ૬ ॥ ચત્તારિ સરણું પવજ્જભિ, અરિહંતે સરણું
 પવજ્જભિ, સિદ્ધે સરણું પવજ્જભિ, સાહુ સરણું પવ-
 જ્જભિ, કેવલિપન્નત્તં ધમ્મં સરણું પવજ્જભિ ॥ ૭ ॥
 પાણાઈવાયમલિઅં, ચોરિજ્જં મેહુણું દ્વિણુમુચ્છં ॥
 કોહં માણું માયં, લોભં પિજ્જં તહા દોસં ॥ ૮ ॥
 કલહં અપ્પલક્ખાણું, પેસુન્નં રઈઅરઈ-સમાઉત્તં ॥
 પરપરિવાયં માયા-મોસં મિચ્છત્તસદ્ધં ચ ॥ ૯ ॥ વોસિ-
 રિસુ ઇમાઈ, મુક્ખમગ્ગસંસગ્ગવિગ્ધભૂઆઈ ॥ ૧૦ ॥ ઇગ્ગઈ-
 નિખંધણાઈ, અદ્દારસ પાવઠાણાઈ ॥ ૧૧ ॥ એગોડહં
 નત્થિ મે કોઈ, નાહમન્નસ્સ કસ્સઈ ॥ એવં અદ્દીણુમ-
 ણુસો, અપ્પાણુમણુસાસઈ ॥ ૧૨ ॥ એગો મે સાસઓ
 અપ્પા, નાણુદંસણુસંજુઓ ॥ સેસા મે બાહિરા ભાવા,

સવ્વે સંજોગલક્ષ્મણા ॥ ૧૨ ॥ સંજોગમૂલા જીવેણ,
પત્તા દુક્ખપરંપરા ॥ તમ્હા સંજોગસંબંધં, સવ્વં
તિવિહેણ વોસિરિઅં ॥ ૧૩ ॥ અરિહંતો મહ દેવો;
જાવજીવં સુસાહુણો ગુરુણો ॥ જિણપન્નત્તં તત્તં,
ઈઅ સમ્મત્તં મએ ગહિઅં ॥ ૧૪ ॥ ખમિઅ ખમા-
વિઅ, મઈ ખમિઅ સવ્વહ જીવનિકાય ॥ સિદ્ધહ
સાખ આલોચણહ, મુજ્જહ વઈર ન ભાવ ॥ ૧૫ ॥
સવ્વે જીવા કમ્મવસ, ચઉદ્ધ રાજ ભમંત ॥ તે મે
સવ્વ ખમાવિઆ, મુજ્જવિ તેહ ખમંત ॥ ૧૬ ॥ જં
જં મણેણ ખદ્ધં, જં જં વાએણ ભાસિઅં પાવં ॥ જં
જં કાએણ કયં, મિચ્છામિ દુક્કડં તસ્સ ॥ ૧૭ ॥

તેમાં ચૌદમી ગાથા ત્રણ વાર કહેવી. પછી ત્રણ નવકાર
ગણવા. પછી છેલ્લી ત્રણ ગાથા કહેવી. ત્યારબાદ નિદ્રા ન
આવે ત્યાં સુધી સજ્જાય ધ્યાન કરે. પછી કુકડાની માફક પગ
સંક્રાચીને સૂવે.

**૧૮ પાશ્વિક પ્રતિક્રમણમાં કોઈ ને છીંક આવે તો
કાઉરસગ્ગ કરવાનો વિધિ.**

જો પાશ્વિક અતિયાર અગાઉ છીંક આવે તો ઇરિઆ-
વહીથી માંડીને સર્વ ફરીને કરવું, અતિયાર પછી છૂટકાંતિ
સુધીમાં આવે, તો દુક્ખદ્રખઓનો કાઉરગ્ગ કર્યા અગાઉ
ઇરિયાવહી પડિક્કમી, લોગસ્સં કહી ખમાસણ દઈ ઇચ્છાં

શુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ?' ઈચ્છં કર્હ
શુદ્રોં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચાર લોગસ્સનો કાઉ-
સ્સગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો. ને નીચેની ગાથા કહીને
પારવો.

સર્વે ચક્ષાંખિકાદા ચે વૈયાવૃત્ત્યકરા જિને (સુરાઃ)
શુદ્રોપદ્રવસંઘાતં, તે હૃતં દાવયંતુ નઃ ૧

પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૧૯ બાર માસે કાઉસ્સગ્ગ કરવાનો વિધિ.

ચૈત્ર સુદિ ૧૧-૧૨-૧૩ અથવા ૧૨-૧૩-૧૪ અથવા
૧૩-૧૪-૧૫ એ ત્રણ દિવસોએ દરરોજ દૈવસિક પ્રતિક્રમણમાં
સજ્જાય કહ્યા પછી આ કાઉસ્સગ્ગ કરવો. પ્રથમ ખમાસમણ
દઈ ઈચ્છાં ‘ અચિત્તરજ ઓહડાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ?’
ઈચ્છં. અચિત્તં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચાર લોગ-
સ્સનો કાઉસ્સગ્ગ સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો, પારીને લોગ-
સ્સ કહેવો.

૨૦ લોચ કરવાના પ્રારંભમાં કાઉસ્સગ્ગ કરવાનો વિધિ

લોચ કરવો હોય તે દિવસે લોચ કર્યા અગાઉ ઈશિયા-
વહી પડિક્કમી ખમાં ઈચ્છાં ‘ (સચિત્ત) અચિત્તરજ
ઓહડાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું ?’ ઈચ્છં (સચિત્ત) અચિત્તં
કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નત્થં કહી ચાર લોગસ્સનો કાઉસ્સગ્ગ
સાગરવરગંભીરા સુધી કરવો. પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહેવો.

૨૧ કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે સાધુને કરવાનો વિધિ.

જો કોઈ સાધુ કે સાધ્વીએ રાત્રે કાળ કર્યો હોય અને ખીજ સાધુઓને પ્રતિક્રમણ ક્રિયા કરવી હોય તો સ્થાપના-ચાર્યજીને લઈ તે સ્થાને કે ખીજ સ્થાનકે જઈને મનમાં ક્રિયા કરવી અને કાળ કરેલ સાધુ તથા ખીજ સાધુઓના સ્થાપનાચાર્યજી ત્યાં રાખવા નહિ.

કોઈ સાધુ અથવા સાધ્વી કાળ કરે કે તરત જ મૃતકના માથાની જગ્યાએ જમીનમાં લોઢાની ખીલી મારવી, પછી જે સાધુએ કાળ કર્યો હોય તેની પાસે આવીને એક સાધુ આ પ્રમાણે કહે. 'કોટિંગણ, વયરીશાખા, ચાંદ્રકુલ, આચાર્યશ્રી વિજયસિંહસૂરિ, ઉપાધ્યાય શ્રી સકલચંદ્રજી, પંન્યાસ શ્રી સત્યવિજયગણિ, સ્થવિરશ્રી (સમુદાયમાં વૃદ્ધ સાધુનું નામ) મહત્તરાશ્રી (મોટા ગુરુણીજીનું નામ) અમુક મુનિના શિષ્ય (મુનિશ્રી) અમુકની શિષ્યા (સાધ્વીશ્રી) મહાપારિઠાવણિઆએ કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતથા કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરી, પારી પ્રગટ નવકાર કહી ત્રણ વાર વોસિરે વોસિરે કહે, તે વખતે માથે વાસક્ષેપ નાખવો.

કોઈ સાધુ કાળ કરે ત્યારે શ્રાવકને કરવાનો વિધિ.

જો રાત્રિ મૃતક રાખવાનું હોય, તો મૃતકના માથાની નીચે જમીન કે થાંભલે ખીલી મારવી અને નિર્ભય માણસોએ રાત્રે જાગવું પણ સૂવું નહિ.

પ્રથમ દાઢી મૂછ અને માથાના કેશ કાઢી નાંખાવે, પછી હાથની છેલ્લી આંગળીના ટેરવાનો છેદ કરે, પછી હાથ પગની

આંગળીઓનો ઘોળા સુતરથી બંધ કરે. પછી કથરોટમાં બેસાડીને કાચા પાણીથી સ્નાન કરાવે, પછી નવાં સુવાળાં કપડાંથી શરીર લુછીને સુખડ કેસર ખરાસનો વિલેપન કરી નવાં સુવાળાં વસ્ત્ર પહેરાવે તે આ પ્રમાણે :—સાધુ સાધ્વી હોય તો પ્રથમનો ઓઘો લઈ લેવો, સાધુને નવો ચોળપટ્ટો રાા હાથનો પહેરાવી કંદોરો બાંધે તથા નવો શ્વેત કપડો ડાા હાથનો કેશરના પાંચ અવળા સાથીઆ કરી ઓઢાડે, ખીજાં કપડાંને કેશરના છાંટા નાખવા. નનામી ઉપર એક ઉત્તરપટ્ટો પાથરવો અને તેના વચલા ભાગમાં એક આટાનો અવળો સાથીઓ કરવો અને માંડવી હોય તો બેઠકે અવળો સાથીઓ કરવો. તથા સાધ્વી હોય તો લેંઘો વગેરે નીચેનાં બધાં વસ્ત્રો સિવાયના ઉપરના ભાગનાં બધાં વસ્ત્રોને કેશરના અવળા પાંચ પાંચ સાથીઆ કરવા તેમજ ઉપર અને નીચેનાં બધાં વસ્ત્રોને કેશરના છાંટા નાખવા.

ચાર આંગળ પહેળો નવાં લુગડાનો પાટો ફેડે બાંધવો, પછી નાવના આકારે ચૌદ પડનો લંગોટ પહેરાવે. તે નાવના આકારે ન હોય, તો કપડાંના ચૌદ પડ કરીને તેનો લંગોટ પહેરાવે, પછી નાનો લેંઘો બંધ સુધીનો પહેરાવે, પછી લાંબો લેંઘો પગના કાંડા સુધીનો પહેરાવી ફેડે દોરો બાંધીને. એક સાડો ઢીંચણથી નીચે અને પગના કાંડાથી ઉપર સુધીનો પહેરાવે, તેના ઉપર ખીજો સાડો પગના કાંડા સુધી પહેરાવી દોરીથી બાંધવો. પછી કંચવાની જગ્યાએ લુગડાનો પાટો વીંટી ત્રણ કંચવા પહેરાવી એક કપડો ઓઢાડે, પછી સુવાડીને ખીજો કપડો ઓઢાડે, અને જમીન ઉપર સુવાડે ત્યાં પણ

માથાની જગ્યાએ જમીનમાં ખીલો, ઠોંક, પછી મૃતકની જમણી બાજુએ ચરવળી તથા મુહપત્તિ મૂકે અને ડાબી બાજુએ ઓળીની અંદર ખંડિત પાત્રમાં એક લાડુ મૂકી પછી જે વખતે કાળ કર્યો હોય તે વખતનું કયું નક્ષત્ર હતું તે જોવું. (અથવા બ્રાહ્મણને પૂછવું.) રેહિણી, વિશાખા, પુનર્વસુ અને ત્રણ ઉત્તરા એ છ નક્ષત્રમાં ડાલના એ પુતળાં કરવાં. જ્યેષ્ઠા, આર્દ્રા, સ્વાતિ, શતભિષા, ભરણી, અશ્લેષા અને અભિજિત આ સાત નક્ષત્રમાં પુતળાં કરવાં નહિ, બાકીનાં ૧૫ નક્ષત્રમાં એકેક પુતળું કરવું. તે પુતળાંના જમણા હાથમાં ચરવળી તથા મુહપત્તિ આપવી, તથા ડાબા હાથની ઓળામાં ભાંગેલું પાત્ર લાડુ સહિત મૂકવું, જે એ પુતળાં હોય તેના બંનેને તે પ્રમાણે આપવું. પછી પુતળાં આદિ બધી વસ્તુ મૃતકની પાસે મૂકવી. પછી સારા મજબુત ત્રીજો કપડો હોય તે પાથરીને તેની અંદર બધી વસ્તુઓ સહિત મૃતકને સુવારીને કપડાંના બધા છેડા વીંટાળી દે. અને મૃતકનાં પ્રથમનાં બધાં વસ્ત્રો હોય તે શ્રાવણ ઉના પાણીથી પલાળી સુકાવી શરીરને પરકવી દે અને સંચારો, કામળી વગેરે જે ઉતનાં કપડાં હોય તેને ગોમૂત્ર છાંટે. (જો સુતરાઉ કપડાંને પલાળવાનું જોગવાઈ ન બને તો ગોમૂત્ર છાંટે તો પણ ચાલે)

૨૨ સાધુ સાધ્વી કાળ ધર્મ પામે ત્યારે જોડતા

સામાનની યાદી

લાડવાના ડોઘલા, દીવીઓ વાંસની ૪, વાટકા ૪. દેવતા ને કંદુપ શેર ૨, સુતર શેર ૨૦, બદામ શેર ૧૦, ટોપરાં મણુ ૦૧, ચોમાસું હોય તો વધારે, પુંજણુઓ ૨, સાજમાં

સામાન વાંસ ૨. ખપાટીઆં અને છાણાં આશરે ૧૫. ખોડા
ઢોરની ગાડી. ખરાસ તો. ૦૧. કંશર તો. ૦૧. વાસક્ષેપ
તોલો ૦૧. સોના રૂપાનાં ફૂલ. બળતણુ. છૂટા પૈસા રૂ. ૫ ના
આશરે. તાસ. દેઘડો. બાજરી આશરે મણુ ૫. સુખડ. રાળ
શેર બે, ચોમાસુ ઢોય તો વધારે. ગુલાલ શેર ૫. નાકું શેર ૧.

ગૃહસ્થ મૃતકને લઈ જય ત્યારે ખીજી વાર વાસક્ષેપ
મંત્રેલો કે વેચાતો લાવેલો એમ ને એમ નાંખવો. ઉપાશ્રય-
માંથી મૃતકને બહાર કાઢે ત્યારે પગ તરફથી કાઢે. ઢાઈએ
રોવું નહિ, પણ સર્વ શ્રાવકોએ ‘જય જય નંદા’ ‘જય
જય ભદ્રા’ એમ બોલતા જવું; અને આગળ બદ્દમો, નાણું
વગેરે ઉપાશ્રયથી ઢેક સ્મશાનભૂમિ સુધી એક શ્રાવકે ઊછા-
ળવું, શોક રહિત મહોત્સવપૂર્વક વાજિંત્ર વાગતે મોટા આડં-
બરથી, શુદ્ધ કરી રાખેલ ભૂમિ ઉપર સુખડ વગેરેનાં ઉત્તમ
લાકડાંની ચિતા કરી માંડવી પધરાવે, ત્યારે મૃતકનું મુખ
ગામ તરફ રાખી, અગ્નિસંસ્કાર કરી રક્ષા યોગ્ય સ્થાને
પરકવી, પવિત્ર થઈ ગુરુ પાસે આવી સંતિકરં કે લઘુશાંતિ
અથવા ધૂંડતશાંતિ સાંભળે તથા અનિત્યતાનો ઉપદેશ સાંભળી
શ્રાવકો અટૂંઈ મહોત્સવ કરે. મૃતકને ઉપાડી ગયા પછી
આખા મકાનમાં ગોમૂત્ર છાંટવું તથા મૃતકના સંત્રારાની
જગ્યા સોનાવાણી કરેલ અચિત્ત પાણીથી ઘોઈ નાંખવી તથા
મૃતકે જ્યાં જવ છોડ્યો હોય ત્યાં લોટનો અવળો સાથીઓ
કરવો. કાળ કરેલ સાધુ-સાધ્વીના શિષ્ય કે-શિષ્યા અથવા
લઘુપર્યાયવાળા શિષ્ય કે શિષ્યા અવળો વેષ પહેરે અને ઓઘો
જમણા હાથમાં રાખી અવળો કાળે દારથી આસન તરફ લે.
જૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૨

અવળો કાળો લેતી વખતે પ્રથમ કરેલ લોટનો અવળો સાથીઓ અવળા કાળમાં લઈ લેવો પછી કાળ સંબંધી ઇરિયાવહિ પડિક્કમીને અવળા દેવ વાંદવાની શરૂઆત કરે.

પ્રથમ કલ્લાણુકંદની એક થોઈ કહી એક નવકારનો કાઉ-સ્સગ્ગ પછી અન્નતથં અરિહંતયેઈં જય વીયરાયં ઉવસ-ગ્ગહરંં નમેહિતંં જ્ઞવંતંં ખમાં જ્ઞવંતિંં નમુત્થુણુંં જંકિંચિં પાર્શ્વનાથનુંં ચૈત્યવંદનં લોગસ્સને એક લોગસ્સને કાઉસ્સગ્ગ અન્નતથં તસ્સ ઉત્તરીં ઇરિયાવહિં ખમાસમણુ દઈ અવિધિ આશાતના મિચ્છામિ દુક્કડં કહે. પછી અવળો વેષ કાઢી નાંખીને સવળો પહેરીને પછી સવળો કાળો લેવા સંબંધી ઇરિયાવહિ પડિક્કમે. પછી દેવ વાંદવા માટે આવેલા સર્વ સાધુ સાધ્વીઓએ કપડો યોળપટ્ટો મુહપત્તિ ઓઘાની એક દશી અને કંદોરો એ પાંચે વસ્તુના છેડા સોનાવાણીમાં તથા ગૌમૂત્રમાં જરા યોળવા પછી પ્રભુ પધરાવે. ત્યાં આગળ કંકુના પાંચ સાથીઆ સવળા કરાવી તેના ઉપર યોખાના પાંચ સાથીઆ સવળા કરાવી સભા સમક્ષ સર્વ સાધુ સાધ્વીઓ આઠ થોયવડે સવળા દેવ વાંદે, તેમાં સર્વ ઠેકાણે પાર્શ્વનાથનાં ચૈત્ય-વંદનો, સંસારદાવા અને સ્નાતસ્થાની સ્તુતિઓ તથા સ્તવનને ઠેકાણે અજિતશાંતિ રાગ કાઢ્યા વિના કહે.

દેવ વાંદી રહ્યા પછી ખમાસમણું ઇચ્છાં ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુત્થં કાઉસ્સગ્ગ કરું? ઇચ્છં. ક્ષુદ્રોપદ્રવ ઓહડાવણુ-ત્થં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં અન્નતથં કહી ચાર લોગસ્સને કાઉસ્સગ્ગ

સાગરવરગંભીરા સુધી કરી, એક જળુ કાઉસસગ પારીને નમોર્હત્ત્વ કહી સર્વે યક્ષાંબિકાં આ સ્તુતિ અને બૃહત્-શાંતિ કહીને પારે, પછી પ્રગટ લોગસ્સ કહી અવિધિ આશા-તનાનો મિચ્છામિ દુક્કડં દધ સાધુ-સાધ્વી પરસ્પર થોભ-વંદન કરે.

બહારગામથી સ્વ-સામાચારીવાળા સાધુ કાળધર્મ પામ્યાના સમાચાર આવે તો ઉપર પ્રમાણે આઠ થુઈએ સવળા દેવ વાંદે તથા અજિતશાંતિ, બૃહત્શાંતિ વગેરે ઉપર પ્રમાણે કહે.

સાધ્વીના સમાચાર આવે તો સાધ્વીઓ અને શ્રાવિકાઓ સવળા દેવ વાંદે અને અજિતશાંતિ વિગેરે ઉપર લખ્યા મુજબ કહે.

૨૩ સાધુ દરરોજ સાત વખત ચૈત્યવંદન કરે તે આ પ્રમાણે

૧ જગે ત્યારે રાઈપડિક્કમણના પ્રારંભમાં જગચિંતા-મણિનું. ૨ રાઈપડિક્કમણને અંતે વિશાલલોચનનું. ૩ દેરાસર દર્શન કરવા જાય ત્યારે ત્યાં. ૪ પચ્ચક્ખાણુ પારતાં જગ-ચિંતામણિનું. ૫ આહાર કરી રહ્યા પછી ઈરિયાવહી પડિ-ક્કમીને જગચિંતામણિનું. ૬ દૈવસિક પ્રતિક્કમણના પ્રારંભમાં, (કોઈ નમોડસ્તુ વર્ધમાનાયનું કહે છે.) ૭ સંથારા-પોરિસિ ભણાવતાં ચઉક્કસાયનું.

૨૪ સાધુ દરરોજ ચાર વાર સજ્જાય કરે તે આ પ્રમાણે.

૧ સવારની પડિલેહણુને અંતે ધમ્મે મંગલં ની. ૨ સાંજની પડિલેહણુના મધ્યમાં ધમ્મે મંગલં ની. ૩ દૈવસિક પ્રતિક્કમણુને અંતે કહેવાય છે તે. (કોઈ પચ્ચક્ખાણુ પારતાં

ધમ્મો મંગલની કહે છે તે ગણે છે. ૪ રાઈ પડિક્કમણના આરંભમાં ભરહેસરની.

	કારતક સુદ ૧૫ થી	ફાગણ સુદ ૧૫ થી	અષાઢ સુદ ૧૫ થી
સુખડીનો કાળ	૧ માસ	૨૦ દિવસ	૧૫ દિવસ
પક્લાં	૪	૩	૫
કાંબળીનો કાળ	૪ ઘડી	૨ ઘડી	૬ ઘડી
પાણીનો કાળ	૪ પ્રહર	૪ પ્રહર	૩ પ્રહર

ફાગણ સુદ ૧૪ થી ભાજપાલો, નવું પીલેલ તલનું તેલ અને મેવામાં ખજુર, કાજુ, ચારોલી, અખોડ, જરદાલુ વગેરે આઠ માસ સુધી બંધ. આદ્રાથી કેરી અને કાચી ખાંડ બંધ.

ચરણસિત્તરી

૫ ૧૦ ૧૭ ૧૦ ૯
વય સમણધમ્મ સંજમ, વેચાવચ્ચં ચ બંભગુત્તીઓ;

૩ ૧૨ ૪
નાણાઈતિયં તવ, કોહ-નિગ્ગહાઈ ચરણમેયં ॥ ૧ ॥

કરણસિત્તરી

૪ ૫ ૧૨ ૧૨ ૫
પિંડવિસોહી સમિઇ, ભાવણ પડિમા ચ ઇંદિયનિરોહો;

૨૫ ૩ ૪
પડિલેહણુ ગુત્તીઓ, અભિગ્ગહા ચેવ કરણં તુ. ॥ ૨ ॥

સ્થાપનાચાર્યની પડિલેહણના બોલ.

(૧) શુદ્ધ સ્વરૂપના ધારક ગુરુ. (૨) જ્ઞાનમય. (૩) દર્શનમય. (૪) ચારિત્રમય. (૫) શુદ્ધ શ્રદ્ધામય. (૬) શુદ્ધ પ્રરૂપણામય. (૭) શુદ્ધ સ્પર્શનામય. (૮) પંચાચાર પાળે. (૯) પળાવે. (૧૦) અનુમોદે. (૧૧) મનગુપ્તિ. (૧૨) વચનગુપ્તિ. (૧૩) કાયગુપ્તિએ ગુપ્તા.

મુહુપત્તિના પચાસ બોલ.

૧ સૂત્ર અર્થ તત્ત્વ કરી સદ્ભુ. ૨ સમ્યક્ત્વ મોહનીય. ૩ મિશ્ર મોહનીય. ૪ મિથ્યાત્વ મોહનીય પરિહરુ. ૫ કામરાગ. ૬ સ્નેહરાગ. ૭ દષ્ટિરાગ પરિહરુ. ૮ સુદેવ. ૯ સુગુરુ. ૧૦ સુધર્મ આદરુ. ૧૧ કુદેવ. ૧૨ કુગુરુ. ૧૩ કુધર્મ પરિહરુ. ૧૪ જ્ઞાન. ૧૫ દર્શન. ૧૬ ચારિત્ર આદરુ. ૧૭ જ્ઞાનવિરાધના. ૧૮ દર્શન વિરાધના. ૧૯ ચારિત્ર વિરાધના. પરિહરુ. ૨૦ મનગુપ્તિ. ૨૧ વચનગુપ્તિ. ૨૨ કાયગુપ્તિ. આદરુ. ૨૩ મનદંડ. ૨૪ વચનદંડ. ૨૫ કાય દંડ. પરિહરુ. ૨૬ હાસ્ય. ૨૭ રતિ. ૨૮ અરતિ. પરિહરુ. ૨૯ ભય. ૩૦ શોક. ૩૧ દુર્ગંચ્છા. પરિહરુ. ૩૨ કૃષ્ણ લેશ્યા. ૩૩ નીલ લેશ્યા. ૩૪ કાપોત લેશ્યા. પરિહરુ. ૩૫ રસ ગારવ. ૩૬ ઋદ્ધિ ગારવ. ૩૭ શાતા ગારવ. પરિહરુ. ૩૮ માયા શલ્ય. ૩૯ નિયાણુ શલ્ય. ૪૦ મિથ્યાત્વ શલ્ય. પરિહરુ. ૪૧ કોધ. ૪૨ માન પરિહરુ. ૪૩ માયા ૪૪ લોભ પરિહરુ. ૪૫ પૃથ્વીકાય. ૪૬ અપ્કાય. ૪૭ તેહિકાયની રક્ષા કરુ. ૪૮ વાહિકાય. ૪૯ વનસ્પતિકાય. ૫૦ ત્રસકાયની રક્ષા કરુ. એમ સાધુ કહે. અને શ્રાવકોએ રક્ષા કરુ તેને ઠેકાણે “જયણા કરુ” એમ કહેવું.

શ્રી પદ્મી પ્રતિક્રમણુ વિધિ.

૧ પ્રથમ દૈવસિક પ્રતિક્રમણુમાં વંદિતુ કહીએ ત્યાં સુધી સર્વ કહેવું, પણ ચૈત્યવંદન સકલાઈત કહેવું અને થોંયા સ્નાતસ્થાની કહેવી.

૨ પછી ખમાસમણુ દઇને “દેવસિચ આલોઈચ પડિ-
કંતા ઈચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ! પદ્મી મુહપતિ પડિ-
લેહું ? ઇચ્છ” એમ કહી મુહપતિ પડિલેહવી.

૩ પછી વાંદણાં બે દઈ ઈચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં
અબ્હુદિઠચોહં સંબુદ્ધાખામણેણુ અભિભંતર પદ્મિખઅં
ખામેઈ ? ઇચ્છં ખામેમિ પદ્મિખઅં, એક પદ્મખસ્સ પનરસ
દિવસાણુ, પનરસ રાઈઆણુ જંકિંચિ અપતિયં, પરપતિયં
કહેવું.

૪ ઈચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં પદ્મિખઅં આલોઈ ?
ઈચ્છં આલોએમિ નંતે મે પદ્મિખઓ અમંચારો કઓં કહેવું.

૫ પછી “ઈચ્છાકારેણુ સંદિં ભગં પદ્મી અતિચાર
આલોઈ ? ઇચ્છ” એમ કહી પદ્મી અતિચાર સંપૂર્ણ
કહીએ.

૬ પછી “સન્વસ્સવિ પદ્મિખઅ દુચ્ચિંતિચ, દુબ્ભાસિચ,
દુચ્ચિદ્દિઠઅ, ઈચ્છાકારેણુ સંદિસહ ભગવન્ ઇચ્છં તસ્સ મિચ્છામિ
દુક્કડં” કહી.

૭ પછી શિષ્ય કહે, “ઈચ્છકારી ભગવન્ ! પસાય
કરી પદ્મિ તપ પ્રસાદ કરાવોજી” ગુરુ આવી રીતે કહે
“ચઉત્થેણુ એક ઉપવાસ, બે આયંબિલ, ત્રણ નીવિ, ચાર

એકાસણાં, આઠ બેઆસણાં, બે હજાર સજ્જાય, યથાશક્તિ તપ કરી પહોંચાડવો.”

૮ પછી તપ કર્યો હોય તો ‘પદ્મિટ્ઠઓ’ કહીએ અને કરવો હોય તો ‘તહત્તિ’ કહીએ તથા ન કરવો હોય તો અણુબોલ્યા રહીએ.

૯ પછી વાંદણા બે દઈ “ઈચ્છાકારેણં અબ્ભુદ્ધિઓહં પત્તેઅખામણેણું અબ્ભિભંતર પદ્ધિઅઅં ખામેઈ ? ઈચ્છં ખામેમિ પદ્ધિઅઅં, એક પદ્ધિઅઅસ પનરસ દિવસાણું, પનરસ રાઇઆણું જંકિંચિ અપત્તિઅઅં” કહી વાંદણાં બે દેવાં.

૧૦ પછી “દેવસિઅ આલોઈઅ પડિક્કંતા ઈચ્છાં સંદિં ભગવન્ પદ્ધિઅઅં પડિક્કમામિ ?”

૧૧ એમ કહી કરેમિ ભંતેં ઈચ્છામિ પડિક્કમિઈં જે મે પદ્ધિઅઓં કહેવું.

૧૨ પછી ખમાસમણુ દઈ “ઈચ્છાકારેણુ સંદિં પદ્ધિસૂત્ર પદ્ધું ?” એમ કહી ત્રણ નવકાર ગણી સાધુ હોય તો પદ્ધિસૂત્ર કહે અને ન હોય તો ત્રણ નવકાર ગણીને શ્રાવક વંદિતુ કહે.

૧૩ પછી સુઅદેવવાની થાય કહેવી.

૧૪ પછી નીચે બેસી જમણો ઢીંચણુ ઊભો રાખી, એક નવકાર ગણી, કરેમિ ભંતેં ઈચ્છામિ પડિં કહી વંદિતુ કહેવું.

૧૫ પછી કરેમિ ભંતેં ઈચ્છામિ ઠામિ કાઉસ્સઅં જે મે પદ્ધિઅઓં તસ્સ ઉત્તરીં અન્નતથં કહીને ખાર લોગસ્સનો કાઉસ્સઅ કરવો.

૧૬ પારીને પ્રગટ લોગસ્સ કહી, મુહપત્તિ પડિલેહીને, વાંદણાં બે દેવાં.

૧૭ પછી ‘ઈચ્છાં અબ્હુટ્ટિઠ્ઠોહ’ સમાપ્તઆમણેણું અબ્હિંતર પક્ષિખઅં આમેઉં? ઈચ્છં, આમેમિ પક્ષિખઅં, એક પક્ષિખસ્સ, પનરસ દિવસાણું પનરસ રાઈઆણું જંકિંચિ અપત્તિઅં’ કહેવું.

૧૮ પછી ખમાસમણ દઈને ઈચ્છાં પક્ષિખ આમણું આમું? ઈચ્છં, કહી આમણું ચાર ખામવાં.

૧૯ પછી દેવસી પ્રતિક્રમણમાં વંદિતુ કહ્યા પછી બે વાંદણાં દધએ ત્યાંથી તે સામાયિક પારીએ ત્યાં સુધી સર્વ દેવસીની પેઠે જાણવું. “સુઅદેવયા”ની થોયને ઠેકાણે “જ્ઞાનાદિ”ની થોય અને “જસે ખિત્તે”ને ઠેકાણે “યસ્યાઃ ક્ષેત્ર”ની થોય કહેવી. સ્તવન અજિતશાંતિતું કહેવું. સજ્જાયને ઠેકાણે ઉવસજ્જહરં તથા સંસારદાવાની ચાર થોયો કહેવી અને લઘુ શાંતિને ઠેકાણે મ્હોટી શાન્તિ કહેવી.

શ્રી ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ વિધિ

એમાં ઉપર કહ્યા મુજબ પક્ષીની વિધિ પ્રમાણે કરવું, પણ એટલું વિશેષ કે બાર લોગસ્સના કાઉસસજ્જને ઠેકાણે વીશ લોગસ્સનો કાઉસજ્જ કરવો અને પક્ષીના શબ્દને ઠેકાણે ચઉમાસીનો શબ્દ કહેવો તથા તપને ઠેકાણે “છટ્ટેણું; બે ઉપવાસ, ચાર આયંબિલ, છ નીવિ, આઠ એકાસણાં, સોળ બેઆસણાં, ચાર હજાર સજ્જાય” એ રીતે કહેવું.

શ્રી સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વિધિ

એમાં પણ ઉપર લખ્યા મુજબ પદ્મીની વિધિ પ્રમાણે કરવું, પણ એટલું વિશેષ કે બાર લોગસ્સના કાઉસ્સગ્ગને ઠેકાણે ચાળીશ લોગસ્સ અને એક નવકાર અથવા એક સો અને સાઠ નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો અને તપને ઠેકાણે “ અટ્ટઠમ-ભત્તં, ત્રણ ઉપવાસ, છ આયંબિલ, નવ નીવિ, બાર એકાસણાં, ચોવીશ બેઆસણાં અને છ હજાર સજ્જાય૦ ” એ રીતે કહેવું, અને પદ્મીના શબ્દને ઠેકાણે સંવત્સરીનો શબ્દ કહેવો.

અસ્વાધ્યાય દિવસો

પ્રવચન—સારોદ્ધારની છાપેલી પ્રત ભાગ ૨ જો. પાનું ૪૨૨ થી અસ્વાધ્યાય=જેમાં સિદ્ધાંતમાં કહેલી મર્યાદા વડે સારી રીતે ભણવું ન હોય તે, લોહી વિગેરે. અસ્વાધ્યાય જે પ્રકારે. આત્મસમુત્થ (સ્વાધ્યાય કરનારને પોતાનાથી ઉત્પન્ન થયેલો) અને પરસમુત્થ (સ્વાધ્યાય કરનારને અન્યથી ઉત્પન્ન થયેલો) પરસમુત્થમાં ઘણું કહેવા યોગ્યપણું હોવાથી પરસમુત્થ પહેલાં કહેવાય છે.

પરસમુત્થ પાંચ પ્રકારે-૧. સંયમઘાતી. ૨. ઔત્પાતિક (ઉત્પાતથી થયેલ). ૩. સદૈવ (દેવ પ્રયોગથી થયેલ) ૪. વ્યુદ્ગ્રહ (સંગ્રામ-ઝગડો), અને ૫. શરીરથી થયેલ. આ પાંચે અસ્વાધ્યાયને વિષે સ્વાધ્યાય કરનાર સાધુને તીર્થ કરની આજ્ઞાભંગ વિગેરે દોષો થાય છે.

૧. સંયમઘાતી ૩ ભેદે—મહિકા, સચિત્તરજ, અને વર્ષાદ.
મહિકા=કાર્તિકથી માઘ માસ સુધીના મહિનાઓ (વર્ષાદને માટે) ગર્ભમાસ હોવાથી ધૂમરી (ધૂમસ) પડતાંની સાથે તે સર્વ અપ્કાયમય કરે છે.

સચિત્તરજ=વનવાયુથી ઉડેલી ઝીણી ધૂલી વ્યવહારથી સચિત્ત છે. તે દિશાઓમાં કાંઈક લાલ દેખાય છે. તે પણ નિરંતર પડવા વડે ત્રણ દિવસથી આગળ સર્વ પૃથ્વીકાયમય કરે છે. **વર્ષાદ** ૩ ભેદે—જે વર્ષાદથી પરપોટા થાય તે **બુદ્બુદ**. જે વર્ષાદમાં પરપોટા ન થાય તે **બીજો ભેદ**. તથા જે બુદ્બુદ વર્ષાદ પછી આઠ પહોરે પડે છે તે **જલસ્પર્શિકા**. અન્ય આચાર્યો ત્રણ પાંચ અથવા સાત દિવસ પછી જલસ્પર્શિકા કહે છે અને તે અપ્કાય સ્પષ્ટ થાય છે.

આ સંયમઘાતી ભેદો થતે અસ્વાધ્યાય. જે ક્ષેત્રમાં જેટલા કાળ સુધી મહિકાદિ પડે ત્યાં સુધી શ્વાસ અને પાંપણના મટકા સિવાય વર્જવું. અહીંયાં કાંઈ પણ ચેષ્ટા પાંડલેહણાદિ કારણ વિના ન કરે. ગ્લાનાદિ કારણે યતનાથી, હસ્તસંજ્ઞાથી, આંખના ઈસારાથી કે અંગુલીની સંજ્ઞાથી વ્યવહાર કરે, મોઢે મુહપત્તિ રાખીને બોલે; કામળા ઓઢીને ગમન કરે.

૨ ઔપાતિક પાંચ ભેદે—પાંશુવૃષ્ટિ, માંસવૃષ્ટિ, રુધિરવૃષ્ટિ, કેશવૃષ્ટિ અને શિલાવૃષ્ટિ. **પાંશુવૃષ્ટિ**=ધૂમાકાર અચિત્ત રજ પડે તે. **માંસવૃષ્ટિ**=માંસ ખંડ પડે તે. **રુધિરવૃષ્ટિ**=લોહીનાં ટીપાંનો વરસાદ પડે તે. **કેશવૃષ્ટિ**=ઉપરના ભાગથી વાળોનો વરસાદ પડે તે. **શિલાવૃષ્ટિ**=પાષાણ કરા

વિગેરે શિલાનો વરસાદ. પાંશુવૃષ્ટિ બે ભેદે-પાંશુ અને રજ-ઉદ્ધાત. પાંશુ=ધૂમાડા જેવી કાંઈક ગૌર વર્ણવાળી અચિત રજ. અને રજ-ઉદ્ધાત=ચારે બાજુએ અંધકાર જેવું દેખાય તે. પાંશુવૃષ્ટિ અને રજ-ઉદ્ધાત (રજવાળા દિશાઓ) વાયુ સહિત કે વાયુ રહિત હોય તો તેમાં સૂત્ર ન ભણાય પણ બાકીની સર્વે ક્રિયાઓ કરાય. માંસ અને લોહીનો વરસાદ પડે છતે ૧ અહોરાત્ર અસજ્જાય. બાકીના પાંશુ, કેશ અને શિલાનો વરસાદ જેટલા કાળ સુધી હોય તેટલા કાળ સુધી નંદિ વિગેરે સૂત્રો ન ભણાય, પણ બાકીના કાળે ભણાય.

૩. સદૈવ=દેવકૃત ગંધર્વ નગર કે જે ચક્રવર્તિ વિગેરેના નગરને ઉપાત જણાવવા માટે સંધ્યા સમયે તે નગરના ઉપર (આકાશમાં) પ્રાકાર અને અદ્વાલિકાદિવડે સ્થિત થયેલું બીજું નગર દેખાય તે.

દિગ્દાહ=કાંઈ એક દિશામાં બળતા મહાનગરની જેમ ઉપર પ્રકાશ અને નીચે અંધકાર હોય તે. (અકાળે) વિજળી ઉદ્ધા=તારો ખરે તેની જેમ પાછળથી રેખા સહિત કે પ્રકાશ યુક્ત હોય. (અકાળે) ગર્જિત=મેઘ ગર્જના. ચૂપક=શુદ્ધ બીજ ત્રીજ અને ચોથ એ ત્રણ દિવસમાં સંધ્યાગત ચંદ્ર હોવાથી સંધ્યા ન જણાય તેથી તે ત્રણ દિવસમાં સંધ્યાગત ચંદ્ર સંધ્યાના વિભાગ વડે અવરાયેલો છે. ચૂપક વેળામાં કાળવેળા નહિ જાણવાથી પ્રાદોષિક કાલગ્રહણ કે પ્રાદોષિક સૂત્રપોરિસિ ન થાય. યક્ષાદીપ્ત=એક દિશામાં આંતરે આંતરે વિજળી જેવો પ્રકાશ દેખાય. મેઘગર્જના પછી બે પ્રહર સુધી અને બાકીનાં

(ગંધર્વ નગર દિગ્દાહ વીજળા વિગેરે)માં ૧ પ્રહર સુધી અસજ્જાય. ગંધર્વનગર દેવકૃત જ હોય અને બાકીનામાં ભજના એટલે કોઈ વખત સ્વાભાવિક હોય અને કોઈ વખત દેવકૃત હોય. તેમાં સ્વાભાવિકમાં ત્યાગ કરાય છે. જે સ્વાભાવિક કે દેવકૃત છે એવી ખબર ન પડે તો સામાન્યથી તેઓનો પરિહાર થાય છે. એટલે અસજ્જાય તરીકે ગણાય છે. **નિર્ધાત-મેઘ-સહિત અથવા મેઘ-રહિત આકાશને વિશે વ્યંતરવડે** કરાયેલ મહાન્ ગર્જના સમાન અવાજ. **ગુંજિત-ગર્જનાની** પેઠે ગુંજરવ થતો મોટો અવાજ થાય તે. નિર્ધાત અને ગુંજિત જે જે દિવસે જે વેળાએ થયો હોય ત્યારથી ૮ પ્રહર સુધી અસજ્જાય. **ચાર સંધ્યા-૧** સવારે, (સૂર્ય ઉગ્યા પહેલાં ૨૪ મીનીટ અને પછી ૨૪ મીનીટ સુધી.) ૨. સાંજે (સૂર્ય આથમ્યા પહેલાં ૨૪ મીનીટ અને આથમ્યા પછી ૨૪ મીનીટ સુધી.) દિવસના મધ્ય ભાગે બે ઘડી (૪૮ મીનીટ) સુધી. અને ૪ રાત્રિના મધ્ય ભાગે બે ઘડી સુધી. આ ચારે સંધ્યામાં સ્વાધ્યાય ન કરાય પરંતુ પડિલેહણાદિ (દેવવંદન પ્રતિક્રમણ સ્મરણ વિગેરેનો નિષેધ નથી.)

ચાર મહા ઉત્સવના પડવા-ચૈત્ર સુદ ૧૫, અષાઢ સુદ ૧૫, આસો સુદ ૧૫ અને કાર્તિક સુદ ૧૫ સુધીના ચારે મહાન્ ઉત્સવો જે દેશમાં જે દિવસથી માંડીને જેટલા કાળ સુધી પ્રવર્તે તેટલા કાળ સુધી અને તે પછીનો પડવો અસજ્જાય. જે નગર કે ગામ વિગેરેમાં **પશુવધ** જેટલા કાળ સુધી થાય ત્યાં સુધી અસજ્જાય (જેમકે-બકરી ઇદ).

ચંદ્રગ્રહણ થાય તો ઉત્કૃષ્ટથી ૧૨ પહોર અને જઘન્યથી ૮ પહોર સુધી અસજ્જાય કરે છે. કેવી રીતે? ઉગતો ચંદ્રમા રાહુ વડે ગ્રહણ કરાય, તો ૪ પહોર રાત્રિના અને ખીજ દિવસના ૪ પહોર મળીને ૮ પહોર સુધી જઘન્યથી તથા પ્રભાતકાળે ચંદ્રમા ગ્રહણ સહિત આથમે તો તે પછીનો દિવસ રાત અને ખીજો દિવસ મળીને ૧૨ પ્રહર સુધી ઉત્કૃષ્ટથી અસજ્જાય. અથવા ઔપાતિક ગ્રહણ વડે ચંદ્રને સર્વ રાત્રિ ગ્રહણ રહ્યું અને ગ્રહણ સહિત આથમ્યો તો તે રાત્રિના ૪ પ્રહર અને ખીજ દિવસ રાતના ૮ પ્રહર મળીને ૧૨ પ્રહર સુધી અસજ્જાય.

સૂર્યગ્રહણ થાય તો જઘન્યથી ૧૨ પ્રહર અને ઉત્કૃષ્ટથી ૧૬ પ્રહર સુધી અસજ્જાય કરે છે. કેવી રીતે? સૂર્ય ગ્રહણ સહિત અસ્ત પામ્યો તો ચાર પ્રહર તે રાત્રિના તથા આગામી દિવસના ૪ પ્રહર અને ખીજ રાત્રિના ૪ પ્રહર મળી કુલ ૧૨ પ્રહર જઘન્યથી અસજ્જાય. ઉગતો સૂર્ય રાહુ વડે ગ્રહાય અને આખો દિવસ ગ્રહણ રહીને ગ્રહણ સહિત અસ્ત પામે તો તે દિવસ રાત અને ખીજો દિવસ રાત મળી ૧૬ પ્રહર ઉત્કૃષ્ટથી અસજ્જાય.

ચંદ્ર સૂર્ય ગ્રહણ માટે અન્ય મત ચંદ્રરાતમાં ગ્રહણ કરાયો અને રાત્રે મૂકાયો હોય તો, ખીજો ચંદ્ર ઉદય ન પામે ત્યાં સુધી એટલે તે રાત્રિ અને ખીજ દિવસ સુધી અસ્વાધ્યાય, એ પહેલો મત તથા ખીજો મત—ચંદ્ર રાતમાં ગ્રહણ કરાયો અને મૂકાયો હોય તો તે રાત્રિનો બાકીનો ભાગ અસ્વાધ્યાય

કારણ કે ખીજને સૂર્ય ઉગે છે તે અહોરાત્રિની સમાપ્તિ થઈ. સૂર્ય પણ દિવસે ગ્રહણ કરાયો અને દિવસે મૂકાયો હોય તો તે દિવસનો બાકીનો ભાગ અને રાત્રિ અસ્વાધ્યાય (અસજ્જાય).

૪ વ્યુદ્ગ્રહ (લડાઈ-ઝઘડો)-જે રાજા, જે સેનાપતિઓ, જે પ્રસિદ્ધ નાયક સ્ત્રીઓ, મલ્લયુદ્ધ, જે ગામનું યુદ્ધ તથા હોળાનો ઝગડો જ્યાં સુધી ઉપશમ ન થાય ત્યાં સુધી અસ્વાધ્યાય, કારણકે સ્વાધ્યાય કરવાથી વ્યંતરો જીને તથા લોકોની અપ્રીતિ થાય. રાજા, ગ્રામસ્વામી, દંડિકાદિકાળ પામે છે તે નવો રાજા અભિષેકવાળો ન થાય, ત્યાં સુધી પ્રજાને ક્ષોભ હોય તેથી અસજ્જાય; તથા મ્લેચ્છાદિકના ભય વડે આકુળ હોય ત્યારે અસજ્જાય. આ લડાઈ વિગેરેમાં જોટલા કાળ સુધી અસ્વસ્થતા હોય તેટલો કાળ તથા સ્વસ્થ થયા પછી એક અહોરાત્રિ સુધી અસજ્જાય.

મહત્તરાદિ (ગ્રામનો અધિકારી, ઘણા સ્વજનવાળો, શય્યાતર અથવા સાત ઘરની અંદર કોઈ સામાન્ય મનુષ્યનું) મરણ થયે અહોરાત્રિ અસજ્જાય; સ્વાધ્યાય કરવાથી નિંદા અને અપ્રીતિ થાય, માટે ગુપ્ત ધીમે પ્રતિક્રમણાદિક કરે. સો હાથની અંદર મરેલ (મનુષ્યનું) કલેવર જ્યાં સુધી ન લઈ જાય ત્યાં સુધી અસજ્જાય, સ્ત્રીનું રુદ્ધન સંભળાય ત્યાં સુધી અસ્વાધ્યાય.

૫ મત્સ્યાદિ પંચેન્દ્રિય કલેવર ૬૦ હાથ સુધી હોય તો અસજ્જાય, પછી નહિ. ત્રણ નાની શેરી અથવા રાજમાર્ગના આંતરે કાગડા અને કુતરાદિ વડે તે માંસાદિ પુદ્ગલો વિખ-

રાયેલાં હોય તો સ્વાધ્યાય કરાય. રાજમાર્ગમાં લોહી ખિંદુ વિગેરે હોય તો સ્વાધ્યાય કર્યે કારણ કે જતાં આવતાં માણસો વિગેરેના પગથી અણુઓ વિખરાય એવી જિનાશા છે. આખું ગામ જલચરના ચર્મ રુધિર, માંસ અને હાડથી વિખરાયેલ હોય, ત્રણ નાની શેરીના આંતરે તે ન મળે. તો ગામ બહાર સ્વાધ્યાય કરે. ૬૦ હાથની અંદર જલચરના લોહી-માંસાદિ ધોયા છતાં પણ અણુઓ રહે માટે ૩ પ્રહર સુધી અસજ્જાય તથા ૬૦ હાથની અંદર માંસ-પાકમાં પણ ત્રણ પ્રહર સુધી અસજ્જાય, તેથી વધારે છેદું હોય તો સ્વાધ્યાય કરવામાં કોઈ પણ દોષ નથી.

મહાકાયવાળા પંચેન્દ્રિય મૂષકાદિનું ખિલાડા આદિ વડે મરણ થાય, તો ૮ પ્રહર સુધી નંદાદિ સૂત્રોનો અસ્વાધ્યાય.

૬૦ હાથની અંદર ઇંડું પડે અને તે ઇંડું ફૂટે નહિ તો લઈ ગય! પછી સ્વાધ્યાય કર્યે. ઇંડું ફૂટે અને કલલના અંશો જમીનમાં રહે માટે ત્રણ પહોર અસજ્જાય; માખીનો પગ ખૂડે તેટલું પણ લોહી કે ઇંડાનો રસ પડે તો, ત્રણ પહોર અસજ્જાય. વસ્ત્ર ઉપર ઇંડું ફૂટ્યું હોય અને તે વસ્ત્ર ૬૦ હાથથી બહારની ભૂમિમાં ધોયું હોય તો સ્વાધ્યાય કર્યે.

અજરાયુ હાથણી પ્રસવે તો ૩ પહોર સુધી અસજ્જાય. ગાય વિગેરેની જરા લટકે ત્યાં સુધી અને પડ્યા પછી ૩ પહોર અસજ્જાય. તિર્યંચનાં ચર્મ માંસ લોહી અને અસ્થિ રાજમાર્ગથી અન્ય સ્થળે ૬૦ હાથની અંદર પડ્યાં હોય તે વર્ષાદિથી ધોવાય કે અગ્નિથી રાખ થયે સ્વાધ્યાય કર્યે.

માણસના કલેવરનું ચામડું લોહી માંસ છતે ક્ષેત્રથી ૧૦૦ હાથની અંદર અને કાળથી ૧ અહોરાત્રી સુધી અસજ્જાય. મનુષ્ય અને તિર્થંચનું લોહી વર્ણાન્તર ખદિરના લેપ સરખું થાય તો તે પડે છતે સ્વાધ્યાય કર્યે. વર્ણાદિ બદલાય નહિ તો અસજ્જાય.

* સ્ત્રીને ઋતુના ૩ દિવસ સુધી અસજ્જાય, પછીથી ગળે તો તે ઋતુ સંબંધી નથી પણ તે લોહી ફેરફાર વર્ણવાળું હોવાથી સ્વાધ્યાય કરવો કર્યે.

* પુત્ર જન્મે તો ૭ દિવસ સુધી અસજ્જાય અને પુત્રી જન્મે તો તે વધારે લોહીવાળી હોવાથી ૮ દિવસ સુધી અસજ્જાય.

પડેલો દાંત સો હાથની અંદર હોય તો શોધી દૂર કરવો, રૂડે પ્રકારે શોધવા વડે પણ દાંત ન દેખાય તો શુદ્ધ છે તેથી સ્વાધ્યાય કરવો કર્યે. અથવા અન્ય કહે છે કે પરઠવવાનો દાંત ઓહાડાવણુથં કાઉસ્સગ્ગ કરું, ઈચ્છં, દાંત ઓહાડાવણુથં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, અન્નત્થં કહી એક નવકારનો કાઉસ્સગ્ગ કરવો.

દાંત મૂકીને બાકીનાં અંગોપાંગ સંબંધી હાડકું હોય તો બાર કલાક સુધી અસજ્જાય. અગ્નિથી બળેલું હાડકું સો હાથની અંદર હોય તો અસજ્જાય. અનુપ્રેક્ષા (અર્થની વિચારણા) તો કોઈ વખત નિષેધ કરાતી નથી.

સૂતક વિચાર.

(નિત્ય સ્વાધ્યાય નામના પુસ્તકમાંથી ઉધ્ધૃત)

ઋતુવંતી સ્ત્રી સંબંધી સૂતક.

- #૧. દિન ૩ સુધી ભાંડાદિકને અડકે નહીં, દિન ચાર લગી પડિકમ વાદિક કરે નહીં, પણ તપસ્યા કરે તે લેખે લાગે, દિન પાંચ પછી જિનપૂજા કરે. રોગાદિક કારણે ૩ દીવસ વીન્યા પછી પણ જો રુધિર ઢીકામાં આવે તો તેનો દાષ નથી. વિવેક કરી પવિત્ર થઈ દેવદર્શન અને જિનપ્રતિમાદિકની અગ્રપૂજાદિક કરે તથા સાધુને પડિલાભે, પણ જિનપ્રતિમાની અંગપૂજા ન કરે.

ક્રોધને ઘેર જન્મ થાય તે વિષે

- #૨. પુત્ર જન્મે ત્યારે દિન ૧૦ નું તથા પુત્રી જન્મે દિન ૧૧ અને રાત્ર જન્મે તો દિન ૧૨ નું સૂતક.
૩. ન્યારા (જુદા) જમતા હોય, તો ખીજના ઘરના પાણીથી જિનપૂજા કરે અને સુવાવડ કરનારી તથા કરાવનારીને તો નવકાર ગણવે પણ સૂકે નહીં.
૪. પ્રસવવાળી સ્ત્રી માસ ૧ સુધી જિનપ્રતિમાની પૂજા કરે નહીં અને સાધુને પણ વહોરાવે નહીં.
૫. ઘરના ગોત્રીને દિન ૫ નું સૂતક જાણવું.
૬. ગાય, ઘોડી, ઉંટડી, ભેંસ ઘરમાં પ્રસવે, તો દિન ૨ નું અને વનમાં પ્રસવે તો દિન ૧ નું સૂતક.

જે. ધ. પ્ર. ૨. ૧૩

૭. ભેંસ પ્રસવે તો દિન ૧૫, બકરી પ્રસવે તો દિન ૮, ગાય તથા ઉંટડી પ્રસવે તો દિન ૧૦ પછી તેનું દૂધ કહ્યે.
૮. દાસ દાસી જે આપણી નિઆએ ઘરમાં રહ્યાં હોય તેનો જન્મ કે મૃત્યુ થાય તો ત્રણ દિવસ સૂતક.

મૃત્યુ સંબંધી સૂતકનો વિચાર.

૧. જેને ઘેર જન્મ તથા મરણ થાય, તેને ઘેર જમનારા દિન બાર સુધી જિનપૂજા કરે નહીં. સાધુ આહાર લે નહીં. તથા તેના ઘરના જળથી જિનપૂજા થાય નહીં.
૨. મૃત્યુવાળા પાસે જેઓ સુવે તેઓ દિન ૩ પૂજા ન કરે.
૩. ખાંધીયા, દેવપૂજા ૩ દિન ન કરે. પરંતુ પડિક્કમણાદિક ને નવકારનું ધ્યાન મનમાં કરે, તો તેમાં કાંઈ પણ બાધ નથી.
૪. મૃતકને અડક્યા ન હોય તો સ્નાન કીધે શુદ્ધ થાય.
૫. અન્ય પુરુષ જે મૃતકને અડક્યા હોય તો તે સોલ પહોર પર્યાંત પડિક્કમણાદિક મોટેથી ન કરે. પણ મનમાં કરે.
૬. વેષના પાલટનારા આઠ પહોર સૂતક પામે.
૭. જન્મે તે દિવસે મૃત્યુ થાય અથવા દેશાંતરે મરણ પામે તો દિન ૧ નું સૂતક.
૮. આઠ વરસ સુધીનું નાનું બાળક મરણ પામે તો દિન ૮ નું સૂતક.

૯. ગાય પ્રમુખનું મૃત્યુ થાય તો કલેવર ઘરની બહાર લઈ ગયા પછી દિન ૧ લગે સૂતક અને અન્ય તિર્થંચનું કલેવર પડયું હોય તેને ઘેરથી બહાર લેઈ જાય ત્યાં સુધી સૂતક.
૧૦. જેટલા મહીનાનો ગર્ભ પડે તેટલા દિવસ સૂતક.
૧૧. ગોમૂત્રમાં ૨૪ પહોર, ભેંસના મૂત્રમાં ૧૬ પહોર, ઘેટી ગઘેડી તથા ઘોડીના મૂત્રમાં ૮ પહોર અને નર નારીના મૂત્રમાં અંતર્મુહૂર્ત પછી સમૂર્ચ્છિમ જીવો ઉપજે.

ઉપદેશપ્રાસાદમાંથી.

૧. કુવાર પડે તો સૂત્ર પઢવાની તથા પડિલેહણુ પ્રતિક્રમણાદિ ક્રિયા પણ ન કરવી. વચ્ચે રાજમાર્ગ હોય તો છૂટી.
૨. આસો તથા ચૈત્ર શુદ્ધ પાંચમના મધ્યાહ્ન સમય (૧૨ વાગ્યા) થી પડવા સુધી અસજ્જાય.
૩. જે પાડામાં નારી પ્રસવે વચમાં ગાડા પ્રમાણુ માર્ગ ન હોય તો અસજ્જાય.
૪. ધરતીકંપ થાય તો ૮ પહોર સુધી અસજ્જાય.
૫. ત્રણે ચોમાસીમાં ચોમાસી પ્રતિક્રમણુ કર્યા પછી એકમ સુધી રાત્રિ દિવસ અને પશ્ચિમ પ્રતિક્રમણુની રાત્રિએ અસજ્જાય.
૬. અજવાળે પખે પડવા બીજ અને ત્રીજની રાત્રે પહેલે પ્રહરે ઉત્તરાધ્યયનાદિ સૂત્રની અસજ્જાય.

૭. ઉપાશ્રય કે ઘરમાં વિષ્ણદિકની અશુચિ હોય ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૮. બુદ્ધબુદ્ધકાર નિરંતર ૮ મુહૂર્ત ઉપરાંત વરસે તો અસજ્જાય.
૯. થોડો થોડો મેઘ નિરંતર ૭ દિવસ ઉપરાંત જ્યાં સુધી વરસે ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૧૦. બુદ્ધબુદ્ધ વિનાનો મેઘ ૧૬ પ્રહર નિરંતર વરસે તે ઉપરાંત જ્યાં સુધી નિરંતર વરસે ત્યાં સુધી અસજ્જાય.
૧૧. મસાણુ દુંકડું હોય તો અસજ્જાય.
૧૨. આદ્રાથી સ્વાતિ સુધી મેઘ, ગર્જના કે વિજળી થાય તો સ્વાધ્યાય કર્યો.

સેનપ્રશ્નમાં સેનસૂરિજી મહારાજ સાહેબ જણાવે છે કે આ સૂતક વિચારમાં કોઈ કોઈ મતાન્તર હોય તો તે ઠેકાણે અન્ય દર્શનીઓ જૈનધર્મની નિંદા ન કરે તે પ્રમાણે વર્તવું.

॥ શ્રુતકેવાલિ-શ્રીશયમ્ભવસૂરિસંઘઃ ॥

॥ શ્રીદશવૈકલિકસૂત્ર-મૂલપાઠઃ ॥

॥ ૧ ॥ દુમપુષ્પિકાધ્યયનમ્ ॥

(અનુક્રમવૃત્તમ્)

ધર્મો મંગલમુચ્ચિકું, અહિંસા સંજમો તવો;
દેવા વિ તં નમંસંતિ, જસ્સ ધર્મે સયા મણો. ૧

જહા દુમસ્સ પુષ્કેસુ, ભમરો આવિયઈ રસં;
ણુ ય પુષ્કં કિલામેઈ, સો અ પીણેઈ અપ્પયં. ૨

એમેએ સંમણા મુત્તા, જે લોએ સંતિ સાહુણો;
વિહંગમા વ પુષ્કેસુ, દાણુભત્તેસણે રયા. ૩

વયં ચ વિત્તિં લખ્ભામો, ન ચ કોઈ ઉવહમ્મઈ;
અહાગહેસુ રીયંતે, પુષ્કેસુ ભમરા જહા. ૪

મહુકારસમા ખુદ્ધા, જે ભવંતિ અણિસ્સિયા;
નાણાપિંડરયા દંતા, તેણુ વુચ્ચંતિ સાહુણો ત્તિ ખેમિ. ૫

॥ ૪૪ ॥ દુમપુષ્પિક્યાનામ પદમં અજ્જયણું સમ્મત્તં ॥

॥ ૨ ॥ આમણ્યપૂર્વિકાધ્યયનમ્ ॥

કહં તુ કુજ્જા સામણણું, જે કામે ન નિવારએ;
પએ પએ વિસીઅંતો, સંકપ્પસ્સ વસં ગએો. ૧

વત્થગંધમલંકારં, ઇત્થીઓ સચણાણિ અ;
અરઘંદા જે ન ભુજતિ, ન સે ચાઇત્તિ વુચ્ચઇ. ૨
જે અ કંતે પિચ્ચે ભોચ્ચે, લઘ્ધે વિ પિક્કિ કુવ્વઇ;
સાહીણે ચચઇ ભોચ્ચે, સે હુ ચાઇ ત્તિ વુચ્ચઇ. ૩

(કાવ્યમ)

સમાઇ પેહાઇ પરિવ્વયંતો,
સિઆ મણો નિરસરઇ બહિદ્દા;
ન સા મહં નોવિ અહંપિ તીસે,
ઇચ્ચેવ તાઓ વિણઇજ્જ રાગં. ૪

આયાવયાહિ, ચચ સોગમલ્લં,
કામે કમાહી, કમિઅં ખુ હૂખં;
છિંદાહિ દોસં, વિણઇજ્જ રાગં;
એવં સુહી હોહિસિ સંપરાચ્ચે. ૫

(અનુબુદ્ધવૃત્તમ)

પક્ખંદે જલિઅં જોઇ, ધૂમકેઉં દુરાસચં;
નેરઘંતિ વંતયં ભોત્તું, કુલે જ્ઞયા અગંધણે. ૬
ધિરત્થુ તેડજસોકામી, જો તં ભવિચકારણા;
વંતં ઇચ્છસિ આવેઉં, સેચં તે મરણં ભવે. ૭
અહં ચ ભોગરાચસ્સ, તં ચ સિ અંધગવણ્ણિહણો;
મા કુલે ગંધણા હોમો, સંજમં નિહુઓ ચર. ૮

જઈ તં કાહિસિ ભાવં, જા જા દિચ્છસિ નારીઓ;
વાયાવિધુવ્વ હડો, અદ્દિઠઅપ્પા ભવિસ્સસિ ૯
તીસે સો વયણું સોચ્ચા, સંજયાઈ સુભાસિયં;
અંકુસેણુ જહા નાગો, ધમ્મે સંપડિવાઈઓ. ૧૦

એવં કરંતિ સંબુદ્ધા, પંડિયા પવિચ્છખણા;
વિણિઅદ્દંતિ ભોગેસુ, જહા સે પુરિસુત્તમો ત્તિ ખેમિ. ૧૧
॥ ૬૪ ॥ સામન્નપુવ્વિયનામ ખીયં અજ્જયણું સમ્મત્તં ॥

॥ ૩ ॥ સુદ્ધકાચારાધ્યયનમ્ ॥

(અનુષ્ટુપ્પ્રતમ્ ॥)

સંજમે સુદ્દિઠઅપ્પાણું, વિપ્પમુક્કાણુ તાઈણું;
તેસિમેઅમણાઈન્નં, નિગ્ગંથાણુ મહેસિણું. ૧

ઉદ્દેસિયં કીયગડં, નિયાગ-મભિહડાણિ ચ;
રાધભત્ત સિણાણે ચ, ગંધમદ્દે ચ વીયણે. ૨

સંનિહી ગિહિમત્તે અ, રાયપિંડે કિમિચ્છએ;
સંવાહણા દંતપહોયણા અ, સંપુચ્છણા દેહપલોયણા અ. ૩

અદ્દાવએ અ નાલીએ, છત્તસ્સ ચ ધારણુદ્દાએ;
તેગિચ્છં પાહણા પાએ, સમારંભં ચ જોઈણો. ૪

સિન્નજયરપિંડં ચ, આસંદ્ધિ-પલિઅંકએ;
ગિહંતરનિસિન્નજ ચ, ગાયસ્સુવ્વદ્દણાણિ ચ. ૫

- ગિહિણે વેઆવડિયં, જા ય આજીવવત્તિયા;
તત્તાનિવ્વડભોઘત્તં, આઉરસ્સરણાણિ અ. ૬
- મૂલએ સિંગળેરે ય, ઉચ્છુખંડે અનિવ્વડે;
કંદે મૂલે ય સચ્ચિત્તે, ફલે ખીએ ય આમએ. ૭
- સોવચ્ચલે સિંધવે લોણે, રામાલોણે ય આમએ;
સામુદે પંસુખારે ય, કાલાલોણે ય આમએ. ૮
- ધૂવણે ત્તિ વમણે અ, વત્થીકમ્મ-વિરેયણે;
અંજણે દંતવણે અ, ગાયાખ્ખંગ-વિભૂસણે. ૯
- સવ્વમેયમણાઘન્નં, નિગ્ગંથાણ મહેસિણું;
સંજમંમિ અ જુત્તાણું, લહુભૂયવિહારિણું. ૧૦
- પંચાસવપરિણ્યાયા, તિગુત્તા છસુ સંજયા;
પંચનિગ્ગહણા ધીરા, નિગ્ગંથા ઉજ્જુદંસિણો. ૧૧
- આયાવયંતિ ગિમ્હેસુ, હેમંતેસુ અવાઉડા;
વાસાસુ પડિસંલીણા, સંજયા સુસમાહિયા. ૧૨
- પરીસહ-રિઊ-દંતા, ધૂઅમોહા જિદંદિઆ;
સવ્વદુક્ખ-પ્પહીણુદ્દા, પક્કમંતિ મહેસિણો. ૧૩
- દુક્કરાઈ કરિત્તાણું, દુસ્સહાઈ સહેત્તુ અ;
કેઈત્થ દેવલોએસુ, કેઈ સિજ્જંતિ નીરયા. ૧૪
- ખવિત્તા પુવ્વકમ્માઈ, સંજમેણુ તવેણુ ય;
સિદ્ધિમગ્ગમણુપ્પત્તા, તાઈણો પરિનિવ્વડે ત્તિ યેમિ. ૧૫
- ॥ ઇઈ ખુહિયાચારકહા નામં તથયં અજ્જયણું સમ્મતં ॥

॥ ૪ ॥ છજ્જવણિયજ્જયણું ગદમ્ ॥

- સુઅં મે આઉસં ! તેણું લગવયા એવ-મક્ખાયાં,
 ઈહ ખલુ છજ્જવણિયાનામજ્જયણું સમણેણું લગવયા;
 મહાવીરેણું કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા, સુપન્નતા,
 સેઅં મે અહિન્નિજ્જઉં અજ્જયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૧
- કયરા ખલુ સા છજ્જવણિયા નામજ્જયણું,
 સમણેણું લગવયા મહાવીરેણું,
 કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નતા;
 સેઅં મે અહિન્નિજ્જઉં અજ્જયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૨
- ઈમા ખલુ સા છજ્જવણિયા નામજ્જયણું,
 સમણેણું લગવયા મહાવીરેણું,
 કાસવેણું પવેઈઆ, સુઅક્ખાયા સુપન્નતા;
 સેઅં મે અહિન્નિજ્જઉં અજ્જયણું ધમ્મપન્નત્તી. ૩
- તં જહા-પુઠ્ઠવિકાઈઆ, આઉકાઈઆ, તેઉકાઈઆ,
 વાઉકાઈઆ, વણુસસઈકાઈઆ, તસકાઈઆ. ૪
- પુઠ્ઠવી ચિત્તમંત-મક્ખાયા, અણેગ-જીવા;
 પુઠ્ઠો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૫
- આઉ ચિત્તમંતમક્ખાયા, અણેગજીવા;
 પુઠ્ઠો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૬
- તેઉ ચિત્તમંત-મક્ખાયા, અણેગજીવા;
 પુઠ્ઠો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૭

વાઉ ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગજીવા;

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૮

વણુસ્સઘં ચિત્તમંત-મફખાયા, અણેગ-જીવા;

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૯

તંજહા-અગ્ગખીઆ, મૂલખીઆ, પોરખીઆ, ખંધખીઆ,
ખીઅરુહા, સંમુચ્છિમા તણુલયા, વણુસ્સઘંકાઘઆ.

સખીઆ, ચિત્તમંત-મફખાયા અણેગજીવા;

પુઢો-સત્તા, અન્નત્થ સત્થ-પરિણુએણું. ૧૦

સે જે પુણુ ઇમે અણેગે બહવે તસા પાણા, તં
જહા-અંડયા પોયયા જરાઉઆ રસયા સંસેઘમા
સંમુચ્છિમા ઉજ્જિભઆ ઉવવાઘઆ, જેસિં કેસિંચિ
પાણાણું અભિક્કંતં પડિક્કંતં સંકુચિઅં પસારિઅં
રુઅં ભંતં તસિઅં પલાઘઅં આગઘં-ગઘં-વિન્નાયા જે
અ કીડપચંગા, જા ચ કુંથુપિપીલિઆ, સંવે બેઘં-
દિઆ, સંવે તેઘંદિઆ, સંવે ચઉરિંદિઆ, સંવે
પંચિંદિઆ, સંવે તિરિક્ખબ્બેણિઆ, સંવે નેરઘઆ,
સંવે મણુઆ, સંવે દેવા, સંવે પાણા પરમાહમ્મિઆ
એસો બહુ છઠ્ઠો જીવનિકાઓ તસકાઉ ત્તિ, પવુચ્ચઘં
(સૂત્ર ૦ ૧)

ઘચ્ચેસિં છણ્ણં જીવનિકાયાણું નેવ સયં દંડં
સમારંભિજ્જન, નેવન્નેહિં દંડં સમારંભાવિજ્જન, દંડં

સમારંભંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજાણવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ તસ્સ ભંતે ! પડિહ્મમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ (સૂત્ર ૦ ૨)

પઠમે ભંતે ! મહોવ્વએ પાણાઈવાયાઓ વેરમણું, સોવં ભંતે ! પાણાઈવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે સુહુમં વા ખાયરં વા, તસં વા થાવરં વા, નેવ સયં પાણે અઈવાઈજ્ઞ, નેવન્નેહિં પાણે અઈવાયાવિજ્ઞ, પાણે અઈવાયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજાણવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સ ભંતે પડિહ્મમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ પઠમે ભંતે ! મહોવ્વએ ઉવટ્ઠિઓમિ સોવાઓ પાણાઈવાયાઓ વેરમણું ॥ ૧ ॥ (સૂત્ર ૦ ૩)

અહાવરે દુચ્ચે ભંતે ! મહોવ્વએ મુસાવાયાઓ વેરમણું, સોવં ભંતે ! મુસાવાયં પચ્ચક્ખામિ, સે કોહા વા, લોહા વા, લયા વા, હાસા વા, નેવ સયં મુસં વઈજ્ઞ, નેવન્નેહિં મુસં વાયાવિજ્ઞ, મુસં વયંતે વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજાણવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં

પિ અન્નં ન સમણુજાણામિ, તસ્સં ભતે ! પડિક્કમામિ
નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ, દુરથે ભંતે !
મહવ્વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠોમિ સવ્વાચ્ચો મુસાવાચાચ્ચો વેર-
મણું ॥ ૨ ॥ (સૂત્ર ૦ ૪)

અહાવરે તરથે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે અદિન્નાદાણાચ્ચો
વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! અદિન્નાદાણું પરચક્ખામિ, સે
ગામે વા નગરે વા રણેણે વા અપ્પં વા ખહું વા આણું
વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિત્તમંતં વા નેવ સયં
અદિન્નં ગિણિહજ્જા, નેવડ્ઢનેહિં અદિન્નં ગિણિહાવિ-
જ્જા, અદિન્નં ગિણિહંતેવિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જા-
વજ્જણવાચ્ચે તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું
ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજાણામિ,
તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ, તરથે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠોમિ,
સવ્વાચ્ચો અદિન્નાદાણાચ્ચો વેરમણું ॥ ૩ ॥ (સૂત્ર ૦ ૫)

અહાવરે ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે મેહુણાચ્ચો વેર-
મણું, સવ્વં ભંતે ! મેહુણું પરચક્ખામિ, સે દિવ્વં
વા માણુસં વા તિરિક્ખજ્જેણિઅં વા નેવ સયં મેહુણું
સેવિજ્જા, નેવડ્ઢનેહિં મેહુણું સેવાવિજ્જા, મેહુણું સેવંતે
વિ અન્ને ન સમણુજાણામિ, જાવજ્જણવાચ્ચે તિવિહં
તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન કરેમિ ન કાર-

વેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુન્નાણામિ, તસ્સ ભંતે !
પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ,
ચઉત્થે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠામિ, સવ્વાચ્ચો મેહુ-
ણાચ્ચો વેરમણું. ॥ ૪ ॥ (સૂત્ર ૬)

અહાવરે પંચમે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે પરિગ્ગહાચ્ચો
વેરમણું, સવ્વં ભંતે ! પરિગ્ગહં પચ્ચક્ખામિ, સે અપ્પં
વા ખહું વા અણું વા થૂલં વા ચિત્તમંતં વા અચિ-
ત્તમંતં વા નેવ સયં પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણિહન્ણ નેવ-
ડન્નેહિં પરિગ્ગહં પરિગિણ્ણાવિન્ણ, પરિગ્ગહં પરિગિ-
ણ્ણંતે વિ અન્ને ન સમણુન્નાણામિ જાવજ્જવાચ્ચે
તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન કરેમિ
ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણુન્નાણામિ, તસ્સ
ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિ-
રામિ ! પંચમે ભંતે ! મહવ્વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠામિ, સવ્વા-
ચ્ચો પરિગ્ગહાચ્ચો વેરમણું ॥ ૫ ॥ (સૂત્ર ૭)

અહાવરે છકુ ભંતે ! વચ્ચે રાઈભોયણાચ્ચો વેર-
મણું, સવ્વં ભંતે ! રાઈભોયણું પચ્ચક્ખામિ, સે
અસણું વા પાણું વા ખાઈમં વા સાઈમં વા નેવ
સયં રાઈ ભુન્નિન્ણ; નેવડન્નેહિં રાઈ ભુન્નાવિન્ણ રાઈ
ભુન્નંતે વિ અન્ને ન સમણુન્નાણામિ, જાવજ્જવાચ્ચો
તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાચ્ચે કાચ્ચેણું ન કરેમિ

ન કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમણુજ્ઞણામિ, તસ્સ
ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું
વોસિરામિ । છઠ્ઠે ભંતે ! વચ્ચે ઉવટ્ઠિઠ્ઠોમિ, સંવાઓ
રાઈભોયણાઓ વેરમણું ॥ ૬ ॥ (સૂત્ર ૮) ઇચ્છેયાઈ
પંચ મહુવ્વયાઈ રાઈભોઅણુવેરમણુ-છઠ્ઠાઈ અત્તહિય-
દુયાઓ ઉવસંપન્નિજ્ઞતાણું વિહરામિ ॥ (સૂત્ર ૯)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરયપડિહય-
પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા, એગઓ વા
પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા, સે પુઢવિં
વા ભિત્તિં વા, સિલં વા લેલું વા, સસરક્ખં વા કાયં
સસરક્ખં વા વત્થં, હત્થેણ વા પાએણ વા કદ્દેઠેણ વા
કિલિંચેણ વા અંગુલિઆએ વા સિલાગાએ વા સિલા-
ગહત્થેણ વા ન આલિહિજ્ઞનં ન વિલિહિજ્ઞનં ન ઘટ્ટિ-
જ્ઞનં ન ભિંદિજ્ઞનં, અન્નં ન આલિહાવિજ્ઞનં ન વિલિ-
હાવિજ્ઞનં ન ઘટ્ટાવિજ્ઞનં ન ભિંદાવિજ્ઞનં, અન્નં આલિ-
હંતં વા વિલિહંતં વા ઘટ્ટંતં વા ભિંદંતં વા ન
સમણુજ્ઞણામિ, જવજ્જવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું
વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં
ન સમણુજ્ઞણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ ॥ ૧ ॥ (સૂત્ર ૧)

સે ભિક્ખૂ વા ભિક્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિ-

હય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા,
એગઓ વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા
સે ઉદ્દગં વા ઓસં વા હિમં વા મહિઅં વા કરગં વા
હરતાણુગં વા સુદ્ધોદ્દગં વા ઉદ્ધઉદ્ધં વા કાયં ઉદ્ધઉદ્ધં વા
વત્થં સસિણિદ્ધં વા કાયં સસિણિદ્ધં વા વત્થં ન આમુ-
સિજ્જત ન સંકુસિજ્જત, ન આવીલિજ્જત, ન પવીલિજ્જત,
ન અકૂખોડિજ્જત ન પકૂખોડિજ્જત, ન આયાવિજ્જત ન પયા-
વિજ્જત અન્નં ન આમુસાવિજ્જત ન સંકુસાવિજ્જત ન
આવીલાવિજ્જત ન પવીલાવિજ્જત, ન અકૂખોડાવિજ્જત
ન પકૂખોડાવિજ્જત, ન આયાવિજ્જત ન પયાવિજ્જત, અન્નં
આમુસંતં વા સંકુસંતં વા, આવીલંતં વા પવીલંતં
વા, અકૂખોડંતં વા પકૂખોડંતં, વા આયાવંતં વા
પયાવંતં વા, ન સમાણુજ્જામિ જવજ્જવાએ તિવિહં
તિવિહેણું, મણેણું વાયાએ કાએણું, ન કરેમિ ન
કારવેમિ કરંતંપિ અન્નં ન સમાણુજ્જામિ, તસ્સ ભંતે !
પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. ૨
(સૂત્ર ૦ ૧૧)

સે લિફ્ખૂ વા લિફ્ખુણી વા સંજય-વિરય-પડિ-
હય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે દિઆ વા રાઓ વા એગઓ
વા પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા જગરમાણે વા સે અગણિં
વા ઈંગાલં વા મુમ્મુરં વા અરિયં વા જલં વા અલાયં
વા સુદ્ધાગણિં વા ઉક્કં વા ઉંજેજ્જત, ન ઘટ્ટેજ્જત,

(ન લિંદેજ્જન)ન ઉજ્જલેજ્જન(ન પજ્જલેજ્જન)ન નિવ્વાવે-
જ્જન, અન્નં ન ઉંજ્જવેજ્જન ન ઘટ્ટાવેજ્જન(ન લિંદાવિજ્જન)
ન ઉજ્જલ્લાવિજ્જન (ન પજ્જલ્લાવિજ્જન) ન નિવ્વાવિજ્જન,
અન્નં ઉંજ્જંતં વા ઘટ્ટંતં વા, (લિંદંતં વા,)ઉજ્જલ્લંતં
વા, (પજ્જલ્લંતં વા) નિવ્વાવંતં વા ન સમણ્ણામિ,
જ્જવજ્જણવાએ તિવિહં તિવિહેણું મણેણું વાયાએ કા-
એણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં પિ અન્નં ન સમણ્ણ-
જ્જણામિ, તસ્સ ભંતે ! પડિક્કમામિ, નિંદામિ ગરિ-
હામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. (સૂ૦ ૧૨)

સે લિક્ખૂ વા લિક્ખુણી વા, સંજ્ઞય-વિરય-
પડિહય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાંઓ વા,
એગઓ વા, પરિસાગઓ વા, સુરો વા જ્જગરમાણે વા,
સે સિઓણુ વા, વિહુયણેણુ વા, તાલિઅંટેણુ વા, પતોણુ
વા, પત્તભંગેણુ વા, સાહાએ વા, સાહાભંગેણુ વા,
પિહુણેણુ વા, પિહુણહત્થેણુ વા, ચેલેણુ વા, ચેલકણ્ણેણુ
વા, હત્થેણુ વા, મુહેણુ વા, અપ્પણો વા કાયં.
ખાહિરં વાવિ પુગ્ગલં; ન કુમેજ્જન, ન વીએજ્જન; અન્નં
ન કુમાવેજ્જન ન વીઆવેજ્જન, અન્નં કુમંતં વા વીઅંતં
વા ન સમણ્ણામિ, જ્જવજ્જણવાએ તિવિહં તિવિહેણું
મણેણું વાયાએ કાએણું ન કરેમિ ન કારવેમિ કરંતં
પિ અન્નં ન સમણ્ણજ્જણામિ, તસ્સ ભંતે પડિક્કમામિ
નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ. ૪ (સૂત્ર૦ ૧૩).

સે લિક્ષ્મી વા લિક્ષ્મીણી વા સંજય-વિરય-પડિ-
 હય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ
 વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે
 ખીએસુ વા, ખીઅપધટ્ટેસુ વા, રૂઢેસુ વા, રૂઢપધટ્ટેસુ વા,
 જાએસુ વા, જાપધટ્ટેસુ વા, હરિએસુ વા, હરિઅપધ-
 ટ્ટેસુ વા, છિન્નેસુ વા, છિન્નપધટ્ટેસુ વા, સચિત્તેસુ વા,
 સચિત્તકોલપડિનિરિસએસુ વા ન ગચ્છેજ્જા, ન ચિટ્ટે-
 જ્જા, ન નિસીએજ્જા, ન તુઅટ્ટેજ્જા, અન્નં ન
 ગચ્છાવેજ્જા, ન ચિટ્ટાવેજ્જા, ન નિમ્મીઆવેજ્જા, ન
 તુઅટ્ટાવેજ્જા, અન્નં ગચ્છંતં વા, ચિટ્ટંતં વા, નિસી-
 યંતં વા, તુચ્છંતં વા, ન સમાણુજાણામિ, જાવજાણવાએ
 તિવિહં તિવિહેણં મણેણં વાયાએ કાએણં ન કરેમિ,
 ન કારવેમિ, કરંતં પિ અન્નં ન સમાણુજાણામિ, તસ્સ
 ભતે ! પડિક્કમામિ નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણં
 વોસિરામિ ॥ ૫ ॥ (સૂત્ર ૦ ૧૪)

સે લિક્ષ્મી વા લિક્ષ્મીણી વા સંજય-વિરય-પડિહ-
 ય-પચ્ચક્ખાય-પાવકમ્મે, દિઆ વા, રાઓ વા, એગઓ
 વા, પરિસાગઓ વા, સુત્તે વા, જાગરમાણે વા, સે
 કીડં વા, પચંગં વા, કુંથું વા, પિપીલીઅં વા, હત્થંસિ
 વા, પાચંસિ વા, ખાહુંસિ વા, ઝરુંસિ વા, ઉદરંસિ
 વા, સીસંસિ વા વત્થંસિ વા, પડિગ્ગહુંસિ વા, કંખ-
 લંસિ વા, પાચપુંછણંસિ વા, રયહરણંસિ વા, ગોચ-
 નૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૪

ગંસિ વા, ઉંડગંસિ વા, દંડગંસિ વા, પીઢગંસિ વા,
ફલગંસિ વા, સેજજંસિ વા, સંથારગંસિ વા, અન્નચ-
રંસિ વા, તહપ્પગારે ઉવગરણુજ્ઞએ તઓ સંજયામેવ
પડિલેહિઅ પડિલેહિઅ, પમજિજઅ પમજિજઅ
એગંતમવણેજ્ઞ, નો ણું સંઘાયમાવજ્જેજ્ઞ ॥ ૬ ॥
(સૂત્ર ૦ ૧૫)

(અનુષ્ટુબ્ધવૃત્તમ)

અજયં ચરમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ ;
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૧
અજયં ચિટ્ઠમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિસઈ;
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૨
અજયં આસમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૩
અજયં સયમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ.
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૪
અજયં ભુજમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૫
અજયં ભાસમાણો ઉ, પાણુભૂયાઈ હિંસઈ;
ખંધઈ પાવયં કમ્મં, તં સે હોઈ કડુઅં ફલં. ૬
કહં ચરે ? કહં ચિટ્ઠે ? કહમાસે ? કહં સએ ?
કહં ભુજંતો ? ભાસંતો ? પાવં કમ્મં ન ખંધઈ ? ૭

જયં ચરે જયં ચિદ્રૂઠે, જયમાસે જયં સચ્ચે;
 જયં ભુજંતો ભાસંતો, પાવં કર્મમં ન બંધઈ. ૮
 સંવભૂય-પ્રભૂઅસ્સ, સમ્મં ભૂયાઈ પાસચ્ચો;
 પિહિઆસવસ્સ દંતસ્સ, પાવં કર્મમં ન બંધઈ. ૯
 પદમં નાણું તચ્ચો દયા, એવં ચિદ્દુઈ સંવ-સંજચ્ચે;
 અન્નાણી કિં કાહી ? કિં, વા નાહીઈ છેઅ-પાવગં ? ૧૦
 સોચ્ચા નાણુઈ કલ્લાણું, સોચ્ચા નાણુઈ પાવગં;
 ઉભયંપિ નાણુઈ સોચ્ચા, જં (છે)સેઅં તં સમાચરે. ૧૧
 જો જીવે વિ ન ચાણુઈ, અજીવે વિ ન ચાણુઈ;
 જીવા-જીવે અચાણુંતો, કહં સો નાહીઈ સંજમં ૧૨
 જો જીવે વિ વિચાણુઈ, અજીવે વિ વિચાણુઈ;
 જીવાજીવે વિચાણુંતો, સો હુ નાહીઈ સંજમં. ૧૩
 જયા જીવમજીવે ચ, દો વિ એચ્ચે વિચાણુઈ;
 તયા ગઈ બહુવિહં, સંવજીવાણુ નાણુઈ. ૧૪
 જયા ગઈ બહુવિહં, સંવજીવાણુ નાણુઈ;
 તયા પુણ્ણું ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ નાણુઈ. ૧૫
 જયા પુણ્ણું ચ પાવં ચ, બંધં મોક્ખં ચ નાણુઈ;
 તયા નિવ્વિંદચ્ચે ભોચ્ચે, જે દિવ્વે જે અ માણુસે. ૧૬
 જયા નિવ્વિંદચ્ચે ભોચ્ચે, જે દિવ્વે જે અ માણુસે;
 તયા ચયઈ સંજોગં, સખિસંતર-આહિરં. ૧૭

- જયા ચચઈ સંજ્ઞેગં, સખિભંતર-ખાહિરં;
 તયા મુંડે ભવિત્તાણું, પવ્વઈએ અણુગારિઅં. ૧૮
- જયા મુંડે ભવિત્તાણું પવ્વઈએ અણુગારિઅં;
 તયા સંવરમુક્ષિદ્દઠં, ધમ્મં ક્કાસે અણુત્તરં. ૧૯
- જયા સંવર-મુક્ષિદ્દઠં, ધમ્મં ક્કાસે અણુત્તરં;
 તયા ધુણુઈ કમ્મરયં, અખોહિ-કલુસં કડં. ૨૦
- જયા ધુણુઈ કમ્મરયં, અખોહિ-કલુસં કડં;
 તયા સવ્વત્તગં નાણું, દંસણું ચાભિગચ્છઈ. ૨૧
- જયા સવ્વત્તગં નાણું, દંસણું ચાભિગચ્છઈ;
 તયા લોગ-મલોગં ચ, જિણો જાણઈ કેવલી. ૨૨
- જયા લોગ-મલોગં ચ, જિણો જાણઈ કેવલી;
 તયા જ્ઞેગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ. ૨૩
- જયા જ્ઞેગે નિરુંભિત્તા, સેલેસિં પડિવજ્જઈ;
 તયા કમ્મં ખવિત્તાણું, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરચ્ચો. ૨૪
- જયા કમ્મં ખવિત્તાણું, સિદ્ધિં ગચ્છઈ નીરચ્ચો;
 તયા લોગ-મત્થયત્થો, સિદ્ધો હવઈ સાસચ્ચો. ૨૫

આર્યાગીતિવૃત્તમ્.

સુહસાયગસ્સ સમાણુસ્સ સાયાઉલગસ્સ નિગામસાઈસ્સ;
 ઉચ્છોલણપહોઅસ્સ, હુલ્લહા સુગઈ તારિસગસ્સ. ૨૬

તવોગુણ-પહાણુસ્સ, ઉજ્જુમઈ ખંતિ-સંજમ-રચસ્સ;

પરીસહે જિણુંતરસ, સુલહા સુગઈ તારિસગરસ. ૨૭
 પરછા વિ તે પચાયા, ખિખ્ખં ગરછંતિ અમર-લવણાઈં;
 જેસિં પિચો, તવો સંજમો અ, ખંતી અ ખંલચેરં ચ. ૨૮
 ઈચેઅં છજ્જવણિઅં, સમ્મદિદ્દી સયા જએ;
 દુલ્લહં લહિત્તુ સામન્નં, કમ્મણા ન વિરાહેજ્જસિ
 ત્તિ ખેમિ. ૨૯

ઈઈ ચઉત્થં છજ્જવણિઆ નામજ્જયણું સમત્તં ॥૪૧॥

પંચમજ્જયણું પિણ્ડેસણાએ ॥ પઢમે ઉદેસઓ
 સંપત્તે લિખખકાલંમિ, અસંલંતો અમુરિછઓ;
 ઈમેણ કમ્મજ્જેગેણ, લત્તપાણું ગવેસએ. ૧
 સે ગામે વા નગરે વા, ગોઅરગ્ગ-ગઓ મુણી;
 ચરે મંદમાયુવિવગ્ગો, અવ્વખિખત્તેણ ચેઅસા. ૨
 પુરઓ જુગમાયાએ, પેહમાણો મહિં ચરે;
 વજ્જંતો ખીઅહરિઆઈં, પાણે અ દગમદ્દિઅં. ૩
 ઓવાયં વિસમં ખાણું, વિજ્જલં પરિવજ્જએ;
 સંકમેણ ન ગરછેજ્જન, વિજ્જમાણે પરક્કમે. ૪
 પવડંતે વ સે તત્થ, પખખલંતે વ સંજએ;
 હિંસેજ્જ પાણુભૂઆઈં, તસે અદુવ થાવરે. ૫
 તમહા તેણ ન ગરિછજ્જન, સંજએ સુસમાહિએ;
 સઈ અન્નેણ મગ્ગેણ, જયમેવ પરક્કમે. ૬

- ઈંગાલ' છારિઅ' રાસિં, તુસરાસિં ચ ગોમયં;
સસરફખેડિં પાએડિં, સંજઓ તં નઈક્રમે. ૭
- ન ચરેજ્જ વાસે વાસતિ, મહિઆએ વ પડંતિએ;
મહાવાએ વ વાયંતે, તિરિચ્છ-સંપાઈમેસુ વા. ૮
- ન ચરેજ્જ વેસ-સામંતે, ખંભચેર-વસાણુ(ણ)એ;
ખંભચારિસસ દંતસ્સ, હુજ્જ તત્થ વિસુત્તિઆ. ૯
- આણાયણે ચરંતસ્સ, સંસગ્ગીએ અભિક્ખણુ;
હુજ્જ વચાણુ' પીલા, સામન્નંમિ અ સંસઓ. ૧૦
- તમહા એઅં વિઆણિતા, દોસં દુગ્ગઈ-વઠ્ઠણુ;
વજ્જએ વેસ-સામંતં, મુણી એગંત-મહિસએ. ૧૧
- સાણુ' સૂચં ગાવિં, દિત્તં ગોણુ' હયં ગયં;
સંડિખલં કલહં જુદ્ધં, દૂરઓ પરિવજ્જએ. ૧૨
- આણુન્નએ નાવણુએ, આપ્પહિટ્ઠે આણાઉલે;
ઇંદિઆઈ જહાભાગં, દમઈત્તા મુણી ચં. ૧૩
- દવદવસ્સ ન ગચ્છેજ્જ, ભાસમાણો અ ગોઅરે;
હસંતો નાભિગચ્છિજ્જ, કુલં ઉચ્ચાવયં સયા. ૧૪
- આલોઅં થિગ્ગલં દારં, સંધિં દગભવણાણિ અ;
ચરંતો ન વિનિજ્જાએ, સંક-ટ્ટાણુ' વિવજ્જએ. ૧૫
- રન્નો ગિહવઈણુ' ચ, રહસ્સા-રક્ષિખઆણુ ચ;
સંકિલેસકરં ઠાણુ', દૂરઓ પરિવજ્જએ. ૧૬

- પડિકુટુંકુલં ન પવિસે, મામગં પરિવજ્જએ;
અચિઅત્તં કુલં ન પવિસે, ચિઅત્તં પવિસે કુલં. ૧૭
- સાણી-પાવાર-પિહિઅં, અપ્પણા નાવપંગુરે;
કવાડં નો પણોદલેજ્જા, ઓગ્ગહંસિ અનાઇઆ. ૧૮
- ગોઅરગ્ગ-પવિદ્દો અ, વચ્ચ-મુત્તં ન ધારએ;
ઓગાસં ક્કાસુઅં નચ્ચા, આણુન્નવિઅ વોસિરે. ૧૯
- નીઅ-હવારં તમસં, કોદ્દુગં પરિવજ્જએ;
અચ્ચકુખુવિસઓ જત્થ, પાણા હપ્પડિલેહગા. ૨૦
- જત્થ પુપ્ફાઇં ખીઆઇં, વિપ્પઇન્નાઇં કોદ્દુએ;
અહુણોવલિત્તં ઉદ્ધં, દ્દૂહૂણું પરિવજ્જએ. ૨૧
- એલગં દારગં સાણું, વચ્છગં વા વિ કુદ્દુએ;
ઉદ્ધંધિઅં ન પવિસે, વિઉહિત્તાણુ વ સંજએ. ૨૨
- અસંસત્તં પલોઇજ્જા, નાઇંહરાવલોઅએ;
ઉપ્પુદ્ધં ન વિનિજ્જાએ, નિઅટ્ઠિજ્જા અયંપિરો. ૨૩
- અઇંભૂમિં ન ગચ્છેજ્જા, ગોઅરગ્ગ-ગઓ મુણી;
કુલસ્સ ભૂમિં નાણિત્તા, મિઅં ભૂમિં પરક્રમે. ૨૪
- તથેવ પડિલેહિજ્જા, ભૂમિભાગં વિઅકુખાણો;
સિણાણુસ્સ ય વચ્ચસ્સ, સંલોગં પરિવજ્જએ. ૨૫
- દ્દગ-મટ્ઠિઅ-આયાણે, ખીયાણિ હરિઆણિ અ;
પરિવજ્જંતો ચિદ્ધિજ્જા, સન્નિવંદિઅ-સમાહિએ. ૨૬

તત્થ સે ચિદ્દમાણુસ્સ, આહારે પાણુ-ભોગ્ગણુ;
 અકપ્પિઅં ન ગેણિહજ્જન્ન, પડિગાહિજ્જ કપ્પિઅં. ૨૭
 આહરંતી સિઆ તત્થ, પરિસાહિજ્જ ભોગ્ગણુ;
 દ્વિતિઅં પડિઆધક્ખે, ન મે કપ્પમ્મ તારિસં. ૨૮
 સંમદમાણી પાણાણિ, ખીઆણિ હરિઆણિ અ;
 અસંજમકરિં નચ્ચા, તારિસિં પરિવજ્જએ. ૨૯
 સાહદ્દુ નિદ્ધિખવિત્તાણુ; સચિત્તં ઘટ્ટિઆણિ અ;
 તહેવ સમણુદ્દાએ, ઉદ્દગં સંપાણુદ્ધિઆ, ૩૦
 ઓગાહમ્મત્તા ચલમ્મત્તા, આહારે પાણુ-ભોગ્ગણુ;
 દ્વિતિઅં પડિઆધક્ખે, ન મે કપ્પમ્મ તારિસં. ૩૧
 પુરેકમ્મેણુ હત્થેણુ, દબ્બીએ ભાચણેણુ વા;
 દ્વિતિઅં પડિઆધક્ખે, ન મે કપ્પમ્મ તારિસં. ૩૨
 (એવં) ઉદઉદ્દલે સસિણિદ્ધે, સસરક્ખે મદ્ધિઆઉસે;
 હરિઆલે હિંગુલએ, મણોસિલા અંજણે ત્રોણે. ૩૩
 ગેરુઅ વન્નિઅ સેદ્ધિઅ-સોરિદ્ધિઅ પિદ્ધુકુદ્ધુસકએ ય;
 ઉચ્છિદ્ધુ-મસંસદ્ધે, સંસદ્ધે એવ બોદ્ધવે. ૩૪
 અસંસદ્ધેણુ હત્થેણુ, દબ્બીએ ભાચણેણુ વા;
 દિજ્જમાણુ ન ઇચ્છિજ્જન્ન, પરછાકમ્મં જહિં ભવે. ૩૫
 સંસદ્ધેણુ ય હત્થેણુ, દબ્બીએ ભાચણેણુ વા;
 દિજ્જમાણુ પડિચ્છિજ્જન્ન, જં તત્થેસણિઅં ભવે. ૩૬

- દુણ્ડં તુ ભુજમાણુણું, એગો તત્થ નિમંતએ;
દિનજમાણું ન ઇચ્છિજ્જન, છંદં સે પડિલેહએ. ૩૭
- દુણ્ડં તુ ભુજમાણુણું, દો વિ તત્થ નિમંતએ,
દિનજમાણું પડિચ્છિજ્જન, જં તત્થેસણિઅં ભવે. ૩૮
- ગુઘ્વિણીએ ઉવણુત્થં, વિવિહં પાણુ-ભોઆણું;
ભુજમાણું વિવજ્જિજ્જન, ભુત્તસેસં પડિચ્છએ. ૩૯
- સિઆ ચ સમાણુદ્દાએ, ગુઘ્વિણી કાલમાસિણી;
દ્દિઠઆ વા નિસીધજ્જન, નિસન્ના વા પુણુદ્દુએ. ૪૦
- તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દિંતિઅં પડિઆધકૂપે, ન મે કપ્પધ તારિસં. ૪૧
- થણુગં પિન્નેમાણી, દારગં વા કુમારિઅં;
તં નિક્ખિઅવિત્તુ રોઅંતં, આહરે પાણુભોઆણું. ૪૨
- તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દિંતિઅં પડિઆધકૂપે, ન મે કપ્પધ તારિસં. ૪૩
- જં ભવે ભત્તપાણું તુ, કપ્પાકપ્પમિ સંઘિઅં;
દિંતિઅં પડિઆધકૂપે, ન મે કપ્પધ તારિસં. ૪૪
- દ્દગવારેણુ પિહિઅં, નીસાએ પીઠએણુ વા;
લોઢેણુ વા વિ લેવેણુ, સિલેસેણુ વ કેણુધ. ૪૫
- તં ચ ઉગ્ગિભંદિહં દિનજ, સમાણુદ્દાએ વ દાવએ;
દિંતિઅં પડિઆધકૂપે, ન મે કપ્પધ તારિસં. ૪૬

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, દાણુદ્દા પગડં ઈમં. ૪૭
તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્વિતિઅં પડિઆઈફ્ફે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૪૮

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, પુણુદ્દા પગડં ઈમં. ૪૯
તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્વિતિઅં પડિઆઈફ્ફે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૦

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, વણિમદ્દા પગડં ઈમં. ૫૧
તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્વિતિઅં પડિઆઈફ્ફે ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૨

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
જં જાણિજજ સુણિજજ વા, સમણુદ્દા પગડં ઈમં. ૫૩
તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
દ્વિતિઅં પડિઆઈફ્ફે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૪

ઉદેસિઅં કીઅગડં, પૂઠકમ્મં ચ આહડં;
અજ્ઞોચર-પામિઅં, મીસજયં વિવજ્જએ. ૫૫

ઉગમં સે અ પુરિછજ્જ, કરસદ્દા કેણુ વા કડં;
સુઅ નિસંકિઅં સુદ્ધં, પડિગાહિજજ સંજએ. ૫૬

અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
 પુષ્કેસુ હુજ્જ ઉમ્મીસં, ખીએસુ હરિએસુ વા. ૫૭
 તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૫૮
 અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
 ઉદગંમિ હુજ્જ નિક્કિખત્તં, ઉત્તિંગ-પણુગેસુ વા. ૫૯
 તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૦
 અસણું પાણુગં વા વિ, ખાઈમં સાઈમં તહા;
 તેઉમ્મિ હુજ્જ નિક્કિખત્તં; તં ચ સંઘટ્ટિઆ દઘ્ઘે. ૬૧
 તં ભવે ભત્તપાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૨
 એવં ઉસ્સક્કિઆ ઓસક્કિઆ,

ઉજ્જલલિઆ પજ્જલલિઆ નિવ્વાવિઆ;
 ઉસ્સિંચિયા નિસ્સિંચિયા,

ઉવ્વત્તિયા ઓચારિયા દઘ્ઘે. ૬૩

તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈફ્ફખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૬૪
 હુજ્જ કફ્ફં સિલં વા વિ; ઇટ્ઠાલં વા વિ એગયા;
 ઇવિઅં સંકમફ્ફાએ, તં ચ હોજ્જ ચલાચલં. ૬૫

ન તેણુ લિક્ષુ ગચ્છન્ન, દ્વિદ્વૈ તત્થ અસંજમો;
 ગંભીરં ઋસિરં ચેવ, સન્વિંદિત્ય-સમાહિત્યે. ૬૬
 નિસ્સેણિં ક્ષલગં પીઠં, ઉસ્સવિત્તાણુ-મારુહો;
 મંચં કીલં ચ પાસાયં, સમણુદ્ધા એવ દાવચ્ચે. ૬૭
 દુરુહમાણી પવડિન્ન, હત્થં પાચં વ લૂસચ્ચે;
 પુઠવિજીવે વિહિંસિન્ન, જે અ તન્નિસ્સિઆ જગે. ૬૮
 એચારિસે મહાદોસે, જાણિજીણુ મહેસિણો;
 તમ્હા માલોહડં લિક્ષખં, ન પડિગિણુહંતિ સંજયા. ૬૯
 કંદ મૂલં પલંખં વા, આમં છિન્નં વ સન્નિરં;
 તુંખાગં સિંગખેરં ચ, આમગં પરિવજ્જચ્ચે. ૭૦
 તહેવ સત્તુ-ચુણ્ણાઈ, કોલ-ચુણ્ણાઈ આવણે;
 સકુકુલિં ક્ષાણિઅં પૂઅં, અન્નં વા વિ તહાવિહં. ૭૧
 વિક્કાયમાણું પસઠં, રએણું પરિક્ષસિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઈકુખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૭૨
 બહુઅદ્ધિઠઅં પુગ્ગલં, અણિમિસં વા બહુકંટયં;
 અત્થિયં તિંદુયં બિદ્ધં, ઉચ્છ્રખંડં વ સિંવલિં. ૭૩
 અપ્પે સિઆ લોઅણુન્નચ્ચે બહુઉન્નિઅયધમ્મિઅચ્ચે;
 દિંતિઅં પડિઆઈકુખે, ન મે કપ્પઈ તારિસં. ૭૪
 તહેવુઅવાચં પાણું, અદુવા વારધોઅણું;
 સંસેઈમં ચાઉલોદ્ધગં, અહુણુધોઅં વિવજ્જચ્ચે. ૭૫

જ' જાણેજજ ચિરાધાય', મઈ એ દંસણેણ વા;
 પડિપુરિછીણ સુચ્યા વા, જ' ચ નિસ્સંકિચ' ભવે ૭૬
 અજીવ' પરિણય' નચ્યા, પડિગાહિજજ સંજએ;
 અહ સંકિચ' ભવિજજ, આસાઈતાણ રોચએ. ૭૭
 થોવમાસાયણુદ્દાએ, હત્યગંમિ દલાહિ મે;
 મા મે અચ્યંખિલ' પૂઈ', નાલ' તણહ' વિણિતએ. ૭૮
 ત' ચ અચ્યંખિલ' પૂઈ', નાલ' તણહ' વિણિતએ;
 દિંતિચ' પડિઆઈફે, ન મે કપ્પઈ તારિસ'. ૭૯
 ત' ચ હોજજ અકામેણ', વિમણેણ પડિરિછચ';
 ત' અપ્પણા ન પિમે, નો વિ અન્નસ્સ દાવએ. ૮૦
 એગંત-મવક્કમિત્તા, અચિત્ત' પડિલોહિઆ;
 જય' પરિદુવિજજ, પરિદુપ્પ પડિક્કમે. ૮૧
 સિઆ અ ગોચરગ-ગએ,

ઈરિછજજ પરિભુત્તચ' (ભુંજિઉ'),
 કુદુગં ભિત્તિમૂલ' વા, પડિલોહિતાણ કાસુચ'. ૮૨
 અણુન્નવિત્તુ મેહાવી, પડિરિછન્નંમિ સંવુડે;
 હત્યગં સંપમજ્જિજતા, તત્થ ભુંજિજજ સંજએ. ૮૩
 તત્થ સે ભુંજમાણુસ્સ, અદ્દિઠચ' કંટએ સિઆ;
 તણકદુસક્કરં વા વિ, અન્નં વા વિ તહાવિહં. ૮૪
 તં ઉદ્દિખવિત્તુ ન નિદ્દિખવે, આસએણ ન છદુએ;
 હત્થેણ તં ગહેઝીણ; એગંત-મવક્કમે. ૮૫

- એગંત-મવક્કમિત્તા, અચિત્તં પડિલેહિઆ;
જયં પરિદ્ધવિજ્જન, પરિદ્ધપ પડિક્કમે. ૮૬
- સિઆ ય ભિક્ષૂ ઇચ્છિજ્જન, સિજ્જમાગમ્મ ભુત્તુઅં;
સપિંડપાય-માગમ્મ, ઉંદુચં પડિલેહિઆ. ૮૭
- વિણુએણું પવિસિત્તા, સગાસે ગુરુણો મુણ્ણી;
ઇરિયાવહિય-માયાય, આગચ્ચો ય પડિક્કમે. ૮૮
- આભોઇત્તાણુ નીસેસં, અઇઆરં જહક્કમં;
ગમણુગમણે ચેવ, ભત્ત-પાણે વ સંજચે. ૮૯
- ઉજ્જુપન્નો આણુવિવગ્ગો, અવ્વક્રિખત્તેણુ ચેઅંસા;
આલોએ ગુરુસગાસે, જં જહા ગહિઅં ભવે. ૯૦
- ન સમ્મમાલોઇયં હુજ્જન, પુવ્વિ પચ્છા વ જં કડં;
પુણો પડિક્કમે તસ્સ, વોસદ્ધો ચિંતએ ઇમં. ૯૧
- અહો જિણેહિં અસાવજ્જન, વિત્તી સાહૂણુ દેસિઆ;
મુક્ખ-સાહણુ-હેઉસ્સ, સાહુ-દેહસ્સ ધારણા. ૯૨
- નમુક્કારેણુ પારિત્તા, કરિત્તા જિણુસંથવં;
સજ્જાયં પદ્ધવિત્તાણું, વીસમેજ્જ ખણું મુણ્ણી. ૯૩
- વીસમંતો ઇમં ચિંતે, હિયમદ્ધં લાભમદ્ધિઠ્ઠા;
જઇ મે આણુગહં કુજ્જન, સાહૂ હુજ્જનમિ તારિચ્ચો ૯૪
- સાહવો તો ચિઅત્તેણું, નિમંતિજ્જ જહક્કમં;
જઇ તત્થ કેઇ ઇચ્છિજ્જન, તેહિં સદ્ધિં તુ ભુંજચે. ૯૫

અહ કોઈ ન ઇચ્છિજ્ઞ, તઓ ભુંજિજ્ઞ એગઓ;
 આલોએ ભાયણે સાહૂ, જયં અપરિસાડિયં. ૬૬
 તિત્તગં વ કડુઅં વ કસાયં, અંખિલં વ મહુરં લવણું વા;
 એઅ લદ્ધ-મન્નત્ય-પઉત્તં, મહુધયં વ ભુંજિજ્ઞ
 સંજઓ. ૬૭

(અનુષ્ટુપ્ વ્રતમ્)

અરસં વિરસં વા વિ, સૂઈઅં વા અસૂઈઅં;
 ઉલ્લં વા જઈ વા સુક્કં, મંથુ-કુમ્ભાસ-ભોઅણું. ૬૮
 ઉપ્પણું નાઈહીલિજ્ઞ, અપ્પં વા ખહુ કાસુઅં;
 મુહાલદ્ધં મુહાજીવી, ભુંજિજ્ઞ દોસવજિજ્ઞઅં. ૬૯
 દુલ્લહા ઉ મુહાદાઈ, મુહાજીવી વિ દુલ્લહા;
 મુહાદાઈ મુહાજીવી, દોડવિ ગચ્છંતિ સુગઈ. ૧૦૦
 ત્તિ યેમિ.

॥ ઇતિ પિંડેસણાએ પઢમે ઉદેસો સમત્તો ॥
 પંચમજ્ઞયણું બીઓ ઉદેસઓ.

પડિગ્ગહં સંલિહિત્તાણું, લેવમાયાએ સંજઓ;
 દુગંધં વા સુગંધં વા, સન્વં ભુંજે ન છડુઓ. ૧
 સેજ્ઞ નિસીહિયાએ, સમાવન્નો ય ગોઅરે;
 અચાવચઢા ભુચ્યા ણું, જઈ તેણું ન સંથરે. ૨

- તઓ કારણમુખ્યને, ભત્ત-પાણું ગવેસએ;
વિહિણા પુન્વઉત્તેણ, ઇમેણું ઉત્તરેણ ચ. ૩
- કાલેણ નિક્ષમે ભિક્ષૂ, કાલેણ ચ પડિક્કમે;
અકાલં ચ વિવન્નિજ્જન(તા), કાલે કાલં સમાયરે ૪
અકાલે ચરસિ ભિક્ષૂ, કાલં ન પડિલેહસિ;
અપ્પાણું ચ કિલામેસિ, સંનિવેસં ચ ગરિહસિ. ૫
- સઈ કાલે ચરે ભિક્ષૂ, કુન્ન પુરિસકારિઅં;
અલાભુત્તિ ન સોએજ્જન, તવોત્તિ અહિઆસએ. ૬
- તહેવુચ્ચાવયા પાણા, ભત્તદ્દાએ સમાગયા;
તં ઉજ્જુઅં ન ગરિહજ્જન, જયમેવ પરકકમે. ૭
- ગોયરગ્ગ-પવિટ્ઠો અ, ન નિસીએજ્જન કત્થઈ;
કહં ચ ન પખંધિજ્જન, ચિક્કિતાણુ વ સંજએ. ૮
- અગ્ગલં ક્કલિહં દારં, કવાડં વા વિ સંજએ;
અવલંખિઆ ન ચિટ્ઠિહજ્જન, ગોયરગ્ગ-ગઓ મુણી. ૯
- સમણું માહણું વાવિ, કિવિણું વા વણીમગં;
ઉવસંકમંતં ભત્તદ્દા, પાણુદ્દાએ વ સંજએ. ૧૦
- તં અઈક્કમિત્તુ ન પવિસે, ન ચિટ્ઠે ચક્ખુગોયરં;
એગંત-મવક્કમિત્તા, તત્થ ચિટ્ઠિહજ્જન સંજએ. ૧૧
- વણીમગસ્સ વા તસ્સ, દાયગસ્સુભયસ્સ વા;
અપ્પત્તિઅં સિઆ હુન્ન, લહુત્તં પવયણુસ્સ વા. ૧૨

પડિસેહિએ વ દિન્ને વા, તએ તમિ નિયત્તિએ;
 ઉવસંકમિજ્જ ભત્તદ્દા, પાણુદ્દાએ વ સંજએ. ૧૩
 ઉપ્પલ્લં પઉમં વા વિ, કુમુઅં વા મગદંતિઅં;
 અન્નં વા પુપ્ફસચ્ચિત્તં, તં ચ સંલુચિઆ દએ. ૧૪
 તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઠ્ઠુએ, ન મે કપ્પઠ્ઠ તારિસં. ૧૫
 ઉપ્પલ્લં પઉમં વા વિ કુમુઅં વા મગદંતિઅં;
 અન્નં વા પુપ્ફ-સચ્ચિત્તં, તં ચ સંમદિઆ દએ. ૧૬
 તં ભવે ભત્ત-પાણું તુ, સંજયાણુ અકપ્પિઅં;
 દિંતિઅં પડિઆઠ્ઠુએ, ન મે કપ્પઠ્ઠ તારિસં. ૧૭
 સાલુયં વા વિરાલિયં, કુમુઅં ઉપ્પલ-નાલિઅં;
 મુણ્ણલિઅં સાસવ-નાલિઅં, ઉચ્છુ-ખંડં અનિવ્વુડં. ૧૮
 તરુણગં વા પવાલ્લં, રુદ્ધખસ્સ, તણુગસ્સ વા;
 અન્નસ્સ વા વિ હરિઅસ્સ આમગં પરિવજ્જએ. ૧૯
 તરુણિઅં વા છિવાડિં, આમિઅં ભજ્જિઅં સદં;
 દિંતિઅં પડિઆઠ્ઠુએ, ન મે કપ્પઠ્ઠ તારિસં. ૨૦
 તહા કોલ-માણુસિન્નં, વેલુઅં કાસવ-નાલિઅં;
 તિલ-પપ્પડગં નીમં, આમગં પરિવજ્જએ. ૨૧
 તહેવ આઉત્તં પિદ્ધં, વિઅડં વા તત્તડનિવ્વુડં;
 તિલપિટ્ઠ-પ્રઘપિન્નાગં, આમગં પરિવજ્જએ. ૨૨
 જૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૫

કવિદ્રઠં માઉલિંગં ચ, મૂલગં મૂલગત્તિઅં;
 આમં અસત્થપરિણયં, મણસા વિ ન પત્થએ. ૨૩
 તહેવ દ્વલ-મંથૂણિ, ખીઅમંથૂણિ ન્તણિ અ;
 ખિહેલગં પિયાલં ચ, આમગં પરિવજ્જએ. ૨૪
 સમુઆણું ચરે ભિદ્ધુ, કુલમુચ્ચાવયં ચયા;
 નીયં કુલ-મઘ્કમ, ઊસઠં નાભિધારએ. ૨૫
 અદીણો વિત્તિમેસિજ્જન, ન વિસીઠ્ઠ્ઠ પંડિએ;
 અમુચ્છિએ ભોઆણુંમિ, માયણુએ એસણા-રએ. ૨૬
 બહું પરઘરે અત્થિ, વિવિહં ખાઘમ-સાઘમં;
 ન તત્થ પંડિએ કુપ્પે, ઇચ્છા દિજ્જ પરો ન વા. ૨૭
 સયણાસણ-વત્થં વા, ભત્ત-પાણું વ સંજએ;
 અદિત્તસ ન કુપ્પિજ્જન, પરચક્કુએ વિ અ દીસએ. ૨૮
 ઇત્થિઅં પુરિસં વાવિ, ડહરં વા મહદ્દગં;
 વંદમાણું ન જાઘજ્જન, નો અણું ફરસં વએ. ૨૯
 જે ન વંદે ન સે કુપ્પે, વંદિએ ન સમુક્કસે;
 એવ-મન્નેસમાણસ, સામણુ-મણચિદ્ધઠં. ૩૦
 સિઆ એગઘં એ લધ્ધુ, લોભેણુ વિણિગ્ગહઠં;
 મામેયં દાઘયં સંતં, દ્દહૂણું સયમાયએ. ૩૧
 અત્તકા ગુરુએ લુદ્ધો, બહું પાવં પકુવ્વઠં;
 દુ-ત્તોસએ અ સો હોઈ, નિવ્વાણું ચ ન ગચ્છઈ. ૩૨

- સિઆ એગઇઓ લદ્ધુ, વિવિહં પાણુ-ભોઆણુ;
ભદ્ગં ભદ્ગં ભુચ્યા, વિવન્નં વિરસમાહરે. ૩૩
- જાણુંતુ તા ઈમે સમણા, આયયદ્દી અયં મુણી;
સંતુદ્દો સેવએ પંતં, લૂહવિત્તી સુતોસઓ. ૩૪
- પૂઆણુદ્દો જસોકામી, માણુ-સમ્માણુ-કામએ;
ખહું પસવઇ પાવં, માયાસદ્દલં ચ કુવ્વઇ. ૩૫
- સુરં વા મેરગં વા વિ, અન્નં વા મજ્જગં રસં;
સસક્ખં ન પિએ ભિક્ખૂ, જસં સારક્ખ-મખ્ખણો. ૩૬
- પિયા એગઇઓ તેણો, ન મે કોઇ વિઆણુઇ;
તસ્સ પસ્સહ દોસાઇ, નિઆડિં ચ સુણેહ મે. ૩૭
- વૃદ્ધં સુંડિઆ તસ્સ, માયામોસં ચ ભિક્ખુણો;
અયસો અ અનિવ્વાણુ, સયયં ચ અસાહુઆ. ૩૮
- નિચ્યુવ્વિગ્ગો જહા તેણો, અત્તકમ્મેહિં દુમ્મઇ;
તારિસો મરણુંતે વિ, ન આરાહેઇ સંવરં. ૩૯
- આયરિએ નારાહેઇ, સમણે આવિ તારિસે;
ગિહત્થાવિ ણું ગરિહંતિ, જેણુ જાણુંતિ તારિસં ૪૦
- એવં તુ અગુણુપેહી, ગુણુણું ચ વિવજ્જઓ;
તારિસો મરણુંતે વિ, ન આરાહેઇ સંવરં. ૪૧
- તવં કુવ્વઇ મેહાવી, પાણીઅં વજ્જએ રસં;
મજ્જ-ખમાય વિરઓ, તવસ્સી અઇઉક્કસો. ૪૨

તસ્સ પસ્સહ કલ્લાણં, અણેગ-સાહુ-પ્રધઅં;
 વિઉલ્લં અત્થ-સંજુત્તં, કિત્તધસ્સં સુણેહ મે. ૪૩
 એવં તુ સગુણપ્પેહી, અગુણાણં વિવજ્જએ;
 તારિસો મરણંતે વિ, આરાહેઈ અ સંવરં. ૪૪
 આયરિએ આરાહેઈ, સમણે આવિ તારિસો;
 ગિહત્થા વિ ભું પૂયંતિ, જેણુ બાણંતિ તારિસં. ૪૫
 તવ-તેણે વય-તેણે, રૂવ-તેણે અ જે નરે;
 આચાર-આવતેણે અ, કુવ્વઈ દેવકિવ્વિસં. ૪૬
 લક્કુણુ વિ દેવત્તં, ઉવવન્નો દેવકિવ્વિસે;
 તત્થા વિ સે ન યાણાઈ, કિં મે કિચ્ચા ઈમં ફલં. ૪૭
 તત્તો વિ સે ચઈત્તાણં, લખ્ખિહી એલ-મૂઅગં;
 નરયં તિરિક્ખખ્ખેણિં વા, ખોહી જત્થ સુદ્ધહા. ૪૮
 એઅં ચ દોસં દૂરૂહણં, નાયપુત્તણુ ભાસિઅં;
 અણુમાયં પિ મેહાવી, માયામોસં વિવજ્જએ. ૪૯

(કાવ્યમ)

સિક્ખિખગણુ ભિક્ખેસણુ-સોહિં,
 સંજયાણુ ખુદ્ધાણુ સગાસે;
 તત્થ ભિક્ખૂ સુપ્પણ્ણિહિ-ઈદ્ધિએ,
 તિવ્વલજ્જ-ગુણુવં વિહરિજ્જાસિ ત્તિ ખેમિ. ૫૦

॥ ઇતિ પંચમં પિંડેસણુનામજ્જયણુ સમત્તં ॥

૬ મહાચારકથાડ્યયનમ્

- નાણ-દંસણ-સંપન્નં, સંજમે અ તવે રયં;
 ગણિ-માગમ-સંપન્નં, ઉજ્જણમિમ સમોસઠં. ૧
- રાયાણો રાયમચ્ચા ય, માહણા અદુવ ખત્તિઆ;
 પુરજાંતિ નિહુઅપ્પાણો, કહં ભે આચારગોચરો ? ૨
- તેસિં સો નિહુઓ દંતો, સવ્વભૂઅ-સુહાવહો;
 સિક્ખાએ સુસમાઉત્તો, આચક્ખઈ વિઅક્ખણો. ૩
- હંદિ ધમ્મત્થ-કામાણં, નિગ્ગંથાણં સુણેહ મે;
 આચારગોઅરં ભીમં, સયલં દુરહિદ્દિઠઅં. ૪
- નન્નત્થ એરિસં પુત્તં, જં લોએ પરમદુચ્ચરં;
 વિહિલદ્દાણભાઘસ્સ, ન ભૂઅં ન ભવિસ્સઈ. ૫
- સખુદ્દગ-વિંઅત્તાણં, વાહિઆણં ચ જે ગુણા;
 અખંડકુડિઆ કાયવ્વા, તં સુણેહ જહા તહા. ૬
- હસ અદ્દુ ચ ઠાણાઈ, જઈ ખાલોડવરજ્જઈ;
 તત્થ અન્નચરે ઠાણે, નિગ્ગંથત્તાઉ ભસ્સઈ. ૭
- (વચછક્કં ક.ચછક્કં અકપ્પો ગિહિ-ભાયણં;
 પલિયંક નિસેજ્જન ચ, સિણાણં સોહવજ્જણં.) ૮
- તત્થિમં પઠમં ઠાણં, મહાવીરેણ દેસિઅં;
 અહિંસા નિહણા દિટ્ઠા, સવ્વભૂએસુ સંજમો. ૯
- જાવંતિ લોએ પાણા, તસા અદુવ થાવરા;
 તે જાણ-મજાણં વા, ન હણે નોવિ ધાયએ. ૧૦

સન્ને જીવા વિ ઇચ્છંતિ, જીવિઉં ન મરિન્નિજઉં;
 તમ્હા પાણિવહં, ઘોરં, નિગ્ગંથા વજ્જયંતિણું. ૧૧
 અપ્પણુદ્દા પરદ્દા વા, કોહા વા જઈ વા લયા;
 હિંસગં ન મુસં ખૂઆ, નોવિ અન્નં વયાવએ. ૧૨
 મુસાવાઓ ઉ લોગમ્મિ, સન્નેસાહુહિં ગરિહિઓ;
 અવિસ્સાસો અભૂઆણું, તમ્હા મોસં વિવજ્જએ. ૧૩
 ચિત્તમંત-મચિત્તં વા, અપ્પં વા જઈ વા ખહું;
 દંત-સોહણુ-મિત્તં પિ, ઉગ્ગહંસિ અન્નધયા. ૧૪
 તં અપ્પણા ન ગિણ્હંતિ, નો વિ ગિણ્હાવએ પરં;
 અન્નં વા ગિણ્હમાણું પિ, નાણુજ્જણંતિ સંજયા. ૧૫
 અખંભચરિઅં ઘોરં, પમાયં દુરહિદ્ધિઅં;
 નાયરંતિ મુણી લોએ, લેઆચયણુ-વજ્જિજણો. ૧૬
 મૂલમેય-મહમ્મસ્સ, મહાદોસ-સમુસ્સયં;
 તમ્હા મેહુણુ-સંસગ્ગં, નિગ્ગંથા, વજ્જયંતિણું. ૧૭
 ખિડ-મુખ્લેધમં લોણું, તિલ્લં સપ્પિં ચ ક્ષણિઅં;
 ન તે સંનિહિમિચ્છંતિ, નાયપુત્ત-વઓ-રયા. ૧૮
 લોહસ્સેહ અણુક્ષસે, મન્ને અન્નચરામવિ;
 જે સિઆ સન્નિહિં કામે, ગિહી પન્વઈ એ ન સે. ૧૯
 જં પિ વત્થં વ પાયં વા, કંખલં પાયપુંછણું;
 તં પિ સંજમ-લજ્જદ્દા, ધારંતિ પરિહિંતિ અ. ૨૦

- ન સો પરિગ્ગહો વુત્તો, નાયપુત્તેણ તાઈણા;
મુચ્છા પરિગ્ગહો વુત્તો, ઈઈ વુત્તં મહેસિણા. ૨૧
- સવ્વથુવહિણા ખુદ્ધા, સંરૂખણુ-પરિગ્ગહે;
અવિ અપ્પણોવિ દેહંમિ, નાયરંતિ મમાઈયં. ૨૨
- અહો નિચ્ચં તવોકમ્મં, સવ્વખુદ્ધેહિં વણિણુઅં;
જા ય લજ્જન્ત-સમા વિત્તી, એગભત્તં ચ ભોઅણું. ૨૩
- સંતિમે સુદુમા પાણા, તસા અદુવ થાવરા;
જઈ રાએ અપામંતો, કહમેસણિઅં ચરે ? ૨૪
- ઉદ્ધેલ્લં ખીઅ-સંસત્તં, પાણા નિવડિયા મહિં;
દિઆ તાઈં વિવજ્જજ્જન્તા રાએ તત્થ કહં ચરે ? ૨૫
- એઅં ચ દોસં દરૂહણું, નાયપુત્તેણ ભાસિઅં;
સવ્વાહારં ન ભુજંતિ નિગ્ગંથા રાઈભોઅણું. ૨૬
- પુઠ્ઠવિકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુજેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૨૭
- પુઠ્ઠવિકાયં વિહિંસંતો. હિંસઈ ઉ તયદિસએ;
તસે અ વિવિહે પાણે, અફ્ફુસે અ અઅફ્ફુસે. ૨૮
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વર્ઠુણું;
પુઠ્ઠવિકાય-સમારંભં, જવણુવાઈ વજ્જએ. ૨૯
- આઉકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુજેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૩૦

- આઉકાયં વિહિંસંતો, હિંસઈ ઉ તથસ્સિએ;
તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે. ૩૧
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વર્હુણું;
આઉકાય-સમારંભં, જવણવાઈ વજ્જએ. ૩૨
- જાયતેઅં ન ઈચ્છંતિ, પાવગં જલઈત્તએ;
તિક્ખમન્નયરં સત્થં, સવ્વએો વિ દુરાસયં. ૩૩
- પાઈણું પડિણું વા વિ, ઉડ્ઠં આણહિસામવિ;
અહે દાહિણુએો વા વિ, દહે ઉત્તરએો વિ અ. ૩૪
- ભૂઆણ-મેસ-માઘાએો, હવ્વવાહો ન સંસએો;
તં પઈવ-પચ્ચાવટ્ઠા, સંજયા કિંચિ નારભે. ૩૫
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વર્હુણું;
તેઉકાય-સમારંભં, જવણવાઈ વજ્જઈ. ૩૬
- અણિલસ્સ સમારંભં, ખુદ્ધા મન્નંતિ તારિસં;
સાવજ્જ-ખલ્હલં ચેઅં, નેઅં તાઈહિં સેવિઅં. ૩૭
- તાલિઅંટેણ પત્તેણ, સાહા-વિદુઅણેણ વા;
ન તે વીઈઉમિચ્છંતિ, વેઆવેણેણ વા પરં. ૩૮
- જં પિવત્થં વ પાયં વા, કંખલં પાયપુંછણું;
ન તે વાયમુઈરંતિ, જયં પરિહરંતિ અ. ૩૯
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઈ-વર્હુણું;
વાઉકાય-સમારંભં, જવણવાઈ વજ્જએ. ૪૦

- વણુસ્સઠં ન હિંસંતિ; મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુજ્ઞેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૪૧
- વણુસ્સઠં વિહિંસંતો, હિંસઠં ઉ તયસ્સિએ;
તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે. ૪૨
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઠં-વઠ્ઠણું;
વણુસ્સઠં-સમારંભં, જવણુવાઠં વજ્જએ. ૪૩
- તસકાયં ન હિંસંતિ, મણુસા વયસા કાયસા;
તિવિહેણુ કરણુજ્ઞેએણુ, સંજયા સુસમાહિઆ. ૪૪
- તસકાયં વિહિંસંતો, હિંસઠં ઉ તયસ્સિએ;
તસે અ વિવિહે પાણે, ચક્ખુસે અ અચક્ખુસે. ૪૫
- તમ્હા એઅં વિઆણિત્તા, દોસં દુગ્ગઠં-વઠ્ઠણું;
તસકાય-સમારંભં, જવણુવાઠં વજ્જએ. ૪૬
- જઠં ચત્તારિડલુજ્જનઠં, ઇસિણા-હારમાઠંણિ;
તાઠં તુ વિવજ્જતો, સંજમં અણુપાલએ. ૪૭
- પિંડં સિજ્જં ત્વ વત્થં ચ, ચઉત્થં પાયમેવ ચ;
અકપ્પિઅં ન ઇચ્છિજ્જન, પડિગાહિજ્જ કપ્પિઅં. ૪૮
- જે નિઆગં મમાયંતિ, કીઅ-મુદ્દેસિ-આહડં;
વહં તે સમાણુનાણુતિ, ઇઠં વુત્તં મહેસિણા. ૪૯
- તમ્હા અસણુ-પાણુઠં, કીઅ-મુદ્દેસિ-આહડં;
વજ્જયંતિ ઠિઅપ્પાણો, નિગ્ગંથા ધમ્મજીવિણો. ૫૦

- કંસેસુ કંસપાએસુ, કુંડમોએસુ વા પુણે;
 ભુજંતો અસણુ-પાણાઈ, આચારા પરિભસ્સઈ. ૫૧
- સીઓદગ-સમારંભે, મત્તધોઅણુ-છકુણે;
 નઈ છન્નંતિ (છિપ્પંતિ) ભૂઆઈ,
 દિદ્દેહો તત્થ અસંજમો. ૫૨
- પચ્છાકમ્મં પુરેકમ્મં, સિઆ તત્થ ન કપ્પઈ;
 એઅમદ્દઠં ન ભુજંતિ, નિગ્ગંથા ગિહિ-ભાયણે. ૫૩
- આસંદ્દી-પલિઅંકેસુ, -મંચ-માસાલએસુ વા;
 અણાયરિઅ-મજ્જણં, આસઈતુ સઈતુ વા. ૫૪
- નાસંદ્દી-પલિઅંકેસુ, ન નિસિજ્જન ન પીઠએ;
 નિગ્ગંથાડપડિલેહાએ, બુદ્ધ-વુત્ત-મહિદ્દઠગા, ૫૫
- ગંભીરવિજયા એએ, પાણા દુપ્પડિલેહગા;
 આસંદ્દી પલિઅંકો અ, એઅમદ્દઠં વિવન્નિજઆ. ૫૬
- ગોઅરગ્ગ-પવિદ્દસસ, નિસિજ્જન જસસ કપ્પઈ;
 ઇમેરિસ-માણાચારં, આવજ્જઈ અબોહિઅં. ૫૭
- વિવત્તી બંભચેરસસ, પાણાણં ચ વહે વહો;
 વણીમગ-પડિગ્ધાઓ, પડિકોહો અગારિણં. ૫૮
- અગુત્તી બંભચેરસસ, ઇત્થીઓ વા વિ સંકણં;
 કુસીલ-વર્ણુ ઠાણં, દૂરઓ પરિવજ્જએ. ૫૯
- તિણ્ણમન્નયરાગસસ, નિસિજ્જન જસસ કપ્પઈ;
 જરાએ અભિભૂઅસસ, વાહિઅસસ તવસિસણો. ૬૦

વાહિઓ વા અરોગી વા, સિણાણું જે ઉ પત્યએ;
વુઝંતો હોઈ આચારો, જઠો હવઈ સંજમો. ૬૧

સંતિમે સુહુમા પાણા, ઘસાસુ ભિલુગાસુ અ;
જે અ ભિક્ષુ સિણાયંતો, વિઅડેણુપલાવએ. ૬૨

તમ્હા તે ન સિણાયંતિ; સીએણુ ઉસિણેણુ વા;
જવજજીવં વચં ઘોરં, અસિણાણુ-મહિદ્રઠગા. ૬૩

સિણાણું અદુવા કઝં, લુદ્ધં પકિમગાણિ અ;
ગાયસ્સુબ્બટ્ટણુદ્ધાએ, નાયરંતિ કયાઈ વિ. ૬૪

નગિણસ્સ વા વિ મુંડસ્સ, દીહ-રોમ-નહંસિણો;
મેહુણા ઉવસંતસ્સ, કિં વિભૂસાઈ કારિઅં? ૬૫

વિભૂસા-વત્તિઅં ભિક્ષૂ, કમ્મં બંધઈ ચિઝ્ઝણું;
સંસાર-સાયરે ઘોરે, જેણું પડઈ દુરુત્તરે. ૬૬

વિભૂસા-વત્તિઅં ચેઅં, બુદ્ધા મન્નંતિ તારિસં;
સાવજ્જ-બહુલં ચેઅ, નેયં તાઈહિં સેવિઅં. ૬૭

(કાવ્યમ્)

જવંતિ અપ્પાણુ-મમોહદંસિણો,

તવે રયા સંજમ-અજ્જવે શણે;

ધુણંતિ પાવાઈ પુરેકડાઈ,

નવાઈ પાવાઈ ન તે કરંતિ. ૬૮

સઓવસંતા અમમા અકિંચણા,

સવિજ્ઞ-વિજ્ઞાણુગયા જસંસિણો;

ઉઉપ્પસન્ને વિમલે વ ચંદિમા,

સિદ્ધં વિમાણાઈ ઉવેંતિ તાઈણો. ત્તિ ઐમિ. ૬૯

॥ ઇતિ મહાચારકથાખ્યં (ધર્માર્થકામાખ્યાનં)

પૃષ્ઠમધ્યયનં સમાપ્તમ. ॥૬૧॥

૭ સુવાક્યશુદ્ધ્યાખ્યં સપ્તમં અધ્યયનમ્

ચઉણ્ડં ખલુ ભાસાણું, પરિસંખાય પન્નવં;

દુણ્ડં તુ વિણયં સિક્ખે, દો ન ભાસિજ્ઞ સવ્વસો. ૧

જા અ સચ્ચા અવત્તવા, સચ્ચામોસા અ જા મુસા;

જા અ ખુદ્ધેહિંડણાઈણા, ન તં ભાસિજ્ઞ પન્નવં. ૨

અસચ્ચમોસં સચ્ચં ચ, આણવજ્ઞ-મકકકસં;

સમુપ્પેહ-મસંદિદ્ધં, ગિરં ભાસિજ્ઞ પન્નવં. ૩

એઅં ચ અટ્ઠમન્નં વા, જં તુ નામેઈ સાન્નયં;

સ ભાસં સચ્ચમોસં પિ, તં પિ ધીરો વિવજ્ઞએ. ૪

વિતહં પિ તહામુત્તિં, જં ગિરં ભાસએ નરો;

તમ્હા સો પુદ્ધો પાવેણું, કિં પુણું જો મુસં વએ ? ૫

તમ્હા ગચ્છામો વક્ખામો, અમુગં વા જે ભવિસ્સઈ;

અહં વા જે કરિસ્સામિ, એસો વા જે કરિસ્સઈ. ૬

એવમાઈ ઉ જા ભાસા, એસકાલંમિ સંકિયા;

સંપયા-ઈઅ-મટ્ઠે વા, તં પિ ધીરો વિવજ્ઞએ. ૭

અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પરચુપ્પન્ન-મણાગએ;
 જમદઠં તુ ન જાણિજ્જ, એવમેઅં તિ નો વએ. ૮
 અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પરચુપ્પન્ન-મણાગએ;
 જત્થ સંકા ભવે તં તુ, એવમેઅં તિ નો વએ. ૯
 અઈઅંમિ અ કાલંમિ, પરચુપ્પન્ન-મણાગએ;
 નિસ્સંકિઅં ભવે જં તુ, એવમેઅં તિ નિદિસે. ૧૦
 તહેવ ફરુસા ભાસા, ગુરુ-ભૂઓવધાઈણી;
 સચ્ચા વિ સા ન વત્તજ્વા, જઓ પાવસ્સ આગમો. ૧૧
 તહેવ કાણું કાણેત્તિ, પંડગં પંડગે ત્તિ વા;
 વાહિઅં વા વિ રોગિત્તિ, તેણું ચોરેત્તિ નો વએ. ૧૨
 એએણુડન્નેણુ અટ્ઠેણું, પરો જેણુવહમ્મઈ;
 આચાર-ભાવ-દોસન્નૂ, ન તં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૧૩
 તહેવ હોલે ગોલિત્તિ, સાણે વા વસુલિ ત્તિ અ;
 દુમએ દૂહએ વા વિ, નેવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૧૪
 અન્નિજએ પન્નિજએ વા વિ, અમ્મો માહિસિહિત્તિ અ;
 વિહિસિએ ભાયણિજ્જત્તિ, ધૂએ નત્તુણિઅત્તિ અ. ૧૫
 હલે હલિત્તિ અન્નિત્તિ, ભટ્ટે સામિણિ ગોમિણિ;
 હોલે ગોલે વસુલિત્તિ, ઈત્થિઅં નેવમાલવે. ૧૬
 નામધિજ્જેણુ ણું ખૂઆ, ઈત્થીગુત્તેણુ વા પુણો;
 જ હારિહ-મભિગિજ્જ, આલવિજ્જ લવિજ્જ વા. ૧૭

અજ્ઞએ પજ્ઞએ વા વિ, બપો ચુદ્ધપિઉ ત્તિ અ;
 માઉલો ભાઈણિજ્ઞત્તિ, પુત્તે નત્તુણિઅ ત્તિ અ. ૧૮
 હે હો હલિ ત્તિ અન્નિત્તિ, ભટ્ટે સામિય ગોમિઅ;
 હોલ ગોલ વસુલ ત્તિ, પુરિસં નેવ-માલવે. ૧૯
 નામધિજ્ઞેણુ ણું ખૂઆ, પુરિસગુત્તેણુ વા પુણો;
 જહારિહ-મભિગિજ્ઞ, આલવિજ્ઞ લવિજ્ઞ વા. ૨૦
 પંચિંદિઆણુ પાણુણું, એસ ઈથી અયં પુમં;
 જાવ ણું ન વિ જાણિજ્ઞ, તાવ જાઈત્તિ આલવે. ૨૧
 તહેવ માણુસં પસું, પફિળં વા વિ સરીસવં;
 શૂલે પમેઈલે વજ્ઞે, પાયમિત્તિ અ નો વચ્ચે. ૨૨
 પરિવૂઠ ત્તિ ણું ખૂઆ, ખૂઆ ઉવચિઅ ત્તિ અ;
 સંજ્ઞએ પીણિએ વા વિ, મહાકાયત્તિ આલવે. ૨૩
 તહેવ ગાઓ દુજ્ઞાઓ, દમ્મા ગોરહગ ત્તિ અ;
 વાહિમા રહજ્ઞેગિ ત્તિ, નેવં ભાસિજ્ઞ પન્નવં. ૨૪
 જીવં ગવિત્તિ ણું ખૂઆ, ધેણું રસદય ત્તિ અ;
 રહસ્સે મહદ્દલએ વા વિ, વચ્ચે સંવહણિ ત્તિ અ. ૨૫
 તહેવ ગંતુમુજ્ઞણું, પવ્વયાણિ વણાણિ અ;
 રુફ્ખા મહદ્દલ પેહાએ, નેવં ભાસિજ્ઞ પન્નવં. ૨૬
 અલં પાસાય-ખંભાણું, તોરણાણું ગિહાણુ અ;
 ફલિહગલ-નાવાણું, અલં ઉદગ-દોણિણું. ૨૭

પીઠએ ચંગભેરે અ, નંગલે મધ્યં સિઆ;
 જંતલદ્રઢી વ નાભી વા, ગંડિઆ વ અલં સિઆ. ૨૮
 આસણું સયણું જાણું, હુજ્જા વા કિંચુવસ્સએ;
 ભૂઓવદાઈણિં ભાસં, નેવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૨૯
 તહેવ ગંતુમુજ્જણું, પવ્વયાણિ વણાણિ અ;
 રુદ્ધા મહદ્ધ પેહાએ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૩૦
 જાઈમંતા ઈમે રુદ્ધા, દીહવટ્ટા મહાલયા;
 પયાયસાલા વિડિમા, વએ દરિસણિ ત્તિ અ. ૩૧
 તહા ફલાઈં પક્કાઈં, પાયખજ્જાઈં નો વએ;
 વેલોઈયાઈં ટાલાઈં, વેહિમાઈં તિ નો વએ. ૩૨
 અસંથડા ઈમે અંખા, ખહુનિવ્વડિમા ફલા;
 વઈજ્જ ખહુ સંભૂઆ, ભૂઅરૂવ ત્તિ વા પુણે. ૩૩
 તહોસહિઓ પક્કાઓ, નીલિઆઓ છત્તીઈ અ;
 લાઈમા ભજ્જિમાઉ ત્તિ, પિહુખજ્જ ત્તિ નો વએ. ૩૪
 રૂઢા ખહુસંભૂઆ, થિરા ઓસઢા વિ અ;
 ગળિસઆઓ પસૂઆઓ; સસારાઉ ત્તિ આલવે. ૩૫
 તહેવ સંખડિં નચ્યા, કિચ્ચં કજ્જં તિ નો વએ;
 તેણુગં વાવિ વજ્જિઅત્તિ, સુતિત્થિ ત્તિ અ આવગા. ૩૬
 સંખડિં સંખડિં ખૂઆ, પણિઅદ્ધં તિ તેણુગં;
 ખહુસમાણિ તિત્થાણિ, આવગાણું વિઆગરે. ૩૭

તહા નર્મઓ પુણ્યઓ, કાયતિજ્જ ત્તિ નો વચ્ચે;
 નાવાહિં તારિમાઓ ત્તિ, પાણિપિજ્જ ત્તિ નો વચ્ચે. ૩૮
 બહુબાહુડા અગાહા, બહુસલિલુપ્પિલોદગા:
 બહુવિત્થોદગા આવિ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૩૯
 તહેવ સાવજ્જં જ્જેગં, પરસ્સદ્ધાએ નિદ્ધિઃસં;
 કીરમાણું તિ વા નચ્ચા, સાવજ્જં નાલવે મુણી ૪૦
 સુકડિત્તિ સુપક્કિત્તિ, સુચ્છિન્ને સુહડે મહે;
 સુનિદ્ધિઃસં સુલદ્ધિઃસં, સાવજ્જં વજ્જંએ મુણી. ૪૧

(કાવ્યમ)

પયત્તપક્કં (ક્ક) ત્તિ વ પક્કમાલવે,
 પયત્તચિન્ન ત્તિ વ ચિન્નમાલવે;
 પયત્તલાદ્ધં (દ્ધ) ત્તિ વ કમ્મહેઉચ્ચં,
 પહારગાઠ ત્તિ વ ગાઠમાલવે. ૪૨

(અનુષ્ટુબ્ધતમ)

સવ્વુક્કસં પરગ્ધં વા, અહિલં નત્થિ એરિસં;
 અવિક્કિચ્ચમવત્તવ્વં, અવિચ્ચત્તં એવ નો વચ્ચે. ૪૩
 સવ્વમેચ્ચં વધ્ધિસામિ, સવ્વમેચ્ચં તિ નો વચ્ચે;
 આણુવીઠં સવ્વં સવ્વત્થ, એવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૪૪
 સુક્કીચ્ચં વા સુવિક્કીચ્ચં, અકિજ્જં કિજ્જમેવ વા;
 ઇમં ગિણ્ણ ઇમં મુચ્ચ, પણીયં નો વિચ્ચાગરે. ૪૫

અપ્પગ્ધે વા મહુગ્ધે વા, કચ્છે વા વિષ્ણુચ્છે વિ વા;
 પશ્ચિમદ્રુઢે સમુપ્પન્ને, અણુવજ્જં વિઆગરે. ૪૬
 તહેવાસંજયં ધીરો, આસ ચેહિ કરેહિ વા;
 સય ચિદ્દ વયાહિ ત્તિ, નેવં ભાસિજ્જ પન્નવં. ૪૭
 બહવે ઇમે અસાહુ, લોચે વુચ્ચંતિ સાહુણો;
 ન લવે અસાહું સાહુત્તિ, સાહું સાહુત્તિ આલવે. ૪૮
 નાણુ-દંસણુ-સંપન્નં, સંજમે અ તવે રયં;
 એવં ગુણુ-સમાઉત્તં, સંજયં સાહુમાલવે. ૪૯
 દેવાણું માણુઆણું ચ, તિરિઆણું ચ વુગ્ગહે;
 અમુગાણું જચો હોઉ, મા વા હોઉ ત્તિ નો વચ્છે. ૫૦
 વાચો વુદ્ધં ચ સીઉણ્ણં, ખેમં ધાયં સિવં તિ વા;
 કયાણુ હુજ્જ એઆણિ? મા વા હોઉ ત્તિ નો વચ્છે. ૫૧

(કાવ્યમ)

તહેવ મેહં વ નહં વ માણુવં,
 ન દેવદેવ ત્તિ ગિરં વૃધ્ઞજ્ઞ;
 સમુચ્છિચ્છે ઉન્નચ્છે વા પચ્છોચ્છે,
 વૃધ્ઞજ્ઞ વા વુદ્ધં બલાહયે ત્તિ. ૫૨
 (અનુષ્ટુપ્પ્રતમ)

અંતલિક્ખ ત્તિણું બૂચ્ચા, ગુજ્જાણુચ્ચરિચ્ચ ત્તિ અ;
 રિદ્ધિમંતં નરં દિસ્સ, રિદ્ધિમંતં તિ આલવે. ૫૩

જૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૧૬

૨૪૨

(કાવ્યમ)

તહેવ સાવજજણુમોઆણી ગિરા,
 ઓહારિણી ન ય પરોવધાઈણી;
 સે કોઈ લોહ ભય હાસ માણવો,
 ન હાસમાણો વિ ગિરં વર્જનન. ૫૪

સુવક્કસુદ્ધિં સમુપેહિઆ મુણી,
 ગિરં ચ દુર્દું પરિવજજએ સયા;
 મિઅં અદુર્દું આણુવીઈ ભાસએ,
 સયાણુ મજઝે લહઈ પસંસાણું. ૫૫

ભાસાઈ દોસે અ ગુણે અ જાણિઆ,
 તીસે અ દુર્દું પરિવજજએ સયા;
 છસુ સંજએ સામણિએ સયા જએ,
 વર્જનન બુદ્ધે હિઅમાણુલોમિઅં. ૫૬

પરિજ્ઞભાસી સુસમાહિ-ઈંદિએ,
 ચઉક્કસાયા-વગએ અણિરિસએ;
 સ નિદ્ધુણે ધુન્નમલં પુરેકડં,
 આરાહએ લોગમિણું તહા પરં તિ બેમિ. ૫૭

ઈતિ સુવક્કસુદ્ધીનામં સત્તમમજ્જયણું સમત્તં ॥ ૭ ॥

॥ ૮ ॥ આચાર-અણિધિનામકમધ્યયનં ॥

આચાર-અણિધિ, લક્ષ્ણ, જહા કાયવ્વ લિક્ષણ; તં લે ઉદ્ધારિસ્સામિ, આણુપુવ્વિ સુણેહ મે. ૧
 પુઠ્ઠવી-દગ-અગણિમારુઅ, તણ-રુક્ષ-સળીયગા; તસા અ પાણા જીવ ત્તિ, ઈઈ વુત્તં મહેસિણા. ૨
 તેસિં અરછણ-જ્ઞેએણ, નિચ્ચં હોઅવ્વચં સિઆ; મણસા કાય-વકૂકેણ, એવં હવઈ સંજએ. ૩
 પુઠ્ઠવિં ભિત્તિં સિલં લેલુ; નેવ ભિંદે ન સંલિહે; તિવિહેણ કરણ-જ્ઞેએણ, સંજએ, સુસમાહિએ. ૪
 સુદ્ધપુઠ્ઠવિએ ન નિસીએ, સસરક્ખંમિ અ આસણે; પમન્નિજતુ નિસીઈજ્જા, જાઈત્તા જસ્સ ઉગ્ગહં. ૫
 સીઓદગં ન સેવિજ્જા, સિલાવુદ્ધં હિમાણિ અ; ઉસિણોદગં તત્ત-કાસુઅ, પડિગાહિજ્જા સંજએ. ૬
 ઉદ્ધઉદ્ધલં અપ્પણો કાયં, નેવ પુંછે ન સંલિહે; સમુપ્પેહ તહાભૂઅ, નો ણું સંઘટ્ટએ મુણી. ૭
 ઈંગાલં અગણિં અચ્ચિયં, અલાયં વા સન્નેઈઅં; ન ઉંજિજ્જા ન ઘટ્ટિજ્જા, નો ણું નિવ્વાવએ મુણી. ૮
 તાલિઅંટેણ પત્તેણ, સાહાએ-વિહુચણેણ વા; ન વીઈજ્જા અપ્પણો કાયં, આહિરં વા વિ પુગ્ગલં. ૯
 તણુરુક્ષં ન ઈંદિજ્જા, ફલં મૂલં ચ કરસઈ;

આમગં વિવિહં બીઅં, મણસા વિ ન પત્થએ. ૧૦
 ગહણેસુ ન ચિદ્રિઠજ્જન, બીએસુ હરિએસુ વા;
 ઉદગંમિ તહા નિચયં, ઉત્તિંગ-પણુએસુ વા. ૧૧
 તસે પાણે ન હિંસિજ્જન, વાયા અદુવ કમ્મણા;
 ઉવરએ સવ્વભૂએસુ, પાસેજ્જ વિવિહં જગં. ૧૨
 અદ્દઠ સુહુમાઈ પેહાએ, નઈ નણિત્તુ સંજએ:
 દયાહિંગારી ભૂએસુ, આસ ચિદ્દઠ સએહિ વા. ૧૩
 કચરાઈ અદ્દઠ સુહુમાઈ, નઈ પુરિછજ્જ સંજએ;
 ઈમાઈ તાઈ મેહાવી, આઈખિજ્જ વિઅકખણે. ૧૪
 સિણેહં પુષ્કસુહુમં ચ, પાણુત્તિંગં તહેવ ચ;
 પણુગં બીઅ-હરિઅં ચ, અંડસુહુમં ચ અદ્દઠમં. ૧૫
 એવમેઆણિ નણિત્તા, સવ્વભાવેણ સંજએ;
 અપ્પમત્તો જએ નિચયં, સન્વિંદિઅ-સમાહિએ. ૧૬
 ધુવં ચ પડિલેહિજ્જન, જોગસા પાયકંખલં;
 સિજ્જ-મુચ્ચારભૂમિં ચ, સંચારં અદુવાસણં. ૧૭
 ઉચ્ચારં પાસવણં, ખેલં સિંધાણ-જલ્લિઅં;
 ક્કસુઅં પડિલેહિત્તા, પરિટ્ટાવિજ્જ સંજએ. ૧૮
 પવિસિત્તુ પરાગારં, પાણુદ્દા ભોઅણુન્સ વા;
 જયં ચિદ્દઠે મિઅં ભાસે, ન ચ રૂવેસુ મણં કરે. ૧૯
 ખહું સુણેહિ કન્નેહિં, ખહું અચ્છીહિં પિચ્છઈ;

નં ય દિદ્રઠં સુઅં સન્વં, લિક્ષ્મ્ અક્ષાઉમરિહધં. ૨૦
સુઅં વા જઘં વા દિદ્રઠં, ન લવિન્નજ્ઞેવધાધઅં;
ન યં કેણ ઉવાએણું, ગિહિન્નેગં સમાયરે. ૨૧

નિદ્રઠાણું રસનિન્નજ્ઞૂઠં, ભદગં પાવગં તિ વા;
પુદ્રઠો વા વિ અપુદ્રઠો વા, લાભાલાભં ન નિદિસે. ૨૨
ન ય ભોઆણુંમિ ગિદ્ધો, ચરે ઉંછં અયંપિરો;

અક્ષાસુઅં ન ભુન્નિન્નજ્ઞ, ક્રીય-મુદ્દેસિ-આહડં. ૨૩
સંનિહિં ચ ન કુવ્વિન્નજ્ઞ, આણુમાયં પિ સંજએ;
મુહાજીવી અસંખધે, હવિન્નજ્ઞ જગનિસ્સિએ. ૨૪

લૂહવિત્તી સુસંતુદ્રઠે, અપ્પિરછે સુહરે સિઆ;
આસુરત્તં ન ગચ્છિન્નજ્ઞ, સુરચાણું જિણ-સાસણું. ૨૫
કન્નસુક્ષ્મેહિં સદેહિં, પેમં નાભિનિવેસએ;

દારુણું કક્કસં ક્ષાસં, કાએણ અહિઆસએ. ૨૬
ખુહં પિવાસં દુસ્સિન્નજ્ઞં, સી-ઉણ્ડં અરધં ભયં;
અહિઆસે અવહિઓ, દેહદુક્ખં મહાક્લં. ૨૭

અત્થંગયંમિ આઈરચે, પુરત્થા અ આણુગગએ;
આહાર-માઈયં સન્વં, મણુસાવિ ન પત્થએ. ૨૮
અતિંતિણે અચવલે, અપ્પભાસી મિઆસણે;

હવિન્નજ્ઞ ઉઅરે દંતે, થોવં લદ્ધું ન ખિંસએ. ૨૯
ન ખાહિરં પરિભવે, અત્તાણું ન સમુક્કસે;

સુઅલાલે ન મન્નિજ્જન, જર્યા-તવસ્સિ-બુદ્ધિએ. ૩૦
 સે જાણુમજાણું વા, કદ્દેટ્ટ આહમ્મિઅં પયં;
 સંવરે ખિપ્પમપ્પાણું, ખીઅં તં ન સમાયરે. ૩૧
 અણ્ણાચારં પરક્કમ્મ, નેવ ગૂટે ન નિન્હવે;
 સુઠં સયા વિયડલાવે, અંસસેતે જિહંદિએ. ૩૨
 અમોહં વયણું કુજ્જન, આયરિઅસ્સ મહપ્પણો;
 તં પરિગિજ્જ વાયાએ, કમ્મુણા ઉવવાયએ. ૩૩
 અધુવં જીવિઅં નર્યા, સિદ્ધિમગ્ગં વિઆણિઆ;
 વિણિઅટ્ઠિજ્જ લોગેસુ, આઉં પરિમિઅમપ્પણો. ૩૪
 ખલં થામં ચ પેહાએ. સદ્દા-મારુગ્ગ-મપ્પણો;
 ખિત્તં કાલં ચ વિન્નાય, તહપ્પાણું નિજુંજએ. ૩૫
 જરા જવ ન પીડેઈ, વાહી જવ ન વઠૂંઈ;
 જાવિંદિઆ ન હાયંતિ, તાવ ધમ્મં સમાયરે. ૩૬
 કોહં માણું ચ માયં ચ, લોભં ચ પાવ-વઠૂંઈ;
 વમે ચત્તારિ દોસે ઉ, ઇચ્છંતો હિઅ-મપ્પણો. ૩૭
 કોહો પીઈં પણાસેઈ, માણો વિણય-નાસણો;
 માયા મિત્તાણિ નાસેઈ, લોભો સવ્વ-વિણાસણો. ૩૮
 ઉવસમેણ હણે કોહં, માણું મદ્વયા જિણે;
 માયં ચજ્જવ-ભાવેણ, લોભં સંતોસઓ જિણે. ૩૯

(કાવ્યમ)

કોહો અ માણો અ અણિગ્ગહીઆ,

માયા ઝ લોભો ઝ પવઠ્ઠમાણા;
 ચતારિ એએ કસિણા કસાયા,
 સિંચન્તિ મૂલાઈ પુણુબલવસ્સ. ૪૦
 રાયણિએસુ વિણયં પઉંજે,
 ધુવસીલયં સયયં ન હાવઈજ્જન,
 કુમ્મુવ્વ અદલીણ-પલીણ-ગુત્તો,
 પરક્કમિજ્જન તવ-સંજમંમિ. ૪૧

(અનુબુદ્ધપદ્યતમ)

નિદં ચ ન બહુમન્નિજ્જન, સપ્પહાસં વિવજ્જએ;
 મિહોકહાહિં ન રમે, સજ્જાયામિ રએા સયા. ૪૨
 જોગં ચ સમણુધમ્મમિ, જુંજે અણુલસો ધુવં;
 જુત્તો અં સમણુધમ્મમિ, અટ્ઠં લહઈ અણુત્તરં, ૪૩
 ઇહલોગ-પારત્ત-હિઅં, જોણું ગચ્છઈ સુગઈ;
 બહુસ્સુઅં પજ્જુવાસિજ્જન, પુરિછજ્જત્થવિણિચ્છયં ૪૪
 હત્થં પાયં ચ કાયં ચ, પણિહાય નિઈંદિએ;
 અદલીણ-ગુત્તો નિસિએ, સગાસે ગુરુણો મુણ્ણી. ૪૫
 ન પફ્ખએા ન પુરએા, નેવ કિચ્ચાણ પિદ્ધએા;
 ન ચ ઉરું સમાસિજ્જ, ચિટ્ઠિઠજ્જન ગુરુણુંતિએ. ૪૬
 અપુરિછએા ન ભાસિજ્જ, ભાસમાણુસ્સ અંતરા;
 પિટ્ઠિઠમંસં ન ખાઈજ્જ, માયામોસં વિવજ્જએ. ૪૭

અપ્પત્તિઅં જેણુ સિઆ, આસુ કુપ્પિજ્જ વા પરો;
 સન્વસો તં ન લાસિજ્જ, લાસં અહિઅગામિણિં. ૪૮
 દિદ્ધં મિઅં અસંદિદ્ધં. પડિપુત્તં વિઅં જિઅં;
 અયંપિર-મણુવિગ્ગં, લાસં નિસિર અત્તવં. ૪૯
 આચાર-પત્તિ-ધરં, દિદ્ધિઠવાય-મહિજ્જગં;
 વાયવિક્ખલિઅં નચ્ચા, ન તં ઉવહસે મુણી. ૫૦
 નકૂખત્તં સુમણિં જોગં, નિમિત્તં મંત-ભેસજં;
 ગિહિણો તં ન આઈકૂખે, ભૂઆહિગરણું પયં. ૫૧
 અન્નદ્દઠં પગડં લયણું, ભઈજ્જ સયણાસણું;
 ઉચ્ચાર ભૂમિ-સંપન્નં, ઇત્થી-પસુ-વિવજ્જિઅં. ૫૨
 વિવિત્તા અ ભવે સિજ્જ, નારીણું ન લવે કહં;
 ગિહિ-સંથવં ન કુજ્જ, કુજ્જ સાહૂહિં સંથવં. ૫૩
 જહા કુકુકુડ-પોઅસ્સ, નિચ્ચં કુલલચ્ચો ભયં;
 એવં પુ ખંભચારિસ્સ, ઇત્થી-વિગ્ગહચ્ચો ભયં. ૫૪
 ચિત્તભિત્તિં ન નિજ્જાચ્ચે, નારિં વા સુ-અલ્લંકિઅં;
 ભકૂખરં પિવ દ્દટ્ટૂણું, દિદ્ધિઠ પડિસમાહરે. ૫૫
 હત્થ-પાય-પડિચ્છિન્નં, કન્ન-નાસ-વિગપ્પિઅં;
 અવિ વાસસયં નારિં, ખંભચારી વિવજ્જચ્ચે. ૫૬
 વિભૂસા ઇત્થિ-સંસગ્ગો, પાણીઅં રસભોઅણું;
 નરસ્સત્ત-ગવેસિસ્સ વિસં તાલઉઠં જહા. ૫૭

અંગ-પચંગ-સંઠાણું, ચારુદલવિચ્છ-પેહિચ્છં;
 ઈત્થીણું તં ન નિજ્ઞાચ્છે, કામરાગ-વિવર્ઢ્ઢણું. ૫૮
 વિસચ્છેસુ માણુન્નેસુ, પેમં નાભિનિવેસચ્છે;
 અણિચ્છ્યં તેસિં વિન્નાય; પરિણામં પુગ્ગલાણુ ચ. ૫૯
 પુગ્ગલાણું પરિણામં, તેસિં નચ્ચા જહા તહા;
 વિણ્ણિચ્છ-તણ્ણહો વિહરે, સીધભૂચ્છેણુ અપ્પણા. ૬૦
 જાઈ સદ્દાઈ નિક્ખંતો, પરિઆય-દ્ઢાણુ-મુત્તમં;
 તમેવ આણુપાલિજ્જા, ગુણે આચરિચ્છ-સંમચ્છે. ૬૧
 (કાવ્યમ)

તવં ચિમં સંજમ-જ્ઞેગચં ચ,
 સજ્જાચજ્ઞેગં ચ સયા અહિદ્દિઢ્ઢચ્છે;
 સુરે વ સેણાઈ સમત્તમાઉહે,
 અલમપ્પણો હોઈ અલં પરેસિં. ૬૨
 સજ્જાચ-સજ્જાણુ-ચચ્ચસ તાઈણો,
 અપાવ-ભાવચ્ચસ તવે ચચ્ચસ;
 વિસુજ્જાઈ જં સિ મલં પુરેકકડં,
 સમીરિચ્છં રૂપમલં વ જ્ઞેઈણા. ૬૩
 સે તારિસે દુક્ખસહે જિઈદ્દિચ્છે,
 સુચ્છેણુ જુત્તે અમમે અકિંચ્છણુ;
 વિરાયઈ કમ્મ-ઘણંમિ અવગચ્છે.

કસિણુખ્લ-પુડાવગમે વ ચંદિમે ત્તિ ળેમિ. ૬૪
 ॥ ઇતિ આચારપણિહીનામદ્દમમજ્જયણું સમત્તં ॥

૬ વિનયસમાધિનામાધ્યયને પ્રથમોદ્દેશક :

(કાવ્યમ્)

થંભા વ કોહા વ મયપ્પમાયા,

ગુરુસ્સગાસે વિણયં ન સિક્ખે;

સો ચેવ ઉ તસ્સ અભૂઈભાવો,

ફલં વ કીઅસ્સ વહાય હોઈ. ૧

જે આવિ મંદિત્તિ, ગુરું વિઈત્તા,

હરે ઈમે અપ્પસુઅત્તિ નચ્ચા;

હીલંતિ મિચ્છં પડિવજ્જમાણા,

કરંતિ આસાયણ તે ગુરુણઃ. ૨

પગઈઈ મંદા વિ ભવંતિ એગે,

હરે વિ અ જે સુઅબુદ્ધોવવેચ્ચા;

આચારમંતા ગુણુસુદ્ધિઠઅપ્પા,

જે હીલિઆ સિહિરિવ ભાસ કુન્ન. ૩

જે આવિ નાગં હરં તિ નચ્ચા,

આસાયએ સે અહિઆય હોઈ;

એવાચરિઅં પિ હુ હીલયંતો,

નિઅચ્છઈ નઈપિહં ખુ મંદો. ૪

આસીવિસો ચા વિ પરં સુરુદ્ધો,

કિં જીવનાસાહિ પરં નુ કુન્ન;

આચરિઅપાયા પુણુ અપ્પસન્ના,

અખોહિ-આસાયણુ નત્થિ મુક્ખો. ૫
 જો પાવગં જલિઅ-મવક્કમિજ્જા,
 આસીવિસં વા વિ હુ કોવઈજ્જા;
 જો વા વિસં ખાયઈ જીવિઅદ્દહી,
 એસોવ-માસાયણુયા ગુરૂણં. ૬
 સિયા હુ સે પાવય નો ઉહેજ્જા,
 આસીવિસો વા કુવિઓ ન લક્ખે;
 સિયા વિસં હાલહલં ન મારે,
 ન યાવિ મોક્ખો ગુરુ-હીલણુઅ. ૭
 જો પવ્વયં સિરસા લેત્તુ-મિચ્છે,
 સુત્તં વ સીહં પડિખોહએજ્જા;
 જો વા દઅે સત્તિ-અગ્ગે પહારં,
 એસોવમા-સાયણુયા ગુરૂણં. ૮
 સિયા હુ સીસેણુ ગિરિં પિ ભિન્દે,
 સિયા હુ સીહો કુવિઓ ન લક્ખે;
 સિયા ન ભિન્દિજ્જા વ સત્તિ-અગ્ગં,
 ન યાવિ મોક્ખો ગુરુ-હીલણુઅ. ૯
 આયરિય-પાયા પુણુ અપ્પસન્ના,
 અખોહિ-આસાયણુ નત્થિ મુક્ખો;
 તમ્હા અણુખાહ-સુહાભિકંખી,
 ગુરુપ્પસાયા-ભિમુહો રમેજ્જા. ૧૦
 www.jaintatvagyanashala.org

- જહાહિઅગ્ગી જલણું નમંસે,
નાણાહુઈ-મન્ત-પયા-લિસિત્તં;
એવાયરિયં ઉવચિદ્દુએજ્જા,
અણુન્તનાણોવગચ્છો વિ સન્તો. ૧૧
- જસ્સન્તિએ ધમ્મપયાઈ સિદ્ધિએ,
તસ્સન્તિએ વેણુધિયં પઉંજે;
સક્કારએ સિરસા પંજલીઓ,
કાય-ગિરા “લો ” મણુસા ચ નિચ્ચં. ૧૨
- લજ્જા દયા સંજમ ખંભચેરં,
કદ્દાણુ-ભાગિસ્સ વિસોહિ-ઠાણું;
જે મે ગુરુ સયમ-મણુસાસયન્તિ,
તેડહં ગુરુ સયયં પૂચયામિ. ૧૩
- જહા નિસન્તે તવણુચ્ચિમાલી,
પભાસઈ કેવલ-ભારહં તુ;
એવાયરિઓ સુય-સીલ-ખુદ્ધિએ,
વિરાયઈ સુરમજ્જે વ ઈન્દો. ૧૪
- જહા સસી કેમુઈ-જ્જેગ-જ્જુત્તો,
નક્ખત્ત-તારાગણુ-પરિવુડખ્ખા;
જે સોહઈ વિમલે અપ્પલમુક્કે,
એવં ગણી સોહઈ ભિદ્ધુમજ્જે. ૧૫
- મહાગરા આયરિયા મહેસી,

સમાહિ-જેગે સુચ-સીલ-બુદ્ધિએ;
 સમ્પાવિઉ-કામે અણુત્તરાઈ,
 આરાહએ તોસઈ ધમ્મ-કામી. ૧૬
 સુચ્યાણ મેહાવિ-સુભાસિયાઈ,
 સુસ્સૂસએ આયાઅરિઅમખમત્તો;
 આરાહઈત્તાણ ગુણે અણેગે,
 સે પાવઈ સિદ્ધિમણ્તરં ત્તિ જોમિ. ૧૭
 ॥ઈતિ વિણુચસમાહીએ પઠમો ઉદેસો સમત્તો ॥૧॥

૯ વિનયસમાધ્યધ્યયને દ્વિતીય ઉદેશ: ॥૨॥

(કાવ્યમ)

મૂલાઉ ખન્ધખલવો દુમસ્સ,
 ખન્ધાઉ પરછા સમુવેન્તિ સાહા,
 સહખસાહા વિરુહન્તિ પત્તા,
 તઓ સે પુષ્કં ચ ફલં રસો ચ. ૧

(અનુષ્ટુપતવ્રમ)

એવં ધમ્મસ્સ વિણુઓ; મૂલં પરમો સે મુક્ખો;
 જેણ કિત્તિં સુઅં સિગ્ધં, નીસેસં ચાભિગચ્છઈ. ૨
 જે ચ ચણ્ડે મિએ થધ્ધે, દુવ્વાઈ નિચડી સઢે;
 વુન્નઈ સે અવિણીયખા, કટ્ટં સોચગચં જહા. ૩
 વિણુચં પિ ને ઉવાએણું, ચોઈઓ કુખ્પઈ નરો;

- દિવં સો સિરિમિજ્જન્તિં, દંડેણ પડિસેહયે. ૪
તહેવ અવિણીઅખ્ખા, ઉવવજ્જા હયા ગયા;
દીસન્તિ દુહમેહન્તા; આલિઓગ-મુવટ્ઠિયા. ૫
- તહેવ સુવિણીઅખ્ખા, ઉવવજ્જા હયા ગયા;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇડિંઠ, પત્તા મહાયસા. ૬
- તહેવ અવિણીઅખ્ખા, લોગંસિ નર-નારિઓ;
દીસન્તિ દુહમેહન્તા, છાયા વિગલિતેન્દિયા. ૭
- દણ્ડ-સત્થ-પરિણુણ્ણા, અસખ્ખલ-વયણ્ણેહિ ય;
કલુણ્ણા વિવન્ન-છન્દા, ખુખ્ખિવાસા-પરિગયા. ૮
- તહેવ સુવિણીઅખ્ખા, લોગંસિ નર-નારિઓ;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇડિંઠ પત્તા મહાયસા. ૯
- તહેવ અવિણીઅખ્ખા, દેવા જ્ઞા ય ગુજ્જગા;
દીસન્તિ દુહમેહન્તા, આલિઓગ-મુવટ્ઠિયા. ૧૦
- તહેવ સુવિણીઅખ્ખા, દેવા જ્ઞા અ ગુજ્જગા;
દીસન્તિ સુહમેહન્તા, ઇડિંઠ પત્તા મહાયસા. ૧૧
- જે આયરિય-ઉવવજ્જાયાણું, સુસ્સૂયા-વયણુંકરા;
તેસિં સિક્ખા પવટ્ઠન્તિ, જલસિત્તા ઇવ પાયવા. ૧૨
- અખ્ખણ્ણદ્દા પરદ્દા વા, સિખ્ખા નેઉણિયાણિ ય;
ગિહિણે ઉવલોગદ્દા, ઇહલોગસ્સ કારણા. ૧૩
- જેણ અન્ધં વહં ઘોરં, પરિઆવં ચ દારુણું;

સિક્ષમાણા નિચચ્છન્તિ, જુતા તે લલિધન્દિઆ. ૧૪
 તેડવિ તં ગુરં પૂયન્તિ, તસ્સ સિષ્પસ્સ કારણા;
 સક્કારેન્તિ નમંસન્તિ, તુદ્ધા નિદેસ-વત્તિણો. ૧૫
 કિં પુણ્ણ જે સુઅગ્ગાહી, અણુન્ત-હયકામએ;
 આચરિયા જં વએ સિક્ષૂ, તમ્હા તં નાઈવત્તએ. ૧૬
 નીઅં સેજ્જં ગઈ ઠાણું, નીયં ચ આસણાણિ ચ;
 નીયં ચ પાએ વન્દિજ્જા, નીયં કુજ્જા ચ અંજલિં. ૧૭
 સંઘટ્ટેત્તા કાએણું તહા ઉવહિણામવિ;
 ‘ખમેહ અવરાહં મે’, વજ્જજ ‘ન પુણ્ણ’ ત્તિ અ. ૧૮
 દુગ્ગએ વા પએએણું, ચોઈએ વહઈ રહં;
 એવં દુખુદ્ધિ કિચ્ચાણું, વુત્તો વુત્તો પકુવ્વઈ. ૧૯
 (આલવન્તે લવન્તે વા, ન નિસિજ્જાઈ પડિસ્સુણે;
 મુત્તૂણું આસણું ધીરો, સુસ્સૂસાએ પડિસ્સુણે.)
 કાલં છન્દોવચારં ચ, પડિલેહિત્તાણુ હેઊહિં;
 તેણું તેણું ઉવાએણું, તં તં સંપડિવાચએ. ૨૦
 વિવત્તી અવિણ્ણીયસ્ય, સમ્પત્તી વિણ્ણીયસ્સ અ;
 જસ્સેયં દુહએ નાયં, સિક્ષાં સે અભિગચ્છઈ. ૨૧
 (કાવ્યમ.)

જે આવિ ચણ્ણે મઈ-ઈદ્ધિ-ગારવે,
 પિસુણે નરે સાહસ-હીણપેસણે;

અદિદ્-ધર્મમે વિણ્યમે અકોવિચ્ચે,
 અસંવિલાગી ન હું તત્સ મુક્ષો. ૨૨
 નિદેસવત્તી પુણ્ય જે ગુરુણ્,
 સુચત્થ-ધર્મમા વિણ્યમ્મિ કોવિચ્ચા;
 તરિત્તુ તે ચોહમિણ્ દુરુત્તરં,
 ખવિત્તુ ક્રમ્મં ગઈમુત્તમં ગયં. ॥ ત્તિ એમિ. ॥૨૩॥
 ॥ ઇતિ વિણ્યસમાહિઅન્નઝયણે ખીચો ઉદ્દેસો સમત્તો ॥

૯ વિનયસમાધ્યધ્યયને તૃતીય ઉદ્દેશઃ ॥૩॥

(કાવ્યમ્)

આચરિયં અગ્ગિ-મિવાહિઅગ્ગી,
 સુસ્સૂસમાણો પડિન્નગરિન્નન્ત;
 આલોધયં ઇગિઅમેવ નચ્ચા,
 નો છન્દમારાહયઈ સ પુન્નમે. ૧
 આચારમદ્દા વિણ્યં પઉંજે,
 સુસ્સૂસમાણો પરિગિન્નઝ વક્કં;
 જહોવઈદ્દઠં અભિકંખમાણો,
 ગુરું તુ નાસાયયઈ સ પુન્નમે. ૨
 રાઈણિઅસુ વિણ્યં પઉંજે,
 ડહરા વિ ચ જે પરિચાય-જેદ્દા,
 નિયત્તણે વદ્દઈ સચ્ચવાઈ,

- ઝોવાયવં વક્કકરે સ પુજ્જે. ૩
- અન્નાયઉંછં ચરઈ વિસુદ્ધં,
જવણુદુયા સમુયાણું ચ ચ નિચ્ચં;
અલદ્ધુયં નો પરિદેવએજ્જન,
લદ્ધું ન વિકલ્લયઈ સ પુજ્જે. ૪
- સંથાર-સેજ્જન-સણ-લત્તપાણિ,
અપ્પિચ્છયા અઈલાભે વિ સન્તે;
જે એવમપ્પાણુભિતોસએજ્જન,
સંતોસ-પાહન-રથે સ પુજ્જે. ૫
- સક્કા સહિઉં આસાઈ કંટયા,
અઓમયા ઉચ્છહયા નરેણું;
અણાસથે જો ઉ સહેજ્જ કંટથે,
વઈમથે કણણસરે સ પુજ્જે. ૬
- મુહુત્ત-હુક્ખા ઉ હવન્તિ કંટયા,
અઓમયા તે વિ તથો સુ-ઉદ્ધરા;
વાયાહુરુતાણિ હુરુદ્ધરાણિ,
વેરાણુખન્ધીણિ મહાભયાણિ. ૭
- સમાવયન્તા વયણાભિધાયા,
કણણંગયા દુમ્મણિયં જણન્તિ;
ધમ્મો ત્તિ કિચ્ચા પરમગ્ગસૂરે,
જિઈન્દિથે જો સહઈ સ પુજ્જે. ૮

અવણુવાયં ચ પરમ્બુહસ્સ,
 પરચક્રખચો પડિણીયં ચ ભાસં;
 ચોહારણિં અપ્પિયકારિણિં ચ,
 ભાસં ન ભાસેજ્જ સયા સ પુજ્જે. ૯

અલોલુચ્ચે અકૂકુહચે અમાઈ,
 અપિસુણે યાવિ અદીણવિત્તી;
 નો ભાવચ્ચે નો વિય ભાવિયખ્ખા,
 અકોઉહલ્લે ચ સયા સ પુજ્જે. ૧૦

ગુણેહિ સાહૂ અગુણેહિડસાહૂ,
 ગેણહાહિ સાહુ-ગુણ મુચ્ચડસાહૂ;
 વિયાણિયા અપ્પગ-મપ્પચેણું,
 જે રાગદોસેહિ સમો સ પુજ્જે. ૧૧

તહેવ ડહરં વ મહલ્લગં વા,
 ઈત્થીં પુમં પવ્વઇયં ગિહિં વા;
 નો હીલચ્ચે નોડવિ ચ ખિંસચ્ચેજ્જ,
 થંભં ચ કોહં ચ ચચ્ચે સ પુજ્જે. ૧૨

જે માણિયા સયયં માણુયન્તિ,
 જત્તેણુ કનનં વ નિવેસયન્તિ;
 જે માણુચ્ચે માણુરિહે તવસ્સી.
 જિઈન્દિચ્ચે સચ્ચરચ્ચે સ પૂજ્જે. ૧૩

તેસિં ગુણુ ગુણુસાયરાણું,

સોઝ્યાણ મેહાવી સુભાસિયાઈ;
 ચરે મુણી પંચ-રએ તિશુત્તો,
 ચઉક્કસાયા-વગએ સ પુજ્જો, ૧૪
 ગુરુમિહ સયયં પડિયરિય મુણી,
 જિણુમય--નિઉણે અભિગમ--કુસલે;
 ધુણિય રયમલં પુરેકડં,
 ભાસુર-મઉલં ગઈ ગય ॥ ત્તિ જેમિ ॥૧૫॥
 ॥ ઇતિ વિણુયસમાહીએ તઈ આ ઉદ્દેસો સમત્તો ॥૩૥

॥૬॥ વિનયસમાધ્યધ્યયને ચતુર્થ ઉદ્દેશઃ ॥
 સુયં મે આઉસં ! તેણું ભગવયા એવમકુખાયં,
 ઈહ ખલુ થેરેહિં ભગવન્તેહિ ચત્તારિ વિણુય-સમાહિ-
 દ્દાણા પન્નત્તા-કયરે ખલુ તે થેરેહિં ભગવન્તેહિં
 ચત્તારિ વિણુય-સમાહિ-દ્દાણા પન્નત્તા. ૧

ઈમે ખલુ તે થેરેહિં ભગવન્તેહિં ચત્તારિ વિણુય-
 સમાહિ-દ્દાણા પન્નત્તા, તં જહા-વિણુય-સમાહી, સુય-
 સમાહી, તવસમાહી, આચારસમાહી,

વિણુએ સુએ અ તવે, આચારે નિચય-પંડિયા;
 અભિરામયન્તિ અખ્ખાણું, જે ભવંતિ જિઈન્દિયા. ૧

ચઉવ્વિહા ખલુ વિણુયસમાહી ભવઈ, તં જહા-
 અણુસાસિજ્જન્તો સુસ્સૂસઈ ૧, સમ્મં સમ્પડિવજ્જઈ

૨, વેચમારાહર્ ૩, ન ય ભવર્ અત્તસમ્પગ્ગહિએ ૪,
ચઉત્થં પયં ભવર્, ભવર્ ય એત્થ સિલોગો.

પેહેઈ હિયાણુસાસણું,

સુસ્સૂસર્ તં ચ પુણે અહિટ્ઠિએ;

ન ય માણુ-મએણ મજ્જર્,

વિણય-સમાહી આચયટ્ઠિએ.

૨

ચઉવ્વિહા ખલુ સુયસમાહી ભવર્, તં જહા-
સુયં મે ભવિસ્સઈત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્ ૧, એગગ્ગ-
ચિત્તો ભવિસ્સામિત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્, ૨, અ-
પ્પાણું ઠાવઈસ્સામિત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્ ૩, ઠિએ
પરં ઠાવઈસ્સામિત્તિ અજ્જાઈયવ્વં ભવર્ ૪, ચઉત્થં
પયં ભવર્, ભવર્ ય એત્થ સિલોગો.

નાણુમેગગ્ગ-ચિત્તો ય, ઠિએ ય ઠાવઈ પરં;

સુચાણિ ય અહિન્નિજ્જતા, રએ સુય-સમાહિએ.

૩

ચઉવ્વિહા ખલુ તવસમાહી ભવર્, તં જહા-
નો ઇહલોગટ્ટયાએ તવમહિટ્ઠિજ્જ ૧, નો પરલોગટ્ટ-
યાએ તવમહિટ્ઠિજ્જ ૨, નોકિત્તિ-વણુ-સદસિલોગ-
ટ્ટયાએ તવમહિટ્ઠિજ્જ ૩, નન્નત્થ નિજ્જરટ્ટયાએ તવ-
મહિટ્ઠિજ્જ ૪, ચઉત્થં પયં ભવર્, ભવર્ ય એત્થ
સિલોગો.

વિવિહુણુ-તવો-રએ ય નિચ્ચં,

ભવઈ નિરાસએ નિજજરદિઠએ;
તવસા ધુણઈ પુરાણ-પાવગં,
જુતો સયા તવ-સમાહિએ. ૪

ચઉવિહા ખલુ આચારસમાહી ભવઈ. તં જહા-
નો ઇહલોગદૃયાએ આચારમહિદિઠજ્ઞ ૧, નો પરલો-
ગદૃયાએ આચારમહિદિઠજ્ઞ ૨, નો કિત્તિ-વણુ-સદ-
સિલોગદૃયાએ આચારમહિદિઠજ્ઞ ૩, નન્નત્ય આરહ-
ન્તેહિં હેહિં આચારમહિદિઠજ્ઞ ૪, ચઉત્યં પયં
ભવઈ, ભવઈ ય એત્ય સિલોગો.

જિણવયણ-રએ અતિન્તિણે,
પડિપુણાયય-માયયદિઠએ;
આચારસમાહિ-સંવુડે,
ભવઈ ય દન્તે ભાવ-સન્ધએ. ૫

અભિગમ ચઉરો સમાહિઓ;
સુવિસુદ્ધો સુસમાહિયખઓ;
વિઉલ-હય-સુહાવહં પુણો,
કુવ્વઈ સો પય-ખેમમખણો. ૬

જઈમરણાઓ મુચ્ચઈ, ઇત્યત્યં ચ ચયઈ સંવસો;
સિદ્ધે વા ભવઈ સાસએ, દેવે વા અખપરએ મહારૂઠએ.

॥ ત્તિ ખેમિ ॥ ૭ ॥

॥ ઇતિ વિણયસમાહીએ ચઉત્યો ઉદેસો સમતો ॥ ૪ ॥

॥ ઇતિ વિણયસમાહીનામં નવમમજ્જયણું સમતં ॥

॥ ૧૦ સભિલ્લુઅધ્યયનં ॥

નિક્ખમ્મમાણાઈ ય ખુદ્ધવયણે, નિચ્ચં ચિત્તસમાહિચ્ચો
 હવિન્નજ; ઈત્થીણ વસં ન યાવિ ગચ્છે. વન્તં નો
 પડિયાયઈ જે સ ભિક્ખૂ. ૧ પુઠ્ઠવિં ન ખણે ન ખણાવચ્ચે.
 સીચ્ચોદ્દગં ન પિચ્ચે ન પિયાવચ્ચે; અગણિ-સત્થં જહા
 સુનિસિચં, તં ન જલે ન જલાવચ્ચે જે સ ભિક્ખૂ. ૨
 અનિલેણ ન વીચ્ચે ન વીયાવચ્ચે, હરિયાણિ ન છિન્દે
 ન છિન્દાવચ્ચે; ખીયાણિ સયા વિવન્નજયન્તો, સચ્ચિત્તં
 નાહારચ્ચે જે સ ભિક્ખૂ. ૩ વહણં તસ-થાવરાણ હોઈ,
 પુઠ્ઠવિ-તણ-કટ્ઠ-નિસ્સિયાણં; તમ્હા ઉદેસિચં ન ભુજે,
 નો વિ પચ્ચે ન પયાવચ્ચે જે સ ભિક્ખૂ. ૪ રોઈય-
 નાયપુત્ત-વયણે, અત્તસમે મન્નેન્નજ છપ્પિ કાચ્ચે; પંચ
 ય ક્કાસે મહ્ધવયાઈ, પંચાસવ-સંવરચ્ચે જે સ ભિક્ખૂ.
 ૫ ચત્તારિ વમે સયા કસાચ્ચે, ધુવજ્જેગી હવિન્નજ
 ખુદ્ધવયણે; અહણે નિન્નજય-રૂવરચ્ચે, ગિહિન્નેગં
 પરિવન્નજચ્ચે જે સ ભિક્ખૂ. ૬ સમ્મદિટ્ઠી સયા અમૂઢે,
 અત્થિ હુ નાણે તવે સંજમે ય; તવસા ધુણઈ પુરાણ-
 પાવગં, મણ-વય-કાય-સુસંવુડે જે સ ભિક્ખૂ. ૭ તહેવ
 અસણું પાણુગં વા, વિવિહં ખાઈમ-સાઈમં લલિત્તા;
 હોહી અટ્ઠો સુચ્ચે પરે વા, તં ન નિહે નિહાવચ્ચે
 જે સ ભિક્ખૂ. ૮ તહેવ અસણું પાણુગં વા, વિવિહં

ખાઈમ-સાઈમં લલિતા; છન્દિય સાહમિઆણુ ભુંજે,
 ભોર્યા સજ્જાય-રએ ય જે સ ભિક્ષૂ. ૯ ન ય
 પુગાહિયં કહં કહેજ્જા, ન ય કુપ્પે નિહુઈન્દિયે
 પસન્તે; સંજમે ધુવં જંગેણુ જુત્તે, ઉવસન્તે અવિહેડએ
 જે સ ભિક્ષૂ. ૧૦ જે સહઈ હુ ગામ-કણ્ડએ, અક્ષ-
 કોસ-પહાર-તજ્જણુઓ ય; ભય-ભેરવ-સદ્-સપ્પહાસે,
 સમ-સુહ-દુક્ખ-સહે ય જે સ ભિક્ષૂ. ૧૧ પડિમં
 પડિવજ્જિયા મસાણે, નો ભીયએ ભયભેરવા ઈદ્ધિઅસસ;
 વિવિહગુણ-તવો-રએ ય નિચ્ચં, ન સરીરં આભિ-
 કંખઈ જે સ ભિક્ષૂ. ૧૨. અસઈ વોસદ્ધ-ચત્ત-દેહે,
 અકુદ્ધે વ હએ વ લૂચિએ વા; પુઠવિ-સમે મુણી
 હવિજ્જા, અનિયાણે અકોઉહદ્ધે જે સ ભિક્ષૂ. ૧૩
 અભિભૂય કાએણુ પરીસહાઈ, સમુદ્ધરે જાઈ-પહાઓ
 અપ્પયં; વિઘત્તુ જાઈ-મરણું મહાપ્પભયં, તવે રએ
 સામણિએ જે સ ભિક્ષૂ. ૧૪ હત્થ-સંજએ પાય-
 સંજએ, વાય-સંજએ સંજઈન્દિયે; અજ્જપ્પ-રએ
 સુસમાહિયપ્પા, સુત્તત્થં ચ વિચાણુઈ જે સ ભિક્ષૂ. ૧૫
 ઉવહિમ્મિ અમુચ્છિએ અગિધ્ધે, અન્નાયહંજં પુલ-નિપ્પુ-
 લાએ; કય-વિક્કય-સન્નિહિઓ વિરએ, સન્વ-સંગાવગએ
 ય જે સ ભિક્ષૂ. ૧૬ અલોલભિક્ષૂ ન રસેસુ ગિધ્ધે,
 ઉછં ચરે જીવિય નાભિકંજે; ઈડિંઠ ચ સક્કારણુ-પૂયણું
 ચ, ચએ દિયપ્પા અણિહે જે સ ભિક્ષૂ ૧૭ ન પરં

વચ્ચેજાનસિ ‘અયં કુસીલે,’ જોણુન કુપ્પેજાન ન તં
 વચ્ચેજાન; જાણિય પત્તેયં પુણુ-પાવં, અત્તાણું ન
 સમુક્કસે જે સ લિદ્ધા. ૧૮ ન જાઈમત્તે ન ચ રૂવમત્તે,
 ન લાલમત્તે ન સુચ્ચેણ મત્તે; મયાણિ સન્વાણિ વિવ-
 જજઈત્તા, ધમ્મજાણુ-રચ્ચે ચ જે સ લિદ્ધા. ૧૯
 પવેચચ્ચે અજ્જ-પયં મહાસુણ્ણી, ધમ્મે ઠિચ્ચો ઠાવયઈ-
 પરંપિ; નિદ્ધામ્મ વજ્જેજાન કુસીલલિલિં, ન ચાવિ
 હાસં કુહચ્ચે જે સ લિદ્ધા. ૨૦ તં દેહવાસં અસુઈ
 અસાસયં, સયા ચચ્ચે નિચ્ચહિયટ્ઠિયજ્જા; ઇન્દિત્તુ
 જાઈ-મરણુસ્સ બન્ધણું, ઉવેઈ લિદ્ધા અપુણાગમં
 ગઈ. તિ ઝેમિ. ૨૧

॥ ઈઈ સલિદ્ધા-અજ્જઝયણું ઠસમં સમત્તં ॥ ૧૦ ॥

॥ ૧ ॥ શ્રીદશવૈકાલિકે પ્રથમા ચૂલિકા ॥

ઇહ જલુ ભો પન્વઘંએણું ઉપ્પન્નદુક્ખેણું સંજમે
અરઘં-સમાવન્ન-ચિત્તેણુંઓહાણુપેહિણાઅણોહાઘંએણું
ચેવ હયરસિગયંકુસ-પોયપડાગાભૂઆઈ ઈમંઈઅદ્ધારસ
ઠાણાઈ સમ્મં સંપડિલેહિઅન્વાઈ ભવંતિ; તં જહા-હં
ભો દુસ્સમાએ દુપ્પજીવી ૧, લહુસગા ઇત્તરિઆ ગિહીણું
કામભોગા ૨, ભુજ્જે અ સાઈજહુલા માણુસ્સા ૩, ઇમે
અ મે દુક્ખે ન ચિરકાલોવદ્ધાઈ ભવિસ્સઈ ૪, ઓમજ્જણુ-
પુરકારે ૫, વંતસ્સ ચ પડિઆયાણું ૬, અહરગઈ-
વાસોવસંપયા ૭, દુલ્લહે જલુ ભો ગિહીણું ધમ્મે
ગિહવાસમજ્જે વસંતાણું ૮, આયંકે સે વહાય હોઈ
૯, સંકંપે સે વહાય હોઈ ૧૦, સોવક્કેસે ગિહવાસે,
નિરુવક્કેસે પરિઆએ ૧૧, અંધે ગિહવાસે, મુક્ખે
પરિઆએ ૧૨, સાવજ્જે ગિહવાસે, અણુવજ્જે પરિઆએ
૧૩, જહુસાહારણા ગિહીણું કામભોગા ૧૪, પત્તેઅં
પુન્નપાવં ૧૫, અણિરચે જલુ ભો માણુઆણુ જીવિએ
કુસગ્ગજલખિંદુચંચલે ૧૬. જહું ચ જલુ ભો પાવં
કમ્મં પગડં ૧૭, પાવાણું ચ જલુ ભો કડાણું કમ્માણું
પુન્નિં દુચ્ચિન્નાણું દુપ્પડિકંતાણું વેઈતા મુક્ખો, નત્થિ
અવેઈતા, તવસા વા ઓસઈતા ૧૮, અદ્ધારસમં પયં
ભવઈ, ભવઈ અ ઇત્થ સિલોગો.

- જયા ય ચયઈ ધર્મ, અણુજ્ઞે લોગકારણા;
સે તત્થ મુચ્છિએ બાલે, આયઈ નાવબુજ્ઞઈ. ૧
- જયા ઓહાવિઓ હોઈ, ઈંદો વા પડિઓ છમં;
સવ્વ ધર્મ-પરિબદ્ધો; સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૨
- જયા અ વંદિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અવંદિમો;
દેવયા ય ચુઆ ઠાણા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૩
- જયા અ પૂઠમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અપૂઠમો;
રાયા વ રજ્જ-પબ્ભટ્ટો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૪
- જયા અ માણિમો હોઈ, પચ્છા હોઈ અમાણિમો;
સિદ્ધિઠવ્વ કબ્બડે છૂદો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૫
- જયા અ થેરઓ હોઈ, સમઈક્કંત-બુવ્વણો;
મચ્છુ વ્વ ગલં ગિલિત્તા, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૬
- જયા અ કુ-કુકુંઠસ્સ, કુ-તત્તીહિં વિહમ્મઈ;
હત્થી વ બંધણે બધ્ધો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૭
- પુત્ત-દાર-પરીકિન્નો, મોહસંતાણુ-સંતઓ;
પંકોસન્નો જહા નાગો, સ પચ્છા પરિતપ્પઈ. ૮
- અજ્જ આહં ગણી હુંતો, ભાવિઅપ્પા બહુસ્સુઓ;
જઈડહં રમંતો પરિઆએ, સામન્ને જિણુદેસિએ. ૯
- દેવેલોગ-સમાણો અ, પરિઆઓ મહેસિણં;
રયાણં અરયાણં ચ, મહાનરય-સારિસો. ૧૦

(કાવ્યમ)

અમરોવમં જાણિઅ સુદ્ધમુત્તમં, રચાણુ પરિઆઈ
તહાડરચાણુ; નિરઓવમં જાણિઅ દુદ્ધમુત્તમં, રમિજ્જ
તમકા પરિઆઈ પંડિએ. ૧૧ ધમ્માઉ ભદ્ધં સિરિઓ
અવેચં, જન્નગિગ-વિજ્જાઅ-મિવ-ડપ્પતેઅં; હીલંતિ ણુ
દુવ્વિહિઅં કુસીલા, દાહુદ્ધિઅં ઘોરવિસં વ નાગં. ૧૨
ઇહેવ ધમ્મો અચસો અકિત્તી, દુન્નામધિજ્જં અ
પિહુજ્જણુમિ; ચુઅસ્સ ધમ્માઉ અહમ્મસેવિણો,
સંભિન્નવિત્તસ્સ ચ હિદ્ધઓ ગઈ ૧૩ ભુજિતુ ભોગાઈ
પસજ્જ એઅસા, તહાવિહં કદ્દુ અસંજમં બહુઃ
ગઈઅ ગચ્છે અણભિન્નિઅં દુહં, બોહી અ સે નો
સુલહા પુણો પુણો. ૧૪ ઇમસ્સ તા નેરઈઅસ્સ જંતુણો,
દુહોવાણીઅસ્સ કિલેસવત્તિણો; પલિઓવમં ઝિજ્જઈ
સાગરોવમં, કિમંગ પુણુ મજ્જ ઇમં મણોદુહં. ૧૫
ન મે ચિરં દુદ્ધમિણું ભવિસ્સઈ, અસાસયા ભોગપિવાસ
જંતુણો; ન ચે સરીરેણુ ઇમેણુડવિસ્સઈ, અવિસ્સઈ
જીવિઅ-પજ્જવેણુ મે. ૧૬ જસ્સેવમખ્ખા ઉ હવિજ્જ
નિરિછઓ, ચઈજ્જ દેહં ન હુ ધમ્મસાસણું; તં તારિસં
નો પઈલંતિ ઈદિઆ, ઉવિંતવાયા વ સુદ્ધંસણું ગિરિં. ૧૭
ઈચ્ચેવ સંપસ્સિઅ બુદ્ધિમં નરો, આયં ઉવાયં વિવિહં
વિઆણિઆ; કાઓણુ વાયા અદ્ધ માણુસેણું, તિશુત્તિ-
શુત્તો જિણુવયણુ-મહિદ્ધિજ્જાસિ ત્તિ બેમિ. ૧૮
||ઈઈ સિરિદસવેયાલિએ રઈવક્કા પઠમા ચૂલા સમતા.૧

॥ શ્રીદશવૈકાલિકે દ્વિતીયા ચૂલિકા ॥

ચૂલિકાં તુ પવક્ષામિ, સુઅં કેવલિ-ભાસિઅં;
 જં સુણિત્ત સુપુણ્ણાણં, ધમ્મે ઉપ્પજ્જએ મઠં. ૧
 આણુસોઅ-પટ્ટિઠઅ-બહુજ્જાણંમિ, પડિસોઅ-લક્ક-લક્ખેણું;
 પડિસોઅમેવ અપ્પા, દાયવ્વો હોઉ-કામેણું. ૨
 આણુસોઅસુહો લોઓ, પડિસોઓ આસવો સુવિહિઆણું;
 આણુસોઓ સંસારો, પડિસોઓ તસ્સ ઉત્તારો. ૩
 તમ્હા આચાર-પરક્કમેણું, સંવર-સમાહિ-બહુત્તેણું;
 ચરિઆ ગુણા અ નિયમા અ, હુંતિ સાહૂણુ ઠુંવ્વા. ૪
 અનિએઅ-વાસો સમુઆણુ-ચારિઆ, અન્નાય-ઉંછં
 પધરિક્કયા અ; અપ્પોવહી કલહ વિવજ્જણાઅ, વિહાર-
 ચરિઆ ઇસિણું પસત્થા. ૫ અઈન્ન-ઓમાણુ-વિવ-
 જ્જણા અ, ઓસન્ન-દિટ્ઠાહહ-ભત્તપાણે; સંસદ્ઠ-કપ્પેણુ
 ચરિજ્જ ભિક્ખૂ, તજ્જનય-સંસદ્ઠ જઈ જઈજ્જન્ત. ૬
 અમજ્જ-મંસાસિ અમચ્છરીઆ, અભિક્ખાણું નિગ્ગિ-
 ગઈ ગયા અ; અભિક્ખાણું કાઉસ્સગ્ગકારી, સજ્જાચન્નેજે
 પયઓ હવિજ્જન્ત. ૭ ન પડિન્નવિજ્જન્ત સયણાસણાઈં
 સિજ્જં નિસિજ્જં તહ ભત્તપાણું, ગામે કુલે વા નગરે
 વ દેસે, મમત્તભાવં ન કહિં પિ કુજ્જન્ત. ૮ ગિહિણો
 વેઆવડિઅં ન કુજ્જન્ત, અભિવાયણુ-વંદણુ-પૂઆણું વા;
 અસંકિલિટ્ઠેહિં સમં વસિજ્જન્ત, મુણી ચરિત્તસ્સ જઓ

ન ડાણી. ૬ ન ચા લલેજ્જન નિઉણું સહાયં, ગુણુહિઅં
 વા ગુણુઓ સમં વા; ઇક્કો વિ પાવાઈ વિવજ્જયંતો,
 વિહરિજ્જ કામેસુ અસજ્જમાણો. ૧૦ સંવચ્છરં વા
 વિ પરં પમાણું, ખીઅં ચ વાસં ન તહિં વસિજ્જન;
 સુત્તસ્સ મગ્ગેણ ચરિજ્જ ભિક્ખૂ, સુત્તસ્સ અત્થો જહ
 આણુવેઈ. ૧૧. જો પુવ્વરત્તાવરરત્તકાલે, સંપિક્ખઅએ
 અપ્પગ-મપ્પગેણ; કિં મે કહં કિં ચ મે કિચ્ચસેસં, કિં
 સક્કણિજ્જનં ન સમાયરામિ. ૧૨ કિં મે પરો પાસઈ કિંચ
 અપ્પા, કિં વાહં ખલિઅં ન વિવજ્જયામિ; ઇચ્ચેવ
 સમ્મં આણુપાસમાણો, અણાગયં નો પડિખંધ કુજ્જન.
 ૧૩ જત્થેવ પાસે કઈ દુપ્પઉત્તં, કાએણ વાયા અદ્ધ
 માણુસેણું; તત્થેવ ધીરો પડિસાહરિજ્જન, આઈન્નઓ
 ખિપ્પમિવ ખટ્ઠીણું. ૧૪ જસ્સેરિસા જોગ જિઈંદિઅસ્સ,
 ધિઈમિઓ સપ્પુરિસસ્સ નિચ્ચં; તમાહુ લોએ પડિબુદ્ધ-
 ભવી, સો ભઅઇ સંજમ-ભવિએણું. ૧૫ અપ્પા ખલુ
 સયયં રક્ખિઅવ્વો, સવ્વિંદિએહિં સુસમાહિએહિં;
 અરક્ખિઅઓ નાઈપહં ઉવેઈ, સુરક્ખિઅઓ સવ્વદુહાણુ
 મુચ્ચઈ, ત્તિ યેમિ. ૧૬

॥ ઇઈ સિરિદ્દસવેઆલિએ વિવિત્તચરિઆ ખીઆ ચૂલા
 સમત્તા ॥ ૨ ॥

॥ ઇઈ દસવેઆલિઅં મૂલસુત્તં સમત્તં ॥

તૃતીય ભાગ

પ્રકરણો, કુલકો, તત્ત્વાર્થ સૂત્ર, શતકો,
વીતરાગ-સ્તોત્ર, યોગશાસ્ત્ર વિગેરે

શ્રી જીવવિચાર પ્રકરણ મૂળ

ભુવણ-પદ્ધતિ વીરં, નમિજિણ ભણામિ અણુહ-બોહત્યં,
જીવ-સર્વં કિંચિ વિ, જહ ભણિયં પુન્ય-સ્મૃતિહિં. ૧
જીવ મુક્તા સંસારિણો ય, તસ થાવરા ય સંસારી;
પુઠવી જલ જલણ વાઉ, વણુસસઈ થાવરા નેયા. ૨
ફલિહમણિરયણ-વિદ્ધુમ, હિંચુલહરિયાલમણનિલરસિંદા;
કણુગાઈ ધાજી સેઠી, વન્નિય અરણેદૃય પલેવા. ૩
અબ્ભય તૂરી ઊસં, મટ્ટી-પાહાણ-બઈઓ જોગા;
સોવીરંજણ હુણાઈ, પુઠવી-ભેઆઈ ઈચ્છાઈ. ૪
ભોમંતરિક્ષ-મુદ્ધગં, ઓસા હિમ કરગ હરિતણ મહિઆ;
હુંતિ ઘણોદ્ધિમાઈ, ભેયા જોગા ય આઉસસ. ૫
ઈંગાલ જલ મુમ્મર, ઉક્કાસણિ કણુગવિજ્જુમાઈઆ;
અગણિ-જિયાણું ભેયા, નાયન્વા નિઉણ-ખુદ્ધીએ. ૬
ઉબ્ભામગ ઉક્કલિયા, મંડલી મહ સુદ્ધ ગુંજવાયા ય;
ઘણુ-તાણુ-વાયાઈઆ, ભેયા ખલુ વાઉકાયસસ. ૭

સાહારણ-પત્તેઆ, વણુસસઈ જીવા દુહા સુએ ભણિયા;
 જેસિ-મણુતાણું તણુ, એગા સાહારણા તે ઉ. ૮
 કંઠા અંકૂર દિસલય, પણુગા સેવાલ ભૂમિક્ષેડા ય;
 અદ્વયતિય ગજગર મોત્ય, વત્યુલા થેગ પદ્મંકા. ૯
 કામલ-ફલં ચ સવ્વં, ગૂઢસિરાઈ સિણાઈ-પત્તાઈ;
 થોહરિ કુંઆરિ ગુગુલી,ગલોય પમુહાઈ છિન્નરુહા. ૧૦
 ઇચ્છાઈણો અણેગે, હવંતિ લેયા અણુતકાયાણું;
 તેસિં પરિજ્ઞણાયુત્યં, લક્ષ્મણુ-મેઅં સુએ ભણિયં. ૧૧
 ગૂઢસિર-સંધિ-પવ્વં,સમભંગ-મહિરંગં ચ છિન્નરુહં;
 સાહારણું સરીરં, તવિવરીઅં ચ પત્તયં. ૧૨
 એગ સરીરે એગો; જીવો જેસિં તુ તે ચ પત્તેયા;
 ફલ ફૂલ છદ્ધિ કદ્દઠા, મૂલગ પત્તાણિ બીયાણિ. ૧૩
 પત્તેય તરું મુત્તું, પંચ વિ પુઢવાઈણો સયલ લોએ;
 સુહુમા હવંતિ નિયમા, અંતમુહુત્તાઝિ અદિસ્સા. ૧૪
 સંગ કવહુય ગંડુલ, જલોય ચંદણુગ અલસ લહુગાઈ;
 મેહરિ કિમિ પૂઅરગા, જેઈદિય માઈવાહાઈ. ૧૫
 ગોમિ મંકણુ જૂઆ, પિપીલિ ઉદેહિયા ચ મફ્ફેડા;
 ઇદ્ધિય ઘયમિદ્ધીઓ, સાવય ગોફીડ જઈઓ. ૧૬
 ગદ્દહુય ચોરફીડા, ગોમયફીડા ચ ઘન્નફીડા ય;
 કુંયુ ગોવાલિય ઇલિયા, તેઈદિય ઇદ્દિગોવાઈ. ૧૭

ચઉરિંદિયા ય વિચ્છૂ, ઠિંકુણુ ભમરા ય ભમરિયા તિહા;
 મચ્છિય ડંસા મસગા, કંસારી કવિલ ડોલાઈ. ૧૮
 પંચિંદિયા ય ચઉહા, નારય તિરિયા મણુસ્સ દેવા ય;
 નેરઈયા સત્તવિહા, નાયન્વા પુઠવી-ભેએણું. ૧૯
 જલયર થલયર ખયરા, તિવિહા પંચિંદિયા તિરિક્ખા ય;
 સુસુમાર મચ્છ કચ્છવ, ગાહા મગરા ય જલચારી. ૨૦
 ચઉપય ઉરપરિસપ્પા, ભુયપરિસપ્પા ય થલયરા તિવિહા;
 ગો-સપ્પ-નઉલ-પમુહા, બોધન્વા તે સમાસેણું. ૨૧
 ખયરા રોમયપફ્ખી, ચમ્મયપફ્ખી ય પાયડાં ચેવ;
 નરલોગાઓ બાહિં, સમુગ્ગપફ્ખી વિચયપફ્ખી. ૨૨
 સન્વે જલ-થલ-ખયરા, સમુચ્છિમા ગબ્ભયા દુહા હુંતિ;
 કમ્મા-કમ્મગભૂમિ, અંતરદ્વીવા મણુસ્સા ય. ૨૩
 દસહા ભવણાહિવઈ, અટ્ટઠવિહા વાણુમંતરા હુંતિ;
 ભેઈસિયા પંચવિહાં, દુવિહા વેમાણિયા દેવા. ૨૪
 સિદ્ધા પનરસ-ભેયા તિત્થા-તિત્થાઈ સિદ્ધ-ભેએણું;
 એએ સંખેવેણું, જીવ-વિગપ્પા સમક્ખાયા. ૨૫
 એએસિં જીવાણું, સરીર-માઉ ઠિઈ સકાયંનિ;
 પાણુ-ભેણિ-પમાણું, જેસિં જ અત્થિ તં ભણિમો. ૨૬
 અંગુલ-અસંખ-ભાગો, સરીર-મેગિંદિયાણુ સન્વેસિં;
 ભેયણુ-સહસ્સ-મહિયં, નવરં પત્તેય-રુક્ખાણું. ૨૭

બારસ જોયણુ તિન્નેવ, ગાઉઆ જોયણું ચ આણુકમસો;
જેઈદિય તેઈદિય, ચઉરિંદિય દેહ-મુચ્ચત્તં. ૨૮

ધણુસયપંચ-પમાણુ, નેરધયા સત્તમાઈ પુઠવીએ;
તત્તો અદ્દદ્ધૂણુ, નેયા રયણુપ્પહા જાવ. ૨૯

જોયણુ સહસ્સમાણુ, મચ્છા ઉરગા ચ ગખ્ભયા હુંતિ;
ધણુહ-પુહુત્તં પફ્ખીસુ; ભુયચારી ગાઉઆ-પુહુત્તં. ૩૦
ખચરા ધણુહપુહુત્તં; ભુયગા ઉરગા ચ જોયણુપુહુત્તં;
ગાઉઆ પુહુત્ત મિત્તા, સમુચ્છિમા ચઉપ્પયા ભણિયા. ૩૧
છચેવ ગાઉઆઈ, ચઉપ્પયા ગખ્ભયા મુણેચવ્વા;

કોસ તિગં ચ મણુસ્સા, ઉક્કોસ સરીર-માણેણું. ૩૨
ઈસાણુંત સુરાણું, રયણીએ સત્ત હુંતિ ઉચ્ચત્તં;

દુગ દુગ દુગ ચઉગેવિજ્જ,ણુત્તરે ઈક્કિલ્લ-પરિહાણી. ૩૩
બાવીસા પુઠવીએ, સત્તય આઉસ્સ તિન્નિ વાઉસ્સ;

વાસ સહસ્સા દસ તર, ગણાણુ તેગિ તિરત્તાગિ. ૩૪
વાસાણિ બારસાગિ, જેઈદિયાણું તેઈદિયાણું તુ;

અઉણાપન્ન દિણાઈ, ચઉરિંદીણું તુ છમ્માસા. ૩૫
સુર-નેરધયાણુ ઠિઈ, ઉક્કોસા સાગરાણિ તિત્તીસં;

ચઉપય તિરિયમણુસ્સા, તિન્નિ ચ પલિઓવમા હુંતિ. ૩૬
જલચર-ઉર ભુયગાણું, પરમાગિ હોઈ પુવ્વ કોડીએ;

પફ્ખીણું પુણુ ભણિઓ, અસંખભાગો ચ પલિયસ્સ. ૩૭

સવ્વે સુહુમા સાહારણા ય, સમુચ્છિમા મહુસ્સા ય;
 ઉક્કોસ જહન્નેણ, અંતમુહુત્તં ચિય જિયંતિ. ૩૯
 ઓગાહણાઉ-માણુ, એવં સંખેવઓ સમકૂખાયં;
 જે પુણુ ઈત્થ વિસેસા, વિસેસ-સુત્તાઉ તે નેયા. ૪૦
 એગિંદ્ધિયા ય સવ્વે, અસંખ-ઉસ્સપ્પિણી સકાયંમિ;
 ઉવવન્નજંતિ ચયંતિ ય, અણુતંકાયા અણુતાઓ. ૪૦
 સંખિન્નજ સમા વિગલા, સત્તદુલ્લા પણિંદ્ધિતિરિમાણુઆ;
 ઉવવન્નજંતિ સકાએ, નારય દેવા ય નો એવ. ૪૧
 દસહા જિયાણુ પાણા, ઇંદ્ધિય ઊસાસ આઉ ખલરૂઆ;
 એગિંદ્ધિએસુ ચઉરો, વિગલેસુ છ સત્ત અદ્દેવ. ૪૨
 અસન્નિ સન્નિ પંચિંદ્ધિએસુ, નવ દસ કમેણુ ખોધવ્વા;
 લેહિં સહ વિચ્છઓગો, જીવાણું ભન્નએ મરણું. ૪૩
 એવં અણોરપારે, સંસારે સાયરંમિ ભીમંમિ;
 પત્તો અણુતપ્પત્તો, જીવેહિં અપત્ત-ધમ્મેહિં. ૪૪
 તહ ચઉરાસી લક્ખા, સંખા જોણીણુ હોઈ જીવાણું;
 પુઠ્ઠવાઈણું ચઉણહં, પત્તેયં સત્ત સત્તેવ. ૪૫
 દસ પત્તેય તરૂણું, ચઉદસ લક્ખા હવંતિ ઇયિરેસુ;
 વિગલિંદ્ધિએસુ દે દો, ચઉરો પંચિંદ્ધિતિરિયાણું. ૪૬
 ચઉરો ચઉરો નારય, સુરેસુ મહુઆણુ ચઉદસ હવંતિ;
 સંપિંડિયા ય સવ્વે, ચુલસી લક્ખા ઉ જોણીણું. ૪૭

વન્ન ચઉક્કા-ગુરૂલહુ, પરધા ઉસાસ આય-વુન્નજેઅં;
 સુલખગઈ નિમિણુ તસદસ, સુર-નર-તિરિઆઉ તિત્થયરં.
 તસ ખાયર પન્નજતં, પત્તેઅં થિરં સુલંચ સુલગંચ;
 સુસ્સર આઈન્ન જસં, તસાઈ-દસગં ઈમં હોઈ. ૧૭
 નાણું-તરાય દસગં, નવ ખીએ નીઅ સાય મિચ્છતં;
 થાવર દસ નિરયતિગં, કસાય પણવીસ તિરિયદ્દુગં. ૧૮
 ઇગ ણિ તિ ચઉ જઈએ, કુખગઈ ઉવધાય હુંતિ પાવસ્સ;
 અપસત્થં વન્ન-ચઉ, અપઠમ-સંઘયણુ-સંઠાણા. ૧૯
 થાવર સુદુમ અપન્નજં, સાહારણુ-મથિર-મસુલ-હુલગાણિ;
 દુસ્સર-ણાઈન્ન-જસં, થાવરદસગં વિવન્નજત્થં. ૨૦
 ઇંદિઅ કંસાય અવ્વય, જોગા પંચ ચઉ પંચ તિન્નિ કમા;
 કિરિઆએ પણવીસં, ઈમા ઉ તાએ આણુક્કમસો. ૨૧
 કાઈઅ અહિગરણિઆ, પાઉસિયા પારિતાવાણી કિરિયા;
 પાણાઈવાયરંભિઅ, પરિગ્ગહિયા માયવત્તી ચ. ૨૨
 મિચ્છા-દંસણુ-વત્તી, અપચચ્છૂખાણાય દિદ્ધિઠ પુદ્ધ અ;
 પાડુચિઅ સામંતો, -વાણીઅ નેસત્થિ સાહત્થી. ૨૩
 આણુવણિ વિઆરણિઆ, અણુભોગા અણુવકં અપચચ્છૂઆ;
 અન્ના પચોગ સમુદાણુ, પિન્ન દોસેરિયાવહિઆ. ૨૪
 સમિઈ ગુત્તી પરિસહ, જઈધમ્મો ભાવણા ચરિતાણિ,
 પણુતિ દુવીસ દસ ખાર, પંચ ભેએઈ સગવન્ના. ૨૫

ધરિયા-ભાસે-સણા-દાણે, ઉચ્ચારે સમિર્ધ સુ અ;
 મણગુત્તી વયગુત્તી, કાયગુત્તી તહેવ ચ. ૨૬
 ખુહા પ્રિવાસા સી ઉણ્ડ, દંસા ચેલા-રધ-ત્થિઓ;
 ચરિયા નિસીહિયા સિજ્જા, અંકોસ વહ બયણા. ૨૭
 અલાલ રોગ તણુકાસા, મલ સક્કાર પરિસહા;
 પન્ના અન્નાણુ સમ્મત્ત, ધમ્મ બાવીસ પરિસહા. ૨૮
 ખંતી મદ્વ અજ્જવ, મુત્તી તવ સંજમે અ બોધવે;
 સચ્ચં સોઅં આકિંચણું ચ, ખંભં ચ જઈ ધમ્મો. ૨૯
 પઠમ-મણિચ્ચ-મસરણું, સંસારો એગયા ચ અન્નત્તં;
 અસુધત્તં આસવ, સંવરો ચ તહ નિજ્જરા નવમી. ૩૦
 લોગસહાવો બોહી, દુદલહા ધમ્મસ્સ સાહગા અરિહા;
 એઆઓ ભાવણાઓ, ભાવેઅવ્વા પયત્તણું. ૩૧
 સામાઈ અત્થ પઠમં, છેઓવદ્ધાવણું ભવે બીયં;
 પરિહારવિસુદ્ધિઅં, સુહુમં તહ સંપરાયં ચ. ૩૨
 તત્તો અ અહકુખાયં, ખાયં સવ્વંમિ જીવલોગમ્મિ;
 જં અરિજિણુ સુવિહિયા, વચ્ચતિ અચ્ચરામરં ઠાણું. ૩૩
 અણુસણુ-મૂણોઅરિયા, વિત્તીસંખેવણું રસચ્ચાઓ;
 કાયકિલેસો સંલીણયા, ચ બજ્જો તવો હોઈ. ૩૪
 પાવચ્છિત્તં વિણુઓ, વેયાવચ્ચં તહેવ સન્ન્યાઓ;
 ઝાણું ઉચ્ચઓ વિ અ, અખિલંતરઓ તવો હોઈ. ૩૫

આરસ વિહં તવો નિજજરા ચ, બંધો ચઉ વિગાપો અ;
પયધં-દ્વિઠધં-અણુભાગ, પચ્ચેસ-ભેચ્ચેહિ નાયવો. ૩૬

પયધં સહાવો વુત્તો, ઠિધં કાલાવહારણું;

અણુભાગો રસો જ્ઞેચ્ચો, પચ્ચેસો દલ-સંચચ્ચો. ૩૭

પડ-પડિહાર-સિ-મજ્જ, હડ-ચિત્ત-કુલાલ-ભંડગારીણું;

જહ એચ્ચેસિં ભાવા, કમ્માણુ વિ જાણુ તહ ભાવા. ૩૮

ધંહ નાણુ-દંસણા-વરણુ, વેચ-મોહાઉ-નામ-ગોઆણિ;

વિગ્ધં ચ પણુ નવ દુ, અદ્દવીસ ચઉ તિસય દુ પણુવિહં. ૩૯

નાણે અ દંસણાવરણે, વેઅણિચ્ચે ચેવ અંતરાચ્ચે અ;

તીસં કોડાકોડી, અચરાણું ઠિધં અ ઉક્કોસા. ૪૦

સત્તરિ કોડાકોડી, મોહણીચ્ચે વીસ નામ ગોચ્ચેસુ;

તિત્તીસં અચરાધં, આઉદ્વિઠધં બંધ ઉક્કોસા. ૪૧

આરસ મુહુત્ત જહન્ના, વેચણિચ્ચે અદ્દઠ નામ-ગોચ્ચેસુ;

સેસાણું-તમુહુત્તં, એચં બંધ-દ્વિઠધં-માણું. ૪૨

સંત-પય-પડવણુયા, દવ્વ-પમાણું ચ ખિત્ત કુસણા ય;

કાલો અ અંતરં ભાજ, ભાવે અપ્પાબહું ચેવ. ૪૩

સંતં સુદ્ધપયત્તા, વિજ્જતં બકુસુમંવ ન અસંતં;

મુદ્ધખત્તિ પયં તસ્સ ઉ, પડવણા મગ્ગણાધિહિં. ૪૪

બધંધિદિચ્ચે અ કાચે, જ્ઞેચ્ચે વેચ્ચે કસાય નાણે ચ;

સંજમ દંસણુ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૪૫

નરગઈ પણિદિ તસ ભવ, સન્નિ અહકૂખાય ખઈઅ સમ્મત્તે;
 મુક્ખો-ણાહાર કેવલ, દંસણ નાણે ન સેસેસુ. ૪૬
 દવ્વપમાણે સિદ્ધાણું, જીવ-દવ્વાણિ હુંતિ જાંતાણિ;
 લોગસ્સ અસંખિજ્જે, ભાગે ઇક્કો ય સંવે વિ. ૪૭
 કુસણા અહિયા કાલો, ઇગ સિદ્ધ-પડુચ્ચ સાઈઓ જાંતો;
 પડિવાયા-ભાવાઓ, સિદ્ધાણું અંતરં નત્થિ. ૪૮
 સવ્વજિયાણુ-મણુંતે, ભાગે તે તેસિં દંસણું નાણું;
 ખઈએ ભાવે પરિણામિએ, અ પુણુ હોઈ જીવત્તં. ૪૯
 થોવા નપુંસ સિદ્ધા, થી નર સિદ્ધા કમેણ સંખજુણા;
 ઇઅ મુક્ખતત્ત-મેઅં, નવતત્તા લેસઓ ભણિઆ. ૫૦
 જીવાઈ નવ પચથે, જો જાણુઈ તસ્સ હોઈ સમ્મત્તં;
 ભાવેણુ સદહંતો, અયાણુમાણેવિ સમ્મત્તં. ૫૧
 સવ્વાઈ જિણેસર-ભાસિઆઈ, વચણાઈ, નન્નહા હુંતિ;
 ઇઅ ખુદ્ધિ જસ્સ મણે, સમ્મત્તં નિચ્ચત્તં તસ્સ. ૫૨
 અંતોમુહુત્ત-મિત્તંપિ, ફાસિઅં હુજ્જ જેહિં સમ્મત્તં;
 તેસિં અવરૂઢ પુગલ, પરિઅટ્ટો ચેવ સંસારો. ૫૩
 ઉસ્સપ્પિણી અણુંતા, પુગલ-પરિઅટ્ટઓ મુણેઅવ્વો;
 તે-ણુંતા-તીઅદ્ધા, અણાગચદ્ધા અણુંતજુણા. ૫૪
 જિણુ અજિણુ તિત્થ તિત્થા, ગિહિ અન્ન સલિંગ થી
 નર નપુંસા;
 યત્તેય સયંખુદ્ધા, ખુદ્ધઓહિય ઇક્કણિક્કા ય. ૫૫

જિણુસિદ્ધા અરિહંતા, અજિણુસિદ્ધા ય પુંડરિઆ પમુહા;
 ગણુદારિ તિત્થ સિદ્ધા, અતિત્થસિદ્ધા ય મરૂદેવી. ૫૬
 ગિહિલિંગ સિદ્ધ ભરહો, વક્કલચીરી ય અન્નલિંગમ્મિ;
 સાહૂ સલિંગસિદ્ધા, થી-સિદ્ધા ચંદણા-પમુહા. ૫૭
 પુંસિદ્ધા ગોયમાઈ, ગાંગેયાઈ નપુંસયા સિદ્ધા;
 પત્તેય સયંબુદ્ધા, ભણિયા કરકંડુ કવિલાઈ. ૫૮
 તહ બુદ્ધબોહિ ગુરૂબોહિય, ઈગસમય ઈગ સિદ્ધા ય;
 ઈગ સમયે વિ અણેગા, સિદ્ધા તે-ણેગ સિદ્ધા ય. ૫૯
 (જઈઆઈ હોઈ પુરૂષા, જિણુણ મગ્ગમિ ઉત્તરં તઈયા;
 ઈક્કસ્સ નિગોયસ્સ, અણુંતભાગો ય સિદ્ધ-ગમ્મો.) ૬૦

શ્રી દંડક પ્રકરણ મૂળ.

નમિઉં ચઉવીસ જિણે, તસ્સુત્ત-વિચાર-લેસ-દેસણુઓ;
 દંડગ-પએહિં તે ત્રિયય, થોસામિ સુણેહ ભો ભવ્વા. ૧
 નેરઈઆ અસુરાઈ, પુઠવાઈ-ખેઈદિયાદઓ ચેવ;
 ગબ્ભય-તિરિય-મણુસ્સા, વંતર જોઈસિય વેમાણી. ૨
 સંખિત્તયરી ઉ ઈમા, સરીર-મોગાહણા ય સંઘયણા;
 સન્ના સંઠાણ કસાય, લેસિન્દિય દુસમુઘાયા. ૩
 દિટ્ઠી દંસણ નાણે, જોગુ-વઓગો-વવાય ચવણ ઠિઈ;
 પજ્જત્તિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઈ વેએ. ૪

ચઉ ગખલ-તિરિય વાઉસુ, મણુઆણુ પંચ સેસ તિસરીરા;
થાવરચઉગે દુહઝો, અંગુલઅસંખલાગતાણુ. ૫

સંવેસિંપિ જહન્ના, સાંઠાવિય અંગુલસ્સ અસંખસો;
ઉકૂકોસ પણુસયધણુ, નેરઘ્યા સત્તહત્થ સુરા. ૬

ગખલતિરિ સહસ જ્ઞેયણુ, વણુસ્સઘ અહય જ્ઞેયણુસહસ્સં;
નર તેઈદિ તિગાજી, ખેઈદિય જ્ઞેયણુ ખાર. ૭

જ્ઞેયણુ-મેગં ચઉરિંદિ, દેહ-મુચ્ચતાણુ સુએ ભણિઅં;
વેઉવ્વિય-દેહં પુણુ, અંગુલ-સંખંસ-મારણે. ૮

દેવ નર અહિયલકખં, તિરિયાણુ નવ ય જ્ઞેયણુ સયાઈ;
દુગુણં તુ નારયાણુ, ભણિયં વેઉવ્વિયસરીરં. ૯

અંતમુહુત્તં નિરએ, મુહુત્ત ચત્તારિ તિરિય-મણુએસુ;
દેવેસુ અદ્ધમાસો, ઉક્કોસ વિઉવ્વણા-કાલો. ૧૦

થાવરસુર-નેરઘ્યા, અસ્સંધયણુ ય વિગલ છેવટ્ઠા;
સંધયણુ છગ્ગં ગખલય, નર-તિરિએસુ વિ મુણેયવ્વં. ૧૧

સંવેસિં ચઉ દહ વા, સન્ના સંવે સુરા ય ચઉરંસા;
નેર તિરિય છ સંઠાણુ, હુંડા વિગલિંદિ-નેરઘ્યા. ૧૨

નાણાવિહ ધય સૂઈ, ણુખુય વણુ વાઉ તેઉ અપકાયા;
પુઢવી મસૂર અંદા-કારા સંઠાણુઓ ભણિયા. ૧૩

સંવે વિ ચઉ કસાયા, લેસ છગ્ગં ગખલતિરિયમણુએસુ;
નારય તેજી વાજી, વિગલો વેમાણિ મ તિ લેસા. ૧૪

બેધસિય તેઉલેસા, સેસા સવ્વેવિ હુંતિ ચઉલેસા;
 ઈદ્ધિય દારં સુગમં, મણુઆણં સત્ત સમુઘાયા. ૧૫.
 વેથણુ કસાય મરણે, વેઉવ્વિય તેયએ ચ આહારે;
 કેવલિ ચ સમુઘાયા, સત્ત ઇમે હુંતિ સન્નીણં. ૧૬.
 ઐગિંદ્ધિયાણુ કેવલ, તેઉ-આહારગ વિણા ઉ ચત્તારિ;
 તે વેઉવ્વિયવજ્જન, વિગલા-સન્નીણુ તે ચેવ. ૧૭.
 પણુ ગાળતિરિસુરેસુ, નારય વાઝિસુ ચઉર તિય સેસે;
 વિગલ દુ દિદ્દી થાવર, મિચ્છત્તિ સેસ તિય દિદ્દી. ૧૮.
 થાવર ખિ તિસુ અચક્ખૂ, ચઉરિંદ્ધિસુ તદ્દુગં સુએ ભણિઅં;
 મણુઆ ચઉદ્દંસણિણો, સેસેસુ તિગં તિગં ભણિયં. ૧૯.
 અન્નાણુ નાણુ તિયતિય, સુર તિરિ નિરએ થિરે અનાણુદુગં;
 નાણાન્નાણુ દુ વિગલે, મણુએ પણુ નાણુ તિ અનાણા. ૨૦.
 ઇક્કારસ સુર-નિરએ, તિરિએસુ તેર પન્નર મણુએસુ;
 વિગલે ચઉ પણુ વાએ, જોગ તિયં થાવરે હોઈ. ૨૧.
 ઉવઓળા મણુએસુ, ખારસ નવ નિરય તિરિય દેવેસુ;
 વિગલદુગે પણુ છક્કં, ચઉરિંદ્ધિસુ થાવરે તિયગં. ૨૨.
 સંખમસંખા સમયે, ગાળય તિરિં વિગલ નારય સુરય ચ;
 મણુઆ નિયમા સંખા, વણુણુંતા થાવર અસંખા. ૨૩.
 અસન્નિ નર અસંખા, જહુ ઉવવાએ તહેવ ચવણે વિદ્ધ;
 ખેવીસ સગ તિ દસવંસા, સહુસસ ઉચ્છિદ્ધં પુહમઈ. ૨૪.

ઈતિદ્વિગ્ગિ તિપદ્માઝી, નર તિરિ સુર નિરય સાગર
તિત્તીસા;

વંતર પદ્મં જોઈસ, વરિસલકૂખા-હિયં પલિયં. ૨૫
અસુરાણુ અહિય અયરં, દેસૂણુદુ પદ્મયં નવ નિકાયે;
આરસવાસુણુ પણુદિણુ, છમ્માસુઝિદ્ધં વિગલાઝી. ૨૬

પુઠવાઈ-દસ-પયાણું, અંતમુહુત્તં જહન્ન આઊઠિઈ;
દસસહસવરિસઠિઈઆ, ભવણુહિવનિરયવંતરિઆ. ૨૭
વેમાણિય જોઈસિયા, પદ્મતયદ્ધંસ આઊઆ હુંતિ;

સુરનરતિરિનિરએસુ, છ પન્નજત્તી થાવરે ચઊગં. ૨૮
વિગલે પંચ પન્નજત્તી, છદિસિઆહાર હોઈ સંવેસિં;
પણુગાઈ-પયે ભયાણા, અહ સન્નિ તિયં ભણિસ્સામિ. ૨૯

ચઊવિહસુરતિરિએસુ, નિરએસુ અ દીહકાલિગી સન્ના;
વિગલે હેઉવએસા, સન્નારહિયા થિરા સંવે. ૩૦
મણુઆણુ દીહકાલિય, દિટ્ઠીવાઓ-વએસિયા કેવિ;

પન્નજપણુ તિરિમણુ અચ્ચિય, ચઊવિહ દેવેસુ ગચ્છંતિ. ૩૧
સંખાઊ પન્નજ પણિંદિ, તિરિય-નરેસુ તહેવ પન્નજત્તે;
ભૂ-દગ-પત્તેયવણે, એએસુ ચ્ચિય સુરાગમણું. ૩૨

પન્નજત્તસંખગજ્જભય, તિરિયનરા નિરયસત્તગે જંતિ;
નિરય ઉવટ્ટા એએસુ, ઉવવન્નજંતિ ન સેસેસુ. ૩૩
પુઠવી-આઊ-વણુસ્સઈ, -મજ્જે નારયવિવન્નિન્થા જીવા;

સંવે ઉવવન્નજંતિ, નિય નિય કમ્માણુમાણેણું. ૩૪

પુઢવાઈ-દસ પએસુ, પુઢવી આઝિ વણુસસઈ જંતિ,
પુઢવાઈદસપએહિ ય, તેઝિ-વાઉસુ ઉવવાઓ. ૩૫

તેઝિવાઝિ-ગમણું, પુઢવી-પમુહંમિ હોઈ પયનવગે,
પુઢવાઈઠાણુદસગા, વિગલાઈતિયં તહિં જંતિ. ૩૬

ગમણા-ગમણું ગખસય, તિરિયાણું સયલજીવઠાણેસુ,
સવ્વત્થ જંતિ માણુઆ, તેઝિવાઝિહિં નો જંતિ. ૩૭

વેયતિય તિરિ-નરેસુ, ઇત્થી પુરિસો ય ચઉવિહ-સુરેસુ,
થિરવિગલનારએસુ, નપુંસવેઓ હવઈ એગો. ૩૮

પજજ મણુ ખાયરગિ, વેમાણિય ભવણુનિરય વંતરિયા,
બેઈસ ચઉ પણુતિરિયા, બેઈદિય તેઈદિય ભૂ આઝિ. ૩૯

વાઝિ વણુસસઈ ચિયય, અહિયા અહિયા કમેણિમે હુંતિ,
સવ્વેવિ ઇમે ભાવા, જિણા મએ ણુંતસો પતા. ૪૦

સંપઈ તુમ્હ ભત્તસ, -દંડગ પય-ભમણુ-ભગ્ગ-હિયયસ, -
દંડતિય-વિરય-સુલહં, લહુ મમ દિંતુ મુદ્ધપય. ૪૧

સિરિજિણુહંસ મુણીસર, રજ્જે સિરિધવલયંદ સીસેણુ,
ગજસારેણુ લિહિયા, એસા વિન્નત્તિ અપ્પહિયા. ૪૨

શ્રી લઘુસંગ્રહણી પ્રકરણ મૂળ.

નમિય જિણું સંવન્નું, જમપુજ્જનું જગગુરું મહાવીરું
જંખૂદીવ પચત્થે, વુચ્છં સુત્તા સપરહેડો.
ખંડા જોયણ વાસા, પવ્વય કૂડા ય તિત્થ સેઠીઓ,
વિજય-દહ-સલિલાઓ, પિંડેસિં હોઈ સંઘચણી.
નઉચ્ચસયં ખંડાણું, ભરહ-પમાણેણ ભાઈ એ લક્ખે;
અહવા નઉચ્ચ-સય ગુણું, ભરહ પમાણું હવઈ લક્ખં.
અહવેગ ખંડે ભરહે, દો હિમવંતે અ હેમવઈ ચઉરો,
અદ્દ મહાહિમવંતે, સોલસ ખંડાઈ હરિવાસે.
અત્તીસં પુણ નિસદ્દે, મિલિઆ તેસદ્દિઠ ખીયપાસે વિ.
અહસદ્દી ઉ વિદ્દેહે, તિરાસિપિંડે ઉ નઉચ્ચ-સયં.
જોયણ પરિમાણાઈ, સમચઉરંસાઈ ઇત્થ ખંડાઈ,
લક્ખસ્સ ય પરિહીએ, તખ્ખાયગુણે ય હુંતેવ.
વિક્ખંભવગ્ગદ્દહગુણ, કરણી વટ્ટસ્સ પરિરઓ હોઈ,
વિક્ખંભપાયગુણિઓ, પરિરઓ તસ્સ ગણિય-પયં.
પરિહીતિલક્ખ સોલસ, સહસ્સ દો ય સય સત્તવીસહિયા,
કોસ તિગ-દ્દાવીસં, ધણુસય તેરંગુલદ્દહિઅં.
સત્તેવ ય કોડિ સયા, નઉઆ છપ્પન્ન સય-સહસ્સાઈ,
અઉનઉચ્ચં ચ સહસ્સા, સયં દિવટ્ટું ચ સાહિયં.
ગાઉઅ-મેગં પનરસ, ધણુસયા તહ ધણુણિ પન્નરસ.
સાદ્દહં ચ અંગુલાઈ, જંખૂદીવસ્સ ગણિયપયં. ૧૦

ભરહાઈ સત્ત વાસા, વિચરૂં ચઉ ચઉરત્તિસ વદિયરે,
 સોલસ વફખારગિરિ, દો ચિત્ત વિચિત્ત દો જમગા. ૧૧
 દોસય કણુય-ગિરીણું, ચઉ ગયદંતા ચ તહ સુમેરૂં ચ,
 છ વાસહરા પિંડે, એગુણસત્તરિ સયા દુન્ની. ૧૨
 સોલસવફખારેસુ, ચઉ ચઉ કૂડા ચ હુંતિ પત્તેયં,
 સોમણસ ગંધમાયણ, સત્તરૂં ચ રુપિ-મહાહિમવે. ૧૩
 ચઉતીસવિચરૂંદેસુ, વિજ્ઞાપ્પહ-નિસઢ-નીલવંતેસુ,
 તહ માલવંત સુરગિરિ, નવ નવ કૂડાઈ પત્તેયં. ૧૪
 હિમ-સિહરિસુ ઇક્કારસ, ઇયસદ્દીગિરિસુ કૂડાણું,
 એગત્તે સંવધાણું, સય ચઉરો સત્તસદ્દી ચ. ૧૫
 ચઉ સત્ત અરૂં-નવગે, -ગારસ-કૂડેહિં ગુણહ જહસંખં,
 સોલસ હુ હુ ગુણ્યાલં, હુવે ચ સગસાદ્દઠ સય-ચઉરો. ૧૬
 ચઉતીસવિનિએસું, ઉસહકૂડા અરૂં મેરુંજંખુમિ,
 અરૂં ચ દેવકુરાએ, હરિકૂડ હરિસ્સહે સદ્દી. ૧૭
 માગહવરદામપભાસ, -તિત્થ વિજયેસુ એરવય-ભરહે,
 ચઉતીસા તિહિં ગુણિયા, દુરુત્તર-સયં તુ તિત્થાણું. ૧૮
 વિજ્ઞાહર-અભિઓગિય, સેદીઓ દુન્નિ દુન્નિ વેઅરૂંદે,
 ઇય ચઉગુણ ચઉતીચા, છત્તીસસયં તુ સેદીણું. ૧૯
 ચક્કી-જેઅવ્વાઈ, વિજયાઈ ઇત્થ હુંતિ ચઉતીસા,
 મહદહ છપ્પહિમાઈ, કુરૂંશુ દજગંતિ સોલસગં. ૨૦

ગંગાં સિંધૂ રતા, રત્તવર્ધ ચગિ નર્ધ ઓ પત્તેયં,
 ચઉદ્ધસહિં સહસ્સેહિં, સમગં વચ્ચંતિ જલહિંમિ. ૨૧
 એવં અગ્નિભંતરિયા, ચગિરો પુણુ અદ્વૈતસ સહસ્સેહિં.
 પુણુરવિ છપ્પન્નેહિં, સહસ્સેહિં જંતિં ચગિ સલિલા. ૨૨
 કુરૂમજ્જે ચઉરાસી, -સહસ્સાઈ તહ ચ વિજય સોલસસુ,
 ખત્તીસાણુ નર્ધણુ, ચઉદ્ધસસહસ્સાઈ પત્તેયં. ૨૩
 ચઉદ્ધસ સહસ્સ ગુણિઆ, અડતીસ નર્ધઓ વિજય

મજ્જિજલ્લા,

સીઓયાએ નિવડંતિ, તહય સીયાઈ એમેવ. ૨૪
 સીયા સીઓયા વિય, ખત્તીસસહસ્સ પંચ-લક્ષ્ણેહિં,
 સંવે ચઉદ્ધસ-લક્ષ્ણા, છપ્પન-સહસ્સ-મેલવિયા. ૨૫
 છજ્જેયણે સકોસે, ગંગા-સિંધૂણુ વિત્થરો મૂલે,
 દસ ગુણિઓ પન્નજંતે, ધ્ય હુહુ ગુણુણેણુ સંસાણુ. ૨૬
 જ્ઞેયણુ સયમુચ્ચિદ્દા, કણુયમયા સિહરિ-ચુદ્ધ હિમવંતા,
 રુપ્પિમહાહિમવંતા, હુસઉચ્ચા રુપ્પ-કણુયમયા. ૨૭
 ચત્તારિ જ્ઞેયણુસએ, ઉચ્ચિદ્દા નિસઠ નીલવંતો ચ,
 નિસઠો તવણિજ્જમઓ, વેરુલિઓ નીલવંતગિરી. ૨૮
 સંવેવિ પવ્વયવરા, સમયક્ષિખત્તંમિ મંદરવિહુણા,
 ધરણીતલે ઉવગાઠા, ઉસ્સેહ ચઉત્થભાયંમિ. ૨૯
 ખંડાઈગાહાહિં, દસહિ દારેહિં જંખૂદ્ધીવસ્સ,
 સંધયણી સમ્મત્તા, રથયા હરિભદ-સૂરીહિં. ૩૦

શ્રી ચૈત્યવંદન ભાષ્ય મૂળ

વંદિતુ વંદણિજ્ઞે, સંવે ચિધવંદણાઈ સુવિચારં,
 બહુ-વિત્તિ-ભાસ-ચુણ્ણી, સુચાણુસારેણુ વુચ્છામિ. ૧
 દહતિગ-અહિગમ પણુગં, દુદિસિ-તિહુગ્ગહ-તિહા ઉવંદણ્યા,
 પણુવાય-નમુક્કારા, વન્ના સોલ-સય-સીયાલા. ૨
 ઇગિસીઈ સયં તુ પયા, સગનઉઈ સંપયાઓ પણુ દંડા,
 બાર અહિગાર ચઉવંદણિજ્ઞ, સરણિજ્ઞ ચઉહુ જિણુ. ૩
 ચઉરે શુઈ નિમિત્તદ્, બાર હેજી અ સોલ આગારા,
 શુણુવીસ દોસ ઉસ્સગ્ગ, માણુ શુત્તં ચ સગવેલા. ૪
 દસ આસાયણુ-ચાઓ, સંવે ચિધવંદણાઈ ઠાણુઈ,
 ચઉવીસ દુવારેહિં, દુસહસ્સા હુંતિ ચઉસયરા. ૫
 તિન્નિ નિસીહી તિન્નિઉ, પયાહિણુ તિન્નિ ચેવ ચ પણુમા,
 તિવિહા પૂયા ચ તહા, અવત્થ-તિય-ભાવણું ચેવ. ૬
 તિદિસિ-નિરિક્ખણુ વિરઈ, પયભૂમિ-પમન્જણું ચ
 તિક્કખુત્તે,
 વન્નાઈ-તિયં સુદા, તિયં ચ તિવિહં ચ પણિહાણું. ૭
 ઘર-જિણુહર-જિણુપૂયા, વાવારચ્ચાયઓ નિસીહિ-તિગં,
 અગ્ગ-દારે મજ્ઞે, તઈયા ચિઈ-વંદણા-સમચ્ચે. ૮
 અંજલિખલ્લો અલ્લો, ચુઓ અ પંચંગઓ અ તિ પણુમા,
 સંવત્થ વા તિવારં, સિરાઈ-નમણે પણુસ-તિયં. ૯
 અંગગ્ગભાવ-ભેયા, પુદ્ધાહાર-ચુઈહિં પૂયતિગં,
 ને. ધ. પ્ર. ૧૬

પંચુવચારા અદ્દો, -વચાર સંવોવચારા વા. ૧૦
 ભાવિજ્જ અવત્થતિયં, પિંડત્થ પયત્થ રુવ-રહિયત્તં,
 છઉમત્થ કેવલિત્તં, સિદ્ધત્તં ચેવ તસ્સત્થો. ૧૧
 ન્હવણ્ણચગેહિં છઉમત્થ, -વત્થ પડિહારગેહિં કેવલિયં;
 પલિયંકુસ્સગ્ગેહિ અ, જિણ્ણસ્સ ભાવિજ્જ સિદ્ધત્તં. ૧૨
 ઉદ્દાહો તિરિઆણું, તિદ્ધિસાણું, નિરિક્ખાણું ચઢ્ઢજ્જહવા,
 પચ્છિમ-દાહિણ-વામાણ, જિણ્ણમુહન્નત્થ-દિટ્ઠિ-બ્બુચ્ચો. ૧૩
 વન્નતિયં વન્નત્થા, -લંબણમાલંબણું તુ પડિમાઠં,
 જોગ-જિણ્ણ-મુત્તસુત્તી, -મુદ્દાલેચ્ચેણ મુદ્દતિયં. ૧૪
 અન્નુન્નંતરિઅંગુલિ, -કોસાગારેહિ દોહિં હત્થેહિં,
 પિટ્ઠોવરિ કુપ્પર, -સંઠિચ્ચેહિં તહ જોગમુદ્દત્તિ. ૧૫
 ચત્તારિ અંગુલાઠં, પુરચ્ચો ઊણ્ણાઠં જત્થ પચ્છિમચ્ચો,
 પાયાણું ઉસ્સગ્ગો, ચેસા પુણ્ણ હોઠં જિણ્ણમુદ્દા. ૧૬
 મુત્તસુત્તી મુદ્દા, જત્થ સમા દોવિ ગણ્ણિઆ હત્થા,
 તે પુણ્ણ નિલાહ્હેસે, લગ્ગા અન્ને અલગ્ગ ત્તિ. ૧૭
 પંચંગો પણિવાચ્ચો, થયપાઠો હોઠં જોગમુદ્દાચ્ચે,
 વંદણ જિણ્ણમુદ્દાચ્ચે, પણિહાણું મુત્તસુત્તીચ્ચે. ૧૮
 પણિહાણુતિગં ચેઠ્ઠિઅ, -મુણિવંદણ-પત્થણાસરૂવં વા,
 મણ્ણ-વય-કાચ્ચેગત્તં, સેસ-તિયત્થો ય પયડુત્તિ. ૧૯
 સ્સચ્ચિત્તદ્ધવ્વમુજ્જણ્ણ, -મચ્ચિત્તમણ્ણજ્જણ્ણ મણ્ણેગત્તં,

ઇગ-સાડિ ઉત્તરાસંઘુ, અંજલી સિરસિ જિણુ-દિદ્દે. ૨૦
 ઇઅ પંચવિહાભિગમો, અહવા મુચ્ચંતિ રાયચિણ્હાઈ,
 ખગ્ગાં છત્તોવાણુહ, મઉડં ચમરે અ પંચમચ્ચે. ૨૧
 વંદંતિ-જિણે દાહિણુ, દિસિદિઠઆ પુરિસ વામદિસિ નારી,
 નવકર જહન સદિઠકર, જિદ્દ મજ્જુગ્ગહો સેસો. ૨૨
 નમુક્કારેણુ જહન્ના, ચિઈવંદણુ મજ્જા દંડ-થુઈ-બુઅલા,
 પણુ દંડ-થુઈ-ચઉક્કગ, થયપણિહાણેહિં ઉક્કોસા. ૨૩
 અન્ને ખિંતિ ઇગેણુ, સક્કથચ્ચેણુ જહન્ન-વંદણુયા,
 તદ્દુગ-તિગેણુ મજ્જા, ઉક્કોસા ચઉહિ પંચહિ વા. ૨૪
 પણિવાચ્ચો પંચંગો, દો જાણુ કરદુગુત્તમંગં ચ,
 સુમહત્થ-નમુક્કારા, ઇગ દુગ તિગ જાવ અદ્દસયં. ૨૫
 અડસદિઠં અદ્દવીસા, નવનઉયસયં ચ દુસય-સગનઉયા,
 દેગુણુત્તીસ દુસદ્દા, દુસોલ અડનઉયસય દુવન્નસયં. ૨૬
 ઇઅ નવકાર-ખમાસમણુ, ઇરિઅ-સક્કથચ્ચાઈ દંડેસુ,
 પણિહાણેસુ અ અદુરુત્ત, -વન્ન સોલસય સીયાલા. ૨૭
 નવ ખત્તીસ તિત્તીસા, તિચત્ત અડવીસ સોલ વીસ પયા,
 મંગલ-ઈરિયા-સક્કથચ્ચાઈસું એગસીઈસયં. ૨૮
 અદ્દદ્દ નવદ્દ ચ અદ્દવીસ, સોલસ ચ વીસ વીસામા,
 કમસો મંગલ-ઈરિયા, -સક્કથચ્ચાઈસુ સગનઉઈ. ૨૯
 વણ્ણુદ્દસદિઠ નવ પય, નવકારે અદ્દ સંપયા તત્થ,

સગ સંપય પય તુલ્લા, સતરક્ષર અદ્ઠમી દુ પયા. ૩૦
 પશ્ચિવાય અક્ષરાર્થ, અદ્ઠાવીસ તહા ય ઇરિયાએ,
 નવનઉઆ-મક્ષરસય, દુતીસ પય સંપયા અદ્ઠ. ૩૧
 દુગ દુગ ઇગ ચઉ ઇગ પણ, ઇગાર છગ ઇરિય-સંપયાઈ પયા.
 ઇચ્છા ઇરિ ગમ પાણા, જે મે એગિંદિ અભિ તસ્સ. ૩૨
 અખ્ખુવગમો નિમિત્તં, એહિ-અરહેઉ-સંગહે પંચ,
 જીવ-વિરાહણ-પડિક્કમાણુ, લેયઓ તિન્નિ ચૂલાએ. ૩૩
 દુ-તિ-ચઉ-પણુ પણુ-પણુ-દુ, ચઉતિપયસક્કત્થયસંપયાઈપયા
 નમુ-આઈગ પુરિસો લોગુ, અભય ધમ્મ-પ્પ જિણુ સન્વં. ૩૪
 થોઅન્વ સંપયા એહિ, ઇયરહેઉ-વઓગ તદ્દેગિ,
 સવિસેસુવઓગ સરૂવ, હેઉ નિયસમ-ફલય મુક્ષે. ૩૫
 દો સગનઉઆ વન્ના, નવસંપય પય તિત્તીસ સક્કત્થએ,
 ચેઇયથયદ્ઠ-સંપય, તિયત્ત-પય વન્ન-દુસયગુણુતીસા. ૩૬
 દુ છ સગ નવ તિય છ ચ્ચઉ-છપ્પય ચિંઈ સંપયા પયા પઠમા,
 અરિહં વંદણુ સદ્ધા, અન્ન સુદુમ એવ ન્ન તાવ. ૩૭
 અખ્ખુવગમો નિમિત્તં, હેજી ઇગ ખહુ વયંત આગારા,
 આગંતુગ આગારા, ઉત્તસગ્ગાવહિ સરૂવદ્ઠ. ૩૮
 નામથઆઈસુ સંપય, પચસમ અડવીસ સોલ વીસ કમા,
 અદ્ઠરુત્ત-વન્ન હેસદ્ઠ, દુસયસોલ-દ્ઠવઉઆસયં. ૩૯
 પશ્ચિહાણિ દુપન્નસયં, કમેણુ સગ તિ ચઉમીસ તિત્તીસા,

શુભતીસ અદ્વૈતીસા, ચક્રતી-સિંગતીસ ખાર શુર વન્ના. ૪૦
 પશુદંડા સક્કત્યય, ચેઈઅ નામ સુઅ સિદ્ધત્યય ઈત્ય,
 દો ઇગ દો દો પંચય, અહિગારા ખારસ કમેણુ. ૪૧
 નમુ જેઅ ઈ અરિહં લોગ, સવ્વ પુદ્ગલ તમ સિદ્ધ ને દેવા,
 ઉજિજ ચત્તા વેઆ, વચ્ચગ અહિગાર પદમપયા. ૪૨
 પદમ-હિગારે વંદે, ભાવજિણે ખીયએ ઉ દવ્વજિણે,
 ઇગચેઈય-ઠવણુ જિણે, તઈય ચક્રત્યંમિ નામજિણે. ૪૩
 તિહુઅણુ-ઠવણુ જિણે પુણુ, પંચમએ વિહરમાણુ
 જિણુ છદ્ધે;

સત્તમએ સુચનાણુ, અદ્વૈતએ સવ્વ-સિદ્ધ થુઈ. ૪૪
 તિત્થાહિવ-વીરથુઈ, નવમે દસમે ચ ઉજ્જયંત-થુઈ,
 અદ્વાવયાઈ ઇગદિસિ, સુદિદિઠસુર-સમરણા ચરિમે. ૪૫
 નવ અહિગારા ઇહ લલિઅ-વિત્થરા વિત્તિમાઈ અણુસારા,
 તિન્નિ સુચ-પરંપરયા, ખીઓ દસમે. ઇગારસમે. ૪૬
 આવસ્સય-ચુણ્ણીએ, જં લણિયં સેસયા જહિચ્છાએ,
 તેણુ ઉજિજંતાઈ વિ, અહિગારા સુચમયા ચેવ. ૪૭
 ખીઓ સુચત્થયાઈ, અત્થઓ વન્નિઓ તહિં ચેવ,
 સક્કત્યયંતે પઢિઓ, દવ્વારિહ-વસરિ પયડત્થો. ૪૮
 અસઠાઈન્નણુવજ્જં, ગીઅત્થ-અવારિઅંતિ મન્જત્થા,
 આચરણા વિ હુ આણુત્તિ, વચણુઓ સુખહુ મન્નંતિ. ૪૯
 ચક્રવંદણિજ્જ જિણુ મુણિ, સુચ સિદ્ધા ઇહ
 સુરાઈ સરણિજ્જ,

ચઉહ જિણા નામ ઠવણુ, દવ્વ ભાવ જિણુ-ભેચ્છેણું. ૫૦
 નામજિણા:જિણુનામા,ઠવણુજિણા પુણુ જિણિંદપડિમાચ્છો,
 દવ્વજિણા જિણુજીવા, ભાવજિણા સમવસરણુત્યા. ૫૧
 અહિગય-જિણુ-પઠમથુઈ, ખીયા સવ્વાણુ તઈઅ નાણુસ્સ,
 વેયાવચ્ચગરાણું, ઉવચ્છોગત્થં ચઉત્થ થુઈ. ૫૨
 પાવખવણુત્થ ઈરિઆઈ, વંદણુવત્તિઆઈ છ નિમિત્તા,
 પવયણુ-સુર-સરણુત્થં, ઉસ્સગ્ગો ઈઅ નિમિત્તદ્ડ. ૫૩
 ચઉ તસ્સ ઉત્તરીકરણુ,-પમુહ-સદ્દાઈઆ ચ પાણુ હેઉ,
 વેયાવચ્ચગરત્તાઈ, તિન્નિ ઈઅ હેઉ ખારસગં. ૫૪
 અન્નત્થયાઈ ખારસ, આગારા એવમાઈયા ચઉરો,
 અગાણી-પણિંદિ-છિંદણુ-ખોહી-ખોભાઈ ડકો ચ. ૫૫
 દ્વાડગ લય ખંભાઈ,માહુ-દ્વી નિઅલ સખરિ ખલિણુ વહ્ણ,
 લંખુત્તર થણુ સંજઈ, લમુહંશુલિ વાયસ કવિદ્દો. ૫૬
 સિરકંપ મૂઅ વારુણિ, પેહત્તિ ચઈજજ દોસ ઉસ્સગ્ગે,
 લંખુત્તર થણુ સંજઈ,ન દોસ સમણીણુ સવહુ સડ્ડીણું. ૫૭
 ઈરિ ઉસ્સગ્ગપમાણું, પણુવીસુસ્સાસ અદ્ડ સેસેસુ,
 ગંભીર-મહુર-સદં, મહત્થ-બુત્તં હવઈ થુત્તં. ૫૮
 પડિકમણે ચેઈય જિમણુ,ચરિમપડિકમણુ સુઆણુ પડિખોહે,
 ચિઈવંદણુ ઈઅ જઈણો, સત્ત ઉ વેલા અહોરત્તે. ૫૯
 પડિકમચો ગિહિણોવિ હુ, સગવેલા પંચવેલ ઈઅરસ્સ,
 પૂઆસુ તિસંઝાસુ અ, હોઈ તિ-વેલા જહન્નેણું. ૬૦

તંબોલ પાણુ ભોયણુ, વાણુહ મેહુન્ન સુઆણુ નિદૃવણુ,
મુત્તુ-ચ્યારં જુઅં, વજ્જે જિણુનાહ-જગઈએ. ૬૧
ઈરિ નમુઠાર નમુત્થણુ, અરિહંત થુઈ લોગ સંવ થુઈ પુકખ,
થુઈ સિદ્ધા વેઆ થુઈ, નમુત્થ જાવંતિ જય જયવી. ૬૨
સંવોવાહિ વિસુદ્ધં, એવં જો વંદએ સયા દેવે,
દેવિંદવિંદ મહિઅં, પરમમયં પાવઈ લહું સો. ૬૩

શ્રી ગુરુવંદન ભાષ્ય મૂળ

ગુરુવંદણુ-મહ તિવિહં, તં કિદ્દા છોલ ખારસાવત્તં,
સિરનમણાઈસુ પઠમં, પુણ્ણુ-ખમાસમણુ-દુગિ ખીઅં. ૧
જહ દ્વએાં રાયાણુ, નમિઉં કજ્જં નિવેઈઉં પચ્છા,
વીસજ્જિઅઓ વિવંદિઅ, ગચ્છઈ એમેવ ઈત્થ દુગં. ૨
આચારસ્સ ઉ મૂલં, વિણુઓ સો ગુણુવઓ અ પડિવત્તી,
સા ય વિહિ-વંદણુઓ, વિહિ ઇમેા ખારસાવત્તો. ૩
તઈયં તુ છંદણુ-દુગે, તત્થ મિહો આઈમં સયલસંઘે,
ખીયં તું દંસણીણુ ય, પયદ્ધિઆણું ચ તઈયં તુ. ૪
વંદણુ-ચિઈ-કિઈકમ્મં, પૂઆકમ્મં ચ વિણુયકમ્મં ચ,
કાયવ્વં કરસ વ ? કેણુ, વાવિ ? કાહેવ ? કઈ ખુત્તો ? ૫
કઈ એાણુયં કઈ સિરં, કઈહિ વ આવસ્સએહિં પરિસુદ્ધં ?
કઈ દોસ વિપ્પમુક્કં, કિઈકમ્મં કીસ કીરઈ વા. ૬

પણનામ પણાહરણા, અજુગપણ જુગપણ ચઉ અદાયા,
ચઉદાય પણનિસેહા, ચઉ અણિસેહ-દૂકારણયા. ૭
આવરસય મુહણુંતય, તણુપેહ-પણીસ-દોસ ખત્તીસા,
જગણુ ગુરુઠવણુ દુગ્ગાહ, દુહવીસકૂખર ગુરુ પણીસા. ૮
પય અડવન્ન છઠાણા, છગુરુવયણા આસાયણુ-તિત્તીસં,
દુવિહી દુવીસ-દારેહિં, ચઉસયા બાણુઉઠ ઠાણા. ૯
વંદણયં ચિઠ્ઠકમ્મં, કિઠ્ઠકમ્મં વિણુયકમ્મં પૂઆકમ્મં,
ગુરુવંદણુ-પણુ-નામા, દગ્ગે ભાવે દુહાહરણા. (દુહોહણુ) ૧૦
સીયલય ખુડ્ડએ વીર, કન્હ સેવગ દુ પાલએ સંખે,
પંચે એ દિદ્દંતા, કિઠ્ઠકમ્મે દગ્ગ-ભાવેહિ. ૧૧

પાસતથો ઓસન્નો, કુસીલ સંસત્તયો અહાછંદો,
દુગ-દુગ-તિ-દુગ-ણેગવિહા, અવંદણિજ્ઞાજિણુમયંમિ. ૧૨
આચરિય ઉવજ્ઞાએ, પવતિ થેરે તહેવ રાયણિએ,
કિઠ્ઠકમ્મ નિજ્ઞરદ્ધા, કાયગ્ગ-મિમેસિ પંચણ્હં. ૧૩

આય પિય જિદ્ધલાયા, ઓમાવિ તહેવ-સગ્ગ રાયણિએ,
કિઠ્ઠકમ્મ ન કારિજ્ઞા, ચઉસમણાઈ કુણુંતિ પુણો. ૧૪
વિક્ખિત્ત પરાહુત્તે, અ પમત્તે મા કયાઈ વંદિજ્ઞા,
આહારં નીહારં, કુણુમાણુ કાઉ-કામે અ. ૧૫

પસંતે આસણુતથે અ, ઉવસંતે ઉવદ્ધિએ,
અણુન્નવિત્ત મેહાવી, કિઠ્ઠકમ્મં પઉંજઈ. ૧૬

પડિકમણે, સજ્જાએ, કાઉસગ્ગા-વરાહ પાહુણુએ,
 આલોયણ સંવરણે, ઉત્તમદ્રો ય વંદણુયં, ૧૭
 દોવણુય-મહાન્નયં, આવત્તા ખાર ચઉસિર તિયુત્તં,
 દુપવેસિગ નિક્ખમણું, પણુવીસાવસય કિંકમ્મે. ૧૮
 કિંકમ્મંપિ કુણુતો, ન હોઈ કિંકમ્મ-નિજ્જરા-ભાગી,
 પણુવીસા-મન્નયરં, સાહુ ઠાણું વિરાહંતો. ૧૯
 દિટ્ઠિ-પડિલેહ એગા, છ ઉટ્ટં-પખ્કેડ તિગ-તિગં-તરિઆ,
 અક્ખોડ પમજ્જણુયા, નવ નવ મુહપત્તિ પણુવીસા. ૨૦
 પાયાહિણેણુ તિઅ તિઅ,વામેઅર ખાહુ સીસ મુહ હિયએ,
 અંસુઠ્ઠાહો પિદ્ધે, ચઉ છપ્પય દેહ-પણુવીસા. ૨૧
 આવસ્સએંસુ જહ જહ, કુણુઈ પયત્તં અહીણુ-મઘરિત્તં,
 તિવિહ-કરણોવઉત્તો, તહ તહ સે નિજ્જરા હોઈ. ૨૨
 દોસ અણાદિઅ થડિદઅ, પવિદ્ધ પરિપિંડિઅં ચ ટોલગઈ,
 અંકુસ કચ્છલ-રિંગિઅ, મચ્છુવત્તં મણુપઉદ્ધં. ૨૩
 વેઘયખદ્ધ લયંતં, લય ગારવ મિત્ત કારણા તિન્નં,
 પડિણીય રુદ્ધ તન્નિજઅ,સઠ્ઠીલિઅ વિપલિટં-ચિયયં. ૨૪
 દિટ્ઠમદિદ્ધં સિંગં, કર તમ્મોઅણુ અણ્ણિદ્ધણાલિદ્ધં,
 ઊણું ઉત્તરયૂલિઅ, મૂઅં ઢઠ્ઠર ચુડલિયં ચ. ૨૫
 ખત્તીસદોસ-પરિસુદ્ધં, કિંકમ્મં જો પઉંજઈ ગુરુણું,
 સો પાવઈ નિન્વાણું, અચિરેણુ વિમ્મણુવાસં વા ૨૬

ઇહિ ઇચ્ચ ગુણા વિદ્યો, વચાર માણાઈલિંગ ગુરુપૂઆ,
 તિત્થયરાણુ ય આણા, સુઅધમ્મા-રાહણા કિરિયા. ૨૭
 ગુરુગુણુત્તં તુ ગુરું, ઠાવિજ્ઞા અહવ તત્થ અકૂખાઈ,
 અહવા નાણાઈ-તિઅં, ઠવિજ્ઞ સકૂખં ગુરુઅભાવે. ૨૮
 અકૂખે વરાહએ વા, કટ્ટે પુત્થે અ ચિત્તકમ્મે અ,
 સખલાવ-મસખલાવં, ગુરુઠવણા-ઈત્તરાવકહા. ૨૯
 ગુરુવિરહંમિ ઠવણા, ગુરુઅએસોવદંસણુત્થં અ,
 જિણુવિરહંમિ જિણુખિંખ. સેવણા-મંતણું સહહં. ૩૦
 ચઉદ્ધસિ ગુરુગ્ગહો ઇહિ, અહુદ્ધં તેરસ કરે સપરપકૂખે,
 અણુણુન્નાયસ્સ સયા, ન કપ્પએ તત્થ પવિસેઉં. ૩૧
 પણુ તિગ આરસ દુગ તિગ, ચઉરો છટ્ટાણુ પય ઇગુણુતીસં,
 ગુણુતીસ સેસ આવસ્સયાઈ, સંવપય અડવન્ના. ૩૨
 ઇચ્છિયા ય આણુન્નવણા, અન્વાખાહં અ જત્ત જવણા ય,
 અવરાહ-ખામણા વિય, વંદણુ-દાયસ્સ છટ્ટાણા. ૩૩
 છંદેણુ-ણુજાણામિ, તહત્તિ તુખ્ખંપિ વટ્ટએ એવં,
 અહમવિ ખામેમિ તુમં, વયણાઈ વંદણુરિહસ્સ. ૩૪
 પુરઓ પકૂખાસન્ને, ગંતા ચિટ્ટણુ નિસીઆણા-યમણે,
 આલોચણુ પડિસુણુણે, પુન્વા-લવણે અ આલોએ. ૩૫
 તહ ઉવદંસ નિમંતણુ, ખદ્દા-યયણે તહા અપડિસુણુણે,
 ખદ્દત્તિ ય તત્થગએ, કિં તુમ તજ્જય નોસુમણે. ૩૬

નો સરસિ કહું છિતા, પરિસંલિતા અણુદિશ્યાઈ કહે,
 સંથાર-પાયઘટ્ટણ, ચિદ્દહુ-ચ્ય-સમાસણે આવિ. ૩૭
 ઇરિયા કુસુમિણુસગ્ગો, ચિદ્વંદણ પુત્તિ વંદણા-લોયં,
 વંદણ ખામણ વંદણ, સંવર ચઉછોલ દુસનઝાઓ. ૩૮
 ઇરિયા ચિદ્વંદણ પુત્તિ, વંદણ ચરિમ-વંદણા-લોયં,
 વંદણ ખામણ ચઉછોલ, દિવસુસ્સગ્ગો દુસનઝાઓ. ૩૯
 એયં કિદ્ધકમ્મ-વિહિં, જુજંતા ચરણ-કરણ-માઉતા,
 સાહૂ ખવંતિ કમ્મં, અણુગલવ-સંચિય-મણુંતં. ૪૦
 અપ્પમઈલવ્વ-ખોહત્થ,લાસિયં વિવરિયં ચ જમિહ મએ,
 તે સોહંતુ ગિયત્થા, અણુભિનિવેસી અમચ્છરિણુ. ૪૧

શ્રી પચ્ચક્રખાણુ લાખ્ય મૂળ

દસ પચ્ચખાણુ ચઉવિહિ, આહાર દુવીસગાર અદુરુતા,
 દસ વિગઈ તીસ વિગઈ-ગય દુહલંગા છ સુદ્ધિ ફલં. ૧
 અણુગય-મઈક્કંતં, કોડીસહિયં નિયંટિ અણુગારં,
 સાગાર નિરવસેસં, પરિમાણુકડં સકે અદ્ધા. ૨
 નવકારસહિઅ પોરિસિ, પુરિમફ્ઠે-ગાસણે-ગઠાણે અ,
 આયંખિલ અલતદ્ઠે, ચરિમે અ-અભિગ્ગહે વિગઈ. ૩
 ઉગ્ગએ સૂરે અ નમો, પોરિસિ પચ્ચક્રખ ઉગ્ગએ સૂરે,
 સૂરે ઉગ્ગએ પુરિમં, અલતદ્ઠં પચ્ચખાઈ ત્તિ. ૪

સણુઈ શુર સીસો પુણુ, પચ્ચક્ષ્મામિત્તિ એવ વોસિરઈ,
 ઉવઓગિત્ય પમાણુ, ન પમાણુ વંજણુચ્છલણુ, ૫
 પઠમે ઠાણુ તેરસ, બીએ તિન્નિઉ તિગાઈ તઈઅંમિ,
 પાણુસ્સ ચઉત્થાંમિ, દેસવગાસાઈ પંચમએ. ૬
 નમુ પોરિસિ સઠ્ઠા, પુરિમ-વઠ્ઠ અંશુદ્ધમાઈ અડ તેર,
 નિવિ વિગાઈ બિલ તિય તિય, હુ ઈગાસણુ એગઠાણુઈ. ૭
 પઠમંમિ ચઉત્થાઈ, તેરસ બીયંમિ તઈય પાણુસ્સ,
 દેસવગાસં તુરિએ, ચરિમે જહ સંભવં નેયં. ૮
 તહ મજ્જ પચ્ચક્ષ્માણેસુ, ન પિહુ સૂરુગ્ગ-ચાઈ વોસિરઈ,
 કરણુવિહિ ઉ ન ભન્નઈ, જહાવસીયાઈ બિઅછંદે. ૯
 તહ તિવિહ પચ્ચક્ષ્માણે, ભન્નંતિ અ પાણુગસ્સ આગારા,
 હુવિહાહારે અચિત્ત, -લોઈણુ તહ ય કાસુજલે. ૧૦
 ઇત્તુચ્ચિય ખવણુ બિલ, -નિવિયાઈસુ કાસુયં ચિય જલં તુ,
 સઠ્ઠા વિ પિયંતિ તહા, પચ્ચક્ષ્માંતિ ય તિહાહારં. ૧૧
 ચઉહાહારં તુ નમો, રત્તિંપિ મુણીણુ સેસ તિહ-ચઉહા,
 નિસિ પોરિસિ પુરિમેગા, સણુઈ સઠ્ઠાણુ હુ-તિ-ચઉહા. ૧૨
 ખુહપસમ-ખમેગાગી, આહારિ વં એઈ દેઈ વા સાયં,
 ખુહિઓ વ બિવઈ કુદ્દે, જં પંકુવમં તમાહારો. ૧૩
 અસણુ મુગ્ગો-ચણુ-સત્તુ, -મંડ-પય-ખજ્જ-
 રખખ-કંઠાઈ,
 આણુ કંજિય જવ કયર, કક્કડો-દગ સુરાઈજલં. ૧૪

ખાઈમે લત્તોસ ક્લાઈ, સાઈમે સુંકિ જીર અજમાઈ,
 મહું ગુડ તંબોલાઈ, અણુહારે મોય નિંખાઈ. ૧૫
 દો નવકારિ છ પોરિસિ, સગ પુરિમડૂદે ધગાસણે અટું,
 સત્તેગઠાણિ અંખિલિ, અટું પણ ચઉત્થિ છ પાણે. ૧૬
 ચઉ ચરિમે ચઉ-ભિગ્ગહિ, પણ પાવરણે નવટું નિંવીએ,
 આગારુદ્ધિત્ત વિવેગ, મુત્તુ દવ વિગઈ નિયમિ-ટું ૧૭
 અન્ન સહ હુ નમુકારે, અન્ન સહ પ્પચ્છ-દિસય સાહું સંવ,
 પોરિસિ છ સટુંપોરિસિ, પુરિમડૂદે સત્ત સમહતરા. ૧૮
 અન્ન સહસ્સાગારિ અ, આઉંટણુ ગુરઅ પારિ મહ સંવ,
 એગ ખિઆસણિ અટું ઉ, સગ ધગાસણે અઉંટ વિણુ. ૧૯
 અન્ન સહ લેવા ગિહ, ઉદ્ધિત્ત પડુચ્ચ પારિ મહ સંવ,
 વિગઈ નિંવિગએ નવ, પડુચ્ચ વિણુ અંખિલે અટું. ૨૦
 અન્ન સહ પારિ મહ સંવ, પંચ ખવણે છ પાણિ લેવાઈ,
 ચઉ ચરિમં ગુટાઈ, ભિગ્ગહિ અન્ન સહ મહ સંવ. ૨૧
 દુદ્ધ-મહું-મજ્જ-તિલ્લં, ચઉરો દવવિગઈ ચઉર પિંડ દવા,
 ધય-ગુલ-દહિયં પિસિયં, મક્ખણુ-પક્કન્ન દો પિંડા. ૨૨
 પોરિસિ સટું-અવડું, દુલત્ત નિંવિગઈ પોરિસાઈ સમા,
 અં ગુટું-મુદ્ધિ-ગંઠી, સચિત્ત દબ્બાઈ-ભિગ્ગહિયં. ૨૩
 વિસ્સરણુ-મણુભોગો, સહસાગારો સયં મુહપવેસે,
 પચ્છન્નકાલ મેહાઈ, દિસિ-નિવન્નાણુ દિસિમોહા. ૨૪

સાહેવણુ ઉઘાડા, -પોરિસિ તણુ-સુત્યયા સમાહિત્તિ,
 સંઘાઈકજ્જ મહત્તર, ગિહત્ય-ખંદાઈ સાગારી. ૨૫
 આઉંટણુ-મંગાણુ, ગુરુ-પાહુણુ-સાહુ ગુરુઅભુદ્ધાણુ,
 પરિઠાવણુવિહિ-ગહિએ, જઈઅ પાવરણિ કડિપદો. ૨૬
 ખરડિય લૂહિઅ ડોવાઈ, લેવ સંસદુ ડુચ્ચ મંગાઈ,
 ઉક્ષિખત્ત પિંડ વિગઈણુ, મક્ષિખયં અંગુલીહિ મણા. ૨૭
 લેવાડં આયામાઈ, ઈઅર સોવીરમચ્છ-મુસિણુજલં,
 ધોઅણુ ખહુલ સસિત્થં, ઉસ્સેઈમ ઈઅર સિત્થ વિણા. ૨૮
 પણુ ચઉચઉ હુ હુવિહ, ઃછ ભક્ષણ હુદ્ધાઈ વિગઈ ઈગિવીસં,
 િતિ હુ તિ ચઉવિહ અભક્ષણા, ચઉ મહુમાઈ વિગઈ ખાર. ૨૯
 ખીર ઘય દહિઅ તિલ્લં, ગુડ (લ)પક્કન્નં ઇં ભક્ષણ-
 વિગઈઓ,
 ઝો-મહિસિ-ઉદ્દિ-અય-એલગાણુ પણુ હુદ્ધ અહ ચઉરો. ૩૦
 ઘય દહિઆ ઉદ્દિ-વિણા, તિલ સરિસવ અયસિલદ્ધ
 તિલ્લચઈ,
 દવગુડ પિંડગુડા દો, પક્કન્નં તિલ્લ-ઘય-તલિયં. ૩૧
 પયસાડિ-ખીર-પેયા, -વલેહિ હુદ્ધદ્ધિ હુદ્ધ વિગઈગયા,
 દક્ષણ ખહુ અપ્પ તંદુલ, તચ્ચુન્નં-ખિલસહિઅ હુદ્ધે.. ૩૨
 નિખ્ખંજણુ વીસંદણુ, પક્કોસહિતરિય કિદ્ધિ પક્કઘયં,
 દહિએ કરંખ સિહરિણિ, સલવણુ-દહિ ઘોલ ઘોલવડા. ૩૩
 તિલકુદ્ધી નિખ્ખંજણુ, પક્કતિલ પક્કુસહિ તરિય તિલ્લમલી,
 -સક્કર ગુલવાણુય પાય, ખંડ અદ્ધકઠિ ઇંદ્રપુરસો. ૩૪

પૂરિય તવ પૂઆ ખીય, પૂઆ તન્નેહુ તુરિય ઘાણુઈ,
 ગુલહાણી જલલખસિ, ય પંચમે પૂત્તિકય પૂઆ. ૩૫
 દુદ્ધ દહી ચકિરંગુલ, દવ ગુડ ઘય તિલ્લ એગ ભત્તુવરિ,
 પિંડગુલ મક્ખણાણું, અદામલયં ચ સંસદ્ડું. ૩૬
 દવ્વહયા વિગઈ વિગઈ, ગય પુણે તેણુ તં હયં દવ્વં,
 ઉદ્ધરિએ તત્તંમિ ચ, ઉક્કિદ્ડું દવ્વં ઇમં ચન્ને. ૩૭
 તિલસક્કુલિ વરસોલાઈ, રાયણુંખાઈ, દક્ખવાણાઈ,
 ડોલી તિલ્લાઈ ઇચ, સરસુત્તમ દવ્વ લેવકડા. ૩૮
 વિગઈગયા સંસદ્ડા, ઉત્તમદવ્વા ય નિવ્વિગઈયંમિ,
 કારણખયં મુત્તું, કખ્પંતિ ન ભુત્તુ જં વુત્તં. ૩૯
 વિગઈ વિગઈલીઓ, વિગઈગયં ને ચ ભુજ્જએ સાહુ,
 વિગઈ વિગઈ-સહાવા, વિગઈ વિગઈ ખલા નેઈ. ૪૦
 કુત્તિય મચ્છિય ભામર, મહું તિહા કદ્ડુ પિદ્ડુ મજ્જ દુહા,
 જલ થલ ખગમંસતિહા, ઘયવ્વ મક્ખણુ ચઉચ્છલક્ખા. ૪૧
 મણુ વયણુ કાય મણુવય, મણુતાણુ વયતાણુ તિળેગિ સગસત્ત,
 કર કારણુમઈ દુ તિ ભુઈ, તિકાલિ સીયાલ-ભંગ-સયં. ૪૨
 એયં ચ ઉત્તકાલે, સયં ચ મણુ વયણુ તણુહિં પાલણિયં.
 જાણુગ-જાણુગ પાસ ત્તિ, ભંગ ચઈગે તિસુ આણુન્ના. ૪૩
 કાસિય પાલિય સોહિય, તીરિય કિદ્ધિય આરાહિચ ઇસુદ્ધં,
 પચ્ચક્ખાણું કાસિય. વિહિણેચિય-કાલિ જં પત્તં. ૪૪

પાલિય પુણુ પુણુ સરિયં, સોહિય શુરદત્ત સેસ લોયણુઓ,
 લીરિય સમહિય કાલા, કિદિય લોયણુ સમય સરણા. ૪૫
 ઇમ્મ પડિઅરિઅં આરાહિયં, તુ અહવા છ સુદ્ધિ સદહણા,
 બાણુણુ વિણુય-ણુભાસણુ, અણુપાલણુ ભાવસુદ્ધિત્તિ. ૪૬
 પચ્ચક્ખાણુસ્સ કલં, ઇહ પરલોચે ય હોઈ દુવિહં તુ,
 ઇહલોચે ધમ્મિલાઈ. દામન્નગ-માઈ પરલોચે. ૪૭
 પચ્ચક્ખાણુમિણું સેવિજણુ, ભાવેણુ જિણુવરુદ્ધિં,
 પત્તા અણુંત જીવા, સાસય-સુક્ખં અણુાખાહં. ૪૮

ભાણ્યત્રયં સમાપ્તમ્

શ્રી કર્મગ્રંથ મૂલ.

(શ્રીમદ્દેવેન્દ્રસૂરિવિરચિતઃ)

કર્મવિપાકનામા પ્રથમઃ કર્મગ્રંથઃ

સિરિવીરજિણું વંદિઅ, કર્મવિવાગં સમાસચો વુચ્છં,
કીરધં જિએણ હેજિહિં, જેણું તો ભન્નએ કર્મં. ૧
પયધં ઠિંઈ-રસ-પએસા, તં ચઉહા મોઅગસસ દિટ્ઠંતા,
મૂલપગાધટ્ઠુ ઉત્તર,-પગાધ અડવન્નસયસેયં. ૨

ઇહ નાણુદ્દંસણુવરણુ,-વેઅમોહાઉ-નામગોઆણિ,
વિગ્ધં ચ પણુનવદુ,-અટ્ટવીસ ચઉતિસયદુપણુવિહં. ૩
મઇસુઅઓહીમણુકેવલાણિ, નાણુણિ તત્થ મઇનાણું,
વંજણુવગ્ગહ ચઉહા, મણુનયણુવિણિંદિયચઉક્કા. ૪

અત્થુગ્ગહ-ઇહાવાય,-ધારણા કરણુ-માણુસેહિં છહા,
ઇય અટ્ટવીસ-સેઅં, ચઉદ્દસહા વીસહા વ સુયં. ૫
અક્ખર સન્ની સમ્મં, સાધઅં ખલુ સપજ્જવસિઅં ચ,
ગમિયં અંગપવિટ્ઠં, સત્ત વિ એએ સપડિવક્ખા. ૬
પજ્જયઅક્ખર-પયસંઘાયા, પડિવત્તિ તહ ચ આણુઓગો,
પાહુડપાહુડ-પાહુડ,-વત્થૂ-પુવ્વા ચ સસમાસા. ૭

આણુગામિ વટ્ઠમાણુય,-પડિવાઇયરવિહા છહા ઓહી,
રિઉમઇ-વિલ્લમઇ, મણુનાણું કેવલમિગવિહાણું. ૮

જૈ. ધ. પ્ર. ૨૦

એસિં જં આવરણું, પડુવ ચક્ષુસ્સ તં તયાવરણું,
 દંસણ ચઉ પણ નિદા, વિત્તિસમં દંસણાવરણું. ૯
 ચક્ષુદ્ધિદ્ધિ-અચક્ષૂ, -સેસિંદ્ધિ-ઓહિટેવલેહિં ચ,
 દંસણમિહ સામન્નં, તસ્સાવરણું તયં ચઉહા. ૧૦
 સુહપડિઓહા નિદા, નિદાનિદા ચ દુક્ખપડિઓહા,
 પયલા ઠિઓવવિદ્ધસ્સ, પયલપયલા ઉ ચંકમઓ. ૧૧
 દ્ધિણચિંતિ-અત્થકરણી, થીણુદ્ધી અદ્ધચક્કિ-અદ્ધખલા,
 મહુલિત્તખગ્ગધારા, -લિહણું વ હહા ઉ વેચણિઅં. ૧૨
 ઓસન્નં સુરમણુએ, સાયમસાયં તુ તિરિઅ-નિરએસુ,
 મજ્જં વ મોહણીઅં, દુવિહં દંસણ-ચરણુંમોહા. ૧૩
 દંસણમોહં તિવિહં, સમ્મં મીસં તહેવ મિચ્છત્તં,
 સુદ્ધં અદ્ધવિસુદ્ધં, અવિસુદ્ધં તં હવર્ધં કમસો. ૧૪
 જિઅઅજિઅપુણ્ણપાવા-સવસંવરખંધમુક્ખનિજ્જરણા,
 જેણું સદ્ધર્ધં તયં, સમ્મં ખઠ્ઠગાઠ્ઠ-ખહુલેઅં. ૧૫
 મીસા ન રાગદોસો, જિણુધમ્મે અંતમુહુ જહા અન્ને,
 નલિયરદીવ-મણુણો, મિચ્છં જિણુધમ્મ-વિવરીઅં. ૧૬
 સોલસ કસાય નવ નોકસાય, દુવિહં ચરિત્તમોહણિઅં,
 આણુ અપચ્ચક્ખાણુ, પચ્ચક્ખાણુ ય સંજલણુ. ૧૭
 ખણુવંવસ્સિ-ચહિઆસ, -પક્ખગા નિરયતિરિઅ-નર-અમરા,
 સમ્માણુ-સવ્વવિરર્ધ, -અહક્ખાચચરિત્ત-આમકેરા. ૧૮

જલ-રેણુ-પુઠવિ-પન્વય,-રાઈસરિસો ચઉન્વિહો કોહો,
 તિણિસલયા-કઠુંદિઠમ,-સેલત્યંભોવમો માણો. ૧૬
 માયાવલેહિ-ગોમુત્તિ,-મિંઠસિંગ ઘણવંસિમૂલ-સમા,
 લોહો હલિદ અંજણુ, કદમકિમિરાગસામાણો(સારિચ્છો.) ૨૦
 જનસુદયા હોઈ જિએ, હાસ રઈ અરઈ સોગ લય કુચ્છા,
 સનિમિત્તમદાહા વા, તં ઇહ હાસાઈમોહણિયં. ૨૧
 પુરિસિત્થિતહુલયં પઈ, અહિલાસો જન્વસા હવઈ સો ઉ,
 ધી-નર-નાપુ-વેઉદ્દયો, કુંકુમ-તાણુ-નગર-દાહસમો. ૨૨
 સુર-નર-તિરિ-નિરયાગિ,હડિસરિસં નામકમ્મ ચિત્તિસમં,
 ખાયાલ-તિનવઈવિહં, તિઉત્તરસયં ચ સત્તદ્રી. ૨૩
 ગઈ-જઈ તાણુ-ઉવંગા, અંધણુ-સંઘાયણુણિ સંઘયણુ,
 સંઠાણુ વન્નગંધરસ-કાસ-આણુપુવ્વિ વિહગગઈ. ૨૪
 પિંડપયડિત્તિ ચઉદ્દસ, પરધા-કિસાસ-આયવુજ્જેઅં,
 અગુરુલહુ-તિત્ય-નિમિણો,વધાયમિઅ અઠું પત્તેઆ. ૨૫
 તસ-ખાયર-પન્નજત્તં, પત્તેય-થિરં સુલં ચ સુલગં ચ,
 સુસરાઈજ્જસં, તસદસગં થાવરદસં તુ ઇમં. ૨૬
 થાવર-સુહુમ-અપન્નજં,સાહારણુ-અથિર-અસુલ-હુલગાણિ,
 હુસ્સર-ણાઈજ્જા-જસ,-મિઅનામે સેઅરા વીસં. ૨૭
 તસચઉ થિરછક્કં અથિરછક્કં, સુહુમતિગ થાવરચઉક્કં,
 સુલગતિગાઈ વિભાસા, તયાઈસંખાહિ પયડીહિં. ૨૮

વન્નચઉ-અગુરલહુ ચઉ, તસાઈ-દુ-તિ-ચઉર- છક્કમિચ્યાઈ,
 ઇંચ અન્નાવિ વિલાસા, તયાઈસંખાહિ પચડીહિં. ૨૯
 ગઈઆઈણુ ઉ કમસો, ચઉપણુ-પણુતિપણુ-પંચછછક્કં,
 પણુદુગ-પણુદુચઉદુગ, ઇંચ ઉત્તરભેય પણુસદ્રી. ૩૦
 અડવીસજીઆ તિનવઈ, સંતે વા પનરખંધણે તિસયં,
 ખંધણુસંધાયગહો, તણુસુ સામન્ન-વણુચયી. ૩૧
 ઇંચ સત્તદ્રી ખંધોદ્યેય, ન ચ સમ્મ-મીસયા ખંધે,
 ખંધુદ્યેય સત્તાયે, વીસ-દુવીસદુવણુસયં. ૩૨
 નિચતિરિ-નરસુરગઈ, ઇંચાભિચતિચ-ચઉપણિંદિજઈયો,
 ચોરાલવિઉવ્વાહારગ, તેચકમ્મણુ પણુસરીરા. ૩૩
 ખાહુર પિદ્ધિ સિર ઉર, ઉચરંગ ઉવંગ અંશુલીપમુહા,
 સેસા અંગોવંગા, પઠમતાણુતિગસ્સુવંગાણિ. ૩૪
 ઉરલાઈ-પુગ્ગલાણુ, નિખદ્ધ-ખજ્જંતયાણુ સંખંધં,
 જં કુણુઈ જઉસમં તં, ખંધણુ-સુરલાઈતાણુનામા. ૩૫
 જં સંધાયઈ, ઉરલાઈ, -પુગ્ગલે તિ(ત)ણુગણુ વદંતાલી,
 તં સંધાયં ખંધણુ-મિવ તાણુનામેણુ પંચવિહં. ૩૬
 ચોરાલવિઉવ્વાહારયાણુ-સગ-તેચ-કમ્મજીતાણુ,
 નવ ખંધણુણિ ઇંચર દુ, -સહિયાણુ તિન્નિ તેસિં ચ. ૩૭
 સંધયણુમદ્ધિનિચયો, તં છદ્ધા વજ્જરિસહનારાયં,
 તહુ રિસહનારાયં, નારાયં અદ્ધનારાયં. ૩૮

ક્રીલિય છેવટું ઇહ, રિસહો પટ્ટો ચ ક્રીલિયા વજજં,
 ઉલઓ મક્કડખંધો નારાયં ઇમિમુરાલંગે. ૩૯
 સમચઉરંસં નિગ્ગોહ, સાઈ પુજ્જમઈ વામણું હુંડં,
 સંઠાણા વણ્ણા કિણ્ણ, -નીલ-લોહિય-હલિદ-સિયા. ૪૦
 સુરહિદુરહી રસા પણ, તિત્ત-કડુ-કસાય-અંબિલા-મહુરા,
 કાસા ગુરુલહુ-મિઉખર, -સીઉણ્ણ-સિણ્ણિદ્ધરુખંદા. ૪૧
 નીલ-કસિણું દુગંધં, તિત્તં કડુઅં ગુરું ખરં રુદ્ધં,
 સીઅં ચ અસુહનવગં, ઇક્કારસગં સુલં સેસં. ૪૨
 ચઉહગાધવ્વ-ણુપુગ્ગી, ગાધપુવ્વિદુગં તિગં નિયાઉન્નુઅં,
 પુગ્ગીકેદઓ વક્કે, સુહઅસુહવસુદ્ધવિહગાધ. ૪૩
 પરધા-ઉદયા પાણી, પરેસિં બલીચુંપિ હોઈ દુદ્ધારસો,
 ઊસસણ-લંદિજ્જુત્તો, હવેઈ ઊસાસનામ-વસા. ૪૪
 રાવણિંબે ઉ જિઅંગં, તાવન્નુઅં આયવાઉ ન ઉ જલણે,
 જમુસિણ્ણકાસસ્સ તહિં, લોહિઅવણ્ણસ્સ ઉદઉત્તિ. ૪૫
 અણ્ણસિણ્ણપયાસરૂવં, જિઅંગમુજ્જેઅયે ઇહુજ્જેઆ,
 જઈ-દેવુત્તરવિક્કિઅ, -જોઈસિ-ખજ્જેઅમાઈ વ્વ. ૪૬
 અંગં ન ગુરુ ન લહુઅં, જાયઈ જીવસ્સ અગુરુલહુ ઉદયા,
 તિથેણ્ણ તિહુઅણ્ણસ્સવિ, પુજ્જે સે ઉદઓ કેવલિણે. ૪૭
 અંગોવંગ-નિઅમણું, નિમ્માણું કુણ્ણં સુત્તકારસમં,
 ઉવધાયા ઉવહુમ્મઈ, સત્તાણુવયવ-લંબિગાઈહિં. ૪૮

યિનિચ ઉપણિ દિચ તસ, આચર્યો આચરા જિઆ થૂલા,
 નિચનિચ પજજતિગુઆ, પજજતા લલિ-કરણેહિં. ૪૯
 પત્તેચતણુ પત્તે, -ઉદ્યેણુ દંતચ દ્વિઠમાઈ ચિરં,
 નાણુવરિ સિરાઈ સુહં, સુમગાઓ સગ્વજણુઈદો. ૫૦
 સુસરા મહુરસુહઝણી, આઈજા સગ્વલોચ-ગિજગ્વઓ,
 જસઓ જસ-કિત્તીઓ, થાવરદસગં વિવજજત્યં. ૫૧
 ગોચં દુહુચ્ચનીચં, કુલાલ ઈવ સુધડણુલલાઈચં,
 વિગ્ધં દાણે લાલે, ભોગુવભોગેસુ વીરિચે ચ. ૫૨
 સિરિહરિચ-સમં ચેચં, જહ પડિકુલેણુ તેણુ રાયાઈ,
 ન કુણુઈ દાણાઈચં, ચેવં વિગ્ધેણુ જીવો વિ. ૫૩
 પડિણીચતણુ-નિન્હવ, -ઉવધાય-પઓસ-અંતરાચેણુ,
 અચ્ચાસાયણુયાચે, આવરણુદુગં જિઓ જયઈ. ૫૪
 ગુરુભત્તિ ખંતિ-કરુણા, વય-જોગ-કસાય-વિજય-દાણુજીઓ,
 દદધમ્માઈ અજજઈ, સાયમસાયં વિવજજયઓ. ૫૫
 ઉમગ્ગાદેસણુ-મગ્ગા, -નાસણુ-દેવદ્વહરણેહિં,
 દંસણુમોહં જિણુમુણિ, -ચેઈચ-સંધાઈ-પડિણીઓ. ૫૬
 દુવિહંપિ ચરણુમોહં, કસાયહાસાઈ-વિસય-વિવસમણો,
 અંધઈ નિરયાઉ મહા, -રંભપરિગ્ગહ-રઓ રુદ્ધો. ૫૭
 તિરિઆઉ ગૂઢહિઅઓ, સદો સસલ્લો તહા મણુરસાજિ,
 પયઈઈ તણુકસાઓ, દાણુરુઈ મજ્જિમગુણો ચ. ૫૮

અવિરયમાઈ સુરાઈ, ખાલતવોડકામનિજજરો જયઈ,
સરલો અગારવિલ્લો, સુહનામં અન્નહા અસુહં. ૫૯
ગુણપેહી મયરહિઓ, અજઝયણુ-જઝાવણુરુઝ નિચ્યં,
પકુણુઈ જિણાઈલત્તો, ઉચ્યં નીચ્યં ઈઅરહા ઉ. ૬૦
જિણુપૂઆ-વિગ્ધકરો, હિંસાઈ-પરાયણો જયઈ વિગ્ધં,
ઈઅ કમ્મવિવાગોડયં, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં. ૬૧

કર્મસ્તવનામા દ્વિતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

તહ થુણિમો વીરજિણું, જહ ગુણઠાણેસુ સયલકમ્માઈ,
ખંધુદઓઢીરણુયા, -સત્તાપત્તાણિ ખવિઆણિ. ૧
મિચ્છે સાંસણુ મીસે, અવિરય દેસે પમત્ત અપમત્તે,
નિઅદ્દિ અનિઅદ્દિ, સુહુમુવસમ ખીણુસજ્જેગિઅજ્જેગિગુણા. ૨
અભિનવકમ્મગ્ગહણું, ખંધો ઓહિણુ તત્થ વીસસયં,
તિત્થયજ્જહારગદ્દુગ, -વજ્જં મિચ્છંમિ સત્તરસયં. ૩
નચ્યતિગ જાઈથાવર, -ચઉ હુંડાયવ-છિવર્ટુ-નપુ-મિચ્છં,
સોલંતો ઇગિહિઅસય, સાસણિ તિરિચીણુદ્દુહગતિગં. ૪
અણુમજ્જાગિઈસંઘયણુ, -ચઉનિઉજ્જેઅ-કુખગઈત્થિત્તિ,
પણુવીસંતો મીસે, અઉસયરિ દુઆઉઅ-અખંધા. ૫
સમ્મે સગસયરિ જિણુઉ-ખંધિ વંઈરનરતિઅણિઅકસાયા,
ઉરલદ્દુગંતો દેસે, સત્તદ્દી તિઅકસાયંતો. ૬

તેવદિઠ પમતે સોગ, અરધ અથિરદુગ અજસ અસાયં,
બુદ્ધિજ્ઞ છત્ર સત્ત વ, નેધ સુરાઉ જયા નિદઠં. ૭
ગુણસદિઠ અપમતે, સુરાઉ બંધંતુ જઠ ઇહાગચ્છે,
અન્નહ અદ્ધાવન્ના, જં આહારગદુગં બંધે. ૮

અડવન્ન અપુન્નાઈમિ, નિદ્દુગંતો છપન્ન પણ ભાગે,
સુરદુગ-પણ્ડિ-સુખગઈ, -તસનવ ઉરલવિણુ તાણુવંગા. ૯
સમયકરનિમિણુજિણુવન્ન, -અગુરુલહુચઉ છલંસિ તીસંતો
ચરમે છવીસબંધો, -હાસ-રઈ-કુચ્છ-ભય-ભેઓ. ૧૦

અનિઅદ્દિ-ભાગપણુગે, ઇગેગહીણો દુવીસવિહબંધો,
પુમ સંજલણુ-ચઉણ્ણં, કમેણુ છેઓ સતર સુહુમે. ૧૧
ચઉદંસણુચ્ચજસનાણુ, -વિગ્ધદસગંતિ સોલસુચ્છેઓ,
તિસુ સાયબંધ છેઓ, સન્નેગિ બંધંતુડણુતો અ. ૧૨

ઉદ્ધઓ વિવાગવેઅણુ-મુદ્દીરણુમપત્તિ ઇહ દુવીસસયં,
સતરસયં મિચ્છે મીસ, -સમ્મ-આહાર-જિણુણુદયા. ૧૩

સુહુમતિગાયવ મિચ્છં, મિચ્છંતં સાસણે ઇગારસયં,
નિરયાણુપુવ્વિ-ણુદયા, અણુથાવર-ઈગવિગલઅંતો. ૧૪

મીસે સયમણુપુવ્વી, -ડણુદયા મીસોદ્ધઓણુ મીસંતો,
ચઉસયમજએ સમ્મા, -ડણુપુવ્વિખેવા ખિઅકસાયા. ૧૫

મણુતિરિણુપુવ્વિ વિઉવદ્દુ, દુહગઅણુઈજ્ઞદુગસતરછેઓ,
સગપ્રીઈ દેસિ તિરિગઈ, -આઉ નિઉજ્જેઅતિકસાયા. ૧૬

અદૃષ્ટેઓ ધગસી, પમત્તિ, આહારબુઅ(ગ)લ-પક્ષેવા,
 થીણુતિગાહારગદુઅ,-છેઓ છસ્સયરિ અપમત્તે. ૧૭
 સમ્મત્તંતિમસંઘયણુ-તિઅગદ્ધેઓ બિસત્તરિ અપુન્ને,
 હાસાઈછક્ક-અંતો, છસદિઠ અનિઅદ્દિ વેઅતિગં. ૧૮
 સંજલણુતિગં છ-છેઓ,સદિઠ સુહુમંભિ તુરિઅઘોલંતો,
 ઉવસંતગુણે ગુણુસદિઠ, રિસહનારાયદુગઅંતો. ૧૯
 સગવન્ન ખીણુદુયરિમિ, નિદ્દુગંતો અ ચરિમિ પણુવન્ના,
 નાણુંતરાયદંસણુ,-ચકે છેઓ સજ્જેગિ ખાયાલા. ૨૦
 તિત્થુદયા ઉરલા-ધિર,-ખગઈદુગ પરિત્તતિગ છ સંઠાણા,
 અગુરુલહુ-વન્નચકેનિમિણુ,-તેઅકમ્માઈ સંઘયણું. ૨૧
 દ્સસર સૂસર સાયા,-સાએગયરં ચ તીસવુદ્ધેઓ,
 આરસ અજ્જેગિ સુભગાઈજજ,-જસન્નયરવેઅણિઅં. ૨૨
 તસતિગપણિંદિમણુઆઉ,ગઈજિણુચ્યંતિયરિમસમયંતો,
 ઉદ્ધકે-તુદ્ધારણા પર,મપમત્તાઈ-સગગુણેસુ. ૨૩
 એસા પયકિતિગૂણા, વેયણિયાહારબુઅલ-થીણુતિગં,
 મણુઆકે પમત્તંતા, અજ્જેગિ અણુદીરગો લયવં. ૨૪
 સત્તા કમ્માણુ કિઈ, ખંધાઈલદ્ધ-અત્તલાલાણું,
 સંતે અડયાલસયં, જા ઉવસમુ વિજિણુ બિઅતઈએ. ૨૫
 અપુન્નાધચકે, અણુતિરિનિરયાઉ વિણુ બિયાલસયં,
 સમ્માઈચકેસુ સત્તગ,-ખયંમિ ધગચત્તસયમહવા. ૨૬

ખવગં તુ પપ્પ ચઉમ્મુવિ, પણુયાલં નિરયતિરિસુરાઉ વિણ્ણ,
 સત્તગવિણ્ણ અડતીસં, જા અનિઅદ્દી-પઢમભાગો. ૨૭
 થાવરતિરિનિરયામ્મવ,-દુગ થીણુતીગેગ વિગલ સાહારં,
 સોલખમ્મો દુવીસસયં, ખીઅંસિ ખીઅતિઅકસાયંતો. ૨૮
 તઠ્ઠિઆઘસુ ચઉદ્ધસતેર, ખારછપણુ-ચઉતિહિયસય કમસો,
 નપુ-ઈ ત્થિહાસછગ-પુસં, તુરિઅકોહ-મય-માય-ખમ્મો. ૨૯
 સુહુમિ દુસય લોહંતો, ખીણુદુચરિમેગસય દુનિદ્ધખમ્મો,
 નવનવઈ ચરિમસમમ્મો, ચઉદ્ધંસણુ-નાણુવિગ્ધંતો. ૩૦
 પણુસીઈ સન્નેગિ અન્નેગિ, દુચરિમે દેવખગાઈગંધદુગં,
 કાસદ્દ વન્નરસતાણુ,-ખંધણુસંઘાયપણુ નિમિણું. ૩૧
 સંઘયણુઅથિરસંઠાણુ,-છક્ક અગુરલહુચઉ અપન્નજ્જતં,
 સાયં વ અસાયં વા, પરિત્તુવંગતિગ સુસર નિઅં. ૩૨
 ખિસયરિખમ્મો અચરિમે, તેરસમણુઅતસતિગજ્જસાઈન્નજ્જં,
 સુભગ-જિણુચ્ચ-પણિંદિઅ, સાયાસાએગયર-છેમ્મો. ૩૩
 નરઆણુપુવ્વિવિણ્ણ વા, ખારસ ચરિમસમયંમિ જ્ઞે ખવિઉં,
 પત્તો સિદ્ધિં દેવિંદ્ધ,-વંદિઅં નમહ તં વીરં. ૩૪

બંધસ્થામિત્વનામા તૃતીયઃ કર્મગ્રંથઃ

બંધવિહાણુ-વિમુક્કં, વંદિય સિરિવદ્ધમાણુ-જિણુચંદં,
ગઈ-આઈસું વુચ્છં, સમાસચો બંધસામિત્તં. ૧

ગઈ ઈંદિચે ચ કાચે, જોચે વેચે કસાય નાણે ચ,
સંજમ દંસણ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૨
જિણુ સુરવિહવાહારદુ, દેવાઉ ચ નિરચ સુહુમ વિગલતિગં,
એગિંદિ થાવરાયવ, નપુ મિચ્છં હુંડ છેવદ્દં. ૩

અણુમજ્જાગિઈસંઘયણુ, કુબગઈનિયઈત્થિદુહગથીણુતિગં
ઉન્નેચ તિરિદુગં તિરિ, -નરાઉ નરઉરલદુગ-રિસહં. ૪

સુરઈણુવીસવજ્જં, ઇગસઉ ઓહેણુ બંધહિ નિરચા,
તિથ વિણુ મિચ્છિ સયં, સાસણિ નપુચઉવિણુ છનુઈ. ૫
વિણુઆણુઈવીસ મીસે, ણિસચરિ સમ્મંમિ જિણુનરાઉન્નુઆ,
ઈચ રચણાઈસુ ભંગો, પંકાઈસુ તિથચર-હીણો. ૬

અજિણુમાણુઆઉ ઓહે, સત્તમિચે નરદુગુચ્ચવિણુ મિચ્છે,
ઇગનવઈ સાસાણે, તિરિઆઉ નપુંસચઉ વજ્જં. ૭

આણુચઉવીસ વિરહિઆ, સનરદુગુચ્ચા ચ સચરિ મીસદુગે,
સતરસચો ઓહિ મિચ્છે, પજ્જતિરિઆ વિણુ જિણુહારં. ૮

વિણુ નિરચસોલ સાસણિ, સુરાઉ અણુએગતીસ ત્રિણુ મીસે,
સસુરાઉ સચરિ સમ્મે, ણીઅકસાચે વિણુ દેસે. ૯

ધ્ય યઉગુણેસુ વિ નરા, પરમજયા સજિણુ ઓહું દેસાઈ,
 જિણુઈક્ષારસ-હીણું, નવસય અપજજત-તિરિઅનરા. ૧૦
 નિરયવ્વ સુરા નવરં, ઓહો મિચ્છે ધગિંદિતિગ-સહિઆ,
 કપ્પદુગે વિ ય એવં, જિણુહીણો જોઈ-ભવણુ-વણે. ૧૧
 સ્યણુવ્વ સણુંકુમારાઈ, આણુયાઈ ઉજ્જેયચઉ-રહિઆ,
 અપજજતિરિઅવ્વ નવસય, મિગિંદિપુઠવિજલતરુવિગલે. ૧૨
 ઇનવઈ સાસણિ વિણુ સુહુમતેર, કેઈ પુણુ મિંતિ ચઉનવઈ,
 તિરિઅનરાગિહિં વિણા, તણુપજજતિં ન જંતિ જઓ. ૧૩
 ઓહું પણિંદિતસે ગઈ, -તસે જિણિક્ષારનરતિગુચ્ચવિણા,
 મણુવયજોગે ઓહો, ઉરલે નરભંશુ તમ્મિસ્સે. ૧૪
 આહારછગાવિણોહો, ચઉદસસઉ મિચ્છિ જિણુપણુગહીણું,
 સાસણિ ચઉનવઈ વિણા, તિરિઅનરાગિ સુહુમતેર. ૧૫
 આણુચઉવીસાઈવિણા, જિણુપણુજુઅ સમ્મિ જોગિણો સાયં,
 વિણુ તિરિનરાઉ કમ્મે વિ, એવમાહારદુગિ ઓહો. ૧૬
 સુરઓહો વેઉવે, તિરિઅનરાઉ-રહિઓ અ તમ્મિસ્સે,
 વેઅતિગાઈમ મિઅતિઅ, કસાય નવ દુચઉપંચગુણા. ૧૭
 સંજલણુતિગે નવ દસ, લોભે ચઉ અજઈ દુતિ અનાણુતિગે,
 આરસ અચક્ષુચક્ષુસુ, પઠમા અહખાય ચરિમચગિ. ૧૮
 મણુનાણિ સગ જયાઈ, સમઈઅચ્છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે,
 કેવલદુગિ દો ચરમા, -જયાઈ નવ મઈસુઓહિદુગે. ૧૯

અહ ઉવસમિ ચઉવેઅગિ, ખંધએ ધક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે,
 સુહુમિ સઠાણું તેરસ, આહારગિ નિઅનિઅગુણોહો. ૨૦
 પરમુવસમિ વટુંતા, આઉ ન બંધંતિ તેણુ અન્યગુણે,
 દેવમણુઆઉ હીણો, દેસાઈસુ પુણુ સુરાઉ વિણા. ૨૧
 ઓહો અટ્ટારસયં, આહારદુગૂણુ-માઈ લેસતિગે,
 તં તિથોણું મિચ્છે, સાણાઈસુ સંવહિં ઓહો. ૨૨
 તેણિ નિરયનવૂણા, ઉજ્જેઅચઉ નિરયખાર વિણુ સુક્કા,
 વિણુ નિરયખાર પમ્હા, અજિણાહારા ધર્મા મિચ્છે. ૨૩
 સંવગુણુલવ્વસન્નિસુ, ઓહુ અલવ્વા અસન્નિં મિચ્છિસમા,
 સાસણિ અસન્નિ સન્નિ વ્વ, કમ્મણુલંગો અણાહારે. ૨૪
 તિસુ દુસુ સુક્કાઈગુણા, ચઉ સગ તેરત્તિ બંધસામિત્તં,
 દેવિંદસૂરિ-રઈઅં, નેઅં કમ્મત્થયં સોઉં, ૨૫

षडशीतिनामा चतुर्थः कर्मग्रंथः

નમિઅ જિણું જિઅમગ્ગણુ, - ગુણુઠાણુવઓગજોગલેસાઓ,
 બંધપ્પખહૂ લાવે, સંખિજ્ઞાઈ કિમવિ વુચ્છં, ૧
 (નમિય જિણું વત્તવ્વા, ચઉદસ-જિઅઠાણુએસુ ગુણુઠાણુ,
 જોગુવઓગો લેસા, બંધુદઓદીરણા સત્તા.) ૧
 (તહ મૂલ ચઉદ મગ્ગણુ, - ઠાણેસુ ખાસદિં ઉત્તરેસું ચ,
 જિઅ-ગુણુ જોગુવઓગા, લેસપ્પખહૂં ચ છટ્ટાણુ,) ૨

(ચઉદસગુણેસુ જિઅ,જે-ગુવઓગલેસા ય બંધહેજી ય,
બંધાઈચઉ અપ્પા,-બહું ચ તો ભાવસંખાઈ.) ૩
ઇહં સુહુમબાયરેગિંદિ,બિતિચઉ-અસન્નિસન્નિપંચિંદી,
અપજ્જતા પજ્જતા, કમેણુ ચઉદસ જિઅટ્ટાણા. ૨
બાયરઅસન્નિવિગલે, અપજ્જપદમબિઅસન્નિઅપજ્જતે,
અજયણુઅ સન્નિપજ્જે, સંવગુણા મિચ્છ સેસેસુ. ૩
અપજ્જતછક્કિ કમ્મુરલ, મીસ જોગા અપજ્જસન્નિસુ,
તે સવિઉવ્વમીસ એસુ, તણુપજ્જેસુ ઉરલ મન્ને. ૪
સંવે સન્નિપજ્જતે, ઉરલં સુહુમે સભાયુ તં ચઉસુ,
બાયરિ સવિઉવ્વિદુગં, પજ્જસન્નિસુ બાર ઉવઓગા. ૫
અપજ્જચઉરિંદિ-અસન્નિસુ, દુદંસદુઅનાણુ દસસુ ચક્ષુવિણા,
સન્નિઅપજ્જે મણુનાણુ,-ચક્ષુકેવલદુગ વિહૂણા. ૬
સન્નિદુગિ છલેસ, અપજ્જ બાયરે પદમચઉ તિ સેસેસુ,
સત્તદ્દં બંધુદીરણુ, સંતુદયા અદ્દં તેરસસુ. ૭
સત્તદ્દં છેગ બંધા, સંતુદયા સત્ત અદ્દં ચત્તારિ,
સત્તદ્દં છ પંચ દુગં, ઉદીરણા સન્નિપજ્જતે. ૮
ગઈ-ઇંદિએ ય કાએ, જોએ વેએ કસાય-નાણેસુ,
સંજમ દંસણુ લેસા, ભવ સમ્મે સન્નિ આહારે. ૯
સુરનરતિરિનિરયગઈ, ઇગબિઅતિઅ-ચઉપણિંદિછક્કાયા,
જૂજલજલણાનિલવણુ, તસા ય મણુ-વચણુ-તણુજોગા. ૧૦

વેઅ નરિત્થિ-નપુંસા, કસાય કોહ-મય માય-લોભત્તિ.
 મધ-સુઅવહિ મણુ-કેવલ, વિલંગ-મધસુઅનાણુ સાગારા. ૧૧
 સામાધઅ છેઅ પરિહાર, સુહુમ અહક્રપાયદેસજયઅજયા,
 ચક્રુ અચક્રુ ઓહી, -કેવલદંસણુ અણાગારા. ૧૨
 કિણહા નીલા કાઊ, તેઊ પમ્હા ય સુક્ક લવિઅરા,
 વેઅગ ખઠગુવસમ મિચ્છ, મીસ સાસાણુ સન્નિઅરે. ૧૩
 આહારેઅર લેઆ, સુરનિરયવિલંગ-મધસુઓહિદુગે,
 સમ્મત્તિગે પમ્હા, સુક્કા સન્નીસુ સન્નિદુગાં. ૧૪
 તમસન્નિ અપજ્જજ્જુયં, નરે સખાયરઅપજ્જ તેઊએ,
 થાવરઘગિંદિ પઠમા ચઉ, ખાર અસન્નિ દુ દુ વિગલે. ૧૫
 દસચરિમ તસે અજયા, હારગતિરિ તાણુ કસાય દુઅનાણુ,
 પઠમતિલેસા-લવિઅર, અચક્રુનપુમિચ્છિ સંવેવિ. ૧૬
 પજ્જસન્ની કેવલદુગે, સંજમ-મણુનાણુ-દેસ-મણુ મીસે,
 પણુચરિમપજ્જવયણે, તિય છ વ પજ્જઅરચક્રુમિ. ૧૭
 થીનરપણિંદિ ચરમા ચઉ, આણુહારે દુસન્નિ છ અપજ્જા,
 તે સુહુમઅપજ્જ વિણા, સાસણિ ઈત્તો ગુણે વુચ્છં. ૧૮
 પણુ તિરિ ચઉ સુરનિરએ, નરસન્નિપણિંદિલવ્વતસિ સંવે,
 ઈગિવિગલ-ભૂદગવણે, દુદુ એગાં ગઘતસ-અલવ્વે. ૧૯
 વેઅતિકસાય નમ્મ દસ, લોલે ચઉ અજઠંદુ તિ અનાણુતિગે,
 આરસ અચક્રુ ચક્રુસુ, પઠમા અહક્રાધ અરિમચઊ. ૨૦

મણનાણુ સગજયાઈ,સમઈઅ છેઅ ચઉ દુન્નિ પરિહારે,
 કેવલદુગિ દો ચરિમા,-જયાઈ નવ મઈસુઓહિદુગે. ૨૧
 અડ ઉવસમિ ચઉ વેઅગિ, ખઈઅ ઇક્કાર મિચ્છતિગિ દેસે,
 સુહુમે અ સઠાણુ તેર, જોગ-આહાર-સુક્કાએ. ૨૨
 અસન્નિસુ પઠમદુગં, પઠમતિલેસાસુ છવ્ય દુસુ સત્ત,
 પઠમંતિમદુગ અજયા, અણહારે મગ્ગાણુસુ ગુણા. ૨૩
 સચ્ચેઅર મીસઅસચ્ચ,-મોસ મણુ વય વિઉવિઆહારા,
 ઉરલાં મીસા કમ્મણુ, ઇઅ જોગા કમ્મ અણહારે. ૨૪
 નરગઈ પણિંદિ તસ તાણુ,અચ્ચક્ખુ નરનપુ કસાય સમ્મદુગે
 સન્નિ છલેસા-હારગ,ભવ મઈ સુઅ ઓહિદુગિ અવે. ૨૫
 તિરિઈથિઅજય સાસણુ, અનાણુઉવસમઅભવમિચ્છેસુ,
 તેરાહારદુગૂણા, તે ઉરલદુગૂણુ સુરનિરએ. ૨૬
 કમ્મુરલદુગં થાવરિ, તે સવિઉવિદુગ પંચ ઇગિ પવણે,
 છ અસન્નિચરિમ-વઈજુઅ,તે વિઉવદુગૂણુ ચઉ વિગલે. ૨૭
 કમ્મુરલમીસ વિણુ મણુ,વઈસમઈઅ છેઅ ચક્ખુમણુનાણે,
 ઉરલદુગ કમ્મ પઠમં,-તિમમણુવઈ કેવલદુગંમિ. ૨૮
 મણુવઈઉરલા પરિહારિ,સુહુમિ નવ તે ઉ મીસિ સવિઉવા,
 દેસે સવિઉવિદુગા, સકમ્મુરલમીસ અહખાએ. ૨૯
 તિઅનાણુનાણુપણુચઉ, દંસણુખારજિઅલક્ખણુવઓગા,
 વિણુ મણુનાણુ દુકેવલ,નવ સુર-તિરિ-નિરય-અજએસુ.૩૦

તસ જોઅ વેઅ સુક્કા,-હાર નર પણિંદિ સન્નિ ભવિ સંવે
નયણેઅર પણ લેસા, કસાય દસ કેવલદુગુણા. ૩૧

ચઉરિંદિઅસન્નિ હુ અન્નાણુ,-દુદંસ ઇંગખિતિથાવરિ-
અચક્ષુ;

તિઅનાણુ દંસણુદુગં, અનાણુતિગિ અભવિ મિચ્છદુગે. ૩૨
કેવલદુગે નિઅદુગં, નવ તિઅનાણુ વિણુ ખઈઅઅહુખાએ;
દંસણુનાણુતિગં દેસિ, મીસિ અન્નાણુમીસં તં. ૩૩

મણુનાણુ-ચક્ષુવજ્જ, આણુહારે તિન્નિદંસ ચઉનાણુ;
ચઉનાણુસંજ મોવસમ,-વેઅગે ઓહિદંસે અ. ૩૪

દો તેર તેર ખારસ, મણે કમા અટ્ટ હુ ચઉ ચઉ વયણે;
ચઉ હુ પણ તિન્નિ કાયે, જિઅગુણુજોગુવઓગન્ને. ૩૫
છસુ લેસાસુ સઠાણુ, એગિંદિ-અસન્નિ-ભૂ-દગ-વણેસુ;

પદમા ચઉરો તિન્નિ ઉ, નારય-વિગલજિ-પવણેસુ. ૩૬
અહુખાય-સુહુમ-કેવલ,-દુગિ સુક્કા છાવિ સેસઠાણેસુ;

નર નિરય દેવ-તિરિઆ, થોવા હુ અસંખ-અણુંતગુણા. ૩૭
પણુ ચઉ તિ હુ એગિંદી, થોવા તિન્નિઅહિયા અણુંતગુણા;

તસ થોવ અસંખગી, ભૂજલનિલ-અહિયવણુ-ણુંતા. ૩૮
મણુ-વયણુ-કાયજોગી, થોવા અસંખગુણુ અણુંતગુણા;

પુરિસા થોવા ઈથી, સંખગુણા-ણુંતગુણુ કીવા. ૩૯
માણી કોહી માયી, લોભી અહિય મણુનાણિણો થોવા;

ઓહિ અસંખા મઈસુઅ, અહિઅ સમ અસંખ વિખલંગા. ૪૦

જે. ધ. પ્ર. ૨૧

કેવલિણેડણુંતગુણા, મધસુઅઅન્નાણિ-ણુંતગુણ તુલ્લા
 સુહુમા થોવા પરિહાર, સંખ અહખાય સંખગુણા. ૪૧
 છેય સમઘય સંખા, દેસ અસંખગુણુ ણુંતગુણુ અજ્યા;
 થોવ અસંખ દુણુંતા, ચોહિ નયણુ કેવલ અચ્છુ. ૪૨
 પચ્છાણુપુવિ લેસા, થોવા દોડસંખ-ણુંત દો અહિઆ;
 અલવિઅર થોવણુંતા, સાસણુ થોવોવસમ સંખા. ૪૩
 મીસા સંખા વેઅગ,અસંખગુણુ ખઠઅ મિચ્છ દુ અણુંતા;
 સન્નિઅર થોવણુંતા,-ણુહાર થોવેઅર અસંખા. ૪૪
 સંવજિઅઠાણુ મિચ્છે,સગ સાસણિ પણુ અપજજ સન્નિદુગ
 સમ્મે સન્ની દુવિહો, સેસેસુ સન્નિપજજતો. ૪૫
 મિચ્છદુગિ અજઠ જોગા,-હાર દુગૂણા અપુવ્વપણુગે ઉ;
 મણુવઠ ઉરલં સવિઉવિ, મીસિ સવિઉવિદુગ દેસે. ૪૬
 સાહારદુગ પમતો, તે વિઉવાહારમીસ વિણુ ધઅરે;
 કમ્મુરલદુગંતાઠમિ,-મણુવયણુ સજોગિ ન અજોગી. ૪૭
 તિઅનાણુ દુદંસાઠમ,-દુગે અજઠ દેસિ નાણુદંસતિગં;
 તે મીસિ મીસા સમણા, જયાઠ કેવલદુ અંતદુગે. ૪૮
 સાસણુભાવે નાણું, વિઉવગાહારગે ઉરલમિસ્સં;
 નેગિંદિસુ સાસાણો, નેહાહિગયં સુયમયં પિ. ૪૯
 છસુ સંવા તેહિતિગં, ઇગિ છસુ સુક્કા અજોગિ અલ્લેસા;
 અંધસ્સ મિચ્છ અવિરઠ, કસાય જોગત્તિ ચઉ હેઊ. ૫૦

અભિગહિઅ-મણુભિગહિઆ, -ભિનિવેસિય-સંસઘય-
મણુભોગં;

પણુમિચ્છ બાર અવિરઘં, મણુકરણુનિઅમુ-

છજિઅવહો. ૫૧

નવ સોલ કસાયા પનર, જોગ ધ્વિ ઉત્તરા ઉ સગવન્ના;
ધગિ ચકે પણુ તિગુણેસુ, ચકે-તિ-દુ-ધગિપચ્ચઓ બંધો. ૫૨
ચકે મિચ્છ મિચ્છ અવિરઘં, -પચ્ચઘં આ સાય સોલ પણુ તીસા;

જો વિણુ તિપચ્ચઘં આ, -હારગજિણુવજ્જ સેસાઓ. ૫૩
પણુપન્ન પન્ના તિઅછહિઅ, ચત્ત ગુણુચત્ત છચકેદુગવીસા;

સોલસ દસ નવ નવ સત્ત, હેઉણો ન ઉ અજોગિંમિ. ૫૪
પણુપન્ન મિચ્છ હારગ, -દુગૂણુ સાસાણિ પન્ન મિચ્છવિણુ;

મીસદુગ-કમ્મ-અણુ વિણુ, તિચત્ત મીસે અહ છચત્તા. ૫૫
સદુમીસકમ્મ અજ્જએ, અવિરઘં કમ્મુરલમીસ ખિકસાએ;

મુત્તુ ગુણુચત્ત દેસે, છવીસ સાહારદુ પમત્તે. ૫૬
અવિરઘં ઈગાર-તિકસાય, વજ્જ અપમત્તિ મીસદુગરહિઆ;

ચકેવીસ અપુવ્વે પુણુ, દુવીસ અવિહાંવ આહારે. ૫૭
અછહાસ સોલ ખાયરિ, સુહુમે દસ વેઅસંજલણુતિ વિણુ;

ખીણુવસંતિ અલોલા, સજોગિ પુવ્વત્ત સગ જોગા. ૫૮
અપમત્તંતા સત્તદ્ધ, મીસ-અપુવ્વ-ખાયરા સત્ત;

બંધઘં છસ્સુહુમો યોગ, -મુવરિમા બંધગા-જોગી. ૫૯
આસુહુમં સંતુદ્ધએ, અદ્ધવિ મોહવિણુ સત્ત ખીણુંમિ;

ચકે ચરિમદુગે અદ્ધ ઉ, સંતે ઉવસંતિ સત્તુદ્ધએ. ૬૦

ઉધરંતિ પમત્તાંતા, સગદ્ઠ મીસદ્ઠ વેઅઆઉ વિણા;
 છગ અપમત્તાઈ તઓ, છપંચ સુહુમો પાણુવસંતો. ૬૧
 પણુ દો ખીણુ દુ નેગી, -ણુદીરણુ અનેગિ થોવ ઉવસંતા;
 સંખગણુ ખીણુ સુહુમા, નિઅદ્વિઅપુવ્વ સમ અહિઆ. ૬૨
 નેગિ અપમત્ત ઈઅરે, સંખગણુ દેસ-સાસણુ-મીસા;
 અવિરઈ અનેગિમિઅ, અસંખચઉરો દુવે-ણુંતા. ૬૩
 ઉવસમ-ખય-મીસોદ્ધય, પરિણુમા દુ નવ દ્વાર ઇગવીસા;
 તિઅલેઅ સન્નિવાઈઅ, સમ્મં ચરણું પઠમભાવે. ૬૪
 ખીએ કેવલણુઅલં, સમ્મ દાણાઈલદ્ધિ પણુ ચરણું;
 તઈએ સેસુવઓગા, પણુ લદ્ધી સમ્મવિરઈદુગં. ૬૫
 અન્નાણુમસિદ્ધતા, સંજમ-લેસા-કસાય-ગઈ-વેયા;
 મિઅઈં તુરિએ ભવ્વા, -ભવ્વત્ત-જિઅત્ત પરિણુમે. ૬૬
 ચઉચઉગઈસુ મીસગ, -પરિણુમુદ્ધએહિ ચઉ સખઈએહિં;
 ઉવસમણુએહિં વાચઉ, કેવલિ-પરિણુ-મુદ્ધય ખઈએ. ૬૭
 ખય-પરિણુમિ સિદ્ધા, નરાણુ પણુ નેણુવસમસેઠીએ;
 ઈઅ પનર સન્નિવાઈઅ, લેયા વીસં અસંભવિણો. ૬૮
 મોદેવ સમો મીસો, ચઉઘાઈસુ અદ્ઠકમ્મસુ અ સેસા;
 ધમ્માઈ પારિણુમિઅ, ભાવે ખંધા ઉદ્ધઈએ વિ. ૬૯
 સમ્માઈચઉસુ તિગ ચઉ, ભાવા ચઉ પાણુવસામ-ણુવસંતે;
 ચઉ ખીણુપુવ્વે તિન્નિ, સેસ ગુણુઠાણુગેગજિએ ૭૦

સંખિજ્ઞેગમસંખં, પરિત્ત-શુત્ત-નિયપયજ્ઞયં તિવિહં;
 એવમણુતંપિ તિહા, જહન્ન-મજ્જુક્કસા સંવે. ૭૧
 લહુસંખિજ્ઞં દુચ્ચિત્ત, અચ્ચે પરં મજ્જમં તુ જ્ઞ ગુરુચં;
 જંબુદીવ-પમાણુય, ચત્તિપદ્ધ-પરિણામં ઇમં. ૭૨
 પદ્ધતિવદ્ધિચ-સલાગ, -પડિસલાગ-મહાસલાગક્રપા;
 જ્ઞેયણુસહસોગાઠા, સવેધચંતા સસિહ લરિયા. ૭૩
 તો દીવુદ્ધિસુ ઇક્કિલ્લ, સરિસવં ખિવિચ નિદ્ધિચે પઠમે;
 પઠમં વ તદંતં ચિય, પુણુ લરિચે તંમિ તહ ખીણુ. ૭૪
 ખિપ્પઈ સલાગપદ્ધેગુ. સરિસવો ઇચ સલાગ-ખવણુણુ;
 પુણુણુ ખીચો અ તચો, પુચ્ચંપિ વ તંમિ ઉદ્ધરિચે. ૭૫
 ખિણુ સલાગ તઈચે, એવં પઠમેહિ ખીચયં ભરસુ;
 તેહિં તઈચં તેહિ ચ, તુરિચં જ્ઞ કિર કુડા ચઉરો. ૭૬
 પઠમતિપદ્ધુદ્ધરિયા, દીવુદ્ધી પદ્ધચઉ-સરિસવા ચ;
 સંવેા વિ એગરાચી, રૂણુણુ પરમ-સંખિજ્ઞં. ૭૭
 રૂણુણુચંતુ પરિત્તા, -સંખં લહુ અસ્સ રાસિચખમાસે;
 શુત્ત સંખિજ્ઞં લહુ, આવલિયા-સમય-પરિમાણુ. ૭૮
 ખિ-તિ-ચઉ પંચમ-ગુણુણુ, કમા સગાસંખ પઠમચઉસત્તા;
 ડણુતા તે રૂણુણુ, મજ્જા રૂણુ ગુરુપદ્ધા. ૭૯
 ઇચ સુત્તત્તં અન્ને, વગ્ગિચમિક્કસિ ચઉત્થય-મસંખં;
 હોઈ અસંખાસંખં, લહુ રૂણુણુચં તુ તં મજ્જં. ૮૦

રૂપુણુ માઈમં ગુરુ, તિવગ્ગિઉં તત્થિમે દસક્ષેવે;
 લોગાગાસપએસા, ધમ્માડધમ્મેગાજિઅદેસા. ૮૧
 ઠિઈખંધનઝવસાયા, આણુભાગા નેગછેઅપલિભાગા;
 દુણ્ણ ય સમાણુ સમયા, પત્તેઅ નિગોઅએ ખિવસુ. ૮૨
 પુણુ તંમિ તિવગ્ગિઅએ, પરિત્તાણુંત લહુ તરસ રાસીણું;
 અણ્ણાસે લહુણુત્તા, -ણુંતં અભવ્વજિઅ-માણું. ૮૩
 તવ્વગ્ગે પુણુ જયઈ, ણુંતાણુંત લહુ તં ચ તિક્ષુત્તો;
 વગ્ગસુ તહવિ ન તં હોઈ, ડણુંતએવે ખિવસુ છ ઈમે. ૮૪
 સિદ્ધા નિગોઅજવા, વણુરસઈ કાલ પુગ્ગલા ચેવ;
 સવ્વમલોગનહં પુણુ, તિવગ્ગિઉં કેવલદુગંમિ. ૮૫
 ખિત્તોડણુંતાણુંતં, હવેઈ જિદ્ધં તું વવ્વરઈ મજ્જં;
 ઈઅ સુહુમત્થવિઆરો, લિહિઓ દેવિંદસૂરીહિં. ૮૬

શતકનામા પંચમઃ કર્મગ્રંથઃ

નમિઅ જિણું ધુવળંધો, -દયસંતા ધાઈ પુન્નપરિઅત્તા;
 સેઅર ચઉહવિવાગા, વુચ્છં બંધવિહ સામી અ. ૧
 વન્નચઉ તેઅકમ્મા, -ગુરુલહુ નિમિણોવધાયભયકુચ્છા;
 મિચ્છ-કસાયા-વરણા, વિગ્ધં ધુવળંધિ સગચત્તા. ૨
 તાણુવંગાધિઈ-સંધયણુ, જાઈ-ગઈ-ખગઈ પુવ્વિ જિણુસાસં;
 ઉન્નેઆયવ-પરધા, તસવીસા ગોઅવેઅણિઅં. ૩

હાસાઈજીઅલદુગ વેઅ, -આઉ તેવુત્તરી અધુવખંધી(ધા)
 ભંગા અણાઈસાઈ, અણુતસંતુત્તરા ચઉરો. ૪
 પઠમખિઆ ધુવઉદ્દયસુ, ધુવખંધિસુ તઈઅવજજ ભંગતિગં;
 મિચ્છંમિ તિન્નિ ભંગા, દુહાવિ અધુવા તુરિઅ-ભંગા. ૫
 નિમિણુથિરઅથિરઅગુરુઅ; સુહઅમુહતેઅકમ્મ-ચઉવન્ના;
 નાણુતરાય-દંસણુ, મિચ્છં ધુવઉદ્દય સગવીસા. ૬
 થિરસુભિઅર વિણુ અધુવ, -ખંધી મિચ્છવિણુમોહધુવખંધી;
 નિદોવધાય-મીસં, સમ્મં પણુનવઈ અધુવુદ્ધયા. ૭.
 તસવન્નવીસ-સગતેઅ, -કમ્મ ધુવખંધિ સેસ વેઅતિગં;
 આગિઈતિગ વેઅણિઅં, દુજીઅલ સગઉરલુસાસચી. ૮
 ખગઈતિરિદુગ નિઅં, ધુવસંતા સમ્મ મીસ માણુયદુગં;
 વિઉવ્વિઝ્ઞાર જિણુગી, હારસગુઆ અધુવસંતા. ૯
 પઠમતિગુણેસુ મિચ્છં, નિઅમા અજયાઈઅટ્ટંગે ભજજં;
 સાસાણે ખલુ સમ્મં, સંતં મિચ્છાઈદસગે વા. ૧૦
 સાસણુ-મીસેસુ ધુવં, મીસં મિચ્છાઈનવસુ ભયણુઅએ;
 આઈદુગે અણુ નિઅમા, ભઈઆ મીસાઈનવગંમિ. ૧૧
 આહારસત્તગં વા, સંવગુણે ખિતિગુણે વિણુ તિથં;
 નોભયસંતે મિચ્છે, અંતમુહુત્તં ભવે તિથે. ૧૨
 કેવલજીઅલાવરણા, પણુ નિદા ખારસાઈમિકસાયા;
 મિચ્છં તિ સંવધાઈ, ચઉનાણુ-તિદંસણુવરણા. ૧૩

સંજલણ નોકસાયા, વિગ્ધં ઈચ્છ દેસધાર્થ ચ અધાર્થ;
 પત્તેયતણુડઠ્ઠાજી, તસવીસા ગોઅદુગ-વન્ના. ૧૪
 સુરનરતિગુચ્ચ સાયં, તસદસ તણુવંગ વધરિ-ચઉરંસં;
 પરધા-સગ તિરિઆજી, વન્નચઉ પણિંદિસુભખગર્. ૧૫
 આયાલ પુણુપગર્, અપઠમસંઠાણુ-ખગર્-સંધયણુ;
 તિરિદુગ-અસાય-નીઓ, -વધાયધગ-વિગલનિચતિગં. ૧૬
 ચાવરદસ વન્નચઉઠ્ઠ, ધાર્થ પણુયાલ સહિચ ખાસીધ;
 પાવપયડિ ત્તિ દોસુ વિ, વન્નાર્થ-ગહા સુહા અસુહા. ૧૭
 નામધુવખંધિનવગં, દંસણુ પણુનાણુ વિગ્ધ પરધાયં;
 ભય કુચ્છ મિચ્છ સાસં, જિણુ ગુણુતીસા અપરિચ્ચતા. ૧૮
 તણુ અર્ધુ વેચ દુણુઅલ, કસાય ઉન્નજેચ ગોઅદુગ નિદા;
 તસવીસાઉ પરિચ્ચા, ખિત્તવિવાગાડણુપુન્વીઓ. ૧૯
 ઘણુધાર્થદુગોઅ જિણુ, તસિચરતિસુભગદુભગચઉસાસું;
 ભાર્થતિગ જિચવિવાગા, આજી ચઉરો ભવવિવાગા. ૨૦
 નામધુવોદય ચઉતણુ, -વધાયસાહારણિચ રુજેચતિગં;
 પુગ્ગલવિવાગિ ખંધો, પચર્થ-ઠિર્થ-રસ-પએસ ત્તિ. ૨૧
 મૂલપયડીણુ અડસત્ત, છેગખંધેસુ તિન્નિ ભૂગારા;
 અપ્પતરા તિચ ચઉરો, અવદ્દિઠ્યા ન હું અવત્તવો. ૨૨
 એગ્ગદહિગે ભૂઓ, એગ્ગાઈ ઊણુગંમિ અપ્પતરો;
 તમ્મતોડવદ્દિઠયઓ, પઠમે સમએ અવત્તવો. ૨૩

નવ ઇચ્છતિ દંસે હુ હુ, તિ હુ મોહે દુર્ધગવીસ સત્તરસ;
 તેરસ નવ પણ ચતિ તિ હુ, ઇક્કો નવ અર્દુ દસ દુન્નિ. ૨૪
 તિપણુછઅર્દુનવહિઆ, —વીસા તીસેગતીસ ઇગ નામે;
 છરસગ અર્દુતિખંધા, સેસેસુ ય ઠાણુમિછિછં. ૨૫
 વીસયરકોડિકોડી, નામે ગોએ અ સત્તરી મોહે;
 તીસિયરચતિસુ ઉદડી, નિરચસુરકમિ તિત્તીસા. ૨૬
 મુત્તુ અકસાયઠિં, બાર મુહુત્તા જહન્ન વેઅણિએ;
 અર્દુદુ નામગોએસુ, સેસએસુ મુહુત્તો. ૨૭
 વિગ્ધાવરણુ અસાએ, તીસં અર્દુર મુહુમવિગતિગે;
 પઠમાગિઈસંધયણે, દસ દુસુવરિમેસુ દુગવુડી. ૨૮
 આલીસ કસાએસુ, મિઉદહુનિદ્ધુહુસુરહિસિઅમહુરે;
 દસ દોઅર્દુ સમહિઆ, તે હાલિદંખિલાઈણું. ૨૯
 દસ મુહુવિહુગઈ—ઉચ્ચે, સુરદુગ થિરછક્ક પુરિસ રઈ હાસે;
 મિચ્છે સત્તરિ મણુદુગ, —ઈથી—સાએસુ પન્નરસ. ૩૦
 ભયકુચ્છ અરઈ સોએ, વિઉવિતિરિઉરલનિરચદુગનીએ;
 તેઅપણુ અથિરછક્કે, તસચતિ થાવર ઇગ પણિંદી. ૩૧
 નપુંકુખગઈસાસચગિ, —ગુરુકકખડરુખસીચદુગ્ગાંધે;
 વીસં કોડાકોડી, એવઈઆબાહ વાસસયા. ૩૨
 ગુરુ કોડિકોડિ અંતો, તિત્થાહારાણુ ભિન્નમુહુ બાહા;
 લહુ ઠિંઈ સંખગુણુણુ, નિરતિરિઆણુઉ પદ્ધતિગં. ૩૩

ઇગ વિગલ પુન્વકોડી, પલિયાડસંખંસ આઉચઉ અમણા;
 નિરુવકમાણુ છમાસા, અખાહ સેસાણુ લવતસો. ૩૪
 લહુઠિધખંધો સંજલણુ, -લોહપણુવિગ્ધનાણુદંસેસુ;
 લિન્નમુહૂત્તં તે અદ્દ, જસુચ્ચે ખારસ ય સાચે. ૩૫
 દો-ઈગમાસો પક્ખો, સંજલણુતિગે પુમદ્દ વરિસાણિ;
 સેસાણુક્કોસાચો, મિચ્છત્તઠિધઈ જં લદ્ધં. ૩૬
 અયમુક્કોસોગિંદિસુ, પલિયાડસંખંસહીણુ લહુખંધો;
 કમસો પણુવીસાચે. પન્ના સય સહસ સંગુણિયો. ૩૭
 વિગલ-અસન્નિસુ જિદ્દો, કણિદ્દુઓ પલ્લસંખભાગૂણો;
 સુરનિરયાઉ સમા દસ, સહરસ સેસાઉ ખુહલવં. ૩૮
 સંવાણુ વિ લહુખંધે, લિન્નમુહુ અખાહ આઉજિદ્દો વિ;
 કેઈ સુરાઉસમં જિણુ, -મંતમુહુ ખિંતિ આહારં. ૩૯
 સત્તરસ સમહિઆ કિર, ઇગાણુપાણુમિ હુંતિ ખુહલવા;
 સગતિસસયતિહુત્તર, પાણુ પુણુ ઇગમુહુત્તંમિ. ૪૦
 પણુસદ્ધિસહસ પણુસય, -છત્તીસા ઇગમુહુત્ત-ખુહલવા;
 આવલિઆણુ દોસય, -છપન્ના એગખુહલવે. ૪૧
 અવિરયસમ્મો તિત્થં, આહારદુગ્ગામરાઉ ય પમત્તો;
 મિચ્છદિદ્ધિ ળંધઈ, જિદ્ધિદ્ધિઈ સેસ પંચડીણુ. ૪૨
 વિગલસુહુમાઉગતિગં, તિરિમણુઆસુરવિઉવ્વિનિરયદુગં;
 એગિંદિ-આવરાયવ, આઈસાણા સુરુક્કોસં. ૪૩

તિરિઉરલદુગુન્નેઅં, ઈવદુ સુરનિરય સેસ ચઉગાધઆ; આહારજિણુમપુન્વો, -ડનિઅદિ સંજલણુ પુરિસલહું. ૪૪ સાયજસુઆવરણા, વિગ્ધં સુહુમો વિઉવિ છ અસન્ની; સન્ની વિ આઉ ખાયર, -પન્નેગિંદી ઉ સેસાણું. ૪૫ ઉક્કોસજહન્નેઅર, લાંગા સાઈ અણાઈ ધુવ અધુવા; ચઉહા નગ અજહન્નો, સેસતિગે આઉચઉસુ હહા. ૪૬ ચઉભેયો. અજહન્નો, સંજલણાવરણુનવગવિગ્ધાણું; સેસતિરિ સાઈ અધુવો, તહ ચઉહા સેસપયડીણું. ૪૭ સાણાઈઅપુન્વંતે, અયરંતો, કોડિકોડિયો ન હિગો; બંધો ન હુ હીણો ન ય, મિચ્છે ભવિઅરસન્નિંમિ. ૪૮ જઘલહુબંધો ખાયર-પન્નઅસંખણુ સુહુમપન્નડહિગો; એસિ અપન્નણુ લહૂ, સુહુમેઅર અપન્નપન્નગુર. ૪૯, લહુ ખિઅપન્નઅપન્ને, અપન્નેઅરખિઅગુરડહિગો એવં; તિચઉઅસન્નિસુ નવરં, સંખણુ ખિઅઅમણુપન્ને. ૫૦ તોજઘજિદ્દો બંધો, સંખણુ દેસવિરયહસિસઅરો; સમ્મચઉ સન્નિચઉરો, ઈધિખંધાણુકમ સંખણુ. ૫૧ સન્વાણુવિ જિદ્દિઈ અસુભા જં સાઈસંકિલેસેણું; ઈઅરા વિસોહિયો પુણ, સુત્તું નરઅમરતિરિઆઉ. ૫૨ સુહુમનિગોઆઈખણુપ્પ, -નેગ ખાયરયવિગલઅમણુમણા; અપન્નલહુપદમહુગુર, પન્નહસિસઅરો અસંખણુ. ૫૩

અપજતતસુક્ષોસો, પજજજહન્નિઅરુ એવ ઈઈઠાણા;
 અપજેઅર સંખગુણા, પરમપજજખિએ અસંખગુણા. ૫૪
 પઈખલુમસંખગુણુવિરિઅ, અપજજ પઈઈઈમસંખલોગસમા;
 અજઝવસાયા અહિઆ, સત્તસુ આઉસુ અસંખગુણા. ૫૫
 તિરિનિરયતિ-જેઆણું, નરલવજુઅ સયકેપદ્ધ તેસદું;
 થાવરચઉ-ઈગવિગલા, -યવેસુ પણુસીઈસયમયરા. ૫૬
 અપઠમસંઘયણાગિઈ, ખગઈઅણુમિચ્છદુહગથીણુતિગં;
 નિઅતપુઈ ત્થિ દુતીસં, પણિંદિસુ અખંધઈઈ પરમા. ૫૭
 વિજયાઈસુ જેવિજજે, તમાઈ દહિસય દુતિસ તેસદું;
 પણુસીઈ સયયખંધે, પદ્ધતિગં સુરવિઉવિદુગે. ૫૮
 સમયાદસંખકાલં, તિરિદુગ-નીએસુ આઉ અંતમુહૂ;
 ઉરલિ અસંખપરદ્ધા, સાયઈઈ પુગ્વકેદૂણા. ૫૯
 જલહિસયં પણુસીઅં, પરધુરસાએ પણિંદિ તસચકેગે;
 અત્તીસં સુહવિહગઈ, પુમ-સુભગતિગુચ્ચ-ચઉરંસે. ૬૦
 અસુખગઈજઈઆગિઈ, સંઘયણાહાર-નિરય-જેઅદુગં;
 થિરસુભજસ-થાવરદસ, નપુઈત્થી દુજુઅલ મસાયં. ૬૧
 સમયાદંતમુહુત્તં, મણુદુગ-જિણુ-વઈર-ઉરલુવંગેસુ;
 તિત્તીસયરા પરમો, અંતમુહૂ લહૂવિ આઉજિણે. ૬૨
 તિવ્વો અમુહસુહાણું, સંકેસવિસોહિઓ વિવજજયઓ;
 અંદરસો ગિરિમહિરય, -જલરેહાસરિસકસાએહિં. ૬૩

ચઉઠાણાઈ અસુહો, સુહડનહા વિગદેસઆવરણા;
 પુમસંજલણિગદુતિયઉ, -ઠાણુરસા સેસ દુગમાઈ. ૬૪
 નિંબુચ્છુરસો સહજો, દુતિયઉલાગકઢિધક્કલાગંતો;
 ઇગઠાણાઈ અસુહો, અસુહાણુ સુહો સુહાણું તુ. ૬૫
 તિવ્વમિગથાવરાયવ, સુરમિચ્છાવિગલસુહુમનિરયતિગં;
 તિરિમાણુઆઉ તિરિનરા, તિરિદુગ છેવટું સુરનિરયા. ૬૬
 વિઉવિસુરાહારદુગં, સુખગઈવત્તચઉતેઅજિણસાયં;
 સમચઉ-પરધા તસદસ, પણિંદિસાસુચ્ચ ખવગા ઉ. ૬૭
 તમતમગા ઉજ્જોઅં, સમ્મસુરા મણુઅઉરલદુગ વઈરં;
 અપમત્તો અમસાઉં, ચઉગઈ મિચ્છા ઉ સેસાણું. ૬૮
 થીણુતિગં આણુ-મિચ્છં, મંદરસં સંજમુમ્મુહો મિચ્છો;
 ણિઅતિઅંકસાય અવિરય, દેસપમત્તો અરઈ સોએ. ૬૯
 અપમાઈ હારગદુગં, દુનિદ-અસુવત્ત-હાસરઈકુચ્છા;
 લયમુવધાયમપુવો, અનિઅટ્ટી પુરિસ-સંજલણે. ૭૦
 વિગદાવરણે સુહુમો, મણુતિરિઆ સુહુમવિગલતિગ આઉ;
 વેઉવિવિછક્કમમરા, -નિરયા ઉજ્જોઅ-ઉરલદુગં. ૭૧
 તિરિદુગનીઅં તમતમા, જિણુમવિરય નિરયવિણિગથાવરય
 અસુહમાયવ સમ્મો વ, સાયથિરસુલજસા સિઅરા. ૭૨
 તસવત્તતેઅચઉમણુ, -ખગઈદુગ પણિંદિ-સાસ-પરધુચ્ચં;
 સંધયણાગિધનપુથી, સુલગિઅરતિ મિચ્છચઉગઈઆ. ૭૩

ચઉતેઅવન્ન વેઅણિઅ, -નામણુકોસ સેસધુવળ'ધી;
 ઘાઈણું અજહનો, ગોએ દુવિહો ધમો ચઉહા. ૭૪
 સેસંમિ દુહા-ધગ દુગ, -ણુગાઈના અભવણુંતણુઆણુ;
 ખંધા ઉરલોચિઅવગણા ઉ તહ અગહણુંતરિઆ. ૭૫
 એમેવ વિઉંવાહાર, -તેઅભાસાણુપાણુ-મણુકમ્મે;
 સુહુમા કમાવગાહો, ઊણુણુંગુલ-અસંખંસો. ૭૬
 ઇક્કિક્કહિઆ સિદ્ધા, -ણુંતંસા અંતરેસુ અગહણા;
 સંવત્થ જહનુચિઆ, નિઅણુંતંસાહિઆ નિદ્દા. ૭૭
 અંતિમચઉદ્દાસદુગંધ, -પંચવન્નરસ-કમ્મખંધદલં;
 સંવજિઅણુંતણુરસ, આણુજુત્તમણુંતયપએસં. ૭૮
 એગપએસોગાઠં, નિઅસંવપએસયો ગહિઈજિઓ;
 થોવો આઉ તદંસો, નામે ગોએ સમો અહિઓ. ૭૯
 વિઘાવરણે મોહે, સંવોવરિ વેઅણીઈ જેણુપે;
 તસ્સ કુહત્તં ન હવઈ, ઊઈ-વિસેસેણુ સેસાણુ. ૮૦
 નિઅજાઈલિદ્ધલિઆ, -ણુંતંસો હોઈ સંવધાઈણું;
 ખજ્જંતીણુ વિલજ્જઈ, સેસં સેસાણુ પઈસમયં. ૮૧
 સમ્મ-દર-સંવવિરઈ, અણુવીસંજેઅ દંસખવગે અ;
 મોહસમ-સંત-ખવગે, ખીણુ-સજ્જેગિઅર-ગુણુસેઠી. ૮૨
 ગુણુસેઠી દલચણા, -ણુસમયમુદયાદસંખગુણુણાએ;
 એયગુણા પુણુ કમસો, અસંખગુણુનિજ્જરા જવા. ૮૩

પલિઆડસંખંસ-મુહૂ, સાસણુઘ્નિરણુ-અંતરં હસ્સં;
 ગુરૂ મિચ્છિ યે ઇસદ્દહી, ઇઅરણુણે પુણ્ણલદ્ધતો. ૮૪
 ઉદ્ધારઅદ્ધપિત્તં, પલિઅ તિક્કા સમય-વાસસય-સમચ્ચે;
 કેસવહારો દીવો, -દહિ-આદિ-તસાઈપરિમાણું. ૮૫
 દગ્ગે પિત્તે કાલે, ભાવે ચઉહ દુહ બાયરો સુહુમો;
 હોઈ આણુંતુસ્સપ્પિણિ, -પરિમાણો પુણ્ણલપરદો. ૮૬
 ઉરલાઈસત્તગેણું, ચેગજિચ્ચો મુઅઈ કુાસઅ સંવઅણુ;
 જત્તિઅકાલિ સ થૂલો, દગ્ગે સુહુમો સગન્નયરા. ૮૭
 લોગપચ્ચેસોસપ્પિણિ, -સમયા આણુભાગખંધઠાણા ય;
 જહતહ કમમરણેણું, પુદ્દા, પિત્તાઈ-થૂલિઅરા. ૮૮
 અપ્પયરપયડિખંધી, ઉક્કડજોગી અ સન્નિપજજત્તો;
 કુણુઈ પચ્ચેસુક્કોસં, જહન્નયં તસ્સ વચ્ચાસે. ૮૯
 મિચ્છઅજયચઉ આઉ, પિતિણુણિવિણુમોહિસત્તમિચ્છાઈ;
 છણ્ણં સતરસ સુહુમો, અજયા દેસા પિતિકસાચ્ચે. ૯૦
 પણુ અનિઅટ્ટી સુખગઈ, નરાઉ-સુરસુભગતિગ-વિઉવ્વિદુગં;
 સમચઉરંસ-મસાયં, વધરિં મિચ્છો વ સમ્મો વા. ૯૧
 નિદાપયલાહુણુઅલ, -ભયકુચ્છાતિથ સમ્મગો સુજઈ;
 આહારદુગં સેસા, ઉક્કોસપચ્ચેસગ્ગ મિચ્છો. ૯૨
 સુમુણ્ણી દુન્નિ અસન્ની, નિરયતિગ-સુરાઉસુરવિઉવ્વિદુગં;
 સમ્મો જિણું જહન્નં, સુહુમનિગોઆઈખણિ સેસા. ૯૩

દંસણછગ-ભયકુચ્છા, ખિતિ તુરિઅકસાય વિગ્ધનાણાણું;
 મૂલછગેડણુક્કોસો, ચઉહ દુહા સેસિ સવ્વથ. ૯૪
 સેઢિઅસંખિજ્જસે, જોગદ્દાણાણિ પયડિ-કિંધોઆ;
 કિંધિધજ્જવસાયા,-ણુભાગઠાણા અસંખગુણા. ૯૫
 તત્તો કમ્મપએસા, અણુંતગુણિઆ તએો રસચ્છેઆ;
 જોગા પયડિપએસં, કિંધિઅણુભાગં કસાયાએ. ૯૬
 ચઉહસરજ્જૂ લોગો, ખુદ્ધિકએ સત્તરજ્જુમાણુધણો;
 તદ્દીહિગપએસા, સેઠી પયરો અ તવ્વગો. ૯૭
 અણુ-દંસ-નપુંસિત્થી, વેઅચ્છક્કં ચ પુરિસવેઅં ચ;
 દો દો એગંતરિએ, સરિએ સરિસં ઉવસમેઈ. ૯૮
 અણુમિચ્છમીસસમ્મં, તિઆઉછગિવિગલથીણુતિગુજ્જેઅં;
 તિરિ-નિરય-થાવરદ્દુગં, સાહારાયવ-અડ-નપુત્થી. ૯૯
 છગપુમસંજલણા દો,-નિદાવિગ્ધાવરણુપએ નાણી;
 દેવિંદસૂરિ-લિહિઅં, સયગમિણું આયસરણુદ્દા. ૧૦૦

॥ શ્રી ચંદ્રમહત્તરાચાર્યકૃત પઠઃ

સપ્તતિકા કર્મગ્રંથઃ ॥

- સિદ્ધપએહિં મહત્થં, બંધોદયસંતપયડિઠાણાણું,
 વુચ્છં સુણુ સંખેવં, નીસંદં દિદ્ધિવાયસ્સ. ૧
- કઈ બંધંતો વેયઈ ?, કઈ કઈ વા સંતપયડિઠાણાણિ,
 મૂલુત્તરપગઈસું, ભંગવિગમ્પા મુણેઅન્વા. ૨
- અદ્ધવિહસત્તછખ્ખંએસુ, અદ્ધેવ ઉદયસંતંસા,
 એગવિહે તિવિગમ્પો, એગવિગમ્પો અખંધંમિ. ૩
- સત્તદ્ધખંધ અદ્ધુદય, -સંત તેરસસુ જીવઠાણેસુ,
 એગંમિ પંચ ભંગા, દો ભંગા હુંતિ કેવલિણો. ૪
- અદ્ધસુ એગવિગમ્પો, છરસુવિ ગુણસન્નિએસુ દુવિગમ્પા,
 પત્તેઅં પત્તેઅં, બંધોદયસંતકમ્માણું. ૫
- પંચ નવ દુન્નિ અદ્ધાવીસા, ચઉરો તહેવ ખાયાલા,
 દુન્નિ અ પંચ ચ ભણિયા, પયડીઓ આણુપુન્વીએ. ૬
- બંધોદયસંતંસા, નાણાવરણુંતરાઈએ પંચ,
 બંધોવરમેવિ ઉદય, સંતંસા હુંતિ પંચેવ. ૭
- બંધરસ ચ સંતરસ ચ, પગઈદ્ધાણાઈ તિણિણુ સુલ્લાઈ,
 ઉદયદ્ધાણાઈ દુવે, ચઉ પણુખં દંસણામરણે. ૮
- જે. ધ. પ્ર. ૨૨

બીજાવરણે નવખંધએ (ગે)સુ, ચતુપંચગિદ્ય નવસંતા,
 છવ્યકખંધે એવં, ચતુખંધુદ્યએ છત્રંસા ચ. ૯
 ઉવરયખંધે ચતિ પણુ, નવંસ ચકિરુદ્ય છવ્યચકિસંતા,
 વેઅણિઆઉયગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુદ્ધં. ૧૦
 ગોઅંમિ સત્ત લંગા, અદ્દુ ચ લંગા હવંતિ વેઅણિએ,
 પણુ નવ નવ પણુ લંગા, આઉચકિએવિ કમસો ઉ. ૧૧
 બાવીસ ઇક્કીવીસા, સત્તરસં તેરસેવ નવ પંચ,
 ચતિ તિગ દુગંચ ઇક્કં, ખંધદ્દાણુણિ મોહસ્સ. ૧૨
 એગં વ દો વ ચકિરો, એત્તો એગાહિઆ દમુક્કોસા,
 એહણુ મોહણિજ્જે, ઉદ્યદ્દાણુણિ નવ હંતિ. ૧૩
 અદ્દુ ચ સત્ત ચ છવ્યક, તિગ દુગ એગાહિઆ ભવેવીસા,
 તેરસ આરિક્કારસ, ઇત્તો પંચાઈ એગૂણા. ૧૪
 સંતરસ પચકિહાણુણિ, તાણિ મોહસ્સ હંતિ પન્નરસ,
 ખંધોદ્યસંતે પુણુ, લંગવિગમ્પા ખદ્દુ જાણુ. ૧૫
 છખખાવીસે ચતિ ઇગીવીસે, સત્તરસ તેરસે દો દો,
 નવખંધગે વિ દુણિણુ ઉ, ઇક્કિક્કમએ પરં લંગા. ૧૬
 દસ બાવીસે નવ ઇગીવીસે, સત્તાઈ ઉદ્યકમ્મંસા,
 છાઈ નવ સત્તરસે, તેરે પંચાઈ અદ્દેવ. ૧૭
 ચત્તારિઆઈ નવખંધએસુ, ઉક્કોસ સત્તમુદ્યંસા,
 પંચવિહખંધગે પુણુ, ઉદઓ દુણ્હં મુણ્ણેઅવો. ૧૮

ઈતો ચઉબંધાઈ, ઈછિક્કુદયા હવંતિ સંવેવિ,
અંધોવરમે વિ તહા, ઉદયાભાવે વિ વા હુજા. ૧૯
ઈછંગ ઈછિક્કારસ, દસ સત્ત ચઉક્ક ઈછંગં ચેવ,
એએ ચઉવીસગયા, આર દુગિક્કમિ ઈક્કારા. ૨૦

(પાઠાંતરે—ચઉવીસ દુગિક્કમિક્કારા.)

નવતેસીઈસએહિ, ઉદયવિગપ્પેહિ મોહિઆ જીવા,
અઉણુત્તરિ—સીઆલા, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૧
નવપંચાણુઉઅસએ, ઉદયવિગપ્પેહિં મોહિઆ જીવા,
અઉણુત્તરિ એગુત્તરિ, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૨૨
તિન્નેવ ચ બાવીસે, ઈગીવીસે અઠ્ઠવીસ સત્તરસે,
છએવ તેર—નવ—અંધએસુ પંચેવ ઠાણુણિ. ૨૩
પંચવિહ—ચઉવિહસું, છ છક્ક સેસેસુ બાણુ પંચેવ,
પત્તેઅં પત્તેઅં, ચત્તારિ અ અંધવુરુએ. ૨૪
દસ—નવ—પન્નરસાઈ, અંધોદય—સંત—પયડિઠાણુણિ,
ભણિઆણિ મોહણિજએ, ઈતો નામં પરં વુરુછં. ૨૫
તેવીસ પન્નવીસા, છન્વીસા અઠ્ઠવીસ ગુણુતીસા,
તીસેગતીસમેગં, અંધઠ્ઠાણુણિ નામસ્સ. ૨૬
ચઉ પાણુવીસા સોલસ, નવ બાણુઉઈસિયા ચ અડયાલા,
એયાણુત્તર છાયાલ, સયા ઈછિક્ક અંધવિહી. ૨૭

વીસિગવીસા ચઉવીસગા ઉ, એગાહિઆ ય ધગીતીસા,
 ઉદયદ્વાણાણિ લવે, નવ અદ્દુ ય હુંતિ નામસ્સ. ૨૮
 ઇક્ક ણિઆલિક્કારસ, તિત્તીસા ઇસ્સયાણિ તિત્તીસા,
 આરસ સત્તરસસયાણુ-હિગાણિ-ખિપંચસીઈહિં. ૨૯
 અઉણુત્તીસિક્કારસ, સયાણિહિઅ સતરપંચસદ્દીહિં,
 ઇક્કિક્કગં ચ વીસા, દદ્દહુદયંતેસુ ઉદયવિહી. ૩૦
 તિ હુનઉઈ ગુણુનઉઈ, અડસી છલસી અસીઈ ગુણુસીઈ,
 અદ્દુ ય છપ્પન્નત્તરિ, નવ અદ્દુ ય નામસંતાણિ. ૩૧
 અદ્દુ ય આરસ આરસ, ખ ધોદય સંત-પયડિઠાણાણિ,
 એહિણુએસેણુ ય, જતથ જહાસંભવં વિભજે. ૩૨
 નવ પણુગોદયસંતા, તેવીસે પન્નવીસ છન્વીસે.
 અદ્દુ ચઉરદ્દુવીસે, નવ સગિ ગુણુતીસ તીસંમિ. ૩૩
 એગેગમેગતીસે, એગે એગુદય અદ્દુ સંતંમિ,
 ઉવચયખંધે દસ, દસ વેઅગસંતંમિ ઠાણાણિ. ૩૪
 તિવિગખ્પ-પગઈ-ઠાણેહિ, જીવગુણુસન્નિએસુ ઠાણેસુ,
 ભંગા પઉંજિઅન્વા, જતથ જહા સંભવો ભવઈ. ૩૫
 તેરસસુ જીવ-સંખેવએસુ, નાણુંતરાય-તિવિગખ્પો,
 ઇક્કંમિ તિહુવિગખ્પો, કરણું પઈઈત્ય અવિગખ્પો. ૩૬
 તેરે નવ ચઉ પણુગં, નવ સંતેગંમિ ભંગમિક્કારા,
 વેઅણિ-આઉવ-ગોએ, વિભજ્જ મોહં પરં વુચ્છં. ૩૭

પજ્જતગ-સન્નિચરે, અદ્દુ ચઉક્કં ચ વેઅણ્ણિઅભંગા,
 સ્સત્ત ચ તિગં ચ ગોએ, પત્તેઅં જીવઠાણેસુ. ૩૮
 પજ્જત્તાડપજ્જતગ, સમણે પજ્જત્તઅમણ સેસેસુ,
 અદ્દુવીત્તં દસગં, નવગં પણુગં ચ આઉસ્સ. ૩૯
 સ્સદ્દુસુ પંચસુ એગે, એગ દુગં દસ ચ મોહઅંધગએ,
 તિગ ચઉ નવ ઉદયગએ, તિગ તિગ પત્તરસ સંતંમિ. ૪૦
 પણુ દુગ પણુગં પણુ ચઉ, પણુગં પણુગા હવંતિ તિન્નેવ,
 પણુ છપ્પણુગં છચ્છ-પ્પણુગં અદ્દુ દસગં તિ. ૪૧
 સત્તેવ અપજ્જત્તા, સામી સુહુઆ ચ ખાયસા ચેવ,
 વિગલિંદિઆઉ તિન્નિઉ, તહ ચ અસન્ની સન્ની અ. ૪૨
 નાણુંતરાય તિવિહમવિ, દસસુ દો હુંતિ દોસુ ઠાણેસુ,
 મિચ્છાસાણે ખીએ, નવ ચઉ પણુ નવ ચ સંતંસા. ૪૩
 મિસ્સાઈ નિઅટ્ટીઓ, છ ચ્ચઉ પણુ નવ ચ સંતકમ્મંસા,
 ચઉઅંધ તિગે ચઉ પણુ, નવંસ દુસુ જીઅલ છસ્સંતા. ૪૪
 ઉવસંતે ચઉ પણુ નવ, ખીણે ચઉરુદ્ધ ચ્ચ ચઉ સંતા,
 વેઅણ્ણિ-આઉઅ-ગોએ, વિઅજ્જ મોહં પરં વુચ્છં. ૪૫
 ચઉ છસ્સુ દુન્નિ સત્તસુ, એગે ચઉગુણ્ણિસુ વેઅણ્ણિઅભંગા,
 ગોએ પણુ ચઉ દો તિસુ, એગદ્દસુ દુન્નિ ઇક્કંમિ. ૪૬
 અદ્દચ્છાહિગવીસા, સોલસ વીસં ચ ખારસ છ દોસુ,
 દો ચઉસુ તીસુ ઇક્કં, મિચ્છાઈસુ આઉએ ભંગા. ૪૭

ગુણુઠાણુએસુ અદ્દસુ, ઇક્કિક્કં મોહબંધઠાણું તુ,
 પંચ અનિઅદ્દિઠાણે, બંધોવરમો પરં તત્તો. ૪૮
 સત્તાઈ દસ ઉ મિચ્છે, સાસાયણુમીસએ નવુકોસા,
 છાઈ નવ ઉ અવિરએ, દેસે પંચાઈ અદ્દેવ. ૪૯
 વિરએ ખઓવસમિએ, ચઉરાઈ સત્ત હચ્ચ પુવ્વંમિ.
 અનિઅદ્દિઆયરે પુણુ, ઇક્કો વ હુવે વ ઉદ્દયંસા. ૫૦
 એગં સુહુમસરાગો, વેએઈ અવેઅગા ભવે સેસા,
 ભંગાણું ચ પમાણું, પુવ્વુદ્દિદ્દેણુ નાયવ્વં. ૫૧
 ઇક્ક ઇડિક્કારિક્કા, -રસેવ, ઇક્કારસેવ નવ તિન્નિ,
 એએ ચઉવીસગયા, બાર હુગે પંચ ઇક્કંમિ. ૫૨
 બારસ-પણુસદ્દિઠ સયા, ઉદ્દયવિગપ્પેહિ મોહિઆ જીવા,
 ચુલસીઈ સત્તુત્તરી, પયવિંદસએહિં વિન્નેઆ. ૫૩
 અદ્દંગ ચઉ ચઉરદ્દંગા ચ, ચઉરે અ હુંતિ ચઉવીસા,
 મિચ્છાઈ-અપુવ્વંતા, બારસ પણ્ગં ચ અનિઅદ્દી. ૫૪
 જોગોવઓગલેસા, ઇ એહિં ગુણિઆ હવંતિ કાયવ્વા,
 જે જત્થ ગુણુદ્દાણે, હવંતિ તે તત્થ ગુણુકારા. ૫૫
 અદ્દંદી બત્તીસં, બત્તીસં સદ્દિઠમેવ ખાવન્ના,
 ચોઆલં દોસુ વીસા, વિઅ મિચ્છમાઈસુ સામન્નં. ૫૬
 તિન્નેગે એગેગં, તિગ મીસે પંચ ચઉસુ તિગ પુવ્વે,
 ઇક્કાર બાયરંમિ ઉ, સુહુમે ચઉ તિન્નિ ઉવસંતે. ૫૭

છન્નવ છક્કં તિગ સત્ત, દુગં દુગ તિગ દુગં તિ અદ્દ ચઉ,
 દુગ છચ્ચઉ દુગ પણ ચઉ, ચઉ દુગ ચઉ પણ એગચઉ. ૫૮
 એગેગમદ્દ એગેગમદ્દ, છઉમત્થ-કેવલિજિણાણુ,
 એગ ચઉ એગ ચઉ, અદ્દ ચઉ હુ છક્કમુદ્ધયાંસા. ૫૯
 ચઉ પણવીસા સોલસ, નવ ચત્તાલા સયા ય બાણુઉઈ,
 બત્તીસુત્તર છાયાલ, -સયા મિચ્છસ્સ અંધવિહી. ૬૦
 અદ્દ સયા ચઉસદ્દઠી, બત્તીસસયાઈ સાસણે આ,
 અદ્દાવીસાઈસુ, સંવાણુડદ્દહિગછન્નઉઈ. ૬૧
 ઇગચત્તિગાર બત્તીસ, છસય ઇગતીસિગારનવનઉઈ,
 સતરિગસિ શુતીસચઉઈ, ઇગારચઉસદ્દિઠ મિચ્છુદ્ધયા. ૬૨
 બત્તીસ દુન્નિ અદ્દ ય, બાસીઈ સયાયપંચ નવ ઉદ્ધયા,
 બારહિઆ તેવીસા, બાવન્નિઝ્ઞારસ સયા ય. ૬૩
 દ્દો છક્કદ્દ ચઉક્કં, પણ નવ ઇક્કાર છક્કગં ઉદ્ધયા,
 નેરઘઆઈસુ સત્તા, તિ પંચ ઇક્કારસ ચઉક્કં. ૬૪
 ઇગ વિગલિંદિઅ સગલે, પણ પંચ ય અદ્દ અંધઠાણાણિ,
 પણ છક્કિક્કા રુદ્ધયા, પણ પણ બારસ ય સંતાણિ. ૬૫
 ઇઅ કમ્મપગઈ-ઠાણાણિ, સુદ્દહુ અંધુદ્ધય-સંતકમ્માણુ,
 ગઈઆઈએહિં અદ્દસુ, ચઉખ્ખયારેણુ નેઆણિ. ૬૬
 ઉદ્ધયસ્સુદ્ધીરણાએ, સામિત્તાઓ ન વિબ્બઈ વિસેસો,
 મુત્તૂણુ ય ઇગયાલં, સેસાણુ સંવપયડીણુ. ૬૭

ગાણુ તસય-દસગં, દંસણુ નવ વેઅણિજગ મિચ્છતાં,
 સસ્મત દેસલ વેઆ, -ઉઆણિ નવનામ ઉચ્ચં ચ. ૬૮
 તિથયરાહારા-વિરહિઆઉ, અજ્જેઈ સગ્ગપયડીઓ,
 મિચ્છત્તવેઅગે, સાસણો વિ ગુણુવીસસેસાઓ. ૬૯
 આપણેસ મીસે, અવિરયસમ્મો તિઆલપરિસેસા,
 સેવન્ન દેસવિરઓ, વિરઓ સગગન્નસેસાઓ. ૭૦
 ઈગુણુદિઠ-મપ્પમત્તો, બંધઈ દેવાઉઅસ્સ ઈઅરોવિ,
 અદ્ધવન્ન-મપુગ્ગો, છપ્પન્નં વાવિ છગ્ગીઅં. ૭૧
 બાવીસા એગૂણુ, બંધઈ અદ્ધારસંત-મનિઅટ્ટી,
 સવરસ સુહુમસરાગો, સાયમમોહો સજ્જેયુત્તિ. ૭૨
 એસો ઉ બંધસામિત્ત, -ઓહો ગઠઆઈએસુ વિ તહેવ,
 ઓહાઓ સાહિજજઈ, જત્ય જહા પયડિસમ્માવે. ૭૩
 તિથયર-દેવનિરયાઉઅં ચ, તિસુ તિપુ ગઠસુ બોધવ્વં,
 અત્તસેસા પયડીઓ, હવંતિ સગ્ગાસુ વિ ગઠસુ. ૭૪
 પદ્મકસાયચઉદ્ધં, દંસણુતિગ સત્તગા વિ ઉવસંતા,
 અવિરયસમ્મતાઓ, બવ નિઅટ્ટિત્તિ નાયવ્વા. ૭૫
 સત્તદુ નવ ચ પનરસ, સોલસ અદ્ધારસેવ ગુણુવીસા,
 એગાહિ હુ ચઉવીસા, પચુવીસા બાયરે બાણુ. ૭૬
 સત્તાવીસં સુહુમે, અદ્ધાવીસં ચ મોહપયડીઓ,
 ઉવસંતરીઅરાએ, ઉવસંતા હુંતિ નાયવ્વા. ૭૭

પદસકસાયચઉક્કં, ઇતો મિદ્ધા-મીસ-સમ્મસં,
 અવિરયસસમે દેસે, પસન્તિ અપમન્તિ ખીઅંતિ. ૭૮
 અતિઅદ્વિભાયરે થીણુ, ગિદ્ધિતિગ-નિરયતિરિઅનામાઓ,
 સંખિજજઈમે સેસે, તપ્પાઉઆઓ ખીઅંતિ. ૭૯
 ઇતો હણઈ કસાય-દૂંગં પિ પચ્છા તપુસંગં ઇત્થિં,
 તો નોકસાયછક્કં, છુહઈ સંજલણુકોહંમિ. ૮૦
 પુરિસં કોહે કોહં, માણે માણું ચ છુહઈ માયાઓ,
 માયં ચ છુહઈ લોહે, લોહં સુહુમંપિ તો હણઈ. ૮૧
 ખીણુકસાયદુચ્ચારમે, નિદં પયલં ચ હણઈ છઉમત્થો,
 આવણુમંતરાઓ, છઉમત્થો ચરમસમયંમિ. ૮૨
 દેવગઈઅહુગંયાઓ, દુચરમસમયંભવિઅંમિ ખીઅંતિ,
 સવિવાગેઅરનામા, નીઆગોઅં પિ તત્થેવ. ૮૩
 અન્નચર વેઅણીઅં, મણુઆઉઅ-મુચ્ચગોઅ-નવનામે,
 વેએઈ અજોગિજિણો, ઉક્કોસજહન્નમિક્કારા. ૮૪
 મણુઅગઈ જઈ તસ ખાયરં ચ પજ્જતસુભગસાઈજ્જં,
 જસકિત્તી તિત્થચરં, નામસ્સ હવંતિ નવ એઆ. ૮૫
 તચ્ચાણુપુવિસહિઆ, તેરસ ભવસિદ્ધિઅસ્સ ચરમંમિ,
 સંતં સગમુક્કોસં, જહન્નયં ખારસ હવંતિ. ૮૬
 મણુઅગઈસહુગયાઓ, ભવખિત્તવિવાગ-જિઅવિવાગાઓ,
 વેઅણિઅન્નચરુચ્ચં, ચરમ-સમયંમિ ખીઅંતિ. ૮૭

અહસુધઅસયલજગસિહર-મરુઅનિરૂપમસહાવસિદ્ધિસુહં,
 અનિહણુમન્વાભાહં, તિરયણુસારં આણુહવંતિ. ૮૮
 દુરહિગમ-નિઉણુ-પરમત્ય-રુધરબહુભંગદિદ્રિઠવાયાઓ,
 અત્યા આણુસરિઅન્વા, બધોદયસંતકમ્માણું. ૮૯
 જો જત્ય અપડિપુન્નો, અત્યા અખ્યાગમેણુ બદ્ધોત્તિ,
 તં ખમિજિણુ બહુસુઆ, પૂરેજિણું પરિકહંતુ. ૯૦
 ગાહુજ્ઞં સયરીએ, ગ્રંદમહત્તર-મયાણુસારીએ,
 ટીગાઇ-નિઅભિઆણું, એગૂણા હોઈ નઉઈઓ. ૯૧

શ્રી બૃહત્ સંગ્રહણી પ્રકરણ મૂળ.

નમિઉં અરિહંતાઈ, ઠિઈ ભવણો-ગાહણા ય પત્તેયં,
 સુર-નારયાણુ વુચ્છં, નર તિરિયાણું વિણા ભવણું. ૧
 ઉવવાય-ચવણુ-વિરહં, સંખં ઇગિ સમધયં ગમા-ગમણે,
 દસ વાસ સહસ્સાઈ, ભવણુવધણું જહન્ન ઠિઈ. ૨
 ચમર બલિ સાર-મહિઅં, તદ્દેવીણું તુ તિન્નિ ચત્તારિ,
 પલિયાઈ સઠ્ઠાઈ, સેસાણું નવનિકાયાણું. ૩
 દાહિણુ દિવઠ્ઠ પલિયં, ઉત્તરઓ હુન્તિ હુન્નિ દેસૂણા,
 તદ્દેવી-મદ્દ પલિયં, દેસૂણું આઉ-મુક્કોસં. ૪

વંતરિયાણુ જહન્નં, દસ વાસ સહરસ પલિય-મુક્કોસં,
 દેવીણું પલિયદ્ધં, પલિયં અહિયં સસિ-રવીણું. ૫
 લક્ષ્ણેણુ સહસ્સેણુ ય, વાસાણુ ગહાણુ પલિય-મેએસિં,
 ઠિઈ અદ્ધં દેવીણું, કમેણુ નક્ખત્ત તારાણું. ૬
 પલિયદ્ધં ચઉભાગો, ચઉ અહ લાગાહિગાઉ દેવીણું,
 ચઉ બુઅલે ચઉભાગો, જહન્ન-મહ લાગ પંચમએ. ૭
 દો સાહિ સત્ત સાહિય, દસ ચઉદસ સત્તર અયર જા સુક્કો,
 ઇક્કિલ્લ-મહિય-મિત્તો, જા ઇગતીસુવરિ ગેવિબ્બે. ૮
 તિત્તીસ-ણુત્તરેસુ, સોહમ્માઈસુ ઇમા ઠિઈ જિંટ્ટાં,
 સોહમ્મે ઇસાણે, જહન્ન ઠિઈ પલિય-મહિયં ચ. ૯
 દો સાહિ સત્ત દસ ચઉદસ, સત્તર અયરાઈ જા સહસ્સા.
 તપ્પરએ ઇક્કિલ્લં, અહિયં જાણુત્તર-ચઉકકે. ૧૦
 ઇગતીસ સાગરાઈ, સંવદ્ધે પુણુ જહન્ન ઠિઈ નત્થિ,
 પરિગ્ગહિયાણિ-યરાણિ ય, સોહમ્મી-સાણુ દેવીણું. ૧૧
 પલિયં અહિયં ચ કમા, ઠિઈ જહન્ના ઇએ ચ ઉકકોસા,
 પલિયાઈ સત્ત પન્નાસ, તહ ય નવ પંચવન્ના ચ. ૧૨
 પણુ છ ચઉ ચઉ અટ્ટ ય, કમેણુ પત્તેય-મગ્ગમહિસીએ,
 અસુર નાગાઈ વંતર, જોઈસ કપ્પ દુગિંદાણું. ૧૩
 દુસુ તેરસ દુસુ આરસ, છ પણુ ચઉ ચઉ દુગે દુગે ય ચઉ,
 ગેવિબ્બ-ણુત્તરે દસ, યિસદ્ધિઠ પયરા ઉવરિ લોએ. ૧૪

ચોદસુકોસ ઠિઈ, નિય પયર વિહત ઇચ્છિ સંગુણિઓ,
 મયરુકોસ ઠિઈઓ, સંવત્થ જહન્નઓ પલિયં. ૧૫
 સુરકપ્પઠિઈ વિસેસો, સગ પયર વિહત ઇચ્છિ સંગુણિઓ,
 હિઠિદ્ધ ઠિઈ સહિઓ, ઇચ્છિય પયરંમિ ઉક્કોસા. ૧૬
 કપ્પસ્સ અંતપયરે, નિય કપ્પ-વડિંસયા વિમાણુઓ,
 ઇંદ વિવાસા તેસિં, ચઉદિસિ લોગપાલાણું. ૧૭
 સોમ જમાણું સતિભાગ, પલિય વરણુસ્સ દુન્નિ દેસૂણા,
 વેસસણે દો પલિયા, એસા ઠિઈ લોગપાલાણું ૧૮
 અસુરા નાગ સુવન્ના, વિજ્જુ અગ્ગી ય દીવ ઉદ્ધી અ,
 દિસિ પવણુ થણિય દસવિહ, ભવણુવર્ધ તેસુ દુ દુ ઇંદા. ૧૯
 ચમરે બલી અ ધરણે, ભૂયાણુંદે ય વેણુદેવે ય,
 તત્તો ય વેણુદાલી, હરિકંતે હરિસ્સહે ચેવ. ૨૦
 અગ્ગિસિહ અગ્ગિમાણુવ, પુન્ન વિસિદ્ધે તહેવ જલકંતે,
 જલપહ તહ અભિઅગર્ધ, મિયવાહણુ દાહિણુત્તરઓ. ૨૧
 વેલંબે ય પભંજણુ, ઘોસ મહાઘોસ એસિ-મન્નયરો,
 જંબુદીવં છત્તં, મેરું દંડં પહુ કાઉં. ૨૨
 ચઉત્તીસા ચઉચત્તા, અદ્દત્તીસા ય ચત્ત પંચણ્ડં,
 પન્ના ચત્તા કમસો, લક્ષ્મા ભવણુણુ દાહિણુઓ. ૨૩
 ચઉ ચઉ લક્ષ્મ વિહૂણુ, તાવઝયા ચેવ ઉત્તર દિસાએ,
 સંવેવિ સત્તકોડી, બાવત્તરિ હુન્તિ લક્ષ્મા ય. ૨૪

રચણાએ હિદ્દુવરિં, જોયણ સહસ્સં વિમુક્તું તે ભવણાં,
 જંબુદીવ સમા તહ, સંખ-મસંખિજ્જ વિત્થારા. ૨૫
 ચુરામણિ ક્ષણિ ગરુડે, વજ્રે તહ કલાસ સ્તીહ અસ્સે ય,
 ગય મયર વદ્ધમાણે, અસુરાધણું મુણસુ ચિંધે. ૨૬
 અસુરા કાલા નાગુ-દહિ, પંડુરા તહ સુવન્ન દિસિ થણિયા,
 કણ્ણાભ વિજ્ઞા સિહિ દીવ, અણ્ણા વાગિ પિયંગુ નિભા. ૨૭
 અસુરાણુ વત્થ રત્તા, નાગો-દહિ વિજ્ઞા દીવ સિહિ નીલા,
 દિસિ થણિય સુવન્નાણું, ધવલા વાઉણુ સંજ-રુદ્ધ. ૨૮
 ચઉ-સટ્ઠિ સટ્ઠિ અસુરે, ઇચ્ચ સહસ્સાધીં ધરણુમાધણું,
 સામાણિયા ઇમેસિં, ચઉગ્ગુણા આયરક્ખા ય. ૨૯
 રચણાએ પઠમ જોયણ, સહસ્સે હિદ્દુવરિં સય સય વિહૂણે,
 વંતરિયાણું રમ્મા, લોમા નયરા અસંખિજ્જ. ૩૦
 ખાહિં વટ્ટા અંતો, ચઉરંસા અહો ય કણિણુઆયારા,
 ભવણુવધણું તહ વંતરાણુ; ઇદ ભવણાએ નાયન્વા. ૩૧
 તહિં દેવા વંતરિયા, વર તરુણી ગીય વાધય રવેણું,
 નિચ્ચં સુહિયા પમુધ્યા, ગયં પિ કાલાં ન યાણુંતિ. ૩૨
 તે જંબુદીવ ભારહ, વિદ્દેહ સમ ગુરુ જહન્ન મન્નિમગા,
 વંતર પુણુ અટ્ટવિહા, પિસાય ભૂયા તહા જક્ખા. ૩૩
 રક્ખસ કિંનર કિંપુરિસા, મહોરણ્ણ અટ્ટમા મ અંધન્ના,
 દાહિણુત્તર લેયા, સેવસ તેસિં ઇમે ઇદા. ૩૪

કાલે ય મહાકાલે, સુરુવ પડિરવ પુન્નભદ્રે ય,
 તહ ચેવ માણિભદ્રે, ભીમે ય તહા મહાભીમે. ૩૫
 કિંનર કિંપુરિસે સપ્પુરિસા, મહાપુરિસ તહય અઈકાયે,
 મહાકાય ગીયરઈ, ગીયજસે દુન્નિ દુન્નિ કમા. ૩૬
 ચિંધં કલંખ સુલસે, વડ ખટ્ટંગે અસોગ ચંપયએ,
 નાગે તુંખરૂ અ ઝએ, ખટ્ટંગ વિવન્નિજયા રૂક્ખા. ૩૭
 જરૂખ પિસાય મહોરગ, ગંધવ્વા સામ કિંનરા નીલા,
 રૂખસ કિંપુરિસા વિય, ધવલા ભૂયા પુણે કાલા. ૩૮
 અણુપન્ની પણુપન્ની, ઇસિવાઈ ભૂયવાઈએ ચેવ,
 કંદીય મહાકંદી, કોહંડે ચેવ પયંગે ય. ૩૯
 ઇય પઠમ જોયણુ સએ, રયણુએ અટ્ટ વંતરા અવરે,
 તેસુ ઇહ સોલસિંદા, રયગ અહો દાહિણુતરએ. ૪૦
 સંનિહિએ સામાણે, ધાઈ વિહાએ ઇસીય ઇસીવાલે,
 ઇસર મહેસરે વિય, હવઈ સુવચ્છે વિસાલે ય. ૪૧
 હાસે હાસરઈ વિય, સેએ ય ભવે તહા મહાસેએ,
 પયંગે પયંગવઈ વિય, સોલસ ઇંદાણુ નામાઈ. ૪૨
 સામાણિયાણુ ચઉરો, સહસ્સ સોલસ ય આયરૂખાણુ,
 પત્તેયં સંવેસિં, વંતરવઈ સસિ સ્વીણુ ય. ૪૩
 ઇંદિ સમ તાયતીસા, પરિસતિયા રૂખ લોગપાલા ય,
 અણિય પઈન્ના અલિઓગા,
 કિંખિસં દસ ભવણુ વેમાણી. ૪૪

ગંધવ્વ નદ્દ હય ગય, રહ ભડ અણિયાણિ સવ્વ ઇંદાણું,
 વેમાણિયાણુ વસહા, મહિસા ય અહોનિવાસીણું. ૪૫
 તિત્તીસ તાયતીસા, પરિસતિયા લોગપાલ ચત્તારિ,
 અણિઆણિ સત્ત સત્ત ય, અણિયાહિવ સવ્વઈંદાણું. ૪૬
 નવરં વંતર જોઈસ, ઇંદાણુ ન હુન્તિ લોગપાલાઓ,
 તાયતીસ-ભિહાણા, તિયસા વિ ય તેસિં ન હુ હુન્તિ. ૪૭
 સમભૂતલાઓ અઈંદિં, દસૂણુ જોયણુ સએહિં આરખ્ખ,
 ઉવરિ દચ્ચુત્તર જોયણુ, સયંમિ ચિદ્દુન્તિ જોઈસિયા. ૪૮
 તત્થ રવી દસ જોયણુ, અસીઈ તદુવરિં સસીય રિક્ખેસુ,
 અહ ભરણિ સાઈ ઉવરિં, બહિં મૂલો ભિંતરે અભિઈ. ૪૯
 તાર રવિ ચંદ રિક્ખા, બુહ સુક્કા જીવ મંગલ સણિયા,
 સગ સય નઉય દસ અસિઈ,

ચઉ ચઉ કમસો તિયા ચઉસુ. ૫૦
 ઇક્કારસ જોયણુ સય, ઇગવીસિક્કાર સાહિયા કમસો,
 મેરુ અલોગા-બાહં, જોઈસ ચક્કં ચરઈ ઠાઈ. ૫૧
 અદ્ધ કવિદ્દાગારા, કલિહમયા રમ્મ જોઈસ-વિમાણા,
 વંતર નયરેહિંતો, સંખિજ્જ ગુણા ઇમે હુન્તિ. ૫૨
 તાઈ વિમાણાઈ પુણુ, સવ્વાઈ હુન્તિ કલિહ-મયાઈ,
 દગ-કલિહ મયા પુણુ, લવણે જે જોઈસ વિમાણા. ૫૩
 જોયણિ-ગસદ્દિઠ લાગા, છપ્પન્ન અડયાલ ગાઉ દુ ઇગ-દ્ધ,
 ચંદાઈ વિમાણા-યામ, વિત્થડા અદ્ધ-મુચ્ચત્તં. ૫૪

પણ્યાલ લક્ષ્મી જોયણ, નર-ખિત્તં તંત્રિમે સયા ભમિરા,
 નરખિત્તાઉ ખહિં પુણ, અદ્ધ પમાણા ઠિઆ નિચ્ચં. ૫૫
 સસિ રવિ ગહ નક્ષત્રતા, તારાઓ હુન્તિ જહુત્તરં સિગ્ધા,
 વિવરીયા ઉ મહાદ્રિઢઅ, વિમાણુ-વહગા કમેણે-સિં. ૫૬
 સોલસ સોલસ અડ ચઉ, દો સુર સહસ્સા પુરઓ દાહિણુઓ,
 પચ્છિમ ઉત્તર સીહા, હાથી વસહા હયા કમસો. ૫૭
 ગહ અદ્ધાસી નક્ષત્ર, અડવીસં તાર કોડિ-કોડીણું,
 છાસદ્રિઢ સહસ્સ નવસય, પણહત્તરિ એગ સસિ સિન્નં. ૫૮
 કોડા કોડી સન્નં-તરં તુ મન્નન્તિ ખિત્ત-થોવતયા,
 કેઈ અન્ને ઉસ્સે-હંશુલ-માણેણુ તારાણું. ૫૯

કિણહં રાહુ વિમાણું, નિચ્ચં ચંદ્રેણ હોઈ અવિરહિયં,
 ચઉરંશુલ-મખપત્તં, હિદ્દા ચંદ્રસ્સ તં ચરઈ. ૬૦

તારસ્સ ચ તારસ્સ ચ, જંબુદીવંમિ અંતરં ગુરુચં,
 ખારસ જોયણુ સહસ્સા, હુન્નિ સયા ચેવ ખાયાલા. ૬૧

નિસદો ચ નીલવંતો, ચત્તારિ સય ઉચ્ચ પંચ સયકૂડા,
 અદ્ધં ઉવરિં રિક્ખા, ચરંતિ ઉભય-દ્વં ખાહાએ. ૬૨

છાવદ્દા હુન્નિ સયા, જહન્ન-મેયં તુ હોઈ વાધાએ,
 નિબ્બાધાએ ગુરુ લહુ, દો ગાઉ ચ ધણુ સયા પંચ. ૬૩

માણુસ-નખઓ ખમ્મહિં, ચંદ્ર સૂરસ્સ સૂર ચંદ્રસ્સ,
 જોયણુ સહસ્સ પન્નાસ, પુણુઓ અંતરં હિદ્દાં. ૬૪

સસિ સસિ રવિ રવિ સાહિય, જોયણુ લક્ષ્ણેણુ અંતરં હોઈ,
 રવિ અંતરિયા સસિણો, સસિ અંતરિયા રવિ દિત્તા. ૬૫
 બહિયા ઉ માણુસુત્તરઓ, ચંદા સૂરા અવટ્ટિ-ઉજ્જોયા;
 ચંદા અભિર્ધ-જુત્તા, સૂરા પુણુ હુન્તિ પુસ્સેહિં. ૬૬
 ઉદ્ધાર સાગર દુગે, સડ્ડે, સમએહિં તુલ્લ દિવુદહિ;
 દુગુણા દુગુણુ પવિત્થર, વલયાગારા પઠમ વજ્જં. ૬૭
 પઠમો જોયણુ લક્ષ્ણં, વટ્ટો તં વેદિઉં ઠિઆ સેસા;
 પઠમો જંખુદીવો, સયંભૂરમણોદહી ચરમો. ૬૮
 જંખૂ ધાયઈ પુક્ખર, વારુણીવર ખીર ઘય ખોય નંદીસસ;
 અરુણુ-રુણુવાય કુંડલ, સંખ રુયગ ભુયગ કુસ કુંચા. ૬૯
 પઠમે લવણો જલહી, ખીએ કાલો ય પુક્ખરાઈસુ;
 દીવેસુ હુન્તિ જલહી, દીવ-સમાણેહિં નામેહિં. ૭૦
 આભરણુ વત્થ ગંધે, ઉપ્પલ તિલએ ય પઉમ નિહિ રથણે;
 વાસહર દહ નઈઓ, વિજયા વક્ખાર કપ્પિંદા. ૭૧
 કુરુ મંદર આવાસા, કૂડા નક્ખત્ત ચંદ સૂરા ય;
 અન્નેવિ એવમાઈ, પસત્થ-વત્થુણુ જે નામા. ૭૨
 તન્નામા દીવુદહી, તિપડોયાયારા હુન્તિ અરુણાઈ;
 જંખૂ-લવણાઈયા, પત્તેયં તે અસંખિજ્જા. ૭૩
 તાણુ-તિમ સૂરવરા-વલાસ જલહી પરંતુ ઇક્કિઝ્ઝા;
 દેવે નાગે જક્ખે, ભૂએ ય સયંભૂરમણે ય. ૭૪
 જૈ. ધ. પ્ર. ૨૩

નારુણીવર ખીરવરો, ઘયવર લવણો ય હુન્તિ ભિન્નરસા;
 કલોત્થ પુષ્પરો દહી, સયંભૂરમણો ય ઉદ્ગરસા. ૭૫
 ઈક્ષુરસ સેસ જલહી, લવણે કલોત્થે ચરિમિ બહુમચ્છા;
 યણુ સગ દસ જોયણુ સય, તણુ કમા થોવ સેસેસુ. ૭૬
 દો સસિ દો રવિ પદમે, દુગુણુ લવણુંમિ ધાયઈસંડે;
 બારસ સસિ બારસ રવિ, તપ્પલિઈ નિદ્દિઠ્ઠસસિરવિણો. ૭૭
 તિગુણુ પુન્વિલ્લજ્જયા, અણુંતરા-ણુંતરંમિ ખિત્તંમિ;
 કલોત્થે બાયાલા, ખિસત્તરી પુષ્પરદ્ધંમિ. ૭૮
 દો સસિ દો રવિપંતી, એગંતરિયા છસદ્દિઠ્ઠ સંખાયા;
 મેરું પયાહિણુંતા, માણુસ-ખિત્તે પરિચડન્તિ. ૭૯
 એવં ગહાઈણો વિ હુ, નવરં ધુવપાસવત્તિણો તારા;
 તં ચિય પયાહિણુંતા, તત્થેવ સયા પરિભમન્તિ. ૮૦
 ચન્નરસ ચુલસીઈ સયં,

ઈહ સસિ-રવિમંડલાઈ તદ્ધિખત્તં;

જોયણુ પણુ-સય દસહિય, ભાગા અડયાલ ઇગસદ્દા. ૮૧
 તીસિ-ગસદ્દા ચઉરો, ઇગ ઇગસદ્દસસ સત્ત ભઈયસ્સ;
 યણુતીસં ચ હુ જોયણુ, સસિ-રવિણો મંડલં-તરયં. ૮૨
 મંડલ દંસગં લવણે, પણુગં નિસદ્ધંમિ હોઈ ચંદસ્સ;
 મંડલ-અંતર-માણું, બાણુ પમાણુ-પુરા કહિયં. ૮૩
 યણુસદ્દા નિસદ્ધંમિ ચ, દુન્નિય બાહા-દુજોયણું-તરિયા;
 ઇગુણુવીસં તુ સયં, સૂરસ્સ ચ મંડલા લવણે. ૮૪

સસિ-રવિણે લવણું મિ ય, જ્ઞેયણુ સય તિન્નિ તીસ અહિયાઈ;
 અગ્રીયં તુ જ્ઞેયણુ સયં, જંબુદ્વીવં મિ પવિસન્તિ. ૮૫
 ગહ રિક્ષણ તાર સંખં, જત્યે-ચ્છસિ નાઉ મુદ્ધહિ દીવે વા;
 તસ્સસિહિ એગ-સસિણે, ગુણુ સંખં હોઈ સંવગ્ગં. ૮૬
 ખત્તીસ-દ્દાવીસા, ખારસ અહ ચઉ વિમાણુ લક્ષ્યાઈ;
 પન્નાસ ચત્ત છ સહસ્સ, કમેણુ સોહમ્માઈસુ. ૮૭
 દુસુ સયચઉ દુસુ સય-તિગ-મિગારસહિયં સયં તિગે હિદ્દા;
 મજ્જે સત્તુત્તર સય-મુવરિતિગે સય-મુવરિ પંચ. ૮૮
 ચુલગ્રીઈ લક્ષણ સત્તાણુવઈ, સહસ્સા વિમાણુ તેવીસં;
 સંવગ્ગામુદ્દ-લોગં મિ, ઇદ્યા ણિસદ્ધિ પયરેસુ. ૮૯
 ચઉ દિસિ ચઉ પંતીઓ, ખાસદ્ધિ વિમાણિયા પઠમ પયરે;
 ઉવરિ ઇક્કિલ્લહીણા, આણુત્તરે જાવ ઇક્કિલ્લં. ૯૦
 ઇદિય વટ્ટા પંતીસુ, તો કમસો તંસ ચઉરંસા વટ્ટા;
 વિવિહા પુદ્ધવકિન્ના, તયંતરે મુત્તુ પુન્ન-દિસિં. ૯૧
 એગં દેવે-દીવે, દુવે ય નાગોદહીસુ બોધવે;
 ચત્તારિ જક્ષણ-દીવે, ભૂય-સમુદ્દેસુ અદ્દોવ. ૯૨
 સોલસ સયંભૂરમણે, દીવેસુ પઠદ્ધિયા ચ સુરભવણા;
 ઇગતીસં ચ વિમાણા, સયંભૂરમણે સમુદ્દે ય. ૯૩
 વટ્ટં વટ્ટસ્સુવરિં, તંસં તંસસ્સ ઉવરિમં હોઈ;
 ચઉરંસે ચઉરંસં, ઉદ્ધં તુ વિમાણુ-સેઠીઓ. ૯૪

સંવે વટ્ટ-વિમાણા, ઐગ-કુવારા હવન્તિ નાયવ્વા;
 તિન્નિ ય તંસ વિમાણે, ચત્તારિ ય હન્તિ ચઉરંસે. ૯૫
 ધાગાર-પરિક્ષિત્તા, વટ્ટવિમાણા હવન્તિ સંવેવિ;
 ચઉરંસ વિમાણાણું, ચઉદ્ધિસિં વેધયા હોઈ. ૯૬
 જત્તો વટ્ટ વિમાણા, તત્તો તંસસ્સ વેધયા હોઈ;
 ધાગારો બોધવ્વો, અવસેસેસું તુ પાસેસુ. ૯૭

આવલિય-વિમાણાણું, અંતરં નિયમસો અસંખિન્નજં;
 સંખિન્નજ-મસંખિન્નજં, ભણિયં પુપ્ફાવકિન્નાણું. ૯૮
 અચ્ચંત-સુરહિ ગંધા, કાસે નવણીય-મઉય સુહકાસા;
 નિચ્ચુન્નજેયા રમ્મા, સયંપહા તે વિરાયંતિ. ૯૯

જે દક્ષિણેણ ઇંદા, દાહિણ્યો આવલી મુણેયવ્વા;
 જે પુણ ઉત્તર ઇંદા, ઉત્તર્યો આવલી મુણે તેસિં. ૧૦૦
 પુંવેણ પચ્છિમેણ ય, સામન્ના આવલી મુણેયવ્વા;
 જે પુણ વટ્ટવિમાણા, મન્નિજ્ઞા દાહિણિદ્વાણું. ૧૦૧
 પુંવેણ પચ્છિમેણ ય, જે વટ્ટા તે વિ દાહિણિદ્વલસ્સ;
 તંસ ચઉરંસગા પુણ, સામન્ના હન્તિ કુણ્ઠં પિ. ૧૦૨
 પઢમં-તિમ પયરાવલિ, વિમાણુ મુહ ભૂમિ તસ્સમાસદ્ધં;
 પયર-ગુણ-મિદ્દહ કપ્પે, સંવગ્ગં પુપ્ફકિન્નિયરે. ૧૦૩
 ઇગદ્ધિસિ-યંતિ વિમાણા, તિવિભત્તા તંસ ચઉરંસા વટ્ટા;
 તંસેસુ સેસ-મેગં, ખિવ સેસ કુગરસ ઇક્કિલ્લં. ૧૦૪

તંસેસુ ચઉરંસેસુ ય, તો રાસિ-તિગંપિ ચઉગુણું કાઉં;
 વદ્રેસુ ઈંદ્રયં ખિવ, પયર-ધણું મીલિયં કપ્પે. ૧૦૫
 સત્ત-સય સત્તવીસા, ચત્તારિ-સયા ય હુન્તિ ચઉનઉયા;
 ચત્તારિ ય છાસીયા, સોહમ્મે હુન્તિ વદ્દાઈ. ૧૦૬
 એમેવ ય ઈસાણે, નવરં વદ્દાણુ હોઈ નાણુત્તં;
 દો સય અટ્ટીસા, સેસા જહુ એવ સોહમ્મે. ૧૦૭
 પુન્વા-વરા છલંસા, તંસા પુણુ દાહિણુત્તરા બજ્જ;
 અખિભન્તર ચઉરંસા, સન્વા-વિ ય કણ્ઠરાઈઓ. ૧૦૮
 ચુલસી અસિઈ બાવત્તરિ, સત્તરિ સદ્દી ય પન્ન ચત્તાલા;
 તુલ્લ સુર તીસ વીસા,

દસ સહસ્સ આયરક્ખ ચઉગુણિયા. ૧૦૯

કપ્પેસુ ય મિય મહિસો, વરાહ સીહા ય છગલ સાલૂરા;
 હય ગય ભુયંગ બગ્ગી, વસહા વિડિમાઈ ચિંધાઈ ૧૧૦
 હસુ તિસુ તિસુ કપ્પેસુ,

ધણુદ્દહિ ધણુવાય તદ્દુભયં ચ કમા;

સુર-ભવણુ-પઈટ્ટાણું, આગાસ પઈટ્ટિઠ્યા ઉવરિં. ૧૧૧

સત્તાવીસ સયાઈ, પુઠ્ઠવિ-પિંડો વિમાણુ-ઉચ્ચત્તં;

પંચ સયા કપ્પ હુગે, પઠ્ઠમે તત્તો ય ઈક્કિઠ્ઠં. ૧૧૨

હાયઈ પુઠ્ઠવીસુ સયં, વટ્ટઈ ભવણેસુ હુ હુ કપ્પેસુ;

ચઉગે નવગે પણુગે, તહેવ જા-ણુ-તરેસુ ભવે. ૧૧૩

ધગીવીસ સયા પુઠવી, વિમાણુ-મિઝારસેવ ય સયાઈ;
અત્તીસ જોયણુ સયા, મિલિયા સવ્વત્થ નાયવ્વા. ૧૧૪
પણુ ચઉ તિ હુ વન્ન વિમાણુ,

સધય હુસુ હુસુ ય જા સહસ્સારો;
ઉવરિ સિય લવણુવંતર, જોઈ સિયાણુ વિવિહવન્ના. ૧૧૫
રવિણો ઉદય-ત્થંતર, ચઉનવઈ સહસ્સ પણુ સય છવીસા;
આયાલ સદ્દિ ભાગા, કઝકડ-સંકંતિ દિયહંમિ. ૧૧૬
એયંમિ પુણો ગુણિએ.

તિ પંચ સગ નવહિં હોઈ કમ-માણુ;
તિગુણુંમિ ય દો લક્ષ્ણા, તેસીઈ સહસ્સ પંચ સયા. ૧૧૭
અસીઈ છ સદ્દિ ભાગા, જોયણુ ચઉ લક્ષ્ણ ણિસત્તરિ;
સહસ્સા;

છચ્ચ સયા તેત્તીસા, તીસ કલા પંચ-ગુણિયંમિ. ૧૧૮
સત્ત-ગુણે છ લક્ષ્ણા, ધગિસદ્દિ સહસ્સ છ સય છાસીયા;
ચઉપન્ન કલા તહ નવ-ગુણુંમિ અડલક્ષ્ણ સદ્દાઓ. ૧૧૯
સત્તસયા ચત્તાલા, અટ્ટારસ કલા ય ઈય કમા ચઉરો;
ચંડા ચવલા જયણા, વેગા ય તહા ગઈ ચઉરો. ૧૨૦
ઈત્થ ય ગઈ ચઉત્થિં, જયણુયરિં નામ કેઈ મન્નંતિ;
એહિં કમેહિં-મિમાહિ, ગઈહિં ચઉરો સુરા કમસો. ૧૨૧
વિક્ખંભં આયમં, પરિહિં અણિલંતરં ચ બાહિરિયં;
જુગવં મિણુતિ છમ્માસ, જવ ન તહાવિ તે પારં. ૧૨૨

પાવંતિ વિમાણાણુ, કેસિં પિહુ અહવ તિગુણયાઈએ;
 કમ ચઉગે પત્તેયં, ચંડાઈ ગઈ ઉ જોઈજાત. ૧૨૩
 તિગુણેણુ કપ્પ-ચઉગે, પંચ ગુણેણું તુ અદ્દસુ મિણિજાત;
 ગેવિજાતે સત્ત ગુણેણું, નવ-ગુણે-ણુત્તર-ચઉકે. ૧૨૪
 પઠમ-પયરંમિ પઠમે, કપ્પે ઉડુ નામ ઈદિય વિમાણુ;
 પણયાદ લક્ષ્મ જોયણુ, લક્ષ્મં સંવુવરિ સંવદ્દં. ૧૨૫
 ઉડુ ચંદ રયય વગ્ગુ, વીરિય વરુણે તહેવ આણુદે;
 અંભે કંચણુ રુઈરે, ચંદ અરુણે ચ વરુણે ચ. ૧૨૬
 વેરુલિય રયગ રુઈરે, અંકે ફલિહે તહેવ તવણિજાત;
 મેહે અન્ધ હલિદે, નલિણે તહ લોહિયક્ષમે ચ. ૧૨૭
 વઈરે અંજણુ વરમાલ, રિદ્ધ દેવે ચ સોમ મંગલએ;
 બલભદે ચક્ક ગયા, સોવત્થિય ણુદિયાવત્તે. ૧૨૮
 આલંકરે ચ ગિદ્ધી, કેગિ ગરુલે ચ હોઈ બોધન્વે;
 અંભે બંભહિએ પુણુ, બંભુત્તર લંતએ ચેવ. ૧૨૯
 મહસુક્ક સહસ્સારે, આણુય તહ પાણુએ ચ બોધન્વે;
 પુષ્કે-લંકાર આરણુ, તહા વિય અચ્ચુએ ચેવ. ૧૩૦
 સુદંસણુ સુપડિબદ્ધે, મણોરમે ચેવ હોઈ પઠમ-તિજે;
 તત્તો ચ સંવભદે, વિસાલએ સુમણે ચેવ. ૧૩૧
 સોમણુસે પીઈકરે, આઈદિએ ચેવ હોઈ તદ્ધિ-તિજે;
 સંવદ્ધસિદ્ધિ નામે, ઈદિયા એવ બાસદ્દી. ૧૩૨

જ્યુયાલીસં લક્ષ્મી, સીમંતય માણસં ઉડું સિવં ચ
 અપયદ્વાણે સંવદ્ધ, જંખૂદીવો ધર્મં લક્ષ્મં. ૧૩૩
 અહ ભાગા સગ પુઠવીસુ, રજ્યુ ઇક્કિલ્લ તહેવ સોહમ્મે;
 માહિંદ લંત સહસાર, અચ્યુઅ ગેવિજ્ઞ લોગંતે. ૧૩૪
 સમ્મત ચરણ સહિયા, સંવં લોગં કુસે નિરવસેસં;
 સત્ત ચ ચઉદસ ભાએ, પંચ ચ સુચ દેસ વિરધએ. ૧૩૫
 ભવણુ વણુ નોઈ સોહમ્મી, -સાણે સત્ત હત્થ તાણુ-માણુ;
 હુ હુ હુ ચઉલ્લે ગેવિજ્ઞ-ણુત્તરે હાણિ ઇક્કિલ્લં. ૧૩૬
 કમ્પ હુગ હુ હુ હુ ચઉગે, નવગે પણુગે ચ જિદ્ધ ઠિઈ અચરા;
 દે સત્ત ચઉદ-દ્ધારસ, બાવીસિગતીસ તિત્તીસાં. ૧૩૭
 વિવરે તાણિક્કુણે, ઇક્કારસગા ઉ પાડિએ સેસા;
 હત્થિક્કારસ ભાગા, અચરે અચરે સમહિયંમિ. ૧૩૮
 અચ પુન્વ-સરીરાઓ, કમેણુ ઇગુત્તરાઈ વુડ્ડીએ;
 એવં ઠિઈ વિસેસા, સણુકુમારાઈ તાણુ-માણુ. ૧૩૯
 ભવ ધારણિજ્ઞ એસા, ઉત્તર વેઉવિ બેયણા લક્ષ્મં;
 ગેવિજ્ઞ-ણુત્તરેસુ, ઉત્તર વેઉવિયા નત્થિ ૧૪૦
 સાહુવિય વેઉવિય, તાણુ જહન્ના કમેણુ પારંભે;
 અંગુલ અસંખ ભાગો, અંગુલ સંખિજ્ઞ ભાગો ચ. ૧૪૧
 સામન્નેણુ ચઉવિહ, સુરેસુ ખારસ મુહુત્ત ઉક્કોસા;
 ઉવવાય વિરહકાલો, અહ ભવણાઈસુ પત્તેયં. ૧૪૨

ભવણ વણ નોઈ સોહમ્મી,—સાણેસુ મુહુત્ત ચઉવીસં;
 તો નવદિણ વીસ મુહુ, ખારસ દિણ દસ મુહુત્તા ય. ૧૪૩
 ખાવીસ સઠ્ઠ દિયહા, પણ્યાલ અસીઈ દિણ સયં તત્તો;
 સંખિજ્ઞા હુસુ માસા, હુસુ વાસા તિસુ તિગેસુ કમા. ૧૪૪
 વાસાણુ સયા સહસ્સા, લક્ષ્મ તહ ચઉસુ વિજ્યમાઈસુ;
 પલિયા અસંખ ભાગો, સંવદ્રઠે સંખભાગો ય. ૧૪૫
 સંવેસિંપિ જહન્નો, સમયો એમેવ ચવણ—વિરહો વિ;
 ઇગિ હુ તિ સંખ—મસંખા, ઇગિ સમયે હુન્તિ ચ ચવંતિ. ૧૪૬
 નર—પંચિંદિય—તિરિયા—ણુખપત્તી સુરભવે પન્નત્તાણું;
 અન્નજવસાય વિસેસા, તેસિં ગઈ તારતમ્મં તુ. ૧૪૭
 નર તિરિ અસંખ જીવી, સંવે નિયમેણુ જંતિ દેવેસુ;
 નિય આઉય સમ હીણા,—ઉચ્ચેસુ ઇસાણુ અંતેસુ. ૧૪૮
 જંતિ સમુચ્છિમ તિરિયા, ભવણ—વણેસુ ન નોઈમાઈસુ;
 જં તેસિં ઉવવાચો, પલિયા—સંખંસ આઉસુ. ૧૪૯
 આલતવે પડિખદ્દા, ઉચ્છડરોસા તવેણુ ગારવિયા;
 વેરેણુ ય પડિખદ્દા, મરિઉં અસુરેસુ જાયંતિ. ૧૫૦
 રન્નમુગહ—વિસલક્ષ્મણુ—જલ—જલણુ—પવેસ—તણ્હ—
 છુહ—હુહચો;

ગિરિસિરપડણાઉ મુઆ, મુહભાવા હુંતિ વંતરિયા. ૧૫૧
 તાવસ જા નોઈસિયા, ચરગ પરિવ્વા ય ખંભલોગો જા;
 જા સહસ્સારો પંચિંદિ, તિરિય જા અચ્યુચો સઠ્ઠા. ૧૫૨

જઈ લિંગ મિચ્છ દિદ્દી, ગેવિજ્ઞા જાવ જાતિ ઉક્કોસં;
 પયમવિ અસદ્દહંતો, સુત્તથ મિચ્છદિદ્દીઓ. ૧૫૩
 સુત્તં ગણહર-રથિયં, તહેવ પત્તેયપુદ્ધ-રથિયં ચ;
 સુચ-કેવલિણા રથિયં, અભિન્ન-દસ-પુવ્વિણા રથિયં. ૧૫૪
 છઉમત્થ સંજયાણું, ઉવવા ઉક્કોસઓ અ સંવદ્દહે;
 તેસિં સઠ્ઠાણું પિ ય, જહુન્નઓ હોઈ સોહમ્મે. ૧૫૫
 લંતંમિ ચઉદ્ધપુવ્વિસ્સ, તાવસાઈણ વંતરેસુ તહા;
 એસો ઉવવાયવિહી, નિય-કિરિય-ઠિયાણુ સંવો વિ. ૧૫૬
 વજ્જરિસહ નારાયં, પઠમં ખીયં ચ રિસહુનારાયં;
 નારાય-મદ્દ નારાયં, કીલિયા તહ ચ છેવંદ્દહં. ૧૫૭
 એએ છ સંઘયણા, રિસહો પદો ય કીલિયા વજ્જં;
 ઉભઓ મહ્હડખંધો, નારાઓ હોઈ વિન્નેઓ. ૧૫૮
 છ ગખ્ખ તિરિ નરાણું, સમુચ્છિમ પણિંદિ વિગલ છેવદ્દહં;
 સુર નેરથિયા એગિંદિયા ચ સંવે અસંઘયણા. ૧૫૯
 છેવદ્દહેણું ઉ ગમ્મઈ, ચઉરો જા કપ્પ કીલિયાઈસુ;
 ચઉસુ હુ હુ કપ્પ વુડ્ડી, પઠમેણું જાવ સિદ્ધી વિ. ૧૬૦
 સમચઉરંસે નગ્ગોહ, સાઈ વામણુ ચ ખુજ્જ હુંદે ચ;
 જવાણુ છ સંઠાણા, સંવત્થ સુલક્ખણું પઠમં. ૧૬૧
 નાહીએ ઉવરિ ખીયં, તથિય-મહો પિદ્ધિ ઉયર ઉર વજ્જં;
 સિર ગીવ પાણિ પાએ, સુલક્ખણું તં ચઉત્થં તુ. ૧૬૨

વિવરીયં પંચમગં, સન્વત્ય અલક્ષણું ભવે છદ્દઃ;
 ગખલય નર તિરિય છહા, સુરા સમા હુંડયા સેસા. ૧૬૩
 જંતિ સુરા સંખાઉ ય, ગખલય પન્નત માણુય તિરિએસુ;
 પન્નતેસુ ય ખાયર, ભૂ-દગ-પત્તેયગ-વણેસુ. ૧૬૪
 તત્થ વિ સણુંકુમાર-પલિઈ એગિંદિએસુ નો જંતિ;
 આણુય-પમુહા ચવિઉં, માણુએસુ એવ ગચ્છન્તિ. ૧૬૫
 દો કપ્પ કાયસેવી, દો દો દો ફરિસ રૂવ સદેહિં;
 ચઉરો મણેણુ-વરિમા, અપ્પવિયારા અણુંત સુહા. ૧૬૬
 જં ચ કામસુહં લોએ, જં ચ દિવ્વં મહાસુહં;
 વીયરાય-સુહસ્સ ય; ણુંતભાગં પિ નગ્ધઈ. ૧૬૭
 ઉવવાએો દેવીણું, કપ્પ દુગં જા પરએો સહસ્સારા;
 ગમણાગમણું નત્થિ, અચ્ચુય પરએો સુરાણું પિ. ૧૬૮
 તિ પલિય તિ સાર તેરસ, સારા કપ્પ દુગતઘયિ લાંત અહો;
 કિઞ્ઞિસિય ન હુન્તિ ઉવરિં,

અચ્ચુય પરએો-ભિએગાઈ ૧૬૯
 અપરિગ્ગહ દેવીણું, વિમાણુ લક્ષ્યા છ હુંતિ સોહમ્મે;
 પલિયાઈ સમયાહિય, ઠિઈ જાસિં જાવ દસ પલિયા. ૧૭૦
 તાએો સણુંકુમારા-ણેવં વડ્ઢન્તિ પલિય દસગેહિં;
 જા ખંભ સુકક આણુય, અરણુ દેવાણુ પન્નાસા. ૧૭૧
 ઈસાણે ચઉ લક્ષ્યા, સાહિય પલિયાઈ સમય અહિય ઠિઈ;
 જા પન્નર પલિય જાસિં, લાએો માહીદ-દેવાણું. ૧૭૨

એએણુ કમેણુ ભવે, સમયાહિય પલિય દસગ વુડ્ડીએ;
 લાંત સહસ્સાર પાણુય, અચ્યુય દેવાણુ પણુપન્ના. ૧૭૩
 કિણ્હા નીલા કાગિ, તેજિ પમ્હા ય સુક્ક લેસ્સાઓ;
 ભવણુ વણુ પઢમ ચજી લેસ, જોઈસ કપ્પ દુગે તેજિ. ૧૭૪
 કપ્પ તિય પમ્હ લેસા, લાંતાઈસુ સુક્કલેસ હુન્તિ સુરા;
 કણ્ણાલ પઉમ કેસર, વન્ના દુસુ તિસુ ઉવરિ ધવલા. ૧૭૫
 દસવાસ સહસ્સાઈ, જહન-માઈં ધરંતિ જે દેવા;
 તેસિં ચઉત્થાહારો, સત્તહિં થોવેહિં ઊસાસો. ૧૭૬
 આહિ વાહિ-વિમુક્કસ્સ, નીસાસૂસ્સાસ એગગો;
 પાણુ સત્ત ઇમો થોવો, સો વિ સત્તગુણો લવો. ૧૭૭
 લવ સત્તહત્તરીએ, હોઈ મુહુત્તો ઇમંમિ ઊસાસા;
 સગતીસ સય તિહુત્તર, તીસ ગુણા તે અહોરત્તે. ૧૭૮
 લક્ખં તેરસ સહસા, નઉયસયં અચર સંખયા દેવે;
 પક્ખેહિં ઊસાસો, વાસ-સહસ્સેહિં આહારો, ૧૭૯
 દસવાસસહસ્સુવરિ, સમયાઈ જવ સાગરં ઊણું;
 દિવસ મુહુત્ત પુહુત્તા, આહારસાસ સેસાણું. ૧૮૦
 સરીરેણુ ઓયાહારો, તયાઈ ક્ષસેણુ લોમ આહારો;
 પક્ખેવાહારો પુણુ, કાવલિઓ હોઈ નાયવો. ૧૮૧
 ઓયાહારા સગ્ગે, અપજ્જત્ત પજ્જત્ત લોમ આહારો;
 સુર નિરય ઇગિંદિ વિણુ, સેસા ભવત્થા સપક્ખેવા. ૧૮૨

સચિત્તા-ચિત્તો-ભય, રૂવો-આહાર સવ્વ તિરિયાણું;
 સવ્વ-નરાણું ચ તહા, સુર-નેરધયાણુ અચ્ચિત્તો. ૧૮૩
 આભોગા-ણાભોગા, સવ્વેસિં હોઈ લોભઆહારો;
 નિરયાણું અમણુન્નો, પરિણમઈ સુરાણુ સમણુન્નો. ૧૮૪
 તહ વિગલ નારયાણું, અંતમુહુત્તા સ હોઈ ઉક્કોસો;
 પંચિંદિ-તિરિ-નરાણું, સાહાવિઓ છટું અટ્ટમઓ. ૧૮૫
 વિગ્ગહ-ગઈ-માવન્તા, કેવલિણો સમુહયા અજોગી ય;
 સિદ્ધા ય આણાહારા, સેસા આહારગા જીવા. ૧૮૬
 કેસદ્દિઠં મંસ નહ રોમ, રહિર વસ ચમ્મ મુત્ત પુરિસેહિં;
 રહિયા નિમ્મલ દેહા, સુગંધ નીસાસ ગય લેવા. ૧૮૭
 અંતમુહુત્તેણું ચિય, પજ્જત્તા તરુણુ પુરિસ સંકાસા;
 સવ્વંગ ભૂસણુધરા, અજરા નિરયા સમા દેવા. ૧૮૮
 અણિમિસનયણા મણુ, -કંજ સાહણુ પુષ્ક દામ-
 અમિલાણુ;

ચઉરંગુલેણુ ભૂમિં, ન છિવન્તિ સુરા જિણા ણિંતિ. ૧૮૯
 પંચસુ જિણુકલ્લાણેસુ, એવ મહરિસિતવાણુભાવાઓ;
 જમ્મંતરનેહેણુ ય, આગચ્છન્તિ સુરા ઈહયં. ૧૯૦
 સંકંત-દિગ્વ-પેમા, વિસય-પસત્તા-સમત્ત-કત્તવા;
 અણુહીણુ મણુય કંજ્જા, નરભવ-મસુહં ન ઈંતિ સુરા. ૧૯૧
 ચત્તારિ પંચ જોયણુ, સયાઈ ગંધો ય મણુય-લોગસ્સ;
 ઉડ્ડં વચ્ચઈ જેણું, ન હુ દેવા તેણુ આવન્તિ. ૧૯૨

દોઢપ પઠમ પુઠવિં, દો દો દો બીય તઇયગં ચઉત્થિં;
 ચઉ ઉવરિમ ઓહીએ, પાસન્તિ પંચમં પુઠવિં. ૧૯૩
 છટ્ઠિં છ ગેવિન્ન, સત્તમીયરે અણુત્તર સુરા ઉ;
 કિંચૂણ લોગનાલિં, અસંખ દીવુદ્ધિ તિરિયં તુ. ૧૯૪
 અહુઅરગં ઉવરિમગાં, ઉડ્ઠં સવિમાણ ચૂલિય ધયાઈ;
 ઊણુદ્ધ સાગરે સંખ, જોયણા તપ્પર-મસંખા. ૧૯૫
 પણુવીસ જોયણુ લહુ, નારય ભવણુ વણુ જોઈ કપ્પાણુ;
 ગેવિન્નજ-ણુત્તરાણુ ય, જહસંખં ઓહિ આગારા. ૧૯૬
 તપ્પાગારે પલ્લગ, પડહગ જલ્લરિ મુઠંગિ પુપ્ફ જવે;
 તિરિય માણુએસુ ઓહિ, નાણુવિહ સંઠિએ ભણિએ. ૧૯૭
 ઉઠું ભવણુ વણુણુ, અહુગો વેમાણિયાણુહો ઓહી;
 નારય જોઈસ તિરિયં, નર તિરિયાણુ અણેગવિહો. ૧૯૮
 ઇય દેવાણુ ભણિયં, ઠિઈ પમુહં નારયાણુ વુચ્છામિ;
 ઇગ તિન્નિ સત્ત દસ સત્તર, અચર બાવીરા તિત્તીસા. ૧૯૯
 સત્ત ય પુઠવીસુ ઠિઈ, જિદ્દો-વરિમાઈ હિદ્દપુઠવીએ;
 હોઈ કમેણુ કણિદ્દા, દસવાસ સહસ્સ પઠમાએ. ૨૦૦
 નવઈ સમ સહસ લક્ખા, પુન્વાણુ કોડી અચર દસ ભાગો;
 ઇચ્છિચ્છ ભાગ વુરૂહી, જા અચરં તેરસે પયરે. ૨૦૧
 ઇઅ જિદ્દ જહન્ના પુણુ, દસ વાસ સહસ્સ લક્ખ પયર હુગે;
 સેસેસુ ઉવરિ જિદ્દા, અહો કણિદ્દાઉ પઈ પુઠવિં. ૨૦૨

ઉવરિ ખિઈ ઠિઈ વિસેસો,

સગ પયર વિહત્તુ ઈચ્છિ સંગુણિઓ;

ઉવરિમ ખિઈ ઠિઈ સહિઓ,

ઈચ્છિય પયરંમિ ઉક્કોસા. ૨૦૩

ખંધણુ ગઈ સંઠાણા, ભેયા વન્ના ય ગંધ રસ ફાસા;

અશુરુલહુ સદ દસહા, અસુહા વિય પુગ્ગલા નિરચે. ૨૦૪

નચ્યા દસવિહ વેયણુ, સી ઊસિણુ ખુહ પિવાસ કંડૂહિં;

પરવસ્સં જર દાહં, ભય સોગં ચેવ વેયંતિ. ૨૦૫

સત્તસુ ખિત્તજ વિયણા, અન્નન્નકયાવિ પહરણેહિ વિણા;

પહરણુ કયા વિ પંચસુ, તિસુ પરમાહમ્મિયકયા વિ. ૨૦૬

ચણુખપહ સકકરપહ, વાલુયપહ પંકપહ ય ધૂમપહા;

તમપહા તમતમપહા, કમેણુ પુઠવીણુ ગોત્તાઈ. ૨૦૭

ધમ્મા વંચા સેલા, અંજણુ રિદ્ધા મધા ય માધવઈ;

નામેહિં પુઠવીઓ, છત્તાઈછત્ત-સંઠાણા. ૨૦૮

અસીય ખત્તીસ અડવીસ, વીસા અદ્દહાર સોલ અડસહસા;

લક્ખુવરિ પુઠવીપિંડો, ઘણુદહિ ઘણુવાય તણુવાયા. ૨૦૯

ગચણું ચ પઈદ્દહાણું, વીસ સહસ્સાઈ ઘણુદહી પિંડો;

ઘણુતણુ વાયાગાસા, અસંખ નેયણુબુયા પિંડો. ૨૧૦

ન કુસંતિ અલોગં, ચઉદિસંપિ પુઠવી ય વલય સંગહિયા;

ચણુઓ વલયાણું, છદ્ધ-પંચમ નેય સફ્ફં. ૨૧૧

વિક્રખંભો ઘણુઉદ્દહી, ઘણુ તાણુવાયાણુ હોઈ જહસંખં;
 સતિભાગ ગાઉયં, ગાઉયં ચ તહ ગાઉયતિભાગો. ૨૧૨
 પઢમ-મહીવલએસું, ખિવિજજ એયં કમેણુ ખીયાએ;
 દુતિ ચઉ પંચ છ ગુણું, તઈયાઈસુ તંપિ ખિવ કમસો. ૨૧૩
 મજઝે ચિય પુઢવી અહે, ઘણુદહિપમુહાણુ પિંડ-પરિમાણું;
 ભણિયં તઓ કમેણું, હાયઈ જા વલય-પરિમાણું. ૨૧૪
 તીસ પણુવીસ પન્નરસ, દસ તિન્નિ પાણુણુ એગ લક્ખાઈ;
 પંચ ચ નરયા કમસો, ચુલસી લક્ખાઈ સત્તસુ વિ. ૨૧૫
 તેરિઝ્ઝારસ નવ સગ, પાણુ તિન્નિગ પયર સવ્વિગુણુવન્ના;
 સીમંતાઈ અપ્પઈ, -ઠાણુંતા ઈંદયા મજઝે. ૨૧૬
 તેહિંતો દિસિ વિદિસિં, વિણિગ્ગયા અદ્દુ નિરયઆવલીઆ;
 પઢમે પયરે દિસિ ગુણુ, -વન્ન વિદિસાસુ અડયાલા. ૨૧૭
 ખીયાઈસુ પયરેસુ, ઈગ ઈગ હીણુ ઉ હુન્તિ પંતીઓ;
 જા સત્તમી મહી પયરે, દિસિ ઇઝ્ઝિઝો વિદિસિ નત્થિ. ૨૧૮
 ઇદ્દુ પયરેગ દિસિ સંખ, અડગુણુ ચઉવિણુ સઈગસંખા;
 જહ સીમંતય પયરે, એગુણુનઉયા સયા તિન્નિ. ૨૧૯
 અપયદ્દાણુ પંચ ઉ, પઢમો મુહ-મંતિમો હવઈ ભૂમી;
 મુહ ભૂમી સમાસદ્ધં, પયરગુણું હોઈ સવ્વધણું. ૨૨૦
 છન્નવઈસય તિવન્ના, સત્તસુ પુઢવીસુ આવલી નિરયા;
 સેસ તિયાસી લક્ખા, તિસય સિયાલા નવઈ સહસા. ૨૨૧

તિ સહસ્ત્રુચ્યા સંઘે, સંખ-મસંખિજ્ઞ વિત્થડાયામા;
 પણ્યાલ લક્ષ્મી સીમંતઓ ય લક્ષ્મીઅપદ્મિણો. ૨૨૨
 છસુ હિદ્દોવરિ જોયણુ, સહસ્ત્ર આવન્ન સદ્ધ ચરિમાએ,
 પુઠવીએ નરય રહિયં, નરયા સેસંમિ સંવાસુ. ૨૨૩
 ખિસહસ્ત્રાણુ પુઠવી, તિસહસ ગુણિએહિં નિયય પયરેહિં;
 ઊણુ રુદ્રાણુ નિય પયર, ભાઈયા પત્થડંતરયં. ૨૨૪
 પઉણુ ધણુ છ અંગુલ, રચણુએ દેહમાણુ-મુક્કોસં;
 સેસાસુ દુગુણુ દુગુણું, પણુ ધણુ સય જાવ ચરમાએ. ૨૨૫
 રચણુએ પઠમ પયરે, હત્થાતિય દેહમાણુ-માણુપયરં;
 છપન્નંગુલસદ્ધા, પુરૂહી જા તેરસે પુન્નં. ૨૨૬

જં દેહ પમાણુ ઉવરિમાએ, પુઠવીઈ અંતિમે પયરે;
 તં ચિય હિદ્દિઠમ પુઠવી, પઠમપયરંમિ યોધવ્વં. ૨૨૭
 તં ચેગુણુગ સગ પયર, ભાઈયં ખીયાઈ પયર પુરિહ ભવે;
 તિકર તિ અંગુલ કરસત્ત, અગુલા સરિહ ગુણુવીસં. ૨૨૮
 પણુ ધણુ અંગુલ વીસં, પનરસ ધણુ દુન્નિ હત્થ સરૂહા ય;
 ખાસદ્રિહ ધણુહ સરૂહા, પણુપુઠવી પયર પુરિહ ઇમા. ૨૨૯
 ઈઅ સાહાવિય દેહો, ઉત્તર વેઉવિવઓ ય તદ્દુગુણો;
 દુવિહોવિ જહન્ન કમા, અંગુલ અસંખ સંખંસો. ૨૩૦
 સત્તસુ ચઉવીસ મુહુ, સગ પન્નર દિણેગ દુ ચઉ છમ્માસા;
 ઉવવાય ચવણુ વિરહો, યોહો ખારસ સુહુત્ત ગુરુ. ૨૩૧

જે. ધ. પ્ર. ૨૪

લહુઓ દુહાવિ સમઓ, સંખા પુણુ સુર સમા મુણેયવ્વા;
 સંખાઉ પજ્જત પણિંદિ, તિરિ નરા જંતિ નરએસુ. ૨૩૨
 મિચ્છદિદિઠ મહારંભ, પરિગ્ગહો તિવ્વકોહ નિસ્સીલો;
 નરયાઉઅં નિખંધઈ, પાવમઈ રૂપરિણામો. ૨૩૩
 અસન્નિ સરિસિવ પક્ખી, સીહ ઉરગિત્થિ જન્તિ બદ્ધ છદિઠં
 કમસો ઉક્કોસેણું, સત્તમ પુઠવિં મણુય મચ્છા. ૨૩૪
 વાલા દાઢી પક્ખી, જલયર નરયા-ગયા ઉ અમકૂસા;
 જંતિ પુણો નરએસુ, ખાહુદ્દેણું ન ઉણુ નિયમો. ૨૩૫
 દો પઠમ પુઠવિ ગમણું, છેવટ્ઠે કીલિયાઈ સંઘયણે;
 ઈક્કિલ્લ પુઠવિ વુરૂદી, આઈ તિલેસ્સાઉ નરએસું. ૨૩૬
 દુસુ કાઝી તઈયાએ, કાઝી નીલાય નીલ પંકાએ;
 શૂમાએ નીલ કિણ્ણા, દુસુ કિણ્ણા હુન્તિ લેસ્સાઓ. ૨૩૭
 સુર-નાર્યાણુ તાઓ, દંવ લેસા અવટ્ટિઆ ભણિયા;
 ભાવ પરાવત્તીએ, પુણુ એસિં હુન્તિ છલેસા. ૨૩૮
 નિરઉવટ્ટા ગમ્ભય, પજ્જત સંખાઉ લદ્ધિ એએસિં;
 ચક્કિ હરિ જુઅલ અરિહા;

જિણુ જઈ દિસિં, સમ્મ પુઠવિ કમા. ૨૩૯
 સ્યણુએ એહિ ગાઉઅ, ચત્તારિ અદ્ધુટ્ટું ગુરૂ લહુ કમેણુ;
 પઈ પુઠવિ ગાઉયદ્ધં, હાયઈ બા સત્તમિ ઈગદ્ધં. ૨૪૦
 ગમ્ભ નર તિપલિયાઝી; તિગ્ગાઉ ઉક્કોસ તે જહન્નેણું;
 મુચ્છિમ દુહાવિ અંતમુદ્ધ, અંગુલ અસંખ ભાગતણુ. ૨૪૧

આરસ મુહુત્ત ગખ્લે, ધ્યરે ચઉવીસ વિરહ ઉક્કોસો;
 જમ્મ-મરણેસુ સમયો જહન સંખા સુર સમાણા. ૨૪૨
 સત્તમિ મહિ નેરઈએ, તેજી વાગી અસંખ નર તિરિએ;
 મુત્તણુ સેસ જીવા, ઉપ્પજજંતિ નરભવંમિ. ૨૪૩
 સુર નેરઈએહિં ચિય, હવંતિ હરિ અરિહ ચક્કિ બલદેવા;
 ચઝીવિહ સુર ચક્કિ બલા, વેમાણિય હુન્તિ હરિ અરિહા. ૨૪૪
 હરિણો માયુસ્સ રચણાઈ, હુન્તિ નાણુત્તરેહિં દેવેહિં;
 જહ સંભવ-મુવવાઓ હય ગય એગિંદિ રચણાણું. ૨૪૫
 વામ પમાણું ચક્કં, છત્તં દંડં દુહત્થયં ચમ્મં;
 બત્તીસંગુલ ખગ્ગો, સુવન્નકાગિણિ ચઉરંગુલિયા. ૨૪૬
 ચઉરંગુલો દુ અંગુલ, પિહુલોય મણિ પુરોહિ ગય તુરયા;
 સોણાવઈ ગાહાવઈ, વઠ્ઠ ઈથી ચક્કિ રચણાઈ. ૨૪૭
 ચક્કં ધણુહં ખગ્ગો, માણી ગયા તહ ચ હોઈ વણુમાલા;
 સંખો સત્ત ઇમાઈ, રચણાઈ વાસુદેવસ્સ. ૨૪૮
 સંખ નરા ચઉસુ ગઈસુ, જંતિ પંચસુવિ પઠમ સંધયણે;
 ઇગ દુ તિ જા અઠ્ઠસયં, ઇગસમયે જંતિ તે સિદ્ધિં. ૨૪૯
 વીસિત્થિ દસ નપુંસગ, પુરિસ-ઠ્ઠસયં તુ એગસમયેણું;
 સિન્નજઈ ગિહિ અન્ન સલિંગ, ચઉ દસઅઠ્ઠાહિય સયંચ. ૨૫૦
 ગુરૂહુ મન્નિજમ દો ચઉ, અઠ્ઠસયં ઉઠ્ઠહો તિરિયલોએ;
 ચઉ બાવીસ-ઠ્ઠસયં, દુ સમુદે તિન્નિ સેસ જલે. ૨૫૧

નરય તિરિયા-ગયા દસ, નરદેવ ગઈઉ વીસ અઠસયં;
દસ રયણા સક્કર વાલુયાઉ, ચઉ પંક ભૂહગચો. ૨૫૨
છચ્ય વણુસસઈ દસ તિરિ;

તિરિત્થી દસ માણુય વીસ નારીઓ;
અસુરાઈ વંતરા દસ, પણુ તદેવિઉ પત્તેયં. ૨૫૩
નેઈ દસ દેવિ વીસં, વેમાણુય-ઠૂસય વીસ દેવીઓ,
તહ પુંવેએહિંતો, પુરિસો હોગણુ અઠસયં. ૨૫૪
સેસઠું ભંગએસુ, દસ દસ સિજ્જનિત એગ સમએણું;
વિરહો છમાસ ગુરૂઓ, લહુ સમઓ ચવણુમિહ નત્થિ. ૨૫૫
અડ સગ છ પંચ ચઉ તિન્નિ, દુન્નિ ઇક્કો ય સિજ્જમાણેસુ;
ખત્તીસાઈસુ સમયા, નિરંતરં અંતરં ઉવરિં. ૨૫૬
ખત્તીસા અડયાલા, સદ્દી ખાવત્તરી ય બોધવ્વા;
ચુલસીઈ છન્નવઈ, દુરહિય-મદ્દુત્તર સયં ચ. ૨૫૭
પણુયાલ લક્ખ નેયણુ, વિક્ખંભા સિદ્ધસિલ ફલિહ વિમલા
તદુવરિગ નેયણુંતે, લોગંતો તત્થ સિદ્ધ-ઠિં. ૨૫૮
ખાવીસ સગ તિ દસ વાસ, સહસ ગણુતિદ્ધિણુ બેઈદ્ધિયાઈસુ;
ખારસ વાસુણુ પણુ દ્ધિણુ, છમ્માસતિપલિયઈઈનિદ્દા. ૨૫૯;
સણહા ય સુદ્ધ વાલુય, મણોસિલા સક્કરાય ખર પુઠવી;
ઈગ ખાર ચઉદ સોલસ, ઠારસ ખાવીસ સમ સહસા. ૨૬૦
ગખ્ખ ભુય જલયરો-ભય, ગખ્ખોરગ પુવ્વ કોડિ ઉક્કોસા;
ગખ્ખચઉખય પક્ખિસુ, તિપલિયપલિયાઅસંખંસો. ૨૬૧.

પુન્વસ્સ ઉ પરિમાણું, સયરિં ખત્રુ વાસ કોડિ લક્ષ્યાઓ,
 છપ્પન્નં ચ સહસ્સા, બોધન્વા વાસ કોડીણું. ૨૬૨
 સમુચ્છિમ પશ્ચિંદિ થલ ખયર, ઉરગ ભુયગ જિદ્દુઠિંઈ કમસો;
 વાસ સહસ્સા ચુલગ્રી, બિસત્તરિ તિપન્ન બાયાલા. ૨૬૩
 એસા પુઠ્ઠવાઈણું, લવઠિંઈ સંપયં તુ કાયઠિંઈ;
 ચઉ એગિંદિસુ જોયા, ઉસ્સપ્પણિઓ અસંખિજ્ઞા. ૨૬૪
 તાઓ વણુંમિ અણુંતા, સંખિજ્ઞા વાસ સહસ વિગલેસુ;
 પંચિંદિ તિરિ નરેસુ, સત્તદ્દઠ લવા ઉ ઉક્કોસા- ૨૬૫
 સંવેસિંપિ જહન્ના, અંતમુહુત્તં લવે ચ કાયે ચ;
 જોયણુ સહસ્સં-મહિયં, એગિંદિય દેહ-મુક્કોસં. ૨૬૬
 બિ તિ ચંડરિંદિ સરીરં, ખારસ જોયણુ તિકોસ ચઉકોસં;
 જોયણુ સહસ પશ્ચિંદિય, ઓહે પુચ્છં વિસેસં તુ. ૨૬૭
 અંગુલ અસં ખ લાગો, સુહુમનિગોઓ અસંખ ગુણવાહિ;
 તો અગણિ તઓ આઉ, તત્તો સુહુમા લવે પુઠ્ઠવી. ૨૬૮
 તો ખાયર વાઉ ગણી, આહિ પુઠ્ઠવી નિગોય અણુક્કમસો;
 પત્તેઅવણુ સરીરં, અહિયં જોયણુ સહસ્સં તુ. ૨૬૯
 ઉસ્સેહંગુલ જોયણુ, સહસ્સમાણે જલાસથે નેયં;
 તં વદ્ધિ પઉમ પમુહં, અઓ પરં પુઠ્ઠવીરુવં તુ. ૨૭૦
 ખારસ જોયણુ સંખો, તિકોસ ગુમ્ભીય જોયણું લમરો;
 સુચ્છિમ ચઉપય ભુય, ગુરગબાહિ મણુ-જોયણુ-પુહુત્તં. ૨૭૧

ગખલ ચઉપ્પય છગ્ગાઉયાઈ, ભુયગાઉ ગાઉય પુહુત્તં,
 જ્યેણુ સહસ્સ-મુરગા, મન્દા ઊભયે વિ ય સહસ્સં. ૨૭૨
 પદ્ધિય દુગ ધણુ પુહુત્તં, સંવાણું-ગુલ અસંખ ભાગલહૂ;
 વિરહો વિગલાસન્નીણુ, જન્મ મરણેસુ અંતમુહૂ. ૨૭૩
 ગખલે મુહૂત્ત ખારસ, ગુરુઓ લહુ સમય સંખ સુર તુદ્ધા;
 અણુસમય-મસંખિજ્ઞ, એગિંદ્રિય હુંતિ ય ચવંતિ. ૨૭૪
 વણુકાઈઓ અણુંતા, ઈક્કિક્કાઓ વિ જં નિગોયાઓ.
 નિચ્ચં-મસંખો ભાગો, અણુંત જીવો ચયઈ એઈ. ૨૭૫
 ગોલા ય અસંખિજ્ઞ, અસંખ નિગોયઓ હુવઈ ગોલો;
 ઈક્કિક્કંમિ નિગોએ, અણુંત જીવા મુણેયવા. ૨૭૬
 અત્થિ અણુંતા જીવા, જેહિં ન પત્તો તસાઈ પરિણામો;
 ઉપ્પજંતિ ચયંતિ ય, પુણો વિ તત્થેવ તત્થેવ. ૨૭૭
 સંવોવિઙ્ગિસલઓ ખલુ, ઉગ્ગમમાણો અણુંતઓ ભણિઓ;
 સો એવ વિવદ્દન્તો, હોઈ પરિત્તો અણુંતો વા. ૨૭૮
 જયા મોહોદઓ તિવ્વો, અન્નાણું ખુ મહખલયં;
 પેલવં વેયણીયં તુ, તયા એગિંદ્રિયત્તાણું. ૨૭૯
 તિરિએસુ જંતિ સંખાઉ, તિરિ નરા જા દુકપ્પદેવાઓ;
 પજ્જત્ત સંખ ગખલય, ખાયર ભૂદગ પરિત્તેસુ. ૨૮૦
 તો સહસારંત સુરા, નિરયા પજ્જત્ત સંખ ગખલેસુ,
 સંખ પણિંદ્રિય તિરિયા, મરિઉં ચઉસુવિગઈસુ જન્તિ. ૨૮૧

થાવર વિગદા નિયમા, સંખાઉય તિરિ નરેસુ ગચ્છન્તિ;
 વિગદાલખિલજ્જ વિરધં, સમ્મંપિ ન તેઉવાઉ ચુયા. ૨૮૨
 પુઠવી દગ પરિત્તવણા, ખાયર પજ્જત્ત હુન્તિ ચઉલેસ;
 ગખ્ખય તિરિય નરાણું, છલ્લેસા તિન્નિ સેસાણું. ૨૮૩
 અંતમુહુત્તંમિ ગચ્છે, અંતમુહુત્તંમિ સેસચ્છે ચેવ;
 લેસાહિ પરિણ્યાહિં, જીવા વચ્ચંતિ પરલોચં. ૨૮૪
 તિરિ નર આગામિ ભવ, લેસાચ્છે અધગચ્છે સુરા નિસ્સા;
 પુવ્વ ભવ લેસસ સેસે, અંતમુહુત્તે મરણમિંતિ. ૨૮૫
 અંતમુહુત્ત ઠિઠ્ઠચો, તિરિય નરાણું હવન્તિ લેસાચ્છો;
 ચરિમા નરાણુ પુણુ નવ, વાસૂણા પુવ્વકોઠી વિ. ૨૮૬
 તિરિયાણુ વિ ઠિઠ્ઠપમુહં, ભણિય-મસેસંપિ સંપધવુચ્છં;
 અભિહિય દાર-ખલહિયં, ચઉગધં જીવાણુ સામન્નં. ૨૮૭
 દેવા અસંખ નર તિરિ, ઇત્થી પુંવેય ગખ્ખ નર તિરિચ્છ;
 સંખાઉયા તિ વેયા, નપુંસગા નાર્યાધમા. ૨૮૮
 આયંગુલેણ વત્થું, સરીર-મુરસેહ-અંગુલેણ તહા;
 નગ-પુઠવિ-વિમાણુધં, મિણ્ણુસુ પમાણું-ગુલેણું તુ. ૨૮૯
 સત્થેણુ સુતિક્ખેણુ વિ, ઇત્તં ભિત્તું વ જં કિર ન સક્કં;
 તં પરમાણું સિદ્ધા, વયંતિ આર્ધ પમાણાણું. ૨૯૦
 પરમાણુ તસરેણુ રહરેણુ વાલઅગ્ગ લિક્ખા ય,
 જૂય જવો અદ્દુગુણો, કમેણુ ઉરસેહ-અંગુલયં. ૨૯૧

અંગુલ છક્કં પાઓ, સો દુગુણુ વિહત્થિ સા દુગુણુ હત્થો;
 ચઉહત્થં ધણુ દુસહસ, કોસો તે જોયણું ચઉરો. ૨૯૨
 ચઉસયગુણું પમાણું. ગુલ મુસ્સેહં-ગુલાઉ બોધબ્વં;
 ઉસ્સેહં-ગુલ દુગુણું, વીરસ્સાયં-ગુલં ભણિયં. ૨૯૩
 પુઢવાઈસુ પત્તેયં, સગ વણુ પત્તેય ણુંત દસ ચઉદ્દ;
 વિગલે દુ દુ સુર નારય, તિરિંચઉચઉ ચઉદ્દસ નરેસુ. ૨૯૪
 એગિંદ્દિએસુ પંચસુ, બાર સગ તિ સત્ત અઠ્ઠાવીસાય
 વિગલેસુ સત્ત અડ નવ, જલ ખહચઉપયઉરણ ભુયગે. ૨૯૫
 અદ્દ તેરસ બારસ, દસ દસ નવગં નરામરે નિરએ;
 બારસ છબ્વીસ પણુવીસ, હુન્તિ કુલ કોડિ લકખાઈ. ૨૯૬
 ઈગ કોડિ સત્ત નવઈ, લકખા સઠ્ઠા કુલાણુ કોડીણું;
 સંવુડજેણિસુરેગિંદ્દિ, નારયા વિચડ વિગલ ગખ્ખુભયા. ૨૯૭
 અચિત્તજેણિ સુર નિરય, મીસ ગખ્ખે તિલેય સેસાણું;
 સીઉસિણુ નિરય સુર ગખ્ખ, મીસ તે ઉસિણુ સેસ તિહા. ૨૯૮
 હયગખ્ખ સંખવત્તા, જોણી કુમુન્નયાઈ જયંતિ;
 અરિહ હરિ ચક્કિશમા, વંસી પત્તાઈ સેસ નરા. ૨૯૯
 આઉસ્સ બંધ કાલો, અખાહકાલો ચ અંતસમઓ ચ;
 અપવત્તાણુ-ણુપવત્તાણુ, ઉવક્કમ-ણુવક્કમા ભણિયા. ૩૦૦
 બંધન્તિ દેવ નારય, અસંખ નર તિરિ છમાસ સેસાગિ;
 પત્તવિસાગિ સેસા, નિરૂવક્કમ તિમામ સેસાગિ. ૩૦૧

સોવક્ષ્માઢ્યા પુણુ, સેસ તિલાગે, અહવ નવમ ભાગે;
 સત્તાવીસઢ મે વા, અંતમુહુત્ત-તિમે વા વિ. ૩૦૨
 જઢમે ભાગે બંધો, આઉસ્સ લવે અખાહ કાલો સો;
 અંતે ઉજ્જુગઢ ઢગ, સમય વક્ષ ચઉ-પંચ સમયં તા. ૩૦૩
 ઉજ્જુગઢ પઢમ સમયે, પરલવિયં આઢયં તહા-હારો;
 વેક્ષાઢ ખીય સમયે, પરલવિયાઉં ઉદય-મેઢ. ૩૦૪
 ઢગ હુ તિ ચઉ વક્ષાસુ, હુગાઢસિમયેસુ પરલવાહારો;
 હુગ વક્ષાઢસિ સમયા, ઢગ દો તિન્નિય અણાહારા. ૩૦૫
 બહુકાલ વેયણિજ્જ, કમ્મં અપ્પેણુ જમિહ કાલેણુ;
 વઢજ્જઢ જુગવં ચિય, ઉઢન્નિ સંવ-પયે સગ્ગં. ૩૦૬
 અપવત્તણિજ્જ-મેયં, આઉ અહવા અસેસ-કમ્મંપિ;
 બંધ સમયે વિ બદ્ધં, સિઢિલં ચિય તં જહા જ્ઞેગં. ૩૦૭
 જં પુણુ ગાઢ નિકાયણુ, બંધેણુ પુંવમેવ કિલ બદ્ધં;
 તં હોઢ અણુપવત્તણુ, જુગ્ગં કમ વેયણિજ્જ ફલં. ૩૦૮
 ઉત્તમ ચરમ સરીરા, સુર નેરઢયા અસંખ નર તિરિયા;
 હુન્તિ નિરુવક્ષમાયો, હુહાવિ સેસા મુણેયન્વા. ૩૦૯
 જેણાઉ-મુવક્ષમિજ્જઢ, અપ્પ-સમુત્થેણુ ઢયર ગેણાવિ;
 સો અજ્જવસાણાઢ, ઉવક્ષમ-ણુવક્ષમો ઢયરો. ૩૧૦
 અજ્જવસાણુ નિમિત્તે, આહારે વેયણુ પરાધાયે;
 ક્ષાસે આણાપાણુ, સત્તવિહં ઝિજ્જયે આઉં. ૩૧૧

આહાર સરીર ઇંદ્રિય, પન્નજતી આણુ-પાણુ ભાસ મણે;
 ચઉ પંચ પંચ છપ્પિય, ઇગિ વિગલા-સન્નિ સન્નીણું. ૩૧૨
 આહાર સરીર ઇંદ્રિય, ઊસાસ વજી મણે-ભિનિન્વતી;
 હોઈ જઓ દલિયાઊ, કરણું પઈ સાઉ પન્નજતી. ૩૧૪
 પણિંદ્રિય તિખલૂસા, -સાઊ દસપાણુ ચઉ છ સગ અદઠ;
 ઇગદુતિ ચઊરિંદીણું, અસન્નિસન્નીણુ નવ દસય. ૩૧૩
 સંખિત્તા સંઘયણી, ગુરુતર સંઘયણિ મન્નજઓ એસા;
 સિરિ સિરિ ચંદ મુણિંદેણુ, નિમ્મિયા અપ્પ પઠણુટ્ટા. ૩૧૫
 સંખિત્તયરી ઉ ઇમા, સરીર-મોગાહણા ય સંઘયણા;
 સન્ના સંઠાણુ કસાય, લેસિંદ્રિય દુ સમુગ્ધાયા. ૩૧૬
 દિદ્દહી દંસણુ નાણે, જોગુ-વઓગો-વવાય ચવણુ ઠિઈ;
 પન્નજતિ કિમાહારે, સન્નિ ગઈ આગઈ વેએ. ૩૧૭
 મલહારિ હેમ સૂરીણુ, સીસ લેસેણુ વિરઈયં સમ્મં;
 સંઘયણિ રયણુ મેયં, નંદઉ જ વીરજિણુ તિથં. ૩૧૮

બ્રહ્મસંગ્રહણીને ઉપયોગી પ્રક્ષેપ ગાથાઓ.

- પંચ સયા બાવીસા, તિન્નેવ સયા ઉ હુંતિ છપ્પન્ના;
તિન્નિ સયા અડયાલા, સણુંકુમારસ્સ વદ્દાઈ. ૧
- સત્તરિસયમણ્ણુ, તિન્નેવ સયા હવન્તિ છપ્પન્ના;
તિન્નિ સયા અડયાલા, વદ્દાઈ માહિંદ સગ્ગસ્સ ૨
- ચોવત્તરિ ચુલસીયા, છસુત્તરયા દુવે દુવે સયાઓ;
કપ્પમિ બંભલોઓ, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા. ૩
- તિ નઉય ચેવ સયં, દો ચેવ સયા સયં ચ બાણુઉયં;
કપ્પમિ લંતગંમિ, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા. ૪
- અદ્દાવીસં ય સયં છત્તીસ-સયં સયં ચ બત્તીસં;
કપ્પમિ મહાસુલ્લે, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા. ૫
- અદ્દહુત્તરસય સોલસ, -સય પુણ્ણુ અદ્દહુત્તરં સયં પુણ્ણુ;
કપ્પમિ સહસ્સારે, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા. ૬
- અડસીઈ બાણુઉઈ, અદ્દાસીઈ ય હોઈ બોધવ્વા;
આણુય-પાણુય કપ્પે, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા, ૭
- ચઉસદ્દહી બાવત્તરિ, અડસદ્દહી ચેવ હોઈ નાયવ્વા;
આરણુ અચ્ચય કપ્પે, વદ્દા તંસા ય ચઉરંસા. ૮
- પણ્ણુતીસા ચત્તાલા, છત્તીસા હેદ્દિઠમંમિ ગેવિજ્જે;
તેવીસા અદ્દવીસા, ચોવીસા ચેવ મન્નિઝમથે. ૯

ઇક્કારસ સોલસ, ખારસેવ ગેવિન્ને ઉવરિમે હુંતિ;
એક્કં વટ્ટા તંસા; ચઉરે ચ આણુત્તર વિમાણે. ૧૦
અચ્ચિ તહાચ્ચિમાલી, વઘરોયણુ પભંકર ચ ચંદાભં;
સુરાભં સુક્કાભં, સુપઇદ્દઠાભં ચ રિદ્દઠાભં. ૧૧

સારસ્સય-માઘચ્ચિ, વણ્હી વરૂણા ચ ગદ્દતોયા ચ;
તુસિયા અન્વાખાહા, અગ્ગિ તહ ચેવ રિદ્દઠા ચ. ૧૨
નાણુસ્સ કેવલીણું, ધમ્માયરિયસ્સ સન્વસાહ્ણું;
માઠ અવણુવાઠ, કિઞ્ઞિયસિય ભાવણું કુણ્ણ. ૧૩

કેઝિય ભૂઠકમ્મે, પસિણાપસિણે નિમિત્તમાણુવે;
ઇરિદ્દ રસ સાય ગરૂઓ, અભિઓગં ભાવણું કુણ્ણ. ૧૪

તેસીયા પંચસયા, ઇક્કારસ ચેવ જ્ઞેયણુ સહસ્સા;
ચણુઓ પત્થડ તર, મેગો ચિય જ્ઞેયણુ તિભાગો. ૧૫
સત્તાણુવઠ સયાઈ, ખીયાઓ પત્થડંતરં હોઈ;

પણુહત્તરિ તિન્નિ સયા, ખારસ સહસ્સ તઢ્યાઓ ૧૬
છાવદ્દિઠ સયં સોલસ, સહસ્સ એગો ચ દો વિભાગાઈ;
અઠ્ઠાઈન્નજ સયાઈ, પણુવીસ સહસ્સ ધૂમાઓ. ૧૭

આવન્ન સહસ્સાઈ, પંચેવ હવંતિ જ્ઞેયણુ સયાઈ;
પત્થડમંતર-મેયં, છદ્દી પુઠવીઓ નેયન્વં. ૧૮

સીમંતઓ તથ પઠમો, ખીઓ પુણુ રોરૂયત્તિ નામેણુ;
ચંદો (ભંતો) ચ તત્થ તઢઓ, હોઈ ચઉત્તેય ઉખ્ખંતો. ૧૯

સંભંત-મસંભંતો, વિષ્ભંતો ચેવ સત્તમો નિરચો;
અદ્ભચો ભંતો(તત્તો) પુણુ, નવમો સીચોત્તિ નાયવો. ૨૦
વક્કંત-મવક્કંતો, વિકલો(વિક્કંતો) તહ ચેવ રોડચો નિરચો;
પઠમાચે પુઠવીચે, ઇંદ્યા એચે યોધવો. ૨૧

થણિચે થણુચે ય તસા, મણુચે ચ(વ)ણુચે ય હોઈ નાયવો;
ઘટ્ટે તહ સંઘટ્ટે, જિખ્લે અવજિખ્લચે ચેવ. ૨૨

લોલે લોલાવો, તહેવ ઘણુલોલુચે ય યોધવો;
ખીયાચે પુઠવીચે, ઇક્કારસ ઇંદ્યા એચે. ૨૩

તત્તો તવિચો તવણો, તાવણો પંચમો ય નિદ્દહો(નિદ્દાહો);
છદ્દહો પુણુ પન્નજલિચો, ઉપન્નજલિચો ય સત્તમચો. ૨૪

સંજલિચો અદ્ભચો, સંપન્નજલિચો ય નવમચો લણિચો;
તઈયાચે પુઠવીચે, નવ ઇંદ્ય નાર્યા એચે. ૨૫

આરે તારે મારે, વચ્ચે તમચે ય હોઈ નાયવો,
ખાડ ખડે ખડ ખડે, ઇંદ્ય નર્યા ય ચઉત્થીચે. ૨૬

ખાચે તમચે ય તહા, ઊસે ઉ અંધચે ય તહા તિમિસે;
ઇય પંચમી પુઠવીચે, પંચ નિરય ઇંદ્યા હુંતિ. ૨૭

હિમ વદલ લલલકે તિન્નિ નિરય ઇંદ્યા ય છદ્દહીચે;
એગો ય સત્તમાચે, અપછદ્દહાણો ઉ નામેણું. ૨૮

શ્રી લઘુ ક્ષેત્રસમાસ પ્રકરણ મૂઠ.

ચીરં જયસેહરપય, - પઠદિઠઅં પણમિગિણુ સુગુરં ચ;
 મંદુ ત્તિ સસરણુદ્દઠા, ખિત્તવિઆરાડણુ-મુંદામિ. ૧
 તિરિચ્છેગરજ્જુખિત્તે, અસંખ-દીવોદ્દહીઉ તે સંવે;
 ઉદ્ધારપલિઅ-પણવીસ, કોડાકોડી સમયતુલ્લા. ૨
 કુર-સગદિણુવિ-અંગુલ, રોમે સગવાર-વિહિઅ-અડખંડે;
 ખાવન્નસયં સહસા, સગનઉર્ધ વીસલક્ષણુ. ૩
 તે થુલા પદ્મે વિ હુ, સંખિજ્જા એવ હુંતિ સંવેડવિ;
 તે ઇક્કિલ્લ અસંખે, સુહુમે ખંડે પકખેહ. ૪
 સુહુમાણુ-નિચિઅ-ઉસ્સેહં, ગુલ-ચક્રકોસ-પલ્લિ-ધણુવદ્દે;
 પઠસિમય-મણુગ્ગહ, નિદ્દિઠઅમ્મિ ઉદ્ધારપલિઉ ત્તિ. ૫
 પઠમે જંખૂ ખીઓ, ધાયઘસંડો અ પુકૂખંદા તઠંઓ;
 વારૂણિવરો ચઉત્થો, ખીરવરો પંચમે દીવો. ૬
 ધયવરદીવો છદ્દો, ઇકૂખુરસો સત્તમે અ અદ્દમઓ;
 નંદીસરો અ અરૂણો, નવમે ઇચ્છાઘચિસંખિજ્જા. ૭
 સુપસત્થ-વત્થુનામા, તિપડોઆરા તહાડણુઘચિઆ;
 ઇગિનામેડવિ અસંખા, જાવ ચ સૂસવલાસ ત્તિ. ૮
 તત્તો દેવે નાગે, જકૂખે ભૂએઅ સયંભુરમણે અ;
 એએ પંચ વિ દીવા, ઇગેગનામા મુણેઅન્વા. ૯

પઠમે લવણો ખીઓ, કલોદહિ સેસએસુ સંવેસુ;
 દીવસમ-નામયા જા, સયંભુરમણોદહી ચરમો. ૧૦
 ખીઓ તથઓ ચરમો, ઉદગરસા પઠમ ચત્થ પંચમગા,
 છદ્દોવિ સનામરસા, ઈક્ષુરસા સેસ જલનિહિણો. ૧૧
 જંબુદીવ પમાણું, શુભ જ્ઞેઅણુ-લક્ષ્મ-વદ્-વિક્ષખંભો;
 લવણાઈઆ સેસા, વલયાભા દુગુણુદુગુણા ચ. ૧૨
 વયરામઈહિં નિઅનિઅ, દીવોદહિ મજ્જ-ગણિઅ મૂલાહિં
 અદ્દહુઅહિં ખારસ, ચઉ-મૂલે-ઉવરિ-રૂંદાહિં. ૧૩
 વિત્યાર-દુગ-વિસેસો, ઉસેહ વિભત્ત-ખઓ ચઓ હોઈ;
 ઈઅ ચૂલાગિરિકૂડાઈ, તુલ્લ-વિક્ષખંભ-કરણાહિં. ૧૪
 ગાઉદુગુઅ્યાઈ તયદ્દઠ, ભાગ રૂંદાઈ પઉમવેઈએ;
 દેસૂણુ-દુજ્ઞેઅણુ-વર, -વણાઈ પરમિંડિઅ સિરાહિં. ૧૫
 વેઈસમેણુ મહયા, ગવક્ષ ખડએણુ સંપરિત્તાહિં;
 અદ્દહારસૂણુ-ચઉભત્ત, પરિહિ-દારંતરાહિં ચ. ૧૬
 અદ્દહુઅ-ચઉસુવિત્થર, -દુપાસ-સક્કોસ-કુહદારાહિં;
 પુન્વાઈ-મહરિહઅ-દેવ, દાર-વિજ્યાઈ-નામાહિં. ૧૭
 નાણા-મણિમય દેહલિ, કવાડ પરિધાઈ-દાર-સોહાહિં
 જગઈહિં તે સંવે, દીવોદહિણો પરિક્ષખત્તા. ૧૮
 વરતિણુ-તોરણુ-જઅય, છત્ત-વાવિ-પાસાય સેલ-સિલવદ્દે;
 વેઈવણે વરમંડવ, -ગિહાસણેસું રમંતિ સુરા. ૧૯

ઇહિ અહિગારો જોસિં, સુરાણુ દેવીણુ તાણુમુખ્યતી;
 નિચદીવોદહિનામે, અસંખ ઇમે સનયરીસુ. ૨૦
 જંખૂદીવો છહિં કુલ-ગિરિહિં સત્તહિં તહેવ વાસેહિં;
 પુન્વાવર-દીહોહિ, પરિછિન્નો તે ઇમે કમસો. ૨૧
 હિમવંસિહરી મહહિમવ, રુપિનિસદો અ નીલવંતો અ;
 ખાહિરઓ દુદુ ગિરિણો, ઉભઓ વિ સવેઈયા સંવે. ૨૨
 ભરહેરવય ત્તિ દુગં, દુગં ચ હેમવય-રણુવય૩વં;
 હરિવાસ-રમ્મય-દુગં, મજ્જિય વિદેહુંતિ સગ વાસા. ૨૩
 દો દીહા ચઉ વદા, વેઅડદા ખિત્ત-છક્ક-મજ્જમ્મિ;
 મેરૂ વિદેહમજ્જે, પમાણુમિત્તો કુલગિરીણુ. ૨૪
 ઇગ દો ચઉ સય ઉચ્ચા, કણુગમયા કણુગરાયયા કમસો;
 તવણિજ્જ-સુવેરૂલિયા ખહિ મજ્જ-ખિલંતરા દો દો. ૨૫;
 દુગ અડ દુતી સઅંકા, લક્ષણુણા કમેણુ નઉચસયલઈયા
 મૂલોવરિ સમ૩વં, વિત્થારં ખિંતિ જુઅલતિગે. ૨૬
 આવન્ન-હિઓ સહસો, ખાર કલા ખાહિરાણુ વિત્થારો;
 મજ્જિમગાણુ દસુત્તર, -ખાયાલસયા દસ કલાય. ૨૭
 અખિલંતરાણુ દુકલા, સોલસહસ્સ-ડસયા સખાયાલા;
 ચઉચત્તસહસ દો સય, દસુત્તરા દસ કલા સંવે. ૨૮
 ઇગ ચઉ સોલસ અંકા, પુન્વુત્તવિહીઈ ખિત્તજુઅલતિગે;
 વિત્થારં ખિંતિ તહા, ચઉસદ્ધિંદો વિદેહસ્સ. ૨૯

પંચ સયા છન્વીસા, છન્વ્ય કલા ખિત્તપદમન્નુઅલમ્મિ;
 ખીએ ધગિવીસસયા, પાણુત્તરા પંચ ય કલા ય. ૩૦
 ચુલ્લીસય ધગિવીસા, ઇક્કકલા તઠ્ઠમ્મિગે વિદેહિ પુણ્ણ
 તિત્તીસસહસ છસય, ચુલ્લીસા તહા કલા ચઉરે. ૩૧
 પણુપન્નસહસ સગ સય, ગુણુનઉઆ નવ કલા સયલવાસા;
 ગિરિ-ખિત્તંક-સમાસે, નેઆણુલક્ખં હવર્ધ પુણ્ણ. ૩૨
 પન્નાસસુદ્ધ-ખાહિર-ખિત્તે દલિઅમ્મિ હસય અડતીસા;
 તિન્નિ ય કલા ય એસો, ખંડયઉક્કસ વિદ્ધખંભો. ૩૩
 ગિરિઉવરિ સવેઈદહા, ગિરિ-ઉચ્ચત્તાઉ દસગુણા દીહા;
 દીહત્ત-અદ્ધરંદા, સન્વે દસ નેઆણુન્વેહા. ૩૪
 ખહિ પઉમ-પુંડરીયા, મન્નજે તે એવ હંતિ મહપુન્વા;
 તેગન્નિ-કેસરીઆ, અખિભંતરિઆ કમેણેસુ. ૩૫
 સિરિલચ્છી હિરિબુદ્ધી, ધીકિત્તી નામિયાઉ દેવીઓ;
 ભવણુવર્ધ ઓ પલિઓ, -વમાઉ વરકમલનિલયાઓ. ૩૬
 જહુવરિ કોસહુગુચ્ચં, દહવિત્થર-પણુસયંસ-વિત્થારં;
 ખાહલ્લે વિત્થરદ્ધં, કમલં દેવીણુ મૂલિદ્ધલં. ૩૭
 મૂલે કંદે નાલે, તં વયરા-રિક્ક-વેરુલિઅરૂવં.
 જંખુણુયમન્નજ તવણિજ્જ-ખહિઅદ્ધલં રત્તકેસરિઅં. ૩૮
 કમલદ્ધપાચ-પિહુહુચ્ચ, કણુગમય-કણિણુગોવરિં ભવણુ;
 અદ્ધેગકોસ-પિહુદીહ, ચઉદસય-ચાલ-ધણુહુચ્ચં. ૩૯

જે. ધ. પ્ર. ર. ૨૫

અધિમદિસિ વિષ્ણુ ધણુપણુ,-

સય ઉચ્ચ ઢાઢજગસય પિહુપવેસં;

દારતિગં ધહ લવણે, મજઝે દહદેવિ-સયણિજગં. ૪૦

તાં મૂલકમલદ્વપમાણુ-કમલાણુ અહિચ-સચેણું;

ચરિખિત્તં તખ્સવણેસુ, ભૂસણાધણિ દેવીણું. ૪૧

મૂલપટમાઉ પુવ્વિં, મહાચરિયાણું ચઉણહ ચઉ પટમા;

અવરાધ સત્ત પટમા, અણિઆહિવધણુ સત્તણહં. ૪૨

વાયવ્યાધસુ તિસુ સુરિ, સામન્નસુરાણુ ચઉસહસ પટમા;

અદ્દહ દસ આર સહસા, અગ્ગેઆધસુ તિપરિસાણું. ૪૩

છંઅ બીઅપરિક્ખેવો, તધંચે ચઉસુ વિ દિસાસુ દેવીણું;

ચઉ ચઉ પટમસહસ્સા, ચોલસહસ્સાયરક્ખાણું. ૪૪

અલિઓગાધ તિવલળે દુતીસ-ચત્તા-ડયાલ-લક્ખાધં;

ધગિઠોડિ વીસ લક્ખા, સઠ્ઠા વીસં સયં સન્વે.

(પત્તાસ સહસ્સ વીસસયં). ૪૫

પુવ્વાવર-મેરુમહં, હસુ દારતિગં પિ સદિસિ દહમાણા,

અસિધભાગપમાણું, સતોરણું નિગ્ગય-નધંઅં. ૪૬

અસુત્તર-દારદ્દુગં, સેસેસુ દહેસુ તાણુ મેરુમહા;

સદિસિ દહાસિઅભાગા, તયદ્દમાણા ચ આહિરિયા. ૪૭

અંગા સિંધુ રત્તા રત્તવ્વ આહિરં નધંચિહ્લં;

અહિદહ-પુવ્વાવરદાર,-ચિત્થરં વહધં ગિરિસિહરે. ૪૮

ધંચ સ્થય ગંતુ નિચ્ચા-વત્તણ્ણકુડાઉ બહિમુહં વલ્લઃ;
 પણ્ણસય-તેવીસેહિં, સાહિચ્ચ-તિક્કલાહિં સિહરાચ્ચો. ૪૯
 નિવડઈ મગરમુહોવમ, -વયરામય-જિજિભાચ્ચ-વયસ્તલે;
 નિચ્ચગે નિવાયકુડે, મુત્તાવલિ-સમ-પ્પવાહેણ, ૫૦
 દહદાર-વિત્થરાચ્ચો, વિત્થર-પન્નાસભાગ-જહાચ્ચો;
 જહત્તાચ્ચો ચઉગુણ, -દીહાચ્ચો સંવન્નિજ્જભીચ્ચો. ૫૧
 કુડંતો અડભેચ્ચણ, -પિહુલો જલકવરિ કોસદુગમુચ્ચો;
 વેઇજ્જુચ્ચો નઇદેવી-દીવો દહદેવિ-સમભવણો. ૫૨
 ભેચ્ચણસદ્ધિ-પિહુત્તા, સવાયઇપ્પિહુલ-વેઇતિહુવારા;
 એચ્ચે દસુડ કુડા, એવં અન્ને વિ નવરં તે. ૫૩
 એસિં વિત્થારતિગં, પડુચ્ચ સમ-દુગુણ-ચઉગુણ-દ્વિગુણા;
 ચકસદ્ધિ-ચોલ-ચઉ-દો, કુડા સંવેવિ ઈહ નવઇ. ૫૪
 એચ્ચં ચ નઇચિક્કં, કુડાચ્ચો બહિ-હુવાર-પરિવૂહં;
 સગસહસ-નઇસમેચ્ચં, વેચ્ચદ્ધિગિરિં પિ ભિંદેઇ. ૫૫
 તત્તો બાહરખિત્તદ્ધ-મજ્જાચ્ચો વલ્લઇ પુન્નવચ્ચવરમુહં;
 નઇ-સત્તસહસ-સહિચ્ચં, જગઇતલેણું ઉદ્ધિમેઇ. ૫૬
 ધુરિ કુડ-હુવાર-સમા, પન્નજંતે દસગુણા ચ પિહુલત્તે;
 સંવત્થ મહનઇચ્ચો, વિત્થર-પન્નાસ-ભાગુંડા. ૫૭
 પણ્ણખિત્ત-મહનઇચ્ચો, સદ્ધારદિસિ હહિચ્ચુદ્ધિગિરિચ્ચદ્ધં;
 અંતૂણ સન્નિજ્જભીહિં, નિચ્ચનિચ્ચકુડેસુ નિવડંતિ. ૫૮

નિચ જિજિભા-પિહુલતા, પણવીસંસેણ મુત્ત મજ્જગિરિં;
 જામમુહા પુવ્વહિં, ધમ્મરા અવરોચહિ-મુવિંતિ. ૫૬
 હેમવર્ધ રોહિઅંસા, રોહિઆ ગંગદુગુણ-પરિવારા;
 એરણુવએ સુવણુ, -રૂપકૂલાઓ તાણુ સમા. ૬૦
 હરિવાસે હરિકંતા, હરિસલિલા ગંગ-ચઉગુણ-નર્મઆ;
 એસિ સમા રમ્મયએ, નરકંતા નારિકંતા ય. ૬૧
 સીઓઆ સીઆઓ, મહાવિદેહમ્મિ તાણુ પત્તેયં;
 નિવડર્ધ પણુલક્ષ, દુતીસસહસ અડતીસ નર્મસલિલાં. ૬૨
 કુરુનર્ધ ચુલસી સહસા, છચ્ચેવંતરનર્મઓ પર્ધવિજયં;
 દો દો મહાનર્મઓ, ચઉદ-સહસા ઉ પત્તેયં. ૬૩
 અડસયરિ મહનર્મઓ, ખારસ અંતરનર્મઉ સેસાઓ;
 પરિઅરનર્ધ ચઉદસ, લક્ષ્યા છપ્પન્ન સહસા ય. ૬૪
 એગારડ-નવકૂડા, કુલગિરિજુઅલત્તિગે વિ પત્તેઅં,
 ઈર્ધ છપ્પન્ના ચઉ ચઉ, વક્ષારેસુ ત્તિ ચઉસદ્દી. ૬૫
 સોમણસિ ગંધમાયણિ;

સગ સગ વિજ્ઞુપ્પલિ માલવંતિ પુણો;
 અદ્દઠદ્દઠ સયલ તીસં, અડ નંદણિ અદ્દઠ કરિકૂડા. ૬૬
 ઈઅ પણુસયઉચ્ચ છાસદ્દિઠ-સય કૂડા તેસુ દીહરગિરીણું;
 પુવ્વ-નર્ધ-મેરુ-દ્દિસિ, -અંતસિદ્ધકૂડેસુ જિણુલવણા. ૬૭
 તે સિરિગિહાઓ.દોસય, -ગુણુપ્પમાણા તહેવ તિદુવારા;
 નવરં અડવીસાહિઅ, -સયગુણુ-દારપ્પમાણુમિહ. ૬૮

પણવીસં કોસસયં, સમચઉરસ-વિત્થડા હુણુમુચ્યા;
પાસાયા કૂડેસુ, પણસય-ઉચ્ચેસુ સેસેસુ. ૬૯

બલ-હરિસહ-હરિકૂડા, નંદણુવણિ માલવંતિ વિજ્ઞપલે;
ધસાણુતરદાહિણુ-દિસાસુ સહસુચ્ય કણુગમયા. ૭૦

વેચડેસુ વિ નવ નવ, કૂડા પણવીસ-કોસ-ઉચ્ચા તે;
સન્વે તિસય છડુતર, એસુ વિ પુન્વંતિ જિણુકૂડા. ૭૧

તાણુવરિં ચેધહરા, દહ-દેવી-ભવણુ-તુલ-પરિમાણુ;
સેસેસુ અ પાસાયા, અદ્વેગકોસં પિહુચ્યત્તે. ૭૨

ગિરિકરિકૂડા ઉચ્ચત્તણુઓ, સમ-અદ્ધ-મૂલુવરિ-રુદ્ધ;
ચણુમયા નવરિ વિચડે, મન્જિમા તિતિ કણુગરવા. ૭૩

જંખૂણુચં-ચયમયા, જગધસિમા જંખૂ-સામત્રી-કૂડા;
અદ્ધદ્ધ તેસુ દહદેવિ-ગિહસમા ચારુ-ચેધહરા. ૭૪

તેસિ સમોસહકૂડા, ચઉતીસં ચુલ્લકુડં-જુઅલંતો;
જંખૂણુએસુ તેસુ અ, વેચડેસું વ પાસાયા. ૭૫

પંચસએ પણવીસે, કૂડા સન્વે વિ જંખુદીવમ્મિ;
તે પત્તેઅં વરવણુ, જુઆહિ વેધહિ પરિક્ષિપ્ત્તા. ૭૬

છસયરિ કૂડેસુ તહા, ચૂલા-ચઉવણુ તરસુ જિણુભવણુ;
ભણિયા જંખુદીવે, સદેવયા સેસઠણેસુ. ૭૭

કરિકૂડં-કુડં-નર્ધ-દહ, કુરુ-કંચણુ-ચમલ-સમવિચડેસુ;
જિણુભવણુ-વિસંવાઓ, જો તં બણુંતિ ગીઅત્થા. ૭૮

પુન્નાવર-જલહિંતા, દસુચ્યદસપિહુલ-મેહલયઉક્કા;
 પણ્ણવીસુચ્યા પન્નાસ-તીસ-દસ-જ્ઞેઅણુ-પિહુતા. ૭૬
 વેધહિં પરિદ્ધિખતા, સખયરપુર-પન્ન-સદ્દિઠ-સેણિહુગા;
 સદ્દિસિંદ-લોગપાલો-વલોગિ-ઉવરિલ્લ-મેહલયા. ૮૦
 હુહુ-ખંડવિહિઅ-ભરહે-રવયાં હુહુ-ગુરુગુહા ય રૂપમયા;
 દો દીહા વેઅરહા, તહા દુતીસં ચ વિજ્ઞેસુ. ૮૧
 નવરં તે વિજ્ઞયંતા, સખયર-પણ્ણપન્નપુર-દુસેણીઆ;
 એવં ખયરપુરાઈ, સગતીસસયાઈ ચાલાઈ. ૮૨
 ગિરિવિત્થર-દીહાઓ, અડુચ્ય ચક્ર પિહુ-પવેસદારાઓ;
 ખારસપિહુલાઉ અડુ-ચ્યયાઉ વેઅરહદુગુહાઓ. ૮૩
 તમ્મન્નજ દુજ્ઞેઅણુ, અંતરાઉ તિ તિ-વિત્થરાઉ દુનઈઓ;
 ઉમ્મગ્ગા-નિમગ્ગાઓ, કડગાઉ મહાનઈ-ગયાઓ. ૮૪
 ઈહ પઈભિત્તિં ગુણુવન્ન, મંડલે લિહઈ ચક્કિ હુહુ સમુદે;
 પણ્ણસય-ધણુહ-પમાણે, ખારેગડ-જ્ઞેઅણુજ્ઞેએ. ૮૫
 સા તમિસગુહા જીએ, ચક્કી પવિસેઈ મન્નજખંડંતો;
 ઉસહં અંકિઅ સો જીએ, વલઈ સા ખંડગપવાયા. ૮૬
 ક્યમાલ-નદ્દમાલય, સુરાઉ વદ્ધઈ-નિખદ્ધ-સલિલાઓ;
 જા ચક્કી તા ચિદ્ધંતિ, તાઓ ઉગ્ધડિય-દારાઓ. ૮૭
 ખાંહિખંડંતો ખારસ-દીહા નવવિત્થયા અઉન્નજપુરી;
 આ લવણુ વેઅરહા, ચઉદ-હિઅસયં ચિગારકલા. ૮૮

ચક્ષિવસ-નધિવેસે, તિત્થદુગં માગહો પલાસો અ;
 તાણુતો વરદામો, ધહિ સગ્વે બિહુત્તરમયં તિ. ૮૬
 ભરહેરવએ છછઅરય-મયાવસપ્પિણિ-ઉસપ્પિણીરવં;
 પરિભમઈ કાલચક્કં, દુવાલસારં સયા વિ કમા. ૮૭
 સુસમસુસમા ય સુસમા, સુસમદુસમા ય દુસમસુસમા અ;
 દુસમા ય દુસમદુસમા, કમુક્કમા દુસુ વિ અરછક્કં. ૮૮
 પુવ્વુત્તપલ્લિ-સમસય, આણુગહણા નિદ્ધિએ હવઈ પલિએ;
 દસ કોડિકોડિ-પલિએહિ, સાગરો હોઈ કાલસ્સ. ૮૯
 સાગરચઉત્તિદુકોડા-કોડિમિએ અરતિગે નરાણુ કમા;
 આગિ તિ દુ ધગિ પલિઆ, તિદુધગિકોસા તાણુચ્ચત્તં ૯૦
 તિદુધગિદ્ધિએહિં તૂવરિ-બયરામલમિત્તુ તેસિમાહારે;
 પિટ્ઠકરંડા દોસય, છપ્પન્ના તદ્દલં ચ દલં ૯૧
 ગુણવન્નદ્ધિએ તહ પનર-પનરઅહિએ અવચ્ચપાલણુચ્ચ;
 અવિસયલજિઆ બુઅલા, સુમણુ સુરવા ય સુરગઈઆ. ૯૨
 તેસિં મત્તંગ લિંગા, તુડિઅંગા બેઈ-દીવ-ચિત્તંગા;
 ચિત્તરસા મણિઅંગા, ગેહાગારા અણિઅયક્ખા. ૯૩
 પાણું ભાયણુ પિચ્છણુ, રવિપહ દીવપહ કુસુમ-માહારે;
 ભૂસણુ ગિહ વત્થાસણુ, કપ્પદુમા દસવિહા દિંતિ. ૯૪
 મણુઆઉસમ-ગયાઈ, હયાઈ-ચઉરંસઅઈ-અટ્ઠંસા;
 ગો-મહિસુદ્ધ-ખરાઈ, -પણુ સ સાણુઈ-દસમંસા. ૯૫

ઇન્દ્રિય તિરંગણુ વિ, પાયં સંવારએસુ સારિન્દ્રં;
 લઘ્વિરસેસિ કુલગર-નયજિણુધમ્માઈ ઉપ્પત્તી. ૯૯
 કલદુગે તિયઉત્થા-રગેસુ એગૂણુ-નવધ-પદ્ધએસુ;
 સેસિ ગએસુ સિજ્ઞંતિ, હુંતિ પદ્મંતિમજિણિંદા. ૧૦૦
 ગાયાલસહસવરિસૂ-ણિગકોડાકોડિ-અયરમાણુએ;
 હુરિએ નરાઉ પુન્નાણુ, કોડિ તણુ કોસચકેરંસં. ૧૦૧
 ચરિસેગવીસસહસ, પ્પમાણુ-પંચમરએ સગકરુન્દ્યા;
 વીસહિઅ-સયાઉ નરા, તયંતિ ધમ્માઈઆણુતો. ૧૦૨
 આરગિવિસાઈહિં, હાહાભૂઆકયાઈ પુહવીએ;
 અગામીયં વિઅડ્ઢાઈસુ, નરાઈમીયં બિલાઈસુ. ૧૦૩
 મહુમન્દ-ચક્કવહનઈ-ચઉક્કપાસેસુ નવ નવ બિલાઈં;
 વેઅડ્ઢાલયપાસે, ચઉઆલસયં બિલાણેવં. ૧૦૪
 મંચમ-સમ-છટ્ટારે, હુકરુન્દ્યા વીસવરિસઆઉ નરા;
 મન્દાસિણો કુરવા, કૂરા બિલવાસિ કુગઈગમા. ૧૦૫
 નિલ્લજ્જ નિવસણુ, ખરવયણુ પિઅસુઆઈકિઈરહિઆ;
 મીઓ છવરિસ ગમ્મા,અઈદુહપસવા,બહુસુઆ ય. ૧૦૬
 ઇઅ અરછક્કેણુવસપ્પિણિ ત્તિ ઉસસપ્પિણી વિ વિવરીઆ;
 વીસં-સાગરકોડા-કોડીઓ કાલચક્કમ્મિ. ૧૦૭
 કુરુદુગિ હરિરમ્મયદુગિ, હેમવએરણુવઈદુગિ વિદેહે;
 કમસો સપાવસપ્પિણિ, અરયચઉક્કાઈસમકાલો. ૧૦૮

હેમવચ્ચેરણુવચ્ચે, હરિવાસે રમ્મચ્ચે ય રચણુમયા;
 સદાવર્ધ વિચ્ચડાવર્ધ, ગંધાવર્ધ માલવંતક્રખા. ૧૦૯
 ચઉં વદ્ધવિચ્ચડા સાઈ, અરુણુ-પઉમ-પભાસ સૂરવાસા;
 મૂલુવરિ પિહુત્તે તહ, ઉચ્ચત્તે જોયણુસહસ્સં. ૧૧૦
 મેરુ વદ્ધો સહસ્સ-કંઠો લક્ષ્મીસિચ્ચો સહસ્સુવરિં;
 દસગુણુ ભુવિ તં સનવર્ધ, દસિગારંસં પિહુલ મૂલે. ૧૧૧
 પુઠ્ઠવુવલ-વચર-સક્કર, મયકંઠો ઉવરિ જવ સોમણુસં;
 કલિહંક-ચય-કંચણુ, -મચ્ચો અ જંખૂણુચ્ચો સેસો. ૧૧૨
 તદ્ધુવરિ ચાલીસુચ્ચા, વદ્ધા મૂલુવરિ ખાર ચઉ પિહુલા;
 વેરુલિયા વરચૂલા, સિરિભવણુ-પમાણુ-ચેઘહરા. ૧૧૩
 ચૂલાતલાઉ ચઉસય, ચઉનવર્ધ વલયરૂવવિક્ખંભંલં;
 ખહુજલકુંડં પંડગ-વણું ચ સિહરે સવેઘચ્ચં. ૧૧૪
 પન્નાસજોચ્ચણુહિં, ચૂલાચ્ચો ચઉદિસાસુ જિણુભવણુ;
 સવિદ્ધિસિ સક્કીસાણુણું, ચઉવાવિજ્ઞુચ્ચા ય પાસાયા. ૧૧૫
 કુલગિરિચેઘહિરાણું, પાસાયાણું ચિમે સમદ્ધુગુણુ;
 પણુવીસ રુંદ દુગુણુ-યામાઉ ઇમાઉ વાવીચ્ચો. ૧૧૬
 જિણુહરખહિદ્ધિસિ જોચ્ચણુ-પણુસય દીહદ્ધપિહુલ
 ચઉઉચ્ચા;
 અદ્ધસસિસમા ચઉરો, સિચ્ચકણુયસિલા સવેઘચ્ચા. ૧૧૭
 સિલમાણુદ્ધસહસ્સં-સમાણુસીહાસણુહિ દોહિ જુચ્ચા;
 સિલ પંડુકંખલા રત્ત-કંખલા પુવ્વપચ્ચિમચ્ચો. ૧૧૮

જામુત્તરાઉ તાઓ, ઇંગેગસીહાસણાઉ અઈપુન્વા;
 ચઉસુ વિ તાસુ નિયાસણ-દિસિભવજિણુમજ્જણું હોઈ. ૧૧૯
 સિહરા છત્તીસેહિં, સહસેહિં મેહલાઈ પંચ સઓ;
 પિહુલં સોમણસવણું, સિલવિણુ પંડગવણુસરિચ્છં. ૧૨૦
 તળ્ખાહિરિ વિક્ખંભો, ખાયાલસયાઈ હુસયરિ-જુઆઈ;
 અદ્દેગારસલાગા, મજ્જે તં ચેવ સહસૂણું. ૧૨૧
 તત્તો સડહહુસદ્દહી-સહસેહિં નંદણું પિ તહ ચેવ;
 નવરિ ભવણુપાસાયં-તરુદ્દ દિસિકુમરિકૂડા વિ. ૧૨૨
 નવસહસ નવસયાઈ, ચઉપન્ના છન્નિયગારભાગા ચ;
 નંદણુઅહિ-વિક્ખંભો, સહસૂણો હોઈ મજ્જમ્મિ. ૧૨૩
 તદ્દહો પંચસઓહિં, મહિઅલિ તહ ચેવ ભદસાલવણું;
 નવરમિહ દિગ્ગય ચ્ચિઅ, કૂડા વણુવિત્થરં તુ ઈમં. ૧૨૪
 ખાવીસ સહસ્સાઈ, મેરુઓ પુન્વઓ અ પન્નિમઓ;
 તં ચાડસીવિહત્તં, વણુમાણું દાહિણુત્તરઓ. ૧૨૫
 છન્વીસ સહસ ચઉસય, પણુહત્તરિ ગંતુ કુરુનઈપવાયા;
 ઉભઓ વિણુગ્ગયા ગય-દંતા મેરુમુહા ચઉરો. ૧૨૬
 અગ્ગેઆઈસુ પયાહિણેણુ, સિઅ-રત્ત-પીઅ-નીલાશા;
 સોમણસ-વિજ્જુપ્પહ-ગંધમાયણુ-માલવંતક્ખા. ૧૨૭
 અહલોથવાસિણીઓ, દિસાકુમ્મરીઉ અદ્દ એએસિં;
 ગયદંત ઝિન્નિજાણું, હિદ્દા ચિદ્દંતિ ભવણુસુ. ૧૨૮

ધુરિ અંતે ચઉપણસય, ઉચ્ચત્તિ પિહુત્તિ

પણસયાડસિસમા;

દીહત્તિ ઇમે છકલા, દુસય નવુત્તર સહસતીસં. ૧૨૬
તાણુંતો દેવુત્તર-કુરાઉ ચંદ્રસંઠિયાઉ દુવે;

દસસહસ-વિસુદ્ધમહા-વિદેહ-દલમાણુ પિહુલાઓ. ૧૩૦
નઈ-પુન્વાવર-કુલે, કણુગમયા બલસમા ગિરિ દો દો;

ઉત્તરકુરાઈ જમગા, વિચિત્તચિત્તા ય ઇચ્છીએ. ૧૩૧
નઈવહ-દીહા પણુ પણુ, હરયા દુદુદારયા ઇમે કમસો;

નિસહો તહ દેવકુર, સૂરો સુલસો ય વિનજીપલો. ૧૩૨
તહ નીલવંત ઉત્તર-કુર, ચંદેરવય માલવંતુ ત્તિ;

પઉમદહ-સમા નવરં, એએસુ સુરા દહ-સનામા. ૧૩૩
અડસય ચઉતીસ જોઆણાઈ, તહ સેગ-સત્ત-લાગાઓ;

ઇક્કારસ ય કલાઓ, ગિરિ-જમલ-દહાણુ-મંતરયં. ૧૩૪
દહ-પુન્વાવર-દસ-જોયણેહિ, દસ દસ વિઅરૂઢકૂડાણું;

સોલસગુણુપમાણુ, કંચણુગિરિણો દુસય સંવે, ૧૩૫
ઉત્તરકુરુ-પુન્વદે, જંખૂણુય જંખૂપીઠમંતેસુ;

કોસ દુગુચ્યં કમિ વરૂઢમાણુ, ચઉવીસગુણું મજ્જે. ૧૩૬
પણસય-વદ-પિહુત્ત, તં પરિખિત્તં ચ પઉમવેઈએ;

ગાઉદુગુચ્ય-દ્વપિહુત્ત, ચારુ-ચઉદાર-કલિઆએ. ૧૩૭
તં મજ્જે અડવિત્થર, ચઉચ્ય મણિ પીઠિઆઈ જંખૂતર;

મૂલે કંદે ખંધે, વરવચ્ચરા-રિદ્ધ-વેકલિએ. ૧૩૮

તસ્સ ય સાહ-પસાહા, દલા ય ખિંટા ય પદ્મવા કમસો;
 સોવન્ન-જાયરૂવા, વેરુલિ-તવણિજ્જ-જંખુણુયા. ૧૩૯
 સો રયયમય-પવાલો, રાયયવિડિમો ય રયાણુ-પુખ્ફલો;
 કોસદુગં ઉવેહે, થુડ-સાહા-વિડિમ-વિક્ખંભો. ૧૪૦
 થુડ-સાહવિડિમદીહત્તિ, ગાઉએ અદ્ધં પનર ચઉવીસં;
 સાહા સિરિસમભવણા, તમ્માણુ-સચ્છંખં વિડિમં ૧૪૧
 પુવ્વિદ્ધ સિજ્જ તિસુ આસણાણિ, ભવણેસુ જ્ઞાદિઅસુરસ્સ;
 સા જંખૂ ખારસ-વેધંઆહિં કમસો પરિક્ખિત્તા. ૧૪૨
 દહપઉમાણું જં વિત્થરં, તુ તમિહાવિ જંખુરુક્ખાણું;
 નવરં મહયરિયાણું, ઠાણે ઈહ અગ્ગમહિસીઓ. ૧૪૩
 કોસ-દુસએહિં જંખુ, -ચઉદ્ધિસિં પુવ્વસાલ-સમભવણા;
 વિદ્ધિસાસુ સેસ-તિસમા, ચઉવાવિજ્ઞુયા ય પાસાયા. ૧૪૪
 તાણુંતરેસુ અડ જિણુ-દૂડા તહ સુરકુરાઈ અવરદ્ધે;
 રાયયપીઠે સામલિ-રુક્ખો એમેવ ગરુલસ્સ. ૧૪૫
 અત્તીસ સોલ ખારસ, વિજ્ઞયા વક્ખાર અંતરનઈઓ;
 મિરુવણાઓ પુન્ના-વરાસુ કુલગિરિ-મહનયંતા. ૧૪૬
 વિજ્ઞયાણુ પિહુત્તિ સગદ્ધં, -ભાગ ખારુત્તરા દુવીસસયા;
 સેલાણું પંચસએ, સવેધં-નઈ પન્નવીસ-સયં. ૧૪૭
 સોલસ-સહસ્સ પણુસય, ખાણુઉઆ તહ ય દો કલાઓ ય;
 એએસિં, સવેસિં, આયામો વણુમુહાણું ચ. ૧૪૮

ગયદંતગિરિવુચ્ચા, વક્ષારા તાણુ-મંતરનર્ણુ;
 વિજયાણું ચ લિહાણુર્ધ, માલવંતા પયાહિણુચ્ચો. ૧૪૯-
 ચિત્તે ચ ખંભકૂટે, નલિણીકૂટે ચ એગસેલે ચ;
 તિઉટે-વેસમણે વિ ચ, અંજણ માયંજણે ચેવ. ૧૫૦-
 અંકાવર્ધ પમ્હાવર્ધ, આસીવિસ તહ સુહાવર્ધે ચંદે
 સૂરે નાગે દેવે, સોલસ વક્ષાર-ગિરિનામા. ૧૫૧-
 ગાહાવર્ધ દહવર્ધ, વેગવર્ધ તત્ત મત્ત ઉમ્મત્તા;
 ખીરોચ ચીયસોયા, તહ અંતોવાહિણી ચેવ. ૧૫૨-
 ઉમ્મીમાલિણિ ગંભીર,-માલિણી ફેણુમાલિણી ચેવ;
 સગ્વત્થ નિ દસજ્ઞેયાણુ, ઊંડા કુંડુખલવા એયા. ૧૫૩-
 કચ્છુ સુકચ્છો ચ મહા-કચ્છો કચ્છાવર્ધ તહા;
 આવત્તો મંગલાવત્તો, પુક્ખલો પુક્ખલાવર્ધ. ૧૫૪-
 વચ્છુ સુવચ્છો ચ મહા-વચ્છો વચ્છાવર્ધ વિ ચ;
 રમ્મો ચ રમ્મચ્ચો ચેવ, રમણી મંગલાવર્ધ. ૧૫૫-
 પમ્હુ સુપમ્હો ચ મહા-પમ્હો પમ્હાવર્ધ તચ્ચો,
 સંખો નલિણુનામા ચ, કુમુચ્ચો નલિણુવર્ધ. ૧૫૬-
 વપ્પુ સુવપ્પો ચ મહા,-વપ્પો વપ્પાવર્ધ ત્તિ ચ;
 વગ્ગૂ તહા સુવગ્ગૂ ચ, ગંધિલો ગંધિલાવર્ધ. ૧૫૭-
 એએ પુગ્ગાવરગચ-વિઅહ્હલિય ત્તિ નર્ધદિસિ-હલેસુ;
 ભરહ્હ-પુરિ-સમાચ્ચો, ઈમેહિ નામેહિ નયરીચ્ચો. ૧૫૮-

ખેમા ખેમપુરા વિ અ, અરિદ્ધ રિદ્ધાવર્ધ ય નાયવ્વા;
 અગ્ગી મંજૂસા વિ ય, ઓસહિપુરી પુંડરિગિણી ય. ૧૫૬
 સુસીમા કુંડલા ચેવ, અવરાધઅ પહંકરા;
 અંકાવર્ધ પમ્હાવર્ધ, સુભા રચણસંચયા. ૧૬૦
 આસપુરા સીહપુરા, મહાપુરા ચેવ હવર્ધ વિજયપુરા;
 અવરાધયા ય અવરા, અસોગા તહ વીઅસોગા ય. ૧૬૧
 વિજયા ય વેજયંતી, જયંતિ અપરાજિયા ય યોદવ્વા;
 અક્ષપુરા ખગ્ગપુરા, હોધ અવજા અઉજા ય. ૧૬૨
 કુંડુખલા ઉ ગંગા, -સિંધૂઓ કચ્છ-પમ્હ-પમુહેસુ;
 અર્દ્ધસુ વિજએસુ, સેસેસુ ય રત્ત-રત્તવર્ધ. ૧૬૩
 અવિવક્ષિખગિણ જગર્ધ, સવેર્ધ-વણમુહચઉક્ક-પિહુલત્ત;
 ગુણતીસસય હુવીસા, નર્ધતિ ગિરિઅંતિ એગકલા. ૧૬૪
 પણતીસ સહસ ચઉસય, છડુત્તરા સયલવિજયવિક્ષખ્ભો;
 વણમુહ-દુગ વિક્ષખ્ભો, અડવન્નસયા ય ચોયાલા. ૧૬૫
 સગ સય પન્નાસા નર્ધ-પિહુત્તિ ચઉવન્ન સહસ મેરુવણે;
 ગિરિવિત્થરિ ચઉસહસા, સન્વસમાસો હવર્ધ લક્ષખં. ૧૬૬
 જોઆણ-સયહસગંતે, સમધરણીઓ અહો અહોગામા;
 આયાલીસ-સહસ્સેહિં, ગંતું મેરુસ પચ્છિમઓ. ૧૬૭
 ચઉ ચઉતીસંચ નિણા, જહન્ન-મુક્કોસઓ અ હુંતિ કમા;
 હરિ-અક્ષિ-જલ ચઉચે, વીજ પત્તેઅગિહ દીવે. ૧૬૮

સસિદુગ-રવિદુગ-ચાચે, ઇહ દીવે તેસિં ચારખિત્તં તુ;
 પણ સય દસુત્તરાઈ, ઇગસદ્દિઠ ભાગા ય અડયાલા. ૧૬૯
 પનરસ ચુલસીઈસયં, છપ્પન્ન-ડયાલ-ભાગમાણાઈ;
 સસિ-સૂર-મંડલાઈ, તયંતરાણિગિગાહીણાઈ. ૧૭૦
 પણતીસ જ્ઞેઅણે ભાગ-તીસ ચકરે અ ભાગ સગભાયા;
 અંતરમાણું સસિણે, રવિણે, પુણ જ્ઞેઅણે દુન્નિ. ૧૭૧
 દીવંતો અસિઅસચે, પણ પાણસદ્દી અ મંડલા તેસિં;
 તીસહિઅ-તિસય લવણે, દસિગુણવીસં સયં કમસો. ૧૭૨
 સસિસસિ-રવિરવિ અંતરિ;

મજ્ઞે ઇગલક્ષુ તિસય સાદ્દેણે;

સાહિઅદુસયરિ-પણચય,

બહિ લક્ષ્મે છસય. સાહિઅ. ૧૭૩

સાહિઅ પણ સહસ તિહુત્તરાઈ, સસિણે મુહુત્તગઈ મજ્ઞે;
 બાવન્નહિઆ સા બહિ, પઈમંડલ પઉણચઉવુડ્ડી. ૧૭૪
 જ સસિણે સા રવિણે, અડસયરિસચેણ સીસચેણ હિઆ;
 કિંચૂણાણું અદ્દાર-સદ્દિઠભાગાણુમિહ વુડ્ડી. ૧૭૫

મજ્ઞે ઉદયત્યંતરિ, ચઉનવઈ-સહરસ પણસય છવીસા;
 બાયાલ સદ્દિભાગા, દિણું ચ અદ્દારસ-મુહુત્તં. ૧૭૬

પઈમંડલ દિણુહાણી, દુણ્ડ મુહુત્તેગસદ્દિ-ભાગાણું.

અંતે બારમુહુત્તં, દિણું મિત્ત તસ્થ વિરરીઆ. ૧૭૭

ઉદયત્યંતરિ ખાહિં, સહસા તેસદ્દિઠં છસય તેસદ્દા;
 તહ ઇગસસિ-પરિવારે, રિક્ખઅડવીસા-ડસીધ ગહા. ૧૭૮
 છાસદ્દિઠં સહસ નવસય, પણહત્તરિ તાર-કોડિકોડીણું;
 સન્નંતરેણુ-મુસ્સેહં,-ગુલમાણેણુ વા હુંતિ. ૧૭૯
 ગહ-રિક્ખ-તારગાણું, સંખં સસિસંખ-સંગુણું કાઉં;
 ઇચ્છિય-દીવુદ્દહિંમિ ય, ગહાઇમાણું વિઆણેહ. ૧૮૦
 ચઉ ચઉ ખારસ ખારસ, લવણે તહ ધાયઇમિ સસિસૂરા;
 પરઓ દહિદીવેસુ અ, તિગુણા પુવ્વિદ્લ-સંબુત્તા. ૧૮૧
 નરખિત્તં જા સમસેણુ, ચારિણો સિગ્ધ-સિગ્ધતર-ગઇણો;
 દ્વિદ્દપિહમિંતિ ખિત્તા-ણુમાણુઓ તે નરાણેવં. ૧૮૨
 પણસય સત્તત્તીસા, ચઉત્તીસસહસ્સ લક્ખઅઇગવીસા;
 પુક્ખઅરદીવડ્ઢનરા, પુવ્વેણુ અવરેણુ પિચ્છંતિ. ૧૮૩
 નરખિત્ત ખહિ સસિરવિ,-સંખા કરણુંતરેહિં વા હોઇ;
 તહ તત્થ ય જોઇસિયા, અચલદ્ધપમાણુ-સુવિમાણુ. ૧૮૪
 જંખૂ પરિહિ તિલક્ખા, સોલસહસ દુસય પઉણુઅડવીસા;
 ધણુ અડવીસસય-ગુલ, તેરસસદ્દા સમહિઆ ય. ૧૮૫
 સગસય નઉઆકોડી, લક્ખા છપ્પન્ન ચઉનવઇ સહસા;
 સડ્ઢસયં પઉણુદુકોસ, સડ્ઢખાસદ્દકર ગણિઅં. ૧૮૬
 વદ્ધપરિહિં ચ ગણિઅં, અંતિમખંડાઇ ઉસુજિઅં ચ ધણું;
 ખાહું પચર ચં ધણું, ગણેહ એએહિ કરણેહિં. ૧૮૭

વિક્ષખંભ-વગ્ગ-દહગુણુ, -મૂલં વદ્વસ પરિરચ્ચો હોઈ
 વિક્ષખંભપાયગુણિચ્ચો, પરિરચ્ચો તસ્સ ગણિચ્ચપયં. ૧૮૮
 ચોગાહુ ઉસૂ સુચ્ચિચ્ચ, ગુણુવીસગુણો કલાઉસૂ હોઈ
 વિઉસુપિહુત્તે ચઉગુણુ-ઉસુગુણિચ્ચે મૂલમિહુ જવા. ૧૮૯
 ઇસુવગ્ગિ ઇગુણિ જવા-વગ્ગજ્ઞચ્ચે મૂલ હોઈ ધણુપિહું;
 ધણુદુગ-વિસેસ-સેસં, દલિચ્ચં ખાહાદુગં હોઈ. ૧૯૦
 અંતિમખંડરિસસુણા, જવં સંગુણિચ્ચ ચઉહિ ભઈચ્ચિણુ;
 લદ્ધંમિ વગ્ગિચ્ચે દસ-ગુણુમ્મિ મૂલં હવઈ પયરો. ૧૯૧
 જવા-વગ્ગાણુ દુગે, મિલિચ્ચે દલિચ્ચે ચ હોઈ જં મૂલં;
 વેચ્ચઠ્ઠાઈણુ તયં, સપિહુત્તગુણું ભવે પયરો. ૧૯૨
 એયં ચ પયર-ગણિચ્ચં, સંવવહારેણુ દંસિચ્ચં તેણુ;
 કિંચૂણું હોઈ ફલં, અહિચ્ચં પિ હવઈ સુહુમગણુણા. ૧૯૩
 પયરો સોસ્સેહુ-ગુણો, હોઈ ઘણો પરિરયાઈ સંવં વા;
 કરણુ-ગણુણા-લસેહિં, જંતગ-લિહિચ્ચાઉ દદ્ધંવં. ૧૯૪

પ્રથમઃ જંબૂદ્વીપાધિકારઃ સમાપ્તઃ

અથ દ્વિતીયઃ લવણુસમુદ્રાધિકારઃ

ગોતિત્થં લવણોભય, જ્ઞેચ્ચણુ પણુનવઈસહસ જા તત્થ;
 સમભૂતલાઉ સગસય-જલવુરૂઠી સહસમોગાહો. ૧૯૫
 તેરાસિચ્ચેણુ મજ્જિજલ્લ-રાસિણા સંગુણિજ્જ અંતિમગં;
 તં પઢમરાસિ-ભઈચ્ચં, ઉવેહં મુણુસુ લવણુજલે. ૧૯૬

જૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૨૬

હિદ્દુવરિ સહસદસગં, પિહુલા મૂલાઉ સતર-સહમુચ્યા;
 લેવણસિહા સા તદુવરિ, ગાઉદુગં વઠ્ઠં દુવેલં. ૧૯૭
 જહુમજઝે ચઉદિસિ ચઉ, પાયાલા વચરકલસ-સંઠાણા;
 જ્યેઞણ-સહસ્સ જહા, તદસગુણ હિદ્દુવરિ રુંદા. ૧૯૮
 લક્ષ્મં ચ મનિઝ પિહુલા, જ્યેઞણલક્ષ્મં ચ ભૂમિમોગાઢા;
 પુન્વાઈસુ વડવામુક, -કેન્નુવ-જૂવેસર-ભિહાણા. ૧૯૯
 અન્ને લહુપાયાલા, સગ સહસા અડસયા સચુલસીઆ;
 પુન્નુત્ત-સયંસ-પમાણા, તત્થ તત્થ પ્પએસેસુ. ૨૦૦
 ઝવો અ મહાઝવો, વેલંખ પંભજણો અ ચઉસુ સુરા;
 થલિઓવમાઉણો તહ, સેસેસુ સુરા તયદ્વાઊ. ૨૦૧
 સન્વેસિ-મહોભાગે, વાઊ મનિઝદ્વયમ્મિ જલવાઊ;
 કેવલ-જલ-મુવરિલ્લે, ભાગદુગે તત્થ સામુન્વ. ૨૦૨
 જહુવે ઉદારવાયા, મુચ્છંતિ ખુહંતિ દુન્નિ વારાઓ;
 યોગ-અહોરત્તંતો, તયા તયા વેલ-પરિવુડ્ઢી. ૨૦૩
 જાયાલ સદ્દિહં-હસયરિ, સહસા નાગાણ મજ્જુવરિ ખાહિં;
 વેલં ધરંતિ કમસો, ચઉહત્તરુ-લક્ષ્મુ તે સન્વે. ૨૦૪
 જાયાલ-સહસ્સેહિં, પુન્વેસાણાઈ-દિસિવિદિસિ લવણે;
 વેલંધરાણુવેલં, -ધરરાઈણું ગિરિસુ વાસા. ૨૦૫
 જોથૂલે દ્વગભાસે, સંખે દ્વગસીમ નામિ દિસિ સેલે;
 જોથૂલો સિવદેવો, સંખો અ મણોસિલો રાયા. ૨૦૬

કક્કોડે વિજ્ઞપસે, કેલાસ રુણપ્પહે વિદિસિ સેલે;
 કક્કોડગુ કદમચો, કેલાસ રુણપ્પહો સામી. ૨૦૭
 એએ ગિરિણો સંવે, ખાવીસ-હિઆ ય દસસયા મૂલે;
 ચઉસય ચઉવીસહિઆ, વિચ્છિન્ના હુંતિ સિહરતલે. ૨૦૮
 સતરસ-સય ઇંગવીસા, ઉચ્ચત્તે તે સવેઈઆ સંવે;
 કણુગંક-ચય કાલિહ, દિસાસુ વિદિસાસુ રયણમયા. ૨૦૯
 નવ ગુણુહત્તરિ જોઅણુ, બહિજ્જુવરિ ચત્ત પણુનવઈ ભાયા;
 એએ મજ્જંઠે નવ સય, તેસદ્દા ભાગ સગસયરિ. ૨૧૦
 હિમવંતંતા વિદિત્તી, -સાણાઈગયાસુ ચઉસુ દાઢાસુ;
 સગ સગ અંતરદીવા, પઢમચઉક્કં ચ જગઈઓ. ૨૧૧
 જોઅણુતિસએહિ તઓ, સયસયવુડઠી અ છસુ ચઉક્કેસુ;
 અન્નુદ્ધ-જગઈ-અંતરિ, અંતરસમવિત્થરા સંવે. ૨૧૨
 પઢમચઉકકુચ્ચ બહિં, અદ્દાઈઅ-જોઅણુ અ વીસંસા;
 સયરિંસ વુડઠી પરઓ, મજ્જદિસિં સંવિ કોસદુગં. ૨૧૩
 સંવે સવેઈઅંતા, પઢમ-ચઉક્કમ્મિ તેસિ નામાઈં;
 એગોરુઅ આભાસિઅ, વેસાણિઅ ચેવ લંગૂલે. ૨૧૪
 બીઅ-ચઉક્કે હયગય, -ગોસક્કલિપુવ્વ-કણુનામાણો;
 આયંસ મિંઢગ અઓ, -ગોપુવ્વમુહા ય તઈઅમ્મિ. ૨૧૫
 હય ગય હરિવગ્ધમુહા, ચઉત્થએ આસકણુ હરિકણુો;
 અકણુ કણુપાવણુ, દીવો પંચમચઉક્કમ્મિ. ૨૧૬

ઉક્કમુહો મેહમુહો, વિન્નમુહો વિન્નમુદંત છટ્ટમ્મિ;
 સત્તમગે દંતંતા, ઘણુ-લટ્ટ-નિગૂઢ-સુદ્ધા ય. ૨૧૭
 એમેવ ય સિહરિમ્મિ વિ, અડવીસં સવ્વિ હંતિ છપ્પન્ના;
 એએસુ જુઅલરૂવા, પલિઆ-સંખંસ-આઉ નરા. ૨૧૮
 નેઆણુ-દસમંસ-તાણુ, પિટ્ટિ-કરંડાણુ-મેસિ ચઉસટ્ટી;
 અસણું ચ ચઉત્થાઓ, ગુણુસીદ્ધિણુ વચ્ચપાલણુયા. ૨૧૯
 પરિછમદ્દિસિ સુત્થિઅલવણુ-સામિણો ગોઅમુત્તિ ઇગુ દીવો;
 ઉલઓ વિ જંખુલાવણુ, હુ હુ રવિ દીવા ય તેસિં ચ. ૨૨૦
 જગઈ-પરુપ્પર-અંતરિ, તહ વિત્થર આરજેઆણુસહસ્સા;
 એમેવ ય પુવ્વદ્દિસિં, ચંદચઉક્કસ્સ-ચઉ દીવા. ૨૨૧
 એવં ચિઅ આહિરઓ, દીવા અટ્ટટ્ટ પુવ્વ-પરિછમઓ;
 હુ હુ લવણુ છ છ ધાયઈ, -સંડ સસીણું રવીણું ચ. ૨૨૨
 એએ દીવા જલુવરિ, અહિ નેઆણુ સટ્ટઅટ્ટસીઈ તહા;
 ભાગા વિ અ ચાલીસા, મજ્જે પુણુ કોસહુગમેવ. ૨૨૩
 કુલગિરિ-પાસાય-સમા, પાસાયા એસુ નિઅ-નિઅ-પહૂણું;
 તહ લાવણુ-જેઈસિઆ, દગક્કાલિહ ઉટ્ટલેસાગા. ૨૨૪

(અથ તૃતીયઃ ધાતકીખંડદ્વીપાધિકારઃ)

જમુત્તર-દીહેણું દસસય-સમ-પિહુલ પણુસયુઅેણું;
 ઉસુયાર-ગિરિદુગેણું, ધાયઈસંડો હુહ-વિહત્તો. ૨૨૫
 ખંડદુગે છ છ ગિરિણો, સગ સગ વાસા ય અરવિવરરૂવા;
 ધુરિ અંતિ સમા ગિરિણો, વાસા પુણુ પિહુલપિહુલયરા. ૨૨૬

દહ-કુંડું-ડત્તમમે,-રુમુસ્સયં વિત્થરં વિચ્છિદ્ધાણું;
 વૃગિરીણું ચ સુમેરુ-વજ્રમિહ જાણુ પુન્નસમં. ૨૨૭
 મેરુદુગં પિ તહ ચ્ચિચ્ચ, નવરં સોમણસ-હિદ્ધુવરિ-દેસે;
 સગ-અડ-સહસ્સ ઊણુ ત્તિ, સહસપણુસીર્ધ ઉચ્ચત્તે. ૨૨૮
 તહ પણુનવર્ધ ચઉનઉચ્ચ, અદ્ધચગિનગિચ અદ્ધતીસા ચ;
 દસ ચ સયાધં કમેણું, પણુઠાણુ-પિહુત્તિ હિદ્ધાઓ. ૨૨૯
 નર્ધ-કુંડ-દીવ-વણુમુહ, -દહ-દીહરસેલ-કમલવિત્થારં;
 નર્ધ-ગિંડત્તં ચ તહા, દહ-દીહત્તં ચ ઈહ દુગુણું. ૨૩૦
 ઈણલક્ખુ સત્તસહસા, અડ સય ગુણુસીર્ધ ભદ્દસાલવણું;
 પુન્નાવર-દીહં તં, જામુત્તર અદ્ધસી-ભર્ધચં. ૨૩૧
 બહિ ગચ્છંતા દીહા, પણુલક્ખૂણુસયરિસહસ દુગુણુદ્ધા;
 ધચ્ચરે તિલક્ખ ઇપ્પન્ન, સહસ્સ સય દુન્નિ સગવીસા. ૨૩૨
 ખિત્તાણુમાણુઓ સેસ, -સેલ-નર્ધ-વિજય-વણુમુહાયામો;
 ચઉલક્ખ-દીહ વાસા, વાસ વિજય-વિત્થરો ઉધમો. ૨૩૩
 ખિત્તંક-ગુણુ-ધુવંકે, દો સય ખારુત્તરેહિ પવિલત્તે;
 સન્વત્થ વાસવાસો, હવેર્ધ ઈહ પુણુ ઈય ધુવંકા. ૨૩૪
 ધુરિ ચઉદ લક્ખ દુસહસ, દોસગનઉચ્ચા ધુવં તહા મન્નજે;
 દુસય અદુત્તર સત્તસદ્ધિઠં, -સહસ ઇન્વીસ લક્ખા ચ. ૨૩૫
 ગુણુવીસ સયં ખત્તીસ, સહસ ગુણુયાલ લક્ખ ધુવમંતે;
 નર્ધગિરિવણુમાણુવિસુદ્ધ, -ખિત્તસોલંસપિહુ વિજયા. ૨૩૬

નવસહસા છસ્ય તિહિ,--તરા ચ છચ્ચેવ સોલલાયા યઃ
વિજયપિહુત્તં નહિગિરિ, વણ્ણવિજયસમાસિ ચઉલક્ષ્યા. ૨૩૭
પુવ્વં વ પુરી અ તર, પરમુત્તરકુરુસુ ધાઈ મહધાઈ
રક્ષ્યા તેસુ સુદંસણ,--પિયદંસણ--નામયા દેવા. ૨૩૮
ધુવરાસીસુ અ મિલિયા, એગો લક્ષ્ણો ય

અડસયરિ સહસા;

અદ્ સયા બાયાલા, પરિહિતિગં ધાયઈસંડે. ૨૩૯

(અથ ચતુર્થઃ કાલોદસ્યાધિકારઃ)

કલોઓ સવ્વત્થ વિ, સહસુ ડો વેલ-વિરહિઓ તત્થ;
સુત્થિઅ-સમ-કાલમહા, કાલસુરા પુવ્વપચ્છિમઓ. ૨૪૦
લવણુમિમ વ જહસંભવ, સસિરવિદીવા ઇહં પિ નાયવ્વા;
નવરં સમંતઓ તે, ડોસદુગુચ્ચા જલસ્સુવરિં. ૨૪૧

(અથ પંચમઃ પુબ્કરદ્વીપાર્વસ્યાધિકારઃ)

પુકૂખરદ્વલ-મહિ-જગઈવ્વ, સંઠિઓ માણુસુત્તરો સેલો;
વેલંધરગિરિ-માણો, સીહનિસાઈ નિસદ-વન્નો. ૨૪૨
જહ ખિત્ત-નગાઈણું, સંઘણો ધાઈએ તહેવ ઇહં;
દુગુણો અ ભદસાલો, મેરુસુયારા તહા ચેવ. ૨૪૩
ઈહ બાહિર-ગયદંતા, ચઉરો દીહત્તિ વીસ-સયસહસા;
તેઆલીસ સહસ્સા, ગુણવીસહિઆ સયા દુન્નિ. ૨૪૪

અખિલંતર ગયદંતા, સોલસ લક્ષ્મી ય સહસ છવીસા;
 સોલહિઅં સયમેગં, દીહત્તે હુંતિ ચઉરો વિં. ૨૪૫
 સેસા પમાણુઓ જહ, જંખૂદીવાઉ ધાઇએ ભણિઆ;
 હુણુ સમા ય તે તહ, ધાયઈ-સંડાઉ ઈહ નેયા. ૨૪૬
 અડસી-લક્ષ્મી ચઉદસ, સહસા તહ નવસયા ય ઇગવીસા;
 અખિલંતર ધુવરાસી, પુવુત્તવિહીઈ ગણિઅવો. ૨૪૭
 ઇગ કોડિ તેર લક્ષ્મી, સહસા ચઉચત્ત સગસય તિયાલા;
 પુકખરવર-દીવડદે, ધુવરાસી એસ મજ્જમિ. ૨૪૮
 એગા કોડિ અડતીસ, લક્ષ્મી ચઉહત્તરી સહસા ય;
 પંચ સયા પણુસદ્દા, ધુવરાસી પુકખરદ્દાંતે. ૨૪૯
 શુણુવીસસહસ સગસય, ચઉનઉઅ સવાય વિજયવિક્ષખંભે;
 તહ ઈહ ખહિવહસલિલા, પવિસંતિ અ નરનગસાહો. ૨૫૦
 પુકખરદ્દલપુવાવર-ખંડતો સહસહુગ પિહુ હુ કુંડા;
 ભણિયા તદ્દાણુ પુણુ,

ખહુસસુયા (ગીયત્યા) એવ જાણુંતિ. ૨૫૧

ઈહ પઉમ-મહાપઉમા, રુક્ષા ઉત્તરકુરુસુ પુવં વ;
 તેસુ વિ વસંતિ દેવા, પઉમો તહ પુંડરીઓ અ. ૨૫૨
 દોશુણુહત્તરિ પઠમે, અડ લવણે ખીઅદીવિ તઈઅદે;
 પિહુ પિહુ પણુસયચાલા,

ઈઅ નરખિત્તે સયલગિરિણો. ૨૫૩

તેરહ સય સગવન્ના, તે પણુ-મેરહિ વિરહિઆ સંવે;
ઉસેહ-પાય-કંદા, માણુસસેલો વિ એમેવ. ૨૫૪

કુવરાસીસુ તિલકખા, પણુપન્ન સહસ્સ છસય ચુલસીઆ;
મિલિઆ હવંતિ કમસો, પરિહિતિગં પુકખરદ્ધસ્સ. ૨૫૫

નંદિહધણુથણિઆગણિ -જિણાઇનરજમ્મમરણુકાલાઈ;
પણુયાલલકખનેઅણુ-નરખિત્તં મુત્તુ નો પુરઓ. ૨૫૬

ચઉસુ વિ ઉસુઆરેસુ, ઇક્કિક્કં નરનગમ્મિ ચત્તારિ;
કૂએવરિ જિણુલવણા, કુલગિરિજણુલવણુપરિમાણા. ૨૫૭

વત્તો દુગુણુ-પમાણા, ચઉદારા થુત્ત-વણિણુઅ-સરુવે;
નંદીસરિ ખાવન્ના, ચઉ કુંડલિ રુઅગિ ચત્તારિ. ૨૫૮

અહુસંખવિગાપ્પે રુઅગ, -દીવિ ઉચ્ચન્તિ સહસ ચુલસીઈ,
નરનગસમ રુઅગો પુણુ, વિત્થરિ સયઠાણિ સહસંકો. ૨૫૯

તરસ સિહરમ્મિ ચઉદિસિ,

ખીઅસહસ્સિગિણુ ચઉત્થિ અદ્દુદ્દ;

વિદિસિ ચઉ ઇઅ ચત્તા, દિસિકુમરીકૂડ સહસંકા. ૨૬૦

ઇઇ કઇવય-દીવોદ્દિ-વિઆરલેસો મએ વિમઇણાવિ;

લિહિઓ જિણુગણુહરગુરુ-સુઅ-સુઅદેવી પસાએણુ. ૨૬૧

સેસાણુ દીવાણુ તહોદ્દહીણુ,

વિઆરવિત્થારમણુરપારં;

સયા સુયાઓ પરિભાવયંતુ,
સંવં પિ સંવન્નુ-મધક્ષયિતા. ૨૬૨
સૂરીહિ જં રચણુસેહરનામયેહિં,
અપ્પત્યમેવ રઘ્વિં નરખિત્તવિક્ષ્ણં;
સંસોહિત્થં પયરણું સુઅણેહિ લોચે,
પાવેઉ તં કુસલરંગમઘં પસિદ્ધિં. ૨૬૩

॥ શ્રી સમવસરણ વ્રકરણ ॥

થુણિમે કેવલિ-ડવત્યં, -વરવિજ્ઞાણુંદ-ધમ્મકિત્તિત્યં;
 દેવિંદ-નય-પયત્યં, તિત્યયરં સમવસરણત્યં. ૧
 પયડિઅ-સમત્ય-ભાવો, કેવલિભાવો જિણાણુ જત્ય ભવે;
 સોહંતિ સંવચ્છો તહિં, મહિમાજ્ઞેયણુમનિલ-કુમરા. ૨
 વરસંતિ મેહકુમરા, સુરહિજલં રિઉસુરા કુસુમપસરં;
 વિરયંતિ વણામણિ-કણુગ, -રયણુ-ચિત્તં મહીઅલં તો. ૩
 અણિભંતર-મજ્ઞ-આહિં, તિવપ્પમણિરયણુકણુયકવિચ્છીસા;
 રયણુજ્ઞણુરુપ્પમયા, વેમાણિઅ-જ્ઞેઈ-ભવણુ-કયા. ૪
 વદંમિ હુતીસંશુલ, તિતીસ ધણુપિહુલ પણુસય ધણુઅચ્ચા;
 છ ધણુ સય ઇગિકોસં-, તરા ચ રયણુમય ચઉદારા. ૫
 ચઉરંસે ઇગિ ધણુસય, પિહુ વપ્પા સદ્દકોસ અંતરિઆ;
 પઠમણિઆ ણિઅતઠિઆ, કોસંતર પુવ્વમિવ સેસં. ૬
 સોવાણુ સહસદસ કર, પિહુઅચ્ચ ગંતું ભુવો પઠમ વપ્પો;
 તો પન્ના ધણુ પયરો, તચ્છો અ સોવાણુ પણુ સહસા. ૭
 તો ણિઅ વપ્પો પણુધણુ, પયર સોવાણુ સહસ પણુ તત્તો;
 તઠચ્છો વપ્પો છસય, ધણુ ઇગિ કોસેહિ તો પીઠં. ૮
 ચઉદાર તિસોવાણું, મજ્ઞે મણિપીઠયં જિણુતાણુઅચ્ચં;
 દો ધણુસય પિહુ દીહં, સદ્દકોસેહિ ધરણિયલા. ૯

જિણ્ણાણુભારુણુચ્ચો, સમહિચ્ચનેચ્ચણુ પિદ્ધ ચ્ચસોચ્ચત્તરુ
 તહ હોઈ દેવછંદો, ચઉ સીહસણુ સપયપીદા. ૧૦
 તદુવરિ ચઉ ઇત્તયા, પડિરૂવતિગં તહદ્દ ચમરચ્ચા;
 પુરચ્ચો ઇણુય કુસેસય, દિચ્ચ કાલિહ ધમ્મચ્ચલ્લ ચઉ. ૧૧
 ઝય ઇત્ત મચર મંગલ, પંચાલી દામ વેઈ વર કલસે;
 પદદારં મણિ તોરણુ, તિય ધૂવધડી કુણુંતિ વણા. ૧૨
 નેચ્ચણુ સહરસ દંડા, ચઉજ્જયા ધમ્મ-માણુ-ગય-સીહા;
 કકુલાઈંજુચ્ચા સ્વવં, માણુમિણું નિય-નિય-કરેણુ. ૧૩
 પવિસિચ્ચ પુવ્વાઈ પહૂ, પચાહિણું પુવ્વચ્ચાસણુ-નિવિદ્દહો;
 પયપીઠ-ઈવિચ્ચ-પાચ્ચો, પણુમિચ્ચ તિયં કહઈ ધમ્મં. ૧૪
 મુણિ-વેમાણિણિ-સમણિ, -સલવણુનેઈ વણુદેવિદેવતિયં;
 કપ્પ-સુર-નરિ-તિય તિચ્ચં, ઠંતિડગ્ગેચ્ચાઈ વિદિસાસુ. ૧૫
 ચઉ દેવિ સમણિ ઉદ્દં દ્વિઠચ્ચા નિવિદ્દા નરિ તિય સુર સમણા;
 ઈચ્ચ પાણુ સગપરિસ સુણુંતિ, દેસણું પદમ-વપ્પંતો. ૧૬
 ઈચ્ચ આવરસય વિત્તી, -વુત્તં ચુન્નિય પુણુ મુણિ નિવિદ્દા;
 વેમાણિય સમણી દો, ઉડ્ઠ સેસા ઈચ્ચા ઉ નવ. ૧૭
 બીચ્ચંતો તિરિ ઈસાણિ; દેવછંદો ચ્ચ નાણુ તઈચ્ચંતો;
 તહ ચઉરંસે હુહ વાવિ, કોણુચ્ચો વટ્ટિ ઈક્કિચ્ચા. ૧૮
 પીચ્ચ સિ ચ્ચ રત્ત સામા, સુરંણુ નેઈ લલણા ચ્ચણુવપ્પે;
 ધણુદંડ પાસ ગય હરથા, સોમ-જમવરુણુધણુજ્જયા. ૧૯

જ્યવિજ્યા જિઅઅપરાજિઅત્તિ, સિયઅરુણપીયનીલાલા;
 ખીએ દેવીભુઅલા, અભયંકુસ-પાસ-મગર-કરા. ૨૦
 તઈઅ બહિસુરા તુંબરુ, ખટ્ટંગિ કવાલિ જડમઉડધારી;
 પુન્વાઈ દારવાલા, તુંબરુદેવો અ પડિહારો. ૨૧
 સામન્ન-સમોસરણે, એસ વિહી એઈ જઈ મહર્હિ સુરો;
 સન્વ-મિણું એગોવિ હુ, સ કુણુઈ લયણેયરસુરેસુ. ૨૨
 પુન્વ-મન્નયં જત્ય ઉ, જત્યેઈ સુરો મહર્હિ મધવાઈ;
 તત્ય ઉ સરણું નિયમા, સયયં પુણુ પાડિહારાઈ. ૨૩
 દુત્થિઅ સમત્થ-અત્થિઅ, જણુ પત્થિઅઅત્થ-સુસંમત્થો;
 ઈત્થિં થુઓ લહુ જણું, તિત્થયરો કુણુઉ સુપયત્થં. ૨૪

॥ શ્રી અમઘ્ય-કુલકમ્ ॥

જહુ અન્નવિયજીવેહિં, ન કાસિયા એવમાઈયા લાવા;
 ઈંદત્તમાણુત્તરસુર, -સિલાયનર-નારયત્તં ચ. ૧
 કેવલિ-ગણુહરહત્થે, પન્વજ્જ, તિત્થવચ્છરં દાણું;
 પવયણુ-સુરી-સુરત્તં, લોગંતિય-દેવસામિત્તં. ૨
 તાયત્તીસસુરત્તં, પરમાહમ્મિય જીઅલમણુઅત્તં;
 સંલિન્નસોય તહુ, પુન્વધરા-હારય-પુલાયત્તં. ૩
 મઈનાણાઈસિલહી, સુપત્તદાણું સમાહિમરણુત્તં;
 ચારણુદુગ મહુસિમ્પય, ખીરાસવ ખીણુઠાણુત્તં. ૪

તિત્થયર-તિત્થપડિમા, -તાણુ-પરિભોગાઈ કારણેવિ પુણો;
 પુઠવાઈય-ભાવંમિ વિ, અભવજીવેહિં નો પત્તં. ૫
 ચઉદસ-ચણુત્તંપિ, પત્તં ન પુણો વિમાણુસામિત્તં;
 સમ્મત્ત-નાણુ-સંયમ, -તવાઈ ભાવા ન ભાવદુગે. ૬
 આણુભવજીવતા ભત્તી, જિણુણુ સાહમ્મિઆણુ વચ્છણું
 ન ચ સાહેઈ અભવો, સંવેગત્તં ન સુપ્પક્ખં. ૭
 જિણુજણુય-જણુણિ-જાયા,

જિણુજક્ખા-જક્ખાણી જુગપહાણુ;
 આચરિયપયાઈ-દસગં, પરમત્થ-ગુણુદ્ધ-મપ્પત્તં. ૮
 આણુખંધ-હેઉ-સદ્વા, તત્થ અહિંસા તિહા જિણુદિદ્ધા
 દંવેણુ ચ ભાવેણુ ચ, દુહાવિ તેસિં ન સંપત્તા. ૯

॥ શ્રી પુણ્યપાપ-કુલકમ્ ॥

છત્તીસ દિણુ સહસ્સા, વાસસચ્ચે હોઈ આઉ-પરિમાણું
 જિજ્ઞત્તં પદ્ધસમયં, પિચ્છ ઉ ધમ્મંમિ જઈઅવં. ૧
 જઈ પોસહસહિચ્ચો તવ-નિયમગુણેહિં ગમ્મઈચ્ચેગદ્ધિણું
 તા ખંધઈ દેવાઉ, ઇત્તિઅ-મિત્તાઈ પલિયાઈ. ૨
 સગવીસં કોડી સયા, સતહુત્તરી કોડિલક્ખ સહસા ચ;
 સત્તસયા સત્તહુત્તરિ, નવભાગા સત્ત પલિયસ્સ. ૬
 અદ્ધાસીઈ સહસ્સા, વાસસચ્ચે દુન્નિ લક્ખ પહરાણું;
 એગો વિઅ જઈ પહરો, ધમ્મજીવો તા ઇમો લાહો. ૪

તિસય સગચત્ત કોડિ, લક્ષ્મી બાવીસ સહસ બાવીસા;
 દુસય દુવીસ દુભાગા, સુરાઉ-ખંધો ય ઇગપહરે. ૫
 દસલક્ષ્મ અસીય સહસા, મુહુત્ત સંખા ય હોઈ વાસ-સચ્ચે;
 જઈ સામાઈચ્છ-સહિચ્છો, એગો વિચ્છ તા ઇમો લાહો. ૬
 આણુવય કોડીચ્છો, લક્ષ્મી ગુણુસદ્ધિ સહસ્સ પાણુવીસં;
 નવસય પાણુવીસ જૂઆ, સતિહા અડભાગ પલિચ્છસ. ૭
 વાસસચ્ચે ઘડિયાણું, લક્ષ્મીગવીસં સહસ્સ તહ સદ્ધી;
 એગાવિ અ ધમ્મન્નુઆ, જઈ તા લાહો ઇમો હોઈ. ૮
 છાયાલ કોડી ગુણુતીસ-લક્ષ્મી છાસદ્ધી સહસ્સ સયનવગં;
 તેસદ્ધી કિંચૂણા, સુરાઉ-ખંધો ઇ ઇગધડિચ્છો. ૯
 સદ્ધી અહોરત્તેણું, ઘડીઆચ્છો જસસ જંતિ પુરિસસસ;
 નિચ્છમેણુ વિરહિઆચ્છો, સો દિચ્છહચ્છો નિષ્કસો તસસ. ૧૦
 ચત્તારિ અ કોડીસયા, કોડીચ્છો સત્તલક્ષ્મ અડયાલા;
 ચાલીસં ચ સહસ્સા, વાસસયં હુન્તિ ઊસાસા. ૧૧
 ઇચ્છોવિ અ ઊસાસો, ન ય રહિચ્છો હોઈ પુણુપાવેહિં;
 જઈ પુણુણું સહિચ્છો, એગોવિ અ તા ઇમો લાહો. ૧૨
 લક્ષ્મી દુગ સહસ, પાણુચત્ત, ચઉસયા અદ્ધુ ચેવ પલિયાઈ;
 કિંચૂણા અહિભાગા, સુરાઉ-ખંધોઈગૂસાસે. ૧૩
 એગુણુવીસં લક્ષ્મી, તેસદ્ધી સહસ દુસય સત્તદ્ધી;
 પલિયાઈ દેવાઉં, ખંધઈ નવકાર ઉચ્છગ્ગો. ૧૪

લક્ષ્મિગણસદ્ગી પશુતીસ, સહસ દુસય દસ પશિય દેવાઉં;
અંધર્ અહિઅં જીવો, પશુવીસૂસાસ ઉસરજો. ૧૫
એવં પાવ-પરાયાણું, હવેઉ નિરયાઉઅસસ અંધો વિ;
ધ્યમં નાઉં સિરિજિણુ કિત્તિઅમિ-ધમ્મમંમિ

ઉજ્જમં કુણહ. ૧૬

॥ શ્રી દેવેન્દ્રસૂરિચિતં દાનાદિકુલકમ્ ॥

પરિહરિયરજ્જસારો, ઉપ્પાડિયસંજમિજ્જગુરુભારો;
અંધાઉ દેવદ્દસં, વિઅરંતો જયઉ વીરજિણો. ૧
ધમ્મત્થકામભેયા, તિવિહં દાણું જયમિ વિક્ખાયં;
તહવિ યં જિણિંદમુણિણો, ધમ્મિયદાણું પસંસંતિ; ૨
દાણું સોહગ્ગકરં, દાણું આરુગ્ગકારણું પરમં;
દાણું ભોગનિહાણું, દાણું ઠાણું ગુણુગણુણું. ૩
દાણેણુ કુરધં કિત્તી, દાણેણુ ય હોધં નિમ્મલા કંતી;
દાણાવજિજય-હિયઓ, વધરી વિ હુ પાણિયં વહધં. ૪
ધણુસત્થવાહ-જમ્મે, જં ધયદાણું કયં સુસાહૂણું;
તક્કારણુમુસલજિણો, તેલુક્ક-પિયામહો જાઓ, ૫
કરુણાઈ-દિન્ન દાણો, જમ્મંતર-ગહિય-પુત્ર-કિસ્થિણો;
તિથયર-ચક્કિ-રિદ્ધિં, સંપત્તો સંતિનાહોવિ. ૬

પંચસય-સાહુ-લોચણ, -દાણાવનિજય-સુપુત્રપખ્તારો;
 અચ્છરિય-ચરિઅ-ભરિઓ, ભરહો ભરહાહિવો જાઓ. ૭
 મુદ્ધં વિણાવિ દાઉં, ગિલાણુ-પડિઅરણુ-જોગવત્થુણિ;
 સિદ્ધો અ રચણુકંખલ, ચંદણુ-વણિઓવિ તંમિ ભવે. ૮
 દાણિણુ ખીર-દાણુ, તવેણુ સુસિઅંગ-સાહુણો ધણિઅં;
 જણુ-જણિય-અમક્કારો, સંજાઓ સાલિભદો વિ. ૯
 જમ્મંતર-દાણાઓ, ઉદ્ધસિયાડપુવ-કુસલ-આણાઓ;
 ક્યઉન્નો ક્યપુન્નો, ભોગાણુ ભાયણુ જાઓ. ૧૦
 ઘયપૂસ-વત્થપૂસા, મહરિસિણો દોસલેસ-પરિહીણા;
 લક્ષ્મીઈ સયલ ગચ્છો, -વગ્ગહગ્ગા સુગ્ગઈ પત્તા. ૧૧
 જીવંતસામિ-પડિમાઈ, સાસણુ વિચરિગીણુ ભત્તીએ;
 પવ્વઈગીણુ સિદ્ધો, ઉદ્ધાઈણો ચરમ-રાયરિસી. ૧૨
 જિણુહર-મંડિય-વસુહો, દાઉં આણુકંપ-ભત્તિદાણાઈ;
 તિત્થપભાવગરેહિં, સંપત્તો સંપઈરાયા. ૧૩
 દાઉં સદ્ધા-સુદ્ધે, સુદ્ધે કુમ્માસએ મહામુણિણો;
 સિરિ-મૂલદેવ-કુમરો, -રજ્જસિરિ પાવિઓ ગરુઈ. ૧૪
 અઈદાણુ મુહર કવિઆણુ, વિરઈઅ-સયસંખ-
 કવવિચ્છરિઅં;
 વિક્કમનરિંદ-ચરિઅં, અજ્જવિ લોએ પરિપ્પુરઈ. ૧૫
 તિયલોઅ-ખંધવેહિં, તપ્પલવ-ચરિમેહિં જિણુવરિંદેહિં;
 ક્યકિચ્ચેહિવિ દિત્તં, સંવચ્છરિઅં મહાદાણુ. ૧૬

સિરિસેયં સકુમારો, નિરસેયસ-સામિચ્ચો કહ ન હોઈ;
 કાસુઅદાણુ-પવાહો, પયાસિચ્ચો જેણુ ભરહંમિ. ૧૭
 કહ સા ન પસંસિજ્જઈ, ચંદણુખાલા જિણિંદદાણુણુ;
 છમ્માસિયતવ-તવિચ્ચો, નિવ્વવિચ્ચો જીએ વીરજિણો. ૧૮
 પઠમાઈ પારણાઈ, અકરિંસુ કરંતિ તહ કરિસંતિ;
 અરિહંતા ભગવંતા, જરસ ઘરે તેસિં ધુવા સિદ્ધી. ૧૯
 જિણુભવણુ-ખિંખ-પુત્થય, -સંઘસરૂવેસુ સત્તખિત્તેસુ;
 વવિઅં ધણું પિ જાયઈ, સિવફલય-મહો આણું તણુણુ. ૨૦

॥ શ્રી શીલકુલકમ્ ॥

સોહગ્ગમહાનિહિણો, પાએ પણુમામિ નેમિજિણુવદણુ,
 ખાલેણુ ભુઅખલેણુ, જણુદણુ જેણુ નિજિજણિચ્ચો. ૧
 સીલં ઉત્તમવિત્તં, સીલં જીવાણુ મંગલં પરમં;
 સીલં દોહગ્ગહરં, સીલં સુફખાણુ કુલભવણુ. ૨
 સીલં ધમ્મ-નિહાણુ, સીલં પાવાણુ ખંડણુ ભણિયં;
 સીલં જંતૂણુ જએ, અકિત્તિમં મંડણુ પવરં. ૩
 તરય-હુવાર-નિરુંભણુ, -કવાડ-સંપુડ-સહોઅર-અધાયં;
 મુરલોઅ-ધવલમંદિર, -આરુહણુ પવર-નિરસેણિં. ૪
 સિરિઉગ્ગસેણુ-ધૂઆ, રાઈમઈ લહઉ સીલવઈ-રેહં;
 ગિરિ-વિવર-ગચ્ચો જીએ, રહનેમી ઠાવિચ્ચો મગ્ગે. ૫

જે. ધ. પ્ર. ૨. ૨૭

પજ્જલિઓવિ હુ જલણો, સીલપ્પલાવેણ પાણિયં હવઃ;
 સા જયઉ જયે સીઆ, જસે પયડા જસપડાયા. ૬
 ચાલણિજલેણ ચંપાઈ, જઈ ઉઘાડિઅં દુવારતિયં;
 કરસ ન હરેઈ ચિત્તં, તીએ ચરિઅં સુલદાએ. ૭
 નંદઉ નમયાસુદરી, સા સુચિરં જઈ પાલિયં સીલં;
 ગહિલત્તણંપિ કાઉં, સહિઆ ય વિડંબણા વિવિહા. ૮
 ભદં કલાવઠએ, ભીસણુરન્નંમિ રાયચત્તાએ;
 જં સા સીલગુણેણું, છિન્નંગા પુણુ નવા જાયા. ૯
 સીલવઠએ સીલં, સક્કઈ સક્કોવિ વન્નિઉં નેવ;
 રાયનિઉત્તા સચિવા, ચઉરોવિ પવંચિઆ જએ. ૧૦
 સિરિ-વદ્ધમાણુ-પહુણા, સુધમ્મલાભુત્તિ જઈ પઠ્ઠવિઓ;
 સા જયઉ જયે સુલસા, સારયસસિ-વિમલસીલગુણા. ૧૧
 હરિ-હર-ખંભ-પુરંદર-મયભંજણુ-પંચમાણુ-ખલહપ્પે;
 લીલાઈ જેણુ દલિઓ, સ થૂલભદો દિસઉ ભદં. ૧૨
 મણુહરતારુન્નભરે, પત્થિજ્જંતોવિ તરુણિ-નિયરેણું;
 સુરગિરિ-નિચ્ચલચિત્તો, સો વયરમહારિસી જયઉ. ૧૩
 થુણિઉં તસ્સ ન સક્કા, સઠ્ઠસ્સ સુદંસણુસ્સ ગુણુનિવહં;
 ભો વિસમસંકડેસુ.વિ, પડિઓ વિ અખંડ-સીલધણો. ૧૪
 સુંદરિ સુનંદ ચિલ્લણુ, મણોરમા અંજણા મિગાવઠ અ;
 જિણુસાસણુ-સુપસિદ્ધા, મહાસઠઓ સુહં દિંતુ. ૧૫

અચ્ચંકારિઅ-ચરિઅં, સુણિણિણું કે ન ધુણુઈ કિર સીસં;
જા અખંડિઅ-સીલા, લિલ્લવઈ-કયત્થિઆવિ દદં. ૧૬
નિયમિત્તં નિયભાયા, નિય-જણુઓ નિયપિયામહો વાવિ;
નિયપુત્તોવિ કુસીલો, ન વલ્લહો હોઈ લોઆણું. ૧૭
સંગ્વેસિંપિ વચ્ચાણું, ભગ્ગાણું અત્થિ કોઈ પડિઆરો;
પક્કધડસ વ કન્ના, ન હોઈ સીલં પુણો ભગ્ગં. ૧૮
વેઆલ-મૂઅ-રૂપસ, -કેસરિ-ચિત્તય-ગઈદ્દ-સપ્પાણું;
લીલાઈ દલઈ દપ્પં, પાલંતો નિમ્મલં સીલં. ૧૯
જે કેઈ કમ્મમુક્કા, સિદ્ધા સિજ્જંતિ સિજ્જિહંતિ તહા;
સંગ્વેસિં તેસિં બલં, વિસાલ-સીલસસ માહપ્પં. ૨૦

॥ શ્રી તપઃકુલકમ્ ॥

સો જયઉ જુગાઈજિણો જસસંસે સોહએ જહામઉડો;
તવજાણુગિ-પલીવિય-કમ્મિંધણુ-ધૂમ-પંતિ વ્વ. ૧
સંવચ્છરિય-તવેણું, કાઉસસગ્ગાંમિ જો કિચ્ચો ભયવં,
પૂરિય-નિયય-પઈત્તો, હરઉ હરિઆઈ બાહુબલી. ૨
અથિરં પિ થિરં વંકં પિ, ઉજ્જુઅં હુલ્લહં પિ તહ સુલહં;
હુસસજ્જં પિ સુસજ્જં, તવેણુ સંપન્નજએ કન્નજં. ૩
છટ્ઠંછટ્ઠેણુ તવં, કુણુમાણો પઠમ-ગણુહરો ભયવં;
અદ્ધખીણુમહાણુસીઓ, સિરિગોઅમસામિ ઓ જયઉ. ૪

છજ્જઈ સણુંકુમારો, તવબલ-ખેલાઈલદિ-સંપન્નો;
 નિદૂઝ્ય-ખવલિ-અંગુલિં, સુવન્ન-કંતિં પયાસંતો. ૫
 ગો-ખંભ-ગખલ-ગખિલણિ, ખંભણિ-ધાયાઈ-ગુરુઅ-પાવાઈ,
 કાઝિણ વિ કણયં પિવ, તવેણ સુદ્ધો દઢપહારી. ૬
 પુન્વલવે તિન્વ-તવો, તવિઓ જં નંદિસેણમહરિસિણા;
 વસુદેવો તેણ પિઓ, જાઓ ખયરી-સહસ્સાણું. ૭
 દેવાવિ કિંકરત્તં, કુણુંતિ કુલ-જાઈ-વિરહિઆણું પિ;
 તવ-મંત-પભાવેણું, હરિકેસખલસ્સ વ રિન્નિસ્સ. ૮
 પડસયમેગપડેણું, એગેણ ઘડેણ ઘડસહસ્સાઈ;
 જં કિર કુણુંતિ મુણિણો, તવકંપતરુસ્સ તં ખુ ફલં. ૯
 અનિઆણુસ્સ વિહીએ, તવસ્સ તવિયસ્સ કિં પસંસામો;
 કિજ્જઈ જેણ વિણાસો, નિકાઈઆણું પિ કમ્માણું. ૧૦
 અઈદુક્કરતવકારી, જગગુરુણા કણ્ડપુરિંછએણ તયા;
 વાહરિઓ સ મહપ્પા, સમરિજ્જઉ ઢંઢણકુમારો. ૧૧
 પઈદિવસં સત્તજણે, વહિઝિણું ગહિય-વીરજિણ-દિપ્પો;
 દુગ્ગાલિગ્ગહનિરઓ, અજ્જણુઓ માલિઓ સિદ્ધો. ૧૨
 નંદીસર-રુઅગેસુવિ, સુરગિરિ-સિહરેવિ એગક્ષલાએ;
 જંધાચારણ-મુણિણો, ગચ્છંતિ તવપ્પભાવેણું. ૧૩
 સેણિયપુરઓ જેસિં, પસંસિઅં સામિણા તવોડ્વં;
 તે ધન્ના ધન્નમુણી, દુન્નવિ પંચુત્તરે પત્તા. ૧૪

સુષિખિણુ તવં સુંદરી, -કુમરીએ અંખિલાણિ અણુવરયં;
 સદ્દિં વાસસહસ્સા, ભણુ કસ્સ ન કંપયે હિઅયં. ૧૫
 જં વિહિઅમંખિલતવં, ખારસ-વરિસાઈ સિવકુમારેણુ;
 તં દદ્દહું જંખૂરવં, વિમ્હઈઓ કોણિઓ રાયા. ૧૬
 જિણુકખિય પરિહારિઅ, પડિમા-પડિવન્ન-લંદયાઈણુ;
 સોજિણુ તવસસ્વવં, કો અન્નો વહઉ તવગબ્બં. ૧૭
 માસદ્ધ-માસ-ખવઓ, ખલભદો સ્વવવં પિહુ વિરતો,
 સો જયઉ રન્નવાસી, પડિખોહિઅ-સાવયસહસ્સો. ૧૮
 ધરહરિઅ-ધરં ઝલહલિય, -સાયરં ચલિયસયલકુલસેલં;
 જમકાસિ જયં વિણુહૂ, સંઘકયે તં તવસ્સ કલં. ૧૯
 કિં ખહુણુ ભણિએણુ, જં કસ્સવિ કહવિ કથવિ સુહાઈ;
 દીસંતિ ભવણુમજ્જે, તત્થ તવો કારણું એવ. ૨૦

॥ શ્રી ભાવકુલકમ્ ॥

કમઠાસુરેણુ રથિંમિ, બીસણે પલયતુલ્લ-જલગોલે;
 ભાવેણુ કેવલલચ્છિં, વિવાહિઓ જયઉ પાસજિણો. ૧
 નિચ્ચુન્નો તંખોલો, પાસેણુ વિણુ ન હોઈ જહ રંગે;
 તહ દાણુસીલતવ-ભાવણુઉ અહલાઉ ભાવવિણુ. ૨
 મણિ-મંત-ઓસહીણુ, જંતય-તંતાણું દેવયાણું પિ;
 ભાવેણુ વિણુ સિદ્ધી, ન હુ દીસઈ કસ્સ વિ લોએ. ૩

- સુહલાવણાવસેણું, પસન્નચંદો મુહુત્તમિતેણુ;
ખવિગિણુ કમ્મગંઠિં, સંપત્તો કેવલં નાણું. ૪
- સુસ્સૂસંતી પાચે, ગુરુણીણું ગરહિગિણુ નિચદોસે;
ઉપ્પન્ન-દિવ્વનાણા, મિગાવર્ધ જ્યઉ સુહલાવા. ૫
- ભયવં ઇલાઈપુત્તો, ગુરુચે વંસંમિ જો સમારૂઠો;
દદ્દહણુ મુણિવરિંદં, સુહલાવા કેવલી જાઓ. ૬
- કવિલો અ અંભણુમુણી, અસોગવણિઆચે મજ્જયારંમિ;
લાહા લોહત્તિ પયં, આયંતો જયજઈસરો. ૭
- ખવગ-નિમંતાણુપુવ્વં, વાસિયભત્તેણુ સુહલાવેણુ;
ભુંજંતો વરનાણું, સંપત્તો કૂરગડ્ડઓ. ૮
- પુવ્વભવસૂરિવિરધય-નાણા-સાયણુ-પભાવ-દુમ્મેહો;
નિયનામં આયંતો, માસતુસો કેવલી જાઓ. ૯
- હત્થિંમિ સમારૂઠા, રિદ્ધિં દદ્દહણુ ઉસભસામિસ્સ;
તક્ખણુ-સુહઝાણેણું, મરુદેવી સામિણી સિદ્ધા. ૧૦
- પડિજગરમાણીચે, જંઘાળવખીણુ-મન્નિઆપુત્તં;
સંપત્તકેવલાચે, નમો નમો પુખ્કચૂલાચે. ૧૧
- પત્તરસ-તાવસાણું, ગોઅમનામેણુ દિત્ત-દિક્ખાણું;
ઉપ્પન્ન-કેવલાણું, સુહલાવાણું નમો તાણું. ૧૨
- જીવરસ સરીરાઓ, લેઅં નાઉં સમાહિપત્તાણું;
ઉપ્પાડિઅ-નાણાણું, ખંદગસીસાણુ તેસિ નમો. ૧૩

સિરિ-વદ્ધમાણુ-પાએ, પૂઆત્થી સિંદુવારકુસુમેહિં;
 ભાવેણું સુરલોએ, દુગ્ગયનારી સુહં પત્તા. ૧૪
 ભાવેણુ ભુવણુનાહં, વંદેઉં દુરો વિ સંચલિઓ;
 મરિગેણુ અંતરાલે, નિયનામંકે સુરો જાઓ. ૧૫
 વિચ્યાવિચ્ય-સહોદર, ઉદગસ્સ ભરેણુ ભરિચ્ચસરિઆએ;
 ભણિઆચ સાવિઆએ, દિન્નો મગ્ગુત્તિ ભાવવસા. ૧૬
 સિરિ-ચંડરુદ્-ગુરુણા, તાડિજજંતો વિ દંડધાએણું;
 તક્કાલં તસ્સીસો, સુહલેસો કેવલી જાઓ. ૧૭
 જં ન હુ ભણિઓ ખંધો, જીવસ્સ વહંપિ સમિધગુત્તાણું;
 ભાવો તત્થ પમાણું, ન પમાણું કાયવાવારો. ૧૮
 ભાવ ચ્ચિય પરમત્થો, ભાવો ધમ્મસ્સ સાહગો ભણિઓ;
 સમ્મત્તસ્સ વિ ખીચ્ચં, ભાવ ચ્ચિય ખિંતિ જગગુરુણો. ૧૯
 કિં બહુણા ભણિએણું, તત્તં નિસુણેહ લો ! મહાસત્તા;
 મુક્ખસુહ-ખીયભૂઓ, જીવાણુ સુહાવહો ભાવો. ૨૦
 ઈચ્છ દાણુસીલતવ ભાવણુઓ, જો કુણુઈ સત્તિ-ભત્તિ-પરો;
 દેવિ દ-વિંદ-મહિચ્ચં, અઘરિ સો લહઈ સિદ્ધિસુહં. ૨૧

॥ અથ શ્રીગૌતમકુલકમ્ ॥

બુદ્ધા નરા અત્યપરા હવંતિ, મૂઢા નરા કામપરા હવંતિ;
બુદ્ધા નરા ખંતિપરા હવંતિ, મિસ્સા નરા તિન્નિ વિ
એથિરંતિ. ૧

તે પડિયા જે વિરયા વિરોહ, તે સાહુણે જે સમયં ચરંતિ;
તે સત્તિણે જે ન ચયંતિ ધમ્મં, તે બંધવા જે વસણે
હવંતિ. ૨

કેહાભિભૂઆ ન સુહં લહંતિ, માણંસિણે સોયપરા
હવંતિ; માયાવિણે હુંતિ પરસ્સ પેસા, બુદ્ધા મહિચ્છા
નચં ઉવિંતિ. ૩

કેહો વિસં કિં અમયં અહિંસા, માણે અરી કિં
હિય-મપ્પમાઓ; માયા ભયં કિં સરણું તુ સચં,
દોહો દુહો કિં સુહ-માહ તુદ્દહી. ૪

બુદ્ધિ અચંડં ભયએ વિણીયં, કુદ્ધં કુચ્છીલં ભયએ
અકિત્તી; સંભિન્નચિત્તં ભયએ અલચ્છી, સચ્ચે ઠિયં;
સંભયએ સિરી ચ. ૫

ચયંતિ મિત્તાણિ નરં ક્યગ્ધં, ચયંતિ પાવાઇં મુણિં
જયંતં; ચયંતિ સુક્કાણિ સરાણિ હંસા, ચએઈ બુદ્ધી
કુવિયં મણુસ્સં. ૬

અસંપહારે કહિએ વિલાવો, અધ્યઅત્યે કહિએ
વિલાવો; વિદ્વિખત્તચિત્તે કહિએ વિલાવો, બહુ કુસીસે
કહિએ વિલાવો. ૭

દુઠ્ઠાહિયા દંડપરા હવંતિ, વિજ્ઞાનહર મંતપરા હવંતિ;
મુક્ષા નરા કેવપરા હવંતિ, સુસાહુષ્ણ-તત્તપરા-હવંતિ. ૮
સોહા લવે ઉગ્ગતવસ્સ ખંતી, સમાહિન્નેગો પસમસ્સ
સોહા; નાણું સુઆણું ચરણુસ્સ સોહા, સીસસ્સ સોહા
વિણુએ પવિત્તી. ૯

અભૂસણો સોહઈ ખંલયારી, અકિંચણો સોહઈ
દિદ્વિખધારી; બુદ્ધિબુદ્ધો સોહઈ રાયમંતી, લજ્જામણુઓ
સોહઈ એગપત્તી. ૧૦

અપ્પા અરી હોઈ અણુવટ્ઠિયસ્સ, અપ્પા જસો
સીલમઓ નરસ્સ; અપ્પા દુરપ્પા અણુવટ્ઠિયસ્સ, અપ્પા
જિઅપ્પા સરણું ગઈ ય. ૧૧

ન ધમ્મકળ્લ પરમત્થિ કળ્લં, ન પાણિહિંસા પરમં
અકળ્લં; ન પેમરાગા પરમત્થિ ખંધો, ન ખોહિલાણા
પરમત્થિ લાલો. ૧૨

ન સેવિયન્વા પમયા પરકા, ન સેવિયન્વા પુરિસ્સા-
અવિજ્ઞા; ન સેવિયન્વા અહિમાણી હીણા, ન સેવિ-
યન્વા પિસુણા મણુસ્સા. ૧૩

જે ધર્મિયા તે ખલુ સેવિયન્વા, જે પંડિયા તે ખલુ
પુત્રિછયન્વા, જે સાહુણે તે અભિવંદિયન્વા, જે
નિમ્મમા તે પડિલાભિયન્વા. ૧૪

પુત્તા ય સીસા ય સમં વિલત્તા, રિસી ય દેવા ય સમં
વિલત્તા; મુક્ખા તિરિક્ખા ય સમં વિલત્તા, મુખા
દરિદા ય સમં વિલત્તા. ૧૫

સન્વા કલા ધર્મકલા જિણાઈ, સન્વા કહા ધર્મકહા
જિણાઈ; સન્વં ખલં ધર્મખલં જિણાઈ, સન્વં મુહં
ધર્મમુહં જિણાઈ. ૧૬

જૂએ પસત્તસ્સ ધણુસ્સ નાસો, મંસં પસત્તસ્સ દવાઈ
નાસો; મજ્જં પસત્તસ્સ જસસ્સ નાસો, વેસા-પસત્તસ્સ
કુલસ્સ નાસો. ૧૭

હિંસા-પસત્તસ્સ સુધર્મનાસો, ચોરીપસત્તસ્સ સરીર-
નાસો; તહા પરત્થિસુ પસત્તયસ્સ, સન્વસ્સ નાસો
અહમા ગઈ ય. ૧૮

દાણું દરિદસ્સ પહુસ્સ ખંતી, ઇન્દિયા-નિરોહો ઇ રુહો-
ઈયસ્સ, તારુન્નએ ઇન્દિય-નિગ્ગહો ય, ચત્તારિ એયાણિ
સુહુક્કરાણિ. ૧૯

અસાસયં જીવિયમાહુ લોએ, ધર્મમં ચરે સાહુ જિણો-
વઈટ્ઠં; ધર્મો ય તાણું સરણું ગઈ ય, ધર્મમં નિસે-
વિત્તુ મુહં લહંતિ. ૨૦

॥ શ્રીપુણ્યકુલકમ્ ૪૫ બોલ ॥

સંપુન્ન-દંદિયત્તં, સુમાણસત્તં ચ આયરિય-ખિત્તં;
 બાધ-કુલ-જિણુધર્મો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૧
 જિણુ-ચલણકમલ-સેવા, સુગુરુપાય-પબ્બુવાસણું ચેવ;
 સજ્જાય-વાવડત્તં, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૨
 સુદ્ધો ખોહો સુગુરુહિં, સંગમો ઉવસમં દયાહુત્તં;
 દાખિન્નં કરણું જં, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૩
 સંમત્ત-નિચ્ચલત્તં, વયાણુ-પરિપાલણું અમાયત્તં;
 પઢણું ગુણણું વિણુઓ, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૪
 ઉરસગ્ગે અવવાયે, નિચ્છયવિવહારયંમિ નિઉણત્તં;
 મણુ-વયાણુ-કાયસુદ્ધી, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૫
 અવિયારં તારુન્નં, જિણુણુરાઓ પરોવચારત્તં;
 નિક્કંપયા ચ ઝાણે, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૬
 પરનિંદા-પરિહારો, અપ્પસંસા અત્તણો ગુણાણું ચ;
 સંવેગો નિવેઓ, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૭
 નિમ્મલ-સીલખ્ખાસો, દાણુદ્વાસો વિવેગસંવાસો;
 ચઉગાઈ-દુહ-સંતાસો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૮
 દુક્કડ-ગરિહા સુકડા-ણુમોયણું પાયચ્છિત્ત-તવચરણું;
 સુહ-ઝાણુ નમુક્કારો, લખ્ખંતિ પભૂય-પુન્નેહિં. ૯

ધ્ય ગુણમણિ-ભંડારો, સામગ્ગી પાવિત્રિણ જોણ કચ્છો;
વિચિન્નમોહ-પાસા, લહંતિ તે સાસયં સુદ્રખં. ૧૦

॥ શ્રી તત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્રમ્ ॥

પ્રથમોઽધ્યાયઃ ।

૧ સમ્યગ્દર્શનજ્ઞાનચારિત્રાણિ મોક્ષમાર્ગઃ । ૨
તત્ત્વાર્થશ્રદ્ધાનં સમ્યગ્દર્શનમ્ । ૩ તન્નિર્ગાહધિગમાદ્વા
। ૪ જીવા-જીવાશ્રવ-બન્ધ-સંવર-નિર્જરા-મોક્ષાસ્તત્ત્વમ્ ।
૫ નામસ્થાપનાદ્રવ્યભાવતસ્તન્ન્યાસઃ । ૬ પ્રમાણુનયૈર-
ધિગમઃ ૭-નિર્દેશ-સ્વામિત્વ-સાધનાધિકરણુ-સ્થિતિ-
વિધાનતઃ । ૮ સત્સંજ્ઞ્યા-ક્ષેત્ર-સ્પર્શન-કાલાન્તર-
ભાવાદ્યબહુત્વૈશ્ચ । ૯ મતિશ્રુતાવધિમનઃપર્યાયકેવલાનિ
જ્ઞાનમ્ । ૧૦ તત્પ્રમાણુ । ૧૧ આદ્યે પરોક્ષમ્ । ૧૨
પ્રત્યક્ષમન્યત્ । ૧૩ મતિઃ સ્મૃતિઃ સંજ્ઞા ચિન્તાઽઽ-
ભિનિબોધ ઇત્યનર્થાન્તરમ્ । ૧૪ તદિન્દ્રિયાનિન્દ્રિય-
નિમિત્તમ્ । ૧૫ અવગ્રહેહાપાયધારણુઃ । ૧૬ બહુબહુ-
વિધક્ષિપ્રાનિશ્રિતા-નુક્તાધુવાણું સેતરાણુમ્ । ૧૭ અર્થસ્ય
૧૮ વ્યંજનસ્થાવગ્રહઃ ૧૯ ન ચક્ષુરનિન્દ્રિયાભ્યામ્ । ૨૦
શ્રુતં મતિપૂર્વં, ક્લત્યનેકદ્વાદશભેદમ્ । ૨૧ દ્વિવિધોઽવધિઃ
૨૨ ભવપ્રત્યયો નારકદેવાનામ્ । ૨૩ યથોક્તાનિમિત્તઃ

१३ विकल्पः शेषाणाम् । २४ ऋणुविपुलमती मनःपर्यायः
 २५ विशुद्धयप्रतिपाताभ्यां तद्विशेषः । २६ विशुद्धि-
 क्षेत्र-स्वामि-विषयेभ्योऽवधिमनःपर्याययोः २७ भति-
 श्रुतयोर्निष्पन्धः सर्वद्रव्येष्वसर्वपर्यायेषु । २८ इषिष्व-
 वधेः । २९ तद्वन्तलागे मनःपर्यायस्य । ३० सर्व-
 द्रव्यपर्यायेषु केवलस्य । ३१ अकारादीनि लक्षणानि युग-
 पदेकस्मिन्नाद्यातुर्लभ्यः । ३२ भतिश्रुतावधयो विपर्ययश्च
 ३३ सहसतो-रविशेषाद्यदृष्टोपलब्धेरुभयवत् । ३४
 नैगम-सङ्ग्रह-व्यवहार-श्रुत-शब्दा नयाः ३५
 आद्यशब्दो द्वित्रिलेदौ ।

अथ द्वितीयोऽध्यायः ।

१ औपशमिक-क्षायिकौ लावौ मिश्रश्च लवस्य
 स्वतत्त्व-मौढयिक-पारिणामिकौ च । २ दिनवाष्टादशैकविं-
 शतित्रिलेदा यथाकमम् । ३ सम्यक्त्वचारित्रे ।
 ४ ज्ञान-दर्शन-दान-लाभ-लोगोपलोग-वीर्याणि च ।
 ५ ज्ञाना-ज्ञान-दर्शन-दानादिलब्धयश्चतुस्त्रिपञ्च-
 लेदाः यथाकमं सम्यक्त्वचारित्रसंयमासंयमाश्च ।
 ६ गति-कषाय-लिङ्ग-मिथ्या-दर्शना-ज्ञाना-संयता-
 सिद्धत्ववेश्याश्चतुश्चतुर्यैकैकैकषड्लेदाः । ७ लव-
 लव्यालव्यत्वादीनि च । ८ उपयोगो लक्षणम् ।
 ९ स द्विविधोऽष्टयतुर्लेदः १० संसारिणो मुक्ताश्च ।

११ समनस्का मनस्काः १२ संसारिणुस्त्रयस-स्थावराः ।
 १३ पृथिव्यम्बुवनस्पतयः स्थावराः । १४ तेजोवायु-
 द्वीन्द्रियादयश्च त्रसाः । १५ पंचेन्द्रियाणि । १६
 द्विविधानि । १७ निर्वृत्युपकरणे द्रव्येन्द्रियम् । १८ ल-
 ष्ठ्युपयोगौ लावेन्द्रियम् । १९ उपयोगः स्पर्शाद्विषु ।
 २० स्पर्शानरसनघ्राण्यश्रुःश्रोत्राणि । २१ स्पर्श-रस-
 गन्ध-वर्ण-शब्दास्तेषामर्थाः । २२ श्रुतमनिन्द्रियस्य ।
 २३ वाय्वन्तानामेकम् । २४ कृमि-पिपीलिका-भ्रमर-
 मनुष्यादीनामेकैकवृद्धानि । २५ संज्ञिनः समनस्काः ।
 २६ विग्रहगतौ कर्मयोगः । २७ अनुश्रेणि गतिः । २८
 अविग्रहा लवस्य । २९ विग्रहवती च संसारिणुः प्राक्ष-
 यतुल्यः । ३० ऐक्यमयोऽविग्रहः । ३१ ऐकं द्वौ-
 वाऽनाहारकः । ३२ सम्मूर्च्छनगर्भोपपाता जन्म । ३३
 सञ्चित-शीत-संवृताः सेतरा मिश्राश्चैकशस्तद्योनयः । ३४
 जरावृद्धोपपातज्जनां गर्भाः । ३५ नारकदेवानामुपपातः ।
 ३६ शेषाणाम् सम्मूर्च्छनम् । ३७ औदारिकवैक्याहारक-
 तैजस-कर्मणानि शरीराणि । ३८ परं परं सूक्ष्मम् ।
 ३९ प्रदेशतोऽसङ्ख्येयगुणं प्राक्ष तैजसात् । ४० अ-
 नन्तगुणे परे । ४१ अप्रतिघाते । ४२ अनादिसम्बन्धे
 च । ४३ सर्वस्य । ४४ तद्वादीनि लाज्यानि युगपदेकस्याऽऽ-
 यतुल्यः । ४५ निरुपलोगमन्त्यम् । ४६ गर्भसम्मू-
 र्च्छनजमाद्यम् । ४७ वैक्यमौपपातिकम् । ४८ लब्धि-

प्रत्ययं च । ४६ शुभं विशुद्धमव्याधाति याहारकं यतुर्द-
शपूर्वधरस्यैव । ५० नारकसम्भूतिर्नो नपुंसकानि ।
५१ न देवाः । पर औपपातिक-यरमहेष्टोत्तमपुरुषा-
ऽसंभयेयवर्षायुषोऽनपवर्त्यायुषः ।

॥ अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

१ रत्नशर्करावालुकापंकधूमतमोमहातमःप्रला-
भूमयो धनाम्भुवाताकाशप्रतिष्ठाः सप्ताधोऽधः पृथुतराः ।
२ तासु नरकाः । ३ नित्याशुभतरलेस्या-परिणाम-देहवे-
दना-विडियाः । ४ परस्पररोहीरितदुःखाः । ५ संक्षिप्त-
सुरोहीरितदुःखाश्च प्राक् यतुर्ध्याः । ६ तेऽवेक-त्रि-स-
प्त-दश-सप्तदश-द्वाविंशति-त्रयस्त्रिंशत्-सागरोपमाः
सत्त्वानां परा स्थितिः । ७ जम्भूद्वीपलवण्यद्वयः शुभना-
मानो द्वीपसमुद्राः । ८ द्विर्द्विर्विष्कम्भाः पूर्वपूर्व-
परिक्षेपिणो वलयाकृतयः । ९ तन्मध्ये मेरुनालिर्वृत्तो
योऽनशतसहस्रविष्कम्भो जम्भूद्वीपः । १० तत्र भरत-
हैमवतदुरिविदेहुरभ्यङ्गैरव्यवतैरावतवर्षाः क्षेत्राणि ।
११ तद्विभाजिनः पूर्वापरायता हिमवन्महाहिमवन्निष-
धनीलरुद्रिमिश्रिणो वर्षधरपर्वताः । १२ द्विधातकी-
अण्डे । १३ पुष्करार्धे च । १४ आग्मानुषोत्तरान्मनु-
ष्याः । १५ आर्या म्लिच्छाश्च । १६ भरतैरावतविदेहाः

કર્મભૂમયોઽન્યત્ર દેવકુરૂત્તરકુરુભ્યઃ । ૧૭ નૃસ્થિતી
પરાપરે ત્રિપદ્યોપમાન્તર્મુદૂર્તે । ૧૮ તિર્યગ્યોનીનાં ચ ।

॥ અથ ચતુર્થોઽધ્યાયઃ ॥

૧ દેવાશ્ચતુર્નિકાયાઃ । ૨ તૃતીયઃ પીતલેશ્યઃ ।
૩ દશાષ્ટપચદ્વાદશવિકલ્પાઃ કલ્પોપપન્નપર્યન્તાઃ । ૪
ઈન્દ્ર-સમાનિક-ત્રાયસ્ત્રિંશ-પારિષદાત્મરક્ષ-લોકપાલાનીક-
પ્રકીર્ણકાલિયોગ્ય-કિલ્બિષિકાશ્ચૈકશઃ । ૫ ત્રાયસ્ત્રિંશલો-
કપાલવળ્યા વ્યન્તરજ્યોતિષ્કાઃ । ૬ પૂર્વ્યોદ્ગીન્દ્રાઃ ।
૭ પીતાન્તલેશ્યાઃ । ૮ કાયપ્રવીચારા આ ઐશાનાત્ ।
૯ શેષાઃ સ્પર્શરૂપશબ્દમનઃપ્રવીચારા દ્વ્યોદ્ગ્યોઃ । ૧૦-
પરેકપ્રવીચારાઃ । ૧૧ ભવનવાસિનોઽસુર-નાગ-વિદ્યુત્ત્યુ-
પર્ણાગ્નિ-વાત-સ્તનિતોદધિ-દ્વીપદિક્કુમારાઃ । ૧૨ વ્ય-
ન્તરાઃ કિન્નરકિમ્પુરુષમહોરગગાન્ધર્વચક્ષરાક્ષસભૂતપિશા-
ચાઃ । ૧૩ જ્યોતિષ્કાઃ સૂર્યાશ્ચિન્દ્રમસો ગ્રહનક્ષત્રપ્રકીર્ણતાર-
કાશ્ચ । ૧૪ મેરુપ્રદક્ષિણા નિત્યગતયો નૃલોકે । ૧૫
તત્કૃતઃ કાલવિભાગઃ । ૧૬ બહિરવસ્થિતાઃ । ૧૭
વૈમાનિકાઃ । ૧૮ કલ્પોપપન્નાઃ કલ્પાતીતાશ્ચ । ૧૯
ઉપર્યુપરિ । ૨૦ સૌધર્મૈશાન-સનત્કુમાર-માહેન્દ્ર-
પ્રદ્ધલોક-લાન્તક-મહાશુક-સહસ્રારે-બાનતપ્રાણુતયોરા-
રણાચ્યુતયોર્નવસુ ઐવેયકેષુ વિજય-વૈજયન્ત-જય-

न्तापराजितेषु सर्वार्थसिद्धे च । २१ स्थिति-प्रलाव-
 मुण-धुति-लेस्या-विशुद्धीन्द्रियावधिविषयतोऽधिकाः ।
 २२ गति-शरीर-परित्रहा-लिमानतो हीनाः । २३
 पीत-पद्म-शुक्ललेस्या द्वि त्रिशेषेषु । २४ प्राग्ग्रैवेयकेभ्यः
 कल्पाः । २५ ब्रह्मलोकालया लोकान्तिकाः । २६ सार-
 स्वतादित्यवहन्यरुण-गर्दतोय-तुषिताव्याभाध-मरुतः अ-
 रिष्टाश्च । २७ विज्यादिषु द्विरारमाः । २८ औपपा-
 तिकमनुष्येभ्यः शेषस्तियग्येनयः । २९ स्थितिः ।
 ३० लवनेषु दक्षिणाध्याधिपतीनां पद्मोपममध्यर्धम् ।
 ३१ शेषाणां पादोने । ३२ असुरेन्द्रयोः सागरोपममधिकं
 च । ३३ सोधर्मादिषु यथाकमम् । ३४ सागरोपमे ।
 ३५ अधिके च । ३६ सप्त सानकुमारे । ३७ विशेषत्रि-
 सप्त-दशैकादश-त्रयोदश-पञ्चदशलिरधिकाणि च । ३८
 आरणाभ्युताह्वर्गमेकैकेन नवसु ग्रैवेयकेषु विज्यादिषु
 सर्वार्थसिद्धे च । ३९ अपरा पद्मोपममधिकं च ।
 ४० सागरोपमे । ४१ अधिके च । ४२ परतः परतः
 पूर्वा पूर्वानन्तरा । ४३ नारकाणां च द्वितीयादिषु ।
 ४४ दशवर्षसहस्राणि प्रथमायाम् । ४५ लवनेषु च ।
 ४६ व्यन्तराणां च । ४७ परा पद्मोपमम् । ४८
 न्योतिष्काणामधिकम् । ४९ ब्रह्माणामेकम् । ५० नक्ष-
 त्राणामर्धम् । ५१ तारकाणां चतुर्भागः । ५२ जघन्य-
 तष्टभागः । ५३ चतुर्भागः शेषाणाम् ।

॥ અથ પંચમોઽધ્યાયઃ ॥

૧ અણુવક્રાયા ધર્માધર્માકાશપુદ્ગલાઃ । ૨ દ્રવ્યાણિ
 જ્વાશ્ચ । ૩ નિત્યાવસ્થિતાન્યરૂપાણિ । ૪ રૂપિણ
 પુદ્ગલાઃ ૫ આઽકાશાદેકદ્રવ્યાણિ । ૬ નિષ્ક્રિયાણિ
 ચ । ૭ અસંખ્યેયાઃ પ્રદેશા ધર્માધર્મયોઃ । ૮ અણુવસ્
 ચ । ૯ આકાશસ્યાનન્તાઃ । ૧૦ સંખ્યેયાસંખ્યેયાશ્ચ
 પુદ્ગલાનામ્ । ૧૧ નાણોઃ । ૧૨ લોકાકાશોઽવગાહઃ । ૧૩
 ધર્માધર્મયોઃ કૃત્સ્ને । ૧૪ એકપ્રદેશાદિષુ ભાગ્યઃ પુદ્ગ-
 લાનામ્ । ૧૫ અસંખ્યેયભાગાદિષુ જ્વાનામ્ ૧૬
 પ્રદેશસંહારવિસર્ગાભ્યાં પ્રતીપવત્ । ૧૭ ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો
 ધર્માધર્મયોરુપકારઃ । ૧૮ આકાશસ્યાવગાહઃ । ૧૯
 શરીરવાર્ધ્મનઃપ્રાણાપાનાઃ પુદ્ગલાનામ્ । ૨૦ સુખદુઃખ-
 જ્વિતમરણોપગ્રહાશ્ચ । ૨૧ પરસ્પરોપગ્રહો જ્વાનામ્ ।
 ૨૨ વર્તના પરિણામઃ ક્રિયા પરત્વાપરત્વે ચ કાલસ્ય ।
 ૨૩ સ્પર્શરસગન્ધવર્ણવન્તઃ પુદ્ગલાઃ । ૨૪ શબ્દ-
 ગન્ધ-સૌક્ષ્મ્ય-સ્થૌલ્ય-સંસ્થાન-ભેદ-તમઃપ્રજાયાતપોદો-
 તવન્તશ્ચ । ૨૫ અણુવઃ સ્કન્ધાશ્ચ । ૨૬ સંઘાતભેદેભ્ય
 ઉત્પદન્તે । ૨૭ ભેદાદણુઃ । ૨૮ ભેદ-સંઘાતાભ્યાં આક્રુપાઃ ।
 ૨૯ ઉત્પાદ-વ્યય-ધ્રૌવ્યયુક્તં સત્ । ૩૦ તદ્ભાવાવ્યયં
 નિત્યમ્ । ૩૧ અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધેઃ । ૩૨ સ્નિગ્ધરુક્ષત્વા-
 દ્વગન્ધઃ । ૩૩ ન જઘન્યગુણાનામ્ । ૩૪ ગુણસામ્યે સદ-

शाताम् । ३५ द्वयधिकद्विशुष्णानां तु । ३६ अन्धे सम्भ-
धिकौ परिष्णामिकौ । ३७ शुष्णपर्यायवद् द्रव्यम् । ३८
अवश्चेत्येके । ३९ सोऽनन्तसमयः । ४० द्रव्याश्रया
निर्गुणा शुष्णः ४१ तद्गुणः परिष्णामः । ४२ अना-
दिशक्तिर्मात्रम् । ४३ इतिष्वादिमान् । ४४ योगोपयोगौ
लघ्वेभ्यु ।

॥ अथ षष्ठोऽध्यायः ॥

१ कायवाङ्मनःकर्मा योगः । २ स आश्रयः । ३ शुभः
पुण्यस्य । ४ अशुभः पापस्य । ५ सकषायकषाययोः
साम्परायिकेयपथयोः । ६ अमृत-कषायेन्द्रिय-क्रियाः
पंच-व्यतुः-पंच-पंचविंशतिसंख्याः पूर्वस्य लेखाः ।
७ तीव्रमन्द-ज्ञाताज्ञातभाव-वीर्याधिकरणुविशेषेभ्यस्त-
द्विशेषः । ८ अधिकरणुं लुवालुवाः । ९ आद्यं
संरम्भसमारम्भासंभल-योग-कृतकारितानुमत-कषाय-
विशेषैस्त्रिस्त्रिस्त्रितुश्चैकशः । १० निर्वर्तनानिक्षेपसंयो-
गनिसर्गा द्विव्यतुर्द्वित्रिलेखाः परम् । ११ तत्प्रदोष-निह्व-
मान्सर्यान्तराया-सादनोपधाता ज्ञानदृशानावरणयोः ।
१२ दुःख-शोक-तापाकन्दन-वध-परिहेवनान्यात्मभरौ-
भयस्थान्यसद्देवस्य । १३ भूतमृत्युनुकम्पा दानं सराग-
संयमाद्वियोगः क्षान्तिः शौचमिति सद्देवस्य । १४ उप-

लि-श्रुत-संघ-धर्म-देवावर्षुवाहो दर्शनमोहस्य । १५
 कथायेदयात्तीव्रात्मपरिष्ठाभश्चरित्रमोहस्य । १६ अह
 रम्भपरित्रित्वं य नारकस्यायुषः । १७ माया तैर्यग्यो-
 नस्य । १८ अद्वयपरित्रित्वं स्वभावमाहर्वाण्वं
 य मानुषस्य । १९ निःशीलव्रतत्वं य सर्वेषाम् । २०
 सरागसंयम-संयमासंयमा-कामनिर्जरा आलतपांसि द्वे-
 वस्य । २१ योगवक्रता विसंवाहनं आशुलस्य नाम्नः ।
 २२ विपरीतं शुलस्य । २३ दर्शनविशुद्धि-विनयसं-
 न्नता-शीलव्रतेश्वनतिचारो-डलीक्षु ज्ञानोपयोग-संवे-
 गौ शक्तितस्त्यागतपसी संघ-साधुसमानि-वैयावृत्यक-
 रण्यु-महर्द्धाचार्य-अहुश्रुतप्रवचनलक्षित-रावश्यकापरिष्ठा-
 ण्यु-मार्गप्रभावना-प्रवचनवत्सलत्वमिति तीर्थकृत्वस्य
 २४ परात्मनिन्दा-प्रशंसे सहसद्गुणान्छादनोद्भावने य
 नीयैर्गोत्रस्य । २५ तद्विपर्ययो नीयैर्वृत्यनुत्सेकौ योत्त-
 रस्य । २६ विघ्नकरण्युमन्तरायस्य ।

॥ अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

१ हिंसाऽनृतस्तेयाग्रह-परित्रिहेत्यो विरतिव्रतम् ।
 २ द्वेशसर्वतोऽणुमहती । ३ तत्स्यैर्यार्थं लावनाः पंच
 पंच । ४ हिंसाद्विष्विहामुत्र आपायावद्यदर्शनम् । ५
 दुःखमेव वा । मैत्री-प्रमोद-कारुण्य-माध्यस्थानि सत्त्व-

शुष्माधिक-किलश्यमाना-विनेयेषु । ७ जगत्कायस्वभावौ
य संवेगवैराग्यार्थम् । ८ प्रभक्तयोगात्प्राप्त्यपरोपणुं
हिंसा । ९ असद्विधानमनृतम् । १० अदत्तादानं स्तेयम् ।
११ मैथुनमप्रहम् । १२ भूच्छा परिग्रहः । १३ निःशब्दो
व्रती । १४ अगार्यनगारश्च । १५ आणुप्रतोऽगारी । १६ हि
ग्देशानर्थदण्डविरति - सामायिक - पौषधोपवासोपयोग्य
रिभोगपरिमाणु-तिथिसंविभागव्रतसंपन्नश्च । १७ भार-
श्रान्तिर्कीं संक्षेपनां ज्ञेयिता । १८ शंकाकांक्षाविच्छिन्नि-
त्साऽन्यद्विप्रशंसा-संस्तवाः सम्यग्दण्डेरित्याराः ।
१९ व्रतशीलेषु पंच पंच यथाकमम् । २० अन्ध-वध-
च्छविच्छेदा-तिभारारोपणा-नपाननिरोधाः । २१ मिथ्यो-
पदेश-रहस्याभ्याष्यान - कूटक्षेपकिया-न्यासापहार-सा-
क्षरमन्त्रलेहाः । २२ स्तेनप्रयोग-तद्वाहतादान-विरुद्ध-
राज्यातिक्रम-हीनाधिकमानोन्मान-प्रतिज्ञपकव्यवहाराः ।
२३ परिविवाहकरणे-त्वरपरिगृहीता-परिगृहीतागमना-
नगंडीडा-तीव्रकामाभिनिवेशाः २४ क्षेत्रवास्तु-हिरण्य-
सुवर्ण-धनधान्य-दासीदास-कुप्यप्रमाणुतिक्रमाः । २५
छिन्वाधस्तिर्यग्व्यतिक्रम-क्षेत्रवृद्धि-स्मृत्यन्तर्धानानि । २६
आनयन-प्रेष्यप्रयोग-शण्डरूपानुपात-पुद्गलक्षेपाः । २७
कन्दर्प-कौकुच्य-भौभर्या-समीक्ष्याधिकरण्ये-पक्षोगाधिक-
त्वानि २८ योगदुष्प्रबुधाना-नादर-स्मृत्यनुपस्थाप-
नानि । २९ अप्रत्यवेक्षिताप्रमाणितोत्सर्गदाननिक्षेपसं-

स्तारोपकमण्ड-नादर-स्मृत्यनु पस्थापनानि । ३० सशि-
त-संभद्र-संमिश्रा-लिषव-दुष्पक्षवाहाराः । ३१ सशि-
तनिक्षेप-पिधान-परव्यपदेश-मात्सर्य-कादातिक्रमाः ।
३२ लवितमरणाशंसा-मित्रानुराग-सुमानुषन्ध-नि-
दानकरणाणि । ३३ अनुग्रहार्थं स्वस्यातिसर्गे दानम् ।
३४ विधि-द्रव्य-दातृ-पात्रविशेषात्तद्विशेषः ।

॥ अथ अष्टमोऽध्यायः ॥

१ मिथ्यादर्शनाऽविरति-प्रमाद-कषाय-योगा अन्य-
हेतवः । २ सकषायत्वाज्जवः कर्मणो योऽन्यान्पुद्गला-
नादत्ते ३ स अन्यः । ४ प्रकृतिरित्यनुभावप्रदेशास्त-
द्विधयः । ५ आद्यो ज्ञानदर्शनावरण-वेदनीय-मोहनी-
यायुष्क-नाम-गोत्रान्तरायाः । ६ पञ्चनवद्वयं द्वाविंशति-
यतुर्द्विचत्वारिंशद्द्विपञ्चलेद्वा यथाकमम् । ७ मत्याद्वी-
नाम् । ८ यक्षुर्यक्षुरवधिडेवलानां निद्रानिद्राप्रयत्नाप्रयत्ना-
प्रयत्नास्त्यानगृद्धिवेदनीयानि च । ९ सदसद्वेद्ये । १० दर्श-
नधारित्रमोहनीय-कषायनोकषायवेदनीयाण्यास्त्रिद्विष्टोऽश-
नवलेद्वाः सम्यग्त्वमिथ्यात्वतद्गुणयानि कषायनोकषाया-
वनन्तानुषन्ध-प्रत्याख्यान-प्रत्याख्यानानवरणसंनवलन-
विकःपाश्चैकशःकोषमानमासोभाः हास्यरत्यरतिशोक-
लयन्नुगुप्सास्त्रीपुंनपुंसकवेदाः । ११ नारकतैर्यज्योनमानुष-

दैवानि । १२ गतिमतिशरीरांगोपांग-निर्माणगन्ध-
संघातसंस्थानसंछनन-स्पर्शरसगन्धवर्णानुपूर्य-गुरु-
धूपघातपराघातातपोद्योतोन्मूलासविहायोगतयः प्रमे-
कशरीरसमुत्पन्नसुखरशुभसूक्ष्मपर्याप्तस्थिरादेययथांसि
सेतराणि तार्थकृत्वं य । १३ उच्येनीचैश्च । १४ दानादी-
नाम् । १५ आदितस्तिरुणामन्तरायस्य य त्रिंशत्सा-
रोपमकोटीकोटयः परा स्थितिः । १६ सप्ततिर्माहनीयस्य ।
१७ नामगोत्रयोर्विंशतिः । १८ त्रयस्त्रिंशत्सारोपमस्य-
युक्तस्य । १९ अपरा द्वादशमुद्धृता वेदनीयस्य । २० न-
मगोत्रयोरष्टौ । २१ शेषाणामन्तर्मुद्धृताम् । २२ विष्णु-
कोऽनुभावः । २३ स यथानाम । २४ ततश्च निर्जस । २५
नामप्रत्ययाः सर्वातो योगविशेषात्सूक्ष्मैकक्षेत्रावगाढस्थि-
ताः सर्वात्मप्रदेशोपनन्तानन्तप्रदेशाः । २६ सद्ब्रह्म-सम्ब-
द्धत्व-हास्य-रति-पुरुषवेद-शुभाशुनामगोत्राणि पुण्यम् ।

॥ अथ नवमेऽध्यायः ॥

१ आस्रवनिरोधः संवरः । २ स शुभित्समितिधर्मा-
नुप्रेक्षापरीषद्व्ययारित्रेः । ३ तपसा निर्जस य ।
४ सम्यग्योगनिधोऽगुप्तिः । ५ धर्मात्मैषणुद्धाननिक्षेप-
त्सर्गाः समितयः । ६ उत्तमः क्षमाभावावर्ज-
शौचसत्यसंयमतपरत्यागाङ्गियन्यप्रहयर्थाणि धर्मः ।

७ अनित्याशरणसंसारैकत्वान्यत्वाशुचित्वास्त्वसंव-
 निर्णयलोकोपधिदुर्लभधर्मस्वाध्याततत्त्वानुचिन्तनम- ।
 नुप्रेक्षाः । ८ मार्गाव्यवननिर्णयार्थं परिषोढव्याः परि-
 सङ्गाः । ९ क्षुत्पिपासाशीतोष्णदृशभशकनाग्न्या-
 स्तिस्त्रीयया — निषद्याशय्याऽऽक्रेशयययनाऽलाभरो-
 गतृषुस्पर्श — भवसत्कारपुरस्कारप्रज्ञाऽज्ञानदर्शनानि ।
 १० सूक्ष्मसंपरायच्छन्नस्थनीतरागयोश्चतुर्दश । ११
 ऐकादश जिने १२ बाह्यसंपराये सत्वे १३
 ज्ञानावरणे प्रज्ञाऽज्ञाने । १४ दर्शनमोहान्तराययोश्च-
 दर्शनलाभौ । १५ आरित्रमोहे नाग्न्यास्तिस्त्रीनिष-
 द्याऽऽक्रेशयायनासत्कारपुरस्काराः । १६ वेदनीये शेषाः ।
 १७ ऐकादयो लाज्या युगपदेकेनविंशतेः । १८
 सामायिक-च्छेदोपस्याय-परिहारविशुद्धि-सूक्ष्मसंपराय-
 यथाध्यातानि आरित्रम् । १९ अनशनावमौढ्य-
 वृत्तिपरिसंभ्यान-रसपरित्याग-विविक्तशय्यासन-क्षय-
 क्लेशा आह्वं तपः । २० प्रायश्चित्त-विनय-वैयावृत्य-
 स्वाध्याय-व्युत्सर्गाध्यानान्युत्तरम् । २१ नवचतुर्दश-
 पंचद्विलेहं यथाक्रमं प्राग्व्यानात् । २२ आलोचन-
 प्रतिक्रमण-तदुभयविवेक-व्युत्सर्ग-तपश्छेद-परिहारे-
 भस्थापनानि । २३ ज्ञानदर्शनयारित्रोपयाराः । २४
 आचार्योपाध्याय-तपस्वि-शैशुक-ग्लान-गण-कुल-संघ-

સાધુ-સમનોજ્ઞાનામ્ । ૨૫ વાચના-પૃચ્છનાડનુપ્રેક્ષાડ-
 મનાય-ધર્મોપદેશાઃ । ૨૬ આદ્યાભ્યન્તરોપધ્યેઃ । ૨૭
 ઉત્તમસંહનનસ્યૈકાગ્રચિન્તાનિરોધો ધ્યાનમ્ । ૨૮ આ-
 મુહૂર્તાત્ । ૨૯ આર્તરૌદ્રધર્મશુક્લાનિ । ૩૦ પરે
 મોક્ષહેતૂ । ૩૧ આર્તમમનોજ્ઞાનાં સમ્પ્રયોગે તદ્વિ-
 પ્રયોગાય સ્મૃતિસમન્વાહારઃ । ૩૨ વેદનાયાશ્ચ । ૩૩
 વિપરીતમનોજ્ઞાતામ્ । ૩૪ નિદ્ધાનમ્ । ૩૫ તદ્દવિસ્ત-
 દેશવિસ્ત્રમત્તસંયતાનામ્ । ૩૬ હિંસા-ડનૃત-સ્તેય-
 વિષયસંરક્ષણેભ્યો રૌદ્રમવિસ્તદેશવિસ્તયોઃ । ૩૭
 આજ્ઞા-ડપાય-વિપાક-સંસ્થાનવિચયાય ધર્મમ્પ્રમત્તસં-
 યતસ્ય । ૩૮ ઉપશાન્તક્ષીણુકભાયયોશ્ચ । ૩૯ શુક્રલે-
 આદ્યે (પૂર્વવિદ્ઃ) । ૪૦ પરે કેવલિનઃ । ૪૧ પૃથક્ત્વૈ-
 કત્વવિતર્ક-સૂક્ષ્મક્રિયાડપ્રતિપાતિ-ન્ન્યુપરતક્રિયાનિવૃત્તીનિ ।
 ૪૨ તત્ત્વૈકકાયયોગાયોગાનામ્ । ૪૩ એકાશ્રયે
 સવિતર્કે પૂર્વે । ૪૪ અવિચારમ્ દ્વિતીયમ્ । ૪૫
 વિતર્કઃ શ્રુતમ્ ૪૬ વિચારોડર્થવ્યંજનયોગસંકાન્તિઃ ।
 ૪૭ સમ્યગ્દષ્ટિ-શ્રાવક-વિરતા-નન્તવિયોજક-દર્શન-
 મોહક્ષપકોપશમકોપશાન્તમોહક્ષપક-ક્ષીણુમોહ-જિનાઃ-
 કમશેડસંખ્યેયગુણુનિર્જરાઃ । પુલાક-અકુશ-કુશીલ-
 નિર્ઋન્થ-સ્નાતકા નિર્ઋન્થાઃ । ૪૯ સંયમ-શ્રુત-
 પ્રતિસેવના-તીર્થ-લિંગ-લેશ્યોપપાત-સ્થાનવિકલ્પતઃ
 સાધ્યાઃ ।

॥ अथ दशमोऽध्यायः ॥

૧ મોહક્ષયાદ્ જ્ઞાનદર્શનાવરણાન્તરાયક્ષયાચ્ચ દેવ-
લમ્ । ૨ બન્ધહેત્વભાવનિર્જરાભ્યામ્ । ૩ કૃત્સ્નકર્મ-
ક્ષયો મોક્ષઃ । ૪ ઔપશમિકાદિસવ્યત્વાભાવાચ્ચાન્યત્ર
કેવલ-સમ્યક્ત્વજ્ઞાનદર્શનસિદ્ધત્વેભ્યઃ । ૫ તદનન્તર-
મૂર્ધ્વાં બન્ધછત્યાલોકાન્તાત્ । ૬ પૂર્વપ્રયોગાદસંગત્વાદ્
બન્ધચ્છેદાત્થાગતિપરિણુમાચ્ચ તદ્ગતિઃ । ૭ ક્ષેત્ર-
કાલ-ગતિ-લિંગ-તીર્થ-ચારિત્ર-પ્રત્યેકબુદ્ધબોધિતજ્ઞા-
નાવગાહનાન્તર-સંજ્યાદપબદ્ધત્વતઃ સાધ્યાઃ ।

ઇતિ શ્રી તત્ત્વાર્થાધિગમ સૂત્રાણિ ॥

શ્રી તત્ત્વાર્થસૂત્ર-કારિકા

— ૧ —

સમ્યજ્દર્શન-શુદ્ધં, યો જ્ઞાનં વિરતિમેવ આપ્નોતિ ।
દુઃખનિમિત્તમપીદં, તેન સુલબ્ધં ભવતિ જન્મ ॥૧॥
જન્મનિ કર્મકલેશૈરનુબદ્ધેઽસ્મિન્સ્તથા પ્રયતિતવ્યમ્ ।
કર્મકલેશાભાવો યથા ભવત્યેષ પરમાર્થઃ ॥૨॥
પરમાર્થાભાવો વા દોષેષ્વારંભકસ્વભાવેષુ ।
કુશલાનુબંધમેવ સ્યાદનવધં યથા કર્મ ॥૩॥
કર્માહિતમિહ ચામુત્ર આધમતમો નરઃ સમારભતે ।
ઈહ ફલમેવ ત્વધમો વિમધ્યમસ્તૂભયદ્ભાર્યમ્ ॥૪॥
પરલોકહિતાયૈવ પ્રવર્તતે મધ્યમઃ ક્રિયાસુ સદા ।
મોક્ષાયૈવ તુ ઘટતે વિશિષ્ટમતિરુત્તમઃ પુરુષઃ ॥૫॥

यस्तु कृतार्थोऽभ्युत्तममवाप्य धर्मं परेभ्य उपदिशति
 नित्यं स उत्तमेभ्योऽभ्युत्तमं धृतिं पूज्यतमं एव ॥६॥
 तस्मादहर्दृतिं पूज्यमर्द्धं नेवोत्तमोत्तमो लोके ।
 देवर्षिनरेन्द्रेभ्यः पूज्येभ्योऽभ्यन्यसत्त्वानाम् ॥७॥
 अभ्यर्चनादहर्दृतां मनःप्रसादस्ततः समाधिश्च ।
 तस्मादपि निःश्रेयसमतो हि तत्पूजनं न्याय्यम् ॥८॥
 तीर्थप्रवर्तनं क्लृप्तं यत्प्रोक्तं कर्म तीर्थकरनाम् ।
 तस्योदयात्कृतार्थोऽभ्यर्द्धं स्तीर्थं प्रवर्तयति ॥९॥
 तत्स्वाभाव्यादेव प्रकाशयति लास्करो यथा लोकम् ।
 तीर्थ-प्रवर्तनाय प्रवर्तते तीर्थकर एवम् ॥१०॥
 यः शुभकर्मासेवनलावितलावो लवेष्णनेकेषु ॥
 जज्ञे ज्ञातेक्ष्वाकुषु सिद्धार्थनरेन्द्रकुलदीपः ॥११॥
 ज्ञानैः पूर्वाधिगतैरप्रतिपतितैर्मतिश्रुतावधिलिः ।
 त्रिलिरपि शुद्धैर्युक्तः शैत्यद्युतिकान्तिभिरिवेन्दुः ॥१२॥
 शुभसारसत्त्वसंभुवनवीर्यमाडात्म्यरूपगुणयुक्तः ।
 जगति महावीर धृति त्रिदशैर्गुणतः कृताभिष्यः ॥१३॥
 स्वयमेव पुद्गतत्त्वः सत्त्वहिताद्युद्यतायलितसत्त्वः ।
 अभिनन्दितशुभसत्त्वः सेन्द्रैर्लोकान्तिकैर्देवैः ॥१४॥
 जन्मजरामरणार्त्तं जगदशरणुभलिसमीक्ष्य निःसारम् ।
 स्त्रीतमपहाय राज्यं शमाय धीमान् प्रवप्राज ॥१५॥
 प्रतिपद्याशुभशमनं निःश्रेयससाधकं श्रमल्लिङ्गम् ।
 कृतसामाधिककर्मा प्रतानि विधिवत्समारोप्य ॥१६॥

सभ्यकृतवज्ञानयारित्र-संवस्तपःसमाधिभक्षयुक्तः ।
 मोहादीनि निहत्याशुभानि यत्वारि कर्माणि ॥१७॥
 केवलमधिगम्य विभुः स्वयमेव ज्ञानदर्शनमनन्तम् ।
 लोकहिताय कृतार्थोऽपि देशयामास तीर्थमिदम् ॥१८॥
 द्विविधमनेकद्रादशविधं महाविषयममितगमयुक्तम् ।
 संसारार्णवपारगमनाय दुःपक्षयायातम् ॥१९॥
 अर्थार्थवयनपटुभिः प्रयत्नवद्भिरपि वादिलिर्निपुणैः ।
 अनलिलवनीयमन्यैर्लास्कर ध्रुव सर्वतोन्नेभिः ॥२०॥
 कृत्वा त्रिकरणशुद्धं तस्मै परमर्षये नमस्कारम् ।
 पूज्यतमाय लगवते वीराय विद्वान्मोहाय ॥२१॥
 तत्पार्थाधिगमाभ्यं षड्वर्धं संग्रहं लघुग्रन्थम् ।
 वक्ष्यामि शिष्यहितमिममर्द्धद्वयनैकदेशस्य ॥२२॥
 महतोऽतिमहाविषयस्य दुर्गमग्रन्थभाष्यपारस्य ।
 कः शक्ताः प्रत्यासं जिनवयनमहोदधेः कर्तुम् ॥२३॥
 शिरसा गिरिं गिभत्सेदुच्चिशिष्येभ्यः स क्षितिं
 दौर्ब्याम् ।
 प्रतितीषेभ्यः समुद्रं मितसेभ्यः पुनः कुशाग्रेषु ॥२४॥
 ज्योत्स्नीन्दुं चिकमिषेभेरुगिरिं पाणिना चिकपयिषेत् ।
 गत्यानिदं जिगीषेभ्यरमसमुद्रं पिपासेभ्यः ॥२५॥
 अघातकप्रलाभिः सोऽलिषुषूषेभ्यः लास्करं मोहात् ।
 योऽतिमहाग्रन्थार्थं जिनवयनं सन्निधृक्षेभ्यः ॥२६॥

એકમપિ તુ જિનવચનાઘસ્માન્નિર્વાહકં પદં ભવતિ ।
 શ્રૂયન્તે ચાનન્તાઃ સામાયિકમાત્રપદસિદ્ધાઃ ॥૨૭॥
 તસ્માન્તત્રામાણ્યાત્ સમાસતો વ્યાસતશ્ચ જિનવચનમ્ ।
 શ્રેય ઇતિ નિર્વિચારં ગ્રાહ્યં ધાર્યં ચ વાચ્યં ચ ॥૨૮॥
 ન ભવતિ ધર્મઃ શ્રોતુઃ સર્વસ્યૈકાન્તતો હિતશ્રવણાત્ ।
 પુવતોડનુગ્રહયુદ્ધયા વકતુસ્ત્વેકાન્તતો ભવતિ ॥૨૯॥
 શ્રમમવિચિન્ત્યાત્મગતં તસ્માદ્દ્યુઃ સદોપદેષ્ટવ્યમ્ ।
 આત્માનં ચ પરં ચ હિ હિતોપદેષ્ટાનુગૃહ્ણાતિ ॥૩૦॥
 નર્તે ચ મોક્ષમાર્ગાદ્દિતોપદેશોડસ્તિ જગતિ
 કૃત્સ્નેડસ્મિન્ । તસ્માત્ પરમિમમેવોતિ મોક્ષમાર્ગં
 પ્રવક્ષ્યામિ ॥૩૧॥

કારિકા

— ૨ —

એવં તત્ત્વપરિજ્ઞાના-દ્વિરકૃતસ્યાત્મનો ભૃશમ્;
 નિરાન્ત્રવત્વાન્નિચિન્તાયાં, નવાયાં કર્મસન્તતૌ. ॥૧॥
 પૂર્વાર્જિતં ક્ષપયતો, યથોક્તૈઃ ક્ષયહેતુભિઃ;
 સંસારળીજં કાત્સ્ન્યેન, મોહનીયં પ્રહીયતે. ॥૨॥
 તતોડન્તરાયજ્ઞાનધન-દર્શન્યાન્યનન્તરમ્;
 પ્રહીયન્તેડસ્ય યુગપત્, ત્રીણિ કર્માણ્યશેષતઃ ॥૩॥
 ગર્ભસૂચ્યાં વિનષ્ટાયાં, યથા તાલો વિનશ્યતિ;
 તથા કર્મ ક્ષયં યાતિ, મોહનીયે ક્ષયં ગતે. ॥૪॥

- તતઃ ક્ષીણચતુષ્કર્મા, પ્રાપ્તોડયાખ્યાતસંયમમ્ ;
 બીજબન્ધનનિમુક્તઃ, સ્નાતકઃ પરમેશ્વરઃ ॥૫૥॥
- શેષકર્મદલાપેક્ષઃ, શુદ્ધો બુદ્ધો નિરામયઃ;
 સર્વજ્ઞઃ સર્વદર્શી ચ, જિનો ભવતિ કેવલી. ॥૬૥॥
- કૃત્સ્નકર્મક્ષયાદ્ધર્વ, નિર્વાણમધિગચ્છતિ;
 યથા દગ્ધેન્ધનો વહ્નિ-નિરુપાદાનસન્તતિઃ ॥૭૥॥
- દગ્ધે બીજે યથાડત્યન્તં, પ્રાહુર્ભવતિ નાહુકુરઃ;
 કર્મબીજે તથા દગ્ધે, નારોહતિ ભવાહુકુરઃ ॥૮૥॥
- તદનન્તરમેવોધર્વ-માલોકાન્તાત્ સ ગચ્છતિ;
 પૂર્વપ્રયોગાસંગત્વ-બન્ધચ્છેદોધર્વગૌરવૈઃ ॥૯૥॥
- કુલાલચક્રે દોલાયા-મિષૌ ચાપિ યથેષ્યતે;
 પૂર્વપ્રયોગાત્કર્મેહ-તથા સિદ્ધગતિઃ સ્મૃતા ॥૧૦૥॥
- મૃલ્લેપસંગનિર્મોક્ષા-ઘથા દૃષ્ટાસ્ત્રલાબુનઃ;
 કર્મસંગવિનિર્મોક્ષા-તથા સિદ્ધગતિઃ સ્મૃતા ॥૧૧૥॥
- એરંડયન્ત્રપેડાસુ, બન્ધચ્છેદાઘથા ગતિઃ;
 કર્મબન્ધનવિચ્છેદા-ત્સિદ્ધસ્યાપિ તથેષ્યતે. ॥૧૨૥॥
- ઉધર્વગૌરવધર્માણિ, ભવા ઇતિ જિનોત્તમૈઃ;
 અધોગૌરવધર્માણુઃ, પુદ્ગલા ઇતિ ચોદિતમ્. ॥૧૩૥॥
- યથાડધસ્તિર્યગૂધર્વદ્રવ્ય, લોષ્ટવાચ્વગ્નિવીતયઃ;
 સ્વભાવતઃ પ્રવર્તન્તે, તથોધર્વ ગતિરાત્મનામ્. ॥૧૪૥॥
- અતસ્તુ ગતિવૈકૃત્ય-મેષાં યદુપલભ્યતે;
 કર્મણુઃ પ્રતિધાતાચ્ચ, પ્રયોગાચ્ચ તદ્દિષ્યતે. ॥૧૫૥॥

અધસ્તિય'ગથોર્ધ્વ' ચ, જીવાનાં કર્મજા મલિન;
 ઊર્ધ્વમેવ તુ તદ્ધર્મા, ભવતિ ક્ષીણકર્મણ્ણમ્. ॥૧૬૫॥
 દ્રવ્યસ્ય કર્મણો યદ્દદુરપર્યારમ્ભવીતયઃ;
 સમં તથૈવ સિદ્ધસ્ય, ગતિમોક્ષભવક્ષયાઃ. ॥૧૭૧॥
 ઉત્પત્તિશ્ચ વિનાશશ્ચ, પ્રકાશતમસોરિહ;
 યુગપદ્ ભવતો યદ્દત્, તથા નિર્વાણકર્મણોઃ. ॥૧૮૧॥
 તન્વી મનોરા ગુરભિઃ, ગુણ્યા પરમભાસ્વરા;
 પ્રાગ્જ્ઞાના નામ વસુધા, લોકમૂર્ધ્નિ વ્યવસ્થિતા. ॥૧૯૧॥
 નૃલોકતુલ્યવિષ્કમ્ભા, સિતચ્છત્રનિભા શુભા;
 ઊર્ધ્વ' તસ્યાઃ ક્ષિતેઃ સિદ્ધા, લોકાન્તે સમવસ્થિતાઃ ॥૨૦૧॥
 તાદાત્મ્યાદુપયુક્તાસ્તે, કેવલજ્ઞાનદર્શનૈઃ;
 સમ્યક્ત્વસિદ્ધતાવસ્થા-હેત્વમાવાચ્ય નિષ્ક્રિયાઃ ॥૨૧૧॥
 તતોડખ્યૂર્ધ્વ' ગતિસ્તેષાં, કસ્માન્નાસ્તીતિ ચૈન્મતિઃ;
 ધર્માસ્તિકાયત્યાભાવાત્સ હિ હેતુર્ગતેઃ પરઃ. ॥૨૨૧॥
 સંસાર-વિષયાતીતં, સુક્તાનામવ્યયં સુખમ્;
 અવ્યાબાધમિતિ પ્રોક્તં, પરમં પરમર્ષિભિઃ. ॥૨૩૧॥
 સ્યાદેતદશરીરસ્ય, જન્તોર્નષ્ટાષ્ટકર્મણુઃ;
 કથં ભવતિ સુક્તસ્ય, સુખમિત્યત્ર મે શાણુ. ॥૨૪૧॥
 લોકે ચતુર્વિહાર્યેષુ, સુખશબ્દઃ પ્રયુજ્યતે;
 વિષયે વેદનાડભાવે, વિપાકે મોક્ષ એવ ચ. ॥૨૫૧॥
 સુખો વહ્નિઃ સુખો વાયુ-વિષયેઽગ્નિહ કથ્યતે;
 દુઃખાભાવે ચ પુરુષઃ, સુખિતોડસ્મીત મન્યતે. ॥૨૬૧॥

પુણ્યકર્મવિપાકાચ્ચ, સુખમિષ્ટેન્દ્રિયાર્થજમ્ ;
 કર્મકલેશવિમોક્ષાચ્ચ, મોક્ષે સુખમનુત્તમમ્. ॥૨૭॥
 સુસ્વપ્નસુપ્તવત્કેચિ-દ્વિચ્છન્તિ પરિનિર્વૃત્તિમ્ ;
 તદયુક્તાં ક્રિયાવત્વા-ત્સુખાનુશયતસ્તથા. ॥૨૮॥
 શ્રમકલામદવ્યાધિ-મદનેભ્યશ્ચ સમ્ભવાત્ ;
 મોહોત્પત્તેર્વિપાકાચ્ચ, દર્શનધ્નસ્ય કર્મણ્ઃ ॥૨૯॥
 લોકે તત્સદ્દશો હ્યર્થઃ, કૃત્ત્વનેડ્યન્યો ન વિદ્યતે ;
 ઉપમીયેત તદ્દેન, તસ્માન્નિરુપમં સુખમ્ ॥૩૦॥
 લિંગપ્રસિદ્ધેઃ પ્રાંમાણ્યા-દનુમાનોપમાનયોઃ ;
 અત્યન્તં ચાપ્રસિદ્ધમ્ તદ્દત્તેનાનુપમં સ્મૃતમ્ ॥૩૧॥
 પ્રત્યક્ષં તદ્ લગવતા-મર્હતાં તૈશ્ચ લાપિતમ્ ;
 ગૃહ્યતેડસ્તીત્યતઃ પ્રાણૈ-ર્ન ચ્છક્ષસ્થ-પરીક્ષયા. ॥૩૨॥

॥ પ્રશસ્તિઃ ॥

વાચકમુખ્યસ્ય શિવશ્રિયઃ, પ્રકાશયશસઃ પ્રશિષ્યેભુઃ ;
 શિષ્યેભુ ઘોષનન્દિ-ક્ષમણ્સ્યૈકાદશાંગવિદઃ ॥૧॥
 વાચનયા ચ મહાવાચક-ક્ષમણ્મુણ્ડપાદશિષ્યસ્ય ;
 શિષ્યેભુ વાચકાચાર્ય-મૂલનામ્નઃ પ્રથિતકીર્તેઃ. ॥૨॥
 ન્યગ્રોધિકાપ્રસૂતેન, વિહરતા પુરવરે કુસુમનામ્નિ ;
 કૌલીપણિના સ્વાતિતનયેન, વાત્સીસુતેનાધ્યમ્. ॥૩॥
 અર્હદ્વચનં સમ્યગ્ગુરુકર્મેણાગતં સમુપધાર્ય ;
 દુઃખાર્ત્તં ચ દુરાગમવિહતમતિં લોકમવલોકય. ॥૪॥

धृष्टमुच्यैर्नागरवाचकेन, सत्त्वानुकम्पया दण्डम्;
तत्त्वार्थाधिगमाभ्यं, स्पष्टमुभास्वातिना शास्त्रम् ॥ १५ ॥
यस्तत्त्वाधिगमाभ्यं, ज्ञास्यति करिष्यते च तत्रोक्तम्;
सोऽव्यापाधसुभाभ्यं, प्राप्स्यत्ययिरेणु परमार्थम् ॥ १६ ॥

सिन्दूर-प्रकरः

सिन्दूरप्रकरस्तपःकरिशिरःकोडे कषायाऽटवी,—
हावार्थिर्निनयः प्रयोधद्विस-प्रारंल-सूर्योदयः;
मुक्तिस्त्री-कुचकुंल-कुंकुमरसःश्रेयस्तरोः पल्लव-
प्रोद्धासः कमयोर्नभद्युतिभरः पार्श्वप्रलोः पातु वः ॥ १ ॥
संतः संतु मम प्रसन्नमनसो वायां विचारोद्यताः,—
सूतेऽम्बलः कमलानि तत्परिमलं वाता वितन्वन्ति यतः
किंवाक्यर्थनयानया यदि गुणोऽस्त्यासां ततस्ते स्वयं,
कर्तारः प्रथनं न येदथ यशःप्रत्यर्थिना तेन किम् ॥ २ ॥
त्रिवर्ग-संसाधन-मन्तरेणु, पशोरिवायुर्विह्वलं नरस्य;
तत्राऽपि धर्मः प्रवरं वदन्ति, न तं विना यद्वलवतोऽर्थ-
काभौ ॥ ३ ॥
यः प्राप्य दुष्प्राप्यमिदं नरत्वं, धर्मं न यत्नेन करोति भूदः
कलेशप्रणधेन स लण्धमण्धौ, चिन्तामणिं पातयति
प्रमादात् ॥ ४ ॥

जे. घ. प्र. २. २६

સ્વર્ણસ્થાલે ક્ષિપતિ સ રજઃ પાદશૌચં વિધત્તે,
 પીયૂષેષુ પ્રવરકરિણું વાહયત્યૈન્ધભારમ્;
 ચિંતારતનં વિકિરતિ કરાદાયસોદાયનાર્થમ્;—
 ચૌ દુષ્પ્રાપં ગમયતિ મુધા મર્ત્યજન્મ પ્રમત્તઃ ॥૫૫॥

તે ધતૂરતરું વપંતિ ભવને, પ્રોન્મૂલ્ય કલ્પદ્રુમં,
 ચિંતારતનમપાસ્ય કાચશકલં સ્વીકુર્વતે તે જડાઃ;
 વિક્રીય દ્વિરદં ગિરીંદ્રસદૃશં કીર્ણન્તિ તે રાસભં,
 ચૌ લબ્ધં પરિહૃત્ય ધર્મમધમા ધાવંતિ ભોગાશયા. ॥૬૫॥

અપારે સંસારે, કથમપિ સમાસાધ નૃભવં,
 ન ધર્મં યઃ કુર્યાદ્વિષયસુખ-તૃષ્ણા-તરલિતઃ;
 શ્રુડન્ પારાવારે પ્રવરમપહાય પ્રવહણુઃ,—
 સ મુખ્યૌ મૂર્ખાભ્યામુપલમુપલબ્ધું પ્રયતતે. ॥૭૫॥

ભક્તિં તીર્થકરે ગુરૌ જિનમતે સંઘે ચ હિંસાનૃતં,
 સ્તેયાપ્રહ્લ-પરિગ્રહાદુપરમં ક્રોધાદયરીણું જયમ્;
 સૌજન્યં ગુણિસંગમિન્દ્રિયદમં દાનં તપો ભાવનાં,
 વૈરાગ્યં ચ કુરુષ્વ નિવૃત્તિપદે યદ્યસ્તિ ગન્તું મનઃ ॥૮૫॥

પાપં લુપ્તપિ દુર્ગતિં દલયતિ વ્યાપાદયત્યાપદં,
 પુણ્યં સંચિનુતે શ્રિયં વિતનુતે પુષ્ણાતિ નીરોગતામ્;
 સૌભાગ્યં વિદધાતિ પદ્મલવયતિ પ્રીતિં પ્રસૂતે યશઃ,
 સ્વર્ગં યચ્છતિ નિવૃત્તિં ચ રચયત્યર્ચાહતાં નિર્મિતા ॥૯૫॥

સ્વર્ગસ્તસ્ય ગૃહાંગણું સહચરી સામ્રાજ્યલક્ષ્મીઃ શુભા,
સૌભાગ્યાદિ-ગુણાવલિવિલસતિ સ્વૌરં વપુવેશ્મનિ;
સંસારઃ સુતરઃ શિવં કરતલ-કોડે લુકત્યંજસા,
યઃ શ્રદ્ધાભર-ભાજનં જિનપતેઃ પૂજાં વિધત્તે જનઃ ॥૧૦॥

કદાચિન્નાતંકઃ કુપિત ઈવ પશ્યત્યભિમુખં,
વિદ્મરે દારિદ્ર્યં ચકિતમિવ નશ્યત્યનુદિનમ્;
વિરક્તા કાંતેવ ત્યજતિ કુગતિઃ સંગમુદયો,
ન મુચ્યત્યભ્યર્ણુ સુહૃદિવ જિનાચ્યાં રચયતઃ ॥૧૧॥

યઃ પુષ્પૈર્જિનમચ્યતિ સ્મિતસુરસ્વીલોચનૈઃ સોડચ્યતે,
યસ્તં વદંત એકશસ્ત્રિજગતા સોડહનિશં વદંતે;
યસ્તં સ્તૌતિ પરત્ર વૃત્રદમનસ્તોમેન સ સ્તૂયતે,
યસ્તં ધ્યાયતિ કલ્મસકર્મનિધનઃ સ ધ્યાયતે યોગિભિઃ ॥૧૨॥

અવધમુકતે, પથિ યઃ પ્રવર્તતે,
પ્રવર્ત્યત્યન્યજનં ચ નિઃસ્પૃહઃ;
સ એવ સેવ્યઃ સ્વહિતૈષિણા શુરુઃ;
સ્વયં તરંસ્તારયિતું ક્ષમઃ પરમ્ ॥૧૩॥

વિદલયતિ કુખોદં, બોધયત્યાગમાર્થં,
સુગતિકુગતિમાગૌ પુણ્યપાપે વ્યનક્રિત;
અવગમયતિ કૃત્યાકૃત્યભેદં શુરુર્યો,
જ્ઞાનજલનિધિપેતસ્તં વિન્ધા નાડસ્તિ કશ્ચિત્ ॥૧૪॥

પિતા માતા બ્રાતા, પ્રિયસહચરી સૂતુનિવહઃ,
સુહૃત્સ્વામી માઘત્કરિભટસ્થાશ્વઃ પરિકરઃ;
નિમજ્જન્તં જન્તું નરકકુહરે રક્ષિતુમલં,
ગુરોર્ધર્માડધર્મપ્રકટનપરાત્કોડપિ ન પરઃ. ॥૧૫૮॥

કિં ધ્યાનેન ભવત્વશેષવિષય-ત્યાગૈસ્તપોભિઃ કૃતં,
પૂર્ણું ભાવનયાડભિન્દ્રિયદમૈઃ પર્યાપ્તમાત્માગમૈઃ,
કિં ત્વેકં ભવનાશનં કુરુ ગુરુપ્રીત્યા ગુરોઃ શાસનં;
સર્વે યેન વિના વિનાથબલવત્ સ્વાર્થાય નાડલં ગુણાઃ. ॥૧૬૧॥

ન દેવં નાદેવં, ન શુભગુરુમેવં ન કુગુરું,
ન ધર્મં નાડધર્મં ન ગુણપરિણુદ્ધં ન વિગુણમૂ;
ન કૃત્યં નાડકૃત્યં ન હિતમહિતં નાપિ નિપુણં,
વિલોકતે લોકા જિનવચનચક્ષુર્વિરહિતાઃ. ॥૧૭૦॥

માનુષ્યં વિદ્લં વદન્તિ હૃદયં વ્યથં વૃથા શ્રોત્રયો-
ર્નિર્માણું ગુણદોષભેદકલનાં તેષામસંભાવિનીમૂ;
દુર્વારં નરકાન્ધકૂપપતનં મુક્તિં બુધા દુર્લભામ,
સાર્વજ્ઞઃ સમયો દયારસમયો યેષાં ન કર્ણાતિથિઃ. ॥૧૮૧॥

પીયૂષં વિષવજ્જલં જવલનવત્તેજસ્તમઃસ્તોમવ-
ન્મિત્રં શાત્રવવત્ સજ્જં ભુજગવચ્ચિન્તામણિં લોભવત્,
જ્યોત્સ્નાં ગ્રીષ્મજ્વલનમવત્ સ મનુતે કારણ્યાપણ્યાપણું;
કૈમેદ્રં મતમન્યદર્શનસમયો દુર્મતિર્મન્યતે. ॥૧૯૫॥

धर्मं जगद्वत्तयधं विधत्तयत्युत्थापयत्युत्पथं,
 लिप्ते मत्सरमुच्छिन्नन्ति कुनयं मथ्नाति मिथ्यामतिम्;
 वैराग्यं वितनोति पुण्यति कृपां मुष्णाति तृष्णां य य-
 तनज्जैनं मतमर्याति प्रथयति ध्यायत्यधीते कृती. ॥२०॥
 रत्नानामिव रोहणु-क्षितिधरः भं तारकाणामिव,
 स्वर्गः कल्पमहीरुहामिव सरः पङ्केरुहाणामिव;
 पाथोधिः पयसाभिवेन्दुमहसां स्थानं गुणानामसा-
 वित्यालोभ्य विरम्यतां लगवतः संधस्य पूजविधिः ॥२१॥
 यः संसार-निरास-लास-मतिमुद्गत्यर्थमुत्तिष्ठते,
 यंतीर्थं कथयति पावनतया येनाऽस्ति नाऽन्यः समः;
 यस्मै तीर्थपतिर्नमस्यति सतां यस्मान्छुलं ज्ञायते,
 स्कुर्तिर्यस्य परा वसति य गुण।

यस्मिन्स संधोऽर्थताम् ॥२२॥

लक्ष्मीस्तं स्वयमभ्युपैति रत्नसा कीर्त्तिस्तमाविंगति,
 प्रीतिस्तं लज्जते मतिः प्रयतते तं लब्धुमुत्कंठया;
 स्वःश्रीस्तं परिरब्धु-मिच्छति मुहुर्मुक्तिस्तमालोकते,
 यः संधं गुणराशिकेविसदनं श्रेयोरुचिः सेवते. ॥२३॥
 यद्वलङ्कतेः इलमर्द्धदादिपदवी-मुप्यं कृषेः सस्यवत्,
 यद्वित्त्वं त्रिदशेद्रतादि तृणवत् प्रासंगिकं गीयते;
 शक्तिं यन्महिमस्तुतौ न दधते वाचोऽपि वाचस्पतेः,
 संधः सोऽधरः पुनातु यरण्य्यासैः सतां मन्दिरम्. ॥२४॥

क्रीडाभूः सुकृतस्य दुःकृतरजःसंहारवात्यालवो—
 हन्वन्नौर्व्यसनाग्नभेधपटली संकेतद्वती श्रियाम् ;
 निःश्रेष्ठिस्त्रिदिवौकसः प्रियसभी मुक्तेः कुगत्यर्गला,
 सत्त्वेषु क्रियतां कृपैव लवतु इक्षेयैरशेषैः परैः ॥२५॥
 यदि आवा तोये, तरति तरणिर्यधुह्यति,
 प्रतीच्यां समार्थिर्यदि लजति शैत्यं कथमपि;
 यदि क्षमापीठं स्यादुपरि सकलस्याऽपि जगतः,
 प्रसूते सर्वानां तदपि न वधः क्वाऽपि सुकृतम्. ॥२६॥
 स कमलवनमग्नेर्वासरं लास्वदस्ता—
 हृतमुरगवक्त्रात्साधुवाहं विवाहात् ;
 रुगपगममण्युर्लज्जितं कालकूटा—
 हलिलवति वधाधः प्राणिनां धर्ममिच्छेत्. ॥२७॥
 आयुर्दीर्घतरं वपुर्वरतरं गोत्रं गरीयस्तरं,
 वित्तं भूरितरं भलं भृष्टतरं स्वामित्वमुच्यैस्तरम् ;
 आरोग्यं विगतांतरं त्रिजगति श्लाघ्यत्वमदपेतरं,
 संसाराणुनिधिं करोति सुतरं येतः कृपाद्रान्तरम्. ॥२८॥
 विश्वासायतनं विभक्तिदहनं द्वैः कृतासधनं,
 मुक्तेः पथ्यदनं जलाग्निशमनं व्याधोरण-स्तंभनम् ;
 श्रेयःसंपन्नं समृद्धिजननं सौजन्य-संलवनं,
 कीर्त्तेः केलिवनं प्रलावणवनं सत्यं वयः पावनम्. ॥२९॥

यशो। यस्माद् लक्ष्मी-लवति वनवद्धनेरिव वनं,
निदानं दुःखानां यद्वनिरुद्धाणुं जलमिव;
न यत्र स्याच्छायाऽऽतप ध्रुव तपःसंयमकथा,
कथं चित्तन्मिथ्या वचनमलिधत्ते न भतिमान् ॥३०॥
असत्यमप्रत्ययभूलकारणम्, कुवासनासन्न समृद्धिवारणम्
विपन्निदानं परवचनोर्जितं,
कृतापराधं कृतिलिर्विवर्जितम् ॥३१॥

तस्याऽग्निर्जलमणुवः स्थलमरिभिर्त्रं सुराः किंकराः,
कांतारं नगरं गिरिगृहमडिर्मादयं भृगारिभृगः;
पातालं णिलमम्भुत्पलदलं व्यालः शृगादो विषम्,
पीयूषं विषमं सभं च वचनं सत्याग्निचतं वक्षितयः ॥३२॥
तमलिलपति सिद्धिस्तं वृणीते समृद्धि-
स्तमलिसरति कीर्तिमुच्यते तं लवार्तिः;
स्पृहयति सुगतिस्तं नेक्षते दुर्गतिस्तं,
परिहरति विपत्तं यो न गृह्णात्यदत्तम् ॥३३॥
अदत्तं नाऽऽदत्ते कृतसुकृतकामः किमपि यः,
शुलत्रेष्ट्रिस्तस्मिन् वसति कलहंसीव कमले;
विपत्तस्माद् दूरं व्रजति रजनीवांभरमणु-
र्विनीतं विधेव त्रिदिवशिवलक्ष्मीर्लजति तम्, ॥३४॥
यन्निर्वर्तितकीर्तिधर्मनिधनं सर्वांगसां साधनं,
त्र्योन्मीलद्रवधनं विरचितद्विलस्यशयोद्भोधनम्;

ઘૈર્ગત્યૈકનિબંધનં કૃતસુગત્યાશ્લેષસંરોધનમ્,
 ઐત્સર્પતપ્રધનં જિઘૃક્ષતિ ન તદ્ધી માનદત્તં ધનમ્ભૂતપા
 પરજનમનઃપીડાકીડાવનં વધલાવના-

ભવનમવનિવ્યાપિવ્યાપહૃતાધનમંડલમ્;
 કુળતિગમને માર્ગઃ સ્વર્ગાપવર્ગપુરાર્ગલં,
 નિયતમનુપાદેયં સ્તેયં નૃણાં હિતકાંક્ષિણામ્ ॥૩૬॥

દત્તસ્તેન જગત્યકીર્તિપટ્ટો ગોત્રે મપીકૂચકઃ,
 ચારિત્રસ્ય જલાંજલિર્ગુણગણારામસ્ય દાવાનલઃ;
 સંકેતઃ સકલાપદાં શિવપુરદ્વારે કપાટો દઢઃ,
 યમાર્તસ્ત્યજતિ પ્રબોધયતિ વા સ્વસ્ત્રીં પરસ્ત્રીં ન ચ; ॥૩૭॥

વ્યાઘ્રવ્યાઘ્રજલાનલાદિવિપદસ્તેષાં વ્રજંતિ ક્ષયં,
 કલ્યાણાનિ સમુદ્વસંતિ વિબુધાઃ સાંનિધ્યમધ્યાસતે;
 કીર્તિઃ સ્ફુર્તિમિયતિ યાત્યુપયયં ધર્મઃ પ્રણુશ્યત્યધં,
 સ્વર્નિર્વાણસુખાનિ સંનિદધતે ચે શીલમાખિબ્રતે. ॥૩૮॥

હરતિ કુલકલંકં લુપ્પતે પાપપંકં,
 સુકૃતમુપચિનોતિ શ્લાઘ્યતામાતનોતિ;
 નમયતિ સુરવર્ગં હન્તિ દુર્ગોપસર્ગં,
 રચયતિ શુચિશીલં સ્વર્ગમોક્ષૌ સત્ત્રીલમ્. ॥૩૯॥

તોયત્યગ્નિરપિ સ્તજત્યહિરપિ વ્યાઘ્રોડપિ સારંગતિ,
 વ્યાલોડપ્યશ્વતિ પર્વતોડપ્યુપલતિ ક્ષ્વેડોડપિ પીયૂષતિ;

चैतन्यस्य निषूढने विषतरोः सप्रह्वयारी चिरं,
 स क्रोधः कुशलाबिलाषकुशलैः प्रोन्मूलमुन्मूल्यताम् ॥४५॥
 इति कलित-श्रेयःश्रेष्ठि-प्रसूनपरंपरः,
 प्रशमपयसा सिद्धो मुक्तिं तपश्चरणुद्रुमः;
 यद्दि पुनरसौ प्रत्यासत्तिं प्रकोपहविर्बुद्धे,
 लज्जति ललते लस्मीलावं तदा विह्वलोदयः ॥४६॥
 सन्तापं तनुते लिनत्ति विनयं सौहार्दमुत्साह्य-
 त्युद्वेगं जनयत्यवधवयनं सूते विधत्ते कलिम्;
 कीर्तिं कृतति दुर्मतिं वितरति व्याहति पुण्योदयं,
 हत्ते यः कुगतिं स हातुमुच्चितो रोषः सदोषः सताम् ॥४७॥
 यो धर्मं दहति द्रुमं हव धवोन्मथ्नाति नीतिं लतां,
 हन्तीवेदुक्तां विधुंतुह धव क्षिप्तश्नाति कीर्तिं नृणाम्;
 स्वार्थं वायुरिवांशुदं विधट्यत्युद्धासयत्यापदं,
 तृष्णां धर्मं धवोच्यतः कृतकृपालोपः स कोपः कथम् ॥४८॥
 यस्मादावि-लवति वितति-दुस्तरापन्नदीनां,
 यस्मिन् शिष्टाभिरुच्यितगुण-आभनामापि नास्ति;
 यश्च व्याप्तं वहति वधधी-धूम्यया क्रोधदावं,
 तं मानाद्रिं परिहर दुरारोहभौचित्यवृत्तेः ॥४९॥
 शमादानं लज्जन्, विमलमतिनाडीं विधट्यन्,
 किरन् दुर्वाक्ष-पांशूत्करमगण्यज्जागमशृणुम्;

ભ્રમન્નૂવ્યાં સ્વૈરં વિનયનયવીથીં વિહલયન્,
 જનઃ કં નાડનર્થં જનયતિ મહાંધો દ્વિપ ઇવ. ॥૫૦૯॥
 ઔચિત્યાચરણું વિહુંપતિ પયોવાહં નભસ્વાનિવ,
 પ્રધ્વંસં વિનયં નયત્યહિરિવ પ્રાણુસ્પૃશાં જીવિતમ્;
 કીર્તિં કૈરવિણીં મતંગજ ઇવ પ્રોન્મૂલ્યત્યંજસા,
 માનો નીચ ઇવોપકારનિકરં હંતિ ત્રિવર્ગં નૃણામ્. ॥૫૧૧॥
 મુળ્ણાતિ યઃ કૃતસમસ્તસમીહિતાર્થ-
 સંજીવનં વિનય-જીવિતમંગલાનમ્;
 જાત્યાદિમાન-વિષજં વિષમં વિકારં,
 નં માર્દવામૃતરસેન નયસ્વ શાંતિમ્ ॥૫૨૧॥
 કુશલ-જનન-વંધ્યાં, સત્ય-સૂર્યાસ્ત-સંધ્યાં,
 કુગતિયુવતિમાલાં મોહમાતંગ-શાલામ્;
 શમ-કમલ-હિમાનીં દુર્યશો-રાજધાનીં,
 વ્યસનશત-સહાયાં દૂરતો મુગ્ધ માયામ્ ॥૫૩૧॥
 વિધાય માયાં વિવિધૈરુપાયૈઃ,
 પરસ્થ યે વંચનમાચરંતિ;
 તે વંચયંતિ ત્રિદિવાપવર્ગ-
 મુખ્યાન્મહામોહસખાઃ સ્વમેવ. ॥૫૪૧॥
 માયામવિશ્વાસ-વિદ્વાસમંદિરં,
 દુરાશયો યઃ કુરુતે ધનાશયા;

सोऽनर्थसार्थं न पतंतभीक्ष्णते,
 यथा णिडावो वशुडं पयः पिबन् ॥५५॥
 मुग्धप्रतारणुपरायणुमुन्निजहीते,
 यत्पाटवं कपटलंपटयित्तवृत्तेः;
 ज्यैष्ठ्यपुष्पवभवश्यभिहाऽप्यकृत्वा,
 नाऽपथ्यलोभनमिवाभयमायतौ तत् ॥५६॥
 यद्गर्भमटवीमटंति विकटं कामंति द्वेशांतरं,
 गाढंते गहनं समुद्रमतनु-क्ष्वेशां कृषिं कुर्वते;
 सेवते कृपणं पतिं गजघटा-संधदृढःसंयतं,
 सर्पन्ति प्रधनं धनांधितधियस्तद्वेलाविस्कृन्ति तमू ॥५७॥
 भूलं मोहविषद्रुमस्य सुकृतांलोराशिकुलोद्भवः,
 क्रीडाग्नेररणिः प्रतापतरणि-प्रच्छादने तोयदः;
 डीडासन्न कलेविंवेकशशिनः स्वर्णानुरापन्नदी-
 सिंधुः कीर्तिवता कलाप-कललो लोलः पराभूयतामू ॥५८॥
 निःशेषधर्मवनदाह-विनृलभाणु,
 दुःखौघलस्मनि विसर्पदकीर्तिधूमे;
 आढं धनेधनसमागमदीप्यमाने,
 लोलानले शल्लतां ललते गुणौघः ॥५९॥
 जतः कल्पतरुः पुरः सुरगवी तेषां प्रविष्टा गृहं,
 शिंतारत्नमुपस्थितं करतले प्राप्ता निधिः सन्निधिभू;
 विश्वं वश्यमवश्यमेव सुखभाः स्वर्गापवर्गश्रियो,
 ये सन्तोषमशेषदोषदहन-ध्वंसाणुडं णिज्रते ॥६०॥

વરં ક્ષિપ્તઃ પાણિઃ કુપિતકૃષ્ણિનો વદૂતકુહરે,
 વરં ઝંપાપાતો જ્વલદનલકુટે વિરચિતઃ;
 વરં પ્રાસપ્રાંતઃ સપદિ જઠરાંતર્વિનિહિતો,
 ન જન્યં દૌર્જન્યં તદપિ વિપદાં સઘ્ન વિદુષા. ॥૬૧॥
 સૌજન્યમેવ વિદધાતિ યશશ્રિયં ચ,
 સ્વશ્રેયસં ચ વિભવં ચ લવક્ષયં ચ;
 દૌર્જન્યમાવહસિ યત્ કુમતે તદર્થં,
 ધાન્યેડનલં દિશસિ તજ્જલસેકસાધ્યે. ॥૬૨॥
 વરં વિભવવંધ્યતા, સુજનભાવભાજનં નૃણા-
 મસાધુચરિતાર્જિતા ન પુનરુજ્જિર્જાતાઃ સંપદઃ;
 કૃશત્વમપિ શોભતે સહજમાયતૌ સુંદરં,
 વિપાકવિરસા ન તુ શ્વયથુસંભવા સ્થૂલતા. ॥૬૩॥
 ન ધ્રુતે પરદૂષણું પરગુણું વક્ત્યદપમખ્યન્વહં,
 સંતોષં વહતે પરર્ધિષુ પરાભાધાસુ ધત્તે શુચમ્;
 સ્વશ્લાઘાં ન કરોતિ નોજ્જતિ નયં નૌચિત્યમુદ્વંધય-
 ત્યુક્તોપ્યપ્રિયમક્ષમાં ન રચત્યયેતચ્ચરિત્રં સતામ્. ॥૬૪॥
 ધર્મં ધ્વસ્તદયો યશશ્ચ્યુતનયો વિત્તં પ્રમત્તઃ પુમાન;
 કાવ્યં નિષ્પ્રતિભસ્તપઃશમદયાશૂન્યોડદપમેધાઃ શ્રુતમ્;
 વસ્ત્વાલોકમલોચનશ્રલમના ધ્યાનં ચ વાગ્ધત્યસૌ,
 યઃ સંગં-ગુણિનાં વિમુચ્ય વિમતિઃ કલ્યાણમાકાંક્ષતિ. ૬૫
 હરિત કુમતિં ભિન્તે, મોહં કરોતિ વિવેકિતાં,
 વિતરતિ રતિં સૂતે નીતિં તનેતિ ગુણાવલિમ્;

प्रथयति यशे धत्ते धर्मं व्यपोहति दुर्गातिं,
 जनयति नृणां किं नालीष्टं गुणोत्तमसंगमः ॥६६॥
 क्षण्युं पुद्गिकलापमापदमपाकृतुं विहृतुं पथि,
 प्राप्नुं कीर्तिमसाधुतां विधुवितुं धर्मं समासेवितुम्;
 रोद्धुं पापविपाकमाकलयितुं स्वर्गापवर्गाश्रियं,
 येत्त्वं चित्त ! समीहसे गुणवतां संगं तदङ्गीकुरु ॥६७॥
 हिमति महिमांसेनो यं डानिलत्युदयांभुदे,
 द्विरहति दयारामे क्षेमक्षमाभृति वञ्जति;
 समिधति कुमत्यग्नौ कंदत्यनीतिलतासु यः,
 किमलिलपता श्रेयः श्रेयः ? स निर्गुणसंगमः ॥६८॥
 आत्मानं कुपथेन निर्गमयितुं यः शूकलाश्रयते,
 कृत्याकृत्यविवेकश्रवितद्धतौ यः कृष्णसर्पायते;
 यः पुण्यद्रुमभ्रंडभ्रंडनविधौ स्कूर्णकुडारायते,
 तं द्रुप्तव्रतमुद्रमिन्द्रियगणुं जित्वा शुभंयुर्विव ॥६९॥
 प्रतिष्ठां यन्निष्ठां नयति नयनिष्ठां विधटय-
 त्यकृत्येष्वाधत्ते मतिमतपसि प्रेम तनुते;
 विवेकस्योत्सेकं विदलयति हत्ते य विपदं,
 पदं तद्दोषाणां करण-निकुरम्भं कुरु वशे. ॥७०॥
 धत्तां भौनमणारमुज्जतु विधिप्रागल्भ्यमभ्यस्यता,-
 भस्त्वतर्गाणुमागमश्चमभुपदत्तां तपस्तप्यताम्;

શ્રેયઃપુંજનિકુંજલંજનમહાવાતં ન ચેદિંદ્રિય, -
 પ્રાતં જેતુમવૈતિ ભસ્મનિ હુતં જનીત સર્વં તતઃ ॥૭૧॥
 ધર્મધ્વંસધુરીણુમજ્રમસ્સાવારીણુમાપત્રથા, -
 લંકર્મીણુમશર્મનિર્મિતિકલાપારીણુમેકાંતતઃ;
 સર્વાન્નીનમનાત્મનીનમનયાત્યંતીનમિષ્ટે યથા, -
 કામીનં કુમતાધ્વનીનમજયન્નશૌધમક્ષેમભાક્ષ. ॥૭૨॥
 નિમ્નં ગચ્છતિ નિમ્નગેવ નિતરાં નિદ્રેવ વિષ્કંભતે,
 ચૈતન્યં મદિરેવ પુષ્યતિ મદં ધૂમ્યેવ દત્તેડન્ધતામ્;
 ચાપલ્યં ચપલેવ ચુમ્બતિ દવજ્વાલેવ તૃણાં નય, -
 ત્યુલ્લાસં કુલટાંગનેવ કમલા સ્વૈરં પરિભ્રામ્યતિ. ॥૭૩॥
 દાયાદાઃ સ્પૃહ્યન્તિ તસ્કરણા મુષ્ણન્તિ ભૂમિભુજે,
 ગૃહ્ણન્તિ ચ્છલમાકલ્પ્ય હુતભુગ્ભસ્મીકરેતિ ક્ષણાત્;
 અંભઃ ખલાવયતિ ક્ષિતૌ વિનિહિતં યક્ષા હરન્તે હઠાત્,
 દુર્વૃત્તાસ્તનયા નયન્તિ નિધનં ધિગ્બદ્ધધીનં ધનમૂ ॥૭૪॥
 નીચસ્થાડપિ ચિરં ચંદ્રનિ રચયન્ત્યાયાન્તિ નીચૈર્નાતિં,
 શત્રોરખ્યગુણાત્મનોડપિ વિદધત્યુચ્ચૈર્ગુણોત્કીર્તનમૂ;
 નિર્વેદં ન વિદન્તિ કિંચિદ્કૃતજ્ઞસ્થાપિ સેવાક્રમે,
 કષ્ટં કિં ન મનસ્વિનોડપિ મનુજાઃ કુર્વન્તિ વિત્તાર્થિનઃ ॥૭૫॥
 લક્ષ્મીઃ સર્પતિ નીચમર્ણવપયઃસંગાદિવાચ્ચોજિની,
 સંસર્ગાદિવ કંટકકુલપટા ન ક્વાડપિ ધત્તે પદમૂ;

शैतन्यं विषसन्निधेरिव नृणामुज्ज्वलसयत्यंजसा,
 धर्मस्थाननियोजनेन गुणिलिखितं तदस्याः इलम् ॥७६॥
 चारित्रं यिनुते धिनोति विनयं ज्ञानं नयत्युन्नतिम्,
 पुष्पाति प्रशमं तपः प्रणयत्युल्लासयत्यागमम्;
 पुण्यं कंदलयत्यध्वं हलयति स्वर्गं हृदाति कमात्,
 निर्वाणश्रियमातनोति निहितं पात्रे पवित्रं धनम् ॥७७॥
 दारिद्र्यं न तमीक्षते न लज्जते दौर्भाग्यमादांभते,
 नाडकीर्तिर्न पराभवोऽभिलषते न व्याधिरास्कुंक्षति;
 दैन्यं नाद्रियते हुनोति न हरः क्षिप्रं नैवापदः,
 पात्रे यो वितरत्यनर्थदहनं दानं निदानं श्रियाम् ॥७८॥
 लक्ष्मीः कामयते भतिमृगयते कीर्तिस्तमादोक्षते,
 प्रीतिश्चुम्बति सेवते सुलगता नीरागताऽऽविंगति;
 श्रेयःसंहतिरव्युपैति वृणुते स्वर्गोपलोगस्थिति,—
 मुक्तिर्वाञ्छति यः प्रयच्छति पुमान् पुण्यार्थमर्थं
 निजम् ॥७९॥
 तस्यासन्ना, रतिनुचरी, कीर्तिरुत्कंठिता श्रीः,
 स्निग्धा युद्धिः परित्यज्य परा यकवर्ति त्वक्छिः;
 आणौ आप्ता त्रिदिवकमला कामुकी मुक्तिसंपत्,
 सप्तक्षेत्र्यां वपति विपुलं वित्तभीजं निजं यः, ॥८०॥
 यत्पूर्वाभिर्लोकभूरीलकुक्षिं यत्कामदावानल-

ज्वालाजलजलं यद्दुश्करं त्रिआभाहिमंत्राक्षरम्;
 यत्प्रत्यूहतमः समूहद्विसं यद्विधिदक्षमीलता,—
 भूलं तद् द्विविधं यथाविधि तपः कुर्वीत वीतरुपृष्ठः ॥८१॥
 यस्माद्विघ्नपरंपरा विघटते दास्यं सुराः कुर्वते,
 कामः शाम्यति दाम्यतीन्द्रियगणुः कल्याणमुत्सर्पति;
 उन्मीलन्ति महर्द्धयः कलयति ध्वंसं ययः कर्मणां,
 स्वाधीनं त्रिदिवं शिवं यलवतिश्चाध्यं तपस्तप्त किम्? ॥८२॥
 कान्तारं न यथेतरो ज्वलयितुं दक्षो दवाग्निं विना,
 दवाग्निं न यथा परः शमयितुं शक्तो विनालोधरम्;
 निष्णातः पवनं विना निरसितुं नान्यो यथालोधरं,
 कर्मोद्धं तपसा विना किमपरो हतुं समर्थस्तथा. ॥८३॥
 सतोषस्थूलभूलः प्रशमपरिकरः, स्कंधमंधप्रपंचः,
 पंचाक्षीरोधशापः स्फुरदलयदलः शीलसंपत्प्रवालः;
 श्रद्धामलः पूरसेकाद्विपुलकुलमलैश्वर्यसौंदर्यलोगः,
 स्वर्गादिप्राप्तिपुण्यः शिवपददलदः स्यात्तपः —

पादपोऽयम्. ॥८४॥

नीरागे तरुणीकटाक्षितमिव त्यागव्यपेतप्रलौ,
 सेवाकष्टमिवोपरोपणुमिवालो जन्मनामश्मनि;
 विष्वग्वर्षमिवोपरक्षितितले दानार्हद्वर्यातपः—
 स्वाध्यायाध्ययनादि निष्कलमनुष्ठानं विना लावनाम्. ॥८५॥
 सर्वं शीप्सति पुण्यमीप्सति दमं धित्सत्यधं मित्सति

श्री. ध. प्र. २. ३०

मधं दित्सति दानशीलतपसां साक्ष्यमादित्सति;
 कल्याणोपययं चिकीर्षति लवालोघेस्तटं लिप्सते,
 मुष्णिक्सीं परिरिप्सते यद्विजनस्तद् लावयेद् लावनाम् ॥८६॥
 विवेकवनसारिणीं प्रशमशर्मसंश्रवनीं,
 लवाणुवमहातरीं महनदावभेधावलीम्;
 चलाक्षमृगवागुरां गुरुकपायशैलाशनिं,
 विमुक्तिपथवेसरीं लज्जत लावनां किं परैः ॥८७॥
 मनं हतं वित्तं जिनवचनमव्यस्तमणिलं,
 क्रियाक्रांतं यष्टं रचितमवनौ सुप्तमसकृतं;
 तपस्तीव्रं तप्तं यराणुमपि यीर्णुं चिरतरं,
 नयेर्य्यते लावस्तुषपपनवत्सर्वमङ्गलम् ॥८८॥
 बह्मशुलरजःपाये दृष्टेन्द्रियद्विरदांकुशं,
 कुशलकुसुमोद्यानं माद्यन्मनःकपिशृङ्खलां;
 विरतिरमणीवीलावेशमस्मरन्वरलेखनं,
 शिवपथरथस्तद्वैराग्यं, विभृश्य लवाऽलयः ॥८९॥
 चंडानिलस्कुशितमण्डययं दवारिं,—
 वृक्षमणं तिमिरमंडलमङ्गणिभम्;
 वणं महीघनिबहुं नयते यथांतं,
 वैराग्यमैकमपि कर्म तथा समग्रम् ॥९०॥
 नमस्तस्मै चरणुवरिषस्थां शुभशुभे,—

સ્તપસ્યા નિઃસીમશ્રમપદમુપાસ્યા શુભવતામ્;
 નિષાદડરણ્યે સ્યાત્ કરણદમવિદ્યા ચ શિવદા,
 વિરાગઃ કૂરાગઃક્ષપણનિપુણોડતઃ સ્ફુરતિ ચેત્. ॥૬૧૪
 ભોગાન્ કૃણુભુજંગભોગવિષમાન્ રાજ્યં રજઃસન્નિમં,
 અંધૂન્ખંધનિખંધનાનિ વિષયગ્રામં વિષાન્નોપમમ્;
 ભૂતિં ભૂતિસહોદરાં તૃણુમિવ સ્ત્રેણું વિદિત્વા ત્યજન્,
 તેષ્વાસક્તિમનાવિદો વિલલતે મુક્તિં વિરક્તઃ પુમાન્. ॥૬૨
 જિનેન્દ્રપૂજા શુરુપયુપાસ્તિઃ, સત્વાનુકંપા શુભપાત્રદાનમ્;
 શુણાનુરાગઃ શ્રુતિરાગમસ્ય, નૃજન્મવૃક્ષસ્ય

ફલાન્યમૂનિ. ॥૬૩॥

ત્રિસંધ્યં દેવાર્યાં વિરચય ચયં પ્રાપય યશઃ,
 શ્રિયઃ પાત્રે વાપં જનય નયમાર્ગં નય મનઃ;
 સ્મરકોષાધારીન્ દલય કલય પ્રાણિષુ દયાં,
 જિનોક્તં સિદ્ધાંતં શ્રુણુ વૃણુ જવાન્મુક્તિકેમલામ્. ॥૬૪॥
 કૃત્વાડર્હત્પદપૂજનં યતિજનં નત્વા વિદિત્વાડગમં,
 હિત્વા સંગમધર્મકર્મઠધિયાં પાત્રેષુ દત્વા ધનમ્;
 ગત્વા પદ્ધતિમુત્તમકેમળુષાં જિત્વાંડતરાશ્વિજં,
 સ્મૃત્વા પંચનમસ્કિયાં કુરુ કરકેડસ્થમિષ્ટં સુખમ. ॥૬૫॥
 પ્રસરતિ યથા, કીર્તિર્દિક્ષુ, ક્ષપાકરસોદરા,
 ડભ્યુદયજનની, માતિ સ્ફાતિ, યથા શુભસંતતિઃ
 કલયતિ યથા, વૃદ્ધિં ધર્મઃ, કુકર્મહતિક્ષમઃ,

કુશલસુલભે, ન્યાયે કાર્યં, તથા પથિ વર્તનમ્. ॥૬૬॥

કરે શ્લોઘ્યસ્ત્યાગઃ, શિરસિ ગુરુપાદ-પ્રણમનં,
મુખે સત્યા વાણી શ્રુતમધિગતં ચ શ્રવણયોઃ;
હૃદિ સ્વચ્છા વૃત્તિર્વિજયિ ભુજયોઃ પૌરુષમહો,
વિનાખ્યૈશ્વર્યેણ પ્રકૃતિમહતાં મંડનમિદમ્. ॥૬૭॥

ભવારણ્યં મુક્ત્વા, યદિ જિગમિષુર્મુક્તિનગરીં,
તદ્દાનીં મા કાષીં વિષયવિષવૃક્ષેષુ વસતિમ્;
યતશ્ચાયખ્યેષાં પ્રથયતિ મહામોહમચિરા,-
દ્યં જંતુર્યસ્માત્પદમપિ ગંતું ન પ્રભવતિ. ॥૬૮॥

સોમપ્રભાચાર્યમભા ચ યત્ન, પુંસાં તમઃપંકમપાકરૈતિ;
તદ્વખ્યમુષ્મિન્નુપદેશલેશે, નિશમ્યમાનેઽનિશમેતિ

નાશમ્. ॥૬૯॥

અભજદ્વજિતદેવા-ચાર્યપદોદયાદ્રિ,-

દ્યુમણિવિજયસિંહાચાર્યપાદારવિંદે;

મધુકરસમતાં યસ્તેન સોમપ્રભેણ,

વ્યરચિ મુનિપ-રાજા સૂક્તામુક્તાવલીયમ્. ॥૭૦॥

॥ શ્રી વૈરાગ્યશતકમ્ ॥

સંસારંમિ અસારે, નત્થિ સુહં વાહિ-વેઅણા-પઉરે;
 જાણુંતો ઇહ જીવો, ન કુણ્ઠ જિણ્ઠેસિયં ધમ્મં. ૧
 અજજં કલ્લં પર પરારિં, પુરિસા ચિંતંતિ અત્થસંપત્તિં;
 અંજલિગયં વ તોયં, ગલંતમાડ્ડઉં ન પિચ્છંતિ. ૨
 જં કલ્લે કાયવ્વં, તં અજજં ચિય કરેહુ તુરમાણા;
 બહુવિઘ્ઘો હુ મુહુત્તો, મા અવરણ્ઠં પડિક્ખેહુ. ૩
 હી સંસાર-સહાવં, ચરિયં નેહાણુરાગ-રત્તાવિ;
 જે પુવ્વણ્હે દિટ્ઠા, તે અવરણ્હે ન દીસંતિ. ૪
 મા સુઅહ જગ્ગિઅવ્વે, પલાઈઅવ્વંમિ કીસ વીસમેહ;
 તિન્નિ જણા આણુલગ્ગા, રોગો અ જરા અ મચ્ચૂ અ. ૫
 દિવસનિસા-ઘડિમાલં, આઉ-સલિલં જાણુ ધિત્તૂણં;
 ચંદાઈચ્ચિ-બઈદ્વા; કાલ-રહટ્ઠં ભમાડંતિ. ૬
 સા નત્થિ કલા તં નત્થિ, ઉસહં તં નત્થિ કિંચિ વિન્નાણું;
 જેણુ ધરિજજઈ કાયા, બજજંતી કાલસપ્પેણું. ૭
 દીહરક્ષિંદ-નાલે, મહિંડર-કેસર-દિસા-મહદલિલ્લે;
 ઉઅપીઅઈ કાલભમરો, જણુમયરંદં પુહવિપઉમે. ૮
 છાયામિસેણુ કાલો, સયલજાણુ ઇલં ગવેસંતો;
 પાસં કહુવિ ન મુંચઈ, તા ધમ્મે ઉજ્જમં કુણ્ઠ. ૯

કાલંમિ અણાઇએ, જીવાણું વિવિહકમ્મ-વસગાણું;
 તં નત્થિ સંવિહાણું, સંસારે જં ન સંભવઇ. ૧૦
 બંધવા સુહિણો સંવે, પિયમાયા પુત્તભારિયા;
 પેઅવણાઉ નિઅત્તંતિ, દાગિણું સલિલંજલિં. ૧૧
 વિહડંતિ સુઆ વિહડંતિ, બંધવા વલ્લહા ય વિહડંતિ;
 ઇક્કો કહ્હવિ ન વિહડઇ, ધમ્મો રે જીવ ! જિણુભણિઓ. ૧૨
 અડકમ્મ-પાસબદ્ધો, જીવો સંસાર-ચારએ ઠાઇ;
 અડકમ્મ-પાસમુક્કો, આયા સિવમંદિરે ઠાઇ. ૧૩
 વિહવો સજ્જણસંગો, વિસયસુહાઇં વિલાસલલિઆઇં;
 નલિણીદલગ્ગ-ઘોલિર, -જલલવ-પરિચંચલં સંવં. ૧૪
 તં કત્થ બલં તં કત્થ, જીવણું અંગચંજિમા કત્થ;
 સંવમણિચ્ચં પિચ્છહ, દિદ્દં નદ્દં કયંતેણ. ૧૫
 ઘણુકમ્મ-પાસબદ્ધો, ભવનચર-ચઉપહેસુ વિવિહાઓ;
 પાવઇ વિડંબણાઓ, જીવો કો ઇત્થ સરણું સે. ૧૬
 ઘોરંમિ ગળ્લવાસે, કલમલ-જંબાલ-અસુઇંબીલચ્છે;
 વસિઓ અણુંતખુત્તો, જીવો કમ્માણુભાવેણું. ૧૭
 ચુલસીઇં કિર લોએ, જોણીણું પમુહસયસહસ્સાઇં;
 ઇક્કિક્કમ્મિ અ જીવો, અણુંતખુત્તો સમુપ્પન્નો. ૧૮
 માયા-પિય-બંધૂહિં, સંસારત્થેહિં પૂરિઓ લોઓ;
 અહુજોણિ-નિવાસીહિં, ન ય તે તાણું ચ સરણું ચ. ૧૯

જીવો વાહિ-વિહુતો, સફરો ઈવ નિજજલે તડપ્કડપ્ક;
 સયલો વિ જણો પિચ્છઈ, કો સફરો વેચણા-વિગમે. ૨૦
 મા જાણસિ જીવ તુમં, પુતકલત્તાઈ મજા સુહહેલો;
 નિકળું બંધણુ-મેયં, સંસારે સંસરંતાણું. ૨૧
 જાણણી જાયઈ જાયા, જાયા માયા પિયા ય પુત્તો મ;
 અણુવત્યા સંસારે, કમ્મવસા સંવજીવાણું. ૨૨
 ન સા જાઈ ન સા જોણી, ન તં ઠાણું ન તં કુલં;
 ન જાયા ન મયા જત્ય, સંવે જીવા અણુંતસો. ૨૩
 તં કિંપિ નત્ય ઠાણું, લોચે વાલગ્ગ-કોડિમિત્તંપિ;
 જત્ય ન જીવા બહુસો, સુહદુક્ખ-પરંપરા પત્તા. ૨૪
 સંવાચો રિહીચો, પત્તા સંવેવિ સયણુ-સંબંધા;
 સંસારે તા વિરમસુ, તત્તો જઈ મુણસિ અપ્પાણું. ૨૫
 એગો બંધઈ કમ્મં, એગો વહુ-બંધ-મરણુ-વસણાઈ;
 વિસહઈ ભવંમિ ભમડઈ, એગુચ્ચિચ્ચ કમ્મવેલવિચો. ૨૬
 અન્નો ન કુણઈ અહિયં, હિયં પિ અપ્પા કરેઈ ન હુ અન્નો;
 અપ્પકયં સુહદુક્ખં, ભુજસિ તા કીસ દીણુમુહો. ૨૭
 બહુઆરંભ-વિહત્તં, વિત્તં વિલસંતિ જીવ ! સયણુગણુ;
 તજજણિય-પાવકમ્મં, અણુહવસિ પુણો તુમં ચેવ. ૨૮
 અહ દુક્ખિયાઈ તહ ભુક્ષિયાઈ, જહ ચિંતિયાઈ ડિભાઈ;
 તહ થેવંપિ ન અપ્પા, વિચિંતિચો જીવ ! કિં ભણિમો. ૨૯

ખણ્ણલંશુરં સરીરં, જીવો અન્નો અ સાસયસરૂવે;
 કમ્મવસા સંખંધો, નિખમંધો ઈત્થ કો તુજ્જ. ૩૦
 કહ આયં કહ ચલિયં, તુમંપિ કહ આગચ્છો કહં ગમિહી;
 અન્નુન્નંપિ ન ચાણ્ણહ, જીવ ! કુડુંખં કચ્છો તુજ્જ ? ૩૧
 ખણ્ણલંશુરે સરીરે, મણ્ણઅલવે અખલપડલ-સારિચ્છે;
 સારં ઈત્તિયમેત્તં, જં કીરઈ સોહણ્ણો ધમ્મો. ૩૨
 જમ્મદુક્ખં જરાદુક્ખં, રોગા ય મરણાણિ ય;
 અહો દુક્ખો હુ સંસારો, જત્થ કીસંતિ જંતુણ્ણો. ૩૩
 જાવ ન ઇંદ્રિયહાણી, જાવ ન જરરક્ખસી પરિપ્પુરઈ;
 જાવ ન રોગવિઆરા, જાવ ન મચ્ચૂ સમલ્લિઅઈ. ૩૪
 જહ ગેહંમિ પલિત્તે, કૂવં ખણ્ણિઉં ન સક્કચ્છે કોઈ;
 તહ સંપત્તે મરણે, ધમ્મો કહ કીરચ્છે જીવ ! ૩૫
 રૂવમડસાસયમેયં, વિજ્જણુલયા-ચંચલાં જચ્છે જીઅં;
 સંજાણુરાગ-સરિસં, ખણ્ણુરમણીઅં ચ તારુન્નં. ૩૬
 ગયકન્ન-ચંચલાચ્છો, લચ્છીચ્છો તિઅસ-ચાવ-સારિચ્છં;
 વિસયસુહં જીવાણ્ણં, ખુજ્જસુ રે જીવ ! મા મુજ્જ. ૩૭
 જહ સંજાચ્છે સઉણ્ણાણુ, સંગમો જહ પહે અ પહિઆણ્ણં;
 સયયાણ્ણં સંજેગો, તહેવ ખણ્ણલંશુરો જીવ ! ૩૮
 નિસાવિરામે પરિભાવયામિ, ગેહે પલિત્તે કિમડહં સુયામિ;
 ક્ખંત-મડપ્પાણુ-મુવિક્ખયામિ,
 જં ધમ્મરહિચ્છો દિઅહા ગમામિ. ૩૯

જા જા વચ્ચે રચણી, ન સા પાડનિયત્તઈ;
 અહમ્મં કુણુમાણુસસ, અહલા જંતિ રાઈઓ. ૪૦
 જસડતિ મચ્ચુણુ સક્ખં, જસ વ ડતિ પલાયણુ;
 જો જાણે ન મરિસામિ, સો હુ કંખે સુએ સિયા. ૪૧
 દંડકલિઅં કરિંતા, વચ્ચંતિ હુ રાઈઓ ય દિવસા ય;
 આઉસં સંવિસંતા, ગમાવિ ન પુણે નિયત્તંતિ. ૪૨
 જહેહ સીહો વ મિયં ગકાય, મચ્ચૂ નરં જુઈહુ અંતકાલે;
 ન તસસ માયા વ પિયા વ ભાયા, કાલંમિ તંમિં સહરા
 ભવંતિ. ૪૩

જાળં જલભિંદુસમં, સંપત્તીઓ તરંગલોલાઓ;
 સુમિણુય-સમં ચ પિમ્મં, જં જાત્રુસુ તંક રિજ્જમસુ. ૪૪
 સંઝરાગ-જલત્રુખુઓવમે, જીવિએ ચ જલભિંદુ-ચંચલે;
 જીવ્વણે ચ નઈ વેગ-સંનિલે, પાવજીવ! કિમિયં ન
 જીજસે. ૪૫

અન્નતથ સુઆ અન્નતથ, ગેહિણી પરિઆણોડવિ અન્નતથ;
 ભૂઅખલિઅ વ કુડુંખં, પક્કિખત્તં હયકયંતેણુ. ૪૬
 જીવેણુ ભવે ભવે મિલિયાંઈ, દેહાઈ જાઈ સંસારે;
 તાણું ન સાગરેહિં, કીરઈ સંખા અણુતેહિં. ૪૭
 નયણોદયંપિ તાસિં, સાગરસલિલાઓ ખડુયરં હોઈ;
 ગલિયં રુઅમાણીણું, માજિણું અન્નમન્નાણું. ૪૮

જં નરજો નેરધયા, દુહાઈ પાવંતિ ઘોર-ણંતાઈ;
 તત્તો અણુંતણુણિયં, નિગોઅમજાએ, દુહં હોઈ. ૪૯
 તંમિ વિ નિગોઅમજાએ, વસિયો રેણવ ! વિવિહકમ્મવસા;
 વિસહંતો તિફખદુહં, અણુંતપુણ્ણપરાવત્તે. ૫૦
 નિહરીઅ કહવિ તત્તો, પત્તો માણુઅત્તણુંપિ રેણવ !
 તત્થવિ જિણુવર-ધમ્મો, પત્તો ચિંતામણિ-સરિચ્છો. ૫૧
 પત્તેવિ તંમિ રેણવ, કુણુસિ પમાયં તુમં તયં ચેવ;
 જેણું ભવંધકૂવે, પુણ્ણોવિ પડિયો દુહં લહસિ. ૫૨
 ઉવલ્લદ્ધો જિણુધમ્મો, નય આણુચિણ્ણો પમાય-દોસેણું;
 હાણવ અપ્પવેરિઅ ! સુખહું પરચો વિસૂરિહિસિ. ૫૩
 સોઅંતિ તે વરાયા, પચ્છા સમુવદ્ધિયંમિ મરણુંમિ;
 પાવપમાય-વસેણું, ન સંચિયો જેહિં જિણુધમ્મો. ૫૪
 ધી ધી ધી સંસારં, દેવો મરિણિણું જં તિરી હોઈ;
 મરિણિણુ રાયરાયા, પરિપચ્ચઈ નિચ-જલાહિં. ૫૫
 જાઈ અણાહોણવો, દુમસ્સ પુષ્કં વ કમ્મવાય-હચો;
 ઘણુધન્નાહરણાઈ, ઘર-સયણુ-કુડુંખ મિલ્લેવિ. ૫૬
 વસિયં ગિરીસુ વસિયં દરીસુ, વસિયં સમુદ્ધમજાંમિ;
 રુક્ખગ્ગેસુ ય વસિયં, સંસારે સંસરંતેણું. ૫૭
 દેવો નેરધઉ ત્તિ ય, કીડ પયંશુ ત્તિ માણુસો અસો;
 રૂવસ્સી ય ત્તિદેવો, સુહલાગી દુકખલાગી ય. ૫૮

રાઉત્તિ ય દમશુત્તિ ય, એસ સવાશુત્તિ એસ વેયવિચ્છિન્ન-
સામી ઠાસો પુજ્જો, ખલોત્તિ અધણોધણવધત્તિ. ૫૯
નવિ ઈત્થ કોઈ નિયમો, સકમ્મ-વિણિવિદ્ધ-

સરીસ-કયચિદ્દો;

અન્નુત્તરવેસો, નહુવ પરિચ્ચત્તએ જીવો. ૬૦

નરએસુ વેઅણાઓ, અણોવમાઓ અસાયખહુલાઓ;

રેજીવ! તએ પત્તા, અણુંતખુત્તો ખહુવિહાઓ. ૬૧

દેવત્તે મણુઅત્તે, પરાભિઓગત્તણું ઉવગએણું;

ભીસણુદહં ખહુવિહં, અણુંતખુત્તો સમાણુભૂઅં. ૬૨

તિરિયગઈં અણુપત્તો, ભીમ-મહાવેઅણા અણેગવિહા;

જમ્મણુમરણુ-રહદ્દે, અણુંતખુત્તો પરખભિઓ. ૬૩

જાવંતિ કેવિ દુક્ખા, સારીરા માણુસા વ સંસારે;

પત્તો અણુંતખુત્તો, જીવો સંસાર-કંતારે. ૬૪

તણહા અણુંતખુત્તો, સંસારે તારિસી તુમં આસી;

જં પસમેઉં સંવો-દહીણુમુદ્ધયં ન તીરિજ્જા. ૬૫

આસી અણુંતખુત્તો, સંસારે તે છુહાવિ તારિસિયા;

જં પસમેઉં સંવો, પુગ્ગલકાઓવિ ન તીરિજ્જા. ૬૬

કાઝિણુ-મણેગાઈં, જમ્મણુમરણુ-પરિચ્ચદ્ધણુ-સયાઈં;

દુક્ખેણુ માણુસત્તં, જઈ લહઈ જહિચ્છિયં જીવો. ૬૭

તંતહ દુક્કહ-લંભં, વિજ્જુલયા-ચંચલં ચ મણુઅત્તં;

ધમ્મંભિ જો વિસીયઈ, સો ક્કહરિસો ન સખ્ખરિસો. ૬૮

આણુસસજમ્મે તડિલદ્વયંમિ, જિણિંદ્વધમ્મે ન કચ્ચોય જેણું;
તુદ્દેશુણે જહ ધાણુક્કચ્ચેણું, હત્થા મલેન્વા ય અવસ્સ તેણું. ૬૬
રે જીવ ! નિસુણિ ચંચલસહાવ,

મિદ્દેવિણુ સયલવિ ખજ્જલાવ;
નવલેયપરિગ્ગહ વિવિહજલ, સંસારિ અત્થિ સહુ ઇદ્યાલ. ૭૦
પિય-પુત્ત-મિત્ત-ધર-ધરણિ-જાય,
ઇહલોધમ્મ સન્વ નિયસુહ-સહાય;

ન વિ અત્થિ કોઇ તુહ સરણિ મુક્ખ,
ઇક્કલ્લુ સહસિ તિરિનિરય-દુક્ખ. ૭૧

કુસળે જહ ચોસખિંદુચ્ચે, થોવં ચિદ્ધં લંખમાણુચ્ચે;
એવં માણુઆણુ જીવિઅં, સમયં ગોયમ ! મા પમાયચ્ચે. ૭૨

સંખુજ્જહ કિં ન ખુજ્જહ, સંખોહી ખલુ પિચ્ચ દુલ્લહા;
નો હુ ઉવણુમંતિ રાઈચો, નો સુલહં પુણુરાવિજીવિયં. ૭૩
હહરા પુઠ્ઠા ય પાસહ, ગખ્ખત્થાવિ ચયંતિ માણુવા;

સેણે જહ વદ્ધયં હરે, એવમાડ્ડઉક્ખયંમિ તુદ્ધઈ. ૭૪
તિહુઅણુજ્જણું મરંતં, દ્દદ્દૂણુ નયંતિ જે ન અખ્ખાણું;
વિરમંતિ ન પાવાચો, ધી ધી ધિદ્ધત્થણું તાણું. ૭૫

મા મા જંપહ ખહુયં, જે ખદ્ધા ચિક્કણેહિં કરમેહિં;
સન્વેસિ તેસિ જાયઈ, હિચોવચ્ચેસો મહાઠોસો. ૭૬
કુણુસિ મમત્તં ધણુસયણુ-વિહવપમુહેસુ અણુંતદ્ધુખેસુ;
સિદ્ધિલેસિ આયરં પુણુ, અણુંતસુક્ખંમિ મુક્ખંમિ. ૭૭

સંસારે દુહહેલે, દુઃખકલે દુસહદુઃખરૂવો ય;
 ન ચયંતિ તંપિ જીવા, અર્ધબદ્ધા નેહનિઅલેહિં. ૭૮
 નિયકમ્મ-પવણુ-ચલિઓ, જીવો સંસાર-કાણુણે ઘોરે;
 કા કા વિડંબણુઓ, ન પાવયે દુસહદુઃખાઓ. ૭૯
 સિસિરંમિ સીયલાનિલ, -લહરિસહસ્સેહિ ભિન્નઘણુદેહો;
 તિરિયત્તણુમિડરણુણે, અણુંતસો નિહણુ-મણુપત્તો. ૮૦
 ગિમ્હાયવ-સંતત્તો-ડરણુણે છુહિઓ પિવાસિઓ બહુસો;
 સંપત્તો તિરિયલવે, મરણુદુહં બહુ વિસૂરંતો. ૮૧
 વાસાસુ-રણુમજ્જે, ગિરિનિજ્જરણુદગેહિ વજ્જંતો;
 સીયાનિલ-ડજ્જવિઓ, મઓસિ તિરિયત્તણુ બહુસો. ૮૨
 એવં તિરિય-લવેસુ, કીસંતો દુઃખસયસહસ્સેહિં;
 વસિઓ અણુંતપુત્તો, જીવો લીસણુલવારન્ને. ૮૩
 દુદ્દુકમ્મ-પલયા-નિલપેરિઉ લીસણુમિ લવરન્ને;
 હિંડંતો નરએસુ વિ, અણુંતસો જીવ ! પત્તોસિ. ૮૪
 સત્તસુ નરય-મહીસુ, વજ્જનલદદાહ-સીયવિયણુ સુ;
 વસિઓ અણુંતપુત્તો, વિલવંતો કરુણુસદેહિં. ૮૫
 પિય-માય-સયણુ-રહિઓ, દુરંતવાહીહિ પીહિઓ બહુસો;
 મણુઅલવે નિસારે, વિદ્ધાવિઓ કિં ન તં સરસિ. ૮૬
 પવણુવ્વ ગયણુમજ્જે, અલ્લકિખઓ ભમઈ લવવણુ જીવો;
 ઠાણુદાણુમિ સમુન્નિજ્જણુ, ધણુ-સયણુ-સંધાઓ. ૮૭

વિદિનજાંતા અસયં, જન્મજરામરણ-તિક્ષ્ણકુંતેહિં;
 દુહ-મડણુહવંતિ ઘોરં, સંસારે સંસરંત જિઆ. ૮૮
 તકવિ ખણુપિ ક્યાવિ હુ, અન્નાણુભુયંગ-ડંકિયા જીવા;
 સંસાર-ચારગાઓ, ન ય ઉવિનજાંતિ મૂઢમણા. ૮૯
 કીલસિ કિયંતવેલં, સરીરવાવીઈ જત્ય પઠસિમયં;
 કાલરહદ-ઘડીહિં, સોસિનજાઈ જીવિઅંલોહં. ૯૦
 રે જીવ ! ખુજા મા મુજા, મા પમાયં કરેસિ રે પાવ ! ;
 કિં પરલોએ ગુરુદુક્ષ-ભાયણું હોહિસિ અયાણુ ! ૯૧
 ખુજાસુ રે જીવ ! તુમં, મા મુજાસુ જિણુમયંમિ નાગિણું;
 જમ્હા પુણુરવિ એસા, સામગ્ગી દુલ્લહા જીવ ! ૯૨
 દુલહો પુણુ જિણુધમ્મો, તુમં પમાયાયરો સુહેસી ય;
 દુસહં ચ નરયદુક્ષં, કહ હોહિસિ તં ન યાણામો. ૯૩
 અથિરેણુ થિરો સમલેણુ, નિમ્મલો પરવસેણુ સાહીણો;
 દેહેણુ જઈ વિઠપ્પઈ, ધમ્મો તા કિં ન પજજતં. ૯૪
 જહ ચિંતામણિરયણું, સુલહં ન હુ હોઈ તુચ્છવિહવાણું;
 ગુણવિહવ-વન્નિજ્યાણું, જીયાણુ તહ ધમ્મરયણુંપિ. ૯૫
 જહ દિદ્દહીસંજેગો, ન હોઈ જચ્ચંધયાણુ જીવાણું;
 તહ જિણુમય-સંજેગો, ન હોઈ મિચ્છંધજીવાણું. ૯૬
 પરચ્છ-મડણુતણુણે, નિશ્ચિંદધમ્મે ન દોસલેસોવિ;
 તકવિ હુ અન્નાણુભુયંગ-ડંકિયા તંમિ જિઆ. ૯૭

મિરછે અણુતદોસા, પયડા દીસંતિ ન વિ ય ગુણુલેસો;
તહવિ ય તં ચેવ જિયા, હી મોહંધા નિસેવંતિ. ૯૮

ધી ધી તાણુ નરાણુ, વિન્નાણુ તહ ગુણુસુ કુસલત્તં;
સુહ-સચ્ચ-ધમ્મચયણે, સુપરિક્ખં જે ન જાણુંતિ. ૯૯

જિણુધમ્મોડયં જીવાણુ, અપુવ્વો કમ્પપાયવો;
સગ્ગાપવગ્ગ-સુક્ખાણુ, ફલાણુ દાયગો ઇમો. ૧૦૦

ધમ્મો ખંધૂ સુમિત્તો ય, ધમ્મો ય પરમો ગુરુ;
મુક્ખમગ્ગ-પયદાણુ, ધમ્મો પરમ-સંદણો. ૧૦૧

ચઉગઈ-ણુતદુહાનલ, પલિત્તલવકાણુણે મહાભીમે;
સેવસુરે જીવ ! તુમં જિણુવયણુ અમિયકુંડ-સમં. ૧૦૨

વિસમે લવમરુદેસે, અણુતદુહ-ગિમ્હતાવ-સંતત્તે;
જિણુધમ્મ-કમ્પરુક્ખં, સરસુ તુમં જીવ ! સિવસુહદં. ૧૦૩

કિં ખડુણા જિણુધમ્મે, જઈઅવ્વં જહ લવોદહિં ઘોરં,
લહુ તરિયમડણુતસુહં, લહઈ જિઓ સાસયં ઠાણુ. ૧૦૪

શ્રીમાન્ હેમચંદ્રાચાર્ય પ્રણીત. શ્રી વીતરાગસ્તોત્રમ્.

વ્યઃ પરાત્મા પરંજ્યોતિઃ, પરમઃ પરમેષ્ઠિનામ્;
 આદિત્યવર્ણુ તમસઃ પરસ્તાદ્દામનન્તિ યમ્. ॥ ૧ ॥
 સર્વે યેનોદ્ધમૂલ્યન્ત, સમૂલાઃ કલેશપાદપાઃ;
 મૂર્ધ્ના યસ્મૈ નમરયન્તિ, સુરાસુરનરેશ્વરાઃ ॥ ૨ ॥
 પ્રાવર્તન્ત યતો વિદ્યાઃ, પુરુષાર્થપ્રસાધિકાઃ;
 યસ્ય જ્ઞાનં ભવદ્ભાવિ-ભૂતભાવાવભાસકૃત્. ॥ ૩ ॥
 યસ્મિન્વિજ્ઞાનમાનન્દં, બ્રહ્મ ચૈકાત્મતાં ગતમ્;
 સ શ્રદ્ધેયઃ સ ચ ધ્યેયઃ, પ્રપદ્યે શરણું ચ તમ્. ॥ ૪ ॥
 તેન સ્યાં નાથવાંસ્તસ્મૈ, સ્પૃહ્યેયં સમાહિતઃ;
 તતઃ કૃતાર્થો ભૂયાસં, ભવેયં તસ્ય કિંકરઃ ॥ ૫ ॥
 તત્ર સ્તોત્રેણુ કુર્યાં ચ, પવિત્રાં સ્વાં સરસ્વતીમ્;
 ઇદં હિ ભવકાન્તારે, જન્મિનાં જન્મનઃ ફલમ્. ॥ ૬ ॥
 ક્વાહં પશોરપિ પશુ-વીતરાગસ્તવઃ ક્વ ચ;
 ઉત્તિતીર્થુરરણ્યાનીં, પદ્ભ્યાં પદ્મગુરિવાસ્મ્યતઃ ॥ ૭ ॥
 તથાપિ શ્રદ્ધામુઘોડહં, નોપાલભ્યસ્સ્ખલન્નપિ;
 વિશ્રુઙ્ખલાપિ વાગ્વૃત્તિઃ, શ્રદ્ધાનસ્ય શોભતે. ॥ ૮ ॥
 શ્રીહેમચન્દ્રપ્રભવાદ્વીતરાગસ્તવાદિતઃ,
 કુમારપાલભૂપાલઃ; પ્રાપ્નોતુ ફલમીષ્ણિતમ્. ॥ ૯ ॥

ઇતિ પ્રથમપ્રકાશઃ

પ્રિયહૃદય-સ્ફટિક-સ્વર્ણ-પદ્મરાગ-જનપ્રભઃ;
પ્રભો ! તવાધૌતશુચિઃ, કાયઃ કમિવ નાક્ષિપેત્. ॥૧॥

મન્દાર-દામવન્નિત્ય-મવાસિત-સુગન્ધિનિ;
તવાહ્ને ભૃહ્ગતાં યાન્તિ, નેત્રાણિ સુરયોષિતામ્. ॥૨॥

દિવ્યામૃતરસાસ્વાદ-પોષપ્રતિહતા ધવ;
સમાવિશન્તિ તે નાથ ! નાહ્ને રોગોરગવન્નઃ ॥૩॥

ત્વચ્ચાદર્શતલાલીન-પ્રતિમાપ્રતિરૂપકે;
ક્ષરત્સ્વેદવિલીનત્વ-કથાડપિ વપુષઃ કુતઃ ? ॥૪॥

ન કેવલં રાગમુક્તં, વીતરાગ ! મનસ્તવ;
વપુઃસ્થિતં રક્તમપિ, ક્ષીરધારાસહોદરમ્. ॥૫॥

જગદ્વિલક્ષણું કિં વા, તવાન્યદ્વક્તુમીશમહે ?;
યદ્વિસ્મમળીભૂતસં; શુભ્રં માંસમપિ પ્રભો ! ॥૬॥

જલ-સ્થલસમુદ્ભૂતાઃ, સંત્યજ્ય સુમનઃસજ્જઃ;
તવ નિઃશ્વાસસૌરભ્ય-મનુયાન્તિ મધુમતાઃ ॥૭॥

લોકોત્તરચમત્કારકરી તવ ભવસ્થિતિઃ;
યતો નાહારનીહારૌ, ગોચરશ્ચર્મચક્ષુષામ્. ॥૮॥

ઇતિ દ્વિતીયપ્રકાશઃ

સર્વાભિમુખ્યતો નાથ ! તીર્થકૃન્નામકર્મજાત્;
સર્વથા સમ્મુખીનસ્ત્વમાનન્દયસિ યત્રખ્નઃ. ॥૧॥

યદ્યોજનપ્રમાણેડપિ, ધર્મદેશનસદ્ગતિ;
સંમાન્તિ કોટીશસ્તિર્થજનૃદેવાઃ સપરિચ્છદાઃ ॥૨॥

જે. ધ. પ્ર. ૨. ૩૧

- તેષામેવ સ્વસ્વભાષા-પરિણામમનોહરમ્ ;
અપ્યેકરૂપં વચનં, યત્તે ધર્માવિષોધકૃત્. ॥૩॥
- સાગ્રેડપિ યોજનશતે, પૂર્વોત્પન્ના ગદ્દામ્બુદ્ધાઃ;
યદ્દંજસા વિલીયન્તે, ત્વદ્વિહારાનિલોર્મિભિઃ ॥૪॥
- નાવિર્ભવન્તિ યદ્ભૂમૌ, મૂષકાઃ શલભાઃ શુકાઃ;
ક્ષણેન ક્ષિતિપક્ષિપ્તા, અનીતય ઇવેતયઃ ॥૫॥
- સ્ત્રીક્ષેત્રપદ્માદિભવો, યદ્વૈરાગ્નિઃ પ્રશામ્યતિઃ
ત્વત્કૃપાપુષ્કરાવર્ત-વર્ષાદિવ ભુવસ્તલે. ॥૬॥
- ત્વત્પ્રભાવે ભુવિ બ્રામ્યત્યશિવોચ્છેદ્દિહિહિમે;
સમ્ભવન્તિ ન યન્નાથ !, મારયો ભુવનારયઃ. ॥૭॥
- કામવર્ષિણિ લોકાનાં ત્વયિ વિશ્રવૈકવત્સલે;
અતિવૃષ્ટિરવૃષ્ટિર્વા, ભવેદ્યન્નોપતાપકૃત્. ॥૮॥
- સ્વરાષ્ટ્ર-પરરાષ્ટ્રેભ્યો, યત્ કુદ્રોપદ્રવા દ્રુતમ્;
વિદ્રવન્તિ ત્વત્પ્રભાવાત્, સિંહનાદાદિવ દ્વિપાઃ ॥૯॥
- યત્ક્ષીયતે ચ દુર્ભિક્ષં, ક્ષિતૌ વિહરતિ ત્વયિ;
સર્વાદ્ભુતપ્રભાવાદ્યે, જડ્ગમે કલ્પપાદપે. ॥૧૦॥
- યન્મૂર્ધ્નઃ પશ્ચિમે ભાગે, જિતમાર્તાહુમહુલમ્;
મા ભૂદ્રપુર્દ્વાલોક-મિતીવોત્પિષ્ઠતં મહઃ ॥૧૧॥
- સ એષ યોગસામ્રાજ્ય-મહિમા વિશ્વવિશ્રુતઃ;
કર્મક્ષયોત્યો ભગવન્ ! કસ્ય નાશ્ચર્યકારણમ્ ? ॥૧૨॥
- અનન્તકાલપ્રચિત-મનન્તમપિ સર્વથા;
ત્વત્તો નાન્યઃ કર્મકક્ષ-મુન્મૂલયતિ મૂલતઃ ॥૧૩॥

तथोपाये प्रवृत्तस्त्वं, क्रियासमलिहारतः;
यथानिच्छन्तुपेयस्य, परां श्रियमशिश्रियः ॥ १४ ॥
मैत्रीपवित्रपात्राय, मुहितामोदशालिने;
कृपोपेक्षाप्रतीक्षाय, तुभ्यं योगात्मने नमः ॥ १५ ॥

धृति तृतीयप्रकाशः

मिथ्यादशां युगान्तार्कः, सुदशाममृतांजनम् ;
तिलकं तीर्थकृद्वक्ष्याः, पुरश्चकं तवैधते. ॥ १ ॥
येकोऽयमेव जगति, स्वामीत्याख्यातुमुच्छ्रिता;
उच्यैरिन्द्रध्वजव्याज-तर्जनी जलविद्विषा. ॥ २ ॥
यत्र पादौ पदं धत्तस्तव तत्र सुरासुराः;
किरन्ति पङ्कजव्याजच्छ्रयं पङ्कजवासिनीम्. ॥ ३ ॥
दानशीलतपोलाव-लेहाद्धर्मं यतुर्विधम् ;
मन्ये युगपदाख्यातुं, यतुर्वक्षेत्रोऽब्रवद्भवान्. ॥ ४ ॥
त्वयि दोषत्रयात् त्रातुं, प्रवृत्ते भुवनत्रयीम्;
प्राकारत्रितयं यक्षुस्त्रयोऽपि त्रिदिवौकसः ॥ ५ ॥
अधोमुष्माः कण्टकाः स्युर्धात्र्यां विहरतस्तव;
लवेयुः सग्मुष्मीनाः किं, तामसास्तिग्मरोचिषः ? ॥ ६ ॥
केशरोमनभश्मश्रु, तवावस्थितमित्ययम् ;
आहोऽपि योगमहिमा, नाप्तस्तीर्थकैः परैः ॥ ७ ॥

શબ્દરૂપરસસ્પર્શ-ગન્ધાખ્યાઃ પંચ ગોચરાઃ;
 ભજન્તિ પ્રાતિકૂલ્યં ન, ત્વદગ્રે તાર્કિકા ઇવ. ॥ ૮ ॥
 ત્વત્પાદાવૃત્તવઃ સર્વે, યુગપત્પર્યુપાસતે;
 આકાલકૃતકન્દર્પ-સાહચ્યકલયાદિવ. ॥ ૯ ॥
 સુગન્ધ્યુદકવર્ષેણુ, દિવ્યપુષ્પોત્કરેણુ ચ;
 ભાવિત્વત્પાદસંસ્પર્શાં, પૂજયન્તિ ભુવં સુરાઃ ॥ ૧૦ ॥
 જગત્પ્રતીક્ષ્ય ત્વાં યાન્તિ, પક્ષિણોઽપિ પ્રદક્ષિણમ્;
 કા ગતિર્મહતાં તેષાં ? ત્વયિ ચેવામવૃત્તયઃ ॥ ૧૧ ॥
 પંચેન્દ્રિયાણાં દૌઃશીલ્યં, ડ્રવ ભવેદ્ ભવદન્તિકે;
 એકેન્દ્રિયોઽપિ ચન્મુગ્ધત્યનિલઃ પ્રતિકૂલતામ્. ॥ ૧૨ ॥
 મૂર્ધ્ના નમન્તિ તરવસ્ત્વન્માહાત્મ્યચમત્કૃતાઃ;
 તત્કૃતાથ' શિરસ્તેષાં, વ્યર્થ' મિથ્યાદૃશાં પુનઃ ॥ ૧૩ ॥
 જઘન્યતઃ કોટિસુહૃખ્યા-સ્ત્વાં સેવન્તે સુરાસુરાઃ;
 ભાગ્યસમ્ભારલભ્યેઽર્થે, ન મન્દા અખ્યુદાસતે. ॥ ૧૪ ॥
 ઇતિ ચતુર્થપ્રકાશઃ

ગાયત્રિવાલિવિરુતૈ-નૃત્યન્નિવ ચલૈર્હલૈઃ;
 ત્વદ્ગુણૈરિવ રક્તોઽસૌ, મોહતે ચૈત્યપાદપઃ ॥ ૧ ॥
 આયોજનં સુમનસોઽધસ્તાન્નિક્ષિપ્તમન્ધનાઃ;
 બનુદ્ધન્વીઃ સુમનસો, દેશનોર્વ્યાં કિરન્તિ તે. ॥ ૨ ॥
 માલવકૈશિકીસુખ્ય-ગ્રામરાગપવિત્રિતઃ;
 તવ દિવ્યો ધ્વનિઃ પીતો, હર્ષોદ્ગ્રીવૈર્મૃગૈરપિ. ॥ ૩ ॥

तवेन्दुधामधवला, यकास्ति यमरावली;
 हंसाक्षिरिव वक्षत्राञ्ज-परिचर्यापरायणा. ॥४॥
 भृगेन्द्रासनमाङ्गे, त्वयि तन्वति देशनाम्;
 श्रोतुं भृगास्समायान्ति, भृगेन्द्रमिव सेवितुम्. ॥५॥
 लासां ययैः परिवृतो, ज्योत्स्नाक्षिरिव यन्द्रमाः
 यकोराणामिव दृशां, दृक्षसि परमां मुदम्. ॥६॥
 इन्दुलिर्विश्वविश्वेश !, पुरो व्योम्नि प्रतिध्वनन्;
 जगत्याप्तेषु ते प्राज्यं, साम्राज्यमिव शंसति. ॥७॥
 तवोर्ध्वमूर्ध्वं पुण्यद्धि-कमसप्रह्वयारिणी;
 छत्रत्रयी त्रिभुवन-प्रभुत्वप्रौढिशंसिनी. ॥८॥
 येतां यमत्कारकरीं, प्रातिहार्यश्रियं तव;
 शित्रीयन्ते न के दृष्टवा, नाथ ! मिथ्यादृशोऽपि हि ? ॥९॥
 धृति पञ्चमप्रकाशः

क्षावयपुण्यवपुषि, त्वयि नेत्रामृतांजने;
 माध्यस्थमपि दौःस्थ्याय, किम्पुनर्द्वेषविश्ववः ? ॥ १ ॥
 तवापि प्रतिपक्षोऽस्ति, सोऽपि कोपादिविभ्रुतः;
 अनया किं वदन्त्यापि, किं भवन्ति विवेकिनः ? ॥ २ ॥
 विपक्षस्ते विरक्तश्चेत्स त्वमेवाथ रागवान्;
 न विपक्षो विपक्षः किं, भवतो द्युतिमाक्षिनः ? ॥ ३ ॥
 स्पृहयन्ति त्वद्योगाय, यत्तेऽपि लवसत्तमाः;
 शेषमुद्राद्विद्राणां, परेषां तत्कथैव का ? ॥ ४ ॥

ત્વાં પ્રપદ્યામહે નાથં, ત્વાં સ્તુમસ્ત્વામુપાસ્મહે;
 ત્વત્તો હિ ન પરસ્વાતા, કિમ્પ્રૂમઃ? કિમુ કુર્મહિ ? ॥૫૫॥
 સ્વયં મલીમસાચારૈઃ, પ્રતારણપરૈઃ પરૈઃ;
 વન્ધ્યતે જગદ્ધ્યેતત્કસ્ય પૂત્કુર્મહિ પુરઃ ? ॥૬૧॥
 નિત્યમુક્તાન્ જગજ્જન્મ-ક્ષેમક્ષયકૃતોઘમાન્;
 વન્ધ્યાસ્તનન્ધયપ્રાયાન્, કો દેવાંશ્ચેતનઃ શ્રયેત્ ? ॥૭૧॥
 કૃતાર્થા જઠરોપસ્થ-દુઃસ્થિતૈરપિ દૈવતૈઃ;
 ભવાદશાન્નિહ્નુવતે, હાહા ! દેવાસ્તિકાઃ પરે. ॥૮૧॥
 અપુંપપ્રાયમુત્પ્રેક્ષ્ય, કિંચિન્નમાનં પ્રકલ્પ્ય ચં;
 સંમાન્તિ દેહે ગેહે વા, ન ગેહેનર્દિનઃ પરે. ॥૯૧॥
 કામરાગસ્નેહરાગા-વીષત્કરનિવારણૌ;
 દષ્ટિરાગસ્તુ પાપીયાન્, દુરુચ્છેદઃ સતામપિ. ॥૧૦૧॥
 પ્રસન્નમાર્યં મધ્યસ્થે, દૃશૌ લોકમ્પૃણું વચઃ;
 ઇતિ પ્રીતિપદે બાઠં, મૂઢાસ્તવચ્ચ્યુદાસતે. ॥૧૧૧॥
 તિષ્ઠેદ્ વાયુર્દ્રવેદદ્રિ-જ્વલેન્નજલમપિ ક્વચિત્;
 તથાપિ અસ્તો રાગાઘૈર્નાપ્તો ભવિતુમર્હતિ. ॥૧૨૧॥

ઇતિ પષ્ટપ્રકાશઃ

ધર્માધર્મૌ વિના નાહ્યં, વિનાહ્યેન મુખં કુતઃ ?;
 મુખાદિના ન વક્તૃત્વં, તચ્છાસ્તારઃ પરે કથમ્ ? ॥૧૩૧॥

અદેહસ્ય જગત્સર્ગે, પ્રવૃત્તિરપિ નોચિતા;
 ન ચ પ્રયોજનં કિંચિત્સ્વાતન્ત્ર્યાન્ન પરાજ્ઞયા. ॥ ૨ ॥
 કીડ્યા ચેત્પ્રવર્તેત, રાગવાન્સ્યાત્કુમારવત્ ;
 કૃપયાડથ સૃજેત્તર્હિ, સુખ્યેવ સકલં સૃજેત. ॥ ૩ ॥
 દુઃખદૌર્ગત્યદુર્યોનિ-જન્માદિદ્વેશવિહ્વલમ્ ;
 જનં તુ સૃજતસ્તસ્ય, કૃપાલોઃ કા કૃપાલુતા ? ॥ ૪ ॥
 કર્માપેક્ષઃ સ ચેત્તર્હિ, ન સ્વતન્ત્રોડસ્મદ્દાદિવત્ ;
 કર્મજન્યે ચ વૈચિત્ર્યે, કિમનેન શિખણ્ડિના. ॥ ૫ ॥
 અથ સ્વભાવતો વૃત્તિ-રવિતર્ક્યા મહેશિતુઃ;
 પરીક્ષકાણાં તર્હ્યષ, પરીક્ષાક્ષેપડિણ્ડિમઃ ॥ ૬ ॥
 સર્વાભાવેષુ કર્તૃત્વં, જ્ઞાતૃત્વં યદિ સમ્ભવતમ્ ;
 મતં નઃ સન્તિ સર્વજ્ઞા, મુક્તાઃ કાયમૃતોડપિ ચ. ॥ ૭ ॥
 સૃષ્ટિવાદકુહેવાક-મુનુમુચ્યેત્યપ્રમાણુકમ્ ;
 ત્વચ્છાસને રમન્તે તે, યેષાં નાથ ! પ્રસીદસિ. ॥ ૮ ॥
 ઇતિ સપ્તમપ્રકાશઃ

સત્ત્વસ્યૈકાન્તનિત્યત્વે, કૃતનાશાકૃતાગમૌ;
 સ્થાતામેકાન્તનાશેડપિ, કૃતનાશાકૃતાગમૌ. ॥૧॥
 આત્મન્યૈકાન્તનિત્યે સ્થાન્ન ભોગઃ સુખદુઃખયોઃ;
 એકાન્તાનિત્યરૂપેડપિ, ન ભોગઃ સુખદુઃખયોઃ ॥૨॥
 પુણ્યપાપે બન્ધમોક્ષૌ, ન નિત્યૈકાન્તદર્શને;
 પુણ્યપાપે બન્ધમોક્ષૌ, નાનિત્યૈકાન્તદર્શને. ॥૩॥

कृमाकृमाभ्यां नित्यानां युज्यतेऽर्थक्रिया न हि;
 अेकान्तक्षणिकवेदपि, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि. ॥४॥
 यदा तु नित्यानित्यत्व-इयता वस्तुनो लवेत्;
 यथात्य लगवन्नैव, तदा दोषोऽस्ति कश्चन. ॥५॥
 शुद्धो हि कश्चेतुः स्यान्नागरं पित्तकारणम्;
 द्रयात्मनि न दोषोऽस्ति, शुद्धनागरलेषणे. ॥६॥
 द्वयं विरुद्धं नैकत्रा-ऽसत्प्रमाणप्रसिद्धितः;
 विरुद्धवर्णयोगो हि, दृष्टो मेयकवस्तुषु. ॥७॥
 विज्ञानस्यैकमाकारं, नानाकारकरम्भितम्;
 छिच्छंस्तथागतः प्राज्ञो, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥८॥
 चित्रमेकमनेकं य, रूपं प्रामाणिकं वदन्;
 योगो वैशेषिको वापि, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥९॥
 छिच्छन्प्रधानं सत्त्वाद्यैर्विरुद्धैर्गुम्भितं गुणैः;
 साङ्ख्यः सङ्ख्यावतां मुष्यो,
 नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत्. ॥१०॥
 विभतिस्सम्भतिर्वापि, आर्वाकस्य न भृग्यते;
 परलोकात्मभोक्षेषु, यस्य मुह्यति शेमुषी. ॥११॥
 तेजोत्पादव्ययस्थेम-सम्भिनं गोरसादिवत्;
 तद्दुपरां कृतधियः, प्रयन्ना वस्तुतस्तु सत्. ॥१२॥
 छल्यष्टमप्रकाशः

યત્રાદ્યેનાપિ કલેન, ત્વદ્દલકૃતેઃ કલમાખ્યતે;
 કલિકાલઃ સ એકોઽસ્તુ, કૃતં કૃતયુગાદિભિઃ ॥૧॥
 સુખમાતો દુઃખમાયાં, કૃપા કલવતી તવ;
 મેરુતો મરુભૂમૌ હિ, શ્લઘ્યા કલ્પતરોઃ સ્થિતિઃ ॥૨॥
 શ્રાદ્ધઃ શ્રેતા સુધીર્વક્તા, યુજ્યેયાતાં યદીશ ! તત્ ;
 ત્વચ્છાસનસ્ય સામ્રાજ્ય-મેકચ્છત્રં કલાવપિ. ॥૩॥
 યુગાન્તરેઽપિ ચેન્નાથ ! ભવન્ત્યુચ્છૃંખલાઃ ખલાઃ;
 વૃથૈવ તર્હિ કુખ્યામઃ, કલયે વામકેલયે. ॥૪॥
 કલ્યાણસિદ્ધયૈ સાધીયાન્, કલિરેવ કષોપલઃ;
 વિનાગ્નિં ગન્ધમહિમા, કાકતુણ્ડસ્ય નૈધતે. ॥૫॥
 નિશિ દીપોઽમ્બુધૌ દ્વીપં, મરૌ શાખી હિમે શિખી;
 કલૌ દુરાપઃ પ્રાપ્તોઽયં, ત્વત્પાદાબ્જજરજઃકણુઃ ॥૬॥
 યુગાન્તરેષુ બ્રાન્તોઽસ્મિ, ત્વદર્શનવિનાકૃતઃ;
 નમોઽસ્તુ કલયે યત્ર, ત્વદર્શનમન્જયત. ॥૭॥
 બહુદોષો દોષહીનાત્વતઃ કલિરશોભતઃ;
 વિષયુક્તો વિષહરાત્કણીન્દ્ર ધ્રુવ રત્નતઃ ॥૮॥
 ઇતિ નવમપ્રકાશઃ

મત્પ્રસત્તેસ્ત્વત્પ્રસાદસ્ત્વત્પ્રસાદાદિયં પુનઃ;
 ઇત્યન્યેન્યાશ્રયં ભિન્ધિ, પ્રસીદ ભગવન્ ! મયિ. ॥૧॥
 નિરીક્ષિતું રૂપલક્ષ્મીં, સહસ્રાશ્વોઽપિ ન ક્ષમઃ;
 સ્વામિન્ ! સહસ્રજિહ્વોઽપિ, શકતો વકતું ન તે ગુણાન્-સ

સંશયાન્ નાથ ! હરસે, -ડનુત્તરસ્વર્ગિણામપિ;
 અતઃપરોડપિ કિં કોડપિ, શુભુઃ સ્તુત્યોડસ્તિ વસ્તુતઃ ? ॥૩૧॥
 ઇદં વિરુદ્ધં શ્રદ્ધતાં, કથમશ્રદ્ધધાનકઃ ?;
 આનન્દસુખસક્તિશ્ચ વિરક્તિશ્ચ સમં ત્વયિ. ॥૪૧॥
 નાથેયં ઘટયમાનાપિ, દુર્ઘટા ઘટતાં કથમ્ ?;
 ઉપેક્ષા સર્વસત્ત્વેષુ, પરમા ચોપકારિતા. ॥૫૧॥
 દ્વયં વિરુદ્ધં ભગવંસ્તવ, નાન્યસ્ય કસ્યચિત્ ;
 નિર્ઘન્યતા પરા યા ચ, યા ચોચ્ચૈશ્ચકવર્તિતા. ॥૬૧॥
 નારકા આપિ મોહન્તે, યસ્ય કસ્યાણુપર્વસુ;
 પવિત્રં તસ્ય ચારિત્રં, કો વા વર્ણયિતું ક્ષમ્ ? ॥૭૧॥
 શમોડદ્ભુડતોદ્ભુતં રૂપં, સર્વાત્મસુ કૃપાદ્ભુતા;
 સર્વાદ્ભુતનિધીશાય, તુભ્યં ભગવતે નમઃ ॥૮૧॥

ઇતિ દશમપ્રકાશઃ

નિધનપરીષદ્વચમૂ-મુપસર્ગાન્પ્રતિક્ષિપન્ ;
 પ્રાપ્તોડસિ શમસૌહિત્યં, મહતાં કાપિ વૈદુષી. ॥૧૧॥
 અરક્તો ભુક્તવાન્મુક્તિમદ્વિષ્ટો હતવાન્દિષઃ;
 અહો ! મહાત્મનાં કોડપિ, મહિમા લોકદુર્લભઃ ॥૨૧॥
 સર્વથા નિર્જિગીષેષુ, ભીતભીતેન યાગસઃ;
 ત્વયા જગત્રયં જિગ્યે, મહતાં કાપિ ચાતુરી. ॥૩૧॥

दत्तं न किञ्चित्कस्मैचिन्नात्तं किञ्चित्कुतश्चन;
 प्रभुत्वं ते तथाभ्येतत्कदा कापि विपश्चिताम् ॥ ४ ॥
 यद्देहस्यापि दानेन, सुकृतं नाङ्गितं परैः;
 उदासीनस्य तन्नाथ !, पादपीठे तवाबुद्धत् . ॥ ५ ॥
 रागादिषु नृशंसेन, सर्वात्मसु कृपाबुद्धिना;
 भीमकान्तगुणैर्नोऽप्यैः, साम्प्रान्यं साधितं त्वया . ॥ ६ ॥
 सर्वे सर्वात्मनाऽन्येषु, दोषास्त्वयि पुनर्गुणाः;
 स्तुतिस्तवेयं येन्मिथ्या, तत्प्रमाणं सत्तासदः ॥ ७ ॥
 महीयसामपि भडान्, भडनीये भडात्मनाम्;
 अहो ! मे स्तुवतः स्वामी; स्तुतेर्गोचिरभागमत् . ॥ ८ ॥

धर्त्येकादशप्रकाशः

पट्पण्यासादरैः पूर्वं, तथा वैराग्यमाहुरः;
 यथेह जन्मन्याजन्म, तत्सात्मीभावभागमत् . ॥ १ ॥
 दुःखहेतुषु वैराग्यं, न तथा नाथ ! निस्तुषम्;
 भोक्षोपायप्रवीणस्य, यथा ते सुखहेतुषु . ॥ २ ॥
 विवेकशास्त्रैर्वैराग्य-शस्त्रं शातं त्वया तथा;
 यथा भोक्षेऽपि तत्साक्षादकुण्ठितपराङ्मभम् ॥ ३ ॥
 यदा भरुन्नरेन्द्रश्रीस्त्वया नाथोपबुध्यते;
 यत्र तत्र रतिर्नाम, विरक्तत्वं तदापि ते . ॥ ४ ॥

- નિત્યં વિરક્તઃ કામેભ્યો, યદા યોગં પ્રપદસે;
અલમેભિરિતિ પ્રાણ્યં, તદા વૈરાગ્યમસ્તિ તે. ॥ ૫ ॥
- સુખે દુઃખે ભવે મોક્ષે, યદ્દૌદાસીન્યમીશિષે;
તદા વૈરાગ્યમેવેતિ, કુત્ર નાસિ વિરાગવાન્? ॥ ૬ ॥
- દુઃખગર્ભે મોહગર્ભે, વૈરાગ્યે નિષ્ઠિતાઃ પરે;
જ્ઞાનગર્ભે તુ વૈરાગ્યં, ત્વચ્ચેકાયનતાં ગતમ્. ॥ ૭ ॥
- દૌદાસીન્યેડપિ સતતં, વિશ્વવિશ્વોપકારિણે;
નમો વૈરાગ્યનિધનાય, તાયિને પરમાત્મને. ॥ ૮ ॥

ધતિ દ્વાદશપ્રકાશઃ

- અનાદૂતસહાયસ્ત્વં, ત્વમકારણવત્સલાઃ;
અનલ્યથિતસાધુસ્ત્વં, ત્વમસમ્બન્ધબાન્ધવઃ ॥ ૧ ॥
- અનક્રતસ્તિગ્ધમનસમમૃજેન્નવલવાક્ષપથમ્;
અધૌતામલશીલાં ત્વાં, શરણ્યં શરણું શ્રયે. ॥ ૨ ॥
- અચણ્ડવીરવૃત્તિના, શમિના શમવર્તિના;
ત્વયા કામમકુટયન્ત, કુટિલાઃ કર્મકણ્ઠકાઃ ॥ ૩ ॥
- અભવાય મહેશાયા-ગદાય નરકચ્છિદે;
અરાજસાય બ્રહ્મણે, કર્મમૈચ્છિદ્ ભવતે નમઃ ॥ ૪ ॥
- અનુક્ષિતક્લોદ્યા-દનિપાતગરીયસઃ;
અસંકુલ્પિતકંપદ્રોસ્ત્વત્તઃ ક્લમવાનુયામ્. ॥ ૫ ॥
- અસંકુલસ્ય જનેશસ્ય, નિર્મમસ્ય કૃપાત્મનઃ;
અધ્યસ્થસ્ય જગત્ત્રાતુ-રનકુલસ્તેડસ્મિ કિંકરઃ ॥ ૬ ॥

અગોપિતે રત્નનિધા-વવૃત્તે કલ્પપાદપે;
 અચિન્ત્યે ચિન્તારત્ને ચ; ત્વચ્ચાત્માડ્યં મયાધિતઃ ॥ ૭ ॥
 ફલાનુધ્યાનવન્ધ્યોઽહં, ફલમાત્રતનુર્ભવાન્;
 પ્રસીદ યત્કૃત્યવિધૌ, કિંકર્તવ્યજડે મયિ. ॥ ૮ ॥

ઇતિ ત્રયોદશપ્રકાશઃ

મનોવચઃકાયચેષ્ટાઃ, કષ્ટાઃ સંહૃત્ય સર્વથા;
 શ્લથત્વેનૈવ ભવતા, મનઃશલ્યં વિયોજિતમ્. ॥ ૧ ॥

સંયતાનિ ન આક્ષાણિ, નૈવોચ્છૃંખલિતાનિ ચ;
 ઇતિ સમ્યક્પ્રતિપદા, ત્વયેન્દ્રિયજયઃ કૃતઃ ॥ ૨ ॥

યોગસ્યાષ્ટાઙ્ગતા નૂનં, પ્રપંચઃ કથમન્યથા ?;
 આભાલભાવંતોઽપ્યેષ, તવ સાત્મ્યમુપેયિવાન્. ॥ ૩ ॥

વિષયેષુ વિરાગસ્તે, ચિરં સહચરેષ્વપિ;
 યોગે સાત્મ્યમદૃષ્ટેઽપિ, સ્વામિન્નિદમલૌકિકમ્. ॥ ૪ ॥

તથા પરે ન રજ્યન્ત, ઉપકારપરે પરે;
 યથાઽપકારિણિ ભવા-નહો ! સર્વમલૌકિકમ્. ॥ ૫ ॥

હિંસકા આચ્યુપકૃતા, આશ્રિતા આચ્યુપેક્ષિતાઃ;
 ઇદં ચિત્રં ચરિત્રં તે, કે વા પર્યાનુચિન્તામ્ ? ॥ ૬ ॥

તથા સમાધૌ પરમે, ત્વચાત્મા વિનિવેશિતઃ;
 સુખી દુઃખ્યસ્મિ નાસ્મીતિ, યથા ન પ્રતિપન્નવાન્. ॥ ૭ ॥

ध्याता ध्येयं तथा ध्यानं, त्रयमेकात्मतां गतम्;
 अति ते योगमाहात्म्यं, कथं श्रद्धीयतां परैः ? ॥ ८ ॥
 धति यतुर्दशप्रकाश

जगज्जैत्रा गुणान्नात-रन्ये तावत्तवासताम् ;
 उदात्तशान्तया जिग्ये, मुद्रयैव जगत्त्रयी. ॥ १ ॥
 मेरुस्तृणीकृतो मोहात्पयोधिर्गोष्पदीकृतः;
 गरिष्ठेभ्यो गरिष्ठो यैः; पाप्मलिस्त्वमपोदितः ॥ २ ॥
 व्युतश्चिन्तामणिः पाण्डुस्तेषां लब्धा मुधा मुधा;
 यैस्त्वच्छासनसर्वस्व-मज्ञानैर्नात्मसात्कृतम्. ॥ ३ ॥
 यस्त्वय्यपि दृधौ दृष्टि-मुदमुकाकारधरिणीम्;
 तमाशुशुक्षणिः साक्षा-द्दालभ्यालभिहं हि वा. ॥ ४ ॥
 त्वच्छासनस्य साम्यं ये, मन्यन्ते शासनान्तरैः;
 विषेषु तुल्यं पीयूषं, तेषां हन्त ! हतात्मनाम्. ॥ ५ ॥
 अनेडभूका भूयासुस्ते येषां त्वयि मत्सरः;
 शुलोदकाय वैकल्य-मपि पापेषु कर्मसु. ॥ ६ ॥
 तेभ्यो नमोऽज्जलिरयं, तेषां तान्समुपास्महे;
 स्वच्छासनाभूतरसै-र्यैरात्माऽसिन्धुतान्वहम्. ॥ ७ ॥
 भुवे तस्यै नमो यस्मां, तव पादनभांशवः;
 धिरं यूयमणीयन्ते, प्रभुमहे किमतः परम् ? ॥ ८ ॥

જન્મવાનસ્મિ ધન્યોઽસ્મિ, કૃતકૃત્યોઽસ્મિ યન્મુહુઃ;
જતોઽસ્મિ ત્વદ્ગુણ્યામ-રામણીયકલમ્પટઃ ॥૯૧॥

ઇતિ પંચદશપ્રકાશઃ

ત્વન્મતામૃતપાનોત્યા, ઇતિ શમરસોર્મયઃ;
પરાણ્યન્તિ માં નાથ ?, પરમાનન્દસમ્પદમ્ ॥૯૨॥

ઇતશ્ચાનાદિસંસ્કાર-મૂર્ચ્છિતો મૂર્ચ્છયત્યલમ્;
રાગોરગાવિષાવેગો, હતાશઃ કરવાણિ કિમ્ ? ॥૯૩॥

રાગાહિગરલાઘ્રાતો-ડકાર્ષં યત્કર્મ-વૈશસમ્;
તદ્વક્તુમપ્યશક્તોઽસ્મિ, ધિગ્મે પ્રચ્છન્નપાપતામ્ ॥૯૪॥

ક્ષણું સક્તઃ ક્ષણું મુક્તઃ, ક્ષણું કુદ્ધઃ ક્ષણું ક્ષમી;
મોહાઘૈઃ કીડયૈવાહ, કારિતઃ કપિયાપલમ્ ॥૯૫॥

પ્રાપ્યાપિ તવ સમ્બોધિ, મનોવાક્કાયકર્મજૈઃ;
દુશ્ચેષ્ટિતૈર્મયા નાથ !, શિરસિ જ્વાલિતોઽનલઃ ॥૯૬॥

ત્વય્યપિ ત્રાતરિ ત્રાત-ચન્મોહાદિમલિન્મુચૈઃ;
રત્નત્રયં મે હ્રિયતે, હતાશો હા ! હતોઽસ્મિ તત્ ॥૯૭॥

જ્ઞાન્તસ્તીર્થાનિ દષ્ટસ્ત્વં, મયૈકસ્તેષુ તારકઃ;
તત્તવાહ્ધૌ વિલગ્નોઽસ્મિ, નાથ ! તારય તારય ॥૯૮॥

ભવત્પ્રસાદેનૈવાહ-મિયતીં પ્રાપિતો ભુવમ્;
ઔદાસીન્યેન નેદાનીં, તવ યુક્તામુપેક્ષિતુમ્ ॥૯૯॥

४९६

ज्ञाता तात ! त्वमेवैकस्त्वत्तो नान्यः कृपापरः;
नान्यो भक्तः कृपापात्र-मेधि यत्कृत्यकर्मकः. ॥६॥

धृति षोडशप्रकाशः

स्वकृतं दुष्कृतं गह्वरं, सुकृतं आनुमोदयन्;
नाथ ! त्वच्चरणौ यामि, शरणं शरणोन्मिलतः ॥१॥

भनोवाञ्छायजे पापे, कृतानुभतिकारितैः;
मिथ्या मे दुष्कृतं लूयादपुनःक्रिययान्वितम्. ॥२॥

यत्कृतं सुकृतं किञ्चिद्रत्नत्रितयगोचरम्;
तत्सर्वमनुमन्येऽहं, भार्गमात्रानुसार्यपि. ॥३॥

सर्वेषामहंदाहीनां, ये योऽहंत्वादिको गुणः;
अनुमोदयामि तं तं, सर्वं तेषां महात्मनाम् ॥४॥

त्वां त्वदक्षिणतान् सिद्धांस्त्वच्छासनरतान्मुनीन्;
त्वच्छासनं च शरणं, प्रतिपन्नोऽस्मि लावतः ॥५॥

क्षमयामि सर्वान्सत्त्वान्, सर्वे क्षाम्यन्तु ते भयि;
मैत्र्यस्तु तेषु सर्वेषु, त्वदेकशरणस्य मे. ॥६॥

अेकोऽहं नास्ति मे कश्चिन्न आहमपि कस्यचित्;
त्वदङ्घ्रिशरणस्थस्य, मम हैन्यं न किञ्चन. ॥७॥

यावन्नाभ्नामि पदवीं, परां त्वदनुलावणम्;
तावन्मयि शरण्यत्वं, मा मुञ्च शरणं श्रिते. ॥८॥

धृति सप्तदशप्रकाशः

ન પરં નામ મૃદ્દેવ, કઠોરમપિ કિંચન;
 વિશેષજ્ઞાય વિશખ્યં, સ્વામિને સ્વાન્તશુદ્ધયે. ॥ ૧ ॥
 ન પક્ષિપશુસિંહાદિ-વાહનાસીનવિગ્રહઃ;
 ન નેત્રગાત્રવક્ત્રાદિ-વિકારવિકૃતાકૃતિઃ ॥ ૨ ॥
 ન શૂલચાપચક્રાદિ-શસ્ત્રાહુકરપદ્મવઃ;
 નાહુગનાકમન્ત્રીયાહુગ-પરિષ્વહુગપરાયણઃ ॥ ૩ ॥
 ન ગર્હાણીયચરિત-પ્રકમ્પિતમહાજનઃ;
 ન પ્રકોપપ્રસાદાદિ-વિડમ્બિતનરામરઃ ॥ ૪ ॥
 ન જગજ્જનનસ્થેમ-વિનાશવિહિતાદરઃ;
 ન લાસ્યહાસ્યગીતાદિ-વિપ્લવોપપ્લુતસ્થિતિઃ ॥ ૫ ॥
 તદેવં સર્વદેવેભ્ય-સ્સર્વથા ત્વં વિલક્ષણુઃ;
 દેવત્વેન પ્રતિષ્ઠાખ્યઃ, કથં નામ પરીક્ષકૈઃ ? ॥ ૬ ॥
 અનુશ્રોતઃ સરત્પર્ણ-તૃણુકાષ્ઠાદિયુક્તિમત્ ;
 પ્રતિશ્રોતઃ શ્રયદ્રસ્ત, કયા યુક્ત્યા પ્રતીયતામ્ ? ॥ ૭ ॥
 અથવાડલં મન્દબુદ્ધિ-પરીક્ષક-પરીક્ષણૈઃ;
 મમાપિ કૃતમેતેન, વૈયાત્યેન જગત્પ્રભો ! ॥ ૮ ॥
 યદેવ સર્વસંસારિ-જન્તુરૂપવિલક્ષણુમ્ ;
 પરીક્ષન્તાં કૃતધિયસ્તદેવ તવ લક્ષણુમ્ ॥ ૯ ॥
 ક્રોધલોભભયાઢાન્તં, જગદસ્માદ્વિલક્ષણુઃ;
 ન ગોચરો મૃદુધિયાં, વીતરાગ ! કથમ્ચન. ॥ ૧૦ ॥
 ઈત્યષ્ટાદશપ્રકાશઃ

તવ ચેતસિ વર્તેડહમિતિ વાર્તાપિ દુર્લભા;
 મચ્ચિત્તે વર્તસે ચેત્વ-મલમ-ન્યેન કેનચિત્. ॥ ૧ ॥
 નિગૃહ્ય કોપતઃ કાંશ્ચિત્, કાંશ્ચિત્તુદ્યાડનુગૃહ્ય ચ;
 પ્રતાર્યન્તે મૃદુધિયઃ, પ્રલમ્ભનપરૈઃ પરૈઃ ॥ ૨ ॥
 અપ્રસન્નાત્કથાં પ્રાપ્ત્યં, ફલમેતદસંગતમ્ ?;
 ચિન્તામણ્યાદયઃ કિં ન, ફલન્યપિ વિચેતનાઃ ॥ ૩ ॥
 વીતરાગ ! સપર્યાયા-સ્તવાજ્ઞાપાલનં પરમ્ ;
 આજ્ઞાડડરાદ્ધા વિરાદ્ધા ચ, શિવાય ચ ભવાય ચ ॥ ૪ ॥
 આકાલમિયમાજ્ઞા તે, હેયોપાદેયગોચરા;
 આશ્રવઃ સર્વથા હેય, ઉપાદેયશ્ચ સંવરઃ ॥ ૫ ॥
 આશ્રવો ભવહેતુઃ સ્યાત્ સંવરો મોક્ષકારણમ્ ;
 ઇતીયમાર્હતી મુષ્ટિ-રન્યદસ્યાઃ પ્રપંચનમ્. ॥ ૬ ॥
 ઇત્યાજ્ઞારાધનપ્રરા, અનન્તાઃ પરિનિવૃત્તાઃ;
 નિર્વાન્તિ આન્યે ક્વચન, નિર્વાસ્યન્તિ તથાડપરે. ॥ ૭ ॥
 હિત્વા પ્રસાદનાદૈન્ય-મેકયૈવ ત્વદાજ્ઞયા;
 સર્વથૈવ વિમુચ્યન્તે, જન્મિનઃ કર્મપંજરાત્. ॥ ૮ ॥
 ઇત્યેકોનવિંશતિતમપ્રકાશઃ

પાદપીઠલુઠ-મૂર્ધ્નિ, મયિ પાદરજસ્તવ;
 ચિરં નિવસતાં પુણ્ય-પરમાણુકણોપમમ્. ॥ ૧ ॥
 મદ્દદશૌ ત્વન્મુખાસક્તે, હર્ષઆપ્પજલોમિભિઃ;
 અપ્રેક્ષ્યપ્રેક્ષણોદ્ભૂતં, ક્ષણાત્ક્ષાલયતાં મલમ્. ॥ ૨ ॥

त्वत्पुरो लुठनेर्भूया-मद्भलावस्य तपस्विनः;
 कृतासेव्यप्रणामस्य, प्रायश्चित्तं क्षिणावधिः ॥ ३ ॥
 मम त्वदर्शनोद्भूता-श्चिरं रोमांचकष्टकाः;
 नुदन्तां चिरकावोत्था-मसदर्शनवासनाम्, ॥ ४ ॥
 त्वद्द्वित्रकान्तिज्योत्स्नासु, निधीतासु सुधास्विव;
 मदीयैर्दोच्यनाम्भोजैः, प्राप्यतां निर्निम्बता. ॥ ५ ॥
 त्वद्वास्यवासिनी नेत्रे, त्वदुपास्ति-करौ करौ;
 त्वद्गुणुश्चेतृणी श्रेत्रे, भूयास्तां सर्वदा मम. ॥ ६ ॥
 कुंठापि यद्वि सोत्कण्ठा, त्वद्गुणुग्रहणुं प्रति;
 ममैषा लारती तर्हि, स्वस्त्ये तस्यै किमन्यथा ? ॥ ७ ॥
 तव प्रेक्ष्योऽस्मि दासोऽस्मि, सेवकोऽस्म्यस्मि किङ्करः;
 ओमिति प्रतिपद्यस्व, नाथ ! नातः परं ध्रुवे. ॥ ८ ॥
 श्रीडेभयन्द्रप्रभवा-द्वीतरागस्तवादितः;
 कुमारपाव-भूपावः, प्राप्नोतु इवभीप्सितम्. ॥ ९ ॥

॥ धृति विंशतितमप्रकाशः समाप्तः ॥

॥ श्रीजीवानुशास्ति-कुलकम् ॥

रे शुभ ! किं न पुण्यसि, अठिगध-संसार-सायरे धारे;
 लभिओ अणुं तकादां, अरुद्धधउं व जलमनजे. १
 रे शुभ ! शिंतसि तुमं, निमित्तमित्तं परे उवर्ध तुनअ;
 असुद्ध-परिणाम-जलियं, इलमेयं पुण्वकम्भाणुं २
 रे शुभ ! कम्मलरियं, उवयेसं कुणुसि मूढ विवरीअं;
 दुग्गध-गमणु-मणुणुं, येसअियअ उवर्ध परिणामे. ३
 रे शुभ ! तुमं सीसे, सवणु दाडिणु सुणुसु भाड वयणुं;
 जं सुद्धं नवि पाविसि, ता धम्म विवन्निओ नूणुं. ४
 रे शुभ ! मा विसायं, जाहि तुमं पिच्छिउणु पर-रिद्धी;
 धम्मरुद्धियाणु कत्तो, संपन्नधं विविहसंपत्ती. ५
 रे शुभ ! किं न पिच्छसि, जिज्जंतं पुण्वणुं धणुं शुभं;
 तद्धविहु सिग्धं न कुणुसि, अप्पहिअं-पवरणिणुधम्मं. ६
 रे शुभ ! माणुवन्निअ, साहस-परिहीणु दीणु गयलन्न;
 अरुद्धसि किं विसत्थे, णु हु धम्म अायरं कुणुसि. ७
 रे शुभ ! माणुयजम्मं, अकयत्थं पुण्वणुं य वेदीणुं;
 न य शिणुणुं उग्गतवं, न य लब्धी माणुआ पवरा. ८
 रे शुभ ! किं न काढो, तुनअ गओ परमुद्धं नियंतस्स;
 जं धम्मियं न पत्तं, तं असिधारा-वयं यरसु. ९
 धयि मा मुणुसु मणुणुं, तुनअ सिरी ज परस्स आधत्ता;
 ता आयरेणु गिण्डसु, संगोवय विविहपयत्तेणु. १०
 शुभियं भरुणुसु सभं, उप्पन्नधं पुण्वणुं सह जराये;
 रिद्धी विष्ठास-सहिआ, हरिस-विसाओ न कायवे. ११

॥ अर्हम् ॥

કલિકાલસર્વજ્ઞ શ્રીહિમચંદ્રાચાર્ય વિરચિત યોગશાસ્ત્ર

પ્રથમઃ પ્રકાશઃ

નમો દુર્વારરાગાદિ-વૈશિવારનિવારિણે !

અહંતે યોગિનાથાય, મહાવીરાય તાયિને ॥ ૧ ॥

યત્તગે ચ સુરેન્દ્રે ચ, કૌશિકે પાદસંસ્પૃશિ ।

નિર્વિશેષમનસ્કાય, શ્રીવીરસ્વામિને નમઃ ॥ ૨ ॥

કૃતાપરાધેડપિ જને, કૃપામન્થરતારયોઃ ।

ઘષ્ટબાબ્ષાદ્રંયોર્લંદ્રં, શ્રીવીરજિનનેત્રયોઃ ॥ ૩ ॥

શ્રુતામ્ભોધેરધિગમ્ય, સમ્પ્રદાયામ્ય સદ્ગુરોઃ ।

સ્વસંવેદનતશ્ચાપિ, યોગશાસ્ત્રં વિરચ્યતે ॥ ૪ ॥

યોગઃ સર્વવિપદ્વહ્ની-વિતાને પરશુઃ શિતઃ ।

અમૂલ્યમન્ત્રતન્ત્રં ચ કાર્મણું નિર્વૃત્તિશ્રિયઃ ॥ ૫ ॥

ભૂયાંસોડપિ હિ પામ્માનઃ, પ્રલયં યાન્તિ યોગતઃ

ચણ્ડવાતાદ્ ધનઘના, ધનાઘનઘટા ઇવ ॥ ૬ ॥

ક્ષિણોતિ યોગઃ પાપાનિ, ચિરકાલાન્નિર્જાતાન્યપિ ।

પ્રચિતાનિ યથૈધાંસિ, ક્ષણાદેવાશુશુક્ષણિઃ ॥ ૭ ॥

ઋગ્વિષ્ણુમલામર્શ-સર્વૌષધિમહર્દયઃ ।

સમ્મિલનશ્રોતોલબ્ધિશ્ચ, યોગં તાણ્ડવડમ્બરં ॥ ૮ ॥

आरक्ष्याशीविषावधि—मनःपर्यायसम्पदः ।

योगकल्पद्रुमस्यैता, विकसिकुसुमश्रियः ॥ ८ ॥

अहो योगस्य माहात्म्यं, प्राण्यं साआन्यमुद्धन ।

अवाप केवलज्ञानं, लरतो लरताधियः ॥ १० ॥

पूर्वमप्राप्तधर्माधि, परमानन्दनन्दिता ।

योगप्रलावतः प्राप, मरुदेवा परं पदम् ॥ ११ ॥

अक्षसीधूषुगोधात—पातकान्नरकतिथेः ।

दृढप्रहारिप्रभृते—योगो हस्तावलम्बनम् ॥ १२ ॥

तत्कालकृतदुष्कर्म—कर्मठस्य दुरात्मनः ।

गोत्रे शिवातीपुत्रस्य, योगाय स्पृहयेन्न कः ॥ १३ ॥

तस्याञ्जननिरेवास्तु, नृपशोर्भेद्यञ्जन्मनः ।

अविद्वक्त्रो यो योग, धृत्यक्षरशलाकया ॥ १४ ॥

यतुर्वर्गेऽत्रणीर्भिक्षि, योगस्तस्य य कारणम् ।

ज्ञानश्रद्धानयारित्र—इयं रत्नत्रयं य सः ॥ १५ ॥

यथावस्थिततत्त्वानां, संक्षेपाद्विस्तरेषु वा ।

योऽवबोधस्तमत्राहुः, सम्यग्ज्ञानं मनीषिणुः ॥ १६ ॥

रुचिर्जिनोक्ततत्त्वेषु, सम्यक्श्रद्धानमुच्यते ।

जयते तन्निर्गोषु, शुरैरधिगमेन वा ॥ १७ ॥

अवसावद्योगानां, त्यागश्चरित्रमिष्यते ।

कीर्तिं तं तद्विंसादि—प्रतलेदेन पश्यथा ॥ १८ ॥

અહિંસાસૂનૃતાસ્તેય-બ્રહ્મચર્યાપરિગ્રહાઃ ।

પગ્નચલિઃ પગ્નચલિચુક્રતા, ભાવનાભિર્વિમુક્તયે ॥ ૧૬ ॥

ન યત્ પ્રમાદયોગેન, જીવિતવ્યપરોપણમ્ ।

ત્રસાનાં સ્થાવરાણાં ચ, તદ્દહિંસાવ્રતં મતમ્ ॥૨૦॥

પ્રિયં પશ્યં વચઃ તથ્યં, સૂનૃતવ્રતમુચ્યતે ।

તત્તથ્યમપિ નો તથ્યમ-પ્રિયં આહિતં ચ યત્ ॥૨૧॥

અનાદાનમદત્તસ્થા-સ્તેયવ્રતમુદ્ધીરિતમ્ ।

બાહ્યાઃ પ્રાણા નૃણામર્થો, હરતા તં હતા હિ તે ॥૨૨॥

દિવ્યૌદારિકકામાનાં, કૃતાનુભતિકારિતૈઃ ।

મનોવાઙ્માયતસ્ત્યાગો, બ્રહ્માષ્ટાદશધા મતમ્ ॥૨૩॥

સર્વાભાવેષુ મૂર્ચ્છાયા-સ્ત્યાગઃ સ્યાદપરિગ્રહઃ ।

યદસત્સ્વપિ જાયેત, મૂર્ચ્છાયા ચિત્તવિશ્લવઃ ॥૨૪॥

ભાવનાભિર્ભાવિતાનિ, પગ્નચલિઃ પગ્નચલિઃ ક્રમાત્ ।

મહાવ્રતાનિ નો કસ્ય, સાધયન્ત્યવ્યયં પદમ્ ॥૨૫॥

મનોગુપ્ત્યેષણાદાને-ચાંલિઃ સમિતિલિઃ સદા ।

દષ્ટાન્નપાનગ્રહણે-નાહિંસાં ભાવયેત્ સુધીઃ ॥૨૬॥

હારયલોભભયક્રોધ-પ્રત્યાખ્યાનૈર્નિરન્તરમ્ ।

આલોચ્ય ભાષણેનાપિ, ભાવયેત્ સૂનૃતવ્રતમ્ ॥૨૭॥

આલોચ્યાવગ્રહયાગ્ન્યા-ભીક્ષુભાવગ્રહયાચનમ્ ।

એતાવન્માત્રમેવૈત-દિત્યવગ્રહધારણમ્ ॥૨૮॥

સમાનધામિંકેભ્યશ્ચ, તથાવગ્રહયાચનમ્ ।

અનુશાપિતપાનાન્ના-શનમસ્તેયભાવનાઃ

યુગ્મમ્ ॥ ૨૯ ॥

સ્ત્રીષણ્ઠપશુમદ્રેશમા-સનકુડ્યાન્તરોજ્જનાત્ ।

સરાગસ્ત્રીકથાત્યાગાત્, પ્રાગ્રતસ્મૃતિવર્જનાત્ ॥૩૦॥

સ્ત્રીરમ્યાડ્ગેક્ષણસ્વાડ્ગ-સંસ્કારપરિવર્જનાત્ ।

પ્રણીતાત્યશનત્યાગાદ્, બ્રહ્મચર્યં તુ ભાવયેત્

(યુગ્મમ્) ॥ ૩૧ ॥

સ્પર્શે રસે ચ ગન્ધે ચ, રૂપે શબ્દે ચ હારિણિ ।

પગ્ન્યસ્વિતીન્દ્રિયાર્થેષુ, ગાઢં ગાઢ્યસ્ય વર્જનમ્ ॥૩૨॥

એતેભવેવામનોજેષુ, સર્વથા દ્રેષવર્જનમ્ ।

આક્રિં ચન્નવતસ્પૈવં, ભાવનાઃ પગ્ન્ય કીર્તિતાઃ ॥૩૩॥

(યુગ્મમ્)

અથવા પગ્ન્યસમિતિ-ગુપ્તિત્રયપવિત્રિતમ્ ।

ચરિત્રં સમ્યક્ચારિત્ર-મિત્યાહુર્મુનિપુઙ્ગવાઃ ॥૩૪॥

ધર્માભાષૈષણ્ઠાદાન-નિશ્લેષોત્સર્ગસંજ્ઞિકાઃ ।

પગ્ન્યાહુઃ સમિતીસ્તિસ્તો, ગુપ્તીસ્ત્રિયોગનિગ્રહાત્ ॥૩૫॥

લોકાતિવાહિતે માર્ગે, ચુમ્બિતે ભાસ્વદંશુભિઃ ।

જનુરક્ષાર્થમાલૌક્ય, ગતિરીર્યા મતા સતામ્ ॥૩૬॥

અવધત્યાગતઃ સર્વ-જનીનં મિતભાષણમ્ ।

પ્રિયા વાયંયમાનાં સા, ભાષાસમિતિરુચ્યતે ॥૩૭॥

द्वित्यत्वारिंशता लिङ्गा-द्वैतैर्नित्यमद्वैतम् ।

मुनिर्यदन्नमादत्ते, सैषासमितिर्भाता ॥ ३८ ॥

आसनादीनि संवीक्ष्य, प्रतिदिष्य य यत्नतः ।

गृह्णीयान्निक्षिपेद्रायत्, सादानसमितिः स्मृता ॥ ३९ ॥

कश्चिन्मूलप्रायं, निर्जन्तुजगतीतले ।

यत्नाद्यदुत्सृजेत् साधुः, सोत्सर्गसमितिर्भावेत् ॥ ४० ॥

विमुक्तकल्पनाब्जलं, समत्वे सुप्रतिष्ठितम् ।

आत्मारामं मनस्तज्ज्ञै-र्मनोगुप्तिरुदाहृता ॥ ४१ ॥

संज्ञादिपरिहारेण, यन्मौनस्यावलम्बनम् ।

वाग्वृत्तेः संवृतिर्वाया, सा वागुप्तिरिडाव्यते ॥ ४२ ॥

उपसर्ग-प्रसंगेऽपि, कायेत्सर्गानुषो मुनेः ।

स्थिरीभावः शरीरस्य, कायगुप्तिर्निगद्यते ॥ ४३ ॥

शयनासननिक्षेपा-दानयन्कर्मण्येषु यः ।

स्थानेषु येष्टानियमः, कायगुप्तिस्तु साऽपरा ॥ ४४ ॥

येताश्चारित्रगात्रस्य-, जननात् परिपालनात् ।

संशोधनाव्य साधूनां, मातरोऽष्टौ प्रकीर्त्तिताः ॥ ४५ ॥

सर्वात्मना यतीन्द्राणा-मेतव्यारित्रमीरितम् ।

यतिधर्मानुरक्तानां, देशतः स्यादगारिष्ठ्यम् ॥ ४६ ॥

न्यायसम्पन्नविलवः, शिष्टाचारप्रशंसकः ।

कुलशीलप्रभैः सार्द्धं, कृतोद्गाढोऽन्यगोत्रजैः ॥ ४७ ॥

પાપભીરુઃ પ્રસિદ્ધઃ ચ, દેશાચારં સમાચરન્ ।

અવર્ણવાદી ન ક્વાપિ, રાજાદિષુ વિશેષતઃ ॥૪૮॥

અનતિવ્યક્તગુપ્તે ચ, સ્થાને સુપ્રાતિવેશિમકે ।

અનેકનિર્ગમદ્વાર-વિવર્જિતનિકેતનઃ ॥ ૪૯ ॥

કૃતસદ્ગઃ સદાચારૈ-ર્માતાપિત્રોશ્ચ પૂજકઃ ।

ત્યજન્નુપપ્લુતં સ્થાન-મપ્રવૃત્તશ્ચ ગહિતે ॥ ૫૦ ॥

વ્યયમાયોચિતં કુર્વન્, વેષં વિત્તાનુસારતઃ ।

અષ્ટભિધીં ગુણૈર્યુક્તઃ, શૃણ્વાનો ધર્મમન્વહમ્ ॥૫૧॥

અજુર્ણે ભોજનત્યાગી, કાલે ભોક્તા ચ સાત્મ્યતઃ ।

અન્યોન્યાપ્રતિબન્ધેન, ત્રિવર્ગમપિ સાધયન્ ॥૫૨॥

યથાવદ્દતિથૌ સાધૌ, દીને ચ પ્રતિપત્તિકૃત્ ।

સદાનભિનિવિષ્ટશ્ચ, પક્ષપાતી ગુણેષુ ચ ॥ ૫૩ ॥

અદેશાકાલયોશ્ચર્યાં, ત્યજન્ જનન્ બલાબલમ્ ।

વૃત્તસ્થજ્ઞાનવૃદ્ધાનાં, પૂજકઃ પોષ્યપોષકઃ ॥ ૫૪ ॥

દીર્ઘદર્શીં વિશેષજઃ, કૃતસો ભોકવલ્લભઃ ।

સલાજ્જઃ સદયઃ સૌમ્યઃ, પરાપકૃતિકર્મઃ ॥૫૫॥

અન્તરદ્વગારિષડ્વર્ગ-પરિહારપરાયણઃ ।

વશીકૃતેન્દ્રિયશ્રામો, ગૃહિધર્માય કલ્પતે ॥ ૫૬ ॥

(દશભિઃ કુલકમ્)

દ્વિતીય-પ્રકાશ:

સમ્યક્ત્વમૂલોનિ પગ-ચા-ભુવતાનિ ગુણાશ્રયઃ ।

શિક્ષાપદાનિ ચત્વારિ, વતાનિ ગૃહમેધિનામ્ ॥૧૥
યા દેવે દેવતાબુદ્ધિ-ગુરૌ ચ ગુરુતામતિઃ ।

ધર્મે ચ ધર્મધીઃ શુદ્ધા, સમ્યક્ત્વમિદમુચ્યતે ॥૨૥
અદેવે દેવબુદ્ધિર્યા, ગુરુધીરગુરૌ ચ યા ।

અધર્મે ધર્મબુદ્ધિશ્ચ, મિથ્યાત્વં તદ્વિપર્યયાત્ ॥૩૥
સર્વજ્ઞો જિતરાગાદિ-દોષસ્ત્રેલોક્યપૂજિતઃ ।

યથાસ્થિતાર્થવાદી ચ, દેવોઽર્હન પરમેશ્વરઃ ॥૪૥
ધ્યાતવ્યોઽયમુપાસ્યોઽય-મયં શરણુમિધ્યતામ્ ।

અસ્યૈવ પ્રતિપત્તવ્યં, શાસનં ચેતનાઽસ્તિ ચેત્ ॥૫૥
યે સ્ત્રીશસ્ત્રાક્ષસૂત્રાદિ-રાગાઘડ્કકલકૃકિતાઃ ।

નિગ્રહાનુગ્રહપરા-સ્તે દેવાઃ સ્યુર્ન મુક્તયે ॥૬૥
નાદ્યદ્દહાસસર્ગીતા-ધુતપલ્લવવિસંસ્થુલાઃ ।

લમ્ભયેયુઃ પદં શાન્તં; પ્રપન્નાન્ પ્રાણિનઃ કથમ્ શાળા-
મહાવ્રતધરા ધીરા, ભૈક્ષમાત્રોપજીવિનઃ ।

સામાયિકસ્થા ધર્મોપ-દેશકા ગુરવો મતાઃ ॥૮૥
સર્વાલિલાવિણુઃ સર્વ-લોજિનઃ સપરિગ્રહાઃ ।

અપ્રહ્યાચારિણો મિથ્યો-પદેશા ગુરવો ન તુ ॥૯૥

અરિશ્વહારમ્ભમગ્ના-સ્તારયેયુઃ કથં પરાન્ ।

સ્વયં દરિદ્રો ન પરમીશ્વરીકર્તુમીશ્વરઃ ॥૧૦॥

દુર્ગતિપ્રપતત્પ્રાણિ-ધારણાદ્ધર્મ ઉચ્યતે ।

સંયમાદિદશવિધઃ, સર્વસોક્તો વિમુક્તયે ॥૧૧॥

અપૌરુષેયં વચન-મસમ્ભવિ લવેદ્યદિ ।

ન પ્રમાણ્યં લવેદ્યાયાં, દ્યામાધીના પ્રમાણુતા ॥૧૨॥

મિથ્યાદષ્ટિલિરામ્નાતો, હિંસાદૈઃ કલુષીકૃતઃ ।

સ ધર્મ ઇતિ વિત્તોડપિ, લવભ્રમણકારણમ્ ॥૧૩॥

સરાગોડપિ હિ દેવશ્ચેદ્, ગુરુરબ્રહ્મચાર્યપિ ।

કૃપાહીનોડપિ ધર્મઃ સ્થાત, કષ્ટં નષ્ટં

હહા જગત્ ॥૧૪॥

શમસંવેગનિર્વેદા-નુકમ્પાસ્તિક્ષલક્ષણૈઃ ।

લક્ષણૈઃ પગ-ચલિઃ સમ્યક્, સમ્યક્ત્વમુપલક્ષ્યતે ॥૧૫॥

સ્થૈયં પ્રભાવના લક્ષિતઃ, કૌશલં જિનશાસને ।

તીર્થસેવા ચ પગ-ચાસ્ય, ભૂષણાનિ પ્રચક્ષતે ॥૧૬॥

શક્ષકા કાક્ષા વિચિકિત્સા, મિથ્યાદષ્ટિપ્રશંસનમ્ ।

તત્સંસ્તવશ્ચ પગ-ચાપિ, સમ્યક્ત્વં દ્વપયન્ત્યલમ્ ॥૧૭॥

વિરતિં સ્થૂલહિંસાદે-દ્વિવિધત્રિવિધાદિના ।

અહિંસાદીનિ પગ-ચાણુ-વતાનિ જગદુર્જિનાઃ ॥૧૮॥

પદ્મયુકુળિકુણિત્વાદિ, દૃષ્ટ્વા હિંસાશ્લેષં સુધીઃ ।

નિરાગસ્રખજનૂનાં, હિંસાં સહકરંપતસ્ત્યજેત્ ॥૧૯॥

આત્મવત્ સર્વભૂતેષુ, સુખદુઃખે પ્રિયાપ્રિયે ।

ચિન્તયન્નાત્મનોડનિષ્ઠાં, હિંસામન્યસ્ય નાચરેત્ ॥૨૦॥

નિરર્થિકાં ન કુર્વીત, જીવેષુ સ્થાવરેષ્વપિ ।

હિંસામહિંસાધર્મજઃ, કાઢક્ષન્મોક્ષમુપાસકઃ ॥૨૧॥

પ્રાણી પ્રાણિતલોભેન, યો રાજ્યમપિ મુગ્ધયતિ ।

તદ્વધોત્યમધં સર્વો-વીદાનેડપિ ન શામ્યતિ ॥૨૨॥

વને નિરપરાધાનાં, વાયુતોયતૃણુશિનામ્ ।

નિર્દનન્ મૃગાણાં માંસાર્થી, વિશિષ્યેત કથં શુનઃ ॥૨૩॥

દીર્યમાણુઃ કુશેનાપિ,યઃ સ્વાહ્નગે હન્ત દ્વયતે ।

નિર્મન્તૂન્ સ કથં જન્તૂ-નન્તયેન્નિશિતાયુઘૈઃ ॥૨૪॥

નિર્માતું હૂરકર્માણુઃ, ક્ષણિકામાત્મનો ધૃતિમ્ ।

સમાપયન્તિ સકલં, જન્માન્યસ્ય શરીરિણુઃ ॥૨૫॥

મિયસ્વેત્યુચ્યમાનોડપિ, દેહી ભવતિ દુઃખિતઃ ।

માર્યમાણુઃ પ્રહરણૈ-દારુણૈઃ સ કથં ભવેત્ ॥૨૬॥

શ્રૂયતે પ્રાણિધાતેન, રૌદ્રધ્યાનપરાયણૌ ।

સુભૂમો બ્રહ્મદત્તશ્ચ, સત્તમં નરકં ગતૌ ॥૨૭॥

કુણિર્વરં વરં પદ્મગુરશરીરી વરં પુમાન્ ।

અપિ સમ્પૂર્ણસંવાહ્નગો,ન તુ હિંસાપરાયણુઃ ॥૨૮॥

હિંસા વિધ્નાય જાयेત, વિધ્નશાન્ત્યૈ કૃતાડપિ હિ ।

કુલાચારધિયાડખેષા, કૃતા કુલવિનાશિની ॥૨૯॥

અપિ વંશકમાયાતાં, યસ્તુ હિંસાં પરિત્યજેત્ ।

સ શ્રેષ્ઠઃ સુલસ ઇવ, કાલસૌકરિકાત્મજઃ ॥૩૦॥

દમો દેવગુરુપાસ્તિદાનમધ્યનં તપઃ ।

સર્વમખ્યેતદ્દેશં, હિંસાં ચેન્ન પરિત્યજેત્ ॥૩૧॥

વિશ્વસ્તો મુગ્ધધીલોકઃ, પાત્યતે નરકાવનો ।

અહો નૃશંસૈર્લોભાન્ધૈ-હિંસાશસ્ત્રોપદેશકૈઃ ॥૩૨॥

“યજ્ઞાર્થં પશવઃ સૃષ્ટાઃ, સ્વયમેવ સ્વયંભુવા ।

યજ્ઞોઽસ્ય ભૂત્યૈ સર્વસ્ય, તસ્માદ્વજે વધોઽવધઃ ॥૩૩॥

“ઔષધ્યઃ પશવો વૃક્ષા-સ્તિર્યગ્-ચઃ પશ્ચિણુસ્તથા ।

યજ્ઞાર્થં નિધનં પ્રાપ્તાઃ;પ્રાપ્તુવન્ત્યુચ્છિન્નિતિંયુનઃ ॥૩૪॥

“મધુપર્કે ચ યજ્ઞે ચ, પિતૃદૈવતકર્માણિ ।

અગ્રૈવ પશવો હિંસ્યા, નાન્યત્રેત્યપ્તવીન્મનુઃ ॥૩૫॥

“એવ્વથેષુ પશૂન્ હિંસન્, વેદતત્પ્રાર્થવિદ્ દ્વિજઃ ।

આન્માનં ચ પશૂંશ્ચૈવ,ગમયત્યુત્તમાં ગતિમ્” ॥૩૬॥

એ ચક્રુઃ કૂરકર્માણુઃ શાસ્ત્રં હિંસોપદેશકમ્ ।

ફલં તે યાસ્યન્તિ નરકે, નાસ્તિકેભ્યોપિ

નાસ્તિકાઃ ॥ ૩૭ ॥

વરં વરાકશ્ચાર્વાકો, યોઽસૌ પ્રકટનાસ્તિકઃ ।

વેદોક્તિતાપસચ્છન્નચ્છન્નં રક્ષો ન જૈમિનિઃ ॥૩૮॥

“દેવોપહારવ્યાજેન, યજ્ઞવ્યાજેન ચેડથવા ।

અન્તિ જન્તૂન્ ગતવૃણા, ઘોરાં તે યાન્તિ

દુર્ગતિમ્” ॥૩૯॥

શમશીલદયામૂલં, હિત્વા ધર્મં જગદ્દહિતમ્ ।

અહો હિંસાડપિ ધર્મ્યાય, જગદે મન્દયુદ્ધિભિઃ ॥૪૦॥

“ હુવિર્યંચિયરરાત્રાય, યચ્ચાનન્ત્યાય કલ્પતે ।

પિતૃભ્યે વિધિવદ્દત્તં, તત્પ્રવક્ષ્યામ્યશેષતઃ” ॥૪૧॥

“ તિલગ્રીહિયવૈર્માર્ગૈ - રહ્ભિર્મૂલક્ષ્મેન ચ ।

દત્તેન માસં પ્રીયન્તે, વિધિવત્પિતરો નૃણામ્ ॥૪૨॥

“દ્વૌ માસૌ મત્સ્યમાસેન, ત્રીન્ માસાન્ હારિણેન તુ ।

ઔરભ્રેણાથ ચતુરઃ, શાકુનેનેહ પગ્-ચ તુ ॥૪૩॥

“ ષણ્માસાંશ્છાગમાસેન, પાર્ષતેનેહ સપ્ત વૈ ।

અષ્ટાવેણસ્ય માસેન, રૌરવેણ નવૈવ તુ ॥૪૪॥

“ દશ માસાંસ્તુ તૃપ્યન્તિ, વરાહમહિષાભિઃ ।

શશકૂર્મયોસ્તુમાસેન, માસાનેકાદશૈવ તુ ॥૪૫॥

“ સંવત્સરં તુ ગળ્યેન, પયસા પાયસેન તુ ।

વાધ્રીંણુસસ્ય માસેન તૃપ્તિર્દ્વાદશવાર્ષિકી” ॥૪૬॥

ઇતિ સ્મૃત્યનુસારેણ, પિતૃણાં તર્પણાય યા ।

મૂઢૈર્વિધીયતે હિંસા, સાડપિ દુર્ગતિહેતવે ॥૪૭॥

યો ભૂતેષ્વભયં દદ્યાદ્ ભૂતેભ્યસ્તસ્ય નો ભયમ્ ।

ચાદગ્વિતીર્યતે દાનં; તાદગ્નાસાદતે ફલમ્ ॥૪૮॥

કેદૃણ્ડદૃણ્ડચક્રાભિશૂલશક્તિધરાઃ મુરાઃ ।

હિંસકા અપિ હા કપ્ટં, પૂન્યન્તે દેવતાધિયા ॥૪૯॥

માતેવ સર્વભૂતાના-મહિંસા હિતકારિણી ।

અહિંસૈવ હિ સંસાર-મરાવમૃતસારણિઃ ॥ ૫૦ ॥

અહિંસા દુઃખહાવાગ્નિ-પ્રાવૃષેણ્યધનાવલી ।

લવભ્રમિરુગાર્તાના-મહિંસા પરમૌષધી ॥ ૫૧ ॥

દીર્ઘમાયુઃ પરં રૂપ-મારોગ્યં શ્લાઘનીયતા ।

અહિંસાયાઃ ફલં સર્વં, કિમન્યત્કામદૈવ સા ॥ ૫૨ ॥

મન્મનત્વં કાહલત્વં, મૂઝત્વં મુખરોગિતામ્ ।

વીક્ષ્યાસત્યફલં કન્યા-લીકાદ્યસત્યમુત્સન્નેત્ ॥ ૫૩ ॥

કન્યાગોભૂમ્યલીકાનિ, ન્યાસાપહરણું તથા ।

કૂટસાક્ષ્યં ચ પગ્યેતિ, સ્થૂલાસત્યાન્યકીર્ત્તયન્ ॥ ૫૪ ॥

સર્વલોકવિરુદ્ધં યદ્વદ્વિશ્વસિતઘાતકમ્ ।

યદ્વિપક્ષશ્ચ પુણ્યસ્ય, ન વદેત્તદસૂનૃતમ્ ॥ ૫૫ ॥

અસત્યતો લઘીયસ્ત્વ-મસત્યાદ્યચનીયતા ।

અધોગતિરસત્યાચ્ચ તદસત્યં પરિત્યજેત્ ॥ ૫૬ ॥

અસત્યવચનં પ્રાણઃ પ્રમાદેનાપિ નો વદેત્ ।

શ્રેયાંસિ યેન ભજ્યન્તે, વાત્યયેવ મહાર્કિમાઃ ॥ ૫૭ ॥

અસત્યવચન! દ્વૈર-વિષાદાપ્રત્યયાદ્યઃ ।

પ્રાહુઃપન્તિ ન કે દોષાઃ, કુપથ્યાદ્ વ્યાધયો યથા ॥ ૫૮ ॥

નિગોદેખ્યથ તિર્યક્ષુ, તથા નરકવાસિષુ ।

ઉત્પદ્યન્તે મૃષાવાદ-પ્રસાદેન શરીરિણુઃ ॥ ૫૯ ॥

धूयाद् बियोपरोधाद्वा, नासत्यं कालिकार्यवत् ।

यस्तु धूते स नरकं, प्रयाति वसुराजवत् ॥६०॥

न सत्यमपि लापेत, परपीडाकरं वयः ।

लोकेऽपि श्रूयते यस्मात्, कौशिको नरकं गतः ॥६१॥

अद्यादपि मृषावादा-द्रौरवादिषु संलवः ।

अन्यथा वदतां जैनीं, वाचं त्वद्धुका गतिः ? ॥६२॥

ज्ञानचारित्र्योर्भूलं, सत्यमेव वहन्ति ये ।

धार्त्री पवित्रीक्रियते, तेषां चरणुरेष्टुलिः ॥६३॥

अलीकं ये न लाषान्ते, सत्यव्रतमहाधनाः ।

नापराधुमलं तेभ्यो, भूतप्रेतोरगादयः ॥६४॥

दौर्भाग्यं प्रेष्यतां दास्य-भङ्गच्छेदं हरिद्रताम् ।

अदत्तात्तद्वत् ज्ञात्वा, स्थूलस्तेयं विवर्जयेत् ॥६५॥

पतितं विस्मृतं नष्टं, स्थितं स्थापितमाहितम् ।

अदत्तं नादहीत स्वं, परकीयं क्ष्वयित्सुधीः ॥६६॥

अयं लोकः परलोको, धर्मो धैर्यं धृतिर्भक्तिः ।

मुष्णुता परकीयं स्वं, मुषितं सर्वमभ्यदः ॥६७॥

अेकस्यैकं क्षणं दुःखं, भार्यमाणस्य जायते ।

सपुत्रपौत्रस्य पुन-र्यावज्जिवं हृते धने ॥६८॥

चौर्यापापद्रुमस्येह, वधण-धादिकं इदम् ।

जायते परलोके तु, इदं नरकवेदना ॥६९॥

દિવસે વા રજન્યાં વા, સ્વપ્ને વા જગરેડપિ વા ।

સશલ્ય ધવિ ચૌર્યેણ, નૈતિ સ્વાસ્થ્યં નરઃ ક્વચિત્ ॥૭૦॥

મિત્રપુત્રકલત્રાણિ, બ્રાતરઃ પિતરોડપિ હિ ।

સંસૃજન્તિ ક્ષણમપિ, ન મ્લેચ્છૈરિવ તસ્કરૈઃ ॥૭૧॥

સંબન્ધ્યાપિ નિગૃહ્યેત, ચૌર્યાન્મણ્ડિકવન્નૃપૈઃ ।

ચૌરોડપિ ત્યક્તચૌર્યઃ સ્યા-ત્સ્વર્ગભાગ્રૌહિણ્યેવત્ ॥૭૨॥

હરે પરસ્થ સર્વસ્વ-મપહર્તુમુપક્રમઃ ।

ઉપાદદીત નાદત્તં, તૃણમાત્રમપિ ક્વચિત્ ॥૭૩॥

પરાર્થગ્રહણે યેષાં, નિયમઃ શુદ્ધયેતસામ્ ।

અભ્યાયાન્તિ શ્રિયસ્તેષાં, સ્વયમેવ સ્વયંવરાઃ ॥૭૪॥

અનર્થા હરતો યાન્તિ, સાધુવાદઃ પ્રવર્ત્તેતે ।

સ્વર્ગસૌખ્યાનિ ઠૌકન્તે, સ્કુટમસ્તેયચારિણામ્ ॥૭૫॥

ષણ્ડત્વમિન્દ્રિયચ્છેદં, વીક્ષ્યાગ્રહ્મફલં સુધીઃ ।

ભવેત્ સ્વદ્વારસંતુષ્ટો-ડન્યદ્વારાન્ વા વિવર્જયેત્ ॥૭૬॥

રમ્યમાપાતમાત્રં યત્, પરિણામેડતિદારુણમ્ ।

કિંપાઠફલસંકાશં, તત્કઃ સેવેત મૈથુનમ્ ॥૭૭॥

કમ્પઃ સ્વેદઃ શ્રમે મૂર્ચ્છા, બ્રમિગ્લાનિર્જલક્ષયઃ ।

રાજ્યક્ષમાદિરોગાશ્ચ, ભવેયુર્મૈથુનોત્થિતાઃ ॥૭૮॥

ચોનિયન્ત્રસમુત્પન્નાઃ, સુસૂક્ષ્મા જન્તુરાશયઃ ।

પીડ્યમાના વિપદન્તે, યત્ર તન્મૈથુનં ત્યજેત્ ॥૭૯॥

“रक्तजः कृमयः सूक्ष्मा, मृदुमध्याधिशक्तयः ।

जन्मवर्त्मसु कष्टदूतिं, जनयन्ति तथाविधाम्” ॥८०॥

स्त्रीसम्भोगेन यः काम-ज्वरं प्रतिचिकीर्षति ।

स हुताशं घृताहुत्या, विध्यापयितुमिच्छति ॥८१॥

वरं ज्वलद्वयस्तम्भ-परिरम्भो विधीयते ।

न पुनर्नरकद्वार-रामाजघनसेवनम् ॥८२॥

सतामपि हि वामभू-र्द्धाना हृदये पदम् ।

अलिरामं गुणधामं, निर्वासयति निश्चितम् ॥८३॥

यज्यकृत्वं नृशंसत्वं, यज्यलत्वं कुशीलता ।

भूति नैसर्गिका द्रोषा, यासां तासु रमेत कः ॥८४॥

प्राप्तुं पारमपारस्य, पारावारस्य पार्यते ।

स्त्रीणां प्रकृतिवकाणां, दुश्चरित्रस्य नो पुनः ॥८५॥

नितम्बिन्यः पतिं पुत्रं, पितरं भ्रातरं क्षणात् ।

आरोपयन्त्यकार्येऽपि, दुर्वृत्ताः प्राणुसंशये ॥८६॥

लवस्य भीजं नरक-द्वारमार्गस्य दीपिका ।

शुभं कन्दः कवेर्मूलं, दुःखानां आनिरङ्गना ॥८७॥

मनस्यन्यद्वयस्यन्यत्, क्रियायामन्यदेव हि ।

यासां साधारणस्त्रीणां, ताः कथं सुभङ्गेतवः ॥८८॥

मांसमिश्रं सुरामिश्र-मनेकविटयुग्मितम् ।

को वेश्यावदनं युग्मे-दुच्छिष्टमिव लोजनम् ॥८९॥

અપિ પ્રદત્તસર્વસ્વાત્, કામુકાત્ ક્ષીણસમ્પદઃ ।

વાસોઽધ્યાચ્છેત્તુમિચ્છન્તિ, ગચ્છતઃ પણ્યયોષિતઃ ॥૬૦॥

ન દેવાન્ન ગુરૂન્નાપિ, સુહૃદો ન ચ બાન્ધવાન્ ।

અસત્સંગરતિર્નિત્યં, વેશ્યાવશ્યે હિ મન્યતે ॥૬૧॥

કુષ્ઠિનોઽપિ સ્મરસમાન્, પશ્યન્તીં ધનકાંડક્ષયા ।

તન્વન્તીં કૃત્રિમં સ્નેહં, નિઃસ્નેહાં ગણિકાં

ત્યજેત્ ॥૬૨॥

નાસંકંતયા સેવનીયા હિ, સ્વદારા અપ્યુપાસકૈઃ ।

આકરઃ સર્વપાપાનાં, કિં પુનઃ પર્યોષિતઃ ॥૬૩॥

સ્વપતિં ચા પરિત્યજ્ય, નિસ્ત્રપોપપતિં ભજેત્ ।

તસ્યાં ક્ષણિકચિત્તાયાં, વિશ્રમ્ભઃ કોઽન્યયોષિતિ ॥૬૪॥

ભીરોરાકુલચિત્તસ્ય, દુઃસ્થિતસ્ય પરસ્ત્રિયામ્ ।

રતિર્ન યુજ્યતે કર્તુ-મુપશૂનં પશોરિવ ॥૬૫॥

પ્રાણસન્દેહજનનં, પરમં વૈરકારણમ્ ।

લોકદ્વયવિરુદ્ધં ચ, પરસ્ત્રીગમનં ત્યજેત્ ॥૬૬॥

સર્વસ્વહરણું બન્ધં, શરીરાવયવચ્છિદ્ધામ્ ।

મૃતશ્ચ નરકં ઘોરં, લલતે પારદારિકઃ ॥૬૭॥

સ્વદારરક્ષણે યત્નં, વિદ્ધાનો નિરન્તરમ્ ।

ભનન્નપિ જનો દુઃખં, પરદારાન્ કથં વ્રજેત્ ॥૬૮॥

વિક્રમાક્રાન્તાવિશ્વોઽયિ, પરસ્ત્રીષુ રિરંસયા ।

કૃત્વા કુલક્ષયં પ્રાપ, નરકં દશકન્ધરઃ ॥૬૯॥

લાવણ્યપુણ્યાવયવાં, પદં સૌન્દર્યસમ્પદઃ ।

કલાકલાપકુશલા-મપિ જહ્યાત્પરસ્ત્રિયમ્ ॥૧૦૦॥
અકલકલમનોવૃત્તેઃ, પરસ્ત્રિસન્નિધાવપિ ।

સુદર્શનસ્ય કિં શ્રૂમઃ, સુદર્શનસમુન્નતેઃ ? ॥૧૦૧॥
ઐશ્વર્યરાજરાજોડપિ, રૂપમીનધ્વજોડપિ ચ ।

સીતયા ચવણુ ધિવ, ત્યાજ્યો નાર્યા નરઃ પરઃ ॥૧૦૨॥
નપુંસકત્વં તિર્યક્ત્વં, દૌર્ભાગ્યં ચ ભવે ભવે ।

ભવેન્નરાણાં સ્ત્રીણાં ચા-ન્યકાન્તાસક્રતચેતસામ્ ॥૧૦૩॥
પ્રાણુભૂતં ચરિત્રસ્ય, પરશ્રદ્ધૈકકારણમ્ ।

સમાચરન્ પ્રહસચર્ય, પૂજિતૈરપિ પૂજ્યતે ॥૧૦૪॥
ચિરાયુષઃ સુસંસ્થાના, દૃઢસંહનના નરાઃ ।

તેજસ્વિનો મહાવીર્યા, ભયેયુર્પ્રહસચર્યાતઃ ॥૧૦૫॥
અસન્ગતોષમવશ્વાસ-મારમ્ભદુઃખકારણમ્ ।

મત્વા મૂર્છાશ્લં કુર્યાત્, પરિગ્રહનિયન્ત્રણમ્ ॥૧૦૬॥
પરિગ્રહમહત્વાદિ, મજ્જત્યેવ ભવામ્બુધૌ ।

મહાપોત ધિવ પ્રાણી, ત્યજેત્તસ્માત્ પરિગ્રહમ્ ॥૧૦૭॥
ત્રસરેણુસમેડપ્યત્ર, ન ગુણઃ કોડપિ વિદ્યતે ।

દોષાસ્તુ પર્વતસ્થૂલાઃ, પ્રાદુષ્યન્તિ પરિગ્રહે ॥૧૦૮॥
સડ્ગાદ્ ભવન્ત્યસન્તોડપિ, રાગદ્વેષાદ્યો દ્વિષઃ ।

મુનેરપિ ચક્ષેચ્ચેતો, યત્તેનાન્દોલિતાત્મનઃ ॥૧૦૯॥

સંસારમૂલમારમ્ભા-રતેષાં હેતુઃ પરિગ્રહઃ ।

તસ્માદુપાસકઃ કુર્યા-દદ્યમદ્યપં પરિગ્રહમ્ ॥૧૧૦॥

મુષ્ણન્તિ વિષયરતેના, દહતિ સ્મરપાવકઃ ।

સ્નન્ધન્તિ વનિતાવ્યાધાઃ, સર્ગૈરુગ્નીકૃતં નરમ્ ॥૧૧૧॥

તૃપ્તો ન પુત્રૈઃ સગરઃ, કુચિકર્ણો ન ગોધનૈઃ ।

ન ધાન્યૈસ્તિલકશ્રેષ્ઠી, ન નન્દઃ કનકોત્કરૈઃ ॥૧૧૨॥

તપઃશ્રુતાપરીવારાં, શમસામ્રાજ્યસમ્પદમ્ ।

પરિગ્રહગ્રહગ્રસ્તા-સ્ત્યજ્યુયોગિનોડપિ હિ ॥૧૧૩॥

અસન્તોષવતઃ સૌખ્યં, ન શક્ય ન ચક્રિણઃ ।

જન્તોઃ સન્તોષભાજો ય-દભયસ્યેવ જાયતે ॥૧૧૪॥

સન્નિધૌ નિધયસ્તસ્ય, કામગવ્યનુગામિની ।

અમરાઃ કિડ્કરાયન્તે, સન્તોષો યસ્ય ભૂષણમ્ ॥૧૧૫॥

તૃતીયઃ પ્રકાશઃ

દશસ્વપિ કૃતા દિક્ષુ, યત્ર સીમા ન લઙ્ઘ્યતે ।

ખ્યાતં દિગ્વિરતિરિતિ, પ્રથમં તદ્ ગુણવ્રતમ્ ॥૧॥

ચરાચરાણાં જીવાનાં, વિમર્દનનિવર્તનાત્ ।

તપ્તાયોગોલકલ્પસ્ય, સદ્વ્રતં ગૃહિણોડધ્યદઃ ॥૨॥

જગદાકેમમાણુસ્ય, પ્રસરદ્વોલવારિધેઃ ।

સ્ખલનં વિદધે તેન, ચેન દિગ્વિરતિઃ કૃતા ॥ ૩ ॥

લોગોપલોગયોઃ સંખ્યા, શક્યા યત્ર વિધીયતે ।

લોગોપલોગમાનં તદ્, દ્વૈતીયિકં ગુણુત્તમ ॥ ૪ ॥

સકૃદેવ ભુજ્યતે યઃ, સ લોગોડન્નસંગાદિકઃ ।

પુનઃ પુનઃ પુનર્ભોગ્ય, ઉપલોગોડ્ગનાદિકઃ ॥ ૫ ॥

મઘં માંસં નવનીતં, મધૂદુમ્બરપચ્ચકમ્ ।

અનન્તકાયમજ્ઞાત-ફલં રાત્રૌ ચ લોજનમ્ ॥ ૬ ॥

આમગોરસસંપૃક્તં, દ્વિદલં પુષ્પિતૌદનમ્ ।

દધ્યહર્દિતયાતીતં, કૃથિતાન્નં ચ વર્જયેત્ ॥ ૭ ॥

મદિરાપાનમાત્રેણ, બુદ્ધિર્નશ્યતિ દ્વરતઃ ।

વૈદગ્ધીબન્ધુરસ્યાપિ, દૌર્ભાગ્યેણેવ કામિની ॥ ૮ ॥

પાપાઃ કાદમ્બરીપાન-વિવશીકૃતચેતસઃ ।

જનનીં વા પ્રિયીયન્તિ, જનનીયન્તિ ચ પ્રિયામ્ ॥ ૯ ॥

ન જનાતિ પરં સ્વં વા, મઘાચ્ચલિતચેતનઃ ।

સ્વામીયતિ વરાકઃ સ્વં, સ્વામિનં હિહ્કરીયતિ ॥ ૧૦ ॥

મઘપરચ શબસ્યેવ, હુઠિતસ્ય ચતુષ્પથે ।

મૂત્રયન્તિ મુખે શ્વાનો, વ્યાત્તે વિવરશડ્કયા ॥ ૧૧ ॥

મઘપાનરસે મગ્નો, નમ્નઃ સ્વપિતિ ચત્વરે ।

ગૂઢં ચ સ્વર્ભભિપ્રાયં, પ્રકાશયતિ લીલયા ॥ ૧૨ ॥

જાત્રણીયાનતો યાન્તિ, કાન્તિકીર્તિમતિશ્રિયઃ ।

ચિચિત્રાશ્ચિત્રચના, વિલુકતજ્જલાદિવ ॥૧૩॥

જૂતાત્તવન્નરીનતિ, રારટીતિ સશોકવત્ ।

દાહન્વરાત્તવદ્ ભૂમૌ, સુરાપો લોલુકીતિ ચ ॥૧૪॥

વિદ્યત્યહ્ગશૈથિદ્ય, ગ્લપયન્તીન્દ્રિયાણિ ચ ।

મૂર્છામતુચ્છાં યચ્છન્તી, હાલા હાલાહલોપમા ॥૧૫॥

વિવેકઃ સંયમો જ્ઞાનં, સત્યં શૌચં દયા ક્ષમા ।

મઘાત્પ્રલીયતે સર્વં, તૃણ્યા વહ્નિકણાદિવ ॥૧૬॥

દોષાણાં કારણં મઘં, મઘં કારણમાપદામ્ ।

ચોગાતુર ઈવાપચ્યં, તસ્માન્મઘં વિવર્જયેત્ ॥૧૭॥

ચિષ્ણાદિષતિ યો માંસં, પ્રાણિ-પ્રાણાપહારતઃ ।

ઉન્મૂલયત્યસૌ મૂલં, દયાડડખ્યં ધર્મશાખિનઃ ॥૧૮॥

અશનીયન્ સદા માંસં, દયાં યો હિ ચિકીર્ષતિ ।

નવલતિ નવલને વહ્ની, સ રોપયિતુમિચ્છતિ ॥૧૯॥

હન્તા પક્વસ્ય વિકેતા, સંસ્કર્તા લક્ષકસ્તથા ।

કેતાડનુમન્તા દાતા ચ, ઘાતકા એવ યન્મનુઃ ॥૨૦॥

“અનુમન્તા વિશસિતા, નિહન્તા કયવિકચી ।

સંસ્કર્તા ચોપહર્તા ચ, ખાદકશ્ચેતિ ઘાતકાઃ” ॥૨૧॥

“નાકૃત્વા પ્રાણિનાં હિંસાં, નાન્નમત્પદ્યતે ક્વચિત્ ।

ન ચ પ્રાણિવધઃ સ્વર્ગ્ય-સ્તસ્માન્મા... વિવર્જયેત્ ॥૨૨॥

યે ભક્ષયન્ત્યન્યપલ્લં, સ્વકીયપલ્લપુષ્ટયે ।

તે એવ ઘાતકા યત્ન, વધકો ભક્ષકં વિના ॥૨૩॥

મિષ્ટાન્નાન્યપિ વિષ્ટાસા-દમૃતાન્યપિ મૂત્રસાત્ ।

સ્થુર્યસ્મિન્નડ્ગકસ્યાસ્ય, કૃતે કઃ પાપમાયરેત્ ॥૨૪॥

માંસાશને ન દોષોઽસ્તી-ત્યુચ્યતે ચૈર્દુરાત્મભિઃ ।

વ્યાધગૃધ્રવૃકવ્યાધ-શૃગાલાસ્તૈર્ગુરુકૃતાઃ ॥૨૫॥

“ માંસ ભક્ષયિતાઽમુત્ર, યસ્ય માંસમિહાદ્યમ્હમ્ ।

એતન્માંસસ્ય માંસત્વે, નિરુક્તં મનુરબ્રવીત્ ” ॥૨૬॥

માંસાસ્વાદનલુપ્થસ્ય, દેહિનં દેહિનં પ્રતિ ।

હન્તું પ્રવર્તતે બુદ્ધિઃ, શાકિન્યા ઇવ દુર્ધિયઃ ॥૨૭॥

યે ભક્ષયન્તિ પિશિતં, દિવ્યલોજ્યેષુ સત્સ્વપિ ।

સુધારસં પરિત્યજ્ય, ભુજ્જતે તે હલાહલમ્ ॥૨૮॥

ન ધર્મો નિર્દયસ્યાસ્તિ, પલાદસ્ય કુતો દયા ।

પલ્લલુપ્થો ન તદ્રેત્તિ, વિદ્યાદ્રોપદિશેત્ત હિ ॥૨૯॥

કેચિન્માંસં મહામોહા-દશનન્તિ ન પરં સ્વયમ્ ।

દેવપિત્રતિથિભ્યોઽપિ, કલ્પયન્તિ ચક્ષુરિ ॥૩૦॥

“ કીત્વા સ્વયં વાઽપ્યુત્પાદ્ય, પરોપહૃતમેવ વા ।

દેવાન્ પિતૃન્ સમભ્યર્ચ્ય, ખાદન્ માંસં ન દુષ્યતિ ” ॥૩૧॥

મન્ત્રસંસ્કૃતમપ્ય-ઘાદ્યવાલ્પમપિ નો પલમ્ ।

ભવેજ્જીવિતનાશા

૨૥

સઘઃ સમ્મૂર્છિતાનન્ત-જન્તુસન્તાનદ્વિષિતમ્ ।
 નરકાધ્વનિ પાથેયં, કેડશ્રીયાન્ પિશિતં સુધીઃ ॥૩૩॥
 અન્તર્મુહૂર્તાત્ પરતઃ, સુસૂક્ષ્મા જન્તુરાશયઃ ।
 યત્ર મૂર્છન્તિ તન્નાદ્યં, નવનીતં વિવેકિભિઃ ॥૩૪॥
 એકસ્યાડપિ હિ જીવસ્ય, હિંસને કિમધં ભવેત્ ।
 જન્તુજાતમયં તત્કો, નવનીતં નિષેવતે ? ॥૩૫॥
 અનેકજન્તુસર્જ્જ્ઞાત-નિઘાતનસમુદ્ભવમ્ ।
 જુગુપ્સનીયં લાલાવત્, કઃ સ્વાદયતિ માક્ષિકમ્ ॥૩૬॥
 લક્ષ્યન્માક્ષિકં ક્ષુદ્ર-જન્તુલક્ષણેદ્ભવમ્ ।
 સ્તોકજન્તુનિહન્તૃભ્યઃ, શૌનિકેભ્યેડતિસ્થિયતે ॥૩૭॥
 એકૈકકુસુમકોડા-દ્રસમાપીય મક્ષિકાઃ ।
 યદ્રમન્તિ મધૂચ્છિષ્ટં, તદશ્નન્તિ ન ધાર્મિકાઃ ॥૩૮॥
 આયૌષધકૃતે જગ્ધં, મધુ શ્વબ્રનિબન્ધનમ્ ।
 લક્ષિતઃ પ્રાણુનાશાય, કાલકૂટકણેડપિ હિ ॥૩૯॥
 મધુનોડપિ હિ માધુર્ય-મખોઘૈરહુહોચ્યતે ।
 આસાદન્તે યદ્વાસ્વાદ્વા-ચ્ચિરં નરકવેદનાઃ ॥૪૦॥
 મક્ષિકામુખનિષ્ક્રૂતં, જન્તુઘાતોદ્ભવં મધુ ।
 અહો પવિત્રં મન્વાના, દેવસ્નાને પ્રયુગ્જતે ॥૪૧॥
 ઉદુમ્બરવટ્પલ્લ-કાકોદુમ્બરશાખિનામ્ ।
 પિપ્પલસ્ય ચ નાશ્રીયાત્, ફલં કૃમિકુલાકુલમ્ ॥૪૨॥

अप्राप्नुवन्नन्यलक्ष्य-भपि क्षामो षुलुक्षया ।
 न लक्षयति पुण्यात्मा, पञ्चोद्गम्यरजं इक्षम् ॥४३॥
 आर्द्रः कन्दः समग्रोऽपि, सर्वः क्षिप्तयोऽपि य ।
 स्नुही लवणवृक्षत्वक्ष, कुमारी गिरिकर्णिका ॥४४॥
 शतावरी विरूढानि, शुद्धी कोमलाम्बिका ।
 पद्मकोऽमृतवल्ली य, वल्लः शूकरसंज्ञितः ॥४५॥
 अनन्तशयाः सूत्रोक्ता, अपरेऽपि कृपापरैः ।
 मिथ्यादृशाभविज्ञाता, वर्जनीयाः प्रयत्नतः । ॥४६॥
 स्वयं परेषु वा ज्ञातं, इक्षमद्याद्विशारदः ।
 निषिद्धे विषक्षे वा, मा लूढस्य प्रवर्तनम् ॥४७॥
 अन्नं प्रेतपिशाचाद्यैः सम्प्यरद्भुतिर्निरुद्धुशैः ।
 उच्छिष्टं कियते यत्र, तत्र नाद्यादिनात्यये ॥४८॥
 घोरान्धकाररुद्धाक्षैः, पतन्तो यत्र जन्तवः ।
 नैव लोभये निरीक्ष्यन्ते, तत्र भुङ्क्षुत को निशि ॥४९॥
 भेषां पिपीलिका हुन्ति, यूका कुर्यान्मलोदरम् ।
 कुरुते भक्षिका वान्ति, कुष्टरोगं य कोलिकः ॥५०॥
 कष्टको दारुणष्टं य, वितनोति गलव्याथाम् ।
 व्यञ्जनान्तर्निर्पतित-स्तालु विध्यति वृश्चिकः ॥५१॥
 विलग्नश्च गले वालः, स्वरलङ्गाय जयते ।
 धृत्याद्यो दृष्टदोषाः, सर्वेषां निशिलोजने ॥५२॥

नाप्रेक्ष्य सूक्ष्मजन्तूनि, निश्चयात् प्रासुकान्यपि ।

अभ्युद्यत्केवलज्ञानैर्नादितं यन्निशाऽशनम् ॥५३॥

धर्मविन्नैव बुग्-जुत, कदाचन दिनात्यये ।

आद्या अपि निशालोभ्यं, यदलोभ्यं प्रयक्षते ॥५४॥

“त्रयीतेजोभयो लानु-रिति वेदविदो विदुः ।

तत्करैः पूतमभिलं, शुभं कर्म समाचरेत्” ॥५५॥

“नैवाहुतिर्न च स्नानं, न श्राद्धं देवतार्चनम् ।

दानं वा विहितं रात्रौ, लोभनं तु विशेषतः” ॥५६॥

“द्विसस्याष्टमे लागे, मन्दीभूते दिवाकरे ।

नक्तं तद्धि विजनीया-न्न नक्तं निशिलोभनम्” ॥५७॥

“देवैस्तु बुक्तां पूर्वाह्णेषु, मध्याह्ने ऋषिलिस्तथा ।

अपराह्णेषु च पितृभिः, सायाह्ने दैत्यदानवैः ॥५८॥

“सन्ध्यायां यक्षरक्षोभिः, सदा बुक्तां कुत्रोद्बुध ! ।

सर्ववेलां व्यतिक्रम्य, रात्रौ बुक्तमलोभनम्” ॥५९॥

“हुन्नालिपद्मसङ्कोच-श्चण्डरौघिरपायतः ।

अतो नक्तं न लोक्ष्यं, सूक्ष्मजन्तूनादपि” ॥६०॥

संसृज्जन्तुवसङ्घातं, बुग्-जाना निशि लोभनम् ।

राक्षसेभ्यो विशिष्यन्ते, भूढात्मानः कथं न ते ॥६१॥

वासरे च रजन्यां च, यः आहन्नेव तिष्ठति ।

शङ्खपुच्छपरिभ्रष्टः, स्पष्टं स पशुरेव हि ॥६२॥

અહો મુખેડવસાને ચ, યો દે દે ઘટિકે ત્યજન્ ।
 નિશાભોજનદોષજ્ઞો-ડશ્વાત્યસૌ પુણ્યભાજનમ્ ॥૬૩॥
 અકૃત્વા નિયમં દોષા-ભોજનાદિનભોજ્યપિ ।
 ફલં ભજેન્ન નિર્વ્યાજં, ન વૃદ્ધિર્ભાષિતં વિના ॥૬૪॥
 યે વાસરં પરિત્યજ્ય, રજન્યામેવ ભુજન્તે ।
 તે પરિત્યજ્ય માણિક્યં, કાચમાદદતે જડાઃ ॥૬૫॥
 વાસરે સતિ યે શ્રેય-સ્કામ્યયા નિશિ ભુજન્તે ।
 તે વપન્ત્યૂષરે ક્ષેત્રે, શાલીન્ સત્યપિ પલ્વલે ॥૬૬॥
 ઉલૂકકાકમાર્જર-ગૃધ્રશમ્બરશૂકરાઃ ।
 અહિવૃશ્ચિકગોધાશ્ચ, જયન્તે રાત્રિભોજનાત્ ॥૬૭॥
 શ્રૂયતે હ્યન્યશપથા-નનાદત્યૈવ લક્ષમણુઃ ।
 નિશાભોજનશપથં, કારિતો વનમાલયા ॥૬૮॥
 કરોતિ વિરતિં ધન્યો, યઃ સદા નિશિભોજનાત્ ।
 સોડઘ્નં પુરુષાયુષ્કસ્ય, સ્યાદવશ્યમુપોષિતઃ ॥૬૯॥
 રજનીભોજનત્યાગે, યે ગુણાઃ પરિતોડપિ તાન્ ।
 ન સર્વજ્ઞાદતે, કશ્ચિદપરો વક્તુમીશ્વરઃ ॥૭૦॥
 આમગોરસસંપૃક્ત-દ્વિદલાદિષુ જન્તવઃ ।
 દષ્ટાઃ કેવલિભિઃ સૂક્ષ્મા-સ્તસ્માન્તાનિ વિવર્જયેત્ ॥૭૧॥
 જન્તુમિશ્રં ફલં પુષ્પં, પત્રં ચાન્યદપિ ત્યજેત્
 સન્ધાનમપિ સંસક્તં, જિનધર્મપરાયણુઃ ॥૭૨॥

- आत्तं रौद्रमपध्यानं, पापकर्मोपदेशिता ।
 हिंसोपकारिदानं च, प्रमादायरणुं तथा ॥७३॥
- शरीराद्यर्थदृष्टस्य, प्रतिपक्षतया स्थितः ।
 योऽनर्थदृष्टस्तस्तस्याग-स्तृतीयं तु शुणुन्नतम् ॥७४॥
- वैरिधातो नरेन्द्रत्वं, पुरधाताग्निदीपने ।
 जेयस्त्वाद्यपध्यानं, मुहुर्तात्परतस्त्यजेत् ॥७५॥
- वृषभान् दमय क्षेत्रं, कृष षष्ठ्य वाग्जिनः ।
 दक्षिण्याविषये पापो-पदेशोऽयं न कल्पते ॥७६॥
- यन्त्रलाङ्गदशास्त्राग्नि-मुशलोद्भूषलादिकम् ।
 दक्षिण्याविषये हिंसं, नार्पयेत् करुणापरः ॥७७॥
- कुतूहलाद्गीतनृत्त-नाटकदिनिरीक्षणम् ।
 कामशास्त्रप्रसङ्गितश्च, दूतमद्याद्विसेवनम् ॥७८॥
- जलक्रीडाऽऽन्दोलनादि-विनोदो जन्तुयोधनम् ।
 रिपोः सुतादिना वैरं, लक्ष्मिस्त्रीदेशराट्कथाः ॥७९॥
- रोगमार्गश्रमौ मुक्त्वा, स्वापश्च सकलां निशाम् ।
 जेवमादि परिहरेत्, प्रमादायरणुं सुधीः ॥८०॥
- विद्यासहासनिष्कृत-निद्राकलहदुष्कथाः ।
 जिनेन्द्रलवनस्यान्त-राहारं च यत्तुर्विधम् ॥८१॥
- त्यक्तात्तं रौद्रध्यानस्य, त्यक्तसावधकर्मणुः ।
 मुहुर्तं समता या तां, विदुः सामायिकन्नतम् ॥८२॥

सामायिकव्रतस्थस्य, गृहिष्ठोऽपि स्थिरात्मनः ।
 यन्द्रावतंसकस्येव, क्षीयते कर्म सञ्च्यतम् ॥८३॥
 द्विव्रते परिमाणुं य-त्तस्य संक्षेपाणुं पुनः ।
 दिने रात्रौ च देशाव-काशिकव्रतमुच्यते ॥८४॥
 यतुष्षण्यं यतुर्थाद्वि-कुव्यापारनिषेधनम् ।
 ब्रह्मचर्यक्रिया स्नाना-दित्यागः पौषधव्रतम् ॥८५॥
 गृहिष्ठोऽपि हि धन्यास्ते, पुण्यं ये पौषधव्रतम् ।
 दुष्पादां पादयन्त्येव, यथा स युवनीपिता ॥८६॥
 दानं यतुर्विधाहार-पात्राच्छादनसम्पन्नाम् ॥
 अतिथिभ्योऽतिथिसंवि-लागव्रतमुदीरितम् ॥८७॥
 पश्य सङ्गमको नाम, सम्पदं वत्सपालकः ।
 यमकारकरीं प्राप, मुनिदानप्रभावतः ॥८८॥
 व्रतानि सातित्यारणि, सुकृताय लवन्ति न ।
 अतिथारास्ततो ह्येयाः पञ्च पञ्च व्रते व्रते ॥८९॥
 कैधाद् अन्धच्छविच्छेदो-ऽधिकलाराधिरोपणम् ।
 प्रहारोऽन्नादिरोधश्चा-ङ्गिंसायां परिकीर्तिताः ॥९०॥
 मिथ्योपदेशः सहसा-ऽभ्याभ्यानं गुह्यलापणम् ।
 विश्वस्तमंत्रसेहश्च, कूटलोभश्च सूनृते ॥९१॥
 स्तेनानुज्ञा तदानीता-दानं द्विरूराभ्यक्षुधनम् ।
 प्रतिश्रुपक्रिया भाना-न्यत्वं यास्तेयसंश्रिताः ॥९२॥

ધત્વરાતાગમોડનાતા-ગતિરન્યવિવાહનમ્ ।

મહનાત્યાગ્રહોડનડંગ-કીડા ચ બ્રહ્મણિ સ્મૃતાઃ ॥૬૩॥

ધનધાન્યસ્ય કુપ્યસ્ય, ગવાદેઃ ક્ષેત્રવાસ્તુનઃ ।

હિરણ્યહેમ્નશ્ચ સંખ્યા-તિક્કમોડત્ર પરિગ્રહે ॥૬૪॥

બન્ધનાદ્ ભાવતો ગર્ભા-દ્યોજનાદાનતસ્તથા ॥

પ્રતિપન્નત્રતસ્યૈષ, પગ્નચધાડપિ ન યુજ્યતે ॥૬૫॥

સ્મૃત્યન્તર્ધાનમૂર્ધ્વાધ-સ્તિર્યગ્ભાગવ્યતિક્કમઃ ।

ક્ષેત્રવૃદ્ધિશ્ચ પગ્નચેતિ, સ્મૃતા દિગ્વિરતિવ્રતે ॥૬૬॥

સચિત્તસ્તેનસંબદ્ધઃ, સંમિશ્રોડભિષવસ્તથા ।

દુધ્પકવાહાર ઇત્યેતે, ભોગોપભોગમાનગાઃ ॥૬૭॥

અમી ભોજનતસ્ત્યાજ્યાઃ, કર્મતઃ અરકર્મં તુ ।

તસ્મિન્ પગ્નચદશ મલાન્, કર્માદાનાનિ સંત્યજેત્ ॥૬૮॥

અડ્ગારવનશકટ-ભાટકસ્ફેટલવિકા ।

દન્તલાક્ષારસકેશ-વિષવાણિજ્યકાનિ ચ ॥૬૯॥

યન્ત્રપીડા નિર્લાગ્ન-મસતીપોષણું તથા ।

દવદાનં સરઃશોષ, ઇતિ પગ્નચદશ ત્યજેત્ ॥૭૦॥

અડ્ગારબ્રાહ્મકરણું, કુમ્ભાયઃસ્વર્ણકારિતા ।

ઠઠારત્વેષ્ટકાપાકા-વિતિ હ્યડ્ગારલવિકા ॥૭૧॥

છિન્નાશ્ચિન્નવનપત્ર-પ્રસૂનફલવિકથઃ ।

કષ્ણાનાં દલનાંત્ પેષાદ્, વૃત્તિશ્ચ વનંલવિકા ॥૭૨॥

શકટાનાં તદ્દગ્નાનાં, ઘટનં ખેટનં તથા ।

વિકયશ્ચેતિ શકટ-જીવિકા પરિકીર્તિતા ॥૧૦૩॥

શકટોક્ષલુલાયોષ્ટ્ર-ખરાશ્વતરવાજિનામ્ ।

ભારસ્ય વહુનાદ્ વૃત્તિ-ભવેદ્ ભાટકજીવિકા ॥૧૦૪॥

સરઃકૂપાદિખનન-શિલાકુટ્તનકર્મભિઃ ।

પૃથિવ્યારમ્ભસમ્ભૂતૈ-જીવનં રક્ષેટજીવિકા ॥૧૦૫॥

દન્તકેશનખાસ્થિતવ-ગ્રોમ્ણોઃ ગ્રહણમાકરે ।

ત્રસાડ્ગસ્ય વણિજ્યાર્થં, દન્તવાણિજ્યમુચ્યતે ॥૧૦૬॥

લાક્ષામનઃશિલાનીલી-ઘાતકીટકુક્ષુદિનઃ ।

વિકયઃ પાપસદનં, લાક્ષાવાણિજ્યમુચ્યતે ॥૧૦૭॥

નવનીતવસાક્ષૌદ્ર-મધ્યપ્રભૃતિવિકયઃ ।

દ્વિપાચ્યતુષ્પાદિક્રયો, વાણિજ્યં રસકેશયોઃ ॥૧૦૮॥

વિષાન્નહલયન્ત્રાયો-હરિતાલાદિવસ્તુનઃ ।

વિક્રયો જીવિતદ્નસ્ય, વિષવાણિજ્યમુચ્યતે ॥૧૦૯॥

તિલેક્ષુસર્પપૈરણ્ડ-જલયન્ત્રાદિપીડનમ્ ।

દલતૈલસ્ય ચ કૃતિ-ચન્ત્રપીડા પ્રકીર્તિતા ॥૧૧૦॥

નાસાવેધોડકનં મુષ્ક-ચ્છેદનં પૃષ્ઠગાલનમ્ ।

કર્ણકમ્બલવિચ્છેદો, નિર્લાઙ્ગનમુદ્ધીરિતમ્ ॥૧૧૧॥

સારિકાશુકમાર્જર-શ્વકુર્કુટકલાપિનામ્ ।

પોષો દાસ્યાશ્ચ વિત્તાર્થ-મસતીપોષણં વિદુઃ ॥૧૧૨॥

જી. ધ. પ્ર. ૨. ૩૪

व्यसनात् पुण्यमुद्धया वा, हवदानं लवेद् द्विधा ।
 सरःशेषः सरःसिन्धु हृदादेरभ्युसंलवः ॥११३॥
 संयुक्ताधिकरणत्व-मुपयोगातिरिक्तता ।
 मौज्यमथ कौतुभ्यं, कन्दर्पोदन्यद्वङ्गाः ॥११४॥
 कायवाङ्मनसां दुष्ट-प्रणिधानमनादरः ।
 स्मृत्यनुपस्थापनं च, स्मृताः सामायिकव्रते ॥११५॥
 प्रेष्यप्रयोगानयने, पुद्गलक्षेपणं तथा ।
 शब्दरूपानुपातौ च, व्रते देशवकाशिके ॥११६॥
 उत्सर्गादानसंस्तारा-ननवेक्ष्याप्रभृत्य च ।
 अनादरः स्मृत्यनुप-स्थापनं येति पौषधे ॥११७॥
 सचित्ते क्षेपणं तेन, पिधानं कालवर्धनम् ।
 भूतसरोऽन्यापदेशश्च, तुर्यशिक्षाव्रते स्मृताः ॥११८॥
 ज्येवं व्रतस्थितो लकृत्या, सप्तक्षेत्र्यां धनं वपन् ।
 ह्यया यातिहीनेषु, भडाश्रावक उच्यते ॥११९॥
 यः सह आह्वयमनित्यं च, क्षेत्रेषु न धनं वपेत् ।
 कथं वराकश्चारित्रं, दुश्चरं स समाचरेत् ॥१२०॥
 आह्वे मुहूर्त्तं उत्तिष्ठेत्, परमेष्ठिस्तुतिं पठन् ।
 किं धर्मा किंकुलश्चास्मि, किं व्रतोऽस्मीति च स्मरन् ॥१२१॥
 शुचिः पुण्याभिषस्तोत्रै-र्देवमभ्यर्च्य वेश्मनि ।
 प्रत्याभ्यानं यथाशक्ति, कृत्वा देवगृहं व्रजेत् ॥१२२॥
 प्रविश्य विधिना तत्र, त्रिः प्रदक्षिण्येज्जिजनम् ।
 पुण्याद्विलिप्तमभ्यर्च्य, स्तवनैरुत्तमैः स्तुयात् ॥१२३॥

તતો ગુરુણામભ્યર્ણે, પ્રતિપત્તિપુરઃસરમ્ ।
 વિદધીત વિશુદ્ધાત્મા, પ્રત્યાખ્યાનપ્રકાશનમ્ ॥૧૨૪॥
 અભ્યુત્થાનં તદ્દાલોકે-ડભિયાનં ચ તદ્દાગમે ।
 શિરસ્યગ-જલિસંશ્લેષઃ, સ્વયમાસનઢૌકનમ્ ॥૧૨૫॥
 આસનાભિગ્રહો ભક્ત્યા, વન્દના પર્યુપાસનમ્ ।
 તદ્દાનેડનુગમશ્ચેતિ, પ્રતિપત્તિરિયં ગુરોઃ ॥૧૨૬॥
 તતઃ પ્રતિનિવૃત્તઃ સન્, સ્થાનં ગત્વા યથોચિતમ્ ॥
 સુધીર્ઘર્માવિરોધેન, વિદધીતાર્થચિન્તનમ્ ॥૧૨૭॥
 તતો માધ્યાહ્નિકીં પૂજાં, કુર્યાત્ કૃત્વા ચ ભોજનમ્ ।
 તદ્વિદ્ભિઃ સહ શાસ્ત્રાર્થ-રહસ્યાનિ વિચારયેત્ ॥૧૨૮॥
 તતશ્ચ સન્ધ્યાસમયે, કૃત્વા દેવાર્ચનં પુનઃ ।
 કૃતાવશ્યકકર્મા ચ, કુર્યાત્ સ્વાધ્યાયમુત્તમમ્ ॥૧૨૯॥
 ન્યાય્યે કાલે તતો દેવ-ગુરુસ્મૃતિપવિત્રિતઃ ।
 નિદ્રામલ્પામુપાસીત, પ્રાયેણાબ્રહ્મવર્જકઃ ॥૧૩૦॥
 નિદ્રાચ્છેદે યોષિદ્ગુણ-સતતત્વં પરિચિન્તયેત્ ।
 સ્થૂલભદ્રાદિસાધૂનાં, તન્નિવૃત્તિં પરામૃશન્ ॥૧૩૧॥
 ચક્રચક્રકૃન્મલશ્લેષમ-મજ્જાસ્થિપરિપૂરિતાઃ ।
 સ્નાયુસ્પૃતા બહીરમ્યાઃ, સ્ત્રિયશ્ચર્મપ્રસેવિકાઃ ॥૧૩૨॥
 બહિરન્તર્વિપર્યાસઃ, સ્ત્રીશરીરસ્ય ચેદ્ ભવેત્ ।
 તસ્યૈવ કામુકઃ કુર્યાદ્, ગૃધ્રગોમાયુગોપનમ્ ॥૧૩૩॥

સ્ત્રીશસ્ત્રેણાપિ ચેત્ કામો, જગદેતન્નિજગીષતિ ।
 તુચ્છપિચ્છમયં શસ્ત્રં, કિં નાદત્તે સ મૂઢધીઃ ? ॥૧૩૪॥
 સડ્કલ્પયોનિનાનેન, હહા ! વિશ્વં વિડગ્મિતમ્ ।
 તદુત્પન્નામિ સડ્કલ્પં, મૂલમસ્યેતિ ચિન્તયેત્ ॥૧૩૫॥
 યો યઃ સ્યાદ્ બાધકો દોષ-સ્તસ્ય તસ્ય પ્રતિક્રિયામ્ ।
 ચિન્તયેદ્ દોષમુક્તેષુ, પ્રમોદં યતિષુ મજન્ ॥૧૩૬॥
 દુઃસ્થાં ભવસ્થિતિં સ્થેન્ના, સર્વજીવેષુ ચિન્તયન્ ।
 નિર્સર્ગસુખસર્ગં તે-ષ્વપવર્ગં વિમાર્ગયેત્ ॥૧૩૭॥
 સંસર્ગોડ્યુપસર્ગાણાં, દઢવતપરાયણાઃ ।
 ધન્યાસ્તે કામદેવાદ્યાઃ, શ્લાઘ્યાસ્તીર્થકૃતામપિ ॥૧૩૮॥
 જિનો દેવઃ કૃપા ધર્મો, ગુરવો યત્ર સાધવઃ ।
 શ્રાવકત્વાય કસ્તસ્મૈ, ન શ્લાઘેતાવિમૂઢધીઃ ? ॥૧૩૯॥
 જિનધર્મવિનિર્મુક્તો, મા ભૂવં ચકવત્યપિ ।
 સ્થાં ચેટોડપિ દરિદ્રોડપિ, જિનધર્માધિવાસિતઃ ॥૧૪૦॥
 ત્યક્તસડ્ગે જીર્ણવાસા, મલક્ષિલ્નનકલેવરઃ ।
 ભજન્ માધુકરીં વૃત્તિં, મુનિચર્યાં કદા શ્રયે ? ॥૧૪૧॥
 ત્યજન્ દુઃશીલસંસર્ગં, ગુરુપાદરજઃ સ્પૃશન્ ।
 કદાહં યોગમભ્યસ્યન્, પ્રભવેયં ભવચ્છદે ? ॥૧૪૨॥
 મહાનિશાયાં પ્રકૃતે, કાયોત્સર્ગે પુરાદ્ બહિઃ ।
 સ્તામ્ભવત્ સ્કન્ધકષણં, વૃષાઃ કુયુઃ કદા મમિ ? ॥૧૪૩॥

વને પશ્ચાસનાસીનં, ક્રોડસ્થિતમૃગાલ્કમ્ ।
 કદાઽઽઘ્રાસ્યન્તિ વક્ત્રે માં, જરન્તો મૃગયૂથપાઃ ? ॥૧૪૪॥
 શત્રૌ મિત્રે તૃણે સૈણે, સ્વર્ણે'ડશ્મનિ મણૌ મૃદિ ।
 મોક્ષે ભવે ભવિષ્યામિ, નિર્વિશેષમતિઃ કદા ? ॥૧૪૫॥
 અધિરોદું ગુણુષ્મેણિં, નિઃત્રેણીં મુક્તિવેશ્મનઃ ।
 પરાનન્દલતાકન્દાન્, કુર્યાદિતિ મનોસ્થાન્ ॥૧૪૬॥
 ઇત્યાહોરાત્રિકીં ચર્યા-મપ્રમત્તઃ સમાચરન્ ।
 ચથાવદ્દુક્તવૃત્તસ્થો, ગૃહસ્થોઽપિ વિશુદ્ધ્યતિ ॥૧૪૭॥
 સોઽથાવશ્યકયોગાનાં, ભડ્ગે મૃત્યોરથાગમે ।
 કૃત્વા સંલેખનામાદૌ, પ્રતિપદ્ય ચ સંયમમ્ ॥૧૪૮॥
 જન્મસીદ્ધાન્તાનમોક્ષ-સ્થાનેષુ શ્રીમદ્દર્શતામ્ ।
 તદ્ભાવે ગૃહેઽરણ્યે, સ્થણ્ડિયે જન્તુવર્જિતે ॥૧૪૯॥
 ત્યક્ત્વા ચતુર્વિધાહારં, નમસ્કારપરાયણુઃ ।
 આરાધનાં વિધાયેચ્ચૈ-શ્વતુઃશરણુમાશ્રિતઃ ॥૧૫૦॥
 ઇહલોકે પરલોકે, ભવિતે મરણે તથા ।
 ત્યક્ત્વાશાંસાં નિદાનં ચ, સમાધિસુધયોક્ષિતઃ ॥૧૫૧॥
 પરીષહોપસર્ગે'ભ્યો, નિભી'કો જિનમક્ષિતભાક્ ।
 પ્રતિપદ્યેત મરણુ-માનન્દઃ શ્રાવકો યથા ॥૧૫૨॥
 પ્રાપ્તઃ સ કલ્પેષ્વિન્દ્રત્વ-મન્યદ્રા સ્થાનમુત્તમમ્ ।
 મોહતેઽનુત્તરપ્રાજ્ઞ-પુણ્યસંભારભાક્ તતઃ ॥૧૫૩॥

ચ્યુતવોત્પદ્ય મનુષ્યેષુ, ભુક્ત્વા ભોગાન્ સુદુર્લભાન્ ।
 વિરક્તો મુક્તિમાપ્નોતિ, શુદ્ધાત્માન્તર્ભવાષ્ટકમ્ ॥૧૫૪॥
 ઇતિ સંક્ષેપતઃ સમ્ય-ગ્રન્થત્રયમુદ્ધરિતમ્ ।
 સર્વોડપિ યદનાસાધ્ય, નાસાદ્યતિ નિર્વૃત્તિમ્ ॥૧૫૫॥

ચતુર્થઃ પ્રકાશઃ

આત્મૈવ દર્શનજ્ઞાન-ચારિત્રાણ્યથવા યતેઃ ।
 ચત્તદાત્મક એવૈષ, શરીરમધિતિષ્ઠતિ ॥૧॥
 આત્માનમાત્મના વેત્તિ, મોહત્યાગાદ્ય આત્મનિ ।
 તદેવ તસ્ય ચારિત્રં, તજ્ઞાનં તસ્ય દર્શનમ્ ॥૨॥
 આત્માજ્ઞાનભવં દુઃખ-માત્મજ્ઞાનેન હન્યતે ।
 તપસાડ્યાત્મવિજ્ઞાન-હીનૈશ્ચેત્તું ન શક્યતે ॥૩॥
 અયમાત્મૈવ ચિદ્રૂપઃ, શરીરી કર્મયોગતઃ ।
 ધ્યાનાગ્નિદગ્ધકર્મા તુ, સિદ્ધાત્મા સ્યાન્નિરગ્જનઃ ॥૪॥
 અયમાત્મૈવ સંસારઃ, કષાયેન્દ્રિયનિર્જિતઃ ।
 તમેવ તદ્વિજેતારં, મોક્ષમાદુર્મનીષિણુઃ ॥૫॥
 સ્યુઃ કષાયાઃ ક્રોધમાન-માયાલોભાઃ શરીરિણુમ્ ।
 અતુવિંધાસ્તે પ્રત્યેકં, ભેદૈઃ સંજ્વલનાદિભિઃ ॥૬॥

- પક્ષં સંજવલનઃ પ્રત્યા—ખ્યાનો માસચતુષ્ઠાયમ્ ।
 અપ્રત્યાખ્યાનકો વર્ષં, જન્માનંતાનુબન્ધકઃ ॥૭૭॥
 વીતરાગયતિશ્રાદ્ધ—સમ્યગ્દષ્ટિવધાતકાઃ ।
 તે દેવત્વમનુષ્યત્વ—તિર્યંકત્વનરકપ્રદાઃ ॥૮૦॥
 તત્રોપતાપકઃ ક્રોધઃ, ક્રોધો વૈરસ્ય કારણમ્ ।
 દુર્ગતેર્વાર્તાની ક્રોધઃ, ક્રોધઃ શમસુખાર્ગલા ॥૮૨॥
 ઉત્પદ્યમાનઃ પ્રથમં, દહત્યેવ સ્વમાશ્રયમ્ ।
 ક્રોધઃ કૃશાનુવત્પશ્ચા—દન્યં દહતિ વા ન વા ॥૯૦॥
 ક્રોધવહ્નેસ્તદ્દહાય, શમનાય શુભાત્મભિઃ ।
 શ્રયણીયા ક્ષમૈકૈવ, સંયમારામસારણિઃ ॥૯૧॥
 વિનયશ્રુતશીલાનાં, ત્રિવર્ગસ્ય ચ ધાતકઃ ।
 વિવેકસોચનં લુપ્તમ્, માનોઽન્ધઙ્કરણો નૃણામ્ ॥૯૨॥
 જાતિલાભકુલૈશ્વર્ય—ખલ્લરૂપતપઃશ્રુતૈઃ ।
 કુર્વન્ મદં પુનસ્તાનિ, હીનાનિ લભતે જનઃ ॥૯૩॥
 ઉત્સર્પયન્ દોષશાખા, શુણ્મૂલોન્યધો નયન્ ।
 ઉન્મૂલનીયો માનદુ—સ્તન્માર્દવસરિત્પ્લવૈઃ ॥૯૪॥
 અસૂનૃતસ્ય જનની, પરશુઃ શીલશાખિનઃ ।
 જન્મભૂમિરવિદ્યાનાં, માયા દુર્ગતિકારણમ્ ॥૯૫॥
 કૌટિલ્યપટવઃ પાપા, માયયા બકવૃત્તયઃ ।
 ભુવનં વગ્ચયમાના, વગ્ચયન્તે રવમેવ હિ ॥૯૬॥

- તદ્દર્શવમહૌષધ્યા, જગદ્દાનન્દહેતુતુના ।
જ્યેજ્જગદ્દ્રોહકરી, માયાં વિધરીમિવ ॥૧૭॥
- આકરઃ સર્વદોષાણાં, ગુણુચસનરાક્ષસઃ ।
કન્દો વ્યસનવહ્નીનાં, લોભઃ સર્વાર્થબાધકઃ ॥૧૮॥
- ધનહીનઃ શતમેકં, સહસ્રં શતવાનપિ ।
સહસ્રાધિપતિર્લક્ષં, કોટિં લક્ષેશ્વરોડપિ ચ ॥૧૯॥
- કોટીશ્વરો નરેન્દ્રત્વં, નરેન્દ્રશ્ચકવર્તિતામ્ ।
ચકવર્તી ચ દેવત્વં, દેવોડપીન્દ્રત્વમિચ્છતિ ॥૨૦॥
- ઇન્દ્રત્વેડપિ હિ સંપ્રાપ્તે, ચદ્વિચ્છા ન નિવર્તતે ।
મૂલે લઘીયાંસ્તદ્લોભઃ, શરાવ ઈવ વર્ધતે ॥૨૧॥
- લોભસાગરમુદ્વેલ-મતિવેલં મહામતિઃ ।
સંતોષસેતુબન્ધેન, પ્રસરન્તં નિવારયેત્ ॥૨૨॥
- ક્ષાન્ત્યા ક્રોધો મૃદુત્વેન, માનો માયાર્જવેન ચ ।
લોભશ્ચાનીહયા જેયાઃ, કષાયા ઇતિ સંગ્રહઃ ॥૨૩॥
- વિનેન્દ્રિયજયં નૈવ, કષાયાગ્જેતુમીશ્વરઃ ।
હન્યતે હૈમનં જાડયં, ન વિના જ્વલિતાવલમ્ ॥૨૪॥
- અદ્દાન્તૈરિન્દ્રિયહયૈ-શ્ચલૈરપથગામિભિઃ ।
આકૃષ્ય નરકારણ્યે, જન્તુઃ સપદિ નીયતે ॥૨૫॥
- ઇન્દ્રિયૈર્વિજિતો જન્તુઃ, કષાયૈરભિભૂયતે ।
વીરૈઃ કૃષ્ટેષ્ટિકઃ પૂર્વં, વપ્રઃ કૈઃ કૈર્ન ખણ્ડયતે ? ॥૨૬॥

- કુલધાતાય પાતાય, બન્ધાય ચ વધાય ચ
અનિર્જિતાનિ જાયન્તે, કરણાનિ શરીરિણામ્ ॥૨૭॥
- વશાસ્પર્શી-સુખાસ્વાદ, -પ્રસારિતકરઃ કરી ।
આલાનબન્ધનકલેશ-માસાદયતિ તત્ક્ષણાત્ ॥૨૮॥
- પયસ્યગાધે વિચરન્, ગિલન્ ગલગતામિષમ્ ।
મૈનિકસ્ય કરે દીનો, મીનઃ પતતિ નિશ્ચિતમ્ ॥૨૯॥
- નિપતન્ મત્તમાતઙ્ગ-કપોદ્વે ગન્ધલોહુપઃ ।
કર્ણુતાલતલાઘ્રાતાદ્, મૃત્યુમાપ્નોતિ પદ્મપદઃ ॥૩૦॥
- કનકચ્છેદસંકાશ-શિખાલોકવિમોહિતઃ ।
રભસેન પતન્ દીપે, શલભો લલતે મૃતિમ્ ॥૩૧॥
- હરિણો હારિણીં ગીતિ-માકર્ણુયિતુમુદ્ધુરઃ ।
આકર્ણુકૃષ્ટયાપસ્ય, યાતિ વ્યાધસ્ય વેધ્યતામ્ ॥૩૨॥
- એવં વિષય એકૈકઃ, પગ્ન-ચત્વાય નિષેવિતઃ ।
કથં હિ યુગપત્ પગ્ન-ચ, પગ્ન-ચત્વાય ભવન્તિ ન ? ॥૩૩॥
- તદિન્દ્રિયજ્યં કુર્યાદ્, મનઃશુદ્ધયા મહામતિઃ ।
યાં વિના યમનિયમૈઃ, કાયકલેશો વૃથા નૃણામ્ ॥૩૪॥
- મનઃક્ષપાયરો બ્રામ્ય-ન્નપશડ્કં નિરડ્કુશઃ ।
પ્રપાતયતિ સંસાર-ડડવર્ત્તંગર્ત્તે જગત્રયીમ્ ॥૩૫॥
- તપ્યમાનાંસ્તપો મુક્તૌ, ગન્તુકામાન્ શરીરિણુઃ ।
વાત્યેવ તરલં ચેતઃ, ક્ષિપત્યન્યત્ર કુત્રચિત્ ॥૩૬॥

અનિરુદ્ધમનસ્કઃ સન્, યોગશ્રદ્ધાં દદ્યાતિ યઃ ।
 પદ્મ્યાં જિગમિષુગ્રામં, સ પદ્ગુરિવ હસ્યતે ॥૩૭॥
 મનોરોધે નિરુદ્ધ્યન્તે, કર્માણ્યપિ સમન્તતઃ ।
 અનિરુદ્ધમનસ્કસ્ય, પ્રસરન્તિ હિ તાન્યપિ ॥૩૮॥
 મનઃકપિસ્યં વિશ્વ-પરિબ્રમણુલમ્પટઃ ।
 નિયન્ત્રણીયો યત્નેન, મુક્તિમિચ્છુભિરાત્મનઃ ॥૩૯॥
 દીપિકા ખલ્વનિર્વાણા, નિર્વાણપથદર્શિની ।
 એકૈવ મનસઃ શુદ્ધિઃ, સમાગ્નાતા મનીષિભિઃ ॥૪૦॥
 સત્યાં હિ મનસઃશુદ્ધૌ, સન્ત્યસન્તોઽપિ સદ્ગુણાઃ ।
 સન્તોઽપ્યસત્યાં નો સન્તિ, સૈવ કાર્યા બુધૈસ્તતઃ ॥૪૧॥
 મનઃશુદ્ધિમખિબ્રાણા, યે તપસ્યન્તિ મુક્તયે ।
 ત્યક્ત્વા નાવં ભુજભ્યાં તે, તિતીર્ષન્તિ મહાભૃવમ્ ॥૪૨॥
 તપસ્વિનો મનઃશુદ્ધિ-વિનાભૂતસ્ય સર્વથા ।
 ધ્યાનં ખલુ મુધા ચક્ષુ-વિકલસ્યેવ દર્પણઃ ॥૪૩॥
 તદવશ્યં મનઃશુદ્ધિઃ, કર્તાવ્યા સિદ્ધિમિચ્છતા ।
 તપઃશ્રુતયમપ્રાયૈઃ, કિમન્યૈઃ કાયદણ્ડનૈઃ ॥૪૪॥
 મનઃશુદ્ધૈ ચ કર્તાવ્યો, રાગદ્વેષવિનિર્જયઃ ।
 કાલુષ્યં યેન હિત્વાત્મા, સ્વસ્વરૂપેઽવતિષ્ઠતે ॥૪૫॥
 આત્માયત્તમપિ સ્વાન્તાં, કુર્વાતામપિ યોગિનામ્ ।
 જ્ઞાનદિભિઃ સમાક્રમ્ય, પરાયત્તં વિધીયતે ॥૪૬॥

રક્ષ્યમાણુમપિ સ્વાન્તં, સમાદાય મનાગૂ મિષમ્ ।
 પિશાચ્યા ઇવ રાગાદ્યા-શ્છલયન્તિ મુહુર્મુહુઃ ॥૪૭॥
 રાગાદિતમિરંધ્રસ્ત-જ્ઞાનેન મનસા જનઃ ।
 અન્ધેનાન્ધ ઇવાકૃષ્ટઃ, પાત્યતે નરકાવટે ॥૪૮॥
 અસ્તતન્દ્રૈરતઃ પુન્લિ-નિર્વાણુપદકાહ્લક્ષિભિઃ ।
 વિધાતવ્યઃ સમત્વેન, રાગદ્વેષદ્વિષઙ્ગજયઃ ॥૪૯॥
 અમન્દાનન્દજનને, સામ્યવારિણિ મન્જતામ્ ।
 જાયતે સહસા પુન્સાં, રાગદ્વેષમલક્ષયઃ ॥૫૦॥
 પ્રણિહન્તિ ક્ષણાર્ધેન, સામ્યમાલામ્બ્ય કર્મં તત્ ।
 યન્ન હુન્યાન્નરસ્તીવ-તપસા જન્મકોટિભિઃ ॥૫૧॥
 કર્મં જીવં ચ સંશ્લિષ્ટં, પરિજ્ઞાતાત્મનિશ્ચયઃ ।
 વિભિન્નીકુરુતે સાધુઃ, સામાયિકશલાકયા ॥૫૨॥
 રાગાદિધ્વાન્તવિધ્વંસે, કૃતે સામાયિકાંશુના ।
 સ્વસ્મિન્ સ્વરૂપં પર્યન્તિ, યોગિનઃ પરમાત્મનઃ ॥૫૩॥
 સ્નિહ્યન્તિ જન્તવો નિત્યં, વૈરિણોઽપિ પરસ્પરમ્ ।
 અપિ સ્વાર્થકૃતે સામ્ય-ભાજઃ સાધોઃ પ્રભાવતઃ ॥૫૪॥
 સામ્યં સ્યાન્નિર્માત્વેન, તત્કૃતે ભાવનાઃ શ્રયેત્ ।
 અનિત્યતામશરણું, ભવમેકત્વમન્યતામ્ ॥૫૫॥
 અશૌચમાશ્રવવિધિં, સંવરં કર્મનિર્જરામ્ ।
 ધર્મસ્વાખ્યાતતાં લોકં, દ્વાદશીં યોધિભાવનામ્ ॥૫૬॥

यत्प्रातस्तन्नमध्याह्ने, यन्मध्याह्ने न तन्निरि ।
 निरीक्ष्यते लवेऽस्मिन् ङी !, पदार्थानामनित्यता ॥५७॥
 शरीरं द्देहिनां सर्वं-पुरुषार्थनिबन्धनम् ।
 प्रयत्नपवनोद्धृत-धनाधनविनश्वरम् ॥५८॥
 कल्लोलयपला लक्ष्मीः, संगमाः स्वप्नसंनिभाः ।
 वात्याव्यतिकरोत्क्षिप्त-तूलतुल्यं च यौवनम् ॥५९॥
 मृत्युनित्यं जगद्भूतं, स्थिरचित्तः प्रतिक्षुम् ।
 तृष्णाकृष्णाहिमन्त्राय, निर्भमत्वाय यिन्तयेत् ॥६०॥
 छन्दोपेन्द्रादयोऽप्येते, यन्मृत्योर्यान्ति गोचरम् ।
 अहो ! तदन्तकातङ्के, कः शरण्यः शरीरिणाम् ॥६१॥
 पितुर्मातुः स्वसुवर्जातु-स्तनयानां च पश्यताम् ।
 अत्राणो नीयते जन्तुः, कर्मभिर्यमसन्ननि ॥६२॥
 शोचन्ते स्वजनानन्तं, नीयमानान् स्वकर्मभिः ।
 नेष्यमाणुं तु शोचन्ति, नात्मानं भूदुःखयः ॥६३॥
 संसारे दुःखदावाग्नि-ज्वलज्ज्वालाकारादिते ।
 वने भृगार्कस्येव, शरणं नास्ति द्देहिनः ॥६४॥
 श्रोत्रियः श्वपचः स्वामी, पत्तिर्धृष्टा कृमिश्च सः ।
 संसारनाट्ये नटवत्, संसारी हन्त ! येष्टते ॥६५॥
 न याति कतमां योनिं, कतमां वा न मुञ्चति ।
 संसारी कर्मसम्बन्धा-दवक्यकुटीमिव ॥६६॥

સમસ્તલોકાકાશેડપિ, નાનારૂપૈઃ સ્વકર્મતઃ ।
 વાલાગ્રમપિ તન્નાસ્તિ, યન્ન સ્પૃષ્ટં શરીરિભિઃ ॥૬૭૫॥
 એક ઉત્પદ્યતે જન્તુ-રેક એવ વિપદ્યતે ।
 કર્માણ્યનુભવત્યેકઃ, પ્રચિતાનિ ભવાન્તરે ॥૬૮॥
 અન્યૈસ્તેનાર્જિતં વિક્તં, ભૂયઃ સંભૂય ભુજ્યતે ।
 સ ત્વેકો નરકકોડે, કિલશ્યતે નિજકર્મભિઃ ॥૬૯॥
 યત્રાન્યત્વં શરીરસ્ય, વૈસદશ્યાદ્છરીરિણુઃ ।
 ધનબંધુસહાયનાં, તત્રાન્યત્વં ન દુર્વચમ્ ॥૭૦॥
 યો દેહધનબંધુભ્યો, ભિન્નમાત્માનમીક્ષતે ।
 ક્વ શોકશઙ્કુના તસ્ય, હન્તાતઙ્કઃ પ્રતન્યતે ॥૭૧॥
 રસાસ્ટગ્માંસમેદોડસ્થિ-મજ્જાશુકાન્ત્રવચ્ચસામ્ ।
 અશુચીનાં પદં કાયઃ, શુચિત્વં તસ્ય તત્કુતઃ ? ॥૭૨॥
 નવસ્ત્રોતઃસ્રવદ્વિસ્ર-રસનિઃસ્યન્દપિન્ધિલે ।
 દેહેડપિ શૌચસઙ્કલ્પો, મહન્મોહવિજૃમ્ભિતમ્ ॥૭૩॥
 મનોવાઙ્કાયકર્માણિ, યોગાઃ કર્મ શુભાશુભમ્ ।
 યદાશ્રવન્તિ જન્તૂના-માશ્રવાસ્તેન કીર્તિતાઃ ॥૭૪॥
 મૈત્ર્યાદિવાસિતં ચેતઃ, કર્મ સૂતે શુભાત્મકમ્ ।
 કષાયવિષયાકાન્તં, વિતનોત્યશુભં પુનઃ ॥૭૫॥
 શુભાર્જનાય નિર્મિથ્યં, શ્રુતજ્ઞાનાશ્રિતં વચઃ ।
 વિપરીતં પુનર્જેય-મશુભાર્જનહૈતવે ॥૭૬॥

- શરીરેષુ સુગુપ્તેન, શરીરી ચિનુતે શુભમ્ ।
 - સતતારમ્ભિણા જન્તુ-ઘાતકેનાશુભં પુનઃ ॥૭૭॥
 - કષાયા વિષયા યોગાઃ, પ્રમાદાવિરતી તથા ।
 - મિથ્યાત્વમાર્તરૌદ્રે ચે-ત્યશુભં પ્રતિ હેતવઃ ॥૭૮॥
 - સર્વેષામાશ્રવાણાં તુ, નિરોધઃ સંવરઃ સ્મૃતઃ ।
 - સ પુનર્ભિધતે દ્વેધા, દ્રવ્યભાવવિભેદતઃ ॥૭૯॥
 - યઃ કર્મપુદ્ગલાદ્દાન-ચ્છેદઃ સ દ્રવ્યસંવરઃ ।
 - ભવહેતુક્રિયાત્યાગઃ, સ પુનર્ભાવસંવરઃ ॥૮૦॥
 - યેન યેન હ્રુપાયેન, રુદ્ધ્યતે યો ય આશ્રવઃ ।
 - તસ્ય તસ્ય નિરોધાય, સ સંયોજ્યો મનીષિભિઃ ॥૮૧॥
 - ક્ષમયા મૃદુભાવેન, ઋણુત્વેનાઽપ્યનીહયા ।
 - ક્રોધં માનં તથા માયાં, લોભં રુદ્ધ્યાદ્યથાક્રમમ્ ॥૮૨॥
 - અસંયમકૃતોત્સેકાન્, વિષયાન્ વિષસંનિભાન્ ।
 - નિરાકુર્યાદખણ્ડેન, સંયમેન મહામતિઃ ॥૮૩॥
 - તિસૃભિર્ગુપ્તિભિર્યોગાન્, પ્રમાદં ચાપ્રમાદતઃ ।
 - સાવધયોગહાનેના-વિરતિં ચાપિ સાધયેત્ ॥૮૪॥
 - સદર્શનેન મિથ્યાત્વં, શુભસ્થૈર્યેષુ ચેતસઃ ।
 - વિજયેતાત્તરૌદ્રે ચ, સંવરાર્થં કૃતોદ્યમઃ ॥૮૫॥
 - સંસારળીજભૂતાનાં, કર્મણાં જરણાદિહ ।
 - નિર્જરા સા સ્મૃતા દ્વેધા, સકામા કામવર્જિતા ॥૮૬॥

જોયા સક્રમા યમિના-મક્રમા ત્વન્યદેહિનામ્ ।
 કર્મણાં ફલવત્પાકો, યદુપાયાત્ સ્વતોડપિ હિ ॥૮૭॥
 સદોષમપિ દીપ્તેન, સુવર્ણં વહ્નિના યથા ।
 તપોડગ્નિના તપ્યમાન-સ્તથા જીવો વિશુદ્ધયતિ ॥૮૮॥
 અનશનમૌનોદર્યં, વૃત્તેઃ સંક્ષેપણું તથા ।
 રસત્યાગસ્તનુકલેશો, લીનતેતિ બહિસ્તપઃ ॥૮૯॥
 પ્રાયશ્ચિત્તં વૈયાવૃત્ત્યં, સ્વાધ્યાયો વિનયોડપિ ચ ।
 વ્યુત્સર્ગોડય શુભં ધ્યાનં, ષોઢેત્યાભ્યન્તરં તપઃ ॥૯૦॥
 દીપ્યમાને તપોવહ્નૌ, બાહ્યે ચાભ્યન્તરેડપિ ચ ।
 યમી જરતિ કર્મણિ, દુર્જરાણ્યપિ તત્ક્ષણાત્ ॥૯૧॥
 સ્વાખ્યાતઃ ખલુ ધર્મોડયં, ભગવદ્દિભર્જિનોત્તમૈઃ ।
 યં સમાલમ્બમાનો હિ, ન મજ્જેદ્ ભવસાગરે ॥૯૨॥
 સંયમઃ સૂનૃતં શૌચં, બ્રહ્માકિમ્ચનતા તપઃ ।
 ક્ષાન્તિર્માર્દવમૃજુતા, મુક્તિશ્ચ દશધા સ તુ ॥૯૩॥
 ધર્મપ્રભાવતઃ કલ્પ-દ્રુમાદ્યા દદતીષ્ણિતમ્ ।
 ગોચરેડપિ ન તે યત્સ્યુ-રધર્માધિષ્ઠિતાત્મનામ્ ॥૯૪॥
 અપારે વ્યસનાડમ્ભોઘૌ, પતન્તં પાતિ દેહિનમ્ ।
 સદા સવિધવત્યૈક-બન્ધુધર્મર્મોડતિવત્સલઃ ॥૯૫॥
 આખ્લાવયતિ નામ્ભોધિ-રાશ્વાસયતિ ચામ્બુદ્ધઃ ।
 યન્મહીં સ પ્રભાવોડયં, ધ્રુવં ધર્મસ્ય કેવલઃ ॥૯૬॥

ન જવલત્યનલસ્તિર્યગ્, ચદ્ધ્વં વાતિ નાનિલઃ ।
 અચિંત્યમહિમા તત્ર, ધર્મ એવ નિબન્ધનમ્ ॥૬૭॥
 નિરાલમ્બા નિરાધારા, વિશ્વાધારા વસુધરા ।
 ચચ્ચાવતિષ્ઠતે તત્ર, ધર્માદિન્યન્ન કારણમ્ ॥૬૮॥
 સૂર્યાચન્દ્રમસાવેતૌ, વિશ્વોપકૃતિદેવે ।
 ઉદયેતે જગત્યસ્મિન્, નૂનં ધર્મસ્ય શાસનાત્ ॥૬૯॥
 અબન્ધૂનામસૌ બન્ધુ-રસખીનામસૌ સખા ।
 અનાથાનામસૌ નાથો, ધર્મો વિશ્વૈકવત્સલઃ ॥૭૦॥
 રક્ષાયક્ષોરગવ્યાધ-વ્યાલાનલગરાદયઃ ।
 નાપકર્તુમલં તેષાં, યૈર્ધર્મઃ શરણું શ્રિતઃ ॥૭૧॥
 ધર્મો નરકપાતાલ-પાતાલવતિ દેહિનઃ ।
 ધર્મો નિરુપમં ચચ્છ-ત્યપિ સર્વશૈલવમ્ ॥૭૨॥
 કટિસ્થકરવૈશાખ-સ્થાનકસ્થનરાકૃતિમ્ ।
 દ્રવ્યૈઃ પૂર્ણું સ્મરલોકં, સ્થિત્યુત્પત્તિવ્યયાત્મકૈઃ ॥૭૩॥
 લોકો જગત્રયાકીર્ણો, ભુવઃ સખ્તાત્ર વેષ્ટિતાઃ ।
 ઘનાભ્લોધિમહાવાત-તનુવાતૈર્મહાબલૈઃ ॥૭૪॥
 વેત્રાસનસમોઽધસ્તાન્, મધ્યતો ઝલ્હરીનિલઃ ।
 અત્રે મુરજસઙ્કશો, લોકઃ સ્યાદેવમાકૃતિઃ ॥૭૫॥
 નિબ્બાહિતો ન કેનાઽપિ, ન ધૃતઃ કેનચિચ્ચ સઃ ।
 સ્વયંસિદ્ધો નિરાધારો, ગગને કિન્તવસ્થિતઃ ॥૭૬॥

अकामनिर्णयः, पुण्यान्वितः प्रणयते ।
 स्थावरत्वात्त्रसत्त्वं वा, तिर्यङ्त्वं वा कथञ्चन ॥१०७॥
 मानुष्यमार्यदेशश्च, जतिः सर्वाक्षपाटवम् ।
 आयुश्च प्राप्यते तत्र, कथञ्चित्कर्मलाघवात् ॥१०८॥
 प्राप्तेषु पुण्यतः श्रद्धा-कथकश्रवणेषुपि ।
 तत्त्वनिश्चयः तद्, ज्योतिरत्नं सुदुर्लभम् ॥१०९॥
 लावनाभिरविश्रान्त-मिति लावितमानसः ।
 निर्ममः सर्वलावेषु, समत्वमवलम्बते ॥११०॥
 विषयेभ्यो विरक्तानां, साम्यवासितयेतसाम् ।
 उपशमयेत् कषायाग्नि-ज्योतिर्दीपः समुन्मिषेत् ॥१११॥
 समत्वमवलम्ब्याथ, ध्यानं योगी समाश्रयेत् ।
 विना समत्वमारब्धे, ध्याने स्वात्मा विडम्ब्यते ॥११२॥
 भोक्षः कर्मक्षयादेव, स यात्मज्ञानतो लवेत् ।
 ध्यानसाध्यं मतं तस्य, तद्ध्यानं हितमात्मनः ॥११३॥
 न साम्येन विना ध्यानं, न ध्यानेन विना च तत् ।
 निष्कम्पं जयते तस्माद्-द्वयमन्योन्यकारणम् ॥११४॥
 मुहूर्तान्तर्भनःस्थैर्यं, ध्यानं छद्मस्थयोगिनाम् ।
 धर्म्यं शुक्लं च तद् द्वेधा, योगरोधस्त्वयोगिनाम् ॥११५॥
 मुहूर्तात् परतश्चिन्ता, यद्वा ध्यानान्तरं लवेत् ।
 गड्वर्थसंकमे तु स्या-दीर्घाऽपि ध्यानसंततिः ॥११६॥
 नै. ध. प्र. २. ३५

મૈત્રી-પ્રમોદ-કારુણ્ય-માધ્યસ્થ્યાનિ નિયોજયેત્ ।

ધર્મ્યાધ્યાનમુપસ્કર્તું, તદ્વિ તસ્ય રસાયનમ્ ॥૧૧૭॥

મા કાપીંત્ કોડપિ પાપાનિ, મા ચ ભૂત્ કોડપિ દુઃખિતઃ ।

મુચ્યતાં જગદખેષા, મતિમૈત્રી નિગદ્યતે ॥૧૧૮॥

અપાસ્તાશેષદોષાણાં, વસ્તુતત્વાવલોકિનામ્ ।

શુણેષુ પક્ષપાતો યઃ, સ પ્રમોદઃ પ્રકીર્તિતઃ ॥૧૧૯॥

દીનેષ્વાર્તેષુ ભીતેષુ, યાચમાનેષુ ભવિતમ્ ।

પ્રતીકારપરા બુદ્ધિઃ, કારુણ્યમભિધીયતે ॥૧૨૦॥

કૂરકર્મસુ નિઃશંકં, દેવતાશુરુનિન્દિષુ ।

આત્મશંસિષુ યોપેક્ષા, તન્માધ્યસ્થ્યમુદીરિતમ્ ॥૧૨૧॥

આત્માનં ભાવયન્નાભિ-ભાવનાભિર્મહામતિઃ ।

ત્રુટિતામપિ સંધત્તે, વિશુદ્ધધ્યાનસંતતિમ્ ॥૧૨૨॥

તીર્થં વા સ્વસ્થતાહેતુ, યત્તદ્ધ્યાનસિદ્ધયે ।

કૃતાસનજયો યોગી, વિવિક્તં સ્થાનમાશ્રયેત્ ॥૧૨૩॥

પર્યંકવીરવન્નખજ-ભદ્રદણ્ડાસનાનિ ચ ।

ઉત્કટિકા ગોદોહિકા, કાયેત્સર્ગસ્તથાસનમ્ ॥૧૨૪॥

સ્થાબ્જહૃદયોરધોભાગે, પાદોપરિ કૃતે સતિ ।

પર્યંકો નાભિગોત્તાન-દક્ષિણોત્તરપાણિકઃ ॥૧૨૫॥

વામોઽહિર્દક્ષિણોઽર્ધ્વં, વામોઽપરિ દક્ષિણુઃ ।

ક્રિયતે યત્ર તદ્વીરો-ચિતં વીરાસનં સ્મૃતમ્ ॥૧૨૬॥

પૃષ્ઠે વજ્રકૃતીભૂતે, દોહ્યાં વીરાસને સતિ ।
 ગૃહ્ણીયાત્ પાદયોર્થત્રા-હ્ગુણૌ વજ્રસનં તુ તત્ ॥૧૨૭॥
 સિંહાસનાધિરૂઢસ્યા-સનાપનયને સતિ ।
 તથૈનાવસ્થિતિર્યા તા-મન્યે વીરાસનં વિદુઃ ॥૧૨૮॥
 જડ્ઘાયા મધ્યભાગે તુ, સંશ્લેષો યત્ર જડ્ઘયા ।
 પદ્માસનમિતિ પ્રોક્તં, તદાસનવિચક્ષણૈઃ ॥૧૨૯॥
 સંપુટીકૃત્ય મુખાગ્રે, તલપાદૌ તથોપરિ ।
 પાણિક્ષ્ણપિકાં કુર્યા-ધત્ર લદ્રાસનં તુ તત્ ॥૧૩૦॥
 શિલષ્ટાહ્ગુલી શિલષ્ટગુલ્ફૌ, ભૂશિલષ્ટોરૂ પ્રસારયેત્ ।
 યત્રોપવિશ્ય પાદૌ ત-દ્દણ્ડાસનમુદ્ધીરિતમ્ ॥૧૩૧॥
 પૂતપાણિર્-સમાયોગે, પ્રાહુરુત્કટિકાસનમ્ ।
 પાણિર્-ભ્યાં તુ ભુવસ્ત્યાગે, તત્સ્યાદ્ ગોદોદ્ધિકાસનમ્ ॥૧૩૨॥
 પ્રલમ્બિતભુજદ્વન્દ્વ-મૂર્ધ્વસ્થસ્યાસિતસ્ય વા ।
 સ્થાનં કાયાનપેક્ષં ય-ત્કાચોત્સર્ગાઃ સ કીર્તિતઃ ॥૧૩૩॥
 જાયતે યેન યેનેહ, વિહિતેન સ્થિરં મનઃ ।
 તત્તદેવ વિધાતવ્ય-માસનં ધ્યાનસાધનમ્ ॥૧૩૪॥
 સુખાસનસમાસીનઃ, સુશિલષ્ટાધરપદ્મવઃ ।
 નાસાગ્રન્યસ્તદ્ગ્દ્વન્દ્વો, દન્તૈર્દન્તાનસંસ્પૃશન્ ॥૧૩૫॥
 પ્રસન્નવદનઃ પૂર્વા-ભિમુખો વાપ્યુદ્ગ્ધમુખઃ ।
 અપ્રમત્તઃ સુસંસ્થાનો, ધ્યાતા ધ્યાનોઘતો ભવેત્ ॥૧૩૬॥

શ્રી પચસૂત્રમ્

ભુમો વીઅરાગાણું સંવણુણું દેવિંદ્રપૂઠઆણું જહ-
 ક્ષિઅવત્યુવાઈણું તેલુક્કચુરુણું અરહંતાણું ભગવંતાણું
 ॥૧॥ જે એવમાઈક્રિખંતિ-ઈહ ખલુ ૧ અણાઈજીવે, ૨
 અણાઈ જીવસ ભવે, ૩ અણાઈકમ્મસંજોગનિવ્વત્તિએ,
 ૪ હુકખરૂવે, ૫ હુકખરૂલે, ૬ હુકખાણુખંધે ॥૨॥
 એઅસસ ણું વુચ્છિત્તી સુદ્ધધમ્માઓ, સુદ્ધધમ્મ-
 સંપત્તી પાવકમ્મવિગમાઓ, પાવકમ્મવિગમો તહા-
 ભવ્વત્તાઈભાવઓ ॥૩॥ તસસ પુણુ વિવાગસાહણાણિ,
 ૧ ચઉસરણુગમણું, ૨ હુક્કડગરિહા, ૩ સુકડાસેવણું,
 અઓ કાયવ્વમિણું હોઉકામેણું સયા સુપ્પણિહાણું
 ભુજ્જને ભુજ્જને સંકિલેસે તિકાલમસંકિલેસે ॥ ૪ ॥
 ભવજ્જીવં મે ભગવંતો પરમતિલોગનાહા, અણુત્તર-
 પુત્તસંભારા, ખીણુરાગદોસમોહા, અચિંત-ચિંતામણી
 ભવજ્જહિપોઆ, એગંત-સરણા, અરહંતા સરણું
 ॥ ૫ ॥ તહા પહીણુજરામરણા, અવેઅકમ્મકલંકા,
 પણુદ્ધવાખાહા, કેવલનાણુદંસણા, સિદ્ધિપુર-નિવાસી,
 નિરુવમસુહસંગયા, સંવહા કયકિઆ, સિદ્ધા સરણું
 ॥ ૬ ॥ તહા પસંતગંભીરાસયા, સવજ્જજોગવિરયા,
 પંચવિહાચાર-ભણુગા, પરોવમાર-નિરયા, પઠિમાઈ-

નિદંસણા, આણ્જનયણુ-સંગયા, વિસુજ્જમાણુભાવા,
 સાહૂ સરણુ ॥ ૭ ॥ તહા સુરાસુરમણુઅપૂર્ધઓ,
 મોહતિમિરંસુમાલી, સગદોસવિસપરમમંતો, હેઊ
 સયલકલ્લાણુણુ, કમ્મવણુવિહવસૂ, સાહગો સિદ્ધ-
 ભાવરસ, કેવલિપણુત્તો ધમ્મો જવજ્જવં મે
 ભગવં સરણુ ॥ સરણુમુવગઓ અ એએસિં, ગરહામિ
 દુક્કડં ॥ ૮ ॥ જણુ અરહંતેસુ વા, સિદ્ધેસુ વા,
 આયરિએસુ વા, ઉવજ્જાએસુ વા, સાહૂસુ વા,
 સાહુણીસુ વા, અન્નેસુ વા ધમ્મદ્દાણેસુ, માણુણિજ્જેસુ
 પૂઅણિજ્જેસુ, તહા માઈસુ વા, પિઈસુ વા, બંધૂસુ
 વા, મિત્તેસુ વા, ઉવચારીસુ, વા, ઓહેણુ વા જીવેસુ,
 મગ્ગદ્દિઠ્ઠેસુ અમગ્ગદ્દિઠ્ઠેસુ, મગ્ગસાહણેસુ અમગ્ગ-
 સાહણેસુ, જંકિંચિ વિતહમાયરિઅં અણાયરિઅવ્વં
 અણિચ્છિઅવ્વં પાવં પાવાણુબંધિ, સુહુમં વા, ખાયરં
 વા, મણેણુ વા વાયાએ વા કાએણુ વા, કયં વા
 કારાવિઅં વા અણુમોઈઅં વા, રાગેણુ વા દોસેણુ
 વા મોહેણુ વા, ઇત્થ વા જમ્મે જમ્મંતરેસુ વા,
 ગરહિઅમેઅં, દુક્કડમેઅં, ઉજ્જિઅયવ્વમેઅં, વિઆણિઅં
 મએ કલ્લાણુમિત્તગુરુભગવંતવયણુઓ એવમેઅંતિ
 રોઈઅં સદ્ધાએ, અરહંતસિદ્ધસમક્ખં ગરહામિ
 અહમિણુ, દુક્કડમેઅં, ઉજ્જિઅયવ્વમેઅં, ઇત્થ મિચ્છામિ

દુઃકંડં, મિચ્છામિ દુઃકંડં, મિચ્છામિ દુઃકંડં । હોઉ
મે એસા સમ્મં ગરિહા । હોઉ મે અકરણનિચ્છામો ।
બહુમયં મમેચ્છાતિ, ઇચ્છામિ આણુસદ્ધિં, ૧ અરહં-
તાણું ભગવંતાણું, ૨ ગુરુણું કલ્લાણુમિત્તાણુંતિ ।

।ઉ મે એચ્છેહિં સંનેગો । હોઉ મે એસા સુપત્થણા ।
હોઉ મે ઇત્થ બહુમાણો । હોઉ મે ઇચ્છો મુક્ખ-
બીચ્છાતિ । પત્તેસુ એચ્છેસુ અહં સેવારિહે સિચ્છા,
આણુારિહે સિચ્છા, પડિવત્તિનુચ્છે સિચ્છા, નિરઘચ્છાર-
પારગે સિચ્છા । સંવિગ્ગો જહાસત્તીચ્છે સેવેમિ સુકંડં ।
આણુમોચ્છેમિ સંવેસિં અરહંતાણુ આણુંદ્દાણું ।
સંવેસિં સિદ્ધાણું સિદ્ધલાવં । સંવેસિં આચરિઆણું
આચારં । સંવેસિં ઉવજ્જાયાણું સુત્તપ્પયાણું ।
સંવેસિં સાહૂણું સાહુકિરિચ્છાં । સંવેસિં સાવગાણું
મુક્ખસાહણુનેગે । સંવેસિં દેવાણું, સંવેસિં જીવાણું,
હોઉકામાણું કલ્લાણુસયાણું મગ્ગસાહણુનેગે । હોઉ
મે એસા આણુમોચ્છણા । સમ્મં વિહિપુવ્વિચ્છા,
સમ્મં સુદ્ધાસયા, સમ્મં પડિવત્તિરૂપા, સમ્મં નિર-
ઘચ્છારા, પરમગુણુનુત્ત અરહંતાઈસામત્થચ્છો । અચિંત-
સત્તિનુત્તા હિ તે ભગવંતો, વીઅરાગા સંવણુણુ
પરમકલ્લાણા, પરમકલ્લાણુહેજી સત્તાણું । મૂઠે અમ્મિહ
પુવ્વે, અણાધમોહવાસિચ્છે, અણુભિન્ને ભાવચ્છો,

હિઆહિઆણું અભિન્ને સિઆ; અહિઅનિવિત્તે સિઆ,
 હિઅપવિત્તે સિઆ, ઉચિઅપડિવત્તીએ સંવસત્તાણું
 સહિઅંતિ । ઇચ્છામિ સુક્કડં, ઇચ્છામિ સુક્કડં,
 ઇચ્છામિ સુક્કડં ॥ એવમેઅં સમ્મં પઠમાણુસ્સ
 સુણમાણુસ્સ આણુપ્પેહમાણુસ્સ સિદ્ધિલીલવંતિ પરિ-
 હાયંતિ ખિન્નંતિ અસુહકમાણુખંધા । નિરણુખંધે
 વાડસુહકમ્મે ભગ્ગસામત્થે સુહપરિણામેણું, કડગખદ્દે
 વિઅ વિસે, અપ્પફલે સિઆ, સુહાવણ્ણિજ્જે સિઆ,
 અપુણ્ણાવે સિઆ ॥ તહા આસગલિન્નંતિ પરિ-
 પોસિન્નંતિ નિમ્મવિન્નંતિ સુહકમ્માણુખંધા ।
 સાણુખંધં ચ સુહકમ્મં પગિદ્દં પગિદ્દલાવન્નિઅં
 નિયમફલયં । સુપ્પઉત્તે વિઅ મહાગચ્છે સુહફલે
 સિઆ, સુહપવત્તગે સિઆ, પરમસુહસાહગે સિઆ ।
 અપડિખંધમેઅં અસુહલાવનિરોહેણું સુહલાવળીઅંતિ,
 સુપ્પણ્ણિહાણું સમ્મં પઠિઅવ્વં, સમ્મં સોઅવ્વં
 આણુપ્પેહિઅવ્વંતિ ॥ નમો નમિઅનમિઆણું પરમ-
 ગુરુવીઅરાગાણું । નમો સેસનમુક્કારારિહાણું । જયઉ
 સંવણ્ણસાસણું । પરમસંખોહીએ સુહિણ્ણે ભવન્તુ
 જવા, સુહિણ્ણે ભવન્તુ જવા, સુહિણ્ણે ભવન્તુ જવા ॥
 ઇતિ પાવપડિઘાય-ગુણ્ણીભહાણુસુત્તં સમ્મત્તં ॥૧૫

॥ द्वितीयं साधुधर्मपरिભાવના સૂત્રમ્ ॥

જાયાએ ધર્મગુણપડિવત્તિસદ્ધાએ, ભાવિજ્ઞા એ-
 એસિં સદ્ધવં, પયધસિંદરત્તં, અનુગામિત્તં, પરોવયારિત્તં,
 પરમતથહેઉત્તં । તહા દુરણુચરત્તં, ભંગે દારણુત્તં,
 મહામોહજણુગત્તં, ભૂએ દુલ્લહત્તંતિ । એવં જહા-
 સત્તીએ ઉચિઅવિહાણેણું અચ્ચંતભાવસારં પડિ-
 વજિજ્ઞામ । તંજહા-થૂલગ-પાણાધિવાયવિરમણું ૧,
 થૂલગ-મુસાવાયવિરમણું ૨, થૂલગ-અદતાદાણુવિરમણું
 ૩, થૂલગ-મેહુણુ-વિરમણું ૪, થૂલગ-પરિગ્ગહ-
 વિરમણું ૫, ઇચ્છાધ ॥ પડિવન્નિજીણુ પાલણે
 જઈજ્ઞામ, સયાણાગાહગે સિઆ, સયાણાભાવગે
 સિઆ, સયાણાપરતંતે સિઆ, “ આણુ ” હિ
 મોહવિસપરમમંતો, જલં રોસાઈજીલણુસસ,
 કમ્મવાહિતિગિચ્છાસત્થં, કમ્પપાયવો સિવફલન્સ ॥
 વજિજ્ઞામ અધર્મમિત્તજ્ઞેગં, ચિંતિજ્ઞા અભિણુવપા-
 વિએ ગુણે, અણાઈમિવસંગએ અ અગુણે, ઉદગ્ગસહ-
 કરિત્તં અધર્મમિત્તાણું, ઉભય-લોગગરહિઅત્તં અમુહ-
 જ્ઞેગપરંપરં ચ ॥ પરિહરિજ્ઞા સમ્મં લોગવિરુદ્ધે,
 કરુણાપરે જણુણું, ન ખિંસાવિજ્ઞા ધર્મમં, સંકિલેસો
 ખુ એસો, પરમમોહિખીઅમમોહિફલમ્પણેત્તિ ।
 એવમાલોએજ્ઞા-ન ખત્તુ ઇત્તો પરો અણુ-થો, અંધ-

તમેયં સંસારડવીએ, જાણુગમણિદ્વાવાયાણું, અર્ધદા-
 રણું સરવેણું; અસુહાણુબંધમચ્ચત્થં ॥ સેવિજ્ઞ
 ધમ્મમિત્તે વિહાણેણું અંધો વિવાણુકટ્ટએ, વાહિએ
 વિવ વિજ્ઞે, દરિદો વિવ ઈસરે, ભીએ વિવ
 મહાનાયગે, ન ઈએ સુંદરતરમન્નંતિ, બહુમાણુ-
 નુત્તે સિઆ, આણુકંખી, આણુપડિચ્છગે, આણુ-
 અવિરાહગે, આણુનિષ્કાયગેત્તિ ॥ પડિવન્નધમ્મગુ-
 ણારિહં ચ વટ્ટિજ્ઞ, ગિહિસમુચિએસુ ગિહિસમાયારેસુ
 પરિસુદ્ધાણુદ્દાણે, પરિસુદ્ધમણુકિરિએ, પરિસુદ્ધવઈ-
 કિરિએ, પરિસુદ્ધકાયકિરિએ ॥ વજ્જિજ્ઞન્નડણેગોવ-
 ધાયકારગં, ગરહણિજ્ઞં, બહુકિલેસં, આયઈવિરાહગં,
 સમારંભં । ન ચિંતિજ્ઞ પરપીડં । ન ભાવિજ્ઞ
 દીણયં । ન ગચ્છિજ્ઞ હરિસં । ન સેવિજ્ઞ વિતહા-
 ભિનિવેસં । ઉચિઅમણુપવત્તગે સિઆ ॥ ન ભાસિજ્ઞ
 અલિઅં, ન કરુસં, ન પેસુન્નં, નાણિબદ્ધં । હિઅ-
 મિઅભાસગે સિઆ । એવં ન હિંસિજ્ઞ ભૂઆણિ ।
 ન ગિણિહજ્ઞ અદત્તં । ન નિરિક્ષિઅજ્ઞ પરદારં ।
 ન કુજ્ઞ અણુત્થદંડં । સુહકાયજ્ઞેગે સિઆ ॥ તહા
 લાહોચિઅદાણે, લાહોચિઅભોગે, લાહોચિઅપરિવારે,
 લાહોચિઅનિહિકરે સિઆ । અસંતાવગે પરિવારસ્સ,
 ગુણુકરે જહાસત્તિં, અણુકંપાપરે નિમ્મમે ભાવેણું ।

એવં ખું તપ્પાલણે વિ ધમ્મો, જહ અન્ન-પાલણેત્તિ ।
 સંવે જીવા પુઢે પુઢે, મમત્તં બંધકારણું ॥ તહા
 તેસુ તેસુ સમાચારેસુ સઘસમણણાગચે સિઆ, અમુ-
 ગેહં, અમુગકુલે, અમુગસિસ્સે, અમુગધમ્મદ્રક્ષણુદિએ ।
 ન મે તવ્વિરાહણા, ન મે તદ્દારભો, વટ્ટી મમેઅસ્સ,
 એઅમિત્થ સારં, એઅમાયભૂઅં, એઅં હિઅં
 અસારમણ્ણું સંવં, વિસેસચો અવિહિગહણેણું ।
 એવમાહ તિલોગબંધૂ પરમકારુણિગે સમ્મં સંખુદ્ધે
 ભગવં અરહંતેત્તિ । એવં સમાલોચિઅ, તદ્વિરુદ્ધેસુ
 સમાચારેસુ સમ્મં વટ્ટિજ્ઞ, ભાવમંગલમેઅં તન્નિ-
 ખ્ફત્તીએ ॥ તહા જગરિજ્ઞ ધમ્મજગરિઆએ । કે!
 મમ કાલો? કિમેઅસ્સ ઉચિઅં? અસારા વિસયા,
 નિઅમગામિણો, વિરસાવસાણા । ભીસણો મચ્ચૂ,
 સંવાભાવકારી, અવિન્નાયાગમણો, અણિવારણિજ્ઞો,
 પુણો પુણોડનુબંધી । ધમ્મો એઅસ્સ એસહં,
 એગંતવિસુદ્ધો, મહાપુરિસસેવિઓ, સંવહિઅકારી,
 નિરઘચારો, પરમાણુદંહેજી ॥ નમો ઇમસ્સ ધમ્મસ્સ ।
 નમો એઅધમ્મપગાસણું । નમો એઅધમ્મપાલ-
 ગાણું । નમો એઅધમ્મપરૂવગાણું । નમો એઅધમ્મ-
 પવજ્ઞગાણું ॥ ઇચ્છામિ અહમિણું ધમ્મં પડિવજ્ઞિ-
 તએ, સમ્મં મણુવયણુ-કાયજ્ઞેગેહિં । હોઉ મમેઅં

કલ્લાણું, પરમકલ્લાણું જિણાણુમાણુભાવઓ ॥
 સુપ્પણિહાણુમેવં ચિંતિજ્ઞ પુણે પુણે, એઅધમ્મ-
 જુત્તાણુમણુવવાયકારી સિઆ । પહાણું મોહચ્છેઅણુ-
 મેઅં । એવં વિસુજ્ઞમાણે ભાવણુએ, કમ્માપગમેણું
 ઉવેઈ એઅસ્સ જુગ્ગયં । તહા સંસાર-વિરત્તે સંવિગ્ગે
 ભવઈ । અમમે અપરોવતાવી, વિસુદ્ધે વિસુદ્ધમાણુ-
 ભાવે ॥

॥ ઇતિ સાહુધમ્મપરિભાવણુસુત્તં સમ્મત્તં ॥

॥ તૃતીયં પ્રવ્રજ્યાગ્રહણુવિધિ સૂત્રમ્ ॥

પરિભાવિએ સાહુધમ્મે જહોદિઅણુણે, જઈજ્ઞા
 સમ્મમેઅં પડિવજ્જિત્તએ અપરોવતાવો । પરોવતાવો
 હિ તપ્પડિવત્તિવિગ્ધં, અણુપાઓ ખુ એસો, ન ખલુ
 અકુસલારંભઓ હિઅં । અપ્પડિખુદ્ધે કહિંચિ પડિ-
 યોહિજ્ઞા અમ્માપિઅરે । ઉભયલોગસક્કલં જીવિઅં,
 સમુદાયકંડા કમ્મા સમુદાયકલ્લિ । એવં સુદ્ધિહો અ-
 વિઓગો । અણુણહા એગરુક્ખનિવાસિસઉણુતુલ્લ-
 મેઅં । ઉદામો મચ્ચૂ, પચ્ચાસણુણો અ । હુલ્લહં
 માણુઅત્તં, સમુદપડિઅચ્ચણુલાભતુલ્લં । અઈપ્પભૂઆ
 અણુણે ભવા હુક્ખખહુલા મોહંધચારા અકુસલાણુ-
 ભંધિણો અજુગ્ગા સુદ્ધધમ્મસ્સ । જુગ્ગં ચ એઅં
 યોઅભૂઅં ભવસમુદે, જુત્તં સકંજ્ઞે નિઉંજિઉં,

સંવરદ્વંદ્વિ-છિદ્રં, નાણકણુધારં તવપવણુજવણું ।
 ‘અણુ દુલ્લહે’ સંવકળજેવમાઈએ સિદ્ધિસાહગધમ્મ-
 સાહગત્તેણું । ઉવાદેઆ ય એસા જીવાણું; જં ન
 ઇમીએ જમ્મો, ન જરા, ન મરણું, ન ઇદ્ધવિઓગો,
 નાણિદ્ધસંપઓગો, ન ખુહા, ન પિવાસા, ન અણુણુ
 કોઈ દોસો, સંવહા અપરતંતં જીવાવત્થાણું અસુભ-
 સગાઈરિહિઅં સંતં ‘સિવં’ અન્વાખ્યાહંતિ ॥ વિવ-
 રીઓ અ સંસારો ઇમીએ, અણુવદ્ધિઅસહાવો ।
 “ઈતથ ખલુ સુહીવિ અસુહી, સંતંમસંતં, સુવિણુવ
 સંવમાલમાલંતિ । તા અલમિતથ પડિખંધેણું । કરેહ
 મે આણુગહં” । ઉજ્જમહ એઅં વુચ્છિંદિત્તએ ।
 અહંપિ તુમ્હાણુ-મઈએ સાહેમિ એઅં । નિવિણુણુ
 જમ્મમરણેહિં । સમિજ્જઈ અ મે સમીહિઅં ગુરુપ્પ-
 ભાવેણું । એવં સેસેવિ યોહિજ્જા । તઓ સમમે-
 એહિં સેવિજ્જ ધમ્મં । કરિજ્જેચિઅકરણિજ્જં,
 નિરાસંસો ઉ સંવહા, એઅં પરમમુણિસાસણું ॥
 અણુજ્જમાણેસુ અ, કમ્મપરિણુઈએ વિહિજ્જા, જહા-
 સત્તિં તદ્ધવકરણું આઓવાયસુદ્ધં સમઈએ । કયણુ-
 આ ખુ એસા । કરુણા ય ધમ્મપ્પહાણુજણુણી
 જણુમિમ । તઓ આણુણુએ પડિવજ્જિજ્જા ધમ્મં ।
 અણુહા, અણુવહે ચેવ ઉવ ઉવહિજ્જુત્તે સિઆ । ‘ધમ્મા-

રાહણું ખુ હિઅં' સંવસત્તાણું । તહા તહેઅં
 સંપાડિજ્ઞા । સંવહા અપડિવજ્ઞમાણે ચઢજ્ઞા તે ।
 અદ્દહાણુગિલાણોસહતથ્યાગનાએણું ॥ સે જહા-
 નામએ કેઈ પુરિસે, કહંચિ કંતારગએ અમ્માપિઠસ-
 મેએ, તપ્પડિખદ્દે વચ્ચિજ્ઞા । તેસિં તત્થ નિઅમ-
 ઘાઈ પુરિસમિત્તાસજ્ઞે સંભવઓસહે મહાયંકે સિઆ ।
 તત્થ સે પુરિસે, તપ્પડિખંધાઓ એવમાલોચિઅ 'ન-
 ભવંતિ એએ નિયમઓ ઓસહમંતરેણુ, ઓસહ-
 ભાવે અ સંસઓ, ઝલસહાણિ અ એઆણિ' । તહા
 સંઠવિઅ સંઠવિઅ, તદ્દોસહનિમિત્તં સવિત્તિનિમિત્તં
 ચ ચયમાણું સાહૂ । એસ ચાએ અચાએ । અચાએ
 એવ ચાએ । ફલમિત્થ પહાણું ખુહાણું, ધીરા એ-
 અદંસિણો ॥ સ તે ઓસહસંપાયણેણુ જીવાવિજ્ઞા ।
 સંભવાઓ પુરિસોચિઅમેઅં । એવં, સુક્કપક્કિખએ
 મહાપુરિસે સંસારકંતારપડિએ અમ્માપિઠસંગએ
 ધમ્મપડિખદ્દે વિહરિજ્ઞા । તેસિં તત્થ નિઅમવિણુ-
 સગે, અપત્તખીજાઈપુરિસમિત્તાસજ્ઞે, સંભવંતસમ્મ-
 ત્તાઈ-ઓસહે, મરણાઈવિવાગે, કમ્માયંકે સિઆ ।
 તત્થ સે સુક્કપક્કિખએ પુરિસે ધમ્મ-પડિખંધાઓ,
 એવં સમાલોચિઅ-“વિણુસ્સંતિ એએ અવસ્સં સમ્મ-
 ત્તાઈઓસહવિરહેણુ । તન્નેસ સંપાડણે વિભાજ્ઞા ।

કાલસહાણિ અ એઆણિ વવહારયો”^૧ ‘તહા સંઠવિઅ
સંઠવિઅ, ઇહલોગચિંતાયે તેસિં સમ્મત્તાઈ ઓસહ-
નિમિત્તં, વિસિદ્ધગુરુમાઈભાવેણુ સવિત્તિનિમિત્તં અ,
કિચ્ચકરણેણુ ચયમાણે, સંજમપડિવત્તીયે, સાહુ-
સિદ્ધીયે ‘એસ ચાએ અચાએ’ તત્તભાવણુયો ।
‘અચાએ ચેવ ચાએ’ મિચ્છા-ભાવણુયો । તત્તફલ-
મિત્થ પહાણું પરમત્થાઓ । ધીરા એઅદંસિણે। આસ-
ન્નભવ્વા ॥ સ તે સમ્મત્તાઈઓસહસંપાડણેણુ જીવા-
વિજ્ઞા અચ્ચંતિઅં, અમરણાવંઝળીઅન્નેગેણું ।
સંભવાઓ સુપુરિસોચિઅમેઅં, દુપ્પડિઆરાણિ અ
અમ્માપિઈણિ । એસ ધમ્મો સયાણું । ભગવં ઇત્થ
નાયં, પરિહરમાણે અકુસલાણુખંધિ અમ્માપિઈ-
સોગંતિ । એવમપરોવતાવં સંવહા, સુગુરુસમીવે
પૂઈતા^૨ ભગવંતે વીઅરાગે સાહૂ અ, તોસિરૂંણુ
વિહવોચિઅં કિવણાઈ, સુપ્પડિતાવત્સએ,^૩ સુવિસુદ્ધ-
નિમિત્તે,^૪ સમહિ^૫વાસિયે, વિસુજ્ઞમાણે। મહયા
પમોએણું સમ્મં પંવધન્નમ, લોઅધમ્મેહિંતો લોગુ-
ત્તરધમ્મગમણેણુ । એસા જિણાણુમાણા ‘મહાકલ્લા-
ણુત્તિ,’ ન વિરાહિઅન્વા ખુહેણું, મહાણુત્થભયાઓ
સિદ્ધિકંખિણા ॥

॥ ઇતિ પંવજ્ઞગહણુવિહિસુતં સમ્મતં ॥

તુયં પ્રવ્રજ્યાપરિપાલના-સૂત્રમ્

સ એવમભિપન્વર્થએ સમાણે, સુવિહિભાવઓ
કિરિઆક્રલેણ જુજ્જઈ । વિસુદ્ધચરણે મહાસત્તે ન
વિવજ્જયમેઈ । એઅઅભાવેડભિપ્પેઅસિદ્ધી ઉવાચ-
પવિત્તીઓ । નાવિવજ્જતથોણુવાએ પયદ્ધઈ । ઉવાઓ
અ ઉવેઅસાહગો નિઅમેણુ । તસ્સ તત્તચ્યાઓ
અણુણહા, અધપ્પસંગાઓ । નિચ્છયમયમેઅં ॥

સે સમલિદ્દુકંચણે, સમસત્તુમિત્તે, નિઅત્તગ્ગહ-
દુક્ખે, પમ્મસુહસમેએ, સમ્મં સિક્ખમાઈઅઈ ।
ગુરુકુલવાસી, ગુરુપડિખદ્ધે, વિણીએ, ભૂઅત્થદરિસી,
“ ન ઈઓ હિઅં તત્તંતિ ” મન્નઈ, સુસ્સૂસાઈગુણુગુત્તે,
તત્તાભિનિવેસા વિહિપરે પરમમંતોત્ત અહિજ્જઈ
સુત્તં ખદ્ધલક્ખે, આસંસાવિપ્પમુક્કે, આયયદ્દહી ।
સ તમવેઈ સન્વહા । તઓ સમ્મં નિઉજઈ । એઅં
ધીરાણું સાસણું । અણુણહા અણિઓગો અવિહિ-
ગહિઅમંતનાએણુ, અણારાહણુએ ન કિંચિ, તદ્દણા-
રંભાઓ ધુવં । ઇત્થ મગ્ગદેસણુએ દુક્ખં^૧
અવધીરણુ^૨ અપ્પડિવત્તી^૩ । નેવમહીઅમહીઅં અવ-
ગમવિરહેણુ, ન એસા મગ્ગાભિણુ વિચહણુ
અણુત્થમુહા । અત્થહેણી તસ્સારંભાઓ ધુવં । ઇત્થ

મગ્ગદેસણાએ અણુભિનિવેસો, પડિવત્તિમિત્તં, કિરિ-
આરંભો । એવંપિ અહીં ‘અહીં’ અવગમલેસ-
જોગ્યો । અયં સખીએ । નિઅમેણુ । મગ્ગામિણે ।
પુ એસા અવાયખહુલસસ । નિરવાએ જહોદિએ
સુતુત્તકારી હવઈ, પવયણુમાઈસંગએ પંચસમિએ
તિગુત્તે । અણુતથપરે એઅચ્ચાએ અવિઅત્તસસ,
સિસુજણુણીચાયાનાએણુ । વિઅત્તે ઇતથ કેવલી,
એઅક્કલભૂએ । સમ્મમેઅં વિઆણુઈ, દુવિહાએ
પરિણુએ ॥

તહા આસાસપયાસદીવં, સંદીણુડથિરાઈલેઅં
અસંદીણુથિરતથમુજ્જમઈ । જહાસત્તિમસંભંતે અણુ-
સગે અસંસત્તજોગારાહુએ ભવઈ । ઉત્તરુત્તરજોગસિદ્ધીએ
મુચ્ચઈ પાવકમ્મણુત્તિ । વિસુજ્જમાણે, આભવં
ભાવકિરિઅમારાહેઈ । પસમયુહમણુહવઈ, અપીડિએ
સંજમતવકિરિઆએ, અન્વહિએ પરીસહોવસગેહિં,
વાહિઅસુકિરિઆનાએણું ॥ સે જહા-નામએ કેઈ
મહાવાહિગહિએ આણુદૂઅતન્વેઅણે, વિણુયાયા સર-
વેણુ, નિવિણુે તત્તએ । સુવિજ્જવયણુેણુ સમ્મં
તમવગ્ગિઅ જહાવિહાણુએ પવણુે સુકિરિઅં ।
નિરોદ્ધજહિચ્છાચારે, તુચ્છપત્થભોઈ, મુચ્ચમાણે
વાહિણા, નિઅત્તસાણુવેઅણે, સમુવલખ્ખારેગ્ગં

પવડઠમાણુતળભાવે, તલ્લાલનિવ્વુઘએ તપ્પડિખંધાએ
 સિરાખારાઘજેગેવિ વાહિસમારુગ્ગવિણુણુણુ ઇદ્દ-
 નિષ્કત્તીએ. આણુકુલભાવયાએ કિરિઓવઓગેણુ
 અપીડિએ અવ્વહિએ સુહલેસાએ વડ્ઠ, વિજ્જ
 ચ બહુ મણુધ ॥ એવં કમ્મવાહિગહિએ, આણુભૂઅ-
 જમ્માઘવેઆણે, વિણુણાયા હુક્ખરવેણુ, નિવ્વિણુણુ
 તત્તએ. ૧ તએ સુગુરુવયણુણુ આણુદ્દાણુઘણુ તમ-
 વગચ્છિઅ, પુવ્વુત્તવિહાણુએ. પવન્ને સુકિરિઅં પવ-
 જ્જ, નિરુદ્ધપમાયાયારે, અસારસુદ્ધભોઘ, મુચ્ચમાણે
 કમ્મવાહિણુ, નિઅત્તમાણિદ્દવિઓગાઘવેઆણે, સમુ-
 વલખલ ચરણુારુગ્ગ, પવડ્ઠમાણુસુહભાવે, તલ્લાલ-
 નિવ્વુઘએ તપ્પડિખંધવિસેસએ, પરીસહોવસગ્ગભાવેવિ
 તત્તસંવેઆણુએ, કુસલાસયવુડ્ઠીએ થિરાસયત્તેણુ, ધમ્મો-
 વઓગાએ સયા થિમિએ, તેઉલ્લેસાએ પવડ્ઠ, ગુરુ
 ચ બહુ મન્નઘ જહોચિઅં અસંગપડિવત્તીએ
 નિસગ્ગપવિત્તિભાવેણુ. ૧ એસા ગુરુઘ વિઆહિઆ
 ભાવસારા વિસેસએ ભગવંતબહુમાણેણુ. ૧ ‘જે
 મં પડિમન્નઘ સે ગુરુંતિ’ તદ્દાણુ. ૧ અન્નહા
 કિરિઆ અકિરિઆ, કુલડાનારીકિરિઆસમા ૧
 ગરહિઆ તત્તવેઘણુ, અક્કલજેગએ. ૧ વિસણુતત્તી-
 કલમિત્થ નાયં. આવટ્ટે યુ તપ્પલ, અસુહાણુખંધે ॥
 જી. ધ. પ્ર. ૨. ૩૬

આચર્યો ગુરુખડુમાણો. અવંઝારણતેણ. અચો
 પરમગુરુસંજોગો. તચો સિદ્ધી અસંસયં. એસેહ
 સુહોદચે, પગિદ્દતયાણુખંધે ભવવાહિતેગિચ્છી. ન
 ઇચો સુંદરં પરં. ઉવમા ઇત્ય ન વિજ્ઞયં. સ
 એવંપણે, એવંભાવે, એવંપરિણામે, અપ્પડિ-
 વડિએ, વડ્ઠમાણે તેઉદ્દેસાએ, ‘દુવાલસમાસિએણું
 પરિઆએણું અર્ધક્કમઇ સંવદેવતેઉદ્દેસં,’ એવમાહ
 મહામુણી. તચો સુક્કે સુક્કાભિજઇ ભવઇ. પાયં
 છિણુકમ્માણુખંધે, ખવઇ લોગસણું. પડિસોઅ-
 ગામી, અણુસોઅનિવિત્તે, સયા સુહજોગે, એસ ‘જોગી’
 વિઆહિએ. એસ આરાહજે સામણુરસ, જહા-
 ગહિઅપઇણે, સંવોવહાસુદ્ધે, સંધઇ સુદ્ધગં ભવં,
 સમ્મં અભવસાહગં, લોગકિરિઆસુરવાઇકપ્પં. ત
 ચો તા સંપુણ્ણા પાઉણુઇ અવિગલહેઉભાવચો,
 અસંકિલિદ્દમ્મુહરવાચો, અપરોવતાવિણે. સુંદરા
 અણુખંધેણું, ન ય અણુ સંપુણ્ણા, તત્તત્તખંડ-
 ણેણું. એઅં ‘નાણુતિ’ વુચ્ચઇ. એઅંમિ સુહજોગ-
 સિદ્ધી ઉચિઅપડિવત્તિપહાણા. ઇત્ય ભાવો પવ-
 પગો. ખયં વિજ્ઞે ન વિજ્ઞયં. નિરણુખંધા-
 સુદ્ધકમ્માવેણું. અકિખત્તાએ ઇમે જોગા ભાવા-
 રાહણુઓ. તહા તચો સમ્મં પવત્તઇ, નિપ્પાચઇ

અણાઉલે । એવં કિરિઆ ‘સુકિરિઆ’ એગંતનિઝ્ઝ-
લંકા નિઝ્ઝલંકત્યસાહિઆ । તહા સુહાણુખંધા, ઉત્ત-
રુત્તરજોગસિદ્ધીએ । તઓ સે સાહુઈ પરંપરત્યં
સમ્મં, તકકુસલે સયા, તેહિં તેહિં પગારેહિં, સાણુ-
ખંધં મહોદએ ધીજીધીજાદ્દિદ્દાવણેણુ, કત્તિ-
વિરિઆઈજીત્તે, અવંઝસુહયેદ્દે, સમંતભદ્દે,
સુપ્પણિહાણાઈહેઉ, મોહતિમિરદીવે, રાગામ-
યવિજ્જે, દોસાનલ-જલનિહી, સંવેગસિદ્ધિકરે,
હવઈ અચિંતચિંતામણિકપ્પે । સ એવં પરંપરત્ય-
સાહએ, તહા કરુણાઈભાવઓ, અણેગેહિં લવેહિં
વિમુચ્ચમાણે પાવકમ્મણા, પવટ્ટમાણે અ સુહભાવેહિં,
અણેગમવિઆએ આરાહણાએ પાઝિણુઈ સંવુત્તમં
લવં ચરમં, અચરમલવહેઉં, અવિગલપરંપરત્ય-
નિમિત્તં । તત્ય કાઝિણુ નિરવસેસં કિચ્ચં, વિહૂઅર-
યમલે સિજ્જઈ, ધુજ્જઈ, મુચ્ચઈ, પરિનિવ્વાઈ,
સંવદ્દુક્ખાણુમંતં કરેઈ ॥

॥ ઈતિ પવજ્જપરિપાલણાસુત્તં સમ્મત્તં ॥

॥ પંચમં પ્રવજ્યાફલસૂત્રમ્ ॥

સ એવમભિસિદ્ધે પરમખંભે મંગલાલયે જન્મ-
જરામરણરહિયે પહીણાડસુહે આણુખંધસત્તિવન્નિજયે
સંપત્તિનિઅસરૂવે અકિરિયે સહાવસંઠિયે આણુંતનાણે
આણુંતદંસણે ॥ સે ન સદે, ન રૂવે, ન ગંધે, ન રસે,
ન ફાસે । અરૂવી સત્તા, અણિત્યંત્યસંઠાણા, આણુંત-
વિરિઆ, ક્યકિઆ, સંવાભાહાવિવન્નિજઆ, સંવહા
નિરવિક્ષા, થિમિઆ, પસંતા । અસંજેગિયે એસા-
ણુદે, અઓ એવ પરે મયે । અવિક્ષા આણુાણુદે ।
‘સંજેગો વિજેગકારણુ’ । અફલં ફલમેઆઓ, વિણુ-
વાયપરં યુ તં, બહુમયં મોહાઓ અણુહાણું ।
જમિત્તો વિવન્નઓ, તઓ આણુથા અપજજવસિઆ,
એસ ભાવરિઠી પરે । અઓ પુત્તે ઉ ભગવયા ।
નાગાસેણુ જેગો એઅસ્સ । સે સરૂવસંઠિયે ।
નાગાસમણુત્ય । ન સત્તા સદંતરમુવેઠ । અચિંત-
મેઅં કેવલિગમ્મં તત્તં, નિચ્છયમયમેઅં । ‘વિજેગવં
ય જેગોત્તિ’ ન એસ જેગો, ભિણુણું લક્ખણુમે-
અસ્સ । ન ઇત્યાવિક્ષા, સહાવો યુ એસો, આણુ-
તસુહસહાવકખ્પો । ઉવમા ઇત્ય ન વિન્નજઇ ।
તણ્ણાવેડણુભાવો પરં તસ્સેવ । ‘આણુ એસા’
જિણુણું સંવણુણું, અવિતહા એગંતઓ । ન

વિતકતે નિમિત્તં । ન આનિમિત્તં કજ્જંતિ ।
 નિદંસણુમિત્તં તુ નવરં ॥ સંવસત્તુક્ખએ, સંવવા-
 હિવિગમે, સંવથસંનેગેણુ, સંવિચ્છાસંપત્તીએ,
 જરિસમેયં, ઇત્તોણુતણુણુ । તં તુ ભાવસત્તુક્ખ-
 યાદિતો । સગાદયો ભાવસત્તુ । કમ્મોદયા વાહિણો ।
 પરમલક્ષ્મીઓ ઉ અહુ । અણિચ્છેચ્છા ઇચ્છા । એવં
 સુહુમમેયં, ન તત્તયો ઇયરેણુ ગમ્મઈ । ‘જઈસુહં
 વ અજઈણુ’ । ‘આરુગ્ગસુહં વ ચેજિણુત્તિ’
 વિભાસા । અચિંતમેયં સરૂવેણુ । સાઈઅપજ્જ-
 વસિયં, એગસિદ્ધાવિક્ખાએ । પવાહયો અણાઈ ।
 તેવિ ભગવંતો એવં તહાભવ્વત્તાઈભાવયો દ
 વિચિત્તમેયં તહાઈલ્લેએણુ । નાવિચિત્તે સહકારિ-
 ભેઓ, તદ્વિક્ખો તઓત્તિ, અણેગંતવાઓ તત્તવાઓ ।
 સ ખત્તુ એવં, ઇહરહેગંતો । મિચ્છત્તમેસો, ન ઇત્તો
 અવત્થા । અણુરિહઅમેયં સંસારિણો ઉ સિદ્ધત્તં ।
 નાખદ્ધસ્સ મુત્તી સદ્ધત્થરહિયા । અણાઈમં ખંધો
 પવાહેણુ, અઈઅકાલતુલ્લો । અખદ્ધખંધણે વા મુત્તી
 પુણોખંધપસંગઓ, અવિસેસો અખદ્ધમુક્કાણુ ।
 ‘અણાઈનેગેવિ વિઓગો’ કંચણુવલનાએણુ । ન
 દિદ્ધિયા અકરણુસ્સ । ન યાદિદ્ધંમિ એસા । ન

સહજ્યે નિવિત્તી । ન નિવિત્તીએ આયદ્ધાણું ॥

નયણુહા તસ્સેસા । ન લવ્વત્તતુલ્લા નાએણું ।
 ન કેવલજીવરૂપમેયં । ન ભાવિજ્ઞેગાવિક્ષણાએ તુલ્લત્તં,
 તથા કેવલત્તેણુ સયાવિસેસઓ । તહાસહાવકપ્પણુ-
 મપ્પમાણુમેવ । એસેવ દોસો પરિકપ્પિઆએ, ‘ પરિ-
 છામલેઆ ળંધાધલેઉત્તિ ’ સાહૂ । સવ્વનયવિસુદ્ધીએ
 નિરુવચરિઓભયભાવેણું । ન અપ્પભૂયં કર્મમં ।
 ન પરિકપ્પિઅમેયં । ન એવં ભવાદિલેઓ । ન
 ભવાભાવો ઉ સિદ્ધી ॥ ન સદુચ્છેદ્દેણુપ્પાઓ । ન
 એવં સમંજસત્તં । નાડણાધમંતો ભવો । ન હેઉ-
 ક્કલભાવો । તસ્સ તહાસહાવકપ્પણુમજુત્તં । નિરાહાર-
 ન્નયકએ । નિઓગેણું । તસ્સેવ તહાભાવે જુત્તમેયં ।
 સુહુમમદ્દુપયમેયં । વિચિન્તિઅવ્વં મહાપણુએત્તિ ॥

અપજ્જવસિઅમેવં સિદ્ધસુક્ખં । ઈત્તો ચેવુત્તમં
 ઈમં । સવ્વહા આણુસ્સુગત્તેણુંતભાવાઓ । લોગંત-
 સિદ્ધિવાસિણો એએ । ‘ જત્થ ય એગો તત્થ નિઅમા
 આણુંતા ’ । અકર્રમુણો ગઈ પુવ્વપઓગેણુ અલા-
 ઉપ્પલિધંનાયઓ । નિઅમો અઓ એવ ‘ અકુસમા-
 ણુગઈએ ગમણું ’ ઉક્કરિસવિસેસઓ ઈઅં । અવ્વુ-
 ચ્છેઓ ભવ્વાણુ અણુંતભાવેણુ । એઅમણુંતાણુંતયં
 સમયા ઈત્થ નાયં । ભવ્વત્તં જ્ઞેગયામિત્તમેવ

કેસિંચિ પડિમાણુગદારતિહંસણેણું । વવહારમયમેઅં ૧
એસોડવિ તત્તંગં, પવિત્તિવિસોહણેણું, અણેગંત-
સિદ્ધીઓ નિચ્છયંગભાવેણું । પરિસુદ્ધો ઉ કેવલં,
એસા આણા, ઈહ લગવઓ સમંતભદા, તિકોડિપરિ-
સુદ્ધીએ અપુણુબંધગાઈગમ્મા ॥

એઅપ્પિઅત્તં ખલુ ઈથ લિંગં, ઓચિત્તપત્તિ-
ત્તિવિન્નેઅં સંવેગસાહગં નિઅમા । ન એસા અન્નેસિં
દેઆ । લિંગવિવળ્લયાઓ તપ્પરિણ્ણા । તયણુગ્ગ-
હદયાએ આમકુંભોદગનાસનાએણું એસા કરણુત્તિ
વુચ્ચઈ । એગંતપરિસુદ્ધા, અવિરાહણાફલા, તિલોખ-
નાહખહુમાણેણું નિરસેઅસસાહિગત્તિ પબ્બળાફલ-
સુત્તં સમ્મત્તં ॥

॥ સમાપ્તં પંચસૂત્રકં કૃતં ચિરંતનાચાર્યઃ ॥

શ્રી મહાન પૂર્વાચાર્ય પ્રણીત

સંખોધસત્તરી

નમિત્તેણ તિલોઅગુરું, લોઆલોઅખ્યાસયં વીરં ॥
 સંખોધસત્તરિ-મહં, રએમિ ઉદ્ધારગાહાહિં ॥૧॥
 સેયંબરો ય આસંબરો ય, બુદ્ધો અ અહુવ અત્તો વા ॥
 સમભાવભાવિઅખ્યા, લહેઈ મુખ્ખં ન સંદેહો ॥૨॥
 અહુદસદોસરહિઓ, દેવો ધમ્મોવિ નિતેણુદયસહિઓ ॥
 મુગુરુવિ બંભયારી, આરંભપરિગ્ગહા વિરઓ ॥૩॥
 અન્નાણુ કોહ મય માણુ, લોહ માયા રઈ ય અરઈ ય ॥
 નિદા સોઅ અલિયવયણુ, ચોરિઆ મચ્છર ભયા ય ॥૪॥
 પાણિવહ પેમ કીન્ના-પસંગ હાસા ય જસ્સ એ દોસા ॥
 અહારસવિ પણુકા, નમામિ દેવાહિદેવં તં ॥૫॥
 સગ્ગાઓ વિ નઇઓ, કમેણુ જહ સાયરંમિ નિવડંતિ ॥
 તહ લગવર્ગ અહિંસં, સગ્ગે ધમ્મા સમહિં, ત ॥૬॥
 સસરીરેવિ નિરીહા, બજ્જજ્ઞિસતરપરિગ્ગહવિમુક્કા ॥
 ધમ્મોવગરણુમિતં, ધરંતિ ચારિત્તરખખકા ॥૭॥
 પંચિંદિયદમણુપરા, જિણુત્તસિદ્ધંતગહિયપરમતથા ॥
 પંચસમિયા તિગુત્તા, સરણું મહ એરિસા ગુરુણો ॥૮॥
 ખાસતથો ઓસત્તો હોઈ કુસીલો તહેવ સંસત્તો ॥
 અહુદદોવિ ય એએ, અવંદણિજ્ઞ જિણુમ ન ॥૯॥

પાસત્યાઈ વંદમાણુસ્સ, નેવ કિત્તી ન નિન્જરા હોઈ ॥
 જાયઈ કાયકિલેસો, બંધો કમ્મસ્સ આણાઈ ॥૧૦॥
 જે બંભયેરભટ્ટા, પાએ પાડંતિ બંભયારીણું ॥
 તે હુંતિ હુંટમુંટા, બોહી વિ સુદુલ્લહા તેસિં ॥૧૧॥
 દંસણુભટ્ટો ભટ્ટો, દંસણુભટ્ટસ્સ નત્થિ નિન્વાણું ॥
 સિન્જાંતિ ચરણુરહિઆ, દંસણુરહિઆ ન સિન્જાંતિ ॥૧૨॥
 તિથયરસમો સૂરી, સમ્મં જે જિણુમયં પયાસેઈ ॥
 આણાઈ અઈક્કંતો, સો કાપુરિસો ન સપ્પુરિસો ॥૧૩॥
 જહ લોહસિલા અપ્પં-પિ બોલએ તહ વિલગ્ગપુરિસંપિ
 ઈય સારંભો ય ગુરૂ, પરમપ્પાણું ચ બોલેઈ ॥૧૪॥
 કિંઈકમ્મં ચ પસંસા, સુહસીલજ્જણુંમિ કમ્મબંધાય ॥
 જે જે પમાયઠાણા, તે તે ઉવવૂહિયા હુંતિ ॥૧૫॥
 એવં ણાગિણુ સંસગ્ગિ,-દંસણાલાવસંથવં ॥
 સંવાસં ચ હિયાકંખી, સંવોવાએહિ વન્નજએ ॥૧૬॥
 અહુ ગિલઈ ગલઈ ઉઅરં, અહુવા પચ્ચુગ્ગલંતિ નયણાઈ
 હા વિસમા કન્નજગઈ, અહિણા છચ્છુંદરી ગહિઆ ॥૧૭॥
 કો ચક્કવટ્ટિરિદ્ધિં, ચઈઉં દાસત્તણું સમભિલસઈ ॥
 કો વ રયણાઈ મુત્તું, પરિગિન્હઈ ઉવલખંડાઈ ॥૧૮॥
 નેરઈયાણુ વિ હુખ્ખં, ઝિન્નજઈ કલેણુ કિં પુણુ નરાણું ॥
 તા ન ચિરં તુહ હોઈ, હુખ્ખમિણું મા સમુવ્વિયસુ ॥૧૯॥

વરં અણિંમિ પવેસો વરં વિસુદ્ધેણ કમ્મણા મરણું ॥
 મા ગહિયવ્વયભંગો, મા જીઅં ખલિઅસીલસ્સ ॥૨૦॥
 અરિહં દેવો ગુરુણો, સુસાહુણો જિણમયં મહ પમાણું ॥
 ઈચ્છાઈ સુહો ભાવો, સમ્મત્તં મિંતિ જગગુરુણો ॥૨૧॥
 લખ્ખઈ સુરસામિત્તં, લખ્ખઈ પહુઅત્તણું ન સંદેહો ॥
 એગં નવરિ ન લખ્ખઈ, દુલ્લહરયણું વ સમ્મત્તં ॥૨૨॥
 સમ્મત્તંમિ ઉ લદ્ધ, વિમાણુવજ્જં ન ખંધએ આઉં ॥
 જઈવિ ન સમ્મત્તજઢો, અહવ ન ખદ્ધાઉએ પુવ્વિં ॥૨૩॥
 દિવસે દિવસે લખ્ખં, દેઈ સુવન્નસ્સ ખંડિયં એગો ॥
 એગો પુણુ સામાઈયં, કરેઈ ન પહુપ્પએ તસ્સ ॥૨૪॥
 નિંદપસંસાસુ સમો, સમો અ માણાવમાણકારીસુ ॥
 સમસયણુ-પરયણુમણો, સામાઈયસંગએ જીવો ॥૨૫॥
 સામાઈયં તુ કાઉં, ગિહકજ્જં જો ય ચિંત્તએ સહો ॥
 અટ્ટવસટ્ટોવગએ, નિરથયં તરસ સામાઈયં ॥૨૬॥
 પડિરૂવાઈ ચઉદ્ધસ, ખંતીમાઈ ય દસવિહો ધમ્મો ॥
 ખારસ ય ભાવણાએ, સૂરિગુણા હુંતિ છત્તીસં ॥૨૭॥
 છવ્વય છકાયરખ્ખા, પંચિંદ્ધિલોહનિગ્ગહો ખંતી ॥
 ભાવવિસુદ્ધિ પડિલે-હણાઈ કરણે વિસુદ્ધી ય ॥૨૮॥
 સંજમ્મનેએ જીત્તો, અકુસલમણુવયણુકાયસંરોહો ॥
 સીયાઈપીડસહણું, મરણું ઉવસગ્ગસહણું ચ ॥૨૯॥

સત્તાવીસગુણેહિં, એએહિં ને વિભૂસિઓ સાહૂ ॥૩૦॥
 તં પણમિજ્જઈ ભત્તિ-ખલરેણ હિયએણ રે જીવ! ॥૩૦॥
 ધમ્મરયણસ્સ જુગ્ગો, અખખુદો રૂવવં પગાધસોમો ॥
 લોગપ્પિઓ અકૂરો ભીરૂ અસઠો સુદક્ષિણન્નો ॥૩૧॥
 લજ્જાલુઓ દયાલૂ, મજ્જતથો સોમદિઠ્ઠિ-ગુણરાગી ॥
 સક્કહ-સુપખખજુત્તો, સુદ્દીહદંસી વિસેસન્નૂ ॥૩૨॥
 વુદ્ધાણુગો વિણીઓ, કયન્નુઓ પરહિઅત્થકારી અ ॥
 તહ એવ લહલખ્ખો, ઈગવીસગુણો હવઈ સદ્ધો ॥૩૩॥
 કથ અરહારિસા પાણી, દ્વસમા દોસદ્વસિઆ ॥
 હા અણાહા રહં હુંતા, ન હુંતો જઈ જિણાગમે ॥૩૪॥
 આગમં આયરંતેણું, અત્તણો હિયકંખિણા ॥
 તિત્થનાહો ગુરૂ ધમ્મા, સંવે તે ખહુમન્નિયા ॥૩૫॥
 સુહસીલાઓ સચ્છં-દયારિણો વેરિણો સિવપહસ્સ ॥
 આણાભદ્દાઓ ખહુ-જણાઓ મા ભણહ સંધુત્તિ ॥૩૬॥
 એગો સાહૂ એગા ય, સાહુણી સાવઓવિ સદ્ધી વા ॥
 આણાજુત્તો સંધો, સેસો પુણુ અદ્ધિસંધાઓ ॥૩૭॥
 નિમ્મલનાણપહાણો, દંસણુજુત્તો ચરિત્તગુણવંતો ॥
 તિત્થયરાણુ ય પુજ્જો, વુચ્ચઈ એયારિસો સંધો ॥૩૮॥
 જહ તુસખંડણુ-મયમંડણાઈ, રૂણાઈ સુન્નરન્નમિ ॥
 વિહલાઈ તહ બણસુ, આણારહિયં આણુદ્દાણું ॥૩૯॥

આણાઈ તવો આણાઈ, સંજમો તહ ય દાણુમાણાએ ॥
 આણારહિઓ ધમ્મો, પલાલ-પુલ્લૂ વ પડિહાઈ ॥૪૦॥
 આણાખંડણુકારી, જઈવિ તિકાલં મહાવિભૂઈ એ ॥
 પૂએઈ વીયરાયં, સંવંપિ નિરત્થયં તસ્સ ॥૪૧॥
 રન્નો આણાભંગે, ઈકકુચ્ચિય હોઈ નિગ્ગહો લોએ ॥
 સંવન્નુઆણાભંગે, અણુતસો નિગ્ગહો હોઈ ॥૪૨॥
 જહ લોયણુમવિહિકયં, વિણાસએ વિહિકયં જિયાવેઈ ॥
 તહ અવિહિકઓ ધમ્મો, દેઈ ભવં વિહિકઓ મુખખં ॥૪૩॥
 મેરુસ્સ સરિસવસ્સ ય, જિત્તિયમિત્તં તુ અંતરં હોઈ ॥
 દંવત્થય-ભાવત્થય, -અંતરમિહ તિત્તિયં નેયં ॥૪૪॥
 ઉક્કોસં દંવત્થયં, આરાહિય જાઈ અચ્ચયં જાવ ॥
 ભાવત્થએણુ પાવઈ, અંતમુહૂતેણુ નિવાણુ ॥૪૫॥
 જત્થ ય મુણિણો કયવિક્કયાઈ, કુવંતિ નિચ્ચપ્પભટ્ઠા ॥
 તં ગચ્છં ગુણુસાયર, વિસં વ દૂરં પરિહરિજ્જમ ॥૪૬॥
 જત્થ ય અજ્જમલદ્ધં, પડિગ્ગહમાધ્યવિવિહુમુવગરણુ ॥
 પડિણુજઈ સાહૂહિં, તં ગોયમ કેરિસં ગચ્છં ॥૪૭॥
 જહિં નત્થિ સારણા વારણા ય, પડિચોયણા ય ગચ્છંમિ ॥
 સો અ અગચ્છો ગચ્છો, સંજમકામીહિ મુત્તવો ॥૪૮॥
 ગચ્છં તુ ઉવેકંતો, કુવંઈ દીકં ભવે વિહીએ ઉ ॥
 ચલંતો પુણુ સિજ્જઈ, તઈઅ ભવે ભગવઈસિદ્ધં ॥૪૯॥

જથ હિરન્નસુવન્નં, હૃથેણુ પરાણુગંપિ નો છિય્પે ॥
કારણુસમલિયંપિ હુ, ગોયમ ગચ્છં તયં ભણિયં ॥૫૦॥
પુઠવિદગઅગણિમારુઅ-વણુસ્સઈ તહ

તસાણુ વિવિહાણુ ॥

મરણુતેવિ ન પીડા, કીરઈ મણુસા તયં ગચ્છં ॥૫૧॥
મૂલગુણેહિં વિમુક્કં, બહુગુણકલિયંપિ લલ્લિસંપન્નં ॥
ઉત્તમકુલેવિ જયં, નિદ્ધાડિજ્જઈ તયં ગચ્છં ॥૫૨॥
જથ ય ઉસહાદીણું, તિથયરાણું સૂરિદ્ધમહિયાણું ॥
કમ્મદ્દૂઠવિમુક્કાણું, આણું ન ખલિજ્જઈ સ ગચ્છો ॥૫૩॥
જથ ય અજ્જનાહિં સમં, થેરાવિ ન ઉલ્લવંતિ ગયદ્ધસણુ ॥
ન ય ઝાયંતિથીણું, અંગોવંગાઈ તં ગચ્છં ॥૫૪॥
વજ્જેઈ અપ્પમત્તા, અજ્જનાસંસગ્ગિં અગ્ગિવિષસરિસી ॥
અજ્જનાણુચરો સાહુ, લહઈ અકિત્તિં ણુ અચિરેણુ ॥૫૫॥
જે દ્દેઈ કણુયકોડિં, અહુવા કારેઈ કણુયજિણુલવણુ ॥
તસ્સ ન તત્તિયપુન્નં, જત્તિય બંલવ્વએ ધરિએ ॥૫૬॥
સીલં કુલઆહરણું, સીલં રૂવં ચ ઉત્તમં હોઈ ॥
સીલં ચિય પંડિચ્યં, સીલં ચિય નિરુવમં ધમ્મં ॥૫૭॥

વરં વાહી વરં મચ્ચૂ, વરં દ્ધારિદ્ધસંગમો ॥

વરં અરણુવાસો અ, મા કુમિત્તાણુ સંગમો ॥૫૮॥

અગીયત્થકુસીલેહિં, સંગં તિવિહેણુ વોસિરે ॥

મુખ્ખમગ્ગામિ મે વિગ્ધે, પહંમિ તેણુગે જહા ॥૫૯॥

ઉત્તમગ્ગદેસણાએ, ચરણું નાસંતિ જિણુવરિંદાણું ॥
 વાવન્નદંસણા ખલુ, ન હું લખ્ખા તારિસં દદ્ધું ॥૬૦॥
 પરિવારપૂઅહેઉ, ઉસન્નાણું ચ આણુવિત્તીએ ॥
 ચરણુકરણું નિગૂહર્ધ, તં દુલ્લહમોહિઅં જાણુ ॥૬૧॥
 અંબસ્સ ચ નિંબસ્સ ચ, દુણ્હપિ સમાગયાઈ મૂલાઈ ॥
 સંસગ્ગેણુ વિણુદ્દો, અંખો નિંબત્તાણું પત્તો ॥૬૨॥
 પક્કણુકુલે વસંતો, સઉણીપારોવિ ગરહિઓ હોઈ ॥
 ધયિ દંસણા સુવિહિઆ, મજ્જિવસંતા કુમ્મીલાણું ॥૬૩॥
 ઉત્તમજાણુસંસગ્ગી, સીલદરિદંપિ કુણુર્ધ સીલદ્ધું ॥
 જહ મેરુગિરિવિલગ્ગં, તણુંપિ કણુગત્તાણુમુવેર્ધ ॥૬૪॥
 નવિ તં કરેઈ અગ્ગી, નેવ વિસં નેવ કિન્હસખ્ખો અ ॥
 જં કુણુર્ધ મહાદોસં, તિવ્વં જીવસ્સ મિચ્છત્તં ॥૬૫॥
 કદ્ધં કરેસિ અપ્પં, દમેસિ અત્થં ચચેસિ ધમ્મત્થં ॥
 ઇક્કં ન ચચસિ મિચ્છત્ત, -વિસલ્લવં જેણુ બુદ્ધિહસિ ॥૬૬॥
 જયણા ચ ધમ્મજાણુણી, જયણા ધમ્મસ્સ પાલણી ચેવ ॥
 તવવુદ્ધિકરી જયણા, એગંતસુહાવહા જયણા ॥૬૭॥
 જં અજ્જિજઅં ચરિત્તં, દેસૂણાએ અ પુવ્વકોડીએ ॥
 તં મુણુ કસાસમિત્તો, હારેઈ નરો મુહુત્તેણું ॥૬૮॥
 કોહો પીઈ પણુસેઈ, માણુ વિણુયનાસણુ ॥
 મમાથા જિત્તાણિ નામેઈ, લોહો સ્વવણિણાસણુ ॥૬૯॥

ખંતી સુહાણ મૂલં, મૂલં ધમ્મસ્સ ઉત્તમા ખંતી ॥
હરથ મહાવિનજ્ઞ ઇવ, ખંતી દુરિયાઈ સંવાઈ ॥૭૬॥
સયં ગેહં પરિચ્ચજ્ઞ, પરગેહં ચ વાવડે ॥

નિમિત્તેણુ ય વવહરથ, પાવસમાણુત્તિ વુચ્ચઈ ॥૭૭॥
દુદ્ધ દહી વિગઈઓ, આહારેઈ અભિખખણું ॥

ન કરેઈ તવોકમ્મં, પાવસમાણુત્તિ વુચ્ચઈ ॥૭૮॥
મજ્ઞં વિસય કસાયા, નિદા વિકહા ય પંચમી ભણિયા ॥
એએ પંચ પમાયા, જીવં પાડંતિ સંસારે ॥૭૯॥

જઈ ચઉદસપુન્નવધરો, વસઈ નિગોએસુડણુંતયં કાલં ॥
નિદાપમાયવસગો, તા હોહિસિ કહ તુમં જીવ ॥૮૦॥
હયં નાણું ક્રિયાહીણું, હયા અન્નાણુઓ ક્રિયા ॥

પાસંતો પંગુડો દટ્ટો, ધાવમાણો અ અંધઓ ॥૮૧॥
સંજ્ઞેગ-સિદ્ધિઈ દલં વયંતિ,

ન હુ એગચક્કેણુ રહો પયાઈ ॥

અંધો ય પંગૂ ય વણે સમિચ્ચા,

તે સંપડિતા નગરં પવિટ્ઠા ॥૮૨॥

સુખહુપિ સુઅમહીઅં, કિં કાહી ચરણુવિખપહીણુસ્સ ॥
અંધસ્સ જહ પલિત્તા, દીવસયસહસ્સકોડીઓ ॥૮૩॥

અપ્પપિ સુઅમહીઅં, પયાસગં હોઈ ચરણુણુત્તસ્સ ॥
ઇક્કોવિ જહ ખઈવો, સયખખુઅસ્સ પયાસેઈ ॥૮૪॥

દંસણુ વય સામાધય, પોસહ પડિમા અમલ સચ્ચિસે ॥
આરંભયેસ-ઉદ્દિવનજાએ સમણુભૂએ અ ॥૮૫॥

સંપત્તદંસણાઈ, પઈ દિયહં જઈજણાઓ નિસુણેઈ ॥
 સામાયારિં પરમં, જો ખલુ તં સાવગં બિંતિ ॥૮૦॥
 જહા ખરો ચંદણભારવાહી, ભારસ્સ ભાગી ન હું ચંદણસ્સ ॥
 એવં ખુ નાણી ચરણેણુ હીણો,

ભારસ્સ ભાગી ન હું સુગ્ગઈએ ॥૮૧॥

તહિં પંચિંદિઆ જીવા, ઈથીજોણીનિવાસિણો ॥
 મણુઆણું નવલખખા, સંવે પાસઈ કેવલી ॥૮૨॥
 ઈથીણું જોણીસુ, હવંતિ ખેઈદિયા ય જે જીવા ॥
 ઈક્કો ય દુન્નિ તિન્નિવિ, લખખપહુતં તુ ઉક્કોસં ॥૮૩॥
 પુરિસેણુ સહગયાએ તેસિં જીવાણુ હોઈ ઉદવણું ॥
 વેણુઅદ્ધિઠુંતેણું, તત્તાઈ-સિલાગનાએણુ ॥૮૪॥
 ઈથીણુ જોણિમજ્જે, ગખ્ખગયાઈ હવંતિ જે જીવા ॥
 ઉપ્પજ્જંતિ ચયંતિ ય,

સમુચ્છિમા અસંખયા ભણિયા ॥૮૫॥

મેહુણુસન્નારૂઠો, નવલખખ હણેઈ સુહુમજીવાણું ॥
 તિત્થયરેણું ભણિયં, સદ્દિયવ્વં પયત્તેણું ॥૮૬॥
 અસંખયા થીનરમેહુણાઓ,
 મુચ્છંતિ પંચિંદિયમાણુસાઓ ॥

નીસેસઅંગાણુ વિભત્તિચંગે,
 ભણુઈ જિણો પન્નવણાઉવંગે ॥૮૭॥
 મજ્જે મહુંમિ મંસંમિ, નવણીયંમિ ચઉત્થએ ॥
 ઉપ્પજ્જંતિ અનંતા, તવ્વણુ તત્થ જંતુણો ॥૮૮॥

આમાસુ અ પક્કાસુ અ, વિપચ્ચમાણાસુ મંસપેસીસુ ॥
 સચયં ચિય ઉવવાઓ, ભણિઓ અ નિગોએજવાણું ॥૮૯॥
 આજમ્મં જં પાવં, બંધઇ મિચ્છત્તસંજુઓ કોઇ ॥
 વચભંગં કાઉમણો, બંધઇ તં ચેવ અટ્ટગુણું ॥૯૦॥
 સચસહસ્સાણુ નારીણું, પિટ્ટં ક્ષોઇ નિગ્ધિણો ॥
 સત્તટ્ટમાસિએ ગબ્ભે, તપ્પડંતે નિકત્તઈ ॥૯૧॥
 તં તસ્સ જત્તિયં પાવં, તં નવગુણિય મેલિયં હુજ્જા ॥
 એગિત્થિયજ્જેગેણું, સાહૂ બંધિજ્જ મેહુણુઓ ॥૯૨॥
 અબંડિયચારિત્તો, વચધારી જ્ઞે વ હોઇ ગીયત્થો ॥
 તસ્સ સગાસે દંસણુ-વચગહણું સોહિકરણું ચ ॥૯૩॥
 અદ્દામલયપમાણે, પુઠ્ઠવીકાએ હવંતિ જે જવા ॥
 તે પારેવચમિત્તા, જંબૂદીવે ન માયંતિ ॥૯૪॥
 એગંમિ ઉદ્દગબિંદુંમિ, જે જવા જિણુવરેહિં પન્નત્તા ॥
 તે જઇ સરિસવમિત્તા, જંબૂદીવે ન માયંતિ ॥૯૫॥
 વરંટતંદુલમિત્તા, તેઉકાએ હવંતિ જે જવા ॥
 તે જઇ ખસખસમિત્તા, જંબૂદીવે ન માયંતિ ॥૯૬॥
 જે લિંખપત્તમિત્તા, વાઉકાએ હવંતિ જે જવા ॥
 તે મત્થયલિક્ખમિત્તા જંબૂદીવે ન માયંતિ ॥૯૭॥
 અસુધંકાણે પડિઆ, ચંપકમાલા ન કીરઇ સીસે ॥
 પાસત્થાઇકાણેસુ, વટ્ટમાણો તહ અપુનજ્જે ॥૯૮॥

જે. ધ. પ્ર. ૨. ૩૭

છત્તુમદસમદુવાલસેહિં, માસદ્વમાસખમણેહિં ॥
 ઇતો ઉ અણેગગુણા, સોહા જિમિયસ્સ નાણિસ્સ ॥૬૯॥
 જં અન્નાણી કમ્મં, ખવેઇ ખહુઆઈ વાસકોડીહિં ॥
 તન્નાણી તિહિં ગુત્તો, ખવેઇ ઉસ્સાસમિત્તેણું ॥૧૦૦॥
 જિણુવપવયણુવુઠ્ઠકરં, પભાવગં નાણુદંસણુગુણાણું ॥
 રખખંતો જિણુદવં, તિત્થયરત્તં સહઈ જીવો ॥૧૦૧॥
 જિણુપવયણુવુઠ્ઠકરં, પભાવગં નાણુદંસણુગુણાણું ॥
 ભખખંતો જિણુદવં, અણુંતસંસારિયો હોઈ ॥૧૦૨॥
 ભખખેઈ જો ઉવેખખેઈ, જિણુદવં તુ સાવચ્છો ॥
 પન્નાહીણો ભવે જીવો, લિખ્ખઈ પાવકમ્મણા ॥૧૦૩॥
 ચેઈઅદવ્વવિણાસે, રિસિધાચ્છે પવયણુસ્સ ઉદ્ધાહે ॥
 સંજઈચ્છિત્થભંગે, મૂલગ્ગી યોહિલાભસ્સ ॥ ૧૦૪ ॥
 સુવ્વઈ દુગ્ગયનારી, જગગુરુણો સિંદુવારકુસુમેહિં,
 પૂઆપણિહાણેહિં, ઉપ્પન્ના તિયસલોગંમિ ॥૧૦૫॥
 તિત્થયરત્તં સમ્મત્ત-ખાઈયં સત્તમીઈ તઈયાચ્છે ॥
 વંદણુચ્છેણું વિહિણુ, ખદ્ધં ચ દસારસીહેણું ॥૧૦૬॥
 અકસિણુપવત્તગાણું, વિરયાવિરયાણુ એસ ખલુ જુત્તો,
 સંસારપયણુકરણે, દવ્વત્થએ કૂવદ્દિદ્ધંતો ॥૧૦૭॥
 અણુથોવં વણુથોવં, અગ્ગીથોવં ચ કસાયથોવં ચ ॥
 ન હુ લે વિસસિઅવ્વં, થોવંપિ હુ તં ખદ્ધુ હોઈ ॥૧૦૮॥

જં દુઝ્ઝડંતિ મિચ્છા, તં ભુજ્જે કારણું અપૂરંતો ॥
 તિવિહેણુ પડિઝ્ઝંતો, તસ્સ ખત્તુ દુઝ્ઝડં મિચ્છા ॥૧૦૯॥
 જં દુઝ્ઝડંતિ મિચ્છા, તં ચેવ નિસેવઈ પુણ્ણે પાવં ॥
 પચ્ચખ્ખ-મુસાવાઈ, માયાનિયડિપ્પસંગે ॥૧૧૦॥
 મિત્તિ મિઉ મદ્વત્તે, છત્તિ દોસાણુ છાયણે હોઈ ॥
 મિત્તિ ॥ મેરાઈ ઠિઓ,

દુત્તિ દુગંધમિ અપ્પાણું ॥૧૧૧॥

કત્તિ કડં મે પાવં, ડત્તિ ય ડેવેમિ તં ઉવસમેણું ॥
 એસો મિચ્છામિદુઝ્ઝડં-પચ્ચખ્ખરત્થો સમાસેણું ॥૧૧૨॥
 નામં ઠવણાતિત્થં, દંવં તિત્થં ચ ભાવતિત્થં ચ ॥
 ઇચ્છિક્કમિ ય ઇત્તો-ડણ્ણેગવિહં હોઈ નાયંવં ॥૧૧૩॥
 દાહોવસમં તન્હાઈ, છેયણું મલ્લવિવાહણું ચેવ ॥
 તિહિં અત્થેહિં નિઉત્તં, તમ્હા તં દંવંચો તિત્થં ॥૧૧૪॥
 કોહંમિ ઉ નિગ્ગહિએ, દાહસ્સ ઉવસમણું હવઈ તિત્થં ॥
 લોહંમિ ઉ નિગ્ગહિએ, તન્હાએ છેયણું હોઈ ॥૧૧૫॥
 અટ્ટવિહં કમ્મરયં, બહુએહિં ભવેહિં સંચિયં જમ્હા ॥
 તવસંજમેણુ ધોવઈ, તમ્હા તં ભાવંચો તિત્થં ॥૧૧૬॥
 દંસણુનાણુચરિત્તે સુનિઉત્તં જિણુવરેહિં સંવેહિં ॥
 એએણુ હોઈ તિત્થં, એસો અન્નોવિ પન્નંચો ॥૧૧૭॥
 સંવો પુંવકયાણું, કમ્માણું પાવંચે કલ્લવિવાયં ॥
 અવરાહેસુ શુણ્ણેસુ ॥ નિમિત્તમિત્તં પરે હોઈ ॥૧૧૮॥

ધારિજ્જઈ ઇત્તો જલનિહીવિ, કલ્હોલભિન્નકુલસેલો ॥

ન હું અન્નજમ્મનિમ્મિય-સુહાસુહો કમ્મપરિણામો ॥

૧૧૯ ॥

અકયં નો પરિભુંજઈ, સકયં નાસિજ્જ કરસ કિર કમ્મં ॥

સકયમણ્ણુજમાણો, કીસ જણો દુમ્મણો હોઈ ॥૧૨૦॥

પોસેઈ સુહલાવે, અસુહાઈ ખવેઈ નતિય સંદેહો ॥

છિંદઈ નરયતિરિયગઈ, પોસહવિહિ-અખમત્તો ય ॥૧૨૧॥

વરગંધપુષ્પઅખખય-પઈવફલધૂવનીરપત્તેહિં ॥

નેવિજ્જવિહાણેણુ ય, જિણુપૂઆ અટ્ટહા લણિયા ॥૧૨૨॥

ઉવસમઈ દુરિયવગ્ગં, હરઈ દુહં દુણ્ણઈ સયલસુખખાઈ ॥

ચિંતાઈયંપિ ફલં, સાહઈ પૂઆ જિણુંદાણુ ॥૧૨૩॥

ધન્નાણું વિહિજ્જેગો, વિહિપખખાગહગાંસયા ધન્ના ॥

વિહિખહુમાણુ ધન્ના, વિહિપખખ-અદ્દસગા ધન્ના ॥૧૨૪॥

સંવેગમણો સંખોહ-સત્તરિં જો પઢેઈ લવ્વજિઓ ॥

સિરિજયસેહરઠાણું, સો લહઈ નતિય સંદેહો ॥૧૨૫॥

શ્રીમન્નાગપુરીયાહ-તપોગણુકન્નરણુઃ ॥

જ્ઞાનપીયૂષપૂર્ણાંગાઃ, સૂરીંદ્રા જયશેખરાઃ ॥૧૧॥

તેષાં પત્કજમધુપાઃ, સૂર્યો રત્નશેખરાઃ ॥

સારસૂત્રાત્ સમુદ્ધૃત્ય, ચક્રુઃ સંખોધસપ્તતિઃ ॥૨૨॥

પૂ. આ. શોભનદેવસૂરીશ્વર મહારાજકૃતા સ્તુતિયતુર્વિંશતિકા ।

અથ શ્રીઋષભજિનસ્તુતિઃ ।

ભવ્યાભ્લોજવિભ્ભોધનૈકતરણે વિસ્તારિકર્માવત્તી,-
રમ્ભાસામજ નાભિનન્દન મહાનટ્ટાપદાભાસુરૈઃ ।
ભક્તયા વન્દિતપાદપદ્મ વિદુષાં સંપાદય પ્રોજ્જિભતા,-
રમ્ભાસામ જનાભિનન્દન મહાનટ્ટાપદાભાસુરૈઃ ॥૧॥
તે વઃ પાન્તુ જિનોત્તમાઃ ક્ષતરુજ્ઞે નાચિક્ષિપુર્યન્મન્ને,
દારા વિભ્રમરોચિતાઃ સુમનસો મન્દારવા રાજિતાઃ ।
યત્પાદૌ ચ સુરોજ્જિભતાઃ સુરભયાન્-ચક્રુઃ પતન્ત્યોડમ્બરા-
દારાવિભ્રમરોચિતાઃ સુમનસો મન્દારવારાજિતાઃ ॥૨॥
શાન્તિં વસ્તનુતાન્મિથોડનુગમનાદ્ યન્નૈગમાધૈર્નયૈ-
રક્ષોભં જન હેડતુલાં છિતમદોદીર્ણાકુગ્મલં કૃતમ્ ।
તત્પૂજ્યૈર્જગતાં જિનૈઃ પ્રવચનં દૃખ્યત્કુવાધાવત્તી-
રક્ષોભન્-જનહેતુલાગ્નિ-છિતમદો દીર્ણાકુગ્મલંકૃતમ્ ॥૩॥
શીતાંશુત્વિષિ યત્ર નિત્યમદધદ્ગન્ધાઢયધૂત્તીકણા-
નાલી કેસરલાલસા સમુદિતાડડશુ બ્રામરીભાસિતા ।
પાયાદ્ઃ શ્રુતદેવતા નિદધતી તત્રાજ્જકાન્તી કમ્ભૌ
નાલીકે સરલાલસા સમુદિતા શુબ્રામરીભાસિતા ॥૪॥

ધ તિશ્રી ઋષભજિનસ્તુતિઃ ।

अथ श्रीअजितजिनस्तुतिः ।

तमजितमभिनौभि ये। विराजद्—

वनधनभेरुपरागमस्तकान्तम् ।

निजजननमहोत्सवेऽधितथा—

वनधनभेरुपरागमस्तकान्तम् ॥१॥

स्तुत जिननिवहुं तमर्तितमा—

ध्वनदसुरामरवेषु वस्तुवन्ति ।

यममरुपतयः प्रगाय पार्श्व—

ध्वनदसुरामरवेषु वस्तुवन्ति ॥२॥

प्रवितर वसतिं त्रिलोकजन्ये !

गम नययोगततान्तिमे पदे छे ।

जिनमत ! विततापवर्गवीथी—

गमनयये। गततान्ति मेऽपदेहे ॥३॥

सितशकुनिगताशु मानसीद्धा—

स्तुतिमिरं भदलासुराजिताशम् ।

वितरतु दधती पविं क्षतोद्य—

स्तुतिमिरं भदलासुराजिता शम् ॥४॥

र्धयजितजिनस्तुतिः ।

अथ श्रीसंखवजिनस्तुतिः ।

निलिंनशत्रुलवलय शं लवकान्तारतार !

तार ! मभारम् ।

વિતર ત્રાતજગત્રય ! શંભવ !

કાન્તાસ્તારતારમમારમ્ ॥૧૧॥

આશ્રયતુ તવ પ્રણુતં, વિલયા પરમા રમારમાનમદ્મરૈઃ ।
સ્તુત ! રહિત ! જિનકદમ્બક, વિલયાપરમાર !

મારમાનમદ્મરૈઃ ॥૨॥

જિનરાજ્યા રચિતં સ્તા-દસમાનનયાનયા નયાયતમાનમ્ ।
શિવશર્મણે મતં દધદસમાનનયાનયાનયા યતમાનમ્ ॥૩॥

શૃંગ્ખલભૂતકનનિભાયા તામ-સમાનમાનમાનવમહિતામ્ ।
શ્રીવજ્રશૃંગ્ખલાં કળ્યાતામસમાનમાનમાનવમહિતામ્ ॥૪॥

ઇતિ શ્રી.સંભવજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીઅભિનન્દનજિનસ્તુતિઃ ।

ત્વમશુભાન્યભિનન્દન ! નન્દિતા-સુરવધૂનયનઃ પરમોદરઃ ।
સ્મરકરીન્દ્રવિદારણકેસરિન્ !

સુરવ ધૂનય નઃ પરમોદરઃ ॥૧॥

જિનવરાઃ પ્રયતધ્વમિતામયા, મમ તમોહરણાય મહારિષુઃ ।
પ્રદધતો ભુવિ વિશ્વજનીનતા-

મમતમોહરણા યમહારિષુઃ ॥૨॥

અસુમત િમૃતિજાત્યહિતાય ચો,

જિનવરાગમ નો ભવમાયતમૂ ।

પ્રલધુતાં નય નિર્મથિતોદ્ધતા—

જિનવરાગમનોલવમાય તમ્ ॥૩॥

વિશિખશક્ખગુવા ધનુષાસ્તસ—

સુરભિયા તતતુન્નમહારિણા ।

પરિગતાં વિશદામિદ રોહિણી,

સુરભિયાતતતુન્નમ હારિણા ॥૪॥

ઇતિ શ્રીઅભિનન્દનજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીસુમતિજિનસ્તુતિઃ ।

મદમદનરહિત ! નરહિત !

સુમતે ! સુમતેન ! કનકતારેતારે ॥

દમદમપાલય પાલય,

દરાદરાતિક્ષતિક્ષપાતઃ પાતઃ

॥૧॥

વિધુતારા વિધુતારાઃ,

સદ્ધા સદ્ધાના જિના જિતાઘાતાઘાઃ ।

તનુતાપાતનુતાપા

હિતમાહિતમાનવનવવિભવા વિભવાઃ

॥૨॥

મતિમતિ જિનરાજિ નરા,

હિતેહિતે, રુચિતરુચિ તમોહે મોહે ।

મતમત નૂતનં નૂતનં

સ્મરાસ્મરા—ધીરધીરસુમતઃ સુમતઃ

॥૩॥

નગદામાનગદા મા—

મહોમહો રાજિરાજિતરસા તરસા ।

ઘનઘનકાલી કાલી,

અતાવતાદ્ધનદ્ધનસત્રાસત્રા

॥૪૫॥

ધતિ શ્રીસુમતિજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીપદ્મપ્રભજિનસ્તુતિઃ ।

પાદદ્વયી દલિતપદ્મમૃદુઃ પ્રમોદ—

મુન્નુદ્રતામરસદામલતાન્તપાત્રી ।

પાદ્મપ્રભી પ્રવિદ્ધાતુ સતાં વિતીર્ણ—

મુન્નુદ્રતામરસદા મલતાન્તપાત્રી

॥૧૫॥

સા મે મતિં વિતનુતાન્નિજપણ્ડિતરસ્ત—

મુદ્રા ગતામરસભાસુરમધ્યગાધામ્ ।

રત્નાંશુભિર્વિદ્ધતી ગગનાન્તરાલ—

મુદ્રાગતામરસભાસુરમધ્યગાધામ્

॥૨૫॥

શ્રાન્તિચ્છિદ્રં જિનવરાગમમાશ્રયાર્થ—

મારામમાનમ લસન્તમસંગમાનામ્ ।

ધામાગ્રિમં ભવસરિપતિસેતુમસ્ત—

મારામમાનમલસન્તમસં ગમાનામ્

॥૩૫॥

ગાન્ધારિ ! વજ્રમુસલે જ્યતઃ સમીર—

પાતાલસત્કુવલયાવલિનીલભે ! તે ।

કીર્તીઃ કરપ્રણયિની તવ ચે નિરુદ્ધ-

પાતાલસત્કુવલયા બલિની લલેતે

॥૪॥

ઘતિ શ્રીપદ્મપ્રભજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીસુપાર્શ્વજિનસ્તુતિઃ ।

કૃતનતિ કૃતવાન્યેઃ જન્તુજ્ઞતં નિરસ્ત-

સ્મરપરમહમાયામાનબાધાયશસ્તમ્ ।

સુચિરમવિચલત્વં ચિત્તવૃત્તેઃ સુપાર્શ્વઃ,

સ્મર પરમહમાયા માનવાધાય શસ્તમ્

॥૧॥

બ્રજતુ જિનતતિઃ સા ગોચરં ચિત્તવૃત્તેઃ,

સદમરસહિતાયા વોડધિકા માનવાનામ્ ।

પદ્મપરિ દધાના વારિજનાં વ્યહાષીત્

સદમરસહિતા યા બોધિકામા નવાનામ્

॥૨॥

દ્વિશદુપશમસૌખ્યં સંયતાનાં સદૈવો-

રુ જિનમતમુદ્ધરં કામમાયામહારિ ।

જનનમરણરીણાન્ વાસયન્ સિદ્ધિવાસે-

ડરુજિ નમતમુદ્ધરં કામમાયામહારિ

॥૩॥

દધતિ રવિસપ્તનં રતનનાભાસ્તભાસ્વ-

ન્નવધનતરવારિં વા રણારાવરીણામ્ ।

ગતવતિ વિકિરત્યાલીં મહામાનસીષ્ઠા-

ન્નવ ધનતરવારિં વારણારાવરીણામ્

॥૪॥

ઘતિ શ્રીસુપાર્શ્વજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીચન્દ્રપ્રભજિનસ્તુતિઃ ।

તુભ્યં ચન્દ્રપ્રભ ! જિન ! નમસ્તામસોઽજ્ઞમ્ભિલતાનાં

હાને કાન્તાનલસમ ! દયાવન્દિતાયાસમાન ! ।

વિદ્યત્પંડિત્યા પ્રકટિતપૃથુસ્પષ્ટદષ્ટાન્તહેતૂ-

હાનેકાન્તાનલસમદયા વન્દિતાયાસમાન

॥૧॥

જ્યાદ્રાજિર્જનિતજનનજ્યાનિહાનિર્જિનાનાં

સત્યાગાર્ગ્યદમિતરુક્સારવિન્દાવતારમ્ ।

ભગ્યોદ્ધૃત્યા ભુવિ કૃતવતી યા વહદ્ધર્મચક્રં

સત્યાગાર્ગ્યદમિતરુક્સારવિન્દાવતારમ્

॥૨॥

સિદ્ધાંતઃ સ્તાદહિતહતયેડખ્યાપયધં જિનેન્દ્રઃ

સદ્રાજીવઃ સ કવિધિષણાપાદનેડકોપમાનઃ ।

દક્ષઃ સાક્ષાચ્છ્રવણચુલુકૈર્ચં ચ મોહાદિહાયઃ-

સદ્રાજીવઃ સકવિધિષણા પાદનેડકોપમાનઃ

॥૩॥

વજ્રકુશ્યકુશકુલિશભૃત્ત્વં વિધત્સ્વ પ્રયત્નં

સ્વાયત્યાગે તનુમદવને હેમતારાતિમત્તે ।

અધ્યારૂઢે શશધરકરશ્વેતભાસિ દ્વિપેન્દ્રે

સ્વાયત્યાગેડતનુમદવને હેડમતારાતિમત્તે

॥૪॥

ધતિ શ્રીચન્દ્રપ્રભજિનસ્તુતિઃ

અથ શ્રીસુવિધિજિનસ્તુતિઃ ।

તવાભિવૃદ્ધિં સુવિધિર્વિધેયાત્સ ભાસુરાલીનતપા દયાવન્ ।

યો યોગિપદ્મકત્યા પ્રણુતો નભઃ-

સત્સભાસુરાલીનતપાદયાડવન્ ॥૧૧॥

યા જન્તુજ્ઞતાય હિતાનિ રાજી

સારા જિનાનામલપદ્મમાલમ્ ।

દિશ્યાન્મુદ્ધં પાદયુગં દધાના

સા રાજિનાનામલપદ્મમાલમ્ ॥૧૨॥

જિનેન્દ્ર ! ભક્તૈઃ પ્રસભં ગભીરાડડ-

શુભારતી શસ્યતમસ્તવેન ।

નિર્નાશયન્તિ મમ શર્મં દિશ્યાત્

શુભારતીશસ્ય તમસ્તવેન ॥૩૩॥

દિશ્યાત્તવાશુ જ્વલતાયુધાંલપમધ્યા સિતા કમ્પવરાલકસ્ય ।

અસ્તેન્દુરાસ્યસ્ય રુચ્યોરુપૃષ્ઠમધ્યાસિતાકમ્પવરાલકસ્ય ॥૪૪॥

ધતિ શ્રીસુવિધિજિનસ્તુતિઃ

અથ શ્રીશીતલજિનસ્તુતિઃ ।

જયતિ શીતલતીર્થકૃતઃ સદા, ચલનતામરસં સદલં ધનમ્ ।

નવકમમ્બુરુહાં પથિ સંસ્પૃશત્,

ચલનતામરસંસદલંધનમ્ ॥૧૧॥

સ્મર જિનાન્પરિતુન્નજરાજ્ઞેજનનતાનવતોદયમાનતઃ ।

પરમનિર્વૃત્તિશર્મકૃતો યતો,

જન નતાનવતોડદયમાનતઃ ॥૨૨॥

જયતિ કલ્પિતકલ્પતરૂપમં, મતમસારતરાગમદારિણા ।
 પ્રથિતમત્ર જિનેન મનીષિણા-મતમસા રતરાગમદારિણા ॥૩॥
 ઘનરચિર્જયતાદ્ ભુવિ માનવી, ગુરુતરા વિહતામરસંગતા ।
 કૃતકરાસ્ત્રવરે ક્ષલપત્રલા-ગુરુતરાવિહ તામરસં ગતા ॥૪॥

ધતિ શ્રીશીતલજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીશ્રેયાંસજિનસ્તુતિઃ ।

કુસુમધનુષા યસ્માદન્યં ન મોહવશં વ્યધુઃ
 કમલસદૃશાં ગીતારાવા બલાદયિ તાપિતમ્ ।
 પ્રણુમતતમાં દ્રાક્ષ શ્રેયાંસં ન ચાહુત યન્મનઃ
 કમલસદૃશાહંગી તારા વાબલા દયિતાપિ તમ્ ॥૧॥

જિનવરતતિર્જીવાત્રીનામકારણુવત્સલા-
 સમદમહિતામારાદિષ્ટાસમાનવરાજ્યા ।
 નમદમૃતભુક્ષ્પૃક્ષતયા નૂતા તનોતુ મતિં મમા-
 સમદમહિતામારાદિષ્ટા સમાનવરાજ્યા ॥૨॥

ભવજલનિધિબ્રામ્યજ્જન્તુવ્રજાયતપોત હે
 તનુ મતિમતાં સન્નાશાનાં સદા નરસંપદમ્ ।
 સમભિલષતામહં નાથાગમાનતબૂપતિં
 તનુમતિ મતાં સન્નાશાનાં સદાનરસં પદમ્ ॥૩॥

ધૃતપવિક્ષાક્ષાલીઘણ્ટૈઃ કરૈઃ કૃતભોધિત-
 પ્રજયતિમહા ક્ષલીમત્યાધિપૃક્ષજ્જનિભિઃ ।

નિજતનુલતામધ્યાસીનાં દધત્યપરિક્ષતાં

પ્રજયતિ મહાકાલી મત્યાધિપં કજ્જરાજિભિઃ ॥૪॥

ધતિ શ્રીશ્રેયાંસજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીવાસુપૂજ્યજિનસ્તુતિઃ ।

પૂજ્ય શ્રીવાસુપૂજ્યવૃજિન ! જિનપતે ! નૂતનાદિત્યકાન્તે-

ડમાયાસંસારવાસાવન ! વર ! તરસાલી નવાલાનખાહો ।

આનઆ ત્રાયતાં શ્રીપ્રભવ ! ભવભયાદિ મિબ્રતીમક્ષિભા-

જ્ઞમાયાસંસારવાસાવનવરતસાલીનવાલાનખાહો ॥૧॥

પૂતો યત્પાદપાંશુઃ શિરસિ સુરતતેરાચરચૂર્ણશોભાં

યા તાપત્રાસમાના પ્રતિમદમવતીહારતા રાજ્યન્તી ।

કીર્તેઃ કાન્ત્યા તતિઃ સા પ્રવિકિરતુતરાં જૈનરાજ રજસ્તે

યાતાપત્રાસમાનાપ્રતિમદમવતી હારતારા જ્યન્તી ॥૨॥

નિત્યં હેતૂપપત્તિપ્રતિહતકુમતપ્રોદ્ધતધ્વાન્તખન્ધા-

પાપાયાસાધમાનામદનત વસુધાસાર હૃદ્યાહિતાનિ ॥

વાણી નિર્વાણમાર્ગપ્રણયિપરિગતા તીર્થનાથ ! ક્રિયાન્મે-

પાપાયાસાધમાનામદનત વસુધાસાર હૃદ્યાહિતાનિ ॥૩॥

રક્ષઃક્ષુદ્રચ્છાદિપ્રતિહતિશમની વાહિતશ્વેતભાસ્વત્-

સન્નાલીકા સદાસ પરિકરમુદિતા સાક્ષમાલા ભવન્તમ્ ।

શુભ્રા શ્રીશાન્તિદેવી જગતિ જનયતાત્ કુણ્ડિકા ભાતિ યસ્યાઃ

સન્નાલીકા સદાસા પરિકરમુદિતા સાક્ષમાલાભવન્તમ્ ॥૪॥

ધતિ શ્રી વાસુપૂજ્યજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીવિમલજિનસ્તુતિઃ ।

અપાપદમલં ધનં શમિતમાનમામો હિતં
નતામરસભાસુરં વિમલમાલયાડ્ડમોદિતમ્ ।

અપાપદમલં ધનં શમિતમાનમામો હિતં
ન તામરસભાસુરં વિમલમાલયામોદિતમ્
સદ્દાનવસુરાજિતા અસમરા જિના ભીરદ્વાઃ
ક્રિયાસુ રુચિતાસુ તે સકલભા રતીરાયતાઃ ।

॥૧॥

સદ્દાનવસુરાજિતા અસમરાજિનાભીરદ્વા
ક્રિયાસુરુચિતાસુ તે સકલભારતીરા યતાઃ
સદ્દા યતિગુરોરહો નમત માનવૈરગિચતં
મતં વરદમેનસા રહિતમાયતાભાવતઃ ।

॥૨॥

સદ્દાયતિ ગુરોરહો ન મતમાનવૈરં ચિતં
મતં વરદમેન સારહિતમાયતા ભાવતઃ

॥૩॥

પ્રભાજિ તનુતામલં પરમચાપલા ચેદિષ્ટી
સુધાવસુરભીમના મયિ સભાક્ષમાલેહિતમ્ ।

પ્રભાજિતનુતામલં પરમચાપલાચેદિષ્ટી
સુધાવસુરભીમનામયિસભા ક્ષમાલે હિતમ્

॥૪॥

ધતિ શ્રીવિમલજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીઅનન્તજિનસ્તુતિઃ ।

સકલધૌતસહાસનમેરવસ્તવ દિશન્ત્વલિષેકજલપલવાઃ ।
 મતમનન્તજિતઃ સ્નપિતોદ્ધસત્સકલધૌતસહાસનમેરવઃ ॥૧॥
 મમ રતામરસેવિત તે ક્ષણુપ્રદ નિહન્તુ જિનેન્દ્રકદમ્બક ।
 વરદ પાદયુગં ગતમજ્જતામમરતામરસે વિતતેક્ષણુ ॥૨॥
 પરમતાપદમાનસજન્મનઃ, પ્રિયપદં ભવતો ભવતોઽવતાત્ ।
 જિનપતેર્મતમસ્તજગત્રયીપરમતાપદમાનસજન્મનઃ ॥૩॥
 રસિતમુચ્યતુરંગમનાયકં દિશતુ કાગ્ધનકાન્તિરિતાચ્યુતા ।
 ધૃતધનુઃફલકાસિશરા કરૈ રસિતમુચ્યતુરં ગમનાય કમ્ ॥૪॥

ઇતિ શ્રીઅનન્તજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીધર્મજિનસ્તુતિઃ ।

નમઃ શ્રીધર્મ ! નિષ્કર્મોદયાય મહિતાયતે ।
 મર્ત્યામરેન્દ્રનાગેન્દ્રૈર્દયાયમહિતાય તે ॥૧॥
 શ્રયાજિજ્ઞૈષ્ઠો ધ્વાન્તાન્તં, તનાન લસમાનયા ।
 ભામણ્ડલવિષા યઃ સ, તતાનલસમાનયા ॥૨॥
 ભારતિ દ્રાગિજનેન્દ્રાણાં, નવનૌરક્ષતારિકે ।
 સંસારાભ્યોનિધાવસ્માનવનૌ રક્ષ તારિકે ॥૩॥
 કેકિસ્થા વઃ ક્રિયાચ્છક્તિકરા લાલાનયાચિતા ।
 પ્રજ્ઞસિનૂતનાભ્યોજકરાલાલા નયાચિતા ॥૪॥

ઇતિ શ્રી ધર્મજિનસ્તુતિઃ ।

अथ श्रीशान्तिनाथजिनस्तुतिः ।

राजन्त्या नवपद्मरागरुचिरैः पादैर्जिताऽष्टापदा-
 द्रेडकोप ! द्रुतजतः पवित्रया तन्वाय ! धीर ! क्षमाम् ॥
 पिब्रत्यामरसेव्यया जिनपते श्रीशान्तिनाथास्मरे-
 द्रेडकोपद्रुत जतः पवित्रया तन्वायधी रक्ष माम् ॥१॥
 ते लयासुरविद्विषो जिनवृषा मालां दधाना रणे-
 राज्या मेदुरपारिजतसुमनःसंतानकान्तां चिताः
 कीर्त्या कुन्दसमत्विषेऽपि ये न प्राप्तलोकत्रयी-
 राज्या मेदुरपारिजतसुमनःसंतानकान्तां चिताः ॥२॥
 जैनेन्द्रं मतमातनोतु सततं सम्यग्दशां सद्गुण-
 वीलाभं गमहारि सिद्धमदनं तापापहृद्यामरम् ।
 दुर्निर्लेहनिरन्तरान्तरतमोनिर्नाशि पर्युद्धस-
 वीलाभं गमहारि सिद्धमदनन्तापापहृद्यामरम् ॥३॥
 दण्डश्छत्रकमण्डपानि कलयन्स प्रह्वशान्तिः क्रिया-
 त्सन्त्यज्यानि शमी क्षणेन शमिनो मुक्ताक्षमावी हितम् ॥
 तस्माष्टापदपिण्डपिण्डलरुचिर्योऽध्याश्यन्मूढतां
 सन्त्यज्यानिशमीक्षणेन शमिनो मुक्ताक्षमावी-
 हितम् ॥४॥

धृति श्रीशान्तिनाथजिनस्तुतिः ।

अथ श्रीकुन्थुनाथजिनस्तुतिः ।

लवतु मम नमः श्रीकुन्थुनाथाय तस्मा-
 यमितशमितमोहायामितापाय हृद्यः ।

वि. ध. प्र. २. ३८

સકલભસ્તભર્તાભૂજિનૌડ્યશ્યાશા-
 યમિતશમિતમોહાયામિતાપાયહૃદ્ યઃ ॥૧॥

સકલજિનપતિભ્યઃ પાવનેભ્યો નમઃ સ-

ન્નયનરવરદેભ્યઃ સારવાદસ્તુતેભ્યઃ ।

સમધિગતનુતિભ્યો દેવવૃન્દાદ્ ગરીયો-

નયનરવરદેભ્યઃ સારવાદસ્તુ તેભ્યઃ ॥૨॥

સ્મરત વિગતમુદ્રં જૈનચન્દ્રં ચકાસત્-

ક્રવિપદગમભક્તં હેતુદન્તં કૃતાન્તમ્ ।

દ્વિરદમિવ સમુદ્ધાનમાર્ગં ધુતાઘૈ-

ક્રવિપદગમભક્તં હે તુદન્તં કૃતાન્તમ્ ॥૩॥

પ્રચલદચિરરોગિશ્ચારુગાત્રે સમુદ્ધ-

ત્સદસિદ્ધકરામેડભીમહાસેડરિભીતે ।

સપદિ પુરુષદત્તે તે ભવન્તુ પ્રસાદાઃ

સદસિ દ્વલકરા મેડભીમહાસેડરિભીતે ॥૪॥

ધતિ શ્રોકુન્થુનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીઅરનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અમુચગ્ચકવર્તિલક્ષ્મીમિહ તૃણમિવ યઃ ક્ષણેન તં

સન્નમદમરમાનસં સારમનેકપરાજિતામરમ્ ।

દ્રુતકલધૌલકાન્તમાનમતાનન્દિતભૂરિભક્તિભાક્ષ-

સંમદમરમાનસં સારમનેકપરાજિતામરમ્ ॥ ૧ ॥

સ્તૌતિ સમન્તતઃ સ્મ સમવસરણુભૌ વં સુરાવલિઃ

સકલકલાકલાપકલિતાપમદારુણકરમપાપદમ્ ।
 તં જિનરાજવિસરમુજ્જસિતજન્યજરં નમામ્યહં
 સકલકલા કલાપકલિતાપમદારુણકરમપાપદમ્ ॥ ૨ ॥
 ભીમમહાભવાખિલવલીતિવિભેદિ પરસ્તવિસ્ફુરત્-
 પરમતમોહમાનમતમતનૂનમલં ઘનમધવતેડહિતમ્ ।
 જિનપતિમતમપારમત્યામરનિવૃત્તિશર્મકારણં
 પરમતમોહમાનમતનૂનમલં ઘનમધવતેડહિતમ્ ॥ ૩ ॥
 યાત્ર વિચિત્રવર્ણુવિનતાત્મજપૃષ્ઠમધિષ્ઠિતા હુતાત્-
 સમતનુભાગવિકૃતધીરસમદ્વૈરિવ ધામહારિભિઃ ।
 તડિદિવ ભાતિ સાંધ્યઘનમૂર્ધ્નિ ચક્રધરાસ્તુ સા મુદે-
 ડસમતનુભાગવિ કૃતધીરસમદ્વૈરિવધા મહારિભિઃ ॥ ૪ ॥

ઇતિ શ્રીઅરનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીમહિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

નુદંસ્તનું પ્રવિતર મહિનાથ મે

પ્રિયદુરોચિરરુચિરોચિતાં વરમ્ ।

વિડમ્બયન્વરરુચિમણ્ડલોજ્જવલઃ

પ્રિય ગુરોડચિરરુચિરોચિતાગ્નરમ્ ॥ ૧ ॥

જવાદૂતં જગદ્વતો વપુર્ધ્વાથાકદમ્બકૈસ્વશતપત્રસં

પદમ્ ॥

જિનોત્તમાન્સ્તુત દધતઃ સ્વજં

સ્ફુરત્કદમ્બકૈસ્વશતપત્રસં પદમ્ ॥ ૨ ॥

૫૯૬

સ સંપદં દિશતુ જિનોત્તમાગમઃ

શમાવહનતનુતમોહરોદિતે ।

સ ચિત્તભૂઃ ક્ષત ઇહ યેન યસ્તપઃ—

ક્ષમાવહનતનુતમોહરોદિતે ॥ ૩ ॥

દ્વિપં ગતો હૃદિ રમતાં દમશ્રિયા

પ્રભાતિ મે ચકિતહરિદ્વિપં નગે ।

વટાહ્યે કૃતવસતિશ્ચ યક્ષરાદ્ર

પ્રભાતિમેચકિતહરિદ્વિપન્નગે ॥ ૪ ॥

ઘતિ શ્રીમદ્ધિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીમુનિમુવ્રતજિનસ્તુતિઃ ।

જિનમુનિમુવ્રતઃ સમવતાજજનતાવનતઃ

સમુદિતમાનવા ધનમલોભવતોઃ ભવતઃ ।

અવાનવિકીર્ણુમાદિષત યસ્ય નિરસ્તમનઃ—

સમુદિતમાનબાધનમલો ભવતો ભવતઃ ॥ ૧ ॥

પ્રણુમત તં જિનવજ્રમપારવિસારિરજ્જો—

દલકમલાનના મહિમધામ ભયાસમરુક્ ।

યમતિતરાં સુરેન્દ્રવરયોષિદિલામિલનો—

દલકમલા નનામ હિમધામભયા સમરુક્ ॥ ૨ ॥

ત્વમવનતાગિ-જનોત્તમકૃતાન્ત ! ભવાદ્વિદુષો—

જ્વ સદનુમાનસંગમન યાતતમોદયિતઃ ।

શિવસુખસાધકં સ્વલિદ્ધત્સુધિયાં ચરણં
વસદ્નુમાનસં ગમનયાતત મોહયિતઃ ॥ ૩ ॥
અધિગતગોધિકા કનકરુક્તવ ગૌયુચિતા—
હ્રકમલકરાજિ તામરસભાસ્યતુલોપકૃતમ્ ।
મૃગમદપત્રભક્ષિતિલકૈર્વદનં દ્વધતી
કમલકરા જિતામરસભાસ્યતુ લોપકૃતમ્ ॥ ૪ ॥

ઘતિ શ્રીમુનિસુવ્રતજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીનમિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

સ્ફુરદ્વિદ્યુત્કાન્તે ! પ્રવિકિર વિતન્વન્તિ સતતં
મમાયાસં ચારો દિતમદ નમેઽધાનિ લપિતઃ ।
નમદ્ભવ્યશ્રેણીભવભયભિદાં હૃદયવચસા—
મમાયાસંચારોદિતમદનમેધાનિલ પિતઃ ॥ ૧ ॥
નખાંશુશ્રેણીભિઃ કપિશિતનમન્નાકિમુકુટઃ
સદા નોદી નાનામયમલમદારેરિતતમઃ ।
પ્રચક્રે વિશ્વં યઃ સ જયતિ જિનાધીશનિવહઃ
સદા નો દીનાનામયમલમદારેરિતતમઃ ॥ ૨ ॥
જલગ્યાલવ્યાઘ્રજ્વલનગજરુગ્મન્ધનયુધો
ગુરુર્વાહોઽપાતાપદધનગરીયાનસુમતઃ ।
કૃતાન્તસ્ત્રાસીષ્ટ સ્ફુટવિકટહેતુપ્રમિતિભા—
ગુરુર્વાહો પાતા પદધનગરીયાનસુમતઃ ॥ ૩ ॥

વિપક્ષઘ્નૃહં વૌ દલયતુ ગદાક્ષાવલિધરા-
સમા નાલીકાલીવિશદ્યલના નાલિકવરમ્ ।
સમધ્યાસીનામ્લોભૃતઘનનિભામ્લોધિતનયા-
સમાનાલી કાલી વિશદ્યલનાનાલિકવરમ્ ॥ ૪ ॥

ઇતિ શ્રીનમિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીનેમિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

ચિક્ષેપોર્જિતરાજકં રણ્યુખે ચૌ લક્ષસંખ્યં ક્ષણા-
દક્ષામં જન ભાસમાનમહસં રાજમતીતાપદમ્ ।
તં નેમિં નમ નમ્રનિર્વૃત્તિકરં ચક્રે યદ્દનાં ચ ચૌ
દક્ષામગ્નજનભાસમાનમહસં રાજમતીતાપદમ્ ॥૧॥
પ્રાત્રાજિજ્જતરાજકા રજ ઇવ જ્યાયેડપિરાજ્યં જવાદ્
યા સંસારમહોદધાવપિ હિતા શાસ્ત્રી વિહાયોદિતમ્ ।
યસ્યાઃ સર્વત એવ સા હરતુ નૌ રાજ જિનાનાં ભાવ-
યાસં સારમહો દધાવ પિહિતાશાસ્ત્રીવિહાયોદિતમ્ ॥૨॥
કુર્વાણાણુપદાર્થદર્શનવશાદ્ભાસ્વત્પ્રભાયાસ્ત્રપા
માનત્યા જનકૃત્તમોહરત મે શસ્તાદરિદ્રોહિકા ॥
અક્ષોભ્યા તવ ભારતી જિનપતે પ્રોન્માદિનાં વાદિનાં
માનત્યાજનકૃત્તમોહરતમેશ સ્તાદરિદ્રોહિકા ॥૩॥
હસ્તાલગ્નિતયૂતલુગ્નિલતિકા યસ્યા જનોડભ્યાગમદ્-
વિશ્વાસેવિતતામ્રમાદપરતાં વાયા રિપુત્રાસકૃત્ ।

સા ભૂતિં વિતનોતુ નોઽર્જુનરુચિઃ સિંહેઽધિરૂઢોદ્ધસદ્-
વિશ્વાસે વિતતામ્રપાદપરતાઽગ્ના ચારિપુત્રાસકૃત્ ॥૪૧॥

ઈતિ શ્રીનેમિનાથજિનસ્તુતિઃ ।

અથ શ્રીપાર્શ્વનાથજિનસ્તુતિઃ ।

માલામાલાનખાહુર્દ્ધધદ્ધધદ્ધરં યામુદારા મુદારા-
હ્વીનાહ્વીનામિહાહ્વી મધુરમધુરસાં સૂચિતોમાચિતો મા ।
પાતાત્પાતાત્સ પાર્શ્વો રુચિરરુચિરદો દેવરાજીવરાજી-
પત્રાપત્રા યદીયા તનુરતનુરવો નન્દકો નોદકો નો ॥૧૬॥
રાજી રાજીવદ્રા તરલતરલસત્કેતુરર્જુતુરર્જુ-
વ્યાલવ્યાલગ્નયોધાચિતરચિતરણે ભીતિહૃદ્યાતિહૃદ્યા ।
સારા સારાજિજ્ઞનાનામલમલમલમતેર્ષોધિકા માધિકામા-
દવ્યાદવ્યાધિકાલાનનજનનજરાત્રાસમાનાઽસમાના ॥૨॥
સઘો સઘોગલિદ્વાગમલગમલયા જૈનરાજીનરાજી
નૂતાનૂતાર્થધાત્રીહ તતહૃતતમઃપાતકાઽપાતકામા ।
શાસ્ત્રી શાસ્ત્રી નરાણાં હૃદયહૃદયશોરોધિકાખાધિકા વા-
દેયા દેયાન્મુદં તે મનુજમનુજરાં ત્યાજ્યન્તી જ્યન્તી ॥૩॥
યાતા યા તારતેજઃ સદસિ સદસિભૃત્કાલકાન્તાલકાન્તા-
ઽપારિં પારિન્દ્રરાજં સુરવસુરવધૂપૂજિતારં જિતારમ્ ।
સા ત્રાસાત્રાયતાં ત્વામદિપમવિષમૃદ્ભૂષણાભીષણાભી-
હીનાહીનામ્રત્યપત્ની કુવલયવલયશ્યામમદેહાઽમદેહા ॥૪॥

ઈતિ શ્રીપાર્શ્વનાથજિનસ્તુતિઃ ।

अथ श्रीमहावीरजिनस्तुतिः ।

नमदभरशिरोरुहसस्तसामोदनिर्निद्रमन्दारमादारब्धे-

रगिजतांघ्रे धरित्रीकृता-

वन! वरतमसंगमोदारतारोदितानङ्गनार्यावलीलापदेडे

क्षितामोक्षिताक्षो लवान् ।

मम वितरतु वीर निर्वाणशर्माणि जतावतारो, धरा-

धीशसिद्धार्थधाम्नि, क्षमादंकृता-

वनवरतमसङ्गमोदारतारोदितानङ्गनार्याव ! लीलापदे

डे क्षितामो क्षिताक्षोलवान् ॥१॥

समवसरणुमत्र यस्याः स्फुरत्केतुयकानकनेकपद्मेन्दु-

रुक्यामरोत्सर्पिंसाक्षत्रयी

सहवनमदशोकपृथ्वीक्षणुप्रायशोलातपत्रप्रलागुर्वरा

राद्रपरेताक्षितारोचितम् ।

अवितरतु समीडितं सार्द्धं तां संहर्तिलक्षितभाजं लवाणलोधि

संभ्रान्तलव्यावलीसेविता-

सहवनमदशोकपृथ्वीक्षणुप्रायशोलातपत्रप्रलागुर्वराराद्र-

परेताक्षितारोचितम् ॥२॥

परमततिभिरोत्रलानुप्रला लूरिलङ्गैर्गर्भीरा लृशं विश्ववये

निकाये वितीर्यात्तरा

महति भतिभते डि ते शस्यमानस्य वासं सदा तन्वतीता

पदानन्दधानस्य साडमानिनः ।

જનનમૃતિતરૂં નિષ્પારસંસારનીરા કરાન્તનિમજ્જનજનો
તારનોભારિતીતીર્થકૃત્

મહતિ મતિમતે હિતેશસ્ય માનસ્ય વા સંસદાતન્વતી તાપ
દાનં દધાનસ્ય સામાનિ નઃ ॥૩૩

સરભસનતનાકિનારીજનોરોજ પીઠીલુકતારહાર—

સ્ફુરદ્રશિમસારકંમામ્ભોરુહે !

પરમવસુતરાજ્જગડરાવસન્નાશિતારાતિ ભારાજિતે

ભાસિની હારતારા વલક્ષેમદા ।

ક્ષણુરુચિરુચિરોરુચ્યગ્ન્યત્સટાસંકટો ત્કૃષ્ટકષ્ટોદ્ભટો સંસ્થિતે

ભવ્યલોકં ત્વમમ્બામ્બિકે,

પરમવ સુતરાં ગજરાવસન્ના શિતારાતિભા રાજિતે

ભાસિ નીહારતારાવલક્ષેમદા ॥૪૧॥

ધતિ શ્રીમહાવીરસ્તુતિઃ ।

પૂ. પં. શ્રીમેરુવિજયગણિપ્રણીતા યમકબદ્ધા શ્રીજિનાનન્દ-સ્તુતિ- ચતુર્વિંશતિકા

[૧]

શ્રીઋષભજિનસ્તુતિઃ ।

આનન્દમન્દિરમુપૈમિ તમૃદ્ધિવિશ્વ-

નાભેય ! દેવમહિતં સકલાભવન્તમ્ ।

લખ્ત્વા જયન્તિ ચતયો ભવયોધમાદૌ

‘નાભેય’દેવમહિતં સકલા ભવન્તમ્ ॥૧॥

તં તીર્થરાજનિકરં સ્મર મર્ત્ય ! મુક્તં

પદ્મેક્ષણું સુમનસાં પ્રમદા દરેણુ ।

વૃષ્ટિં વ્યધુર્વિવિધવર્ણુજીવાં યદંહિ-

પદ્મેક્ષણું સુમનસાં પ્રમદાદરેણુ ॥૨॥

ચિત્તે જિનપ્રવચનં ચતુરાઃ ! કુરુધ્વં

સદ્દેતુલાગિ-છતમદો દિતસાઙ્ગબલમ્ ।

યત્ પ્રાણિનામકથયદ્ વરવિત્તિલક્ષ્મીં

સિદ્ધેતુલાં છિતમદોદિતસાઙ્ગબલમ્ ॥૩॥

સા મે ચિનોતુ સુચિરં ચલયગ-ચુનેત્રા

‘ચક્રેશ્વરી’ મતિમતાન્તિમિરમ્મદાભા ।

યા હન્તિ હેલિરુચિવદ્ વિલસન્નિતમ્બ-
ચક્રેશ્વરી મતિમતાં તિમિરં મદાલા

॥૪૧॥

[૨]

શ્રીઅજિતજિનસ્તુતિઃ ।

સઘુક્તિમુક્તિતરુણીનિરતં નિરસ્ત-

રામાનવસ્મરપરં જિતશત્રુજાતમ્ ।

અન્તર્જવેન 'વિજયા'દ્ભજમાત્તધર્મ-

રા માનવ ! સ્મર પરં 'જિતશત્રુ'જાતમ્ ॥૧॥

વિશ્વેશ્વરા વિશસનીકૃતવિશ્વવિશ્વા-

વામપ્રતાપકમલાસ્તતમેવિપક્ષાઃ ।

નિઘ્નન્તુ વિઘ્નમધવન્તમનન્તમાપ્તા

વામપ્રતાપકમલાસ્તતમેવિપક્ષાઃ ॥૨॥

પીયૂષપાનમિવ તોષમશેષપુંસાં

નિર્માયિમુચ્યરણકૃદ્ ભવતો દદાનમ્ ।

જ્ઞાનં જિન ! પ્રવચનં રચયત્વનલ્પં

નિર્માયિમુચ્યરણકૃદ્ ભવતોદદાનમ્ ॥૩॥

શ્રેયઃપરાગનલિની નયતાં નવાદ્ધી

સા મે પરા'ડજિતબલા' દુરિતાનિ તાન્તમ્ ।

કલ્યાણકોટિમકરૈન્નિકરે નરાણાં

સામે પરાજિતબલાડદુષ્ટિતા નિતાન્તમ્ ॥૪॥૨૧॥

[૩]

શ્રીશમ્ભવજિનસ્તુતિઃ ।

યા હર્લાલા ભવભૂતામૃભુવદ્ધરીવ

માનામિતદ્રુમહિમાભ ! જિતારિજત ! ।

શ્રી‘સમ્ભવે’શ ! ભવભિદ્ધ ભવતોડસ્તુ સેવા-

ડમાના મિતદ્રુમહિમાભ ! ‘જિતારિ’જત ! ॥૧॥

નાશં નયન્તુ જિનપદ્કજિનીહૃદીશા

નિષ્કોપમાનકરણાનિ તમાંસિ તાનિ ।

જ્ઞાનધૃતા બહુભવબ્રમણેન તપ્ત-

નિષ્કોપમાનકરણા નિતમાં સિતાનિ ॥૨॥

સિદ્ધાન્ત ! સિદ્ધપુરુષોત્તમસંપ્રણીતો

વિશ્વાવબોધક ! રણોદરદારધીરઃ ।

ભવ્યાનપાયજલધેઃ પ્રકટસ્વરૂપ-

વિશ્વાડવ બોધકરણોડદરદારધીરઃ ॥૩॥

માકન્દમગ્નજરિરિવાન્યભૂતાં ભરૈયાં

દેવૈરસેવિ ‘હૃરિતારિ’રસાવલક્ષા ।

દારિદ્ર્યકુન્દમમ સપત્નજનેડતિદુઃખ-

દે વૈરસે વિહૃરિતારિરસા વલક્ષા ॥૪॥

[૪]

શ્રીઅભિનન્દનજિનસ્તુતિઃ ।

નિઃશેષસત્ત્વપરિપાલનસત્યસન્ધો

ભૂપાલ‘સંવર’કુલામ્બરપદ્મબન્ધો ! ।

કુર્વન્ કૃપાં ભવભિદે જિન ! મે વિનમ્ર—

ભૂપાલ સંવરકુલાં વરપદ્મ ! બન્ધો ! ॥૧૫॥

યત્પાણિજગ્નમલાદ્ ધુતબુદ્ધનીર—

જં બાલધર્મકરપાદસમસ્તપદ્મમ્ ।

તં નૌમિ તીર્થકરસાર્થ ! ભવન્તમેનો—

જમ્બાલધર્મ ! કરપાદસમસ્તપદ્મમ્ ॥૧૬॥

કામં મતે જિનમતે રમતાં મનો મે—

ડમુદામકામભિદસંવરહેતુલાભે ।

ચણ્ડધુતાવિવ વિતન્વતિ સત્પ્રકાશ—

મુદામકામભિદસંવરહેડતુલાભે ॥૧૭॥

ધર્મદ્વિપાં ક્ષયમધર્મજીવાં કરોતુ

સા ‘ રોહિણી ’ સુરભિયાતવપૂ રમાયા ।

યસ્યા બલૌ હૃદયવૃત્તિરજસ્રમૂના

સારોહિણી સુરભિયા તવ પૂ રમાયાઃ ॥૧૮॥ ૪૫

[૫]

શ્રીસુમતિજિનસ્તુતિઃ ।

ભક્તિવ્રજેન વિહિતા તવ પાદપદ્મ—

સત્કાઽમિતા સુમનસાં ‘ સુમતે ’ ! નતેન ।

લબ્ધા સુખેન જિન ! સિદ્ધિસમૃદ્ધિવૃદ્ધિઃ

સત્કામિતા સુમનસાં સુમતેન તેન ॥૧૯॥

યેષાં સ્તુવન્ત્યપિ તતિશ્ચરણાનિ નૃણા-
મજ્ઞાનધરમરપરાભવભાં જિના વઃ ।

દુઃખામ્બુધાવિવ ઘનં મરુતઃ ક્ષિપન્તા-

મજ્ઞાનધરમરપરા ભવભાગિજ નાવઃ ॥૨॥

યા હેલયા હૃતવતી કુમતિં કુપદૈ-

વિજ્ઞા નરાજિવપદા શિવરા જિનેન ।

વાયં તમસ્સુ રચિતાં હૃદિ ઘેહિ શૈલ-

વિજ્ઞાનરાજિતપદા શિવરાજિનેનમ્ ॥૩॥

ઉદદ્ભા મૃગમદાવિલકજ્જલાકુક-

કાલી સુરીતિમતિરા જિતરાજદન્તા ।

મુષ્ણાતુ મર્મજનનીમનિશં મુનીનાં

‘કાલી’ સુરીતિમતિરાજિતરાજદન્તા ॥૪॥ પા

[૬]

શ્રીપદ્મપ્રભજિનસ્તુતિઃ ।

ભવ્યાઙ્ગિવારિજવિબોધરવિનંવીન-

પદ્મપ્રભેશકરણોડર્જિતમુક્તિકાન્તઃ ।

ત્વં દેહિ નિર્વૃત્તિસુખં તપસા વિભગ્જન્

‘પદ્મપ્રભે’શ ! કરણોર્જિતમુક્તિકાન્તઃ ॥૧॥

સિદ્ધિં સતાં વતર તુલ્યગતે ! ગજસ્ય

વિશ્વસ્તમોહનતમા નવદ્ધાનવારેઃ ।

તીર્થકુકરવજ ! દધદ્ વહનં વિભાસ્ત-

વિધ્વસ્તમોહ ! નતમાનવદાનવારે ! ॥૨॥

ગમ્ભીરશબ્દભર ! ગર્વિતવાદિઘૂક-

વીથીકૃતાન્તજનકોપમ ! હારિશાન્તિઃ ।

ત્રાયસ્વ માં જિનપતેઃ પ્રવરાપવર્ગ-

વીથી કૃતાન્ત ! જનકોપમહારિશાન્તિઃ ॥૩॥

યા સેવ્યતે સ્મ દનુજૈર્વરદાયિવકૃત-

શ્યામાવરા સુસ્વશોચિતદૈત્યરામા ।

શ્યામં નિરસ્યતુ મમેયમનન્તશોકં

‘શ્યામા’ વરા સુસ્વશોચિતદૈત્યરામા ॥૪॥ ૬॥

[૭]

શ્રીસુપાર્શ્વજિનસ્તુતિઃ ।

યં પ્રસ્તવીદતિશયાનમૃતાશનાનાં

કાન્તા રસારસપદં પરમાનવન્તમ્ ।

વિજ્ઞઃ શ્રિયં ભજતિ કાં ન ન તઃ ‘સુપાર્શ્વ’

કાં તારસારસપદં પરમાનવન્તમ્ ! ॥ ૧ ॥

નિઃશેષદોષરજનીકજિનીશમાસ-

સંસારપારગતમણ્ડલમાનમારમ્ ।

પ્રાણ્યપ્રભાવભવનં ભુક્તાતિશયિ-

સંસારપારગતમણ્ડલમાનમારમ્ ॥ ૨ ॥

સર્વાર્થસાર્થખચિતં રચિતં ચતીન્દ્ર-

ભારા ! જિનેન મતમાનતમાનવેનમ્ ।

હેલાવહેલિતકુકર્મ શિવાય શર્મ-

ભારાજિને નમત માનતમાનવેનમ્ ॥ ૩ ॥

ભક્તિં ખભાર હૃદયે જિનસામબનાં

શાન્તાશિવં શમવતાં વસુધામદેહા ।

સીમન્તિની કંતુભુજાં કુરુતાં સદા સા-

‘શાન્તા’ શિવં શમવતાં વસુધામદેહા ॥ ૪ ॥ ૭ ॥

[૮]

શ્રીચન્દ્રપ્રભજિનસ્તુતિઃ ।

પૂજ્યાર્ચિતશ્ચતુરચિત્તચક્રેચક્ર-

ચન્દ્ર ! પ્રભાવભવનં દિતમોહસારઃ ।

સંસારસાગરજલે પુરુષં પતન્તં

‘ચન્દ્રપ્રભા’વ ભવનન્દિતમોહસારઃ ॥ ૧ ॥

તીર્થેશસાર્થ ! નતિરસ્તુ ભવત્યુદારા-

ડડરભાગસામજ ! સમાનનતારકાન્તે ! ।

સન્દોહરાહુબલ્લનિર્મથને તમઃસં-

રભાગસામજસમાન ! નતારકાન્તે ॥ ૨ ॥

સમ્યગ્દશામસુમતાં નિચયે ચકાર

સદ્ભલા રતીરતિવરા મરરાજિગે યા ।

દિશ્યાદવશ્યમખિલં મમ શર્મ જૈની

સદ્ભારતી રતિવરામરરાજિગેયા ॥ ૩ ॥

અધ્યાસિતા નવસુધાકરખિમ્બદન્તં

સ્વાનેકપં કમલમુક્તધનાધનાભમ્ ।

‘વન્નકુશી’ દિશતુ શં સમુપાત્તપુણ્ય—

સ્વાડનેકપકમલમુક્તધના ધનાભમ્ ॥૪॥ ૮॥

[૯]

શ્રીસુવિધિજિનસ્તુતિઃ ।

નિર્વાણમિન્દુયશસાં વપુષા નિરસ્ત—

રામાન્નજ્ઞેડરજ ! ગતઃ સુવિધે ! નિધે ! હિ ।

વિસ્તારયન્ સપદિ શં પરમે પદે માં

‘રામા’ન્નજ્ઞેર જગતઃ ‘સુવિધે !’ નિધેહિ ॥૧॥

સંપ્રાપયન્નતિમતોડસુમતોડતિયણ્ડ—

ભાસ્વન્મહાઃ શિવપુરઃ સવિધેયશસ્તઃ ।

પાયાદપાયરહિતઃ પુરુષાન્ જિનૌઘો

ભાસ્વન્મહાઃ શિવપુરઃ સવિધેયશસ્તઃ ॥૨॥

યે પ્રેરિતાઃ પ્રચુરપુણ્યભરૈર્વિનમ્રા—

પાપાયમાનવ ! સુધારુચિરજ્ઞતારમ્ ।

કુર્વન્તુ તે હૃદિ ભવદ્વયનં વ્યપાસ્ત—

પાપાયમાન ! વસુધારુચિરં ગતારમ્ ॥૩॥

જૈ. ધ. પ્ર. ૨. ૩૯

ત્વં દેવતે ! વિશદ્વાગ્ વિભવાભિભૂત-
 સારામૃતા સમુદિતાસ્વમુતારકેશા ।
 દૃષ્ટામુપલવચમૂચિતપ્રદાને-
 ડસારામૃતા સમુદિતા સ્ય 'સુતારકે'શા ॥૪॥ ૯॥

[૧૦]

શ્રીશીતલજિનસ્તુતિઃ ।

ખીડાગમો ન પરિજેતરિ દત્તમત્યા-
 નન્દાતનૂદ્ભવભયાયશસાં પ્રસિદ્ધે ! ।
 ચિત્તે વિવર્તિનિ વિશાં ભવતિ ત્વયીશ !
 'નન્દા'તનૂદ્ભવ ! ભયા યશસાં પ્રસિદ્ધે ॥૧॥
 ચચ્ચિત્તવૃત્તિરવધીત્ તમસાં પ્રશસ્તા-
 યા તાપદં મનસિ તારતમોરુ જલભૂ ।
 તં માનવપ્રકર ! તીર્થકૃતાં કલાપં
 યાતાપદં મન સિતારતમોરુજલભૂ ॥૨॥
 ગાયન્તિ સાર્ધં મમરેણુ યશસ્તદીયં
 રમ્ભા જિનાગમ ! દવારિહરે સવર્ણે ।
 ધ્યાનં ધરન્તિ તવ યે પઠને સદા સા-
 રમ્ભાજિનાગમદવારિહરેડસવર્ણે ॥૩॥
 યા ભેન્નુપી જિનપદં ન્યદ્યદ્ધ વિશાલા-
 પત્રં પરાગમધુરં વિગતામ્મશોકામ્ ।

स्मेराननां सुजन ! लो स्मर तां सङ्ग-
 पत्रं परागमधुरं विगता 'मशोकाम्' ॥४॥ १०॥

[११]

श्रीश्रेयांसजिनस्तुतिः ।

'श्रेयांस'सर्वविदमद्भिगण ! त्रियामा-

कान्ताननं तमहिमानम मानवाते ।

यं लेमुषो लवति यस्य गुणान् न यातं

कान्ताननन्तमहिमानममा नवा ते

॥१॥

लक्ष्मीमितानलजतलु'सद्दोऽ'ह्रिश्चैव-

राजननन्तमहिमप्रलवामकायम् ।

लिन्दन्तमासनिकरं समुपैमि राका-

राजननं तमहिमप्रलवामकायम्

॥२॥

निर्वाणनिवृत्तिपुषां प्रचुरप्रमाद-

भारं लवारिहिरिण्णु सभमाऽऽगमेन ।

विद्वज्जनः परिययं यिनुतां जिनाना-

भारभवारिहिरिण्णु सभभागमेन

॥३॥

यस्याः प्रसादमधिगम्य णभूम् लूट्पृक्

सारातुलाभममवा मतिमानवीनः ।

शं तन्वती मतिमताममदी शिवानां

सा यतु दालममवा मति 'आनन्दी' नः ॥४॥ ११॥

[૧૨]

શ્રીવાસુપૂજ્યજિનસ્તુતિઃ ।

એનાંસિ યાનિ જગતિ સ્ત્રમણાજિંતાનિ
પર્જન્યદાનવસુપૂજ્ય ! સુતાનવાનિ ।

ત્વન્નામ તાનિ જનયન્તિ જના જપન્તઃ
પર્જન્યદાન ! 'વસુપૂજ્ય'સુતાનવાનિ ॥૧૧॥

ધ્યાનાન્તરે ધરત ધોરણિમીશ્વરાણાં
વાચંયમા ! મરણદામિતમોહનાશામ્ ।

દત્તેહિતાં ભગવતામુપકારકારિ-
વાચં યમામરણદામિતમોહનાશામ્ ॥૧૨॥

સોડયં હિનસ્તિ સુકૃતી સમવાપ્ય શાસ્ત્ર-
વિદ્યાતરૌ ગવિ ભવં ભવતોદિ તારમ્ ।

શ્રોતૈર્વચોડમૃતમધાદિહ સર્વભાવ-
વિદ્ ! યાતરોગવિભવં ભવતો દિતારમ્ ॥૧૩॥

ભક્ત્યા યયા યતિગણઃ સમપૂજિ સિન્ન-
ચણ્ડેતિકોડમલકલે ! વરશોભનાભે ! ।

પણ્ડમખણ્ડિતતમાં ઘટ્યાશુ પુંસાં
'ચણ્ડે'ડતિકોમલકલેવરશોભનાભે ॥૧૪॥ ૧૨૧॥

[૧૩]

શ્રીવિમલજિનસ્તુતિઃ ।

સિંહાસને ગતમુપાન્તસમેતદેવ-

દેવે હિતં સકમલં 'વિમલ' વિભાસિ ।

આનર્થં યો જિનવરં લલતે જનૌઘા

દેવેહિતં સ કમલં વિમલં વિભાસિ ॥૧॥

તે મે હસન્તુ વૃજિનં ભવતાં નિયોગા-

યેડનર્થદં ભવિરતિપ્રિયદા નદીનાઃ ।

તીર્થાધિપા વરદમં દધિરે દયાયા

યેડનર્થદમ્ભભવિરતિપ્રિયદા નદીનાઃ ॥૨॥

હરીભવન્ ભવભૃતાં પૃથુ સિદ્ધિસૌધં

સિદ્ધાન્તરામ ! નય મા નયમાલયાનામ્ ।

યં ત્વાં બભાર હૃદયે શમિનાં સમૂહઃ

સિદ્ધાન્ત ! રામનયમાનયમાલયાનામ્ ॥૩॥

સા કપવદ્ધિરિવ વોડસ્તુ સુરી સુખાય

રામાસુ ભાસિતતમા 'વિદિતા'ડમિતાસુ ।

શ્રેણીષુ યા ગુણવતાં કરુણાં સરાગા

રામા સુભા સિતતમા વિદિતામિતાસુ ॥૪॥ ૧૩॥

[૧૪]

શ્રીઅનન્તજિનસ્તુતિઃ ।

પ્રજ્ઞાવતાં તનુ તમસ્તનુતામનન્ત-

માડડયાસમેતપરમોહમલ્લો ભવન્તમ્ ।

સ્યાદ્ઘાદિનામધિપતે ! મહતા'મનન્ત' !

માયાડસમેત ! પરમોહમલોભવન્તમ્ ॥૧૧॥

ચક્રે મરાલ ધ્રુવ યો જગતાં નિવાસં

કામોદિતાવનિધનાદત ! માનસે નઃ ।

ભર્વીમિવાવનિવરો વ્રજ ! તીર્થપાનાં

કામોદિતાડવ નિધનાદતમાનસેનઃ ॥૧૨॥

સ ત્વં સતત્ત્વ ! કુરુ ભક્તિમતામનન્યાં

યામાગમોહસદનં તતમોદમારમ્ ।

યશ્ચિન્તિતાર્થજનકો યમિનાં જધાન

યામાગમો હસદનન્તતમોદમારમ્ ॥૧૩॥

યા વર્જિતં વ્રજમુદ્ધરગુણૈર્મુનીના-

મસ્તાધમાનમતિ રઙ્ગમના દરેણુ ।

શર્માડ્ડકુશી' દિશતુ સા મમ મઙ્ગલાના-

મસ્તાધમાનમતિરઙ્ગમનાદરેણુ ॥૧૪॥ ૧૪૧

[૧૫]

શ્રીધર્મજિનસ્તુતિઃ ।

સદ્ધર્મ ! 'ધર્મ' ! ભવતુ પ્રણુતિર્વિમુક્ત-

માયાય તે તનુભવાય ધરેશ'ભાનોઃ' ।

યસ્યાભિધાનમભવદ્ ભવિનાં પવિત્ર-

માયાયતે ! ડતનુભવાય ધરેશભાનોઃ ॥૧૫॥

દન્દહ્યતે રમ દમહુવ્યભુજા જિનાલી

સંપન્નરાગમરમાનવની રહાલાઃ ।

કીર્તીઃ કરોતુ દધતી કુશલાનિ સા સત્-

સમ્પન્નરાગમરમાનવનીરહાલા

॥૨॥

વાચંયમૈર્ધૃતવતી ધરણીવ શુવીં

સત્કામસદ્ગમરસાજરસોપમાના ।

સા વાક્ર સતાં વ્યથયતુ પ્રથિતં જિનેન્દ્ર-

સત્કાઽમસદ્ગમરસા જરસોઽપમાના

॥૩॥

સંપ્રાપયત્યસુમતઃ કવિકોટિકામ્યાં

પ્રેક્ષસિકામિતરસામમરોચિતા યા ।

સા કેકિનં ગતવતી ઘતુ દુષ્ટદોષાન્

‘પ્રેક્ષસિકા’ઽમિતરતા મમ રોચિતા યા ॥૪॥ ૧૫૫

[૧૬]

શ્રીશાન્તિજિનસ્તુતિઃ ।

યં સ્તૌતિ ‘શાન્તિ’જિનમિન્દ્રતતિર્નિતાન્તં

શ્રીજતરૂપતનુકાન્તરસાલિરામમ્ ।

શાન્તિં સુરીલિરલિનૂત ! નુદન્ સ નુન્ન-

શ્રીજતરૂપ ! તનુ કાન્તરસાલિરામમ્

॥૧૬॥

રાજીલિરચિંતપદાઽમૃતભોજનાનાં

મન્દારવારમણિમાલિતમસ્તકાનામ્ ।

પુંસાં દદાતુ કુશલં જિનરાજમાલા-

ડમન્હારવાડરમણિમાલિતમસ્તકાનામ્ ॥૨॥

યૌ યૌસ્તનીમધુરતાં નિજહાર હાનિ-

ચિહ્નાશિતાજિનવરાગમહારિવાર ! ।

માધુર્યમેતિ ન તવાધિશુચૌ મધુત્વ-

ચિહ્ના સિતા જિનવરાગમ ! હારિવાર: ॥૩॥

શ્રી 'આચિરેય'ચરણાન્તિકસક્તચિત્તા

નિર્વાણિની રસનરોચિતદેહકાન્તા ।

માં શર્મણા પૃથુ વિધેહિ ગૃહં સુરાણાં

'નિર્વાણિ' ! નીરસનરોચિતદેહ કાન્તા ॥૪॥ ૧૬॥

[૧૭]

શ્રીકુન્થુજિનસ્તુતિ: ।

માં 'કુન્થુ'નાથ ! શમથાવસથ: પ્રકૃષ્ઠ-

સ્થાનં દમાય નય મોહનવારિરાશે: ।

મધ્યેડમ્બુનાથતુલનાં કલયત્તનદ્વપા-

સ્થાનન્દમાય ! નયમોહનવારિરાશે: ॥૧॥

નિત્યં વહેમ હૃદયે જિનચક્રવાલ-

માનન્દદાનમહિતં નરકાન્તકારિ ।

મુક્તાકલાપમિવહારિગુણં ધુનાનં

માનં દદાનમહિતં નરકાન્તકારિ ॥૨॥

વાચ્યાં તતિર્જિનપતેઃ પ્રચિનોતુ ભદ્રં—

બ્રાજ્ઞિષ્ણુમા નરહિતાઽકલિતાઽપકારૈઃ ।

સેવ્યા નરૈર્ધવલિમાસ્તસુધાસુધાભા—

બ્રાઽજ્ઞિષ્ણુમાનરહિતા કલિતાપકારૈઃ ॥૩॥

યા જાતુ નાન્યમભજન્નિજનરાજપાદ—

દ્વન્દ્વં વિના શયવિભાકરરાજમાના ।

હુ શ્રી‘ખલે’ ! વરખલે ! સમસંધકસ્ય

દ્વન્દ્વં વિનાશય વિભાકરરાજમાના ॥૪॥ ૧૭૥

[૧૮]

શ્રીઅરજિનસ્તુતિઃ ।

પીઠે પદ્મોર્ઠિતિ યસ્ય સુરાલિરગ્ર—

સેવે સુદર્શનધરેઽશમનં તવામમ્ ।

ત્વાં ખણ્ડયન્ત‘મર’ ! તં પરિતોષયન્તં

સેવે ‘સુદર્શન’ધરેશમનન્તવામમ્ ॥૧॥

સર્વજ્ઞસંહિતિરવાપ શિવસ્ય સૌખ્યં

સાહં ભવારિજનિશાપતિરોહિતશ્રીઃ ।

શુદ્ધાં ધિયં કૃતધિયાં વિદધાતુ નિત્યં

સાઽઽરભભવારિજનિશાપતિરોહિતશ્રીઃ ॥૨॥

હન્તિ રમ યા ગુણગણાન્ પરિમોચયન્તી

સાભા રતીશમવતાં ભવતોદ્ભાયાઃ ।

જ્ઞાનશ્રિયે ભવતુ તત્કલ્પનોદયતાનાં

સા ભારતી શમવતાં ભવતો દમાયા ॥૩૧॥

ચગ્-ચદ્વિલોચનમરીચિચયાભિભૂત-

સારજ્ઞતા સ્ફટિકરોચિતભાલકાન્તા ।

ચક્રં સતામવતુ 'ચક્રધરા' સુપણ્ન'

સારં ગતા સ્ફટિકરોચિતભાલકાન્તા ॥૩૨॥ ૧૮૧

[૧૯]

શ્રીમદ્વિજ્ઞાનસ્તુતિઃ ।

શ્રીમદ્વિનાથ ! શમથદ્રુમસેકપાથઃ

કાન્તાપ્રિયહ્નુચિરોચિતકાયતેજઃ ! ।

પાદાબ્જમસ્તુ મદનાત્તિર્મધૌ વિમુક્તા-

કાન્ત ! પ્રિયં ગુરુ ચિરોચિતકાય તેજઃ ! ॥૧॥

સ્થાદ્વાદિનાં તતિરનન્યજમિન્દુકાન્તા-

ચ્છા યા વિહમ્બયતિ સન્તમસજ્ઞમાનામ્ ।

સા સેવધિઃ પ્રવિધુનોતુ કૃતપ્રકાશ-

ચ્છાયાવિહ(લ)મ્બયતિ સન્તમસં ગમાનામ્ ॥૨॥

સહ્કોચમાનયતિ યા ગૃહમસ્તમોહા-

નાયાડસમાનમમતામરસં સ્તવાનામ્ ।

વાક્યન્દ્રુગ્ધુ ઘતુ તમોભરમહતામ-

નાયસમાનમમતામરસં સ્તવાનામ્

॥૩॥

શ્રીજૈનશાસનહિતા નિખિલાહિતાલી-

સંલિન્નતામરસભા સુરભાસમાના ।

દેવી દુનોતુ દુરિતં 'ધરણુ'પ્રિયા વઃ

સંલિન્નતામરસભાસુરભા સમાના ॥૪૧॥ ૧૯૫

[૨૦]

શ્રીમુનિસુવ્રતજિનસ્તુતિઃ ।

સીમન્તિનીમિવ પતિઃ સમગંસ્ત સિદ્ધિં

નિર્માય વિસ્મિતમહામુનિ સુવ્રતત્વમ્ ।

સોઽયં મમ પ્રતનુતાત્ તનુતાં ભવસ્ય

નિર્માય ! વિસ્મિતમહા 'મુનિસુવ્રત' ! ત્વમ્ ॥૧॥

દીક્ષાં જવેન જગૃહુર્જિનપા વિમુચ્ય

કાન્તારસં ગતિપરાજિતરાજહંસાઃ ।

તે મે સજન્તુ સુષમાં યશસા સુકીર્તિં-

કાં તારસદ્ગતિપરા જિતરાજહંસાઃ ॥૨॥

દુર્દાન્તવાદિકુમત 'ત્રિપુરા'ભિઘાતે

કામારિમાનમ મતં પૃથુ લક્ષણેન ।

સર્વશરીતરુચિના રચિતં નિરસ્ત-

કામારિમાનમમતં પૃથુલક્ષણેન ॥૩॥

યા દુર્ધિયામકૃત દુષ્કૃતકર્મમુક્તા-

ડનાલીકલજનપરાડસ્તમરાલવાલા ।

ગત્યાડસ્યમસ્યતુ તમસ્તવ 'ગૌય'વન્તી

નાલીકલં જન ! પરાસ્તમરાલવાલા ॥૪॥ ૨૦૫

[૨૧]

શ્રીનમિજિનસ્તુતિઃ ।

દેવેન્દ્રવૃન્દપરિસેવિત ! સત્વદત્ત—

સત્યાગમે મદનમેઘમહાનિલાલઃ ।

મથનાસિ નાથ ! રતિનાથસરૂપરૂપઃ

સત્યાગમેડમદ ! 'નમે ! 'ડધમહાનિલાલઃ ॥૧॥

પાપપ્રવૃત્તિષુ પરાણિ નિવર્તયન્ત્ય—

સત્યાસુ ખાનિ શિવસદ્ગુમનાદદાના ।

જૈનેન્દ્રપદ્મિક્તરુપયાતુ મદીયચિત્તે

સત્યા સુખાનિ શિવસદ્ગુમના દદાના ॥૨॥

યૂથં મમન્થ હરિરૈભમિવાધિમસ્ત—

માયામહારિમદનં દિતદાનવારિ ।

જૈનં મતં વિજયતાં તદ્દિદં ગમાના—

માયામહારિ મદનન્દિતદાનવારિ ॥૩॥

યા 'કાલ્ય'કિંગ્યનગ્નનાનતનોદિતાડખજં

પ્રત્યથિનો વિશદમાનગદાડક્ષમાલા ।

સા દેવતા પ્રથયતુ પ્રથિતપ્રભાવા

પ્રત્યથિનો વિશદમાનગદાક્ષમાલા ॥૪॥ ૨૧॥

[૨૨]

શ્રીનેમિજિનસ્તુતિઃ ।

યો રૈવતાખ્યગિરિમૂર્ધ્ન તપાંસિ લોગ-
રાજમતીત્ય જનમારચયાં ચકાર ।
‘નેમિ’ જના ! નમત યો વિગતાન્તરારી
‘રાજમતી’ત્યજનમારચયાગ-ચકાર ॥૧॥

યજ્ઞજ્ઞાનસારમુકુરે પ્રતિભિમ્બમીયુ-
ભાવાલયો ગણનયા રહિતા નિશાતે ।
મેધાવિનાં સ લગવન્ ! પરમેષ્ઠિનાં શ્રી-
ભાવાલયો ગણુ ! નયારહિતાનિ શાતે ॥૨॥

નિર્માપયન્ત્યખિલદેહબ્રુષાં નિષેધં
સારા વિભાતિ સમતાપર ! મારણસ્ય ।
સિદ્ધાન્ત ! સિદ્ધરચિતસ્ય તવોચ્ચતત્ત્વ-
સારા વિભાડતિસમતાપરમારણસ્ય ॥૩॥

પ્રાપ્તા પ્રકાશમસમદ્યુતિભિર્નિરસ્ત-
તારાવિભાવસુમતોદમહારિભન્ધા ।
લક્ષ્મી‘ડમ્બિકા’ડમરવશાડવતુ ‘નેમિ’સર્વ-
તારાવિભાવસુમતો દમહારિભન્ધા ॥૪॥ ૨૨ા-

[૨૩]

શ્રી પાર્શ્વજિનસ્તુતિઃ ।

શ્રી ‘પાર્શ્વ’યક્ષપતિના પરિસેવ્યમાન—

પાર્શ્વે ભવામિતરસાદરલાડ્ડલાલે ।

ઇન્દ્રીવરેડલિરિવ રાગમના વિનીલે

‘પાર્શ્વે’ ભવામિ તરસા દરલાડ્ડલાલે ॥૧॥

શ્યામાસુધાકરસુવર્ણવરેન્દ્રનીલ—

રાજીવરાજિતતરાડ્ડધરાડિધીરા ।

શ્રેયઃશ્રિયં સજ્જતુ વો જિનકુન્જરાણાં

રાજી વરાડજિતતરાડ્ડ ધરાડિધીરા ॥૨॥

યા સ્તૂયતે સ્મ જિનવાગ્ ગહનાર્થસાર્થ—

રાજ્યાડડયતા મધવતાં સમયા તમોહામ્ ।

હરસ્થિતાં સ્મૃતિપથં કુરુ મુક્તિપુર્યા—

રાજ્યાય તામધવતાં સમયાતમોહામ્ ॥૩॥

છાયેવ પૂરુષમસેવત ‘પાર્શ્વ’યાદ—

પદ્માવતીહિતરસાજવનોપમાના ।

સા મે રજાંસિ હરતાદિવ ગન્ધવાહઃ

‘પદ્માવતી’ હિ તરસા જવનોડપમાના ॥૪॥ ૨૩॥

[૨૪]

શ્રીવીરજિનસ્તુતઃ ।

‘સિદ્ધાર્થ’વંશભવનેડસ્તુત યં સુરાલી

હૃદ્યા તમોહમકર ! ધ્વજમાનતારે ! ।

ત્વાં નૌમિ ‘વીર !’ વિનયેન સુમેરુધીરં

હૃદ્યાતમોહમકરધ્વજમાન ! તારે

॥૧॥

યત્પાદપદ્મભવત્ પતતાં ભવાળ્યા—

વાલમ્બનં શમધરી કૃતકામચક્રા

ત્વં જૈનરાજિ ! સૃજ મગ્નશિવદ્રુમાણ્યં

ખાલં વનં શમધરીકૃતકામચક્રા

॥૨॥

કાદમ્બિનીવ શિખિનામતનોદપાસ્તા—

રામારમા મતિમતાં તનુતામરીણામ્ ।

જૈની નૃણામિયમમર્ત્યમણીવ વાણી

રામા રમામતિમયાં તનુતામરીણામ્

॥૩॥

સમ્યગ્દેશાં સુખકરી મહમત્તનીલ—

કણ્ડીરવાડસિ તતનોદિતસાક્ષમાલા ।

દે‘વ્યગ્નિકે’ ? શિવમિયં દિક્ષ પદ્મિજ્જ્વળાં

કણ્ડીરવાસિતતનો ! ડહિતસા ક્ષમાલા

॥૪॥ ૨૪॥

સુચારુ

પ્રગતિના વધુ એક સોપાને....નવી યોજના

શ્રી સુરેન્દ્રસૂરિ તત્ત્વજ્ઞાન પાઠશાળા

ઉપરની સંસ્થાના જન્મદાતા પૂ. આચાર્ય ભગવંતશ્રીની છેલ્લા કેટલાયે વર્ષોથી ભાવના હતી કે જ્ઞાનાભ્યાસ માટે પૂ. સાધ્વીજી મ.ની જેમ પૂ. સાધુ મહારાજો માટે પણ અલગ વ્યવસ્થા કરવામાં આવે, અને ખરેખર પૂ. શ્રીની આ શુભ ભાવના મૂર્ત સ્વરૂપ પામતી હોય તેમ પૂજ્યશ્રીની સતત પ્રેરણાથી અને સંપૂર્ણ સહકારની સાથે આશીર્વાદથી અમોએ દોશીવાડાની પોળમાં પૂ. સાધુ મહારાજોની પાઠશાળાનું નિર્માણ કરવા માટે જમીન ખરીદી લીધી છે. તેમજ બંધાઈ ગયેલ છે. આજુ-બાજુ ઘણાં ઉપાશ્રય આવેલા હોવાથી આ જમીન ઉપર આકાર પામતી જ્ઞાનશાળા ઘણી જ લાભદાયી બનશે અને દિવસે-દિવસે પ્રગતિના પંથે પ્રયાણ કરશે એવી અભિલાષા રાખીએ છીએ.

૦ પણ...આ નવનિર્માણ પામતી જ્ઞાનશાળા અમોને મળતા આર્થિક સહકાર ઉપર નિર્ભર છે.

આથી શ્રી સંઘોને અને ઉદારદીલ ગૃહસ્થોને અમારી વિનંતી છે કે આપ આવા સુંદર કાર્યમાં આપનો ઉદાર આર્થિક સહકાર આપી જ્ઞાનશાળાની પ્રગતિમાં સંપૂર્ણ સાથ સહકાર આપશો.

લી. જ્ઞાનશાળાના ટ્રસ્ટીઓ

—: સહકાર મોકલવાનું સ્થળ :—

આચાર્ય શ્રી સુરેન્દ્રસૂરીશ્વરજી જૈન તત્ત્વ જ્ઞાનશાળા

દોશીવાડાની પોળ-ડહેલાનો ઉપાશ્રય

અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.

Aacharya vijay shri Surendrasuriswarji Jain Tatvagyanshala